FAUNA MOLLUSCORUM

VIVENTIUM ET IN TELLURE TERTIARIA FOSSILIUM

REGNI UTRIUSQUE SICILIAE

AUCTORE

RUDOLPHO AMANDO PHILIPPI,

MED. DR., ACAD. REG. NEAPOL., TAURIN., ALIARUMQUE SOC. LIT. SODALI.

HALIS SAXONUM,

SUMPTIBUS EDUARDI ANTON.

1844.

ENUMERATIO
MOLLUSCORUM SICILIAE

CUM VIVENTIUM TUM IN TELLURE TERTIARIA FOSSILIUM

QUAE

IN ITINERE SUO OBSERVAVIT

AUCTOR

RUDOLPHUS AMANDUS PHILIPPI,

MED. DR., ACAD. REG. NEAPOL. TAURIN., ALIARUMQUE SOC. LIT. SODALIS

VOLUMEN SECUNDUM

CONTINENS ADDENDA ET EMENDANDA, NEC NON COMPARATIONEM FAUNAE RECENTIS SICILIAE CUM FAUNIS ALIARUM TERRARUM ET CUM FAUNA PERIODI TERTIARIAE.

HALIS SAXONUM.

SUMPTIBUS EDUARDI ANTON.

1844.

Haemoptysis, quae aestate anni 1837 vitae meae finem ponere minabatur, causa est, cur tibi, Lector benevole, alterum Enumerationis Molluscorum Siciliae volumen offerre possim. In temperie enim asperiore Germaniae valetudo mea non redibat, ita ut medici coelum mitius petere me juberent, atque *Princeps*, qui Cattos pro patre regit, *clementia sua* permitteret, ut Neapolin me conferrem ad pristinam salutem recuperandam. Cum vero Enumerationis Molluscorum primum volumen benevole viri docti Germaniae, Angliae, Galliae, Italiae accepissent, imo beatus *Borussorum Rex*, omni laude major, illum tironis laborem nummo aureo ornavisset, officii duxi, otio per biennium oblato ad illum augendum et emendandum religiose uti. Omne igitur tempus, omnem curam, omnem diligentiam ad hunc finem adhibui, et, quamvis perfecti quid me consecutum non esse probe sciam, uttamen opus non inutile, scientiaeve indignum tibi proponere spero.

In volumine primo Molluscorum Insulae Siciliae species vivas 640, fossiles 367 enumeravi; in volumine secundo disquisitiones conchyliologicas meas super totum regnum Neapolitanum extendi, et in eo 814 species vivas, 589 species fossiles, (quarum tamen 98 aut ipse non vidi aut dubias habeo,) descriptas, et 258 species in tabulis XVI. delineatas nunc primum figuratas habes. Synonyma auxi et purgavi; Faunam Molluscorum cum Faunis aliorum Marium, et cum Fauna periodi tertiariae ejusdem terrarum regionis sedulo comparavi, quod tibi gratum fore censeo. Mollusca fossilia Italiae inferioris cum illis aliorum locorum, ad periodum tertiariam revocatorum, conferre, inopia subsidiorum litterariorum ad hunc finem necessariorum vetabat. Ordinem systematicum Lamarckii, etsi satis imperfectum, ut in volumine primo, retinui, Helices modo ad Symbolarum Pfeifferi primum fasciculum disponens. Ferebat quidem animus illum ordinem, praesertim ex animalibus, cum a me tum ab aliis observatis, emendare et genera reformare, sed cum talem operam non sine multis ex-

cursionibus criticis perfici posse, molemque libri nimis augere mox intellexerim, in posterum tempus aliumque locum eam differendam esse duxi. Inter synonyma antiquiora semper esse eligenda, Linnaeana inprimis esse restituenda, cum Deshayesio aliisque censeo, et si contra hanc legem saepius peccavi, id consulto non feci, sed quia subsidia litteraria, ex quibus cognoscerem, quale nomen prius datum fuerit, non semper in promptu erant. Nomina a. cll. conchyliologis Neapolitanis et Siculis data, quantum facere potui, religiose citavi; sed eheu! status commercii bibliopolarum in istis terris tam deplorabilis est, ut opera illorum procurare non possimus. Si Panormitani opera Neapolitanorum et vice versa ignorant, imo si Neapolitani scripta in ipsa Neapoli promulgata non cognoscunt, quomodo Germanus omnibus justus esse potest? Et hoc quidem vituperandum est, viros illos nonnunquam observationes suas in Ephemeridibus aliisque operibus aeque ephemeris publici juris facere, in quibus nemo tale quid quaeret. Opera igitur tantummodo illa, quae benevole mihi mandarunt cl. Aradas et Maggiore, Calcara, baro de Maudralisca etc. citare potui, sed completa non erant; si species novas eorum aliquas neglexi, culpa mea factum non est. Multi viri Siculi et Neapolitani, cll. Aradas, Bivona filius, Calcara, Maggiore, Salines, Testa, aliique, in primis vero amicissimus Scacchi species novas et rarissimas mecum communicaverunt; cl. Anton et Menke libros conchyliologicos rariores visendi postestatem dederunt; iis omnibus gratias publice agam.

Scribebam Halis Saxonum die ultimo mensis Augusti 1843.

Rudolphus Amandus Philippi.

MOLLUSCA ACEPHALA.

Familia 1. TUBICOLA Lamk.

ASPERGILLUM Lamk.

Species fossilis.

Aspergillum manicülatum Ph. cfr. vol. I. p. 1. t. I. f. 3.

A. vagina longa, compressa subarticulata, ad articulos vaginis foliaceis simplicibus, non plicatis, patentibus instructa, disco . . . . .

A. agglutinans Scac. Notizie. p. 8.

In calcareo Panormitano, ad Gravinam.

CLAVAGELLA Lamk.

Species vivae.

1. *Clavagella balanorum* Scacchi. Vid. tab. XIII. f. 2.

Cl. camera ovata, substantia calcarea ab animali vestita; valva libera oblongo-ovata, rugosa, tubo breviusculo compresso laevi.

Clavagella balanorum Scacchi mscr.-Phil. Wiegmanns Archiv für Naturg. 1840. I. p. 181. t. III. f. 1—6.

In acervis balanorum litus Pausilypi montis incolentibus in Decembri 1838 detexit cl. Scacchi.

Camera animalis corpus continens subpyriformis, circa 7''' longa et $4^1/_2$''' lata, terminatur in tubum plerumque brevem, raro ultra 18''' longum, cum balanis aliisque corporibus alienis intime coalitum, neque ab iis liberandum. Pars libera vix lineam unam vel duas prominet, compressa, circa $2^1/_2$''' lata et $1^1/_2$—2''' crassa; margine simplici, non reflexo terminatur. Valvula libera seu dextra irregularis, subelliptica, interdum in margine dorsali concava, raro ultra sex ''' longa et 4''' lata (Maxima, quam inveni in camera destructa, tamen 11''' longa $7^1/_2$''' lata). Caeterum parum convexa, tenuis et striis incrementi, non margini ventrali sed antico parallelis rugosa est. Valvula sinistra cum camera coalita tenuissa et pariter irregularis est. Caeterum non modo valvulae sed etiam tubus et camera splendore fere margaritaceo intus nitent. *Tubuli spiniformes* semel vel bis, raro ter dichotomi non deficiunt, sed mox hoc mox alio loco tubi oriuntur, ubi animal spatium liberum invenerat, quod tubulis suis impleret. *Cardo* et *ligamentum cartilagineum* deficiunt, sed ligamentum corneo-fibrosum, etsi tenuissimum, quod facile potest praeterviderí, adest. *Apex valvarum* non in centro striarum incrementi situs vix hoc nomine dignus. Ubi testae ambae in dorso sese tangunt latus in camera linea elevata longitudinalis conspicitur; altera linea elevata transversa cameram a tubo dividit.

Animal formam sacci ovati compressi ostendit, qui antice vel intus fissuram minutam habet, unde apex pedis tenuis emittitur; postice vel extus in siphones duos breves, fere usque ad apicem connatos continuatur. Pars siphonum communis margine fimbriato terminatur, apicesque siphonum breves, liberos fert. Horum inferior sive branchialis major, uterque vere cirris simplicibus limbatus et coccineus est cum totum animal album sit. Animal vivum ventre ultra testam prominet siphonibusque apicem tubi attingit; mortuum valde contractum est. In fig. 4. animal mortuum depictum habes. *Musculus adductor* posterior magnus, fere teres, anterior minor, subreniformis est; pallium in ventre valde crassum et carnosum; musculi siphonem retrahentes validi. *Pes* angustus, vermiformis. *Appendices buccales* quatuor, elongatae, lineares, aliquantulum arcuatae. *Branchia* utrinque unica, in regione dorsi adnata, supra hanc suturam appendicula angusta augetur, quam cum branchia secunda comparare potes, et quae margine libero adductorem anticum exparte amplectitur. Branchia cum illa alterius lateris postice connata est. Caeterum branchiae satis crassae et distincte striatae sunt. — Venter sive moles viscerum inter branchias prominet.

Ex observationibus oculatissimi Scacchi cognovimus tubulos spiniformes a filis e pallio hic inde pro necessitate loci procrescentibus formari, qui cum formati sint, fili isti siccantur et demum decidunt. Tubulos istos servire, partim ut introitum liberum aquae ad animal permittant, arenulam aliaque arceant, partim ut tubum animal continentem velut ancoris defigant, persuasum mihi habeo.

2. *Clavagella? angulata* Phil. V. tab. XIII. f. 3.

Cl. tubo mediocri, compresso, hexagono; varicibus frequentibus, brevibus, patulis.

In sinu Panormitano non raro occurrit. Ipse Martio 1839 tubos sex accepi, plures apud Panormitanos orn. D. Testam et Salinas vidi, sed nunquam, etsi magnum praemium pollicitus, testam integram a piscatoribus accepi. Pluries mihi lapides monstrarunt, e quibus tubi eminebant, sed tubos arte lapidibus infixos esse semper cognovi; quam ob rem de genere dubium aliquod remanet. Cum vero characteribus valde distinctis insigniti sint, quin nomen iis imponerem non haesitavi. Maxima eorum longitudo est $8\tfrac{1}{2}'''$, diameter major (absque varicibus) $4'''$, minor $2\tfrac{2}{3}'''$; costae longitudinales sive potius anguli prominentes valleculis concavis disjuncti speciem distinctissimam sistunt. Varices 2—3, breves, patulas, aliquantulum plicatas in plerisque numero; caeterum laeves sunt.

Cum forte in Sicilia meridionali quoque habitet *Clavagella melitensis* descriptionem ejus hic loci tanto minus supervacaneam fore puto, quod descriptio a. cl. Broderip in Proceed. of the zool. Soc. 1834 et in: Trans. of the zool. Soc. Vol. I. p. III. 1835 p. 265. (quam transcripsit Th. Müller in Synopsi novorum generum, specierum et varietatum testaceorum viventium anno 1834 promulgatorum. Berol. 1836) paucis nota, atque figura Proceed t. 35. f. 5—8 non satis bona est.

Clavagella melitensis Broderip. vide tab. XIII. f. 1.

Cl. testa subrotundata, rugosa, intus subnitente; tubo longitudinaliter corrugato. Brod. in Th. Müller. Habitat in calcareo tertiario, compacto, aliquantum marnoso insulae Malites (Malta).

Clavagella sicula Delle Chiaje tab. inedit. t. LXXXIII. f. 19 et 23. rudis (In Sicilia hucusdum non reperta est).

Camera in specimine, quod ante oculos habeo $22'''$ longa, $14'''$ lata, $11'''$ profunda est; atque *integumento ab animale secreto omnino caret.* Tubus $16'''$ longus, diametrum majorem $7'''$, minorem $4'''$ habet, medio compressus, extus irregulariter rugosus (non longitudinaliter corrugatus) est. Intus in linea dorsali testae aliqoantum producitur. Valvula dextra s. libera $16\tfrac{1}{2}'''$ longa $14\tfrac{1}{2}'''$ lata est, caeterum forma irregulari, superficie rugosa, striis incrementi cum Cl. balanorum convenit. Tubulorum spiniformium vestigium nul-

lum video, neque in aliis speciminibus, quae Catanae et Neapoli observare licuit, inveni. — Diagnosin ego sic emendarem: Cl. camera nuda, testa subrotundata, rugosa; tubo brevi, irregulariter corrugato.

Species fossiles.

1. ***Clavagella bacillaris*** Desh. cfr. vol. I. p. 1. t. 1. f. 1.

Cl. tubo elongato, subrecto; disco terminali fissura perforato, margine tubulis dichotome ramosis fimbriato; valva libera elongato-ovata, tenuissima.

Synon. adde: *Cl. tibialis* Scac. Notiz. p. 8.

Fossilis in calcareo Panormitano, et in Appulia prope Gravinam. (Vidi in collectione clar. Scacchi).

Ad fidem speciminum in Mus. Reg. Berolinensi servatorum speciei siculae nomen *Cl. bacillaris* imposui, sed retinendum non est, verba Deshayesii in edit. 2 Lamk: „tubo .... postice vaginis foliaceis saepe terminato" non quadrare, et contra figuram *Cl. coronatae* in Bullet. Soc. Linn. Bordeaux. III. 1829. p. 239. sq. tab. III. f. 1—5 fere nihil differre; sed huic valvula libera *ovata* adscribitur. Num *Cl. bacillaris* a *Cl. coronata* satis differt?

2. ***Clavagella?*** vide tab. XIII. f. 4.

Martio 1839 Panormi in calcareo tubum $10^1/_2$''' longum, fere 3''' latum, et 2''' crassum, solidum, paullo arcuatum, compressum irregulariter rugatum, corpora aliena hic inde affixa gerentem, inveni, quam Clavagellae alicui pertinere puto.

TEREDO Lamk.

Species vivae.

1. ***Teredo navalis*** L. cfr. vol. I. p. 2.

T. antice palmulis duabus semilunatis simplicibus.

2. ***Teredo Bruguieri*** Delle Chiaje cfr. vol. I. p. 2.

T. antice palmulis duabus simplicibus, spathulatis vel ellipticis. Delle Chiaje.

Ex auctoritate cl. Delle Chiaje hanc speciem recepi, quam ipse non observavi.

3. ***Teredo palmulata*** Lamk? Delle Chiaje. cfr. vol. I. p. 2.

T. palmulis oblongis, articulatis, compositis, serratis, articulis 8.

Omnes tres species in ligno mari immerso non raro occurrunt.

GASTROCHAENA Spengler.

Jam inter omnes conchyliologos constare credo genus Fistulanae Lamarckii idem esse atque illud Gastrochaenae, cui nomini, propterea quod longe prius propositum est praeferentiam dare necesse est. Etenim Bruguiere 1792 genus Fistulanae condidit, Spengler Gastrochaenae nomen in Nye Samming af den kongelige Danske Videnskabers Selskabs Skrifter vol. 2. proposuit, quod opus inspicere mihi non licuit, sed jam 1788 a Chemnitzio (Conchylienkabinet vol. X.) citatur.

Species viva.

Gastrochaena Polii mihi. cfr. vol. I. p. 2. nom. G. cuneiformis.

G. testa oblonga, cuneiformi, tenui, pellucida, striis incrementi valde conspicuis; apicibus vix prominulis, cardine vix calloso.

G. cuneiformis Phil. vol. I. p. 2. non Spengler. — Poli t. VII. f. 12. 13. — Delle Chiaje tab. ineditae tab. LXXXV. f. 16. et 22.

Una cum *Clavagella balanorum* Scac. sed rarior occurrit; et hyeme 1839—40 animal observare potui. Tubus adest parietibus crassioribus quam in Clavagella balanorum, ore

a linea elevata utrinque prominente fere in duo diviso. Corpus expansum parum ultra testam prominet et in siphones duos per totam longitudinem connatos terminatur, qui expansi ter quartam corporis partem aequant. Sipho analis paullo brevior est; uterque corona cirrorum ornatur. Antice fissura *parva* conspicitur, unde pes 1''' fere longus acutus, mediocriter compressus emittitur, qui postice *byssum* gerit.

G. cuneiformis Spengler Nov. Act. Dan. 2. f. 8. 11. — Chemn. X. p. 364. f. 1678—79. — (fig. 1680—81 est longe aliena species, quam pariter vidimus) — Lamk. etc. a Mari Antillarum, quam mecum communicavit cl. Hornbeck, differt: testa ovato-oblonga, postice subtruncata, apicibus ultra extremitatem anticam prominulis, cardine subcalloso; long. testae $9^1/_2$''', altit. $5^1/_2$'''; crass. $4^3/_4$''' — *G. poliana* $1^1/_3$''' longa, vix $3^1/_3$''' alta, 3''' crassa est.

Species fossilis.

Gastrochaena Polii Ph.

Fossilis in calcareo Panormitano, prope Tarentum, Monteleone etc.

Familia 2. PHOLADEA Lamk.

PHOLAS.

Species vivae.

1. ***Pholas Dactylus*** L. cfr. vol. I. p. 3.

Ph. testa elongata, antice angustato-rostrata, ante rostrum sinuata; costis anticis dentato-muricatis; latere postico mutico porrecto.

Occurrit Neapoli, Panormi, Tarenti etc. in marna molli.

2. ***Pholas candida*** L. cfr. vol. I. p. 3.

Ph. testa elongata, antice rotundata, (non rostrata neve sinuata), costis striisque transversis denticuliferis, *cellulis sub margine reflexo cardinali nullis* *).

Ph. dactyloides Delle Chiaje Mem. vol. IV. t. 65. fig. 4. — *Ph. dactyloides* Lamk. secundum Deshayes in ed. 2. Lamarckii mera varietas Ph. Dactyli est. v. vol. VI. p. 45.

Prope Neapolin et Cataniam invenitur.

Species fossilis.

1. ***Pholas Dactylus*** L.

Tarenti scutum dorsale cruciforme et partem posticam valvulae dextrae inveni.

2. ***Pholas vibonensis*** n. sp. vid. tab. XIII. f. 5.

Ph. testa minuta, ovato-oblonga, medio sulca divisa, lamellis transversis antice dentatis; margine dorsali utrinque paululum revoluto.

Prope Monteleone valvulam unicam inveni, $4^1/_3$''' longam, $2^1/_3$''' lineas altam, notis indicatis distinctissimam; an adulta est?

Familia 3. SOLENACEA Lamk.

SOLEN L. Lamk.

Species vivae.

1. ***Solen Vagina*** L. ex parte. cfr. vol. I. p. 4.

S. testa lineari recta: extremitate antica truncata, marginata; margine sulco transverso distincto; cardinibus unidentatis, margini antico contiguis.

*) Hac nota unice a Ph. orientali distinguitur, uti bene monuit Chemnitz.

S. Vagina Linnaei et Lamarckii plures species complectitur. Haec nostra forma exacte lineari et sulco ante marginem anticum facillime distinguitur.

Frequens in littoribus arenosis.

2. **Solen Siliqua** L. cfr. vol. I. p. 4.

S. testa lineari, recta, extremitate antica perpendicalariter truncata, non marginata; cardine margini antico contiguo, in altera valva uni-, in altera bidentato.

Non minus frequens quam praecedens et in iisdem locis.

3. **Solen Ensis** L. cfr. vol. I. p. 4.

S. testa lineari arcuata, cardine margini antico contiguo, in altera valva unidentato, in altera bidentato.

Unice varietas minor, 2" 10''' longa, $4^1/_2$''' alta, sed satis frequens occurrit.

4. **Solen Legumen** L. cfr. vol. I. p. 4.

S. testa lineari recta, utrinque rotundata, cardinibus mediis, valvulae dextrae bidentato, valvulae sinistrae quadridentato.

In littoribus arenosis ad Cataniam, Alicatam, Cumas prope Neapolin etc.

5. **Solen coarctatus** L. cfr. vol. I. p. 5.

S. testa ovali-oblonga, transverse striata, medio compressa et coarctata, utrinque rotundata, cardinibus mediis, altero bidentato.

S. antiquatus Lamk. nr. 15. *S. Cultellus* Penn. Zool. brit. IV. t. 46. f. 25. idem sec. Deshayes in ed. 2. Lamarckii. In littore ad Alicatam et Syracusas, prope ipsam Neapolin, rarus.

Species fossiles.

1. **Solen Vagina** L.

Occurrit ad Cefali prope Cataniam, Mardolce prope Panormum.

2. **Solen Siliqua** L.

In tufo basaltico ad Militello; Cefali prope Cataniam, ad Gravinam.

3. **Solen Ensis** L.

Panormi, Gravinae, Carrubare.

4. **Solen tenuis** Phil. cfr. vol. I. p. 6. tab. I. f. 2.

S. testa oblongo-lineari, recta, utrinque rotundata, tenuissima; cardinibus lateri antico approximatis, in valvula dextra bidentatis, in sinistra tridentatis.

Panormi.

5. **Solen coarctatus** L.

Panormi, Militello, Buccheri. — Gravinae. — S. Severina. — Carrubbare. — Tarenti.

SOLECURTUS Blainville.

Hoc genus a cl. Blainv. institutum, a cl. Deshayes melius definitum, a Solenibus veris siphonibus animalis coalitis, pede linguiformi, striisque obliquis testae differt.

Species vivae.

1. **Solecurtus strigilatus** L. cfr. vol. I. p. 5.

S. testa ovali-oblonga, valde convexa, rosea, radiis binis albis, striis obliquis 17—25.; cardine medio.

Solen strigilatus L. excl. synonym. Psammobia strigillatus! Flem. p. 439 — List. t. 416. f. 260. Poli etc.

2. **Solecurtus candidus** Renieri.

S. testa ovali-oblonga, valde convexa, albida, radiis obliquis circa 32—35.

Solen candidus Ren. Broc. *S. strigilatus* β Ph. I.

Specimen e Mari Adriatico mecum communicavit cl. Scacchi. Testa vix ultra 22''' longa, 11''' alta, antice paullo magis truncata *) quam in S. strigilato.

Species fossiles.

1. ***Solecurtus strigilatus*** L.

Panormi occurit et ad Militello.

2. ***Solecurtus candidus*** Ren.

Panormi rarior invenitur. — Gravinae. Carrubbare.

3. ***Solecurtus multistriatus*** (Solen) Scacchi.

S. testa-oblonga, subaequilatera, antice oblique striata; striis approximatis, angulo acuto inflexis.

Solen multistriatus Scacchi Notizie etc. p. 9. t. 1. f. 1.

Fossilis prope Gravinam. Vidi apud cl. Scacchi.

Testa 8''' longa, 3''' alta, striae frequentissimae, circa 32, bis tertiam testae partem occupantes. Angulus linearum in linea positus, quae ab apice ad angulum anticum inferum ducitur. Extremitates rotundatae. — Differt a prioribus: testa magis elongata, subaequilatera; extremitatibus magis rotundatis; linea in qua anguli striarum jaceat diversimodo disposita.

PANOPAEA Men. de la Groye.

Species viva.

P. Aldrovandi Menard. cf. vol. I. p. 7. t. 2. f. 2.

P. testa maxima, ovato-oblonga, inflata, *utrinque* valde hiante; latere antico breviore oblique truncato.

Occurrit unice prope Aci Castello.

Species fossiles.

1. ***Panopaea Faujasii*** Menard cfr. vol. I. p. 7. t. 2. f. 3.

P. testa maxima, ovato-oblonga, inflata, antice vix hiante, rotundata.

Fossilis prope Panormum in calcareo. Gravinae.

2. ***Panopaea Bivonae*** Phil. cfr. vol. I. t. 2. f. 1.

P. testa transversa, ovata, medio coarctata, postice latiore, truncata, cardine plerumque edentulo.

Fossilis prope Panormum in argilla.

FAMILIA 4. MYACEA Lamk.

MYA L. Lamk.

Species fossilis.

Mya truncata L. cfr. vol. I. p. 8.

M. testa ovata, ventricosa, posterius truncata; cardinis dente porrecto, rotundato, integerrimo.

Fossilis in argilla prope Panormum.

---

*) Solen strigilatus γ vol. I. pg. 5., qui in Sicilia non occurrit, est *S. parisiensis* Desh. Lamk. ed. 2. p. 63.

Obs. Cl. Brocchi in Biblioteca italiana vol. XI. p. 249. hanc speciem in mari boreali communem ad littus Etruriae occurrere dicit.

ANATINA Lamk. Desh.

Species fossiles.

1. *Anatina oblonga* Phil. vol. I. p. 8. t. 1. f. 4.
   A. testa tenui, fragili, laevi, compressa, ovato-oblonga, aequilatera, postice angustata, subtruncata.

In calcareo ad Panormum non rara.

2. *Anatina? pusilla* Ph. vol. I. p. 9. t. 2. f. 5.
   A.? testa subovata, gibba; latere antico multo majore et latiore, dente cardinali minuto, parum prominente.

Fossilem in calcareo Panormitano semel lectam l. c. descriptam habes.

Familia 5. MACTRACEA Lamk.

LUTRARIA Lamk.

Species viva.

1. *Lutraria elliptica* Lamk. cfr. vol. I. p. 9.
   L. testa crassa, ovali-oblonga, laeviuscula, striis transversis exiguis: lateribus rotundatis, postico longiore.

In littore orientali Siciliae rara.

Duae varietates distingui possunt, *latior* 4″ 4‴ longa, 2″ 4‴ alta, latere antico 21‴ longo, et *angustior* 47‴ longa, modo 21‴ alta, latere antico 16‴ longo; Hanc, quam nullibi figuratam invenio, transitum ad *L. solenoidem* formare videtur. Circa La Trezza prope Cataniam captam dedit cl. A. Aradas.

Species fossiles.

1. *Lutraria elliptica* Lamk.

In calcareo prope Panormum; ad Monteleone Calabriae.

2. *Lutraria solenoides* Lamk.
   L. testa oblonga, latere postico praelongo, extremitate rotundato, valde hiante; margine dorsali postico concavo. Ph.

Mya oblonga Gm. p. 3221. — Brocchi p. 336. — Gualt. t. go. f. A. Chemn. VI. t. 2. f. 2. ect. *Lutraria solenoides* Lamk. V. p. 468. ed. 2. VI. p. 90.

Tarenti hanc speciem legi, et quidem specimen 50‴ longum, 22‴ altum, latere antico modo 11‴ longo. Margo dorsalis posticus concavus, ventrali, convexo parallelus, extremitas antica brevissima, postica valde hians facillime hanc speciem distinguunt.

SCROBICULARIA Schumacher (Ligula Leach, Lavignon Cuvier).

Testa inaequilatera, transversa, ovata, *tenuis*. Cardo dente unico *simplici* in valvula sinistra, duobus in dextra. Fovea adjecta postica pro ligamento cartilagineo interno. Dentes laterales nulli in valvula dextra. Animal siphonibus duobus usque ad basin sejunctis.

Genus differt a *Lutrariis*; testa tenui, ovata, parum hiante, dente cardinis *simplici*, siphonibus animalis *sejunctis* nec connatis; ab *Erycinis* dentibus lateralibus nullis.

Species vivae.

1. ***Scrobicularia piperata*** **Gm. cfr. vol. I. p. 9. nom. Lutrariae.**

L. testa ovata, compressa, transverse striata; dentibus minimis; foveola magna obliquata.

Mactra piperata Gm. p. 3261. *Lutraria piperata* Lamk. V. p. 469. ed. 2. VI. p. 92., quacum praeeunte cl. Deshayes conjungo *L. compressam* Lamk. Synonymis a cl. Desh. allatis adde *Mya gaditana* Gm. p. 3221. et *Solen callosus* Olivi.

Descriptionem animalis, quam l. l. ad specimen in alcohole servatum dedi, confirmavit, amplinvit et figuris (ad animal coctum? delineatis) auxit cl. Quoy. in Guerin Mag. Zool Moll. 1839. tab. 4.

Panormi legit amicissimus cl. Dr. Schultz, ipse Neapoli in littore ad Bagnuoli valvulam inveni.

2. ***Scrobicularia Cottardi*** **Payr cfr. vol. I. p. 10. nom. Lutrariae.**

L. testa ovali-trigona, compressa, *nitida*, tenuissima transversim striata; subaequilatera, antice rotundata postice angulata.

Lutraria Cottardi Payr. p. 28. t. 1. f. 1. (anno 1826.) *Amphidesma siculum* Sow. Panormi ad Mondello occurrit.

Species fossilis.

Scrobicularia tenuis **n. sp. v. tab. XIV. f. 7.**

Scr. testa oblunga ovata, tenuissima, compressa, subaequilatera, postice angustiore.

In argilla Panormitana specimina quinque, sed propter tenuitatem omnia laesa, inveni. Testa 5''' longa, 3''' alta. Cardo valvulae dextrae antice denticulum minimum ante foveam ligamenti exhibet, et postice, ubi nympha concava, aegre distinguenda terminatur, in ipso margine nodulus prominens conspicitur. In valvula sinistra denticuli duo ante foveam ligamenti et utrinque dens lamellaris. Fovea ligamenti obliqua angusta. — An melius ad Erycinas referenda propter dentes laterales? Genus Erycinae nondum certis limitibus circumscriptum esse, jam in vol. I. monui.

ERYCINA Lamarck Deshayes.

Hoc genus a priore fere unice dentibus lateralibus cardinis differt; a Tellinis nullo alio charactere quam ligamento interno distinguitur. Genus *Ligula* Montagu (1808), quantum absque inspectione speciminum judicare possum, idem genus mihi esse videtur.

Species vivae.

1. ***Erycina Renieri*** **Bronn. cfr. vol. I. p. 12. tab. I. fig. 6.**

E. testa ovato-oblonga, tenui, pellucida, candida, latere antico rotundato, posticum angulatum superante, dentibus lateralibus remotis tenuibus; fovea ligamenti triangulari.

Synonymis adde: *Amphidesma semidentata* Scac. Catal. p. 5.

Non rara Panormi, Cataniae, Neapoli.

Animal a Tellinis haud diversum. *Pallium* antice fissum margine cirris tenuibus remotis fimbriatum, postice clausum, in *siphones* duos tenues continuatum, quorum inferior testa longior, superior vero multo brevior est. *Pes* latus compressus, linguiformis. Branchiae duae utrinque acuminatae; *appendices buccales* utrinque duae, acuminatae, striatae.

2. ***Erycina ovata*** **Ph. cf. vol. I. p. 13. tab. 1. fig. 13.**

E. testa ovata, tenui, pellucida, opaca, aequilatera, postice angulata, dentibus lateralibus approximatis.

Amphi-

Amphidesma rubiginosa Scacchi l. c. p. 5. – *Tellina rubignosa* Poli (teste Scacchi). In Lacu "Fusaro" frequens.

Species fossiles.

1. *Erycina Renieri* Bronn.

Panormi, Cataniae - Gravinae - Carrubbare, Pesso - Tarenti.

2. *Erycina pusilla* Ph. cf. vol. I. p. 13.

E. testa minuta, oblongo-ovata, aequilatera, compressa, laevi.

In calcareo Panormitano rarior, frequens in Calabria ad Monteleone, Reggio; etc.

3. *Erycina angulosa* Bronn Reise p. 259.

E. testa oblonga, elongata, tenuissima, laevissima; latere postico duplo breviore, subrostrato; dentibus lateralibus elongatis.

Erycina angulosa Bronn Reise p. 259. — *Tellina stricta* Broc. p. 515. tab. XII. f. 3. Scacc. Notiz etc. p. 16.

In calcareo Panormitano; ad Graviaam Appuliae Sc.

Testa 6‴ longa, 3‴ alta, oblonga; margo dorsalis anticus fere rectus, postico fere duplo longior; margo ventralis parum convexus; extremitas postica acutiuscula subrostrata, ut in *Tellina donacina*, cui forma simillima est. Cardo valvulae sinistrae ante foveam dentem minutum compressum, dentes laterales nullos ostendit; in valvula dextra, dentes laterales duo valde conspicui, dentes cardinales obsoleti. — Forma angusta facile dignoscitur.

4. *Erycina longicallis* Scac. vide tab. XIII. f. 1.

E. testa ovato-oblonga tenui, pellucidâ, latere antico rotundato, posticum angulatum superante; *fovea ligamenti lineari;* dentibus lateralibus elongatis remotis.

Tellina longicallus Scac. Notiz. p. 16. t. 1. f. 7.

Fossilis ad Gravinam Appuliae. Scac. Vidi specim.

Testa 6‴ alta, 9‴ longa. *E. Renieri* similis, sed fere duplo major. Margines dorsales ambo recti, posticus brevior, ventralis dorsali antico fere parallelus; extremitas antica bene rotundata, postica angulata. Valvula dextra dentes cardinales duos et utrinque lateralem, valvula sinistra unice denticulum cardinalem ostendit ut in *E. Renieri*, sed in *E. longicalli* denticuli cardinales majores, laterales longe magis remoti, et fovea pro ligamento interno linearis (non triangularis) et valde obliqua est. Praeterea dens lateralis anticus sinu profundo a continuatione dentis cardinalis dividitur, quod in E. Renieri non observatur.

5. *Erycina similis* Ph. vide tab. XIII. f. 8.

E. testa ovato-oblonga, tenui, pellucida; latere antico rotundato posticum angulatum superante; fovea ligamenti triangulari; dentibus *lateralibus remotis elongatis, validis.*

Fossilis in tellure tertiaria Calabriae in valle fl. Lamati.

Ultra 30 specimina legi. Testa 5‴ longa, $3^1/_2$‴ lata, 2‴ crassa *E. Renieri* simillima, et non nisi cardine distinguenda. Valvulae sinistrae denticulus cardinalis longe validior, etiam margo posticus foveam ligamenti cingens duplo crassior, fovea ipsa minor. Dentes laterales nulli. In valvula dextra denticuli cardinales duo cum tertio obsoleto ante foveam ligamenti; dentes laterales longiores, validiores, anticus ultra 2‴ longus. Tota testa validior *).

MACTRA L. Lamk. etc.

Species vivae.

1. *Mactra helvacea* Chemn. cfr. vol. I. p. 10.

*) Erycina anodon vol. I. p. 13. est Thracia elongata.

M. testa ovata-trigona, pallida, fulvo radiata; area lunulaque convexis rufis; dentibus lateralibus remotis.

In Sicilia rara, Neapoli frequens.

2. *Mactra stultorum* L. cfr. vol. I. p. 11.

M. testa ovata, subtrigona, tumida tenui, laevi, fulva, radiis, albis et saepe zonis violaceis rufis aut albis picta; *area gibba subcarinata.*

E synonymis cancella: *Lisor* Adanson t. 17. f. 16. etenim 22‴ longa, modo 14²/₃‴ alta, „médiocrement renflée“, latere antico breviore subconcavo *latere utroque sulcato* longe diversa est *), cum M. *lisor* vocavit cl. Anton Verzeichniss. p. 2. nr. 10.

Frequens ubique, variat testa prorsus alba, quae M. corallina L.

3. *Mactra inflata* Bronn. cfr. vol. I. p. 11.

M. testa solida, ovata-trigona, tumida, laevi, pallide cervina, radiis albis zonisque albis et violacescentibus picta; *area plana, depressa.*

Habitat cum priore.

4. *Mactra solida* L. cfr. vol. I. p. 11.

M. testa trigona, opaca, solida, magis minusve transversim sulcata, dentibus lateralibus perpendiculariter striatis.

Occurrit ad Caput Sti Alexii in Sicilia teste dom. Campanella. Nonne error?

5. *Mactra triangula* Renieri cf. vol. I. p. 11.

M. testa parva, trigona, latere utroque obtusissime carinata, nitida, laevi, lactea; area lunulaque sulcatis; dentibus lateralibus perpendiculariter striatis.

In Sicilia rarior; Neapoli, ut videtur, frequentior.

Nonne *M. glabrata* L.? ed. XII. p. 1125. „testa laevi, diaphana, striata, umbonibus „laevissimis, vulva anoque striatis. — Hab. in O. africano. Testa magnitudine n. coryli, „alba. Nates et umbones laevissimi, glaberrimi, nec striati, limbus striatus. Vulva carina „nulla distincta.“

Species fossiles.

1. *Mactra helvacea* Chemn.

Tarenti specimen optime servatum legi.

2. *Mactra stultorum* L.

Cefali prope Cataniam, prope Panormum, rara, Monteleone.

3. *Mactra inflata* Bronn.

Caltagirone.

4. *Mactra solida* L.

Sciacca, Caltanissetta, Palermo. — Stilo. Carrubare.

5. *Mactra triangula* Ren.

Panormi, Agrigenti, Caltagerione, Catania, Militello. — Gravina. — Lamato. — Tarenti. —

BORNIA Ph. cf. vol. I. p. 13. nonne KELLIA TURTON? **)

Species vivae.

1. *Bornia complanata* Ph. cfr. vol. I. p. 14. tab. I. f. 14.

B. testa complanata, subtriangulari, aequilatera, utrinque rotundata et margine paucicrenata.

*) *Mactra* in Mari Germanico obvia, quae nomine *stultorum* in pluribus musaeis servatur, teste longe magis compressa, minus alta differt.

**) Opus ejus: Bivalv. Britan. inspicere non possum; in charactere a. cl. Fleming p. 430. dato palliaris impressio, *nata gravissima*, silentio omittitur.

Specimen completum Neapoli lectum dono dedit cl. Scacchi, ipse duas valvulas inveni. In specimine Scacchiano optime servato utrumque latus punctis impressis lente distinguendis ornatum est; plicas extremitatum aegre conspicuae. Lineolae fuscae interruptae in crassitie testae.

Huc traho *Erycinam Geoffroyi* Payr. p. 30. tab. 1. 3. 4. 5., quamvis nimis inaequilatera sit. Propter formam male eam ad B. inflatam retuli. Cum sinu palliari omnino careat, nullo modo ad Erycinas referri potest.

2. *Bornia corbuloides* Ph. cf. vol. I. p. 14. tab. 1. f. 15.

B. testa subtriangula, aequilatera, compressa, utrinque angulis rotundata, ibique margine crenulata; dentibus lateralibus approximatis.

Erycina crenulata Scacchi. Catal. p. 6. 2.

3. *Bornia inflata* Ph. cfr. vol. I. p. 14.

B. testa ovata, suborbiculari, inflata, tenuissima, subaequilatera, hyalina aut flavescente; dentibus lateralibus remotis.

Erycina Pisum Scac, Cat. p. 6. 2.

Mya suborbicularis Montagu p. 39. tab. XXVI. f. 6. valde affinis, sed $5^1/_2$ ''' longa, paulio minus alta, etiam cardo diversus videtur.

In cavis balanorum et zoophytorum non frequens.

4. *Bornia seminulum* Ph. cfr. vol. I. p. 14. tab. I. f. 16.

B. testa minima, ovata, subinaequilatera, utrinque rotundata, purpurascente.

Erycina violacea Scacchi Catal. p. 6. 2. an *Amphidesma nucleola* Lamk? V. p. 493; ed. 2. VI. p. 130. an *Cycladina Adansonii* Cantraine? Bull. Acad. Sc. Bruxelle, an *Cardium rubrum* Mont. p. 83. t. 27. f. 4.? magnitudo, figura color bene conveniunt, nec non descriptio. Differunt locus natalis, littus arenosum sc. et figura, non descriptio cardinis.

Cardinem post reiteratum examen sic video: In valvula sinistra denticuli cardinales tres, anticus major, medius minimus, denticulus lateralis posticus: in valva dextra denticuli cardinales duo minimi, lateralis utrinque unus; ipse testae margo dentem lateralem secundum refert. Ligamentum lineare, denticulo laterali postico affixum. Spatium magnum vacuum sub apicibus in utraque valva.

Species fossiles.

1. *Bornia inflata* Ph.

Panormi reperta; Pezzo in Calabria.

2. *Bornia complanata* Ph.

Panormi, Melazzo.

3. *Bornia corbuloides* Ph.

Carrubbare prope Rhegium Calabriae.

PTYCHINA Ph. cfr. vol. I. p. 15.

Species viva.

1. *Ptychina biplicata* Ph. cfr. vol. I. p. 15. tab. II. f. 4.

E. testa subovata, longitudinali, obliqua, tumida, latere antico brevissimo; postico longissimo, biplicato.

Specimen completum sed modo $2^3/_4$ ''' longum Neapoli accepi, pro statu juvenili suborbiculare.

Species fossilis.

Ptychina biplicata Ph.
In calcareo Panormitano.

SOLENOMYA Lamk.

Species viva.

Solenomya mediterranea Lamk. cfr. vol. I. p. 15. tab. I. f. 17.
S. testa oblonga, fusca, nitida, flavo-radiata, valvis ad apices indivisis.
Syracusis, Panormi, Neapoli.

Descriptio animalis a cl. Deshayes data in ed. 2 Lamarckii VI. p. 115. a mea discrepat, praesertim quod ei siphones *duos* tribuit; hoc falsum est. In regione siphonis analis series cirrorum quidem adest, siphonem mentiens, sed spatium quod includunt *imperviam* est uti optime notavit cl. Scacchi Osserv. zool. Napoli 1833 p. 5.

Familia 6. CORBULACEA Lam.

CORBULA Brug. Lamk.

Species vivae.

1. *Corbula Nucleus* Lamk. cfr. vol. I. p. 16.
C. testa globoso-trigona, transversim rugosa-striata, latere postico angulato, subacuto, umbone altero gibbosiore.
Prope Cataniam, Termini, Neapolin.
Obs. C. rugosa Lamk. videtur esse C. revoluta Broc. — Syn. adde: Corbula gibba Scac. Notizie p. 17. etc.

2. *Corbula mediterranea* Costa cfr. vol. I. p. 17. t. I. f. 18.
C. testa minuta, oblonga, tenui, laevi, flavescente, croceo aut spadiceo radiata.
Syn. adde: *Tellina parthenopaea* Delle Chiaje ined. t. 86. f. 35. 43.
In littore Cumano prope Neapolin.

3. *Corbula cuspidata* Bronn cfr. vol. I. p. 17. t. I. f. 19.
C. testa tenui, ovata, transversim striata, postice in rostrum elongatum, angustum desinente; dentibus cardinalibus nullis.
Mya rostrata Spengl Chemn. XI. p. 189. vign. certo eadem, etiam *Anatina longirostris* Lamk. eadem cfr. Desh. in ed. 2 Lamk. VI. p. 78.
Panormi rarissima, Neapoli? teste Bertrand-Geslin.

Species fossiles.

1. *Corbula nucleus* Lamk.
Frequentissima in Sicilia fossilis-Gravinae-Lamato, Cutro, S. Severina, Carrubbare, Monteleone. — Tarenti.

2. *Corbula cuspidata* Bronn.
Panormi rara, Gravinae.

3. *Corbula crispata* Scac. vide tab. XIII. f. 10.
C. testa ovato-oblonga, transverse striato-rugosa, intus striis longitudinalibus insculptis; latere postico subrostrato; callo cochleariformi in utraque valva pro ligamento interno; dentibus lateralibus 2 in valva dextra, antico minori, postico maximo.

Anatina crispata Scac. Notizie. p. 10. t. I. f. 2. ab.

Fossilis prope Gravinam Appuliae: Scacchi.

Testa, cujus fragmenta mecum communicavit am. Scacchi, 12''' longa, 9''' alta, solida, ovato-oblongo, antice rontundata, latior, postice angustior, subrostrata; apices fere mediani, margo dorsalis anticus mediocriter convexus, posticus paullulum concavus; ventralis antice convexus, postice rectiusculus. Superficies externa rugis acutis irregularibus confertis crispata; interna sulcis confertissimis radiantibus usque ad impressionem pallarem productis. Sinus palliaris et impressio muscularis postica, cum omnia specimina ibi fracta sint, videri non potuerunt. Impressio muscularis antica mediocris, subrotunda. *Cardo* in utraque valvula foveam cochleariformem obliquam pro ligamento interno habet, cui in valvulâ dextra utrinque dens lateralis posticus validior accedit, qui cum margine foveam format marginem valvae sinistrae recipientem. Area angusta linea elevata circumscripta adfuisse videtur. —

Species quoad cardinem *C. cuspidatae* valde affinis, ubi tamen dens anticus lateralis desideratur.

4. ***Corbula costellata*** Deshayes vide tab. XIII. f. 9.

C. testa ovata, inflata, tenui, postice subrostrata; striis elevatis radiantibus praesertim antice costellata; margine dorsali recto.

C. costellata Desh. Exped. de la Morée p. 86. t. XXIV, f. 2.

Fossilis in Calabria in valle fl. Lamati.

Valvulas tres dextras, duas sinistras hujus speciei valde singularis inveni, omnes paullulum laesas. Testa $4^{3}/_{4}$''' longa, $3^{1}/_{4}$''' alta, 3''' crassa, tenuis, fragilis, ovata, tumida. Apicies recurvi, fere mediani, extremitati anticae tamen propinquiores. Margines dorsales lineam rectam postice vix recurvam formant; margo anticus primum rectus angulum cum dorsali format, dein rotundatus fit, et sensim in ventralem abit, qui postice recurvatur et minus convexus est, unde rostri speciem extremitas antica refert. Tota superficies lineas radiantes elevatas habet, earum autem 3 vel 4 in parte postica ante rostrum in modum carinarum elevantur, quarum interstitia lineis elevatis minoribus binis plerumque secantur. Striae incrementi satis confertae et conspicuae sed irregulares sunt. Cardo valvulae dextrae foveam triangularem pro ligamento interno et pone hanc dentem horizontaliter porrectum ostendit; valvula sinistra edentula est, neque foveam ligamenti habet, nisi in apicis cavo forte reconditam. Impressiones musculares distinguere non possum. — C. radiolata Desh. p. 58. tab. IX. f. 11. 12. differt marginibus dorsalibus angulum formantibus, costulis pluribus, aequalibus magnitudine longe minore, etc.

5. ***Corbula mediterranea*** Costa.

Tarenti, rara.

PANDORA Brug. Lam.

Species vivae.

1. ***Pandora oblonga*** Sowerby? vide tab. XIII. f. 11.

P. testa elongata, latere postico subrostrato, margine superiore rectiusculo, dente in valva planulata ligamentoque minimis.

P. oblonga Sow. Spec. Conch. Pandora f. 10. p. 2. (videre non potui). Deshayes in edit. 2. Lamk. VI. p. 145.

Specimen unicum Panormi accepi. Testa $6^{1}/_{2}$''' longa, $3^{1}/_{4}$''' alta, extremitas antica $1^{1}/_{2}$''' longa, angulato-rotundata; margo dorsalis posticus rectus convexiusculus, cum m. d. antico angulum formans; margo ventralis fere aeque convexus, ita ut maxima altitudo fere in

media longitudine sit, ante extremitatem vix ac ne vix quidem sinuatus. Valvula sinistra convexa, laevissima, absque ullo carinarum vestigio, valvula dextra plana, parum concava, margine dorsali postico acute carinato reflexo; carina integra.

A. *P. rostrata* margine dorsali recto differt, nec concavo.

2. ***Pandora obtusa*** Leach. vid. tab. XIII. f. 13.

P. testa latere antico versus extremitatem dilatato, obtusissimo, hinc obsolete angulata. Lamk.

Solen Pinna Montagu 1803. p. 566. tab. XV. f. 3. bene. *P. obtusa* Lamk. V. p. 499. ed. 2. p. 145. Huc laudantur Desh. Enc. meth. vers. 3. p. 697. — Sow. Spec. Conch. Pand. p. 2. nr. 1. f. 1. 2. 3.; quae opera inspicere non possum.

Specimen ab amicissimo Scacchi accepi, modo 5‴ longum, $2^3/_4$‴ altum. Extremitas antica brevissima 1‴ longa, rotundata; margo dorsalis posticus rectus, imo convexiusculus, ventralis postice valde convexus, ita ut maxima altitudo ad $^2/_3$ vel $^3/_4$ longitudinis sit; extremitas postica rotundato-truncata. Valvula sinistra convexa, carina acutissima ab apicibus postrorsum decurrente sed medio evanescente distincta. Valvula dextra concava; margine dorsali reflexo, angulato-carinato, carina sub lente exquisite serrulata.

3. ***Pandora flexuosa*** Sowerby? vide tab. XIII. f. 12.

T. testa oblonga, gibbosiore subrostrata; margine inferiore flexuoso, superiore bicarinato, subarcuato, recurvo; lamina interna submarginali postice elongata in valva planulata.

P. flexuosa Sow. Spec. Conch. Pandora f. 13. 15. Genera of Shell. nr. 2. f. 4. 5. — Lamarck ed. 2. VI. p. 146. — Payr. p. 34. (Opera Sowerbyi inspicere mihi non licuit; apud cl. Payr. descriptio non est). ***Pandora rostrata*** Ph. vol. I. p. 18. Haec videtur *Tellina inaequivalvis* L. ed. XII. p. 1118. et absque dubio *T. inaequivalvis* Poli est, quae igitur male ad T. rostratam Sow. citatur.

Frequens in littoribus arenosis sed raro completa occurrit.

Testa 11‴ longa, $4^1/_3$‴ alta, extremitas antica 2‴ longa. Margines dorsales *in unam lineam continuati, posticus convexus*, ventralis aeque convexus, ita ut maxima altitudo in media longitudine sit, ante extremitatem posticam subsinuatus. Valvula sinistra carinas duas rotundatas s. potius costas ad extremitatem posticam excurrentes ostendit, cui in valvula dextra concava sulci duo respondent; margo dorsalis valvulae dextrae reflexus absque ulla carina. Dens valvulae dextrae transversus mediocris, lamina ligamenti obliqua, sed minime submarginalis.

Animal a Polio tab. XV. f. 7. delineatum et p. 40. descriptum habes, his verbis: „Hypogeam gibbam concha sua exeuntem repraesentavimus paullo amplificatam: a, a est pallium abiens superius in geminas tracheas [coalitas] c, c. perbreves, subfuscas, cirris densis circumcinctas. Per inferum ejus hiatum [margine cirris carentem] pedi rotundato, compresso, brevi exitus patet. Branchiae [inaequales, superior interiore duplo major, angustae, falcatae] per pallium translucentes in tracheae branchialis fistula, Hypogaearum more reconduntur.“ Nomine Hypogaearum Poli Pholades distinguit. A Pholadibus vero Pandora pede rotundato compresso, nec clavato differt. Appendices buccales silentio praeteriit.

Species fossiles.

1. ***Pandora obtusa*** Lam.

Valvulas duas dextras, duas sinistras anno 1839 Panormi in calcareo legi usque ad 8‴ longas $5^1/_3$ altas, praeter defectum carinae in valvula sinistra, omnino convenientes. Carina valvulae dextrae integra.

2. ***Pandora oblonga*** Sow.

Prope Rhegium Calabriae alle Carrubare valvulam sinistram inveni.

OSTEODESMA Deshayes.

Testa oblonga, transversa, tenuis, submargaritacea, inaequivalvis, ad extremitates aliquantum hians. Cardo linearis in utraque valva lamina parum prominula marginali constat, cui ossiculum subquadrangulum vel subtriangulum utrinque adhaeret. Impressiones musculares minutae, anterior oblonga, posterior subrotunda. Impressio palliaris sinuata. Cfr. Desh. in ed. 2. Lamarckii VI. p. 84. Male cl. Blainville in Manuel de Malacologie genus *Periploma* Schumacher nomine *Osteodesmatis* Desh. descripsit, unde deceptus cl. Scacchi hoc genus nomine Pandorinae divulgavit.

Animal speciei sequentis a. cl. Scacchi observatum est, qui mihi picturam ejus donavit. Ex hac colligitur, animal siphonibus duobus brevibus disjunctis ore cirratis praeditum esse. Pes compressus linguiformis, satis magnus. Pallium antice fissum. Cfr. etiam Wiegmanns Archiv 1839. 1. p. 122.

Species viva.

Osteodesma corruscans Scacchi vide t. XIV. Fig. 1.

O. testa transversim oblonga, striis radiantibus elevatis aspera, latere antico rotundato, postico productiore truncato.

Cl. Gray Ann. Nat. history. IV. nr. 25. huc trahit Lyonsiam striatam, Myam nitidam Fab. et Anatinam truncatam Lam. sed perperam. — Lyonsia striata Turton Biv. brit. 35. t. III. f. 6. 7. (quod opus videre mihi non contigit), a cl. Fleming hist. brit. anim. p. 463. cum *Mya norwegica* conjungitur, de qua infra, et absque dubio eadem est ac *Mya striata* Montagu Trans. Linn. Soc. XI. 1815. p. 188. t. 1. f. 13. Haec secundum verba Montagui *vera Mya* est, in omni casu autem ab *O. corruscante* specie differt. — Quid est *M. nitida* Fabr? in fauna groenlandica talis desideratur. *M. nitida* O. Fr. Müll. zool. Dan. prod. 1963 ex Gmel. p. 3222; „testa ovali, alba, *laevi; cardinis utriusque dente obtuso*" nec non statura minuta satis superque differt, cfr. etiam Chemnitz. X. p. 345. — *Anatina truncata* Lamk. secundum Desh. ed. 2. Lamk. vol. 6. p. 11. etc. vera *Anatina* est, ideoque pariter huc non spectat; sed toto coelo differt. Valde affinis autem nostra species est *O. corbuloidi* sive *Myae norwegicae* Chemn. X. p. 345. t. 17. f. 1647—48., et fere unice differt testa minus alta. Etenim fig. Chemnitziana 19''' longa et $10^1/_4$''' alta est. Forte speciei honoribus digna non est. — *Tellina corruscans* Scacchi Osserv. zool. p. 14. (1833). — *Pandorina* *) *corruscans* Scac. Catal. p. 6. — Phil. Archiv. für Naturg. V. I. p. 122.

Testa $12^1/_2$''' longa, $5^1/_4$''' alta, $3^1/_2$''' crassa, transversa, oblonga, latus posticum truncatum, anticum rotundatum fere bis aequat. Margines dorsales in unam lineam continuati, ventralis aequaliter convexus. Valvula sinistra magis convexa, apice et margine ventrali dextram superat, dextra margine dorsali postico supra sinistram reflexa fere ut in Pandora. Extremitas postica compressa satis hians. Striae radiantes tenuissimae, superficiales, sub lente spinulosae; *epidermide* tenuissima detrita fere omnino disparent et testam laeviusculam relinquunt. In regione dorsi epidermis ab una valva ad alteram transiens, ligamenti externi vicibus fungitur. Lunula anguste lanceolato-linearis distincta; area laevior quam caetera testa.

Cardo omnino edentulus, sed ipse margo valvulae dextrae ad instar denticuli ante apicem prominet. Fovea ligamenti perobliqua linearis. Ossiculum non quadrangulare, sed po-

*) Nomine Pandorinae cl. Bory de St. Vincent genus animalium infusoriorum distinxit.

tius triangulare vel quinquangulare apice antrorsum spectante basi concaviusculum. Impressiones musculares margini approximatae, antica ovato-oblonga, postica rotundato-quadrata, in valvula sinistra margini magis approximata.

Species fossilis.

Osteodesma corruscans. Scac.
Pandora? aequivatris Phil. vol. I. p. 18.
In calcareo Panormitano.

THRACIA Leach.

Species vivae.

1. ***Thracia corbuloides*** Desh.

Thr. testa ovato-transversa, grisea, inaequivalvi, inaequilatera, bisinuata, umbonibus magnis, inferiore emarginato. Desh.

Thracia corbuloides Desh. ed. 2. Lamarckii VI. p. 83. — idem in Dict. class. d'hist. nat. XVI. et Encycl. meth. Vers. t. 3. p. 1039. — Blainv. Malacol. t. 76. f. 7. nimis angulosa; Kiener tab. 2. f. 1. carinam unam in latera postico omisit.

Valvulam dextram inferiorem seu gibbam Tarenti nactus sum; etenim in Thraciis et Corbulis valvae dextrae gibbosiores sunt, in Pandoris contra et Osteodesmis sinistrae. Haec $23^1/_2$''' longa $17^1/_4$''' alta, et 7''' crassa s. convexa est. Latus anticum parabolice rotundatum paullo brevius est; margo dorsalis posticus rectus; ventralis convexus medio subangulatus, extremitas postica biangulata. Anguli scmpe tres ab apice ad extremitatem posticam decurrunt, quorum unus margini dorsali proximus. Superficies punctis elevatis lentis ope distinguendis *aspera*. Callus ligamentiferus angustus. Sinus palliaris rotundatus tertiam testae partem modo occupans.

2. ***Thracia pubescens*** Kien. vol. I. t. 1. f. 7.

Thr. testa oblonga *compressa*, aequilatera, postice truncata, punctis minutissimis *asperata*; margine ventrali parum curvato. Ph.

Exped, Morée tab. XVIII. f. 1. 2.

Thr. pubescens Desh. ed. 2. Lamk. p. 83. subdepressa Kien. p. 5. t. II. f. 2. bene. *Mya declivis* Pennant Zool. brit. p. 66. nr. 15. *Amphidesma pubescens* Fleming history of british Animals. p. 431. Sed non est *Anatina* myalis Lamk V. p. 464., quippe quae „*ventricosa*“ dicitur neque Thr. pubescens vol. I. p. 19.

Specimen unum Neapoli lectum dono dedit cl. Scacchi. Testa 11''' alta, 18''' longa, vix 6''' crassa (fossilem 26''' longam, 15''' altam modo 8''' crassam inveni) forma valde compressa insignis est. Apices parum tumidi sunt. Margo dorsalis posticus concavus, dein rectus; ventralis parum arcuatus; latus posticum latum, truncatum. In specimine vivo latus posticum antico paullo brevius in fossili paullo longius est. Icon Kieneri paullo altior, caetera bene congruunt. Fovea ligamenti interni *lata*, triangularis, cum incisura apicis angulum rectum format.

3. ***Thracia phaseolina*** Kiener. cfr. vol. I. p. 19. excl. fig.

Thr. testa ovata oblonga, transversa, inaequivalvi, alba, diaphana, *laevi*; latere posteriore brevi, angulato, truncato. Ph.

In Sicilia rarior, Neapoli frequens.

Obs. Mya praetenuis Mont. p. 41. valde affinis sed extremitas postica angustior et cardo alienus dente cochleariformi sc. instructus. Magnitudo $12^1/_2$''', altit 7'''.

Plus

Plus quam quinquaginta specimina vidi, nullum ultra 4''' longum, 6''' altum, $3^1/_3$''' crassum; secundum Kiener ad longitudinem 16''', altitudinem 11''' excrescit. A priore praeter staturam differt: testa laevi, punctis elevatis orba, magis tumida, latere postico breviore; callo ligamentali angusto.

Animal pallium antice ultra medium fissum, cirris destitutum mihi obtulit. Siphones disjuncti apice clavati, ore cirris quatuor (observante cl. Scacchi) instructi; superior s. analis dimidiam testam aequat, inferior superiorem fere bis aequat. Pes compressus, parvus, triangularis. Branchiae disjunctae, exterior interiore dimidio minor. Appendices buccales quatuor, aequales, magnae, subfalcatae.

4. ***Thracia ovalis*** Ph. vid. t. XIV. f. 2.

Thr. testa ovato-oblonga, tumida, rugosa; latera postico anticum duplo superante, angustiore, rotundato.

Specimen unicum Decembri 1839 Neapoli repperi.

Testa 10''' longa, 7''' alta, $4^2/_3$''' crassa, oblongo-ovata, tumida; apices fere ad $^1/_3$ longitudinis siti; extremitas antica fere aequaliter rotundata, postica angustior, non truncata sed subrotundata; margo dorsalis posticus tamen fere rectus, ventralis parum curvatus. Superficies striis incrementi rugaeformibus irregularibus aspera, sub lente fortiori quoque minutissime granulata, punctis longe minoribus quam in *Thr. corbuloide*. Valvula dextra major margine ventrali sinistram superat. Callus ligamentiferus fere cochleariformis, triangularis. Impressiones musculares ovatae, postica duplo major. Sinus palliaris mediocris.

5. ***Thracia Fabula*** Ph. vide tab. XIV. f. 3.

Thr. testa minuta, oblonga, latere antico breviore angustiore, postico majore, latiore, oblique truncato.

Valvulam sinistram Decembri 1838 Puteolis legi.

Testa modo $4^1/_2$''' longa, 3''' alta forma satis distincta est.

Apicis ad $^2/_5$ longitudinis siti, margo ventralis parum et aequaliter convexus est, margo dorsalis anticus autem ab apice declivis, unde extremitas antica, angustior quam in reliquis Thraciis, in angulum rotundatum inferne terminatur. Extremitas postica vero lata, margine dorsali ac ventrali parallelo, oblique truncata est. Superficies striis incrementi rugosa et punctis minutissimis granulata est. Callus ligamentiferus triangularis subcochleariformis.

Species fossiles.

1. ***Thracia ventricosa*** mihi. cfr. vol. I. p. 19. tab. 1. f. 10. nom. Thr. pubescens.

Thr. testa ovato-oblonga, *tumida*, umbonibus prominentibus, extremitate antica angustata, truncata.

An Anatina myalis Lamk. V. p. 464. excl. synonymis, verba „testa magna, ovata, *ventricosa*," bene quadrant, nec ad Thr. pubescentem referri possunt.

Fossilis in calcareo Panormitano, satis frequens.

Differt a *Thr. corbuloide*, quacum cl. Deshayes eam confodisse videtur, testa magis elongata, angulis ad extremitatem posticam excurrentibus nullis, margine ventrali longe minus convexo, extremitate postica longiore, angustiore — a *Thr. pubescente* testa tumida, umbonibus tumidis, recurvis, extremitate postica angustiore, callo ligamentifero angusto.

2. ***Thracia pubescens*** Leach.

Panormi anno 1839 specimina legi, unum 33''' longum, $19^1/_2$''' altum, $9^3/_4$''' crassum.

3. ***Thracia phaseolina*** Kiener.

Panormi, Gravinae.

4. *Thracia elongata* Ph.

Thr. testa minuta, oblonga, subcylindrica, punctis elevatis aspera, latere antico rotundato, postico duplo majore oblique truncato.

Erycina? anodon edit. I. p. 13. tab. I. f. 20.

Anno 1839 specimen integrum Panormi inveni, valvolis duabus scilicet adhuc conjunctis, et genus cognoscere potui. Fere duplo majus erat quam valvula anno 1831 lecta, nempe $7^1/_2$''' longum, $3^3/_4$''' altum, 3''' crassum. Valvulae vix inaequales. Extremitas postica magis elongata, et magis truncata, quam in figura mea. Pone apices valvula utraque aliquantulum excisa hiatum parvum lanceolatum format, quem absque dubio ligamentum externum impleverat. Callus ligamentiferus parvus, subtriangularis.

Ab affini *Thr. ovali* differt testa minore, magis elongata, punctis eminentibus longe majoribus; callo ligamentifero.

5. *Thracia corbuloides* Desh.

Carrubbare prope Rhegium, rarissima.

Cujusnam loci est genus singularissimum

GALEOMMA Turton?

Testa transversa, aequilatera, aequivalvis. Margo ventralis late hians; hiatus ovato-oblongus. Cardo edentulus. Ligamentum internum in foveola sub apicibus. Impressiones musculares duae, parvae, remotae. Impressio pallialis simplex. Turton. Zoological Jour. 1825. p. 361. Desh. in edit. 2 Lamarckii VI. p. 179.

Animal primus detexit et heac descripsit cl. Scacchi efr. Osservazioni zoologiche. p. 8. p. 19., et ipse ad specimina viva descriptionem ejus uberiorem dedi in Wiegmann's Archiv 1839. 1. p. 117. *Pallium* antice usque ad medium fissum, margine integrum, postice apertura parva ad exitum aquae et excrementorum perforatum. Ubi a margine testae proficiscitur utrinque cirri 8—9 breves sive verrucae observantur, later apicem et aperturam pro pede pariter cirrus nec non cirri 3 inter apicem et aperturam analem. *Epidermis* in hoc genere productio cutis manifesta; etenim facile a testa sejungitur et pallio adhaeret. *Pes* subcylindricus vermiformis repens, nunquam subsiliens; byssum caducum secernere videtur. *Corpus* ipsum subglobosum postice medio fissura superficiali divisum. *Branchiae* duae aequales, postice liberae. *Appendices* buccales utrinque duae mediocres, ovales. — Alius speciei animal anno 1834, generis tamen ignari, descripserunt cl. Quoy et Gaimard in Voyage de l'Astrolabe Zool. III. p. 540. et pinxerunt tab. 83. f. 15—18 nomine *Psammobiae vitreae*, quod in *Galeomma vitreum* mutandum est.

Galeomma Turtoni Sowerby. vide tab. XIV. f. 4.

G. testa ovato-oblonga, transversa, alba, tenuissime et longitudinaliter striata; cardine incrassato; impressione pallii rugosa, simplici.

Galeomma Turtoni Sow. Zool. Journ. 1825. p. 361. t. 13. f. 1. — Desh. ed. 2. Lamk. vol. VI. p. 180. — Phil. in Wiegm. Arch. 1839. p. 117. — *Hiatella Poliana* Costa — *Hiatella striata* Delle Chiaje tavol. inedit. tab. LXXXX. f. 9. — *Parthenope formosa* Scac. Oss. zool. p. 8. p. 19. Catal. p. 4. 2.

Inter radices Cavoliniae Oceaniceae repens occurrit haud frequens Neapoli et Panormi ubi valvulam in litore ejectam legi, Cataniae legit cl. Aradas.

Specimen maximum 4''' longum, 2''' altum; hiatus ventralis $1^3/_4$''' latus, 4''' longus. Apices parvi, mucronati paullo ante medium siti; margines dorsales in unam lineam continuati versus extremitates declives, extremitas utraque medio angulata. Margo ventralis aequaliter

convexus. Testa medio aliquantum depressa, striis longitudinalibus radiantibus, elevatis, subgranulatis dichotomis eleganter sculpta. Margo cardinalis vix ac ne vix quidem incrassatus. Fovea ligamenti minima.

Obs. In arena quae ex fossilibus conchyliis Italiae borealis et Siciliae ceciderat, quam eam abjicere vellem, valvulam sinistram valde singularem inveni, ita ut eam silentio praeterire nolim; eam voco.

Galeomma? compressum vide tab. XIV. f. 5.

G? testa valde compressa, ovata, laevissima; ventre parum hiante, margine ventrali recto subsinuato.

Testa solummodo $1^{5}/_{8}$''' longa, $1^{1}/_{8}$ alta, valde compressa, laevis, nitidissima. Apex acutus, non incurvus, parum pone medium situs. Margo dorsalis uterque rectus in unam lineam conveniens, dein declivis, sensim in extremitatem truncato-rotundatam transiens; extremitas antica posteriore vix angustior. Margo ventralis rectus, medio aliquantulum sinuatus, hiatum ventralem angustum formare videtur. Cardo edentulus, loco ejus spatium e margine excisum. Impressio ligamenti interni obliqua, postica, fere ut in Osteodesma. Impressiones musculares et palliarem propter nitorem et pelluciditatem testae distinguere non potuis. — Convenit cum Galeomma forma generali testae, apicibus, ventre hiante, differt impressione ligamenti interni.

Familia 7. LITHOPHAGA Lamk.

SAXICAVA Lamk.

Species vivae.

1. *Saxicava arctica* cfr. vol. I. p. 20. t. III. f. 3.

S. testa oblonga, transversim striata et rugosa, latere postico multo longiore truncato, valvularum angulis binis muricatis.

Obs. Male hanc speciem cl. Desh. in ed 2. Lamarckii p. 153. *S. rhomboidem* vocat, etenim Mya *arctica* Gm. p. 3220. Müll. zool. Daniae prod. O. Fab. Fa. Groenl. prioritatem habet, nec Donax rhomboides Poli. — Syn. adde Mytilus praecisus Mont. p. 165. t. IV. f. 2. — Ad radices algarum, alias conchas etc. non frequens.

2. *Saxicava Guerini* Payr.

S. testa compressiuscula tenui, obovata valde inaequilatera; latere postico longiore rotundato; cardine bidentato; impressione pallii vix sinuata.

Byssomya Guerini Payr. p. 32. tab. 1. f. 6. 7. 8. bene, specimen valde irregulare. — *Saxicava Guerini* Desh. ed. 2. Lamk. VI. p. 153.

Specimen Neapolitanum anno 1832 mihi dono dedit cl. Costa, aliud subfossile Puteolis, valvulam sinistram valde regularem fossilem prope Rhegium Calabriae, valvulasque tres modo $2^{1}/_{4}$''' longas in argilla Panormitana legi.

Testa 7''' longa, $4^{1}/_{2}$''' lata, fere 3''' crassa; apices ad quintam longitudinis partem siti, maxima altitudo ad $^{4}/_{5}$. Margines dorsales lineam continuam aequaliter convexam formant; extremitas utraque rotundata, sed antica angusta, saepe, non semper, sinu ventrali distincta; raro extremitas postica bisinuata ut in figura cl. Payraudeau. Superficies laeviuscula, striis incrementi irregularibus aliquantum exasperata. Cardo in valvula sinistra dentes duos obliquos, posticos, longitudinales ostendit, quorum anterior sulco a limbo exteriore marginis dividitur; v. dextra pariter dentes duos, anticum triangularem, limbum externum marginis non tangentem, posticum longitudinalem ostendit. — Sinus pallialis vix distinctus, angulus pallialis obtusissimus, rotundatus. Impressionem palliarem simplicem cum Deshayesio non vocarem.

Species fossiles.

1. ***Saxicava arctica.***
Satis frequens Panormi, Gravinae; Lamato; Carrubbare, Monteleone — Tarenti.
2. ***Saxicava rugosa*** L. cfr. vol. I. p. 20.
S. testa transversim ovata, utrinque rotundata, crassa, rugosa, perforante.
Panormi; Melazzo.
3. ***Saxicava Guerini*** Payr.
Fossilis ad Pezzo prope Rhegium Calabriae; Panormi; subfossilis ad Poteolos.

PETRICOLA.

Species viva.

Petricola lithophaga (Venus) Retz cfr. vol. I. p. 21.
P. testa ovata, subirregulari, antice brevissima, postice compressa, longitudinaliter undulato-striata; transversim inaequaliter lamelloso-striata.
Mya decussata Mont. Suppl. p. 20. t. 28. f. 1. eadem videtur, sed descriptio cardinis non omnino quadrat.
Panormi frequens, Neapoli rarior.

Species fossilis.

1. ***Petricola lithophaga*** Retz.
Tarenti, Gravinae in Appulia.

VENERUPIS Lamk.

Species vivae.

1. ***Venerupis Irus*** L. cfr. vol. I. p. 21.
V. testa ovali, postice longiore et latiore, subrugulata; lamellis transversis cincta; interstitiis longitudinaliter striatis.
In Sicilia frequentior quam Neapoli.
2. ***Venerupis decussata*** Ph. cfr. vol. I. p. 22. t. III. f. 5.
V. testa rotundato-quadrangula, antice brevissima, striis longitudinalibus creberrimis sub lante granulosis exarata; striisque incrementi irregularibus decussata.
Synonymis adde; *Venus candida* (Gm.) Scacchi Cat. p. 7. 1.
Species Gmelini p. 3290. brevissimis verbis „testa orbiculari alba reticulatim striata" ad figuram Gualtieri t. 75. L. efficta, huic non competit, sed forte ad Lucinam pecten pertinet. Figura nimis rudis, ut certi quid enucleari possit.

Species fossiles.

1. ***Venerupis Irus*** L.
Unica valvula ad Melazzo reperta; altera ad Pezzo prope Rhegium Calabriae; tertia ad Monteleone.

Familia 8. NYMPHACEA Lamk.

PSAMMOBIA Lamk.

Species vivae.

1. ***Psammobia feroensis*** L. cfr. vol. I. p. 23.
Ps. testa oblonga, subaequilatera, postice angulata, profunde transversim striata; area lateris postici valvulae dextrae carina cincta, at lineis longitudinalibus transversisque elevatis decussata

Rarissima occurrit Neapoli et Panormi. Specimen maximum 12‴ longum, 6‴ altum, $2^1/_2$ crassum, cinerascens, lineolis longitudinalibus interruptis pallidis vinaceis pictum; sed color variat.

2. ***Psammobia vespertina*** L. cfr. vol. I. p. 22.

Ps. testa ovali-oblonga laevissima, tenuissime et irregulariter transversim striata, latere postico sublongiore vix angulato.

Messinae, Panormi, Neapoli.

3. ***Psammobia costulata*** Turton cfr. vol. I. p. 23. t. III. f. 8. nom. Ps. discordis.

Ps. testa oblonga utrinque rotundata, subaequilatera, tenuissima, fragili, transversim tenuiter striata; latere postico sulcis longitudinalibus undulatis exarato.

Psammobia costulata Turt. Biv. brit. 87. t. VI. f. 8. (ex auct. Flem.) — Flem. p. 437. Panormi, Neapoli.

Usque ad magnitudinem 10‴ altit. $4^2/_3$‴, crass. $2^1/_2$‴ excrescit et coloribus summopere variat haec species bene distincta.

Species fossiles.

1. ***Psammobia feroensis*** L.

Panormi frequens; Cefali prope Cataniam rara; Gravina — Carrubbare — Tarenti.

2. ***Psammobia vespertina*** L.

Militello; Carrubbare, Monteleone.

3. ***Psammobia costulata*** Turton.

Gravina in Apulia cfr. Scacchi Notizie etc. p. 12., Carrubbare.

TELLINA L.

Species vivae, a. dentibus lateralibus munitae.

1. ***Tellina pulchella*** Lamk. cfr. vol. I. p. 24.

T. testa oblonga, depressa, nitida, subaequilatera, postice rostrata, transversim dense striata, rubra, radiis albidis ornata.

Satis frequens in littoribus arenosis.

2. ***Tellina donacina*** Gm. cf. vol. I. p. 24.

T. testa ovato-oblonga, compressiuscula, tenuissime striata, latere postico breviore, obtuse angulato; plerumque albida, radiis rubris interruptis picta.

Minus frequens priori.

3. ***Tellina distorta*** Poli cfr. vol. I. p. 25.

T. testa ovato-oblonga, compressa, tenuissime striata, *subaequilatera*, postice angulo acuto subrostrata; pallide rosea, radiis purpureis picta.

Neapoli rarior, Panormi frequentior etc.

Obs. Ex auctoritate cl. Scacchi synonymis adde ***T. striarella*** Brocchi. t. 16. f. 6.

4. ***Tellina serrata*** Brocchi cfr. vol. I. p. 25.

T. testa ovato-trigona, aequilatera, margine dorsali antico posticoque subrectis; antice angulata, transversim fortiter striata; striis ad aream canaliculatam lamellaribus, elevatis, rugosis.

Neapoli, Panormi, ad Aci reale rara.

5. ***Tellina balaustina*** L. cfr. vol. I. p. 25.

T. testa ovata, lenticulari, tumidiuscula, aequilatera, utrinque rotundata, transversim tenuiter striata, alba, apicibus flava, radiis purpureis picta.

Sicilia, Neapoli, Tarenti etc. non frequens.

Species vivae, b. dentibus lateralibus carentes.

7. ***Tellina planata*** L. cfr. vol. I. p. 26.

T. testa ovata, compressa, transversim striata, albida, umbonibus laevibus, fulvo-rubellis, intus pallide rosea.

Frequens in littoribus arenosis.

8. ***Tellina Fabula*** Gm. cfr. vol. I. p. 26. t. III. f. 10.

T. testa ovato-oblonga compressa, postice attenuata, subrostrata; valvula sinistra laevi, dextra oblique striata.

In littore arenoso ad Cataniam et Neapolin varietas minor, modo $5^1/_2$''' longa.

9. ***Tellina tenuis*** Maton et Racket. cf. vol. I. p. 26.

T. testa ovato-trigona subaequilatera, postice angulata, planiuscula, tenuissima striata.

Specimina maris mediterranei $8^1/_2$''' longa, $6^1/_2$''' alta, vix fasciata; maris germanici fere 12''' longa, $7^1/_2$''' alta, exquisite fasciata, forte diversa.

An *T. exilis* Lamk. specimina mediterranea comprehendit?

Var β. angusta, quam in vol. I. distinxi, videtur *Tellina hyalina* Desh. Exped. Morée. p. 93. t. XVIII. f. 12. 13. 14.; magnitudo et forma saltem omnino conveniunt. Sin autem ait cl. auctor „Les impressions musculaires sont petites, superficielles, et réunies par une impression palléale extrêmement profonde et dont le côté supérieur forme une sinnosité à angle presque droit“ etiam hoc omnino congruit, „qui remonte jusque dans la cavité des crochets [?]. Jusqu'à présent aucune espèce de Telline ne nous a offert la même disposition de l'impression du manteau“ hoc non quadrat in nostram, etenim *T. Fabula* et *T. tenuis* eandem palliaris impressionis formam habent. Omne dubium tollere postulasset figura, sed in hac *impressio palliaris omnino non delineata est!!!*

Huc absque dubio spectat fig. Bonanni cl. II. fig. 44. quae *T. zonata* Gm. p. 3238.; num igitur nomen Gmelini restituendum?

Frequens in littoribus arenosis.

10. ***Tellina depressa*** Gm. cfr. vol. I. p. 27.

T. testa ovata, compressa, tenuissime transversim striata, incarnata; latere postico breviore, rostrato.

In littoribus arenosis haud rara.

11. ***Tellina nitida*** Poli cfr. vol. I. p. 27.

T. testa oblonga, valde compressa, aequilatera, postice angustata nitidissima, pallida carnea, zonata; tenuissime striata, valvula dextra autem postice grosse at remote striata.

In littoribus arenosis satis frequens.

12. ***Tellina fragilis*** L. cfr. vol. I. p. 27.

T. testa satis tumida, ovato-trigona, postice longiore subrostrata, albo-lutescenta, striis transversis remotiusculis elevatis aspera.

Augustae, Messinae, Neapoli, Tarenti.

13. ***Tellina Costae*** Ph. cfr. vol. I. p. 28. t. III. f. 11.

T. testa ovata, compressa, alba, umbonibus saepe rubentibus; latere postico vix breviore, angustato, obtuso, subtruncato; margine postico recto; dente postico cardinis dextri integro.

In littore arenoso ad Cataniam et ad Cumas prope Neapolin.

Obs. Cl. Scacchi pro *T. elliptica* Brochii habuit, quae vero differt: testa oblonga, non ovata; cardinis dextri dente postico bifido; sinu palliari antice angustiori.

14. ***Tellina balthica*** L. cfr. vol. I. p. 28.

T. testa orbiculato-trigona, convexa, solidula, postice subangulata, rubella aut albescente, fasciata.

Panormi rara.

Species fossiles, a. dentibus lateralibus instructae.

1. **Tellina pulchella** Lam.
Cefali, Caltagirone.
2. **Tellina donacina** L.
Palermo, Militello, Melazzo — Gravina — Carrubbare — Tarenti.
3. **Tellina distorta** Poli.
Catania, Palermo — Gravina — Tarenti.
4. **Tellina balaustina** Poli.
Palermo — Gravina — Carrubbare
5. **Tellina pusilla** Ph. cfr. vol. I. p. 29. tab. II. f. 9.
T. testa minuta, oblonga, compressa, postice brevissima, obtusa, truncata, vix flexuosa, tenuissima transversim striata.
Panormi rara, Carrubbare, Monteleone, (in Germania ad Casselam, Freden etc.)
6. **Tellina crassa** Pennant cf. vol. I. p. 29. p. 255.
T. testa compressa, ovato-elliptica, utrinque aequaliter rotundata; latere postico breviore, lineis creberrimis elevatis, lamelliformibus aspera.
T. crassa Penn. Zool. brit. 4. t. 48. f. 28. bene. — Lamk. V. p. 529. edit. 2. VI. p. 201. — Venus crassa Gm. p. 3288 etc. — *Tellina subrotunda* Desh. Coq. foss. Paris. t. 12. f. 16. 17.
Panormi rara-Monteleone rara.
7. **Tellina planata** L.
Valvulam sinistram 1839 Panormi legi, Tarenti.
8. **Tellina serrata** Broc.
Valvulas 4 anno 1839 Panormi legi — Gravinae — Tarenti.

Species fossiles, b. dentibus lateralibus carentes.

9. **Tellina tenuis** Maton et Rack.
Cefali? Tarenti.
10. **Tellina depressa** Gm.
Palermo — Gravina — Tarenti.
11. **Tellina nitida** Poli.
Cefali prope Cataneam — Tarenti.
12. **Tellina fragilis** L.
Palermo — Tarenti.
13. **Tellina pleurosticta** Ph. cfr. vol. I. p. 30.
T. testa ovata, valde compressa, nitidissima; valva dextra medio laevissima, lateribus punctis impressis minimis creberrimis sculpta.
Militello.
14. **Tellina ovata** Sow. Cfr. vol. I. p. 30.
T. testa subrotundo-ovata, compressa, obliqua, tenuissime transversim striata; latere postico breviore, rotundato.
Palermo.
15. **Tellina elliptica** Brocchi cfr. vol. I. p. 30.
T. testa ovato-oblonga compressa, laevigata, tenuissima transversim striata, utrinque rotundata, latere postico breviore angustato; cardinis dextri denta postico bifido.
Panormi in argilla non frequens. Gravina.
16. **Tellina strigilata** Ph. vide tab. XIV. fig. 6.

T. testa ovato-oblonga, compressa, laevissima, in latere antico striis distantibus obliquis, impressis sculpta; latere antico posticum fere duplo superante.

Fossilis prope Palermo; valvulam sinistram inveni.

Testa $5^{5}/_{4}'''$ longa, $3^{1}/_{4}'''$ alta, oblonga; margo ventralis fere rectus, dorsalis anticus ei fere parallelus, d. posticus medio angulatus. Superficies zonata, laevissima; pone plicam solitam parum distinctam sulcis distantibus aliquot, in latere antico lineis distantibus obliquis sculpta. Dentes cardinales minuti, anticus bifidus, posticus exilissimus, laterales nulli.

DIPLODONTA Bronn cfr. vol. I. p. 30.

Species vivae.

1. ***Diplodonta rotundata*** (Tell.) Mont. cfr. vol. I. p. 31. t. IV. f. 7. nom. D. dilatatae.

D. testa suborbiculata, gibbosa, postice multo latiore, longioreque, apicibus obtusis, margine dorsali fere rectilineo.

Tellina rotundata Montag. p. 71. t. 2. f. 3. satis bene. Psammobia Flem. p. 438. — Lucina rotundata Desh. Exped. Morée.

Valvulam unicam Tarenti accepi. Sec. cl. Desh. l. c. „très-commune dans la Méditerranée", quod in Maribus a me investigatis non verum.

2. ***Diplodonta trigonula*** Bronn.

D. testa ovata, inaequilatera, margine dorsali rotundato; umbonibus fere rectangulis.

D. trigonula Bronn. Italiens Tertiärgebilde 1831. p. XII. t. III. f. 2. aucta. —

Lucina trigona Scac. Catal. 1836. p. 5. 2.

Specimen integrum valvulasque 5. Neapoli accepi.

Testa $3^{1}/_{2}'''$ alta, $3^{1}/_{4}'''$ longa, $2'''$ crassa, ovata, perobliqua, latere postico multo breviore, utrinque rotundata. Margo cardinalis rotundatus; apices prominuli angulum fere rectum formant. Superficies laevis praeter strias incrementi irregulares. Cardo valvulae dextrae dentes duos, posticum bifidum, anticum minimum ostendit. Impressiones musculares et palliaris, ut in genere. Margo integer. Color albus.

3. ***Diplodonta apicalis*** Phil. vol. I. p. 31. tab. IV. f. 6.

D. testa minuta oblonga, obliqua, subtrigona; apicibus *acutis* prominentibus.

Panormi et Drepani rara.

Species fossiles.

1. ***Diplodonta rotundata*** (Tellina) Mont.

Panormi, Militello frequens. — Carrubbare — Tarenti.

2. ***Diplodonta Lupinus*** Brocchi cfr. vol. I. p. 32.

D. testa parva, suborbiculata, gibbosa, subaequilatera, margine dorsali fere rectilineo; apicibus acutiusculis

Panormi rara. — Gravina — Carrubbare, Pezzo.

3. ***Diplodonta trigonula*** Bronn,

Subfossilem ad Puteolos legi — Gravina — Monteleone.

4. ***Diplodonta apicalis*** Ph?

Valvulas duas Panormi 1839 legi subaequilateras, quae forte melius speciem peculiarem sistunt — Carrubbare.

LUCINA.

Species vivae.

1. ***Lucina Pecten*** Lamk. cfr. vol. I. p. 31. tab. III. f. 14.

L. testa suborbiculari, obliqua, inaequilatera, *compressa*, costellis rotundatis, striisque transversis granulato-decussata.

Frequens.

Obs.

Obs. cl. Desh. figuram Polianam l. c. nostram speciem ad *L. squamosam* Lamk. laudat, cf. ed. 2. VI. p. 288 sed perperam; etenim verba Lamarckii, „*testa tumida, uno excavato*" minime quadrant.

Animal hujus speciei Neapoli a me iterum observatum quoad pallium, musculos adductores, branchias, siphones brevissimos omnino cum *L. lactea* convenit, sed pede recedit, qui longe brevior etsi acuminatus est. Nescio quo errore cl. Scacchi generi Loripedi tracheam unam tribuit.

2. ***Lucina Radula*** Lamarck. cfr. vol. I. p. 35. t. III. f. 17.

L. testa suborbiculari, lenticulari, compressiuscula, striis concentricis numerosis lamelliformibus; area lunulaque non distinctis; cardine dentibus lateralibus destituto.

Rarissima in mari Siculo; specimen unum Panormi accepi, aliud mihi dedit cl. Aradas. Color lacteus est.

3. ***Lucina spinifera*** (Venus) Montagu cfr. vol. I. p. 32. sub L. hiatelloides.

L. testa ovata, transversa, lenticulari, compressiuscula, striis concentricis numerosis lamelliformibus; lunula impressa lanceolata; area utrinque squamis brevibus spinosis cincta; cardine dentibus lateralibus remotis.

Panormi, Neapoli non frequens.

Animal, quod 26. Febr. 1839 examinare potui, fere ad amussim cum L. lactea convenit. — Specimen e mari Germanico nomine *Myrteae spiniferae* (*Venus spinifera* Montag. 577. XXVII. f. 1.) Turton mecum communicavit cl. Jonas. Genus Myrteae Anglorum a Lucinis non satis differt.

4. ***Lucina commutata*** Phil. cf. vol. I. p. 32. t. III. f. 15.

L. testa minuta, suborbiculari, obliqua, gibba, bifariam oblique striata, latere postico breviore; ligamento extus non conspicuo.

Haec est vera *Tellina divaricata* L. ed. XII. p. 1120. quae magnitudine pisi, subglobosa, e M. Mediterraneo etc. nec Lucina divaricata Lamarck. aliorumque, uti l. c. docui. Nonne igitur nomen Linnaei huic restituendum, et species Lamarckiana alio nomine vocanda est?

Synon. adde: Loripes? divaricatus Scac. Catal. p. 5. 1. Cardium arcuatum Mont. p. 85. bene t. 3. f. 21.

5. ***Lucina? bipartita*** Ph. cf. vol. I. p. 32. t. III. f. 21.

L? testa minima, subtrigona, compressa, striis distantibus medio angulatis, bifariis exarata; area lunulaque nullis.

Hanc speciem singularem Panormi in primo itinere repertam in secundo invenire non contigit.

6. ***Lucina digitalis*** Lamk. cfr. vol. I. p. 33. t. III. f. 19.

L. testa parva, subovata, obliqua, compressa, striis obliquis incurvis eleganter exarata; dentibus lateralibus nullis.

Tellina digitaria L. ed. XII. p. 1120. testa „subglobosa" differe videtur; e mari mediterraneo est.

Prope Drepanum nec alibi.

7. ***Lucina lactea*** Lamk. cfr. vol. I. p. 33.

L. testa lentiformi, orbiculari, compressiuscula, laevi; apicibus uncinatis; cardine dentibus lateralibus destituto; ligamento interno.

Non Tellina lactea L. ed. XII. p. 1119., quae „gibba" dicitur et sequens esse videtur.

Frequens fere ubique.

Varietatem satis tumidam Neapoli inveni, nequeo tamen pro *L. lactea* Payr. p. 41. habere possum.

8. ***Lucina fragilis*** Ph. cfr. vol. I. p. 34.

L. testa suborbiculari, gibbosa, tenuissima, hyalina, cardine edentulo; lunula impressa ovata.

Synonymis adde: Loripes gibbosus Scac. cat. 5. 1. — Haec vera Tellina lactea Linnaei videtur.

Panormi, Neapoli satis rara.

Species exclusa: Lucina? oblonga = Scacchia elliptica.

Species fossiles.

1. *Lucina Pecten* Lamarck.
Melazzo, Palermo. — Carrubbare — Tarenti.

2. *Lucina Radula* Lamarck.
Panormi frequentissima, Melazzo, Militello, — Lamato — Carrubbare, — Pezzo — Tarenti.

3. *Lucina spinifera* Montag.
Buccheri, Sciacca, Palermo, Militello — Gravina — Lamato, Stilo, Carrubbare.

4. *Lucina commutata* Phil.
Cefali, Palermo, Melazzo. — Gravina — Carrubbare — Tarenti.

5. *Lucina digitalis* Lamk.
Palermo, Militello frequens — Lamato.

6. *Lucina fragilis* Phil.
Palermo, Militello — Carrubbare, Monteleone — Tarenti.

7. *Lucina lactea* Lamk.
Melazzo, Cefali prope Cataniam, Militello, Palermo — Carrubbare, Monteleone — Tarenti.

8. *Lucina columbella* Lamk. cfr. vol. I. p. 35.
L. testa suborbiculata, convexo-gibbosa, transversim sulcata; latere sulco magno exarato, natibus prominulis oblique arcuatis.

L. columbella Lamk. V. p. 543. edit 2. VI. p. 230. ubi synonyma.

Unicam valvulam in tufo basaltico ad Sortino inveni.

9. *Lucina pensylvanica* L. cfr. vol. I. p. 35.
L. testa lentiformi, ventricosa, tumida, crassa, alba; lamellis concentricis membranaceis; ano cordato, magno.
Buccheri.

10. *Lucina transversa* Bronn cfr. vol. I. p. 35. t. IV. f. 2.
L. testa convexiuscula, transversa, postice rotundata, antice angulosa, producta; apicibus protuberantibus, acutis, incurvis, lunulam profundissimam involventibus.
Panormi, Buccheri, Castrogiovanni, Militello.

11. *Lucina albella* Lamk.?
L. testa orbiculato-reniformi, subcompressa, laeviuscula, lunula minima depressa; cardine bidentato, dentibus lateralibus perspicuis.

L. albella Lamk. Ann. d. Mus. VII. p. 240. XII. t. 42. f. 6. ab. — Deshayes Coq. foss. de Paris I. p. 95. t. 17. f. 1. 2.

Species prope Parisios fossilis 5,8‴ alta, 6,6‴ longa, sic describitur a cl. Deshayes: „testa parva, satis depressa, lenticularis, extus laevis, sulcis aliquot incrementi exarata; apices parvi, parum prominuli, acuminati [in figura magni prominentes sunt]; lunula parva, lanceolata, profundata; area simplex, non prominens; cardo dentibus 1—2 cardinalibus componitur; dentes laterales constanter observantur, [in figura a cardine valde remoti sunt]; impressio muscularis anterior superne fere sub ipsa lunula incipit, parva et saepe medio interrupta est.“ — Valvula singula dextra prope Pezzo in Calabria reperta $3^1/_2$‴ alta, $3^3/_4$‴ longa cum descriptione et melius cum figura ad amussim convenit, praeter superficiem striis elevatis irregularibus egregie sulcatam.

SCACCHIA.

Testa transversa, subovata, aequivalvis, inaequilatera, postice brevior, (tenuissima, laevissima); cardo dentes unum vel duos minutos cardinales, dentesque laterales obsoletos, plicaeformes ostendit; ligamentum duplex, externum fibrosum, minutum; internum cartilagineum, foveae oblongae insertum. Impressiones musculares duae, parvae, subaequales, rotundatae; palliaris simplex non sinuata.

Sc. ellipticae *animal* 12 Januario 1840 a me observatum, pallium fere usque ad aperturam analem fissum, margine integrum aut saltem cirris minimis obsitum habet. Apertura postice unica, [testam aperiens pallium hic laceravi, sed cl. Scacchi, qui Osserv. zool. nr. 2. 1833. p. 14. animal brevibus descripsit, eam distincte vidit]. *Pes* compressus, linguiformis, strictura a ventre divisus. *Branchiae* utrinque duae, membranaceae. Antice branchia interna cum externa connata est, postice vero branchia interna cum br. interna alterius lateris connata est; appendices buccales utrinque duae, oblongae, mediocres.

Hoc genus ab *Amphidesmate* etc. impressione pallii simplici nec sinuata, a *Lucinis* ligamento duplici, musculo adductore postico orbiculari, pede linguiformi compresso, branchiis duabus differt; Lucina enim branchiam *unicam* utrinque habent.

Species vivae.

1. *Scacchia elliptica* Phil. cfr. tab. XIV. f. 8.

Sc. testa ovato-oblonga, elliptica, inaequilatera; margine dorsali utroque valvulae dextrae sinuato-inciso; dentibus lateralibus utrinque obsoletis.

Lucina? oblonga Ph. vol. I. p. 34. tab. IV. f. 1. *Tellina elliptica* Scacchi Oss. zool. 2. p. 14. 1833. — *Loripes? elliptica* ejusd. Cat. p. 5. 1.

Drepani, Neapoli, in arena peninsulae Thapsi, quae hodie Magnisi, rara.

2. *Scacchia ovata* Ph. vide tab. XIV. f. 9.

S. testa ovata, obliqua, margine dorsali integerrimo, postico recto; cardine valvulae dextrae bidentato; dentibus lateralibus remotis plicaeformibus, distinctis.

Valvulam unicam dextram cum Sc. elliptica inveni.

Testa $4^3/_4$''' longa, $3^3/_4$ (oblique) alta; alba, laevis, striis incrementi tenuissimis, vix prominentibus. Margo dorsalis anticus postico longior, prope apicem rectus, deinde convexus, sensim in ventralem transiens; dorsalis posticus rectus; ventralis margini dorsali antico parallelus, postice fere rectus, ita ut extremitas postica subangulata fiat. Fovea ligamenti interni prominens, valde distincta, margini dorsali postico adnata; ante eam denticuli cardinales duo, quorum anterior satis magnus. Dentes laterales utrinque a cardine remoti, margini paralleli, parum prominuli. — Differt a *Sc. elliptica*: forma ovata, obliqua, haud elliptica; margine dorsali postico recto, neutro sinuato-exciso; fovea ligamenti interni prominente, valde conspicua; dentibus lateralibus.

Species fossilis.

Scacchia inversa Phil. vide tab. XIV. f. 10.

Sc. testa ovato-elliptica; latere postico breviore; dente cardinali bifido pone foveam ligamenti, minutissimo ante eam; fovea ligamenti triangulari, antica.

In calcareo Panormitano.

Valvulas duas, dextram et sinistram inveni. Testa modo $2^1/_2$''' longa, $2^1/_4$''' alta, ovato-elliptica, postice brevior, vix latior. Apices valde prominentes, incurvati, testam esse adultam comprobant. Limbus marginis dorsalis integer, ut in *Sc. ovata*, nec sinuatus, ut in

Sc. elliptica. Cardo major quam in his speciebus, inversus. Fovea pro ligamento interno enim in latere longiore sita, triangularis, obliqua, in valvula dextra antice denticulum minutum, obliquum, lamellarem habet, pone eam situs est dens validus bifidus. In valvula sinistra unice denticulum duplicem video. — Differt ab utraque specie viva: apicibus prominentibus, dentibus cardinalibus validis, inverse sitis.

DONAX L. Lamarck.

Species vivae.

1. ***Donax Trunculus*** L. cfr. vol. I. p. 36.

D. testa transversim oblonga, *laevissima*; latere postico brevissimo, angulis obsoletissimis cincto, margine crenulato.

Frequens fere ubique.

2. ***Donax semistriata*** Poli. cfr. vol. I. p. 36. t. III. f. 12.

D. testa transversim oblonga, medio striis longitudinalibus transversisque decussata; latere postico brevi, sulcato; latere antico laevissimo; margine crenulato.

Obs. Male cl. Deshayes in edit. 2 Lam. VI. p. 249. hanc speciem ad *D. anatinum* refert, quae strias transversas non habet. An lapsus calami? etenim diagnosis *D. Fabagellae*, quae praecedit, bene cum nostra convenit. Priore rarior.

3. ***Donax venusta*** Poli cfr. vol. I. p. 36.

D. testa transversim elongata, laevissima; latere postico brevi, sulcato; margine crenulato.

Obs. *Donacem transversam* Desh. Enc. meth. et Lamk. ed. 2. VI. p. 250. eandem speciem esse puto; nam, ut monui in vol. I., specimina fossilia Burdigalensia, nomine D. anatinae Bast. accepta, non differunt.

Donax Fabagella (Lamk.) Desh. Exp. Morée. p. 94. tab. XVIII. f. 20. „son côté postérieur est orné dans toute l'étendue du corcelèt de grosses stries, obliques, simples" huc pertinere videtur, sed *horum sulcorum in figura nullum vestigium!!!* D. fabagella Lamk. autem, „striis tenerrimis verticalibus transversas decussantibus" absque dubio a specie Deshayesiana diversa, *Donax semistriata* Poli videtur, ut jam monui.

Cum prioribus rara.

4. ***Donax complanata*** Mont. cfr. vol. I. p. 37. t. III. f. 13. nomine D. longa Bronn.

D. testa laevi, transversim oblonga, latere antico posticum parum superante, margine edentulo.

Synonymis adde: Tellina variegata a Gm. p. 3237. — List. t. 384. f. 227: *Capsa complanata* Sow. Genera of shells. nr. 10. f. 8. (teste Desh.)— Donax complanata Montag. t. V. f. 4. — Deshayes Enc. meth. p. 98. t. 2. — Lamk. ed. 2. VI. p. 28. qui minus recte ait: „elle na point de dents latérales." In valvula sinistra dens lateralis posticus adest.

Obs. Cave ne coloribus nimium valorem tribuas; valde variat, ita ut testam omnino lacteam quoque invenerim.

Species fossiles.

1. ***Donax Trunculus*** L.

Mardolce, Cefali — Gravina.

2. ***Donax semistriata*** Poli.

Castrogiovanni.

3. ***Donax venusta*** Poli.

Cefali; Panormi unicam valvam Spatango purpureo fossili adhaerentem 1839 inveni — Monteleone.

4. *Donax complanata* Mont.
Sciacca. — Gravina — Monteleone.

MESODESMA Deshayes.

(DONACILLA in volum. I. p. 37.)

Equidem nomen Donacillae antiquius eo lubentius retinerem, quod omnes quas novi species Donacibus longe similiores sunt quam Mactris. Ligamentum externum vel internum parvi momenti mihi videtur in methodo naturali. Mesodesma est Donax ligamento interno munita.

Species viva.

Mesodesma Donacilla Desh.

M. testa crassa, transversa, laevi, tumida, ovato-oblonga, subtriangulari; margine antico posticum superante.

Donacilla Lamarckii vol. I. p. 37, — Synonymis adde Mesodesma Donacilla Desh. Encycl. meth. 2. p. 444. ed. 2. Lamk. VI. p. 133. — *Erycina plebeja* Sow. gen. Shells nr. 10. f. 3. — *Donax plebeja* Mat. et Rack. — Montagu t. V. f. 2. — Flem. p. 424. — *Tellina variegata* γ. Gm. p. 3237. — List. t. 389. f. 238.

Neapoli frequens.

Species fossilis.

Mesodesma Donacilla.

Tarenti occurrit.

ASTARTE Sowerby.

Animal primus descripsit oculatissmus amicus Scacchi cf. Osservazioni zoologiche num. 2. 1833. et contra analogiam a Cuviero, Rangio, Deshayesio omnibusque Conchyliogis exspectatam a Veneribus valde differre et Carditis simillimum esse docuit. Mihi quoque contigit animal examinare Octobri 1839, ejusque descriptionem figura illustratam dedi in Wiegmanns Archiv 1839. I. p. 125.

Pallium fere usque ad *aperturam unicam rotundatam analem* fissum, margine fuscum, cirris tenuibus, filiformibus, albis fimbriatum, qui antice breviores fiunt et in rugas sive plicas mutantur.

Limbus aperturae analis simili modo conformatus.

Pes securiformis, antice et postice acuminatus, superne constrictus, et a mole viscerum divisus, coccineus.

Branchiae inaequales, interior triangularis, latus dorsale, latus anticum et latus ventrale ostendit; latere dorsali connata est cum branchia externa, quae duplo minor et antice rotundata est. Apices postici communes branchiae commissurae pallii ante aperturam analem affixae sunt.

Appendices buccales utrinque duae, parvae, oblongae.

Species viva.

Astarte incrassata Brocchi. cfr. vol. I. p. 38.

A. testa crassa, ovato-trigona, postice paullo longiore, transversim rugosa, praesertim ad apices; lunula ovata, profundata; area lanceolata; margine integerrimo vel crenulato.

E synonymis cancella: Venus danmoniensis, Crassina danmoniensis. Minus bene cl. Desh. ed. 2. Lamarckii VI. p. 250. *Crassinam fuscam* ab *incrassata* distinguit. Plus quam

quadraginta specimina viva et ultra centum fossilia contuli atque omnes transitus a testa fere laevi ad testam usque ad marginem ventralem sulcatam inveni. Fig. Brocchii XIV. f. 7. sulcos nullos habet; in textu p. 557. nates rugosae dicuntur.

Neapoli non multum rara; in Sicilia rarissima.

Species fossilis.

1. *Astarte incrassata* Brocchi.

Frequens: Syracusis, Melazzo, Agrigenti, Militello, Sciacca, Panormi, Nizzeti. — Gravina. — Lamato, S. Mauro, Sta. Severina, Carrubbare — Tarenti. —

2. *Astarte laevigata* v. Münster.

A. testa minuta, obliqua, laevi; latere postico breviore, rotundato; margine crenato aut integerrimo.

A. laevigata v. Münster in Leonhard Jahrbuch etc. für 1835. p. 436. nr. 31. et nr. 32. — Philippi Beiträge zur Kenntniss der Tertiärversteinerungen des nordwestlichen Deutschlands p. 9. nr. 17.

Apud Gravinam Appuliae.

In Cardio papilloso valvulam dextram varietatis margine crenatae inveni; in Germania haec species frequentissime effoditur. Testa modo 1''' longa, totidem alta, valde obliqua, subtrigona, laevissima, qua nota potissimum ab *A. pygmaea* v. Münst. differt. Dens lateralis in margine antico satis conspicuus, melius quam in speciebus majoribus.

Familia 9. CONCHAE Lamk.

CYCLAS Brug. Pfeif.

Species vivae.

1. *Cyclas cornea* L.

C. testa cordiformi-globosa, ventricosa, tenui, tenerrime striata; zona marginali lutescente; apicibus obtusis.

Tellina cornea L. ed. L. p. 1120. — Chemn. VI. p. 156. t. 13. f. 433. — Gm. p. 3241. — Schröter Flussconch. p. 189. t. IV. f. 4. — *Tellina rivalis* Müll. Verm. hist. II. p. 202. *Cyclas rivalis* Drap. p. 129. t. X. f. 4. 5. — *Cyclas cornea* Lamk. hist. V. p. 558. — ed. 2. VI. p. 268. — Pfeif. I. 120. t. V. f. 1. 2.

In Sebeto flumine legit hanc speciem cl. Scacchi et mecum specimina communicavit. long. $4^1/_3$''', altit $3^2/_3$''' crass. 3.

2. *Cyclas lacustris* Müll.

C. testa orbiculato-subrhombea, subinaequilatera, compressiuscula, tenui, substriata, cinerea; apicibus obtusiusculis.

Tellina lacustris Müll. Verm. hist. II. p. 204. — Chemn. VI. p. 139. t. 13. f. 135. — Gmel. p. 3242. — *Cyclas lacustris* Drap. p. 130. t. X. f. 6. 7. — Lamk. V. p. 559. ed. 2. VI. p. 268. Pfeif. I. p. 122. t. V. f. 6. 7.

In Calabria lectam mecum communicavit cl. Scacchi.

Testa $4^3/_4$''' longa, $3^2/_3$''' alta, $2^1/_2$ crassa.

PISIDUIM Pfeiffer.

Animal siphone unico brevissimo satis a Cycladibus diversum.

Species vivae.

1. ***Pisidium obliquum*** (Cylas) Lamk.

P. testa ovata, oblique trigona, ventricosa, cornea, striata; apicibus obtusis.

Pisidium obliquum Pfeif. I. p. 124. tab. V. f. 19. 20. t. I. f. 19. — ***Tellina amnica*** Müll. Verm. hist. II. p. 205. — Chemn. VI. p. 138. t. 13. f. 134. — Gmel. p. 3242. — Argeav. zoom. p. 61. t. 8. f. 10. — *Cyclas palustris* Drap. p. 131. t. X. f. 17. 18. — *Cyclas obliqua* Lamk. V. p. 559. — edit. 2. VI. p. 269.

In fluvio Sarno prope Neapolin legit et mihi dedit cl. Scacchi. Specimen $3^1/_6$''' longum, $2^1/_2$''' altum, $1^2/_3$''' crassum. Latus anticum postico fere triplo longius. Magnitudine et striis transversis profundis facile ab affinibus distinguitur.

2. ***Pisidium australe*** Phil. cfr. vol. I. p. 39. tab. XIV. f. 11.

P. testa ovata, tumidiuscula, valde obliqua, pellucida, fragili; apicibus integris obtusissimis.

Panormi frequens.

Magnitudine ($2^2/_3$''' longa, $2^1/_4$''' alta, $1^1/_2$''' crassa est), striis tenuissimis, testa tenuissima dignoscitur.

3. ***Pisidium fontinale*** (Cyclas) Drap.

P. testa minima, oblique cordata, ventricosa, substriata, pellucida; umbone subacuto.

Pisidium fontinale Pfeif. I. p. 125. t. V. f. 15. 16. — *Cyclas fontinalis* Drap. p. 130. t. X. f. 11. 12. — Lamk. V. p. 559.? etenim longitudinem modo „2 millim" = 0,88''' esse dicit.

Specimina in aquis horti botanici Neapolitani lecta mihi dedit cl. Scacchi. A speciminibus Casselensibus Pfeifferianis aliquantum recedunt testa magis compressa Long. enim $1^1/_2$''', altit $1^1/_4$''', crass. modo $^5/_6$'''. Illa vero $1^3/_4$''' longa, $1^1/_4$''' alta, 1''' crassa.

CYRENA Lamk.

Species fossilis.

Cyrena Gemmellari Phil. cfr. vol. I. p. 39.

C. testa rotundato-trigona, subaequilatera, tumida, lineis elevatis, transversis, laevibus, distantibus praesertim ad apices cingulata, dentibus lateralibus longissimis perpendiculariter striatis.

In argilla ad Cefali prope Cataniam.

CYPRINA Lamk.

Species fossilis.

Cyprina islandica L. cfr. vol. I. p. 39. t. IV. f. 4. nomine C. aequalis.

C. testa ovata, subcordata, transversim tenuiter et irregulariter striata; latere antico brevissimo; lunula et sinu palliari nullis.

Collatis speciminibus cognovi *Venerem aequalem* Sow. Cyprinam aeq. Bronn a C. islandica nihil differre, quam opinionem jam antea habuisse cl. Deshayes gaudeo, cfr. ed. 2. Lamcki VI. p. 290. Synonymis igitur adde Cyprina islandica Lamk. V. p. 557. ed. 2. VI. p. 290. — Venus islandica L. ed. 12. p. 124. — Gm. p. 3271. etc. etc.

Panormi non rara; Sciacca — Carrubbare.

CYTHEREA Lamk.

Species vivae.

1. ***Cytherea chione*** L. cfr. vol. I. p. 40.

C. testa ovato-cordata, laevissima, fulva, subradiata, transversim obsolete sulcata lunula cordato-lanceolata.

Synonymis adde: *Cytherea nitidula* Lamk. V. p. 566. ed. 2. VI. p. 305. quae nihil nisi statuo juvenilis est.

Frequens fere ubique.

2. *Cytherea rudis* (Venus) Poli cfr. vol. I. p. 40. nom. C. venetianae Lamk.

C. testa oblique cordata, tumida, transversim striata, rufo-fulva, albo-radiata; lunula cordata, vix distincta; area nulla; margine integerrimo.

Neapoli frequentior quam in Sicilia.

Animal a me 2. Decemb. 1838 vivam abservatum, siphones duos breves usque ad apicem coalitos, ore cirratos habet, albidos rufo-fusco punctatos. Margo pallii albidus, cirris tenuibus frequentibus fimbriatus. Pes angustus compressus. Branchia externa brevior. — Venus rudis Poli prioritatis jus ante nomen Brochianum et Lamarckianum habet.

3. *Cytherea Cyrilli* Scac. cfr. vol. I. p. 40. nomine C. apicalis Ph.

C. testa parva, rotundata, subtrigona, aequilatera, compressa, transversim striata; lunula distincta; area nulla.

Synon. adde: *Venus Cyrilli* Scacchi Lettera etc. 1832. an etiam *V. pusilla* Lamk. V. p. 607. nr. 86.? diagnosis et magnitudo hanc conveniunt neque abstat genus; etenim plus quam semel Lamarck Veneres sub Cythereis collocavit, et vice versa.

Neapoli non valde rara, longe rarior in Sicilia. Coloribus summopere variat varietates 4 principales enumeravit cl. Scacchi in Catalogo suo, sed omnes colores variationes occurrunt, quas in V. virginea notavi.

4. *Cytherea exoleta* L. cfr. vol. I. p. 41.

C. testa orbiculari, lentiformi, subaequilatera, transversim lamelloso-striata; lunula cordata, impressa.

Neapoli frequens, in Sicilia admodum rara.

5. *Cytherea lincta* Lamk. cfr. vol. I. p. 41.

C. testa suborbiculari, lentiformi, obliqua, inaequilatera, nitida, transversim striata; striis laevibus; lunula cordato-lanceolata, impressa.

C. lincta Basteroti aliena species videtur, etenim magis orbicularis est, et lunulae nullum vestigium ostendit cf. ejus t. VI. f. 10.

Fere ubique.

6. *Cytherea multilamella* Lamk.?

C. testa cordato-ovata, tumida, inaequilatera; sulcis transversis distinctis, erectis, membranaceis cordata.

C. multilamella Lamk. V. p. 587. nr. 2. — ed. 2. VI. p. 329. — *C. rugosa* Ph. vol. I. p. 42. excl. synon.

Scilla t. 15. f. 1. —

Specimen minutum 5‴ longum ad Aci Castello inveni.

Postquam mihi *Venerem rugosam* veram videre contigit, hanc nostram speciem differre cognovi: 1) statura minore, 2) testa magis elongata, minus inflata, 3) lamellis longe tenuioribus, nec duplicibus, margine non reflexis; 4) dentibus cardinalibus longe minus elevatis; 5) cardine antice parum dilatato, nec in angulum producto; 6) dente antico valvulae sinistrae longe majore.

Species fossiles.

1. *Cytherea Chione* L.

Palermo, Catania, Melazzo, Militello. — Gravina — Carrabbare, Monteleone — Tarenti.

2. *Cytherea venetiana* Lamk.

Palermo, Catania, Sciacca, Caltagerione, Militello — Gravina — Catro, Carrubbare — Tarenti. —

3. *Cythe-*

3. *Cytherea Cyrilli* Scac.
Palermo, Girgenti, Palagonia, Militello. — Gravina. — Carrubbare. — Tarenti.

4. *Cytherea exoleta* L.
Palermo frequentissima; Agrigenti, inter Militello et Palagonia. — Gravina — Carrubbare, Monteleone — Tarenti.

5. *Cytherea lineta* Lamk.
Agrigenti, Cataniae (Cefali), Mardolce, — Tarenti.

6. *Cytherea multilamella* Lamk.
Piazza, Agrigenti, Caltanissetta, Sciacca, Militello. — Gravina — S. Mauro.

7. *Cytherea fragilis* Ph. vide tab. XIV. f. 12.
C. testa minuta, oblonga, transversa, tenui, laevigata, utrinque rotundata; latere antico breviore; cardine valv. sinistrae dente primo (praeter transversum) cardinali bifido, dextrae dente ultimo bifido.

Fossilis in tellure tertiaria prope Panormum rara; prope Parisios, an Venus tenuis Desh. p. 143. t. XXIII. f. 8. 9.?

Valvulam sinistram optime conservatam Panormi inveni, valvulas 3 in arena Grignonensi. Specimen maximum $5^2/_3'''$ longum, $3^7/_{12}'''$ altum. Latus anticum tertiam circa longitudinis partem vix superat. Utraque extremitas aequaliter rotundata; margo dorsalis uterque convexiusculus. Superficies laevissima; apices parvi, parum prominuli; lunula lanceolata, circumscripta, non excavata; area nulla. Margo integerrimus. Dentes ut in descriptione; dens anticus transversus Cythereis proprius valde distinctus. Sinus palliaris usque ad mediam test. productus, angustus rotundatus, angulus palliaris non productus. — Nonne Venus tenuis Desh.? Forma (et magnitudo 19 m, 12 m = $8^1/_2'''$ et $5^1/_3$) exacte convenit, sed cardo nostrae Veneris non est.

Nullibi descripta est:
Cytherea puella Ph. tab. XIV. f. 13.
C. testa ovata subcompressa, postice angustata, angulata, laevissima; margine integerrimo; ano lanceolato; area nulla.

Fossilis in tellure tertiaria Italiae borealis.
Valvulam dextram ab ill. Marchioni Laurentio Pareto accepi.
Species distinctissima; testa 15''' longa, $10^1/_2'''$ lata, 6''' crassa; *laevissima*, striis incrementi vix conspicuis. Apices ad $^1/_4$ — $^1/_3$ longitudinis siti, parum recurvi. Margo dorsalis anticus fere rectus, sensim in ventralem aequaliter convexum transiens, dorsalis posticus aequaliter convexus, cum ventrali angulum distinctam, satis acutum format. Ab hoc angulo usque ad apices carina obtusissima, obscura, rotundata excurrit; ita tamen ut pars dorsalis posticus a latere testae satis distinctum sit neque sensim in id transeat. Lunula fere lanceolata, area nulla. Cardo et impressiones musculares ut in *C. erycina.*

A. V. pacifica Dillwyn. (Venere chinensi Chemn. XI. p. 227. t. 202. f. 1976.) differt sulcis transversis omnino nullis, testa magis compressa, angulo ab apicibus ad extremitatem posticum rostratum excurrente, rostro paullo acutiore.

Mactra? erebea Brong. Vicent. p. 81. t. V. f. 8., cujus cardinem non vidit vir clarissimus, forma et magnitudine bene convenit, sed verba: „valva elevata, subcarinata“ minime quadrant.

VENUS.

Species vivae, a) margine crenulatae.

1. *Venus casina* L.
V. testa cordato-rotundata, fulva; sulcis transversis, inaequalibus, elevatis, lamelliformibus; ano subcordato.

V. Casina L. ed. 12. p. 1130.? — Gmel. p. 3279. — Lamk. ed. I. V. p. 581. nr. 9. — ed. 2. VI. p. 340. etc. Nonne V. casinula Desh. Exp. Morée. p. 101. t. XVIII. f. 18. 19.? Chemnitz VI. p. 306. t. 29. f. 301. 302.?

Junior. *Venus discina* Lamk. V. p. 586. — hujus operis I. p. 42. *V. Rusterucci* Payr. p. 52. t. I. f. 26 — 28.

In primo itinere modo singulam valvulam juniorem ad Aci Castello inveni; jam vero testam adultam completam ibi repperi, et duo alia specimina mecum communicavit cl. Aradas, unde cognovi speciem esse *V. casinam* L. Cum vero figura et descriptio Chemnitzii paullo differat, specimina mea exactius describam.

Testa 25½''' longa, 23½''' alta, 15''' crassa, cordato-ovata, valde inaequilatera; lunula cordata 6''' longa, 3½''' lata, impressa; area laevis, 17½''' longa, 4½''' lata. Margo ventralis subito post lunulam incipit; extremitas postica angustior, subangulata est. Lamellae transversae inaequales, *confertae*, ½''' distantes, superiores erectae tenuiores, altimae margine reflexae, in latere postico omnes magis patentes, margine lacerae; anguli producti, ut in V. plicata, nulli; interstitia ac lamellae laevissima nec longitudinaliter striata. Color fulvo-albidus radiis 3 — 4 vinaceis pictus. Cardo fere omnino ut in *Cytherea exoleta*, denticuli quarti quoque minimum rudimentum adest, sed sinus pallialis longe minor.

2. *Venus verrucosa* L. cfr. vol. I. p. 43.

V. testa cordato-rotundata, convexa, longitudinaliter obsolete striata, at lamellis transversis crebris, postice inprimis verrucosis, cincta; lunula cordata.

Frequens fere ubique.

3. *Venus fasciata* Donovan cfr. vol. I. p. 43. nom. V. Brongniarti.

V. testa crassa, compressiuscula, ovato-trigona, lamellis transversis crassis, distantibus, erectis cincta; lunula cordato; oblonga.

Synonymis adde: *Venus fasciata* Donovan — Desh. apud Lam. ed. 2. VI. p. 371. — Chemn. VI. p. 290. t. 27. f. 277. 278.

Neapoli non frequens, in Sicilia rarior.

Animal siphones duos breves apice cirratos, basi (intra testam) coalitos mihi exhibuit; margo pallii simplex, pes magnus linguiformis; branchia extrema parva est.

4. *Venus effossa* Bivona cfr. vol. I. p. 43.

V. testa suborbiculari, subglobosa, transversim undato-sulcata et tenuissime striata; lunula late cordata, profundissime impressa.

Rarissimam speciem mare Panormum et Drepanum alluens incolentem in secundo itinere non vidi.

5. *Venus radiata* Brocchi cfr. vol. I. p. 44.

V. testa ovato-trigona, longitudinaliter sulcata, sulcis granulatis, mediis bipartitis; lunula cordata, parum distincta.

Venus ovata Penn. brit. zool. 4. 56. f. 56. ex Montag. Montag. p. 120. optime. — Cardium Walk. Min. Shells f. 82. — *Venus ovata* Lamk. nr. 87. et ejusdem *V. pectinula* nr. 26. sic!

Panormi, ad Aci-Castello, Neapoli rara.

6. *Venus Gallina* L. cfr. vol. I. p. 44.

V. testa cordato-trigona, postice paululum angustata; margine ventrali rotundata; sulcis transversis distantibus, planulatis, albo et rufo-articulatis.

Frequens in littoribus arenosis.

Obs. Cl. Deshayes in ed. 2. Lamk. VI. p. 348. *Venerem senilem* Brocchi huc laudat, sed satis differt.

Species vivae, b) margine integerrimo.

7. *Venus undata* Penn. cfr. vol. I. p. 44. tab. IV. f. 9. nom. V. incomptae.

V. testa tenui, suborbiculata, aequilatera, compressiuscula, laevi, tenuissime transversim striata, lactea; lunula areaque non distinctis.

Lucina caduca Scac. Catal. p. 5. 2. *Tellina caduca* Scac. Notizie etc. p. 15. t. I. f. 3. Vera Venus est. — *Venus undata* Penn. brit. zool. t. 55. f. 51. *Montagu* p. 117. optime. *Lucina undata* Lamk. male. Montagu optime cardinem et sinum palliarem, quem *cicatricem* vocat, describit.

8. *Venus decussata* L. cfr. vol. I. p. 43.

V. testa ovata, postice producta, aequali, decussatim striata, striis longitudinalibus longe eminentioribus; albida, lituris, maculis aut radiis rufis vel fuscis picta.

Frequens fere ubique.

Obs. Varietatem *lacteam* inveni, reliquasque varietates coloris fere omnes quas sub sequentibus speciebus l. c. enumeravi.

9. *Venus geographica* L. cfr. vol. I. p. 43.

V. testa ovato-oblonga, valde inaequilatera, postice longiore, transversim sulcato-striata; striis longitudinalibus obsoletis

Synon. adde *V. puncticulata* Gm. 3281. Bonann. Recre. cl. II. f. 46. absque dubio, „in Mari Drepanitano frequens."

In littoribus potissimum arenosis frequens.

10. *Venus laeta* Poli cfr. vol I. p. 46. nom. V. virgineae.

V. testa ovata, compressiuscula, inaequilatera, postice elongata et angustata, subangulata, transversim inaequaliter *striata.*

Amicus cl Dr. Jonas me monuit, *V. virgineam* Linnaei, e mari indico oriundam, toto coelo differre, atque figuras citatas Chemnitzii pariter aliam speciem, *V. edulem* Chemn., referre. Reiteratum examen me docuit, Chemnitzii figuras ad species duas pertinere; fig. t. 43. a. b. c. ad nostram spectant; fig. 447. 457. 58. potius speciem majorem, sulcis distantibus in latere postico et ad marginem ventralem distinctam referunt, quam e Massiliis accepi, et cui nomen *V. edulis* relinquendum videtur.

Synonymis adde: Bonanni Recreat. cl. II. f. 43. „qua mare Neapolitanum satis abundat" pessime a Gm. *Donax scripta* vocata; deinde ex ipsa auctoritate Brocchii Bibliot. Italiana VII. p. 272. *V. Eremita* Broc. Conch. foss. subap. p. 546. nec non *V. florida* Lamk. V. p. 602. ed. 2. VI. p. 364. et *). Frequens ubique.

11. *Venus aurea* Mat. et Rack. cfr. vol. I. p. 47.

V. testa ovata, tumida, subcordata, postice angustata, transversim *sulcata,* intus aurea; striis longitudinalibus obsoletis; lunula cordato-ovata.

Cum priore Tarenti et alibi; num satis differt?

12. *Venus Beudanti* Payr. cfr. vol. I. p. 47. not.

V. testa ovato-oblonga, utrinque angustata, antice brevissima, violacea, transversim striata; striis longitudinalibus obsoletis.

Tarenti rara, ex auctoritate cl. Scac. var. *V. virgineae;* sed ipse transitus non observavi.

13. *Venus nitens* Scac. et Phil. vide tab. XIV. f. 14.

V. testa oblonga, inaequilatera, antice subrostrata, *nitidissima, laevissima;* margine dorsali postico recto.

Neapoli rara, specimina 8 cum ipse inveni, tum ab amicissimo Scacchi accepi.

Specimen maximum 12''' longum, 7''' altum, $4^1/_2$''' crassum. Testa ovato-oblonga formâ accedit ad *V. geographicam*, sed latus dorsale anticum fere rectum, posticum rectum, antico vix longius, sed margini ventrali parallelum. Margo ventralis magis convexus quam

*) *Venus texturata* Lamk. V. p. 597. ed. 2. VI. p. 355. nihil nisi var. 1. uti bene monuit Deshayes.

in *V. geographica*, antice minus curvatus, unde extremitas antica subrostrata fit; extremitas postica rotundata, fere oblique truncata. Apices ad $^1/_3$ longitudinis siti, non ad $^1/_4$ ut in illa. Superficies *nitidissima*, *laevissima*, striis incrementi irregularibus vix prominentibus; striae longitudinales unice luce diversa cognoscuntur. *Lunula* distincta, oblonga-lanceolata, longior quam in V. g. Cardo valvulae dextrae: dens anticus lamellaris; medius fere parallelus, lamellaris, subbifidus; posticus valde obliquus vix bifidus; valvulae sinistrae: dens anticus maxime elevatus et posticus valde obliqui, lamellares; medius magnus, subbifidus. Impressiones musculares et palliaris omnino ut in V. g. — *Color* albo rufoque variegatus, caeterum valde variabilis ut in affinibus.

Species fossiles a) margine crenulatae.

1. *Venus casina* L.
Militello, Panormi, Sciacca rara. — Carrubbare, Monteleone.
2. *Venus verrucosa* L.
Melazzo frequens, Militello, rarior, Mardolce. — Gravina — Monteleone — Tarenti.
3. *Venus fasciata* Donovan.
Frequens: Panormi, Sciacca, Militello, Cefali et Niazeti; Melazzo. — Gravina — Lamato, Carrubbare, Monteleone — Tarenti.
4. *Venus senilis* Broc. cfr. vol. I. p. 48.
V. testa subcordata, ovato-triangulari, rugis transversis *lamellosis* cincta; lunula cordato-impressa; margine crenulato.
Fossilis inter Caltagirone et Granmichele; rarior Panormi, Sciacca, la Ferla — Monteleone? —
5. *Venus Gallina* L.
Cefali, Melazzo, Sciacca, Girgenti; Mardolce frequentissima — Carrobbare. — Tarenti.
6. *Venus radiata* Brocchi.
Frequens: prope Cataniam, Sciaccam, caput Plemmyrium prope Syracusas, Panormum, Agrigentum. — Gravina — Lamato; S. Mauro, Carrubbare, Pezzo.

Species fossiles b) margine integro.

7. *Venus undata* Penn.
Palermo, rara. — Gravina.
8. *Venus vetula* Basterot cfr. vol. I. p. 48.
V. testa ovato-oblonga, elliptica, utrinque rotundata, transversim sulcata, sulcis depressis irregularibus; lunula lanceolata, parum impressa.
Palermo non rara; Carrubbare frequens.
9. *Venus decussata* L.
Subfossilem et quidem in struendis aedificiorum fundam. ad Portum Panorm. lectam accepi.
10. *Venus? miliaris* Ph. vide tab. XIV. f. 15.
V? testa minima, suborbiculari, tumida, laevigata, inaequilatera; apicibus recurvis, prominentibus; cardine v. dextrae tridentato, sinistrae bidentato.
Fossilis in tellure tertiaria Siciliae ad Panormum.

Specimina 4, valvulas scilicet 3 sinistras dextramque in argilla inveni, $1^1/_4'''$ longas, $11''''$ altas. Testa fere orbicularis, tumida, subcordato-globosa, laevigata, valde inaequilatera, ita ut latus anticum tertiam longitudinis partem vix superet. Lunula areaque non distinctae. Testa tenuissima, etiam in margine cardinali, ita ut dentes cardinales non ex ipso margine sed intus, infra eum nascantur. In valvula sinistra eorum duos numero, posticum minutum, anticum majorem, *transversum, lamellarem;* in valvula dextra dentes tres adsunt, vel

si mavis duo, anticus oblique transversus marginalem limbum externum non attingens et posticus, duplex divaricatus. — Margo ventralis integerrimus. Impressiones musculares distinguere non possum; hanc ob causam et propter cardinem discrepantem de genere dubius remansi.

Familia 10. CARDIACEA Lamk.

CARDIUM L.

A. *Species vivae.*

1. ***Cardium echinatum*** L. cfr. vol. I. p. 49.

C. testa rotundata, cordata, tumida, subaequilatera; costis 19—20 convexis, linea papillifera exaratis; papillis subtubulosis, anticis cochleariformibus.

C. crassispinosum Sow. Conch. Ill. f. 28. ab hoc distinguere nescio.

Frequens ubique.

2. ***Cardium ciliare*** L. var. β. cfr. vol. I. p. 49.

C. testa rotundata, cordata, tenui, albida; costis circa 16, depressis, linea elevata papillifera exaratis; interstitiis planis transversa rugosis.

Praecedente multo rarior.

Obs. Valde errat cl. Deshayes, qui in ed. 2. Lamk. VI. p. 395. nota ait: „Pour nous les Cardium ciliare et aculeatum ne forment qu'une seule espèce; nous avons bien examiné les coquilles, et nous ne trouvons d'autres différences que celles de l'age.“ *Cardium aculeatum* juvenile modo 12''' longum, jam costas 21 ostendit, nec 16; aculeos $2^1/_3$''' longos, nec papillas breves; interstitia laevia, nec transverse rugosa etc. *C. paucicostatum* Sow. Conch. Ill. f. 20. ab hoc antiquissima specie nihil differe videtur.

3. ***Cardium Deshayesii*** Payr. cfr. vol. I. p. 49.

C. testa rotundata, cordata, subaequilatera, flavicante; costis 22—23 parum convexis, linea elevata, papillifera exaratis; papillis recurvatis; posticis dilatatis.

Rarum, Neapoli, Panormi, ad la Trezza.

Obs. *C. Deshayesii, tuberculatum* et *echinatum* cl. Deshayes l. c. p. 395 in nota eandem speciem esse existimat! sed numero et structura costarum etc. facillime jam ex diagnosibus distinguntur, quam ob rem iterum differentias eorum exponere supervacaneum duxi.

4. ***Cardium aculeatum*** L. cfr. vol. I. p. 50.

C. testa subcordata, postice oblique truncata, costis 21—22, convexis, dorso depressis, posticis aculeatis, anticis papilliferis.

Satis frequens. Variat colore *albo.*

5. ***Cardium erinaceum*** Brug. cfr. vol. I. p. 50.

C. testa rotundata, cordata, oblonga, subaequilatera; costis circa 35, valde elevatis, anticis papilliferis, posticis aculeatis.

Non rarum.

6. ***Cardium tuberculatum*** L. cfr. vol. I. p. 50.

C. testa subcordata, tumida, solida, costis 22—23 elevatis, obtusis, transverse rugosis; anticis saepius nodosis.

Frequens in littoribus arenosis.

7. ***Cardium sulcatum*** Lamk. cfr. vol. I. p. 50.

C testa oblonga, inaequilatera, turgida, flavo-virente, longitudinaliter sulcata; latere postico laevi, depresso.

Satis frequens.

8. ***Cardium laevigatum*** L. cfr. vol. I. p. 50.

C. testa obovata, tenui, glabra, nitida, striis longitudinalibus obsoletis.

Minus frequens quam antecedens.

9. *Cardium papillosum* Poli. cfr. vol. I. p. 51.

G. testa parva, *suborbiculari*, convexa; costis 24, planiusculis, papillis brevibus raris aut frequentibus *).

Satis frequens.

10. *Cardium punctatum* Brocchi.

C. testa minuta, *ovata*, *transversa*, inaequilatera, costis circa 23 depressis, anticis posticisque papilliferis; interstitiis punctatis.

Panormi, Tarenti etc. rarum.

C. punctatum Brocchi p. 666. tab. XVI. f. 1.

Testa 3''' longa, $2^1/_4$''' alta, 2''' crassa, raro $5^1/_2$''' longa, $4^1/_2$''' alta, 4''' crassa, ovata, transversa, valde inaequilatera, postice manifeste truncata. Costae 23, planatae, interstitiis duplo latiores, anticae et posticae papillis teretibus asperae. Interstitia angusta punctis minutis impressis confertis uniserialibus, quae tandem evanescunt, distincta. Color albus, postice fusco maculatus.

Differt a *C. papilloso* 1) magnitudine, 2) forma ovata, alieoa; interstitiorum punctis parvis, demum evanescentibus, costis mediis semper laevibus.

11. *Cardium scabrum* n. sp. vide tab. XIV. f. 16.

C. testa minuta, ovato-orbiculari, inaequilatera; costis circa 26 depressis, plicas semilunatas, antice confertissimas, postice magis distantes papilliformes gerentibus; interstitiis angustis, punctatis.

Inter centena C. papillosi specimina unicum hujus speciei inveni.

Testa $3^2/_3$''' longa, $3^1/_4$''' alta, $2^1/_2$''' crassa, transversa, ovata, inaequilatera, latere postico truncato; margine dorsali postico brevi. Costae rotundatae mediocriter convexae, interstitiis aequales, plicis semilunatis confertissimis asperae, praesertim in latere antico; in latere postico plicae abbreviantur et in papillarum formam abeunt. Interstitia punctata. Color albus; apices flavescentes, radiis duobus violaceis obsoletis picti.

Differt a. *C. papilloso:* forma magis obliqua, costis magis convexis, interstitiis tenuius punctatis, plicis confertis semilunaribus in latere antico.

12. *Cardium minimum* Ph. cf. vol. I. p. 51. et vide tab. XIV. f. 18.

C. testa minuta, subrotundo-ovata, obliqua, costis 30—32 *planissimis;* linea angustissima parum profunda divisis et hinc inde squamulis asperis.

Rarissimum. Panormi.

13. *Cardium exiguum* Gm. cfr. vol. I. p. 51.

C. testa minuta, cordata, maxime obliqua, *subangulata*, costis 23, anticis tuberculatis, latere antico brevissimo.

Lister. t. 317. f. 154. ad amussim convenit cum specim. jun. C. subangulatum Scac. Osservaz. zool. 2. 1833. p. 16. C. siculum Sowerb. Conch. Ill. specimen magnum.

Specimen maximum, quod vidi 8''' longum, $6^1/_2$''' altum, 6''' crassum.

Obs. Cl. Costa in opere suo Corrispondenza zoologica. Neapoli 1839 hanc speciem nomine *C. parasitici* p. 62. describit, plane ignorans nomen Scacchianum, sic!! et hoc nomine jam 1829 in memoria inedita Cardium hocce distinxisse dicit. Valde singularis res, mehercle, quam memoriae ineditae a scientia non curantur. Non minus singularis observatio ejus est, hoc Cardium *byssum* emittere.

14. *Cardium rusticum* Chemn. cfr. vol. I. p. 52. t. IV. f. 11.

C. testa subcordata, ventricosa, transversa, valde inaequilatera, costis 16—20 (praeter il-

*) Male cl. Costa corrispondenza zoologica p. 63. hanc speciem pro *C. exiguo* L. habet, nec fig Listeri, nec verba Gmel. quadrant.

las lateris postici obsoletas), versus marginem transverse sulcatis: latere postico subhiante 22''' longum, 17''' altum, 15''' crassum.

15. ***Cardium pectinatum*** Lamk. cfr. vol. I. p. 52. non Linne.

C. testa tenui, cordata, tumida, transversa, rotundata, minus inaequilatera, costis 26, posterioribus planis non obsoletis, omnibus lineis elevatis, transversis, distantibus asperis 11''' longum, 7''' altum, 8''' crassum.

16. ***Cardium edule*** L. cfr. vol. I. p. 52.

C. testa tenuissima, transversa, compressiuscula aut tumida, parum inaequilatera, costis 26, lineis elevatis, transversis, distantibus asperis. $6\frac{1}{2}$''' longum, 6''' altum, $3\frac{1}{4}$—4''' crassum.

Obs. Has tres species, nec non *C. crenulatum* Lamk. et *C. crassum* Dfr. modo varietates *C. edulis* esse monui, eandem sententiam emisit cl. Desh. in ed. 2. Lamarckii vol. VI. p. 405. ant. — Communes fere ubique occurrunt.

17. ***Cardium parvum*** n. sp. vide tab. XIV. f. 17.

C. testa minuta, tenui, transversa, valde inaequilatera, compressiuscula, costis 23, parum elevatis, interstitiis impunctatis.

C. exiguum Scac. Catal. p. 72. non Gmel.

Frequens in Lacu Fusaro et in Mari parvo Tarenti.

Intermedium est omnino inter C. exiguum Gm. et C. edule; pro pullo haberi non potest, etenim pulli semper magis aequilateri sunt, quam adulti, et hoc valde inaequilaterum, ita ut latus anticum in postico ter contineri possit. Testa maximorum $4\frac{1}{2}$''' longa, 4''' alta, 3''' crassa. Forma fere omnino ut in C. exiguo, sed margo ventralis magis convexus, et angulus ab apicibus utrinque decurrens, qua nota C. exiguum ad, C. hemicardium etc. accedit et quam figura Listeri satis bene exhibet, prorsus obsoletus. Costae plerumque laevissimae, interdum vero fere omnes tuberculis cylindricis asperae, saltem extimae. Inter costas laeves et asperas omnes transitus deprehendis. Sic quoque transitus omnes inter laevissima interstitia et punctata adsunt. Color in speciminibus e Fusaro saepe violaceo-fuscus ad apices albus, plerumque autem albidus vel lutescens maculis strigisque transversis fuscis plus minus pictas. Specimina 12 Tarentina et 26 Neapolitana ante oculos habeo. — Nonne C. fasciatum Mont. Ssp. p. 30. t. XXVII. f. 6.? Cl. Flemming autem p. 422. testam subaequilateram vocat, costisque squamas transversas tribuit.

Species fossiles.

1. ***Cardium echinatum*** L.

Girgenti; Piazza frequens; Cefali; Sciacca; Palermo — Gravina — Lamato; Carrubbare.

2. ***Cardium ciliare*** L.

Caltagirone; Sortino. — S. Mauro. — Tarenti.

3. ***Cardium Deshayesii*** Payr.

Palermo frequens — Gravina. —

4. ***Cardium aculeatum*** L.

Cefali; Palermo.

5. ***Cardium erinaceum*** Lamk.

Palermo — Gravina — Carrabbare.

6. ***Cardium multicostatum*** Broc. p. 506. t. 13. f. 2.

C. testa cordato-obliqua, lateribus lamelloso-tuberculatis; costis numerosis complanatis; margine profunde crenato, antice serrato.

Duo fragmenta inveni, Cefali unum, alterum prope Militello.

7. ***Cardium hians*** Broc. p. 508. t. 13. f. 6.

C. testa cordata, tumida, subaequilaterali; costis obtusis; anticis margine serrato-spinosis; posticis squamiferis; lateris antici apertura patula: marginibus profundissime serratis.

Cardium hians Brocchi p. 508. t. 13. f. 6. — *C. indicum* Lamk. VI. I. p. 4 — ed. 2. VI. p. 390. — *C. burdigalinum* Lamk., Basterot etc.

Unicum fragmentum ad Cefali legi — Specimina *Tarenti* lecta apud cl. Monticelli et Scacchi vidi. — Gravina Sc. *).

8. *Cardium tuberculatum* Lin.

Cefali, Sciacca, Buccheri, Mardolce prope Palermo, Militello — Tarenti.

9. *Cardium sulcatum* Lamk.

Palermo, frequens. — Gravina — Lamato; S. Mauro; Carrubbare.

10. *Cardium laevigatum* L.

Palermo, Militello — Carrubbare — Tarenti.

11. *Cardium papillosum* Poli.

Frequentissimum: Sciacca, Palermo, Melazzo, Nizzeti, Cefali, Militello. — Gravina — S. Mauro, Carrubbare, Pezzo, Monteleone — Tarenti.

12. *Cardium exiguum* L.

Cefali, Militello — Tarenti.

13. *Cardium minimum* Ph.

Palermo, in argilla et in calcareo. — Tarenti.

14. *Cardium edule* L.

a) C. crassum Dfr.

Prope Cataniam occurrit.

b) C. rusticum.

Caltanisetta; Cataniae — Lamato; S. Mauro — Tarenti.

c) C. pectinatum.

Militello.

d) C. vulgatum.

Catania — Sta Severina — Carrubbare — Tarenti.

15. *Cardium punctatum* Broc.

Lamato.

CARDITA Brg. **).

Species vivae.

1. *Cardita sulcata* Brg. cfr. vol. I. p. 53.

C. testa subcordata, albo rufoque tessellata, costis 20 longitudinalibus, rotundatis, transversim granulato-striatis; lunula impressa.

Frequens. Usque ad magnitudinem 18''', altit. 16''', crass. $14\frac{1}{2}$''' excrescit. Specimina tantae molis pro *C. turgida* sumsi, quae igitur delenda est. Caeterum variat testa magis minusve transversa, magis minusve inaequilatera.

Figurae Chemnitzii huc laudatae omnes excludendae videntur. f. 488. t. 48. vol. VII. 18''' longa, $13\frac{1}{2}$''' alta e maribus tropicis etiam lunula *nulla* differt cfr. p. 109.: „Beim After siehet man keinen deutlichen Eindruck." Etiam *Chama antiquata* L. huc forte non spectat. Etenim in Mus. Reg. L. U. nr. 84. p. 514., costas 22, enumerat et ait: „ani vestigium nullum, in aliis minimum cordatum impressum fuscum." — Syn. adde: C. etrusca Lamk. VI. I. p. 28. ed. 2.

2. Car-

*) Haec species secundum cl. Petit (Revue zool. 1840. p. 169.) in Mediterraneo ad Caput Rosas Algeriae reperta est.

**) Cl. Deshayes Lamk. ed. 2. VI. p. 425. lin. 13. sq. Carditas Bysso destitutas credit, sed minus recte, atenim *Byssum habent*, ut ipse vidi.

2. *Cardita aculeata* Poli. cfr. vol. I. p. 54. t. IV. f. 18.

C. testa oblonga, transversa, subtrapezia, costis 20 compressis, squamis elevatis, fornicatis asperis; lunula cordata, medio tumida.

Panormi. Neapoli, rarior.

Male cl. Deshayes in ed. 2. Lamk. VI. 427. speciem hanc Polianam cum sequente confundit. cfr. etiam Scac. Oss. zool. febr. 1833. p. 16. not.

3. *Cardita trapezia* Brg. cfr. vol. I. p. 54.

C. testa trapezia, costis circa 18 longitudinalibus, crenulatis aut subsquamosis.

Frequentissima.

Obs. Ex auctoritate cl. Desh. in ed. 2. L. VI. p. 427. nota *C. squamosa* Lam. eadem est.

4. *Cardita calyculata* Brg. cfr. vol. I. p. 54.

C. testa oblonga transversa, antice brevissima, angulata, postice elongata, dilatata; margine ventrali sinuato; costis 20 squamoso-asperis.

Obs. Hanc speciem esse *C. calyculatam* Brg. et *C. sinuatam* Lamk.; *C. calyculatam* Lamk. vero esse *C. variegatam* Brg; docet cl. Desh. ed. 2. Lamk. VI. p. 431. not.

5. *Cardita corbis* Ph. cfr. vol. I. p. 55. t. IV. f. 19.

C. testa minuta, elongata, ovata, apicibus acutis; striis transversis densis undulatis, sulcis longitudinalibus obsoletis.

C. minuta Scac. Catal. p. 4. 2. *C. nuculina* Dujardin, Mem. Soc. géol. France II. 2. p. 265. t. 18. f. b. c. nimis obliqua.

Palermo. Neapoli.

Species fossiles.

1. *Cardita sulcata* Brg.

Girgenti, la Feria, Militello, Molino di Scordia — Gravina — Tarenti.

2. *Cardita aculeata* Poli.

Nizzeti, Militello, Panormi, caput Plemmyrium prope Syracusas. — Gravina — Lamato.

3. *Cardita trapezia* Brg.

Prope Palagoniam unicam valvulam legi — Tarenti.

4. *Cardita corbis* Ph.

Nizzeti. — Lamato.

5. *Cardita calyculata* Brg.

Monteleone. — Tarenti.

ISOCARDIA Lamk.

Species viva.

Isocardia cor. Lamk. cfr. vol. I. p. 56.

I. testa cordato-globosa, laevi, fulva, apicibus albidis.

Non rara.

Species fossilis.

Isocardia cor. L. Lamk.

Panormi, Agrigenti, Buccheri; cap. Plemmyrium prope Syracusas — Gravina.

HIPPAGUS Lea.

Testa aequivalvis, inaequilatera, tumida, cordiformis; apices antrorsum involuti; cardo edentulus; impressio muscularis antica oblonga, postica subrotunda.

Genus a cl. Lea in contributions to Geology (quod opus videre mihi non contigit), conditum mihi unice e Lethaea geognostica cl. Bronn notum est. Forma omnino convenit cum Isocardiis sed cardine edentulo recedit. Pagina interna margaritacea est.

Species fossilis.

Hippagus acuticostatus Ph. vide tab. XIV. f. 18.

H. testa suborbiculari, costis radiantibus compressis, lamelliformibus 13 sculpta, sub lente tenuissime granulosa; margine serrato.

Fossilis in valle Lamati fl. in Calabria ultra II.

Speciei pulcherrimae modo valvulas duas sinistras repperi, $3^1/_2'''$ altas, totidemque longas. Testa satis tumida suborbicularis. Apices intorti spiram fere completam describunt. Costae s. potius lineae elevatae, lamellares, radiantes 13 ab apice ad marginem descendunt et saper eum excurrentes totidem dentibus elongatis, intus canaliculatis terminantur. Praeterea tota superficies minutim granulosa, quod ope lentis modo cognoscitur. Intus nitore margaritaceo eximio splendet, quam ob rem impressiones musculares bene distinguere non potui. Antica oblonga a costa secunda usque ad quintam extensa videtur. Postice sub ipso margine impressionem musculi pedem retrahentis parvam profundatam cognovi, alteramque impressioni musculi adductoris antici propinquam, magis internam. Loco cardinis modo callum prominentem in margine video. Ligamentum in fovea lineari spirali, usque ad apicem producta, plane ut in Isocardiis situm fuisse videtur.

Unica, quae hocusque innotuit species, *H. isocardioides* Lea (Bronn Lethaea p. 943. t. 38. f. 9. testam oblongam *transverse* sulcatam, marginemque crenulatam habet. (In descriptione longitudinaliter pro transverse scriptum est).

Familia 11. ARCACEA Lam.

ARCA L. Lamk.

Species vivae.

1. *Arca Noae* L. cfr. vol. I. p. 56.

A. testa oblonga, valde inaequilatera, radiato-sulcata; extremitate postica emarginata; apicibus remotis incurvis.

Frequens.

2. *Arca navicularis* Brug. cfr. vol. I. p. 57. (nom. tetragonae).

A. testa oblonga, longitudinaliter costato-striata, transversim striata, postice recta; carina postica eminente, acuta.

Praecedente rarior, semper minor.

Teste Deshayes ed. II. Lamk. VI. p. 461. not. p. 452. not. A. tetragona Poli synonyma est.

3. *Arca barbata* L. cfr. vol. I. p. 57.

A. testa oblonga, compressa, subsinuata, utrinque rotundata, decussatim striata; striis longitudinalibus granulatis, epidermide barbata; apicibus approximatis.

Frequens.

4. *Arca lactea* L. cfr. vol. I. p. 57.

A. testa alba, ovali, postice oblique truncata, antice rotundata, decussato striata, striis longitudinalibus eminentioribus; area cardinali profunda; epidermide barbata.

Frequens; summopere variabilis, cfr. quae in volumine I. dixi.

5. *Arca scabra* Poli cfr. vol. I. p. 58.

A. testa fusca, ovato-rhomboidea, transversim profunde sulcata; striis longitudinalibus subobsoletis, postice magis distinctis; apicibus approximatis.

Rara, in Mari profundiore degens.

6. *Arca imbricata* Poli.

A. testa ovato-oblonga, postice oblique truncata, angulata; squamis imbricatis approximatis per series transversas regulariter digestis; apicibus approximatis; margine crenulato.

Cum priore, rarior.

7. *Arca diluvii* Lamk. cfr. vol. I. p. 59. nom. antiquatae. t. V. f. 2.

A. ovato-rhombea, oblique cordata, ventricosa, postice oblique truncata, antice brevissima; costis 27 valde convexis, transverse striatis.

Rara.

Teste Desh. l. c. p. 407. nota A. antiquata Polii et Brocchii est A. diluvii Lamk. — A. antiquatam L. diversam esse, jam l. l. monui.

Species fossiles.

1. *Arca mytiloides* Brocchi cf. vol. I. p. 59.

A. testa subtorta, oblonga, glaberrima, obsolete longitudinaliter striata; valvis in medio compressis; cardine in utraque extremitate dentato; margine ventrali hiante integro.

Piazza — Gravina.

2. *Arca Noae* L.

Mardolce, Melazzo rara — Gravina — Lamato; Carrubbare, Pezzo, Monteleone — Tarenti.

3. *Arca navicularis* Brg.

Palermo frequens, Melazzo rara — Gravina — Carrubbare, Pezzo Monteleone.

4. *Arca barbata* L.

Palermo, Melazzo — Tarenti.

5. *Arca lactea* L.

Melazzo frequens; Cefali, Nizzeti, Sciacca, Palermo — Lamato; Carrubbare, Pezzo, Monteleone.

6. *Arca diluvii* Lamk.

Bacheri, Palermo, Nizzeti, Caltanissetta, Melilli? — Gravina. — Lamato — Tarenti.

7. *Arca Breislaki* Bast. cfr. vol. I. p. 60. t. V. f. 1.

A. testa ovato-rhombea, compressa, praesertim postice, costis circa 30 complanatis, sulco profundo divisis; margine intus serrato.

Militello frequens, Caltanissetta rara. — Lamato.

8. *Arca aspera* Ph. vide tab. XV. f. 1.

A. testa transversa, *oblonga*, valde inaequilatera, antice angustata, subangulata, postice dilatata, oblique truncata; striis longitudinalibus transversisque decussata, squamoso-granosa.

Fossilis in valle fl. Lamati Calabr. ulter. II.

Valvulas 31 inveni testamque integram. Testa $7^1/_2$''' longa, in regione apicum 4''', postice $4^1/_2$''' sita, valde obliqua, antice angustata, angulo minuto a margine dorsali et antico formato; postice duplo latior, oblique truncata; satis convexa, medio tamen compressa, unde margo ventralis medio sinuatus et paullulum hians. Superficies striis frequentibus elevatis radiantibus, aliisque transversis decussata; in speciminibus bene conservatis anguli sectionum squamoso-granosi sunt. Apices antici, ad $^1/_4$—$^1/_3$ longitudinis siti, et mediocriter incurvati sunt. Area satis angusta antice laevissima postice striis aliquot exarata. Denticuli cardinis lineam aliquantulum arcuatam formant, atque ultimi valde obliqui sunt, praesertim in latere antico, ubi modo 5—6 numerantur, qui spatio laevi ab illis lateris postici (ubi 15) separantur.

Habitu, area, sculptura accedit ad A. Noae sed magnitudine, testa valde obliqua, antice valde angusta, cardine etc. abunde differt.

9. *Arca obliqua* Ph. vide tab. XV. f. 2.

A. testa *ovato*-oblonga, transversa, gibba, valde inaequilatera antice angustiore postice oblique truncato-rotundata, striis *exilibus* longitudinalibus, transversisque irregularibus decussata.

Fossilis in valle S. Lamati Calabr. ult. II.

Valvulas decem legi. Testa $4\frac{1}{2}'''$ longa, in regione apicum $2\frac{3}{4}$, postice $3'''$ alta, ovato-oblonga, obliqua, antice angustior, postice sesquies latior, ibique oblique truncata, angulis tamen bene rotundatis, satis gibba, medio compressiuscula. Tota superficies striis radiantibus, confertis, exilibus, interstitia aequantibus, transversisque magis irregularibus decussata. Apices ad $\frac{1}{4}-\frac{1}{3}$ longitudinalis siti, parum incurvi. Area angusta. Cardo solitus: antice denticulos circa 5, postice 10 numero.

A. lactea differt apicibus fere medianis, latere antico breviore minus angustato, sculptura grossiore. — *A. minuta* Desh. Expéd. Morée p. 110. t. XXIII. f. 4. 5. 6. errore typograph.) t. XXIV. f. 4. 5. 6. differt: testa minus obliqua, margine plicato-crenato.

10. *Arca pectunculoides* Scac. vide tab. XV. f. 8.

A. testa parva, rotundata, subaequilatera, gibba, striis transversis exiguis longitudinalibusque vix conspicuis decussata; apicibus inflexis; cardine recto, utrinque tridentato; margine integro.

A. pectunculoides Scacchi Notizie etc. p. 25. nr. 62. t. I. f. 12.

Prope Gravinam Appuliae speciem singularem detexit cl. Scacchi, mihique specimina communicavit. Ipse postea in argilla Isocardium Cor implente Panormi valvulas duas inveni.

Testa vix $1\frac{1}{2}'''$ longa, fere totidem alta, tenuis, obliqua, suborbicularis, margine cardinali tamen recto, gibba, decussato-reticulata, lineis longitudinalibus minus eminentibus. Apices fere mediani, parum incurvi; area angusta. Cardo rectilineus, utrinque dentes tres valde obliquos spatio laevi disjunctos ostendit. Species quammaxime singularis.

PECTUNCULUS Lamk.

Species vivae (omnes fovea triangulari nulla in area ligamenti).

1. *Pectunculus Glycymeris* Lamk. cfr. vol. I. p. 60.

P. testa orbiculata, transversa, subaequilatera, tenuiter decussata, seniore turgida, crassissima, zonis transversis obscuris, epidermide molli.

Minus frequens sequente. Unicolor, apicibus albis.

2. *Pectunculus pilosus* Lamk. cfr. vol. I. p. 61.

P. testa orbiculato-ovata, tumida, decussatim striata; striis transversis magis distinctis; apicibus obliquis; epidermide rigida.

Satis frequens. Juniores albo et ferrugineo picti. *Pectunculum stellatum* Lamk. melius pro varietate habendum esse puto.

3. *Pectunculus violacescens* Lamk. cfr. vol. I. p. 61.

P. testa orbiculato-cordata, transversa, tumida, subauriculata; lineis transversis undulatis superficialibus, lineis longitudinalibus distantibus albis, vix impressis.

Frequentissimus in littoribus arenosis.

4. *Pectunculus lineatus* Ph. cfr. vol. I. p. 62.

P. testa minuta, lenticulari, orbiculari, aequilatera, sulcis longitudinalibus striisque transversis superficialibus sculpta; alba, lineis rufis angulatis tenuibus, angulos acutissimos formantibus picta.

Alia hujus formae specimina non vidi praeter illud in vol. I. descriptum.

Species fossiles, area simplici, fovea longitudinali nulla.

1. *Pectunculus Glycymeris* Lam.

Nizzeti, Melazzo, Militello, Girgenti, Sciacca, Palermo. — S. Mauro, Monteleone.

2. *Pectunculus pilosus* Lam.

Palermo, Nizzeti, la Ferla — Gravina — Carrubbare — Tarenti.

3. ***Pectunculus violacescens*** Lamk.

Palermo frequens, Piazza, Girgenti, Sciacca, Caltanissetta, Caltagirone, Melazzo, Cefali, Nizzeti. — Gravina — Stilo, St. Severina, Carrubbare — Tarenti.

4. ***Pectunculus variabilis*** Sowerb. cfr. vol. I. p. 62.

P. testa obliqua, suborbiculari, convexiuscula, striis longitudinalibus tenuibus, denique laevi; dentibus cardinis et lineis areae numerosis; apicibus brevibus aproximatis.

Prope Augustam.

Species fossiles, area foveola triangulari notata.

Limopsis Sassi.

5. ***Pectunculus auritus*** Broc. cfr. vol. I. p. 63.

P. testa ovata, obliqua, transversim circinatim rugosa, juniore decussatim granulosa; cardine saepe aurito; margina *integro*.

Agrigenti rarissimus; in Calabria frequentior: Stilo, Cutro, S. Severina, Pezzo. —

6. ***Pectunculus minutus*** Ph. cfr. vol. I. p. 63. t. V. f. 3.

P. testa minuta, *ovata*, obliqua, subauriculata, transversim striato-sulcata, granulosa, *margine crenulato*.

Panormi rarissimus (Trocho crispo adhaerens), in Calabria frequentissimus: Lamato, Stilo, Bianco, Monterosso, Cutro, S. Mauro, Carrubbare.

7. ***Pectunculus pygmaeus*** Ph. cfr. vol. I. p. 63. t. V. f. 4. *).

P. testa minuta, obliqua, *transversa*, *subtrapezia*, gibba, auriculata, transversim sulcata, striis longitudinalibus tenuissimis, subobsoletis; margine crenulato.

Militello in tufo basaltico.

NUCULA Lamk.

Species vivae.

1. ***Nucula sulcata*** Bronn cfr. vol. I. p. 63. (nom. Polii.) t. V. f. 10.

N. testa transversa, oblonga, subtriangulari, transversim sulcata et longitudinaliter substriata, *latere postico anticum dupla fere superante; lunula tumida, sulco cincta;* margine crenulato.

N. sulcata Bronn Italiens Tertiaergebilde. p. 109. nr. 633. (anno 1831).

Specimina a me missa cl. auctor primum differre crediderat, quam ob rem ego illam nomine N. Polii distinxi, post accuratius examen vero identitatem recognovit, ut me litteris d. d. Nov. 1841 monuit. N. rugulosa Sow. Conch. Ill. p. 4. nr. 28. f. 19. (anno 1833).

Sequente multo rarior.

2. ***Nucula margaritacea*** Lamk. cfr. vol. I. p. 64.

N. testa oblique ovata, trigona, laevi aut obsolete longitudinaliter striata, latere postico anticum dimidio superante; margine crenulato.

Frequens. Obs. Specimina maris germanici lunula vix gibbosa differunt.

3. ***Nucula emarginata*** Lamk. cfr. vol. I. p. 64. **).

N. testa ovata, striis transversis obliquis; latere postico productiore, attenuato, angulato, emarginato; margine integerrimo.

Synonymis adde: ***N. Fabula*** Sow. Conch. Ill. p. 3. nr. 18. f. 13.

Panormi, Cataniae, Neapoli non frequens.

---

*) P. anomalus Eichw. testa Bronn in Leonh. et Bronn Neuem Jahr 6. 1838. p. 108., quod verificare non possum.

**) Nonne Arca Pella L. ed. XII. p. 1141.? verba: testa „*oblique* striata" modo in hanc quadrant. — Gmelin p. 3307. Linnaeum adulteravit scribens: „striis *transversis*".

4. *Nucula minuta* Broc. cfr. vol. I. p. 64. nomine *N. striatae.*

N. testa ovata, gibba, antice rotundata, postice in rostrum acutum producta, transversim striato rugosa; area oblonga carinis elevatis *lamellosis* cincta, margine integerrimo.

† 5. *Nucula pygmaea* v. Münster?

N. testa minuta, tenuissima, laevissima, antice rotundata, postice vix longiore, attenuata subrostrata, obtusa; area lunulaque non distinctis; margine integerrimo.

Nucula pygmaea Münster apud Goldf. Petref. p. 157. t. CXXV. f. 17.!

Teste cl. Scacchi in mari Neapolitano ocurrit, sed rarissima; specimina ipse non vidi.

Obs. Eandem speciem esse atque *N. tenuem* mihi vol. I. p. 65. vix dubitari potest; cur eam pro nova specie habuerim l. c. exposui; nomen *N. tenuis* jam aliae speciei e mari Scotico tributum erat.

Species fossiles.

1. *Nucula placentina* Lamk.

N. testa ovata, transversa, postice multo longiore latioreque; striis longitudinalibus transversisque, his obsoletis; lunula cordata, fossula circumscripta, margine crenulato.

Nucula italica Desh. Expéd. Morée. p. 109. tab. XXII. f. 45.

Panormi, Agrigenti. — Tarenti.

2. *Nucula sulcata* Bronn.

Panormi, Sciacca, Militello, Agrigenti, Cefali, Nizzeti — Lamato; Stilo, Cutro, S. Severina, Cotrone.

3. *Nucula margaritacea* Lamk.

Panormi frequens, Militello, Cefali. — Gravina — Lamato, Carrubbare — Tarenti.

4. *Nucula emarginata* Lamk.

Palermo, in calcareo satis frequens; Mardolce; Militello; Cefali. — Gravina — Tarenti.

5. *Nucula excisa* n. sp. vide tab. XV. f. 4.

N. testa ovata, subaequilatera, ecarinata, transversim striata, margine ventrali in extremitate postica profunde sinuato, intus integerimo.

Fossilis in tellure tertiaria Calabriae ad: Monterosso, Lamato, Stilo, Cotrone.

Testa $4^1/_3$''' longa, fera 3''' alta, $2^1/_4$ crassa, aequilatera, mediocriter convexa, ecarinata. Margo dorsalis posticus rectus, antico parum longior; ventralis aeque convexus; extremitas antica rotundata, postica profunde sinuata, subexcisa. Superficies argutis striis margini ventrali parallelis exarata; regio ad sinum lateris postici ab apice depressa. Apices parvi, area lunulaque non distinctae; cardo denticulis circa 12 utrinque, mediis obsoletis; fovea ligamenti cochleariformis nulla.

Species sinu profundo lateris postici valde singularis.

6. *Nucula minuta* Broc.

Palermo in calcareo; Militello in tufo basaltico, Sciacca — Gravina — Lamato, Cotrone, Carrubbare.

7. *Nucula striata* Lamk.

N. testa ovata, gibba, antice rotundata, postice in rostrum acutum terminata; transversim striata; area ovata, carinis *laevibus* cincta, margine integerrimo.

N. striata Lamk. Ann. d. Mus. vol. 9. t. 18. f. 4. striae nimis distantes. — Goldf. p. 157. tab. CXXV. fig. 29. bene.

Fossilis in Calabria ad Cotrone, in valle Lamati, rara.

Similis *N. minutae,* a qua differt: rostro paullo minus producto; striis transversis tenuioribus; area latiore carinis *laevibus* cincta.

8. *Nucula pusio* n. sp. vide tab. XV. f. 5.

N. testa ovato-trigona, solida, eleganter transversim striata, postice parum longiore, angulata, subrostrata, lunula *haud distincta*, glabra; margine integerrimo.

Fossilis prope Blanco in Calabria.

Valvulas duas, dextram et sinistram, inveni. Testa $2^1/_2$''' longa, fere 2''' alta, ovato-trigona, modice convexa; margo dorsalis uterque fere rectus, posticus tertio longior, angulum circa 120—135 graduum includunt; margo ventralis rotundatus est. Utraque extremitas angulata, antica vero rotundata, postica acuta et subrostrata est. Superficies eleganter transversim striato-sulcata. Area lunulaque circumscriptae *nullae*, areae regio tamen laevigata. Dentes cardinales in latere antico ultra 10, in postico ultra 16, mediani obsoleti. Fovea ligamenti non conspicua. — A *N. striata* testa magis abbreviata, area nulla etc. abunde differt.

9. *Nucula glabra* n. sp. vide tab. XV. f. 6.

N. testa minuta, ovato-trigona, solida, glabra, extus laevissima; lunula angusta, lanceolata, vix distincta, margine integerrimo.

In Calabria rara.

Valvulas duas dextras, una circa Bianco, alteram in valle Lamati legi. Major 2''' longa, $1^3/_4$''' alta erat. Habitu N. margaritaceam juvenilem refert; margo dorsalis anticus rectus, posticus dimidio longior, convexiusculus, ventralis rotundatus est; angulus cardinalis in specimine minore rectus, in majore circa 120 graduum est. Superficies laevissima, striarum incrementi vix vestigia ostendit; area nulla; lunula angustissima, sulco superficiali, latiusculo tamen distincta. Dentes cardinales pauci, in latere antico 5, in postico 6 distincti; fovea pro ligamento parva, vix prominens.

10. *Nucula cuspidata* n. sp. vide tab. XV. f. 8.

N. testa elongata, antice rotundata, postice duplo triplove longiore, in rostrum angustum attenuata, transversim striata; rostro arcuato, utrinque carina duplici instructo; margine integerrimo.

In tellure tertiaria Calabriae in valle fl. Lamati.

Valvulam dextram duntaxat inveni. Testa 4''' longa, 2''' alta, oblonga, antice rotundata, postice fere triplo longior, in rostrum longum producta. Margo dorsalis posticus concavus, ventralis antice convexus, postice fere rectus. Superficies striis incrementi elevatis distantibus exarata; rostrum carina duplici munitum, in parte marginali laeve. Apices minuti. Cardo solitus, dentium series postica duplo longior. Intus in extremitate rostri linea elevata longitudinalis. Loco foveae pro ligamento spatium laeve.

Species insignis. *N. rostrata* Lamk. rostro recto, duplo latiore differt. — *N. costellata* Sow. Conch. ill. f. 8. striis transversis elevatis distantibus et rostro carinato convenit, sed in nostra rostrum longius, tenuius, et margo dorsalis posticus magis concavus est.

11. *Nucula dilatata* n. sp. vide tad. XV. f. 7.

N. testa oblonga, tumida, tenui, transversim striata, postice dilatata, truncata; margine dorsali fere rectilineo, ventrali integerrimo.

In valle Lamati fl. cum priore occurrit.

Valvulas quinque sinistras, unam dextram legi. Forma valde mirabilis. Testa $4^2/_3$''' longa, 3''' alta, $2^3/_4$''' crassa, oblonga; margines dorsales anticus et posticus fere in unam lineam rectam confluunt, angulum licet obtusissimum faciunt, posticus rectus, imo concaviusculus est. Apices ad $^2/_5$ longitudinis siti sunt. Extremitas antica rotundata et angustior est quam postica, quae dilatata est, et linea in marginem dorsalem perpendiculari medio concaviuscula terminatur. Haec cum margine ventrali angulum rotundatum format. Margo ventralis ac-

qualiter convexus est. Striae incrementi satis confertae, regulares superficiem externam exarant. Area lunulave nullae adsunt. Sinus palliaris profunde descendit, sed non multum antrorsum penetrat. Cardo solitus.

12. *Nucula pygmaea?* v. Münster.

Panormi in argilla, non frequens — Carrubbare.

13. *Nucula pellucida* n. sp. vide tab. XV. f. 9.

N. testa tenuissima, ovato-elliptica, utrinque rotundata, laevissima; latere antico breviore, margine dorsali postico rectiusculo; ventrali valde convexo, integerrimo.

In tellure tertiaria Calabriae ad Monasterace.

Valvulas duas legi. Testa $3^3/_4$''' longa, $2^1/_4$''' alta, ovato-elliptica, tenuis, convexa, utrinque aequaliter rotundata, postice vix angustior. Margines dorsales rectiusculi, parum convexi, ventralis valde convexus. Apices vix prominentes ad $^1/_3$ longitudinis siti sunt. Ab iis angulus obscurissimus postice ad tertiam longitudinis partem excurrit. Superficies laevissima vix striarum incrementi vestigia ostendit; areae lunulaeve nullum vestigium. Cardo antice dentes 9 majores, postice 11 praeter minores medianos obsoletos habet; fovea pro ligamento cochleariformis deest. Sinus palliaris parvus.

N. nitida (Arca) Brocchi, extremitate antica acuta, rostrata, carinata, differt cfr. fig. 3. t. 11. (in descr. p. 483. antice obtusa valvaque indistincta nuncupata dicitur, quod, ut in vol. I. monui, cum figura neutiquam convenit), et praetera fere aequilatera est. — *N. pygmaea* v. Münster testa minore subaequilatera, angustiore, postice attenuata facile distinguitur.

14. *Nucula decipiens* n. sp. vide tab. XV. f. 15.

N. testa ovata, subelliptica, laevissima; latere antico brevissimo, postico subangulato; lunula parum distincta; margine integerrimo.

Valvulas duas in valle fl. Lamati Calabriae legi.

Testa 3''' longa, $2^1/_2$''' alta, laevissima, modice tenuis. Apices parvi, acuti, prominentes, ad sextam c. longitudinis partem siti. Margo dorsalis aequaliter convexus, postice cum m. ventrali angulum satis distinctum format. Extremitas antica aequaliter rotundata est. Area paullulum depressa, non distincta; lunula medio tumida valde parum conspicua circumscripta est. Cardo foveam cochleariformem pro ligamento, et in latere postico dentes confertos, triplo fere numerosiores quam in latere antico habet. — Forma accedit ad *N. margaritaceam*, a qua margine integerrimo illico distinguitur; a *N. glabra* forma ovata, nec triangulari, testa tenuiore, fovea ligamenti; a *N. pellucida* testa minus tenui, latere antico brevissimo, postico subangulato, fovea ligamenti etc. differt.

Familia 12. NAJADEA Lamk.

UNIO Retz.

Species vivae.

1. *Unio littoralis* Drap. cfr. vol. I. p. 66.

U. testa late-ovata, subquadrata, pube sulco marginali utrinque distincta, apicibus rugosis.

In Sicilia boreali.

2. *Unio Gargottae* Ph. cfr. vol. I. p. 66. t. V. f. 6.

U. testa transversa, oblonga, margine ventrali *sinuata*, rufo-fusca; latere postico anticum fere *quater superante*; dente antico cardinis dextri *crasso*, triangulari, postice *appendiculato*.

In Sicilia boreali.

3. *Unio*

3. *Unio Turtonii* Payr? cfr. vol. I. p. 67.

U. testa transversim elongata, tenui, olivacea; latere postico anticum *ter* superante, attenuato; margine ventrali recto aut vix sinuato; dente antico cardinis dextri *compresso*, triangulari.

Prope Cataniam frequens.

4. *Unio Aradae* n. sp.

U. testa elongata, transversa; olivacea; margine ventrali sinuato; latere postico anticum quater superante, *attenuato*; dente antico cardinis dextri magno, crasso, compresso *simplici*.

Prope Francofonte occurrit. Specimina mecum comm. cl. Aradas, in cujus honorem dixi. Testa usque ad 44‴ longa, $20^1/_2$‴ alta, 14‴ crassa, fusco-olivacea; apices ad $^1/_3$ longitudinis siti, verrucosi; margo ligamentiferus parum convexus, ventrali fere parallelus; ventralis *pone* medium aliquantum sinuatus; extremitas postica *angustata, subrostrata*; antica latior, rotundata. Dens cardinalis valvulae dextrae magnus, ultra 5‴ longus, compressus, valde elevatus, truncatus, imo emarginatus, crenulatus; valvulae sinistrae magnus, duplex, medio scilicet divisus ad recipiendum dentem valvulae oppositae. Dentes laterales soliti. Pagina interna caerulescens margaritacea. Convenit cum *U. Gargottae* latere postico anticum quater superante et margine ventrali sinuato, sed differt: colore olivaceo, extremitate postica subrostrata angustiore (in U. Gargottae extremitas antica paullo angustior est); dente cardinali duplo majore, altiore, apice truncato, postice haud appendiculato. — Cum *U. Turtonii* unico colore convenit, forma et cardine longe recedit. — An *U. Capigliolo* Payr? p. 66. t. 2. f. 4.? obstant nates valde decorticatae et dens cardinalis triangularis. Fig. modo 30‴ longa.

ANODONTA.

Species viva.

Anodonta anatina cfr. vol. I. p. 67.

A. testa elliptico-ovata; crassiuscula, subventricosa, transversim striata, anterius rotundata, inferius subemarginata, posterius producta, superius posterius subaurita; natibus retusis.

In Sicilia boreali et circa Neapolin.

Familia 13. CHAMACEA Lamk.

CHAMA L.

Species vivae.

1. *Chama gryphoides* L. cfr. vol. I. p. 68.

Ch. testa imbricata, submuricata, lamellis brevibus, adpressis, plicatis subaspera; apice valvulae inferioris spirali, dextrorsum incurvo.

Frequens in cavis scopulorum etc.

Huic sub titulo varietatis subjunge *Ch. unicornem* Lamarckii.

2. *Chama gryphina* Lamk. cfr. vol. I. p. 68.

Ch. testa imbricata, crassa, squamis inaequalibus, plerisque appressis; valvulae inferioris apice sinistrorsum incurvo.

Antecedente fere duplo major, 22‴ longa, 17‴ lata, multo rarior.

Species fossiles.

1. *Chama gryphoides* L.

Melazzo, Mardolce, Plemmyrium; Cefali — Gravina — Pezzo. — Tarenti.

2. *Chama gryphina* Lamk.
Mardoice unicum specimen.

3. *Chama dissimilis* Bronn cfr. vol. I. p. 69. tab. V. fig. 15.
Ch. testa dextrorsa, imbricata, irregulariter rotundato-ovata, parum convexa; umbonibus spiralibus; valvis dissimilibus; inferiore lamellis laceratis, dense incumbentibus; superiore remotis suberectis, aliisque intermediis longitudinalibus cancellata.
Nonne eadem *Chama squamata* Desh. Expéd. Morée. p. 107. t. XXII. f. 3. 4. 5.?
Panormi plura specimina legi.

Familia 14. MYTILACEA Lamk.

MODIOLA.

Species vivae.

1. *Modiola Tulipa* Lamk. cfr. vol. I. p. 69.
M. testa oblonga, tenui, superne coarctato-sinuata, inferne compressa, alata, alba, rubro spadiceoque partim radiata; extremitate antica productiuscula.
Satis rara, ad Alicatam, Syracusas, Tarenti occurrit.

2. *Modiola barbata* Lamk. cfr. vol. I. p. 70.
M. testa oblonga, sub epidermide ferruginea rubra aut violacea, antice glabra, aliunde barbata, extremitate antica brevissima.
Frequens ubique.

3. † *Modiola Cavolini* Scacchi Oss. zool. 1833. p. 7.
M. testa oblonga tumida, latere postico atro-caeruleo carinato, barbato; barba filiformi, fragili, caduca, latere antico epidermide luteola, ultra umbones producta.
Neapoli rara.
Secundum cl. auctorem a M. barbata differt: extremitate antica producta, testa tenui, epidermide fragili caduca; animali non fulvo sed albo, circa pedem et musculos adductores rubello. — Ipse non vidi; specimen quod hoc nomine mecum communicavit cl. auctor (errore certo) nihil a M. barbata diversum est, nec cum descriptione ejusdem convenit. An M. Tulipa?

4. *Modiola discrepans* Lamk. cfr. vol. I. p. 70. et vide tab. XV. f. 11.
M. testa minuta, ovato-elliptica, tumida, valde inaequilatera, tenui, viridula; utroque latere longitudinaliter, medio tenuissime transversim striata.
Vivam semper in pallio Ascidiarum deprehendi.

5. *Modiola costulata* Risso (non vol. I. p. 70.) vide tab. XV. f. 10.
M. testa minuta *oblonga, antice angustata* et ultra apices producta, medio laevi, in utroque latere longitudinaliter sulcata.
M. costulata Risso p. 324. f. 165.
Praecedente rarior.
Testa modo 5‴ longa, $2^3/_4$‴ alta, $2^1/_3$‴ crassa, oblonga, antice angustata; margo dorsalis aeque convexus postice arcu aequali in ventralem abit, ventralis subrectus, postice parum convexus, plerumque bisinuatus, ubi pars mediana cum lateralibus contingit; *extremitas antica ultra apices prominens,* angusta subrostrata. Pars postica et antica longitudinaliter costatae. Color viridis maculis pallide rufis minutis pictus. Margo costis excurrentibus crenulatus.
Differt a *M. discrepante* testa oblonga, antice angustata, extremitate antica ultra apices producta, minus tumida, costis latioribus magis distinctis.

6. *Modiola Petagnae* Scacchi cfr. vol. I. p. 70. (nom. M. costellatae excl. syn. Rissoi) t. V. f. 11.

M. testa minuta, oblonga, subcylindrica, medio laevi; lateribus longitudinaliter costato-striatis, postico *barbato*.

Mytilus Petagnae Scacchi lettera etc. p. deest. 1832.

In Sicilia et Neapoli rara, Tarenti paullo frequentior.

7. *Modiola lithophaga* L. cfr. vol. I. p. 71.

M. testa elongata, cylindracea, recta, inferne tumidiore; extremitatibus obtusis; striis transversis longitudinales decussantibus.

Satis frequens.

Hic loci speciem singularem melitensem decrībam, quam a cl. Aradas accepi, cujus autem nomen chartulae inscriptum amisi, quam ob rem provisorie illam nomino:

Modiola vestita vide tab. XV. f. 12.

M. testa oblonga, tumida, rufo-fusca, laevigata; latere antico producto; margine ventrali sinuato; latere postico tomento tenui obducto; testa tota ab involucro alieno occultata.

Hab. in littore insulae Melitae (Malta).

Testa 13‴ longa, $7^1/_4$‴ alta, $6^1/_3$‴ crassa, forma *M. papuanae* similis. Margo dorsalis anterior subrectus a postico angulo obtusissimo sed distincto divisus; posticus vix brevior, declivis, versus basim rotundatus, sensim in ventralem abit; ventralis subrectus, pone medium sinuatus, antice convexus est. Extremitas antica satis ultra apices prominet. Apices et umbones valde tumidi sunt. Altitudo maxima in linea anguli dorsalis est. Superficies laevigata sulcis superficialibus incrementi tantum exaratur. Pars postica autem, ultra dimidiam testam occupans, tomento denso e filis tenuissimis intricatis obducitur. Involucrum mirabile sacci instar totam testam occultans, intus e tomento filorum cinereorum, extus e lapillis, conchyliorum fragmentis et similibus compositum est, et cum parte postica cohaeret, a cujus filis ex parte ortum videtur. Byssum nullum inveni, eumque fugacem, e filis tenuissimis contextum fuisse saccoque forte altera ex parte originem dedisse puto.

Species fossiles.

1. *Modiola grandis* Ph. vide tab. XV. f. 13.

M. testa maxima, oblonga, gibba, laevissima, margine dorsali antico brevissimo, postico ventrali parallelo; ventrali ante medium subsinuato; extremitate utraque rotundata.

Fossilis in tellure tertiaria Calabriae loco dicto le Carrubbare prope Rhegium; specimen integrum dono dedit cl. Petrus Greco, ipse valvulam singulam fragmentaque inveni.

Testa 5 pollices 5‴ longa, 2″ $7^1/_2$‴ alta, 2″ crassa. Altitudo maxima antice ad $^1/_3$ longitudinis est. Nullibi angulus est; sed margines sensim unum in alterum confluunt. Margo dorsalis anticus parum ultra $^1/_3$ longitudinis occupat, posticus ventrali parallelus dein sensim in eum transit, ita tamen ut extremitas postica aliquantum obliqua sit. Ventralis fere rectus est, ante medium tamen sinum parum profundum habet et antrorsum aliquantum adscendit. Extremitas antica parum ultra apices prominet. Superficies laevis vel striis incrementi irregularibus subrugosa. Cardo edentulus. Sulcus ligamenti satis profundus versus apices est, et speciem costulae margine dorsali antico breviorem ostendit. Impressio musculi adductoris antici magna 9‴ longa, angusta; postici rotunda, subtriangularis, eo loco sita, ubi margo dorsalis posticus in extremitatem posticam abit.

Omnium Modiolarum quantum scio maxima, cum nulla confundenda.

2. *Modiola phaseolina* Ph. vide tab. XV. f. 14.

M. testa ovato-oblonga, gibba, laevigata; margine ventrali recto subsinuato, dorsali postico eidem subparallelo; cardine denticulato.

Fossilis prope Rhegium Calabriae loco dicto le Carrubbare; Panormi rarissima.

Prope Rhegium specimina molta legi, Panormi valvulam sinistram. Testa fere 9''' longa, 5''' alta, 5''' crassa; antice, ut in M. barbata, non oltra apices protenditur. Margo dorsalis anticus fere rectus, angulo nullo a dorsali postico divisus, qui multo longior et ventrali fere parallelus est. Margo ventralis subsinuatus est. Cardo dentes octo parallelos praesertim in junioribus conspicuos sub ipso apice ostendit, infra quos costula a margine remota utrinque antrorsum et postice producitur; antica magis a margine remota est.

3. *Modiola Tulipa* L.?

Panormi spec. pulli, an hujus speciei? Militello.

4. *Modiola barbata* L.

Gravina.

5. *Modiola Cavolini* Scac.

Gravina.

6. *Modiola discrepans* Lamk.

Panormi — Pezzo.

7. *Modiola Petagnae* Scac.

Panormi — Pezzo.

8. *Modiola sericea* Bronn cfr. vol. I. p. 71. t. V. f. 14.

M. testa ovato-elliptica, obliqua, tumida, longitudinaliter striata, striolis exilibus confertis; apicibus tumidis recurvis.

Panormi.

9. *Modiola incurvata* Ph. cfr. vol. I. p. 72. t. IV. f. 20.

M. testa oblonga incurva, subfalciformi, utrinque rotundata, altero latere brevissima, obtuse carinata, laevi, transversim superficialiter sulcata.

Piazzae unicum specimen contusum legi.

10. *Modiola litophaga* L.

Hic inde in Val di Noto Siciliae — Tarenti.

MYTILUS.

Species vivae.

Quo plura specimina comparo, eo magis crescit difficultas ea distinguendi, et jam in eam sententiam inclino, plures species auctorum esse conjungendas. Sic quoque mihi M. galloprovincialis et M. edulis conjungendi videntur. Formae extremae quidem valde differunt, sed in iis parum fidei habenda. M. galloprovincialis a forma in tab. V. f. 13. delineata, quae maxime recedit, usque ad formam in fig. 12. expressam, omnes transitus ostendit, et verba: superne dilatato compressa, angulo anticali infero, quibus cl. Lamarck hanc speciem ab eduli distinguere voluit, nullius valoris esse probat. *Mytilus edulis* e mari Tarentino, cujus 43 specimina ante oculos habeo, plerumque formam fig. 12. induit et unice recedit margine antico minus incurvo, sed e margine incurvo ad marginem rectum imo convexum omnes formae intermediae adsunt. In forma igitur distinctio nulla quaeri potest. Num in cardine? Cl. Deshayes in edit. secund. Lamkii VII. p. 46. Mytilo galloprovinciali dentes cardinales negat, sed virum clarissimum epidermidis marginem super dentes revolutum non removisse persuasum habeo, etenim constanter *dentes duo* adsunt. Ad hos non raro accedit denticulus tertius quartusve et ecce „denticuli subquaterni", qui Mytilo eduli tribuuntur. — Specimina permulta e Mari Germanico, e Baltico coatuli et frustra characteres firmos quaesivi ad distinguendas species, imo Mytilus ex insula Chiloe a fratre allatus diversus recognosci non potuit, et cl. Deshayes minime adsentire possum, qui l. c. p. 47. not. speciem mediterraneam a M. eduli

differre credit. Sed alius quispiam forte me felicior erit, quam ob rem duas species distincte cum diagnosibus Lamarckii enumero.

1. *Mytilus galloprovincialis* cfr. vol. I. p. 72. t. V. f. 12. 13.

M. testa oblongo-ovali, superna dilatato-compressa; angulo anticali infero; postico latere basi tumido.

Synonymis adde: M. dilatatus Gray. Ann. of phil. new ser. 9. 1828. p. 139.

In mari Siculo, Messanae etc.

2. *Mytilus edulis* L. Lamk.

M. testa oblonga; anterius curva, compresso-angulata; posterius retusa, versus basim tumida, dentibus subquaternis.

Synonyma vide in ed. 2. Lamarckii. VII. p. 47. quibus adde: Poli t. 31. f. 1—13., quas figuras cl. Deshayes ad priorem refert.

3. *Mytilus minimus* Poli cfr. vol. I. p. 73.

M. testa minuta, ovato-oblonga, tumida, subcarinata; apicibus obtusis, subterminalibus; margine ventrali sinuato, concavo.

Frequentissimus.

Species polymorpha, a qua immerito cl. Costa in corrispond. zool. p. 47. p. 50. *M. lacustrem* suum distinguere vult. — Dentes cardinales numero variant; plerumque 5—6 minimi, rarius 2 magni, semper in angulo dorsali postico denticuli 5, 6—9. Praeter enumeratas formae varietates distinctione digna est: *δ.* testa rugis abbreviatis longitudinalibus ornata.

Species fossiles.

1. *Mytilus antiquorum* Sow. cfr. vol. I. p. 73.

M. testa elongata, ovata, gibbosula, laevi; latere ventrali *convexo*, apicibus obtusis; cardine dentato.

Et hunc pro varietate insigni *M. edulis* libentius quam pro specie peculiari haberem.

Occurrit Panormi, Melazzo etc.

2. *Mytulis edulis* L.

Melazzo; frequentissimus in Calabria prope Pezzo inter Rhegium et Scyllam, ad Monteleone. — Gravina.

3. *Mytilus minimus* Poli.

Carrubbare.

4. *Mytilus galloprovincialis* Lam.

Tarenti.

Fragmenta Messanae lecta parvae speciei determinari non potuerunt.

ARCINELLA n. G.

Testa bivalvis, aequivalvis, inaequilatera, (transversim ovata). Apices minuti, parum prominuli. Cardo dentibus nullis, in valvula dextra atque sinistra margo dorsalis uterque in lamellam productus, sub apice spatium excisum relinquens pro *ligamento?* Impressiones musculares?

Ad hoc genus refero *Mytilum carinatum* Brocchi aliamque speciem mox describendam. Habitu a Mytilis satis alienus est, structura cardinis *) talis, ut novum genus necesse

*) Apud Goldfussium p. 179. t. CXXXI. f. 14. de cardine altum silentium; specimen depictum non satis bene conservatum erat, ut hunc characterem ostenderet. Etiam Brocchi cardinem cognovisse non videtur, cum p. 585. 86. dicat: „nel cardine non si ravvisa indizio alcuno di denti"; forte vir oculatissimus valvulam sinistram modo examinavit. Equidem in specimine

formae debeamus. Cum verò in speciminibus meis impressiones musculares videre non possim, de loco hujus generis in systemate nihil dicere ausim; an Saxicavis vicinum?

Species fossilis.

Arcinella laevis n. sp. vide tab. XVI. f. 10.

A. testa minuta, laevi, ecarinata; extremitate antica brevissima.

Specimen in argilla ad Panormum inveni.

Valvula dextra est, 2''' longa, $1^1/_2$''' alta, compressa; apices ad quintam longitudinis partem siti sunt. Margo dorsalis posticus margini ventrali parallelus, anticus declivis, ambitus ut in multis Veneribus e. gr. *V. decussata*. Superficies laevis, praeter strias incrementi irregulares. Carinae vestigium nullum. Lineae elevatae, sicut in Arcinella carinata (Mytilo) Broc., ab apicibus decurrentes lamellas cardinales a margine dorsali distinguunt. Cardo ut supra eum descripsi.

PINNA.

Species vivae.

1. *Pinna truncata* n. sp. v. tab. XVI. f. 1.

P. testa magna triangulari, extremitate truncata, cinereo-fuscescente, costis 3—4 angustis margineque dorsali in parte antica squamiferis; parte postica laevi.

Rarissima in Mari Catanensi; specimen nomine P. Philippii mecum communicavit cl. Aradas.

Testa 9 pollices longa, fere 5 poll. alta, 20''' crassa. Margo dorsalis rectus imo concaviusculus, ventralis primum rectus dein medio convexus, demum interum rectus, dorsalem paullo superat; margo posticus rectus, utrinque versus marginem ventralem et dorsalem curvatus. In regione apicali costae angustae 4 proficiscuntur, quae ante marginem posticum evanescunt et versus apicem sicut margo cardinalis squamis parvis tubulosis muricatae sunt.

Forma truncata valde insignis est.

2. *Pinna rudis* L. cfr. vol. I. p. 74.

P. testa magna, oblonga, latere cardinali recto, longissimo; extremitate oblique rotundata; sulcis 8—10 crassis, squamiferis; squamis magnis tubulosis.

In Mari Siculo non frequens.

3. *Pinna pectinata* L. cfr. vol. I. p. 74.

P. testa tenui pellucida, cornea, longitudinaliter sulcata, margine cardinali recto, parte ventrali rugis transversis, oblique curvis.

γ. minor, margine mutico.

Panormi rara.

4. *Pinna squamosa* Gm. cfr. vol. I. p. 74.

P. testa fulva, superne ovata, sulcis longitudinalibus creberrimis, squamis confertis, brevibus, per series transversas arcuatim digestis; margine cardinali brevi subconcavo.

Frequentissima ubique, gigantea, mox latior, mox angustior.

5. *Pinna muricata* Poli non Lamk. cfr. vol. I. p. 75.

P. testa oblonga, rufo-cornea, longitudinaliter crebre sulcata, *squamis subtubulosis longis tenuibus*, erectis, demum recurvatis, numerosissimis exasperata; margine cardinali elongato, sinuato.

Satis frequens. An satis diversa a praecedenti?

Cassellano cardinem hujus speciei descripsi in: Beiträgen zur Kenntniss der Tertiärversteinerungen des Nordwestlichen Deutschlands p. 14. nr. 49. — Hanc speciem vide tab. XVI. f. 9.

6. *Pinna marginata* Lamk. cfr. vol. I. p. 73.

P. testa tenui, fragili, pellucida, longitudinaliter sulcata, limbo supero [i. e. postico] aculeis per series quatuor transversas marginato. Lamk.

Panormi rara.

7. *Pinna vitrea* Gm. cfr. vol. I. p. 73.

P. testa tenuissima, hyalina, oblonga, angustata, longitudinaliter subundulatim striata, striis rarius squamatis, margine ventrali brevissimo.

Panormi rara.

Species fossiles.

1. *Pinna squamosa?*

Ad Piazza fragmenta legimus — Gravina.

2. *Pinna.*

Fragmenta alia prope Piazza et Castrogiovanni lecta, sulco profundo longitudinali prope marginem sito, subdivisa.

Familia 15. MALLEACEA Lamk.

PERNA Lam. (MELINA Retzius 1788).

Species fossilis.

Perna Soldanii Deshayes.

P. testa ovata-oblonga, incrassata, superne recta, truncata; cardine latissimo, multisulcato, sulcis angustis approximatis; impressione musculari subdorsali, magna, rotundata; margine inferiore arcuato, intus subreflexo, hiante.

P. Soldanii Desh. in ed. 2. Lamk. VII. p. 79. — Soldani testac. vol. 2. t. 24. f. A. B. — Brocchi p. 52. *Ostrea maxillata.* — Knorr Petrif. 4. 2. t. 64.

Prope Rhegium loco „al Nasiti“ frequens sed haud bene conservata. Specimina, quae inde attuli, 4″ longa, totidem alta, 1½″ crassa. Secundum cl. Deshayes Perna maxillata Lamarck. (nullibi figurata) e Virginia differt. — Pro hac specie cl. Sangiovanni novum genus nomine Hippochaetae constituisse dicitur, sed ne hilum a Pernis differt.

AVICULA.

Species viva.

Avicula tarentina Lamk. cfr. vol. I. p. 76.

A. testa grisea, fusco-radiata, (dum integra) squamis angustis appressis echinata; ala sinu lato, profundo, obtuso a cauda angusta divisa.

Citatis adde: Bonanni Recreat. cl. II. f. 58.

Non rara praesertim Panormi.

Species fossilis.

Avicula tarentina Lamk.

Panormi; Buccheri. — Lamato.

Familia 16. PECTINOIDEA.

LIMA Brg.

Species vivae.

1. *Lima inflata* Lamk. cfr. vol. I. p. 77.

L. testa oblique ovata, fragili, valde tumida, utroque latere hiante, longitudinaliter costato-striata; auriculis minimis; cardinis obliqui area angusta; margine subintegro.

Panormi, Syracusis, Neapoli, satis frequens.

2. ***Lima squamosa*** Lamk. cfr. I. p. 77.

L. testa ovali, compressa, postice quasi abscissa, costis 23 — 28 squamosis, asperrimis; cardine obliquo; margine plicato.

Non valde frequens.

3. ***Lima tenera*** Turton. cfr. I. p. 77. vide t. XVI. f. 3.

L. testa oblique ovata, fragili, compressa, utroque latere hiante, longitudinaliter costato-striata, cardinis perobliqui *area triangulari lata.*

Synonymum est: *L. fragilis* Scacchi Catal. p. 4. 1.

Cl. Maravigna L. fragilem Scacchi et L. teneram pro diversis speciebus enumeravit.

4. ***Lima subauricula*** Montagu cfr. I. p. 78. nr. 3. nom. *niveae* *).

L. testa oblonga, medio longitudinaliter sulcata, lateribus compressa; apicibus gibbis incurvatis, cardine *recto*, auriculis aequalibus.

Pecten subauricula Montagu. 1808. Suppl. p. 63. tab. XXIX. f. 2.

Valvulam modo $1^1/_3$''' longam 1839 in arena peninsulae Tapsi inveni. Specimina anglica 3''' longa.

Species fossiles.

1. ***Lima squamosa*** Lamk.

Melazzo, Mardolce. — Nasiti, Pezzo. — Tarenti.

2. ***Lima tenera*** Turton.

Panormi satis frequens — Pezzo.

3. ***Lima nivea*** Ren.

Panormi — Gravina, usque ad 6''' longa — Carrubbare.

4. ***Lima bullata*** Turton vide tab. XVI. f. 2.

L. testa oblique ovata, fragili, tumida, utroque latere *perparum hiante*, longitudinaliter costato-striata; cardine obliquo.

L. bullata Turton in op. angl., quod mihi in prompta non est. — *L. strigilata* Scac. Notizie p. 31. non Broc.

Fossilis ad Gravinam Appuliae.

Specimen vivum e mari Germanico a cl. Dr. Jonas acceptum, 7''' longum, 5''' latum, $3^1/_2$''' crassum, tenuitate, ambitu et sculptura testae Limam teneram refert, sed facillime eo distinguitur, quod in utroque latere vix hiat. Margo integerrimus est. — *L. strigilata* Brocchi cardinem dentatum habet, et genus distinctum: *Limeam* Bronnii constituit.

PECTEN.

Species vivae.

1. ***Pecten Jacobaeus*** L. cfr. I. p. 78.

P. testa inaequivalvi, superne planulata, radiis 14 — 16 valvulae superioris rotundatis, inferioris angulatis, longitudinaliter sulcatis.

Frequens ubique.

2. ***Pecten sulcatus*** Lamk. cfr. vol. I. p. 79.

P. testa subaequivalvi, suborbiculari, latiore quam longa, auriculis magnis subaequalibus; radiis circa 10 undique convexis, longitudinaliter striatis.

Syra-

*) Opusculum Renieri; Tavola alfabetica delle Conchiglie adriatiche absque anno, loco, nomine typografi, (quod nunquam videre contigit, ne in bibliothecis publicis Neapolis, Florentiae, Mediolani quidem) posterius esse videtur operi Montagui.

Syracusis, Panormi rarior, Tarenti frequentior.

Varietatem luteam absque ullo dubio Chemnitz VII. t. 67. f. 638. depinxit, et bene p. 658. ait: „dieser goldene citrongelb gefärbte Mantel wird zwar von jener Gattung die bei fig. 641 — 45. vorkommt, nur alleine durch sein Farbenkleid unterschieden" l. c. a P. sulcato unice colore discrepat. — Specimen ex Adriatico simul cum P. sulcato etc. accepit; male igitur cl. Pfeiffer im Kritischen Register zu Martini und Chemnitz p. 72. illum pro specie bona agnoscit.

Pecten glaber plicis 5 — 10, *laevibus* differre videtur, et alia specimina ut fig. Chemn. l. c. t. 67. nr. 642. 43. auriculas magnas aequales, utrinque angulo acutiusculo distinctas habent; alia auriculas inaequales, posticam obliquam ut in fig. 645. habent, sed caeterum conveniunt. *P. glabrum* Tergesti legi, unde etiam Chemnitz suum habuit.

3. **Pecten polymorphus** Bronn cfr. vol. I. p. 79.

P. testa subaequivalvi, suborbiculari, latiore quam longa, longitudinaliter undulato-plicata, plicis 5—12; *auriculis amplis* subaequalibus, utraque ad basin angustata (i. e. sinu angulum rectum formante a lateribus divisa).

Frequens.

4. **Pecten hyalinus** (Poli) Ph. cfr. I. p. 80.

P. testa tenuissima, nitidissima, aequivalvi, transversa, suborbiculari, plerumque laevissima, rarius costis 12 planissimis instructa et striata; auriculis amplis subaequalibus.

Satis frequens Panormi, Syracusis, Tarenti, Neapoli.

Ad var. α, 2 absque dubio fig. Chemn. VII. t. 67. f. 639. pertinet; ad α, 3 ejusdem f. 640. spectare videtur, auriculis laesis, sed specimen e Guinea accepit laudatus auctor.

5. **Pecten Testae** Bivon cfr. I. p. 81. t. V. f. 17.

P. testa minuta, aequivalvi, suborbiculari, tenuissima, striis longitudinalibus et transversis densissima reticulata; auriculis inaequalibus.

Rarus Panormi, Trapani; Neapoli rarissimus, ita ut diligentissimum et oculatissimum Scacchi fugerit.

6. **Pecten asperus** Lamk. cfr. I. p. 82.

P. testa rotundata, longiore quam lata, inaequivalvi, tenui, radiis quinque; auriculis minutis inaequalibus.

Panormi, Cataniae non frequens, Neapoli frequentior.

Bene (quamvis dissentiat cl. Pfeiffer in op. mox laudato p. 71.) cl. Desh. in edit. 2. Lamarckii VII. p. 136. Pseudamusium Chemnitz VII. t. 63. f. 601. 602. (e Norwegia) nec non *P. danicum* ejusdem XI. t. 207. f. 2043. et *Ostream triradiatam* Müll. Z. D. 2. p. 25. *) t. 60. f. 1. 2. (Gm. p. 3326.) ad nostram speciem refert. Etiam Ostrea hybrida Gm. p. 3318. nr. 10. cum dubio a cl. Desh. huc trahitur.

7. **Pecten opercularis** L. cfr. I. p. 82.

P. testa subrotunda; costis 20—22 scabris; valvis aequalibus aut superiore convexiore; auriculis inaequalibus etsi ejusdem longitudinis.

Frequentissimus.

Plura adhuc synonyma vide in ed. 2. Lamk. VII. p. 142.

8. **Pecten gibbus** L. Lamk? cfr. I. p. 83.

P. testa subaequivalvi, rotundata, turgida, radiis 20—22 convexis longitudinaliter striatis, auriculis valde inaequalibus.

Species duae turgidae gibbae enumerantur, altera *P. gibbus* Lamk. nr. 53. Chemn. VII. t. 65. f. 619. 20. auriculis inaequalibus, ruber, radiis ad latera interstitiaque rugulosis sub-

*) „In valva superiore radii 3; in quibusdam utrinque praeterea adest radimentum lateralis carinae."

decussatis, secundum Chemnitz a Guinea et India occidentali, 17''' longus; altera *P. turgidus* Gm. Lam. p. 15. Chemn. VI. t. 65. f. 621. auriculis subaequalibus, radiis 20 glabris subangulatis; interstitiis transverse et obsolete striatis; albo, rufo fuscoque varia ex India occidentali, 9''' longa. Has species esse conjungendas puto. Specimina duo e Mari Neapolitano ante oculos habeo, 14''' longa, forma, numero costarum etc. omnino aequalia; propter colorem rubrum et auriculas inaequales ad *P. gibbum* referendae, quorum alterum „radiis ad latera interstitiaque rugulosis, sub decussatis" ad amussim convenit. Male igitur cl. Pfeiffer (Kritisches Verzeichniss p. 72.) me errasse dicit, cum ad P. meum fig. Chemnitzianam laudassem. Hoc specimen maculas pallidiores, aliasque fuscescentes ostendit. Alterum specimen omnino *rubrum* costas angulatas profunde sulcatas; interstitia transversim rugosa habet, ut a *P. turgido* requiritur, sed color ruber, auriculaeque inaequales sunt. Utrumque specimen igitur characteres duarum specierum conjungit; illosque haud validos esse facile intelligitur. Lamarck *P. gibbum* ad sectionem auriculis inaequalibus distinctam, *turgidum* contra ad sectionem auriculis aequalibus insignem refert, sed ex figuris Chemnitzianis colligitur, auriculas in utraque specie *easdem* essa; sculptura costarum eodem modo in *P. operculari* variat, et *P. Audouini* et *Ostream sanguineam* Poli eadem nota distinctos modo formas extremas unius speciei esse docui. Quod denique coloris notam attinet, eam in Pectinibus minimi valoris esse, aliae species et exemplum speciminum meorum docet. — Reticendum non est, specimina maris mediterranei testa magis obliqua et auricula postica valde obliqua a figuris Chemnitzianis utriusque formae aliquantum differe.

9. ***Pecten pes felis*** L. cfr. I. p. 84.

P. testa elongata, inaequilatera; radiis 7—9 interstitiisque subscabris; auricula postica minima.

Rarus.

10. ***Pecten varius*** L. Lamk. cfr. I. p. 48.

P. testa rotundato-oblonga, aequivalvi; radiis 26—30 subcompressis angulatis, squamoso-scabris; auricula altera minima.

Frequentissimus.

11. ***Pecten Pusio*** Lamk. cfr. I. p. 84.

P. testa rotundato-oblonga, subaequivalvi; radiis irregularibus 30—50 laevibus aut scabris; auricula altera minima.

Praecedente rarior.

Species fossiles.

1. ***Pecten cristatus*** Bronn.

P. testa subaequivalvi, aequilatera, tenui, orbiculari, compressa, extus laevi, intus a centro ad limbum lineis elevatis 26—32 radiata; margine cardinali valvae alterius simplici, alterius cristato-crenato.

Buccheri in Sicilia; Sta. Severina in Calabria ultra II.? Specimina omnia saxo arenoso ita adnata, ut specimen integrum asportare non potuerim.

2. ***Pecten Alessii*** Ph.

P. testa tenui, suborbiculari, obliqua, utrinque subangulata, compressa, extus tenuissime transversim striata, lineis circa 40 impressis radiantibus, intus circa 80 elevatis, geminatis.

Ad Castrogiovanni 1831 specimen incompletum lectum.

3. ***Pecten latissimus*** Brocchi.

P. testa maxima, suborbiculari, utrinque convexa; radiis 7—10 planulatis, superne [versus marginem ventralem] latissimis, evanidis; sulcis longitudinalibus obsoletis.

Ostrea latissima Brocchi p. 581. — *Pecten laticostatus* Lamk. VI. 1. p. 179. ed. 2. VII. p. 156. — Aldrovandi Mus. metall. p. 232. f. 1. 2.

Specimen apud cl. Carlum Gemellaro vidi in vicinio Argyrii vel Asari lectum, aliud teste cl. L. Pilla ornatissimus Petrus Greco in extima Calabria invenit.

4. ***Pecten Jacobaeus*** L.

Frequens fere ubique in Sicilia — Gravina; in Calabria eum legi alle Carrubbare, ai Nasiti etc. sed longe rarior est, quam in Sicilia.

5. ***Pecten medius*** Lamk?

P. testa inaequivalvi, superne planulata; radiis rotundato-planulatis, striis longitudinalibus subnullis. Lamk.

P. medius Lamk. VI. 1. p. 163. ed. 2. VI. p. 130. numerus costarum omissus. — Chemn. VII. p. 272. t. 60. f. 586. 87. 89. absque dubio, (a Lamk. cum? citatus), e Mari Rubro etc.

E Mari Rubro, unde Forskål Hafalam, cl. Ehrenberg Berolinum attulit specimina.

Forma et numero costarum convenit cum P. Jacobaeo, differt radiis laevibus, rotundatis, haud striatis; interstitia transversim striata aut laevissima sunt.

Valvulas duas inferiores, majorem 20‴ latam, $17^1/_2$‴ altam prope Rhegium Calabriae loco Nasiti dicto inveni. Interstitia costas dimidias aequant. Radii extremi sulco bipartiti sunt, quod numerum duplicem radiorum in valvula superiore indicat. Hanc ob causam huc refero valvulam superiorem ibidem lectam, quae radios 13 angustos, compressos, elevatos, longitudinaliter substriatos cum totidem lineis elevatis alternantes habet, quae lineae sulcis radiorum valvulae inferioris respondent. — Aliam speciem vivam, cum diagnosi Lamarkiana pariter convenientem, possideo, costis modo 8—9, in valvula superiore angustis, in inferiore latissimis, interstitia quater aequantibus, a specie Chemnitziana satis superque diversam. An haec species Lamarckii est?

6. ***Pecten palmatus*** Lamk?

P. testa rotundata; radiis 5—6 [—7] superne latescentibus; auriculis maximis, altera majore.

P. palmatus Lamk. ed. I. p. 182. — ed. 2. VII. p. 159. — Knorr Petrif. I. p. 2. t. B. f. 1. 2. (videre non potui) — Goldfuſs Petref. vol. 2. p. 65. nr. 81. t. 96. f. 6.

Hujus speciei, prope Burdigalam Galliae et Dischingen Germaniae fossilis, valvulam inferiorem prope Rhegium Calabriae loco dicto ai Nasiti inveni, quae paullulum a specie Lamarckii recedit.

Testa $32^1/_2$‴ alta, 36‴ longa; auricula postica s. minor in margine cardinali 12‴ longa, altera laesa est. Forma est transversa nec ovata, ut ait Lamarck, et ut depingit cl. Goldfuſs, apud quem testa $30^1/_2$‴ alta et modo $28^1/_2$‴ longa est. Costas octo numero (praeter obsoletissimas in lateribus), versus marginem latescunt et interstitia paullo angustiores remanent: sunt parum convexae sed lateribus fere perpendicularibus ab interstitiis dividuntur. Lineis valde superficialibus 1—2 dividuntur cum in specim. Lamarckianis et Goldfuſsianis sulcis totidem profundis exarentur, sed minime detriti sunt, uti credit cl. Goldfuss, cum striae incrementi distinctissimae adsint. Interstitia lineis aliquot longitudinalibus elevatis magis distinctis ornantur. In auriculis lineas incrementi confertas, regulares, elegantes, sed strias radiantes nullas video. Intus costae septem numerantur, interstitia valde prominent lateribusque elevatis marginatis distinguuntur. — A P. polymorpho satis differt auriculis majoribus, costis lateribus perpendicularibus, ab interstitiis bene distinctis, nec cum iis confluentibus. — An modo *P. latissimus* junior.

7. ***Pecten flabelliformis*** Broc.

P. testa orbiculari, inaequivalvi, concentrice striata; valva sinistra plana; costis depressis; sulcis conformibus linea dimidiatis; dextra convexa costis 23—27 convexo-planis, sulcis dimidio angustioribus; auriculis subaequalibus striatis.

Ostrea flabelliformis Broc. p. 580. — *Pecten flabelliformis* Dfr. Dict. sc. nat. t. 38. p. 265. etc. — Lamk. ed. 2. VII. p. 161. — Goldf. petref. vol. 2. p. 65. tab. 96. f. 8. — Desh. exped. Morée Moll. t. 20. f. 1. 2.

Prope Rhegium locis dictis Nasiti et Terreti in incredibili copia congestus occurrit, colles cum arena intermixta fere solus constituens. Parum a descriptione Brocchii recedit. Raro major quam 3″1‴ altus, 3″4‴ latus, 11—12‴ crassus. Valvula inferior in tabulam posita hanc extremitatibus, valvula superior autem tabulam margine cardinali et ventrali tangit. Inferior costas planissimas modo 20 nec 23—27 sulco parum profundo costis triplo duplove angustiore divisas habet; superior costas totidem planulatas, aequales, interstitiis paullo angustiores, laevissimas. Auriculae aequales angulo obtusissimo a reliqua testa divisae sunt.

8. *Pecten polymorphus* Bronn.

Panormi, Militello etc. non frequens — Gravina — Tarenti.

9. *Pecten hyalinus* Poli.

Panormi, Militello.

10. *Pecten aspersus* Lamk.

Panormi frequentissimus, Syracusis, Catanae etc. — Gravina — in Calabria: Lamato, Cutro, S. Mauro, Carrubbare.

11. *Pecten opercularis* L. Lamk.

Frequentissimus; Panormi, Syracusis, etc. in Sicilia — Gravina — Lamato, S. Mauro, Cotrone, Mileto, Carrubbare, Pezzo, — Tarenti.

12. *Pecten pes felis* L.

Panormi — Tarenti.

13. *Pecten varius* L.

Frequens in Sicilia — Gravina — Lamato, Nasiti, Carrubbare, Pezzo, Monteleone — Tarenti.

14. *Pecten Pusio* Lamk.

Panormi, Militello. — Gravina — Nasiti, Pezzo.

15. *Pecten scabrellus* Lamk.

P. testa suborbiculari, radiis *quindecim* longitudinaliter sulcatis, squamoso-denticulatis, auriculis inaequalibus.

P. scabrellus Lamk. ed. I. VI. 1. p. 183. ed. 2. VII. p. 161. — Goldfuss Petref. vol. 2. p. 62. t. 95. f. 5. Obs. *Ostrea dubia* Broc. quam huc cum? citat cl. Deshayes ex descriptione Brocchii costas 17—18 habet et potius *P. opercularis* est, a quo sec. Brocchi unice valvulis *fere* aequaliter convexis differt.

Valvulas ultra 40 prope Rhegium al Nasiti legi.

Testa 17‴ longa, 15‴ alta, 7‴ crassa exacte eandem formam ostendit atque P. opercularis, auriculae inaequales forte paullo majores et testa paullo magis convexa (P. opercularis 16‴ altus modo $5^1/_2$‴ crassus) est, sed maxima differentia in numero costarum constat. Sculptura earum caeterum exacte eadem atque in P. operculari cujus fortasse varietas. Striae longitudinales nempe costas exarant et striis incrementi lamellaribus decussantur, quae in punctis sectionum in squamulas elevantur. Inde eadem variata sculptura enascitur, quam in P. operculari descripsi. Costae magis minusve ab interstitiis distinctae sunt.

16. *Pecten rimulosus* Ph. vide tab. XVI. f. 4.

P. testa suborbiculari, mediocriter convexa, tuberculis minimis per lineas radiantes confertas dispositis aspera, inter ea minutissime rimosa; auriculis inaequalibus.

Apud Pezzo in Calabria Messinae oppositum valvulam inferiorem sive dextram speciei singularis inveni, valvulam sinistram Panormi in argilla Isocardiam replente, aliud specimen, v. superiorem sc., Panormi invenit cl. H. Roemer junior.

Testa tenuis, fere 7''' longa, $7^1/_2$''' alta, angulus apicis circa 80°; auricula minor postica $1^1/_2$''', major, $2^1/_2$''' longa; margo dorsalis fere rectus; incisura byssi profunda. Testa parum convexa, vix obliqua, sculptura insignis est. Tota enim tuberculis minimis per lineas circa 68 radiantes dispositis exasperata est. Numerus harum linearum versus apicem decrescit. Costarum linearumve elevatarum nullum vestigium. Sub lente fortiori tota superficies lineis impressis confertissimis rimulosa apparet, quae radiis parallelae non sunt, sed in marginem anticum et posticum recurvantur fere ut in P. lente Sow. In auriculis contra costae radiantes adsunt. Incisura byssi in margine testae dentibus pectinata est. Superficies interna lineas elevatas nullas ostendit.

17. ***Pecten antiquatus*** Ph. vide tab. XVI. f. 5.

P. testa minuta, suborbiculari, parum convexa, ecostata, lineis concentricis regularibus exarata; auriculis inaequalibus, minutis.

In valle fluminis Lamati valvulas tres inveni.

Testa tenuis, $3^1/_2$''' longa, $3^1/_2$''' alta, auricula postica $3^1/_4$''' longa, antica $1^1/_2$''' longa, forma suborbicularis, aequilatera, regularis. Superficies elegantissime lineis concentricis regularibus exarata, absque ullo linearum radiantium vestigio. Auricula antica radios contra elevatos exhibet. Pagina interna in una valvula laevissima, in reliquis duabus ad marginem lineis elevatis radiantibus 12—14 munita. — Etiam in Germania occidentali prope Freden occurrit.

18. ***Pecten fimbriatus*** Ph. vide t. XVI. f. 6.

P. testa minuta, suborbiculari, parum convexa, ecostata, lineis elevatis laciniato-undatis, concentricis, subregularibus, ornata; auriculis subaequalibus.

Cum priore unicam valvulam hujus speciei admodum singularis inveni.

Testa tenuis, 4''' longa, totidem alta, regularis, suborbicularis; superficies absque ullo striarum costarumve vestigio, lineis undatim flexuosis concentricis subregularibus ornata, quae e squamis depressis ut in Aviculis dispositis jam detritis ortae videntur. Auriculae, altera 1''' altera, $^3/_4$''' longa, a continuatis lineis concentricis exaratae radiorum nullum vestigium habent. Pagina interna lineas elevatas radiantes circa 12—13 parum distinctas ostendit.

19. ***Pecten pygmaeus*** v. Münst.

P. testa minuta, compressa, transversim ovata, extus laevissima; auriculis magnis, subrhomboidalibus, inaequalibus, anteriore elongata, subsinuata.

P. pygmaeus v. Münster apud Goldf. Petref. II. p. 77. nr. 121. tab. XCIX. f. 14. — *P. squama* Scacchi Notizia p. 30. nr. 77.

Fossilis in Sicilia: Panormi etc.; in Appulia ad Gravinam, unde specimina a cl. Scacchi donata habeo; in Calabria: Lamato.

Testa raro altra 3''' alta, $3^1/_4$''' longa, tenuissima, valde compressa, transversim ovata, obliqua, antice acutiuscula, postice obtusissime rotundata. Margo cardinalis rectus; auriculae magnae, laevissimae, utraque fere $1^1/_4$''' longa, antica sinu acuto divisa, postica rhomboidalis l. e angulo obtusissimo parum intrante a reliqua testa disjuncta. Pagina interna secundum Goldfufs lineis elevatis circa 20 munita, in omnibus speciminibus meis autem 3 panormitanis, 2 appulis laevissima. Mox autem lineas hasce adesse, mox deficere in *P. antiquato* monui, idemque in *P. hyalino* animadverti.

20. ***Pecten semicostatus*** v. Münst.

P. „testa suborbiculari, aequilaterali, convexa; costis in dorso (16—18) obsoletis, versus limbum evanescentibus; auriculis . . ." 16''' longum, 17''' altum.

„In Westphalia prope Bünde."

P. semicostatus v. Münst. Goldf. Petref. II. p. 72. t. XCVIII. f. 7.

Non sine dubio specimen completum, in valle fl. Lamati lectum, huc refero, quod $8^{1}/_{2}'''$ altum, modo $7^{1}/_{2}'''$ longum et vix ultra $2'''$ crassum est. Auricula major $2^{3}/_{4}'''$, minor $1^{1}/_{2}'''$ longa. Costae planatae, laevissimae, obsoletae, ad marginem ventralem tamen minus evanescentes, quam in fig. Goldfussii; in valvula inferiore bifidae, in superiore contra alternatim majores et minores. Auricula major exquisite radiata, striisque incrementi elevatis aspera. Differt a specie Münsteri: testa angustiore, minus obliqua, minore; costis usque ad marginem ventralem productis, in valv. infer. bifidis. Sed utrum sit species distincta, an status nondum adultus P. semicostati, ex unico specimine decidere non ausim.

HINNITES Defr.

Testa ovata, irregularis, ope valvulae dextrae adhaerens, inaequivalvis, subaequilatera, clausa, radiata; auriculis duabus utrinque ad apicem, ut in Pectinibus; cardo idem, edentulus sc. rectilineus; ligamentum internum crassum in fovea triangulari demum elongata contentum. Cfr. Defr. Dict. Scienc. nat. tom. 21. p. 169. — Blainv. Malacol. p. 524. — Lamk ed. 2. VII. p. 149.

Genus inter Pectines et Ostreas medium, testa juvenis omnino regularis, adulta adnata, bysso abjecto. Species vivae sunt: 1) H. sinuosus Desh. Pusio Sow. 2) H. corallinus Sow. 3) H. giganteus Gray. — fossiles. 1) H. Cortesii Dfr. et 2) H. Dubuissoni Dfr.

Species fossilis.

Hinnites laeviusculus mihi vide tab. XVI. f. 8.

H. testa crassiuscula, ovato-oblonga; valvula inferiore . . . . ; valvula superiore longitudinaliter radiata; radiis interstitiisque laevibus.

Valvulas duas superiores ad Rhegium Calabriae loco dicto ai Nasiti inveni. Major valde detrita 36''' longa, 33''' lata, utraque parum convexa. Superficies radios circa 12 majores in area regulari apicem cingente ostendit, qui deinde versus marginem multiplicantur, sed omnino sicut interstitia laeves fuisse videntur, qua nota ab *H. Cortesii* (Ostrea crispa Brocchi) nec non ab *H. Dubuissoni* differt; in priore radii spinis brevibus linguiformibus asperi, in hoc prope marginem imbricati dicuntur. In H. Cortesii praeterea radii pauciores, inaequales, ut specimen pulcherrimum a cl. Bellardi acceptum demonstrat.

PLICATULA Lamarck.

Species fossilis.

Plicatula mytilina Ph. cfr. vol. I. p. 86. t. VI. f. 1.

Pl. testa oblongo-trigona, subarcuata, rugoso-plicata; plicis valvulae inferioris squamoso-asperis; margine obsolete plicato; apicibus subaequalibus.

In calcareo Panormitano raro; Calabriae in valle Lamati.

SPONDYLUS Lamk.

Species vivae.

1. *Spondylus Gaederopus* L. cfr. vol. I. p. 68.

Sp. testa superne rubra, striis longitudinalibus exiguis, crebris, granulatis aut spinosis; spinis sublingulatis magnis per radios 6—8 dispositis; valvula inferiore spinis elevatis *laminisque transversis aspera.*

2. *Spondylus aculeatus* Chemn. cfr. vol. I. p. 87.

Sp. testa superne rubra, striis longitudinalibus granulatis et spinulosis, spinis majoribus per

series 10 — 12 dispositis; valvula inferiore *spinis plurimis appressis horida*, (*lamellis nullis*).

Priore multo rarior.

3. *Spondylus Gussonii* Costa cfr. vol. I. p. 87. t. V. f. 16.

Sp. testa minuta, ovata, vix aurita, alba, mutica, longitudinaliter dense sulcato-striata; striis elevatis, spinuloso-asperis; margine intus crenulato.

Oculinae rameae (Madreporae L.) adhaerens, in mari profundo degit.

Species fossiles.

1. *Spondylus Gaederopus* L.
Cefali prope Cataniam — Tarenti.

2. *Spondylus Gussonii* Costa.
Messina.

Familia 17. OSTREACEA Lamk.

OSTREA Lamk.

1. *Ostrea lamellosa* Broc. cfr. vol. I. p. 88.

O. testa ovata, basi attenuata, valvulis crassis sed minime ponderosis, e lamellis laxis, extus undulatis formatis, utraque rostrata.

Syracusis; Tarenti, unde in Lacum Fusaro prope Neapolin asportata est; ubi cura hominum colitur.

2. *Ostrea cristata* Born. cfr. vol. I. p. 88.

O. testa ovata aut rotundata, tenui, expansa; superne lamellis membranaceis, concentricis, appressis; valvula inferiore lamellis raris, laxis, undato-plicatis.

Non rara.

Cl. Deshayes omnino adsentio, qui Lamk. ed. II. VII. p. 222. figuras Adansonii et Chemnitzii a Lamarckio huc laudatas ad alias species pertinere affirmat, sed speciesBorniana cum Poliana ex mea sententia una est. Quoad formam valde variat, et patriam magnam habere videtur, specimina Chinensia cum Neapolitanis omnio congruentia vidi.

3. *Ostrea cochlear* Poli cfr. vol. I. p. 89.

C. testa suborbiculari tenui, (rosea); membranis fere nullis; valvula superiore concava; inferiore multo majore convexa.

In mari profundiore.

4. *Ostrea depressa* Ph. cfr. vol. I. p. 89. tab. VI. fig. 3.

O. testa tenui, fragili, membranacea, maxime depressa, complanata, suborbiculari; valvula inferiore minore, fere tota adnata.

Satis frequens, lignibus, lapidibus adnata.

Forma, qualem l. c. depinxi, valde distincta, attamen vereor, ut sit mera varietas *O. cristatae*, ex indole loci, cui adhaeret, nata, idem valere arbitror de

5. *Ostrea cornucopiae* L. cfr. vol. I. p. 69.

O. testa ovato-cuneiformi, apice rotundata, subtus margineque plicata; valva inferiore *cucullata*.

Valvulas inferiores modo inveni.

6. *Ostrea plicatula* Gm. cfr. vol. I. p. 89.

O. testa rotundata aut oblonga-cuneata, solida, superne sublamellosa, subrostrata; plicis longitudinalibus obtusis, transverse rugosis, radiantibus.

Frequens, valde polymorpha. Hujus varietas est; Ostrea pauciplicata Desh. expéd. Morée. p. 126. tab. XVIII. (non XXVIII., at errore typographi legitur,) fig. 5. 6.

Species fossiles.

1. *Ostrea edulis* L. cfr. vol. I. p. 90.
O. testa *ovato-rotundata*, basi subattenuata; membranis imbricatis, undulatis, valva superiore plana.
Rara in Val di Noto.
2. *Ostrea lamellosa* Broc.
Melilli, Militello.
3. *Ostrea bellovacina* Lamk. cfr. I. p. 90.
O. testa subrotundo-cuneata, magna, crassissima; valvula majore basi radiato-sulcata, altera plana.
Militello. — Palermo.

Etiam figurae Goldfussii Petref. vol. 2. p. 18. t. 77. f. 2. minime „*oblonga*-cuneatae" sunt, ut in diagnosi Lamarckii dicuntur.

4. *Ostrea praegrandis* Ph. vide tab. XVII.
O. testa maxima, oblonga, subcuneata; valvula inferiore planiuscula, praeter strias incrementi, laevi.

Ad Rhegium Calabriae loco ai Nasiti occurrit. Valva inferior, quam ante oculos habeo, $9^1/_2$ pollices longa, fere $6^1/_2$'' lata, versus cardinem angustata; in latere opposito rotundata et minime producta est. Parum concava sed satis solida est, crassities enim 9 lineas hic inde superat. Superficies externa nequaquam lamellosa, sed laevis et striis incrementi modo subrugosa est. Fovea ligamenti 10''' longa, 14''' lata, parum profunda, utrinque margine elevato cingitur, qui nulla denticulorum vestigia ostendit. Impressio muscularis $2^1/_2$ pollices a margine distat et fere 22''' lata est.

5. *Ostrea longirostris* Lamk. cfr. vol. I. p. 91.
O. testa ovata, vel ovato-oblonga, crassa, lamellosa; valva superiore convexo-plana, inferiore convexa; umbone elongato, recto vel varie inflexo affixa.

Cf. Goldf. Petref. II. p. 26. t. LXXXII. f. 8. Desh. Paris. I. p. 351. t. 54. f. 7. 8. — tab. 60. f. 1—3 — etc.
Syracusis rara.
6. *Ostrea plicatula* L.
Girgenti; Palermo.
7. *Ostrea Cornu copiae?* Gm.
Militello, Calatabiano.
8. *Ostrea cochlear* Poli.
Calatabiano, Cefali, Arcile. — Nasiti.
9. *Ostrea cristata* Lamk.
Cefali, Sciacca, Militello, Palermo. — Nasiti, Carrubbare.
10. *Ostrea depressa* Ph.
Cefali.
11. *Ostrea foliosa* Broc.
Calatabiano.

Observatio. In Calabria Ostreas longe rariores esse, quam in Sicilia miratus sum.

ANOMIA L. Lamk.

Species vivae.

Anomiarum difficillime distinguendarum formas accuratius perscrutatus jam ita distribuo:

1. *Ano-*

1. *Anomia Ephippium* L. cfr. vol. I. p. 92.

A. testa *crassa*, *solida*, irregulariter rugosa, concentrice lamellosa, praesertim in valvula inferiore, plerumque violacea aut fulva, et forma valde irregulari.

Frequentissima. *Anomia Cepa* L. absque dubio modo varietas.

2. *Anomia aspera* n. sp.? vid. tab. XVIII fig. 4.

A. testa transversim ovata, solida, e vinlaceo fulva, plicis longitudinalibus, angustis, elevatis, subspinosis aspera.

Unicum specimen $9^1/_2$''' altum, 13''' longum inveni. An varietas praecedentis? Plicae admodum regulares hanc formam valde distinguere videntur, earumque nullum vestigium in *A. Ephippio* vidi. Sed forte alias formas intermedias inveniet. Etiam hunc sculpturae characterem forte non semper constantem esse, *A. elegans* (v. infra) docere videtur.

3. *Anomia scabrella* Ph. cfr. vol. I. p. 92. et vid. t. XVIII. fig. 1.

A. testa *tenui*, *suborbiculari*, subregulari, fulva, depressa, (saepe plicis tenuibus interruptis, radiatis).

Frequens. Descriptioni l. c. datae hoc modo addendum, plicas non raro obsoletas esse.

4. *Anomia polymorpha* Ph. cfr. vol. I. p. 92.

A. testa *tenui*, *fragili*, *luteo-fulva*, lamellosa, striis incrementi valde conspicuis, *laevi*, (etsi pro corporibus, quibus adhaeret, saepe costata etc.).

Frequentissima. Exclude e synonymis: *A. pectiniformem*, *margaritaceam* et *squamulam* et adde *A. striatam* Scac. Catal. p. 4. (non Broc.)

5. *Anomia pectiniformis* Poli vide tab. XVIII. fig. 3.

A. „testa *ovata*, retusa, depressa, [*albida*, *solida*]; *sulcis* [*elevatis*] longitudinalibus, abbreviatis; ambitu repando.“ Poli.

A. pectiniformis Poli tab. XXX. f. 13.

Specimina sex legi, maximum 13''' altum, 11''' longum. Ambitus pyriformis, aut ovato-ellipticus; margo cardinalis rectus, subauriculatus, aut rotundatus, absque ullo aurium vestigio etc., sed semper *altitudo longitudinem superat*. Radii elevati irregulares, acutiusculi, angusti, frequentes, non a corpore, cui adnascitur testa, orti, marginem dentatum reddunt. Testa solida, alba, strigis rufescentibus varie marmorata.

6. *Anomia elegans* n. sp.? vide tab. XVIII. fig. 2.

A. testa *suborbiculari*, depressa, *alba*, tenui; margine cardinali recto; *lineis elevatis radiantibus in adultiore*.

Omnino intermedia inter *A. pectiniformem* et *margaritaceam*. Specimina tria habeo. Primum, quod in fig. laudata depinxi, $15^1/_2$''' altum, 15''' latum, fere omnino regulare, lineas elevatas, radiantes, irregulares, satis distantes, a margine fere usque ad apicem productas habet, et ab A. pectiniformi forma suborbiculari, et testa tenuiore differt. Alterum, ejusdem magnitudinis atque formae, centrum fere laevissimum, reliquam partem autem lineis elevatis *frequentissimis*, *tenuibus* sculptam habet; tertium, paullum, 11''' altum, $10^3/_4$''' longum, omnino laeve est, modo sulcos longitudinales, parallelos, (a corpore, cui affixum erat, natos,) habet, et omnino in sequentem transit. Color ut in priore, sed nubeculae rufescentes rariores.

7. *Anomia margaritacea* Poli.

A. testa rotundata, [tenuissima], depressa, [subaurita); *laevi*; [*albo-hyalina*], margaritacea, integerrima; (valva altera apice conico prope cardinem.) Poli.

A. margaritacea Poli tab. XXX. f. 11. Junior esse videtur: *A. squamula* L. It. Westg. p. 171. — S. N. ed. XII. p. 1151., auctorumque.

Frequentissima, plerumque in pagina interna conchyliorum vacuorum, tenuissima, laevissima, albo-hyalina, fere semper paullo latior quam longa. Maximum specimen, quod legi,

$7^1/_2$''' altam, 8''' longam, sed raro ad has dimensiones crescit. Ultra centena specimina vidi, et colorem nunquam variare comperi. Linnaeus speciei suae modo magnitudinem squamae piscium tribuit, et igitur, si eadem species est, adultam non cognovit, quam ob rem nomen Polianum, etsi posterius, praetuli.

Obs. In apice valvulae superioris (uti Poli voluit), et in foramine valvulae inferioris characteres ad distinguendas species detegere non potui.

Species fossiles.

1. *Anomia Ephippium* L.
   Melazzo, Palermo, Caltanissetta, Nizzeti, Cefali, Messina. — Nasiti, Carrubbare, Monteleone — Tarenti.
2. *Anomia polymorpha* Ph.
   Girgenti, Palermo, Militello — Nasiti, Monteleone.
3. *Anomia striata* Broc. cfr. vol. I. p. 93.
   A. testa suborbiculari, valde convexa; striis longitudinalibus densissimis, sub lente e squamulis fornicatis compositis sculpta.
   Militello, Palermo — Nasiti, S. Mauro, Pezzo.
   Adde citatum omissum: Brocchi p. 465. t. X. f. 13.
4. *Anomia margaritacea.*
   Monteleone valvulas duas pusillas, A. squamulam auct. legi.

MOLLUSCA BRACHIOPODA.

TEREBRATULA v. Buch.

Species vivae.

1. *Terebratula vitrea* L. cfr. vol. I. p. 95. t. 6. f. 6.
   T. testa ovata, ventricosa, hyalina, tenuissima, laevissima, ad frontem truncata et subangulata; apertura parva.
   In sinubus Neapolitano et Panormitano.
2. *Terebratula caput serpentis* L. cfr. vol. I. p. 95. t. 6. f. 5.
   T. testa ovato-cuneata, subpentagona, planiuscula, longitudinaliter plicata; plicis dichotomis; rostro producto; foramine incompleto; angulo cardinali valvulae ventralis fere recto; margine frontali in adultis subemarginato.
   Praecedente multo rarior.

Species fossiles.

1. *Terebratula vitrea* minor cfr. vol. I. p. 99. tab. VI. f. 8.
   Ibiso, Arcile, Molino di Scordia. — Pezzo; Nasiti (vix 7''' longa).
   Res memoratu digna, specimina fossilia magnitudinem $7^1/_2$''' nunquam superare, cum testacea fossilia plerumque vivis majora sint.
2. *Terebratula caput serpentis* L.
   Arcile, Ibiso, Messina.

3. *Terebratula grandis* Blumenb. *).

T. rotundato-ovata, tumida, laevi; valvula ventrali obscure biplicata, medio vix sinuata; dorsali medio planulata, obscure depressa, in fronte producta; apertura parva, horizontali.

Syracusis, Molino di Scordia, Melazzo, Fiume freddo, Militello, Caltagirone etc. Siciliae; in Calabria legit ad Catanzaro cl. Tarentini, mecumque specimina 27''' longa, 25''' lata, $17^1/_2$''' alta communicavit; in Japygia quoque non rara; specimen pulchrum in ipsis moenibus Tarenti legi. — Gravina.

β. var complanata.

Haec varietas frequens occurrit ad Rhegium „ai Nasiti." Specimina 15''' longa, $13^1/_2$''' lata, modo 8''' alta sunt, caeterum vix ullam differentiam exhibent. Sceleton internum autem, quod in uno specimine, arena illud opplente remota, pulcherrime in conspectum venit, aliquantulum differt ab illo tab. VI. f. 10. delineato. Ramus transversus nempe in medio longe magis elevatur, et in margine antico utrinque sinuatus est; cum in testa magis depressa sceleton internum magis depressum unus quisque exspectaverit, hic contrarium conspicitur.

γ. var. elongata.

Eodem loco specimen integrum, valvulamque dorsalem legi, cujus longitudo 12''', latitudo 9''', altitudo $6^1/_3$'''.

Maxima latitudo non in media testa, sed in parte frontali est. Nisi constaret *T. grandem* quam maxime variare, utramque formam hic descriptam pro specie distincta habenter haberes.

4. *Terebratula bipartita* Broc. cfr. I. p. 99. t. 6. f. 11.

T. testa rotundato-triangulari, laevi; valvula ventrali fere semiglobosa, in margine ventrali sinuata; dorsali planiore, medio depresso-sinuata, in fronte producta; rostro acutissimo; foramine perparvo.

Palermo; Caput Plemmyrium, Fiumefreddo, Vizzini; in Calabria hanc speciem legi ad Francavillam, ubi etiam occurrit var mirabilis:

β. margine plicata vide tab. XVIII. f. 5.

ubi in margine plicae validae versus rostrum mox evanescentes conspiciuntur, et quidem in sinu dorsali 3—4, totidemque in lobis lateralibus, ita ut plicas novem usque ad duodecim numeres.

5. *Terebratula biplicata* Sow.

T. testa oblonga, ventricosa, laevi, dorso bisinuata, ventre biplicata.

Anomia biplicata Brocchi p. 469. tab. X. f. 8. e tellure tertiaria (San Quirico in Toscana). — T. biplicata Sow. Min. Conch. t. 90. t. 437. f. 2. 3. — de Buch — Bronn Lethaea p. 304. tab. XVIII. f. 11. etc. p. 107. t. 1. f. 10. etc. e formatione secundaria etc.

Res mehercle singularis eandem speciem in formatione jurensi, formatione cretacea, et formatione tertiaria recentiori occurrere, attamen dubitari non potest formam a Brocchio descriptam eandem esse atque illam telluris antiquioris. Ipse specimina quatuor ad *Francavilla* legi, quae ad amussim cum fig. Brocchiana nec minus cum speciminibus e Neufchatel et regione Hildesheimensi cretaceis et jurensibus conveniant. Unum 10''' longum $10^1/_3$''' latum, 6''' altum; aliud $10^1/_2$''' longum, 8''' latum $5^1/_2$''' altum.

6. *Terebratula sphenoidea* n. sp. vide tab. XVIII. f. 6.

T. testa ovato-triangulari, ad frontem subtruncata, laevi, valva utraque versus frontem devexa, dorsali obscure biplicata; apertura orbiculari, deltidio secante.

Specimina 20 in valle Lamati legi. Testa 12''' longa, 10''' lata, 6''' alta, nonnunquam dimensionibus varians, semper maximam altitudinem ante mediam testae, maximam lati-

*) Nomen Blumenbachii 1803 datum jus prioritatis habet, cui nomen Ampullae a Brocchio 1814 datum cedere debet; synonyma vide in Lethaea Bronnii p. 909.

tudinem in fronte habet. Valvula ventralis triangulum refert, cujus basis rectilinea frontem refert, crura vero lineam aequaliter convexam sequuntur et in angulo circa 110° conveniunt. Sinus duo parum conspicui a medio usque ad angulos frontales excurrunt, spatiumque planum includunt. In valvula dorsali his sinubus plicae sive carinae duae vix magis conspicuae respondent ante medium evanidae, spatium vix aliquantulum depressum includentes. Margo frontalis mox rectus, mox aliquantum sinuatus, ut in figura vides. Rostrum prominens, foramen orbiculare, deltidium secans, convexum ostendit, satis altum. In uno specimine sceleton internum pulcherrime conspicitur; omnino convenit cum illo T. vitreae t. VI. f. 6. ac, sed semi-annulus magis elongatus est. Valvula superior impressionem bicrurem ut in *T. vitrea* atque *grandi*, sed longe profundiorem habet.

7. *Terebratula septata* n. sp. vide tab. XVIII. f. 7.

T. testa ovali, tumida, ad frontem subtruncata, laevi; valvis fere aequaliter convexis, dorsali obscure biplicata; apertura ovato-triangulari, deltidiis discretis.

In valle Lamati specimina 6, ad Nasiti unum legi.

Testa in specimine melius conservato 10‴ longa, fere 9‴ lata, 7‴ alta; in alio depresso 8‴ longa, 7‴ lata, modo 4‴ alta. Maxima latitudo in media testa, maxima altitudo paullo ante medium. Valvula ventralis fere quinquangularis, marginibus paribus, subaequalibus, lateralibus fere parallelis, frontali paullo majore, omnibus rotundatis. Plicae obscurissimae late divergentes, plicas obscurissimas valvulae dorsalis includunt. Valvula dorsalis medio magis convexa est. Margo frontalis horizontalis est, lateralis autem profunde descendit. Rostrum incurvum parum prominens; apertura parva versus cardinem in angulum acutum producta, propter deltidia *discreta*. Valvula ventralis septum lamelliforme usque ad mediam testam productam, lamellasque duas a dentibus cardinis proficiscentes ostendit; caetera sceleti interni fracta. Etiam valvula superior structura interna a solita recedit. Etenim a dentibus cardinalibus processus lamellares perpendiculares in altum tendunt, utrinque foveam angustam profundam relinquentes, et ubi terminatur fovea, duplex, versus aperturam *non producta* adest.

8. *Terebratula euthyra* n. sp. vide tab. XVIII. f. 8.

T. testa ovato-pentagona, mediocriter convexa, laevi; valvula dorsali obscurissime carinata, ventrali medio obscurissime sinuata; margine horizontali; foramine rostri oblongo usque ad cardinem producto, *deltidiis separatis*.

Specimina 14 plus minus conservata in valle Lamati legi. Maximum 9‴ longum, fere 8‴ latum, vix $4^{1}/_{2}$‴ altum. Valvula ventralis suborbicularis ad formam quinquangularem regularem accedens aequaliter convexa est, ita ut maxima altitudo in media longitudine sit; medio obscurissime sinuata, sicut valvula dorsalis obscurissime carinata est, in alio specimine vero valvula dorsalis medio sinuata ventralis autem potius carinata videtur. Sed utrum ad *Terebratulas jugatas* an *carinatas* Buchii pertineat rostri et aperturae nota speciem distinctissimam sistunt. Apertura enim ut in *T. susticta* atque *T. truncata* usque ad cardinem producitur, (valvula ventralis vero neutiquam emarginata est, ut in his speciebus, quas ad genus *Orthis* referre debemus); et deltidia satis magna, lineis divergentibus vel parallelis circumscripta sunt ita ut nunquam coalescere possint, vide fig. Haec igitur atque praecedens *exceptionem regulae illius* formant, *quam cl. de Buch in libro suo classico: Ueber Terebrateln* p. 17. statuit, ubi ait: „*alle glatten Terebrateln ohne Ausnahme haben ein sectirendes Deltidium.*" — Quoad sceleton internum id tantum observare licuit, valvulam ventralem dissepimento carere et lamellas duas a dentibus cardinalibus porrigi *divergentes*, qui absque dubio annulum aut potius semi-annulum tulerunt, ut in T. vitrea, grandi, sphenoidea; valvula dorsalis omnino cum illa *T. septatae* quoad structuram internam convenit.

ORTHIS Dalman, Bronn, de Buch.

Testa compressa vix unquam triloba; valvula ventralis plana, medio subsinuata; dorsalis medio plus minus carinata; cardo ut in Terebratulis; area humilis, saepe sublinearis; apertura ab utraque valva formata, ab incisura profunda sc. valvulae dorsalis, superficiali valvulae ventralis.

Margo cardinalis valvulae ventralis rectilineus, medio *emarginatus* (in Terebratulis sicut in O. testudinaria medio prominet) cum incisura profunda valvulae dorsalis aperturam format, quae in *Orthi* triangularis, *acuta* plerumque, in nostris vero oblonga, rotundata est. In *Terebr. euthyra foramen* valvulae dorsalis non adest, sed valvula ventralis non emarginata est. *Deltidia*, ut vulgo creditur, *non semper deficiunt*, sed in *O. truncata* et *Orthi eusticta* adsunt, etsi minuta, rudimentaria; area in speciebus vivis atque fossilibus e formatione transitionis eandem fabricam offert, in utraque valva enim area plana, et carina acutissima a facie sive ventrali sive dorsali distinctissima adest; strias perpendiculares vero strias horizontales incrementi decussantes, frustra quaesivi. — Utrum differentiae inter Orthes et Spiriferos satis validae sint, ut his sectionibus honorem generum an modo subgenerum tribuere debeamus, hic non decidemus.

Species vivae.

1. *Orthis truncata* L. cfr. vol. I. p. 95. t. VI. f. 12. nomine Terebratulae ut sequentes.
O. testa transverse, suborbiculari, valvula ventrali medio sinuato-depressa; dorsali carinata; plicis longitudinalibus minimis, (lente distinguendis), squamuloso-asperis.
Satis frequens; non raro monstrosa. Talis est *Terebratula monstrosa* Scacchi Oss. zool. II. p. 1.

2. *Orthis detruncata* Chemn. cfr. vol. I. p. 96. t. 6. f. 14.
O. testa transversa, semi-orbiculari; costis pluribus; obtusissimis, oppositis; area elevata, triangulari; sceleto interno costis tribus constante.
Synonymis adde Terebratulam dimidiatam Scacchi. Oss. zool. II. p. 17.
Rara Trapani, Tarenti (Scacchi).

3. *Orthis Pera* v. Mühlf. cfr. vol. I. p. 96. t. 6. f. 13. (nom. T. cuneatae).
O. testa transversa, semiorbiculari, costis pluribus, obtusis oppositis; area elevata, triangulari; sceleto interno costa unica constante.
Primus hanc speciem descripsit cl. Megerle von Mühlfeld in Verhand. d. Berlin. Gesell. 1829. vol. I. p. 205. nomine *Anomiae Perae*. Terebratula detruncata Scac. Catal. p. 17. ad hanc neque ad priorem spectat.
Trapani, Neapoli, rara.

4. *Orthis lunifera* Ph. cfr. vol. I. p. 97. t. 6. f. 16.
O. testa minima subcordata, compressa, margine frontali subemarginato; area mediocri; sceleto interno e lamella semilunata, transversa, inclinata, constante.
In itinere secundo non inveni.

5. *Orthis neapolitana* Scac. cfr. vol. I. p. 97. t. 6. f. 15. nomine Tereb. Seminuli.
O. testa minima, orbiculari, transversa aut ovata, saepe in fronte emarginata; sceleto interno e dissepimento parvo triangulari formato.
Terebratula Neapolitana Scac. Oss. zool. II. 1833. p. 18.

6. *Orthis anomioides* Scac. et Ph. tab. XVIII. f. 9.
O. testa minima, transversim ovata, valde depressa, subtus plana; sceleto interno e lamella triangulari apice uncta formato.
Cl. Scacchi specimina duo paginae internae Pectunculi Anomiarum more adhaerentia invenit. Testa $1^3/_4$''' longa, 2''' lata, quam maxime depressa, transversim ovata. Valva

inferior prorsus plana, area valvae superioris in eadem planitie jacet. Superficies ut in duabus praecedentibus puncticulata. Sceleton internum septum triangulare, ut in praecedente ostendit, sed non simplex est; margo aperturam respiciens enim canaliculatus et apex incrassatus utrinque bicarinatus, inter carinas foveolatus est. Brachia circulos perfectos describunt, cirrosque externe gerunt. Inspice figuras.

Species fossiles.

1. ***Orthis truncata*** L.
   Arelle; Palermo — al Nasiti prope Rhegium — Tarenti.
2. ***Orthis custicta*** Ph. cfr. vol. I. p. 98. t. 6. f. 9.
   Palermo; al Nasiti.
3. ***Orthis detruncata*** Chemn.
   Palermo 1839 specimen unum, prope Pezzo Calabriae duo reperi.
4. ***Orthis pera*** v. Mühlf.
   Tarenti.

THECIDEA Dfr.

Species viva.

Thecidea mediterranea Risso cfr. vol. I. p. 99. t. VI. f. 17.
Th. testa minuta, valde gibbosa, adnata, suborbiculari, irregulari.
Th. spondylea Scacchi Catal. p. 8. f. 7—10.
Rara.

CRANIA Retzius.

Species viva.

1. ***Crania ringens*** Höningh. cfr. vol. I. p. 100.
   Cr. testa inferiore suborbiculari, postice retusa; cicatricibus posterioribus subtriangularibus transversis, anterioribus in unam transversalem confluentibus; rostello nullo; disco pedato; limbo anteriore incrassato.

Cr. personata Scac. catal. p. 8. non Lamarck.
Rarus zoophytorum incola; valvulam superiorem dono dedit d. Scacchi. In mari corsico potius quam Neapolitano occurrere videtur.

Species fossilis.

Crania ringens Höningh.
Messinae.

MOLLUSCA PTEROPODA.

HYALAEA Lamk.

Species vivae.

1. ***Hyalaea tridentata*** Lamk. cfr. vol. I. p. 101.
   H. testa inflata flavescente; valva minore gibbosissima, antice recurva; mucronibus tribus, lateralibus fere angulum rectum formantibus; medio longiore cuspidato.
   Messinae non rara dicitur.

2. *Hyalaea vaginella* **Cantraine** cfr. vol. I. p. 101. nomine H. uncinatae Bon.

H. testa oblonga hyalina; mucronibus lateralibus validis divergentibus; medio maximo, sursum flexo, reliquam testam aequante.

Secundum cl. Cantraine nomen *H. vaginellae* Cantr. praeferri debet, 1) quod jam a cl. Quoy et G., nomen H. uncinatae speciei diversae tributum esset 2) quod nomen Höninghausii posterius sit, quam illud a cl. Cantraine in Bull. II. p. 380. propositum.

Messinae.

† 3. *Hyalaea gibbosa* **Rang.**

H. testa globuloso-gibba, vitreo-violacescente, profunde fissa, concentrice sulcata; sulcis valvae ventralis majoribus; valva dorsali radiatim septemcostata: cuspidibus tribus, mediana acuta, uncinata, brevi, sed lateralibus majori; apertura angusta, abrupta, labro superiore obtecta. — Long. $4\frac{3}{4}$'''; lat. $2\frac{2}{3}$'''; crass. $1\frac{1}{4}$'''. — Cantr.

H. gibbosa Rang. apud d'Orb. Voyage. t. 8. f. 16—20. — Lamk. ed. 2. VII. p. 419. — Cantraine l. c. p. 27. tab. 1. f. 3. —

Secundum cl. Cantraine satis frequens in freto Messanensi.

† 4. *Hyalaea trispinosa* **Lesueur.** cfr. vol. I. p. 101. nom. H. depressae Bivon.

H. testa compressa, vinacea, pellucida, tenui, subtrianguleri, vix striata; valva dorsali quinque costata; ventrali lateraliter unicostata; cuspidibus tribus longissimis rectis; lateralibus ad axin testae perpendicularibus; apertura angusta; labiis brevibus vix inflexis. — Long. $4\frac{1}{2}$''' ($4\frac{1}{2}$''); latit. $2\frac{1}{2}$'''; crass. $1\frac{1}{4}$''' — Cantraine l. c. p. 28. tab. 1. fig. 4.

H. trispinosa Lesueur apud Blainv. Dict. XXII. p. 82. — Chemn. VIII. vig. 12. lit. F. et lit. a. b. c. Lamk. ed. 2. VII. p. 417. nr. 4. 421. nr. 15. — *H. mucronata* Quoy. et Gaim. Ann. Sc. nat. X. p. 231. t. 8. — d'Orb. Voy. dans l'Am. t. 7. f. 6—10. — *H. triacantha* (Guidotti) Bronn. Ital. p. 65. — *H. depressa* Biv. Phil. 1. c. — Secundum cl. Cantraine specimina fossilia cuspides laterales plerumque amittunt.

In freto Messanensi a cl. Cantraine observata est.

Species fossiles.

1. *Hyalaea tridentata* **Lamk.**

Palermo, Ischia? Monteleone? lapidem conglomeratum apud cl. Leop. Pilla vidi hac Hyalaea farctum, quam e regione Monteleoni, ut credebat, acceperat.

2. *Hyalaea trispinosa* **Lesueur.**

Palermo.

CLEODORA Péron Lamk.

Species vivae.

† 1. *Cleodora lanceolata* **Peron et Lesueur** cfr. vol. I. p. 102.

Cl. testa triangulari, antice dilatata, postice lateribusque acuta; lamina dorsali ventralem longitudine superante, tectiformi; ventrali subconcava, medio unicostata; apertura triangulari; apice leviter recurvato, in globulum pyriformem desinente.

Hyalaea pyramidata Péron — Cantraine p. 30. tab. 1. f. 9.

Secundum cl. Scacchi Catal. p. 18. in mari Neapolitano occurrit. V. etiam D. Chiaje tab. inedit. LXXXIII. f. 7. 8.

2. *Cleodora cuspidata* **Quoy et Gaim.**

Cl. testa triquetra, antice dilatata; margine antico producto praesertim in valvula dorsali, lateralibusque in cuspides longos productis.

Hyalaea cuspidata Bosc. Coq. 2. p. 238. — *Cl. cuspidata* Quoy et Gaim. Voy. de l'Astr. Moll. t. 2. p. 384. t. 27. — f. 1. 5. — Delle Chiaje tab. ined. LXXXIII. f. 9. 10. 11. —

Desh. in ed. 2. Lamk. VII. p. 416. ubi Synonyma quaerenda. Cantraine p. 29. t. 1. f. 8. 8. a.

Specimina duo prope Messinam captata mecum dedit reverendissimus et cl. Maggiore. Longit. testae (absque cuspidibus) $3^1/_2$''', latitudo 3''' est. Pagina inferior planiuscula, medio rotundato-carinata utrinque sinuata et rugis s. undis margine antico parallelis, obliquis sculpta est. Margines acuti postice concavi. Facies superior medio acute carinata, utrinque planiuscula sed sulco parum profundo exarata, undique similibus atque facies inferior sculpta est. Testa postice in apicem mediocrem teretem globulo pyriformi terminatum desinit, qui in uno specimine omnino rectus, in alio seorsum curvatus est, longe minus tamen quam in fig. cl. Delle Chiaje. Hoc igitur variare videtur. Cuspides tres antici subulati, dorsalis laterales paullo superans, $1^1/_2$''' longus. Tota testa tenuissima, hyalina.

3. *Cleodora spinifera* Rang.

Cl. testa subulato-conica, laevigata, extremitate postica acutissima; apertura obliqua; intus costata; costa longitudinali in margine in spinam longam prodiente.

Creseis spinifera Rang. Ann. des Sc. nat. 13. p. 313. tab. 17. f. 1. — Desh. in edit 2. Lamarckii VII. p. 432. nr. 7. — Cantraine p. 31. t. 1. f. 11.

Specimen Messanae captatum mihi dono dedit clariss. reverend. Maggiore. Testa 3''' longa, ad aperturam $^3/_4$ lata, conica, laevissima, ut reliquae species hyalina. Latus ventrale sulco usque ad apicem continuato exaratum est, cui intus carina respondet. Apertura in utroque specimine laesa.

Cl. Delle Chiaje in tab. ined. LXXXII. sequentes species depingi curavit:

† 4. *Cleodora striata* Rang.

Cl. testa minima, conica, apice acuminata, arcuata, nitida, hyalina, transversim tenuissime striata; striis regularibus; apertura simplici ovali.

Creseis striata Rang. Ann. d. Sc. nat. 13. p. 315. t. 17. f. 3. — Desh. ed. 2. Lam. VII. p. 433. — Delle Chiaje. f. 12.? — testam enim *rectam*, non *arcuatam* depinxit. Cantraine p. 32. t. 1. f. 10.

† 5. *Cleodora acicula* Rang.

Cl. testa elongata, angustissima, polita, nitida, hyalina; apice acutissima, flexuosa; apertura circulari, minima, simplici.

Creseis acicula Rang. Ann. des Sc. nat. 14. p. 318. t. 17. f. 6. — Desh. ed. 2. Lamk. VII. p. 434. — Delle Chiaje t. LXXXII. f. 13. Secundum cl. Cantraine l. c. p. 32. varietas *Cr. clavae* Rang. est.

† 6. *Cleodora zonata* cujusnam? an Delle Chiaje?

Cl. testa subulato-conica, recta, rugis circularibus transversis exornata.

Delle Chiaje ined. t. LXXXII. f. 9.

Figura (probabiliter aucta) 13''' longa, in apertura 4''' lata, rugis circularibus *Corniculariam rugosam* Lam. in mentem vocat.

Species fossilis.

Cleodora lanceolata Rang. v. 1.

Palermo. — Monteleone ex auctoritate cl. Scacchi.

CYMBULIA Péron.

Species viva.

Cymbulia Peronii Lamk.

C. testa elongata sublineari, marginibus aperturae linearis serrato-echinatis.

Cfr.

Cfr. Péron et Lesueur. Ann. d. Mus. XV. p. 66. t. 3. f. 9. 10. 11. — Blainv. Man. de Mal. tab. XLVI. bis. f. 3. — Lamk. VI. 1. p. 293. — ed. 2. VII. p. 438. — Cantraine l. c. p. 34.

Etiam in secundo itinere mollusco potiri non licuit, testas vacuas modo in littore Rheginensi legi; maxima $24^1/_2$''' longa, $7^1/_2$''' alta, 8''' lata; apertura 16''' longa. Testa fere undique spinulis mollibus in series regulares longitudinales dispositis aspera, margo aperturae dentibus satis magnis cuspidatis echinatus. Hac nota differt a *C. Peronii* β. cl. Delle Chiaje inedita. tab. LXXVI. f. 3. 4., quae testam longe minus asperam exhibet.

ODONTIDIUM Ph.

Species viva.

Odontidium rugulosum Ph. cfr. vol. I. p. 102. t. VI. f. 20.

O. testa cylindrica, arcuata, transversim rugulosa; apertura simplici; apice truncato, submucronato.

Dentalium Trachea Montag. p. 497. t. 14. f. 10. idem, a quo *D. imperforatum* Adams (Montag. p. 496.) unice striis transversis tenuibus loco rugarum differt. Secundum cl. Montague specimina recentia subferruginea sunt. Hanc speciem cl. Fleming p. 237. ad Orthocerata mandavit, horribile dictu. — Cl. Cantraine l. c. p. 32. eam cum Creseidibus nom. *Cr. rugulosae* conjunxit.

In arena Peninsulae Magnisi. Etiam in insula Cuba.

Species fossilis.

Odontidium rugulosum Ph.

Palermo.

Obs. *Odontina* Zborzewsky Mem. de la Société des naturalistes de Moscou. 1834. III. 310. t. XXVII. f. 5. (quod opus inspicere non possum) idem videtur, quantum ex verbis Bronnii Lethaea p. 965. apparet; attamen aperturam neque coarctatam in O. ruguloso dicerem, neque apicem *operculo* clausum.

MOLLUSCA GASTEROPODA.

Familia 1. TRITONIACEA.

EOLIS Cuvier.

Species vivae.

Eolis limacina n. sp. vide tab. XIX. f. 1.

E. corpore oblongo, albido, antice croceo; papillis dorsi cylindricis, obtusis, subferrugineis; tentaculis quatuor, papillas dorsales haud superantibus, cervicalibus clavatis; tentaculis labialibus utrinque 5—6.

Die 16 Martii 1839 Panormi specimen accepi, descripsi, depinxi. Animal 10''' longum, 5''' latum, albidum, capite aurantiaco maculaque aurantiaca per dorsum pellucente. Cor-

pus lineare, postice sensim attenuatum, fere quadrilaterum; *pes* antice retusus, angulis fere uncinatis, margine antico aurantiaco. *Os* in formam proboscidis protensum. *Tentacula* superiora quatuor, *dorsalia* in medio dorso coavenientia, cylindracea, stipite parum tenuiore; clava in parte postica annulato–rugosa, aurantiaca, linea mediana alba; *antica* minora, conica, divergentia caput utrinque terminant. *Tentacula* labialia longe minora ad latera oris utrinque quinque vel sex. *Oculi* minuti nigri per cutem pellucent, et, pro motu tentaculorum dorsalium, mox ante ea mox pone ea conspiciuntur. *Branchiae* frequentissimae, cylindraceae vix acuminatae, potius obtusae, ut videtur per series transversas sed vix regulariter dispositae sunt. Anus et orificium generationis in tuberculo communi lateris dextri circa ad quartam longitudinis partem. *Eolis fasciculata* Lamk. *Limax marinus* Forsk. Descr. p. 99. nr. 3. — Icon. tab. 26. f. G., quam post Forskålium nemo iterum descripsit, secundum figuram satis differt: tentaculis papillas dorsales multo superantibus, anticis longioribus, omnibus filiformibus acutis; branchiis acutiusculis; tentaculis labialibus nullis, quae in animali pollicari neque Forskål neque pictor ejus praetervidere potuerit. — Descriptio Forskålii insufficiens. Apud Payraudeau p. 84. descriptio nulla.

† 2. *Eolis Scacchiana* n. sp. vide tab. XIX. f. 6.

E. e carneo albida; branchiis virescentibus in utroque latere per series transversas circa 16 dispositis; tentaculis anticis elongatis, posticisque paullo brevioribus filiformibus, pallide carneis.

Prope Neapolin observavit cl. Scacchi. Animal $5^1/_2$''' longum, postice attenuatum [acuminatum] utrinque branchias numerosas per series transversas [circa 16, et circa 3 in quavis serie] dispositas, subulatas gerit. *Pes* antice dilatatus, truncatus et utrinque angulo ancinato recurvo terminatus corpore latior et paullo longior est. *Tentacula* quatuor; *antica* ex angulis capitis prodientia subulata tertiam corporis partem longitudinis aequant; *postica* pariter subulata, in medio dorso posita minora sunt. — Color e rubello hyalinus, caput antice magis rubet, branchiae virides; oesophagus viridis intestinaque viridia pellucebant, pone oesophagum macula rubens transparebat. Differt ab E. peregrina (ex figura Cavolini) seriebus transversis branchiarum longe pluribus etc.

† 3. *Eolis peregrina* (Doris) Gm.

E. corpore lacteo, branchiis ex fusco caeruleis in series transversas (sex ad) decem dispositis.

E. peregrina Lamk. VI. I. p. 303. — ed. II. VII. p. 451. — Cavolini. Polip. marini. p. 190. t. VII. f. 3. — Doris peregrina Gm. p. 3105. Delle Chiaje Mem. III. p. 132. tab. 38. f. 16. rudissima? — Payr. p. 85. descr. nulla. — *Observatio.* In figura Cavolini series transversae branchiarum modo sex delineatae sunt, non decem. Tentacula antica fere dimidium corpus aequant; in figura rudissima cl. Delle Chiaje tentacula antica brevia admodum, vix quintam corporis partem aequant; in descriptione ait: „a' suoi lati sono collocati i cirri al numeri di dieci ed anche di piu.“ Negligentia expressionis manifesta est loco „serie di cirri.“ Sed si continuat „appariscono attaccati sei ad una gamba commune compressa“ hoc nullo modo in *E. peregrinam* quadrare potest, sed unice in *E. affinem*, quae sola branchias in pediculo communi compresso distincto insidentes habet. Haec tentaculis brevioribus melius cum figura cl. Delle Chiaje convenit; sed haec species Chiajana imperfecte descripta rudissime figurata omnino apocrypha, et donec melius describatur rejicienda est.

† 4. *Eolis affinis* (Doris) Gm.

E. corpore purpureo, branchiis in utroque latere dorsi per fasciculos septem pedunculo peculiari compresso insidentes dispositis.

Cavolini Polip. mar. p. 193. tab. 7. f. 4. — *Doris affinis* Gm. p. 3105. — *Eolis affinis* Lamk. VI. 1. p. 303. — Ed. 2. VII. p. 452. — Flabellina Cuv.

In figura Cavolinii branchiarum fasciculi modo sex, anteriores 5 basi foliacea communi triloba et filis novem formati; ultimus fasciculus fila tria habet. Tentacula sex omnia aequalia, circa quintam corporis longitudinem aequantia.

5. *Eolis minima* (Limax) Forsk.

E. corpore pallide cinereo; seriebus papillarum dorsalium quatuor.

Limax minimus Forsk. Descr. p. 100. Ic. t. 26. f. H. — Lamk VI. p. 302. — ed. 2 VII. p. 451. Hanc speciem anno 1831 circa Palermo invenisse credo, sed descriptionem figuramque facere, librosque consulere tunc non potui, quam ob rem? apposui.

TRITONIA Cuvier.

Species viva.

Tritonia quadrilatera Schultz. cfr. vol. I. p. 103. tab. XIX. f. 2.

Tr. corpore oblongo, quadrilatero, laevi, lutescente, guttis maculisque albis ornato, subreticulato; velo capitis fimbriato, non lobato, branchiis parvis utrinque 10—14.

Tritonia decaphylla Cantraine. Bull. II. p. 384. Mem. Acad. Bruss. p. 51. tab. 4. f. 3. non bene (Branchiae et tentacula in formam penicilli depictae sunt)!

Panormi Martio 1839 plures accepi. Corpus 18‴ longum, $4^1/_2$‴ latum, 4‴ altum, fere quadrilaterum postice sensim acuminatum, plerumque albidum lineis aurantiacis reticulatum, intestinis colore nigricante transparentibus. *Velum* capitis longe supra os productum in lacinias tentaculares circa 10 fissum, quarum extremae majores, mediae minimae. *Tentacula cervicalia* circa 2‴ a margine veli remota, e calyce vix lobato, stipite crasso apice constricto, et clava crassa cylindrica constant, quae profunde rimoso-partita est, aximque productum ad instar papillae prominentem habet; coloris aurantiaci sunt. Branchiae utrinque plerumque 10, regulariter dispositae, versus caudam minores, in formam arboris ramosae, aurantiacae, stipite albo brevi fultae. *Os* fere lineam a margine veli remotum ante *pedem* rotundato-truncatum situm est.

THETYS L.

Species viva.

Tethys leporina cfr. vol. I. p. 103.

Jam l. c. Th. *fimbriam* cum *leporina* conjunxi atque observationibus recentioribus in hac opinione contra sententiam cl. Delle Chiaje confirmatus sum, qui Memorie vol. III. p. 146. in eo differentias quaerit, quod *Th. leporina* pallium (l. e velum) margine violaceum, *Th. fimbria* autem pallium margine album laterne hinc inde maculis duabus fuscis ornatum habeat. Tales characteres virum, cui animalium vivorum copiam visendi occasio non deest, adducere valde miror; etenim res haec est. In margine veli capitis mox 2, mox 3, 4, 5, 6, 7 maculas, pluresque offendis, quae non raro confluunt, tunc *Th. leporinam* formantes. Huic solum formae foveas naturam pro insertione Phoenicurorum dedisse, uti ait cl. Delle Chiaje l. c. a vero abhorrere, in propatulo est.

Animal novem pollices longum, velum 7″ latum, corpus 5″ latum, $1^1/_4$ — $1^1/_2$″ altum. Quotiescunque animalia singularia contemplatus elegantem branchiarum structuram admiratus sum. Branchiae in animale vivo non languido semper spiraliter contortae et quidem sic; in latere dextro branchiae minores (cum majoribus regulariter alternantes) a sinistra ad dextram, majores a dextra ad sinistram involutae sunt. In latere opposito contrarium observatur.

Neapoli non rarae sunt, sed Panormi Martio 1839 admodum frequentes erant.

IDALIA *) Leuckart (Euplocamus Ph.)

Cfr. vol. I. p. 103. Cl. Edward Forbes in Annals and Magazine of natural history vol. VI. 1841. p. 316. ait: Euplocamus Philippi (Triopa Johnston) minime, ut credebatur, Nudibranchiorum genus est, quod characteres Doridis cum illis Tritoniae conjungit branchias anales nempe cum branchiis lateralibus. Appendices laterales Euplocami enim mere processus pallii esse ad respirandum non aptos invenio, cum ciliis vibratilibus careant, quae unice in branchiis dorsalibus plumosis et in tentaculis laminosis dorsalibus **) cernuntur. Appendices laterales Tritoniae autem branchiae verae ciliatae sunt, sicut illae Eolidis et affinium. Opercula branchialia Polycerae ciliata non sunt.

Plura viro clarissimo objiciam. Quamnam Euplocami speciem examini subjecit? *E. croceum? E. frondosum*, *E. cirrigerum* an *E. laciniosum?* In *E. croceo* appendices laterales certissime respirationi inservire inspectio figurae absque disquisitione ope microscopii docet; ab hoc transitus manifestus ad *E. laciniosum*. — 2) Num revera omnia organa in molluscis respirationi inservientia ciliis vibratilibus instructa sunt? 3) Branchias *Eolidum* ciliis vibratilibus munitas esse vix crediderim, cum structura earum ab appendicibus lateralibus Euplocami cirrigeri nihil differre videatur. — 4) Num revera genus *Triopae* Iohnston idem est atque Euplocamus? In eodem libro enim p. 337. sq. cl. Ioshua Alder ait: „the Triopa nothus of Iohnston is probably a Polycera of this order" ideoque *Triopam* ad *Polyceram* Cuv. refert, quod genus lamellis duobus branchias partim obtegentibus, appendicibus lateralibus vero nullis satis superque distinctum est. — Cum iis, qui tales differentias ad distinctionem generum non valere putant, litem habere nolo, sed iis adsentire non possum.

Species vivae.

1. ***Idalia crocea*** Ph. cfr. vol I. p. 103. tab. VII. f. 1. nom. Euplocami.

I. crocea; tentaculis anticis sex minutis; branchiis lateralibus utrinque 5, subcylindricis, ramulis brevibus obsitis, molo branchias anales 5 subsimplices multo superantibus. Panormi.

2. ***Idalia ramosa*** (Doris) Cantraine tab. XIX. f. 3.

E. corpore croceo, verruculoso; branchiis analibus 5, bipinnatifidis; lateralibus utrinque 6, anticisque quatuor arborescenti-divisis.

E. frondosus Ph. Wiegmanns Archiv. 1839. I. p. 114. t. III. f. 1. *Doris ramosa* Cantraine Bull. II. p. 383. — Mem. Acad. Bruss. p. 54. tab. III. f. 7.

Cl. Scacchi hanc specimen Neapoli detexit et specimen in alcohole servatum, iconem ad vivum factam dono dedit. Animal contractum 13''' longum, 8''' latum, 6''' altum, antice retusum postice attenuatum corpus habet. Caeterum quadrilaterum est, facies latior a dorso occupatur, solea pedis angustior est, latus utrumque branchias 6, margo anticus quatuor minores, omnes arborescentes habet. Branchiae anales ad $^2/_3$ longitudinis sitae quinque sunt, bipinnatae, impar antrorsum spectans. *Os* inferum, utrinque lobum ovatum, tentaculum buccale, habet. *Tentacula superiora* cervici imposita, clavata, clava lamellata, in foveam retractilia, omnino ut in Doridibus. *Apertura genitalis* in latere dextro paullo ante branchiam lateralem tertiam. — Tota superficies verrucis minimis sparsa, quae in specimine in spiritu vini servato evanuerant. Color croceus.

---

*) Iam anno 1828 cl. Leuckart in opere: Breves animalium quorundam maxima ex parte marinorum descriptiones genus *Idaliae* proposuit. Cum hoc opus mihi ignotum remanserit, anno 1836 genus Euplocamum constitui, quod nomen igitur cancellari debet.

**) Tentaculis dorsalibus igitur respirationis officium tribuit cl. Forbes? aut cilia vibratilia branchiarum signum non sunt.

3. ***Idalia cirrigera*** (Euplocamus) Ph. Tab. XIX. f. 4.

E. sordide rosea, branchiis lateralibus utrinque 5, anticisque quatuor filiformibus; branchiis analibus novem filiformibus ciliatis; appendicibus filiformibus in dorso quinque.

Eupl. cirriger Ph. Wiegm. Archiv. 1839. 1. p. 115. tab. IV. f. 2. (branchiae? succedaneae omissae sunt).

Etiam hanc speciem detexit, depinxit, mihique dono dedit cl. Scacchi. Specimen in spiritu vini servatum 8''' longum, 3''' latum, 2½''' altum, corpus quadrilaterum, ut reliqui ostendit; *pes* antice longe prominens retusus, angulis rotundatis, postice satis acuminatis est. Pallii s. dorsi limbus prominet. In utroque latere branchias? 5 (in specimine 2½''') longas, filiformes habet, quarum ultimae bifidae sunt; in margine antico quatuor similes parum breviores, et praeterea similes 5 in medio dorso inter tentacula et anum observantur, tres nempe in linea mediana adsunt. *Branchiae anales* novem, filiformes, praeter imparem antrorsum spectantem et bifidam, simplices, oculo nudo ciliatae. *Tentacula cervicalia* clava elongata insignia non retracta erant. *Os* in margine antico valde contractum, ita ut tentacula buccalia distinguere non potuerim. *Porus genitalis* in latere dextro inter primam secundamque branchiam lateralem. Superficies laevis; colorem pallide et sordide roseum depinxit cl. Scacchi.

4. ***Idalia laciniosa*** (Euplocamus) Ph. vide tab. XIX. f. 5.

I. punicea; velo capitis distincto; cirris in margine pallii numerosis, brevibus, anticis duobus elongatis, filiformibus; cirris dorsalibus accessoriis; branchiis 15 pinnatis.

E. laciniosus Ph. Archiv für Naturg. 1841. I. p. 57. t. V. fig. 9. a A. — An Idalia elegans Leuckart l. c. 15. tab. I. f. 2.? Februario 1839 specimen valde vividum accepi. Corpus, in extensione 9''' longum, 2½''' latum, 2''' altum, subquadrilaterum. Facies inferior, solea pedis, maxima, margine postice crenata, cauda subemarginata rotundata terminatur. Facies superior, dorsum, omni latere minor antice lateribusque marginem prominentem, lateribus laciniatum, in cirros breves aut elongatos pro lubitu animalis productum ostendit, antice vero cirros duos filiformes satis longos offert. Praeterea in linea mediana cirros quatuor breves duosque ante anum observamus. *Tentacula cervicalia* filiformia, satis longa obtusa; clava foliata more solito, stipite brevi vix crassior. *Branchiae anales* 15 satis breves, lamellis sub angulo recto proficiscentibus confertis. Neque tentacula neque branchiae in cavum retrahuntur, modo contrahuntur. *Velum capitis* distinctum hanc speciem prae caeteris ornat. *Os* inter hoc marginemque anticum pedis, labio circulari cinctum. Color puniceus sub lente punctis minimis flavis aspersus; margo veli, anticaeque pedis partis albus, posticae partis luteus; cirri aurantiaci, apice albi; branchiae et medium tentaculorum pallide rubrae punctis obscurioribus sparsae.

DORIS L. Cuvier.

Species vivae.

a. ovales depressae; pallio lato pedem superante; branchiis ad instar arboris divisis.

1. ***Doris Argus*** L.

D. testa oblongo-ovata, coriacea, rubra, superne punctis minimis albis, inferne punctis majoribus fuscis picta; tentaculis cervicalibus e foveis magnis nudis exserentibus; fovea magna branchias recipiente.

Argo Bohadsch Anim. mar. p. 65. t. V. f. 4. 5. *Doris Argo* L. ed. XII. p. 1083. — Gm. p. 37107. — Lamk. VI. 1. p. 311. ed. 2. VII. p. 463. — Delle Chiaje III. p. 135. t.138. f. 1. rudiss. — Rapp. Nov. Act. Acad. nat. curios. XIII. 2. p. 153. f. 1. 2. (colores nimis vivi, branchiae satis malae) etc. *D. rubra* Risso hist. nat. IV. p. 31.

Species notissima, frequens, particulis calcareis ita farcta, ut siccari possit et formam

servet. Animal repens 3″ longum, altra $1^1/_2$″ latum; pes 2″ longus, 7‴ latus. Clava branchiarum punctis minimis albis sparsa, quae a Bohadschio pro oculis habita speciei nomen dederunt, quam ob rem *Argus* potius scribo quam Argo. Branchiae sex e stirpe communi oriundae, altimae paullo majores; rami rari, distantes, apices ramulorum albi. Superficies scabra, sub lente verrucas minutas confertas, alias rufas, alias albidas margine fusco cinctas, alias omnino albas offert, quae mihi aperturam centralem interdum obtulisse visae sunt. Cl. Delle Chiaje l. c. p. 125. hasce verrucas pro *animalibus* habuit!

† 2. ***Doris Pseudo-Argus*** Rapp.

Prope Panormum cl. Schultz invenit.

Hanc speciem, quam ipse observare non potui, his verbis brevibus adumbravit cl. Rapp. l. c. p. 519.: „cinerea, maculis sordide rubris; pallium praesertim versus marginem granulatum (chagrinartig) parum supra corpus prominens, utrinque obtusum. Branchiae versicolores, rubrae, luteae; longit. 5 pollices et ultra, latit. $2^1/_2$ poll. — Circa Havre. — Limaçon à plante. Dicquemare in Rozier Observ. sur la phys. et l'hist. nat. Juill. 1779. — Doris Argo Pennant British zool. IV. f. 25. p. 36."

† 3. ***Doris testudinaria*** Risso.

D. testa-oblongo-ovata, *coriacea*, supra tuberculata, obscure fusca, lineis flavescentibus reticulata, subtus aurantiaca; branchiis pinnatis.

D. testudinaria Risso hist. nat. IV. p. 33. t. II. f. 15. — Delle Chiaje Mem. III. p. 134. tab. XXXVIII. f. 8. rudis.

Secundum cl. Schultz Panormi occurrit. Ex verbis Rissoi hic monendum: corpus tuberculatum, medio nigrescens, ad latera obscure fuscum, lineis pallide flavis figuras polyedras regulares formantibus pictum. Branchiae violacescentes, lineis pallide flavis pictae. — Figura 2″6‴ longa, 1″7‴ lata, branchias sex, ut in D. Argo, pinnatas, anum undique cingentes offert, quod absque dubio error pictoris est *); foveamque magnam ad recipiendas branchias. Affinitas summa cum D. Argo, a qua differre videtur pictura, corpore tuberculato et branchiis.

• 4. ***Doris limbata*** Cuvier.

D. corpore ovali, *mollissimo*, fusco, unicolore vel maculato, limbo lutescente cincto; branchiis postremis minoribus; fovea branchiali parva.

D. limbata Cuv. Ann. d. Mus. IV. p. 468. t. 2. f. 3. — Lamk VI. 1. p. 311. — ed. 2. VII. p. 463. — Delle Chiaje. Mem. III. p, 134. t. 38. f. 24. mala (pes pallio latior! etc.)

Satis frequens Neapoli et Panormi.

Animal expansum 2″3‴ longum, 1″5‴ latum, pes modo 7‴ latus, utrinque rotundatus. Branchiae 6—8, tripinnatifidae, ramulis minoribus sed longe confertioribus, quam in D. Argo; branchiae postremae minores. Fovea branchialis parva. Corpus mollissimum, laeve, granulis calcareis omnino expers; limbus luteus non modo pallium, verum etiam pedem cingit, apex tentaculorum pariter luteus est; branchiae vero punctis albis ramulos terminant. Caeterum summopere variat 1) colore omnino fusco, immaculato, 2) colore obscure fusco maculis irregularibus nigris flavescentibusque picto 3) colore cinerascente nigromaculatu. — *Doris lugubris* Gravenhorst Tergestina p. 13. 4‴ longa absque dubio eadem et forte status juvenilis; *Doris virescens* Risso hist. nat. IV. p. 131. t. II. f. 11. var. virescens videtur. — Magis differt *Doris grandiflora* Rapp. N. Act. Acad. nat. curios. XIII. 2. p. 520. t. XXVII. f. 3. propter defectum limbi lutei, sed caeterum omnino convenit et pro varietate quarta ha-

*) In hac sectione pinnatae non occurrunt, sed Delle Chiaje branchias eodem modo depinxit ut bipinnatas; si verum esset, in hoc notam gravissimam ad distinguendam speciem quaererem.

beadu est. Delle Chiaje tab. ined. LXXVII. f. 2. 18. (et satis male) branchias maximas depingit, sed casu maxime expansas fuisse puto. Equidem specimen pulcherrimum Novemb. 1838 Neapoli accepi, lacteum aliquantum pellucidum, dorso maculis pallide fuscis et obscuris picto, maculis pallidis etiam limbum occupantibus; similes maculae latera pedis obtinebant, solea pedis vero atque pagina infera pallii immaculatae albae erant. In margine pallii superne lineae fasciculatae nigrae, saepe dichotomae trichotomaeve conspiciebantur, quas vero etiam in forma limbata, fusca, unicolore inveni; clava tentaculorum velutino-nigra apice alba, branchiae nigrescentes punctis albis adspersae erant. Hanc formam Risso hist. nat. IV. p. 33. *D. guttatam* salutavit, etiam *D. pellucidam* ejusdem „pellucidam albo punctatam,“ huc referrem. — Nisi omnes transitus observassem Doridem jam descriptam pro specie peculiari et ego habuissem.

5. ***Doris tuberculata*** Cuvier. vide tab. XIX. f. 11.

D. corpore ovali-oblongo, plerumque e fusco lutescente, dorso tuberculis parvis subglobosis granulato; limbo fovearum pro antennis profunde crenato; branchiis circa 7 tripinnatifidis.

D. tuberculata Cuv. Ann. d. Mus. IV. p. 469. t. 2. f. 5. — Lamk IV. 1. p. 311. — ed. 2. VII. p. 463. — Rapp. N. Act. Acad. nat. cur. XIII. 2. p. 521. t. XXVII. f. 4. 5. — Delle Chiaje Mem. III. p. 134. t. 38. f. 21. (dissecta) tab. ined. LXXXVIII. f. 15. melior praeter branchias.

Panormi cl. Schultz eam observavit, equidem Neapoli.

Cl. Rapp luteo-albidam fusco marmoratam depinxit, ego specimen fere aurantiacum, pallide fusco marmoratum vidi; clava tentaculorum nigro-fusca, apice alba; branchiae (quas contractas depinxit Rapp, male Delle Chiaje) circa 7, ad instar filicis tripinnatifidae, pinnulis confertis, in specimine meo griseo-fuscescentes erant. Longit. 21''', latit. 12''' notavi. Superficies dorsalis verrucis minutis densis obtecta est, quae versus marginem evanescunt; in medio dorso autem verrucas majores sparsas, 1/4''' diametri, observas. Fovea antennas suscipiens profunde crenata nota diagnostica mihi videtur.

6. ***Doris tomentosa*** Cuvier. vide tab. XIX. f. 9.

D. corpore ovato-oblongo, lutescente, supra filis brevibus tomentoso. mihi.

D. tomentosa Cuv. Ann. d. Mus. IV. p. 470. absque fig. Januario 1840 Neapoli 4 specimina accepi, quae huc refero, tria fusco-lutea, fusco marmorata, subtus lutea, fusco punctata, quartum potius fuscum, luteo-marmoratum. In spiritum vini conjecta, omnia facta sunt albida, qualia Cuvier speciem describit. Corpus repens 18''' longum, 4''' latum, in quiete sedens 12''' longum, 6''' latum erat (Cuvier corpus ovale subquadratum, palliumque pedem multo superare dicit, quod non bene quadrat, sed ni fallor specimen vivum non vidit). Pes latitudine bis tertiam pallii partem aequat, eandem vero longitudinem ac pallium habet. Tota superficies papillis erectis cylindricis, subfiliformibus dense obtecta est, quae (in calyce tentaculorum saltem) capitulo margine cincto terminantur, uti lens oculum docet. Tentacula branchiaeque pallidae omnino in calyces s. foveas suas retrahi possunt, quarum margo simplex est. Branchiae fere ut in priore, paullo minores, tripinnatifidae, utrinque tres, sed anteriores magis lobatae, ita ut etiam plures numerare possis.

b. Dorides oblongae, branchiis simpliciter pinnatis, anum postice liberum relinquentes.

7. ***Doris albescens*** Schultz cfr. vol. I. p. 105. tab. XIX. f. 7.

D. corpore prismatico subtetraquetro, pallio oblongo, roseo purpurascente, luteo marginato; limbo lato, libero; branchiis 17.

Prope Panormum Junio 1831 observavit cl. Schultz. Descriptioni l. c. vix habeo quod addam. Pallium medio roseum, guttis pallidioribus pictum, margine lato albido cinctum, qui limbum angustum aurantiacum habet.

8. *Doris elegantula* Ph. vide tab. XIX. f. 8.

D. corpore prismatico subtetraquetro; pallio oblongo lacteo, purpureo-punctato, flavo marginato; limbo lato, libero; branchiis 11, simulac tentaculis *lacteis*.

Martio 1839 specimen unicum Panormi vidi, 12‴ longum 4‴ latum, dum prorepebat. Pes pallio multo angustior, postice acuminatus. Tentacula clava longa profunde lamellosa munita, et branchiae 11, simpliciter pinnatae lacteae, omnino retrahi possunt. Solea pedis, pars inferior pallii, caput pariter lactei sunt; pallium vero citrino-limbatum et pars superior pedis punctis purpureis elevatis pulcherrime aspersa sunt. — An *Doris pallens* Rapp? l. c. p. 522. t. XVII. f. 8. mala? pallium punctis *luteis* aspersum, tentacula et branchiae „sex vel octo“; rubrae. Cum hac convenire videtur *D. purpurea* Risso. Guérin Mag. de Zool. vol. I. Moll. t. 17.; pallium album maculis caerulescentibus ad marginem luteo limbatum pictum est; tentacula et branchiae pariter purpureae. Branchiae vero 16 in duplici circulo anum circumdant „*en double spirale*“; structura valde aliena in genere, quam ob rem observationem erroneam fuisse suspicari licet.

9. *Doris luteo-rosea* Rapp cfr. vol. I. p. 105.

D. corpore subprismatico, oblongo, laevi; pallio roseo, luteo-maculato et limbato, margine lato, libero; tentaculis branchiisque purpurascentibus.

Doris luteo-rosea Rapp. N. Act. Acad. nat. cur. XIII. 2. p. 521. t. 26. f. 7. 1″ longa.

Panormi cl. Schultz hanc speciem observavit. Figura sub oculis ejus a pictore facta animal 11‴ longum, 4‴ latum, pedem modo $1\frac{1}{2}$‴ latum exhibet, ut fig. Rappii. Pallium roseum, ante branchias medio fere puniceum, maculis magnis citrinis, saepe albo marginatis pictum, limboque angusto citrino cinctum est; subtus albidus est, guttis luteis faciei superioris colore lacteo pellucentibus. Viscera in pede colore caeruleo pellucebant. Tentacula purpurea, branchias potius violaceas (et modo 5!) depinxit pictor, in figura Rappii 8 numero.

c. Dorides oblongae, branchiis aequalibus circa anum radiantibus. Pterodoris Ehrenbergii.

10. *Doris verrucosa* L.

D. corpore ovato-oblongo, fusco, verrucis magnis tecto; limbo pallii lato, libero; branchiis circa 15 pinnatis; tentaculis inter lamellas duas (vel tres) eminentibus.

D. verrucosa L. Gm. p. 3103. — Cuvier Ann d. Mus. IV. p. 467. t. I. f. 4. 5. 6. — Delle Chiaje Mem. III. p. 133. t. 38. f. 14. — Rapp. N. Act. Acad. nat. cur. XIII. 2. p. 517.

Satis frequens, usque ad 14‴ longa; pallium subtus elevato-reticulatum.

11. *Doris elegans* Cantraine cfr. vol. I. p. 105. nom. D. pictae Schultz, vide tab. XIX. f. 10.

D. corpore elongato, prismatico, caeruleo, maculis oblongis guttisque luteis ornato; limbo pallii angustissimo postice exciso; branchiis decem.

D. elegans Cantr. Bull. II. p. 383. Mem. Ac. Bruxs. 55. t. 3. f. 4. *Doris Scacchi* Delle Chiaje tab. ined. CIV. f. 14.?

Panormi, Neapoli rarior.

Descriptioni l. c. datae vix aliquid addendum est; calyces pro tentaculis et pro branchiis magni, integri; branchiae basi in cylindrum fere $1\frac{1}{2}$‴ altum connatae.

12. *Doris Villafrancana* Risso.

D. corpore elongato, prismatico, caeruleo-virescente, lineis luteis caeruleisque picto; pallio luteo limbato, limbo angustissimo vix distincto; branchiis 8—10.

D. Villafrancana Risso hist. nat. IV. p. 32. — Guérin Mag. Zool. Moll. I. p. 27. — D. pulcherrima Cantr. Bull. II. p. 383. — Mem. Ac. Bruss. p. 57. t. 3. f. 6.

An-

Animal usque ad 13‴ longum, fere 3‴ latum, 3‴ altum, glaucum, pallide caeruleum vel virescens, imo fuscescens, lineis aureis obliquis interruptis pictum. Praecedente multominus, multoque gracilius.

Ipse Panormi, cl. Scacchi Neapoli hanc speciem vidimus.

13. ***Doris caerulea*** Risso.

D. corpore minuto, elongato, prismatico, intense caeruleo; pallio lineis longitudinalibus albis picto; branchiis 5—8.

D. caerulea Risso hist. nat. Eur. IV. p. 32. (1826.) — *D. gracilis* Rapp. 1827. N. Act. Acad. nat. cur. XIII. 2. p. 522. t. XXVII. f. 4. — *D. gracilis* Delle Chiaje. tab. ined. CIV. f. 22. 23. aucta.

Januario 1839 Neapoli hanc speciem observavi, pusillam modo $4^1/_2$‴ longam. Valde gracilis est, et forma omnino cum priore convenit, sed pulchre et intense caerulea est, lineis aureis omnino caret, contra lineas albas longitudinales 1—3 in pallio, 1—2 utrinque in pede offert. — Ab hac D. tricolor Cantraine Bull. II. p. 383. Mem. Acad. Brux. p. 57. t. 3. f. 5. satis differre non videtur.

† 14. ***Doris Rappii*** Cantr.

D. corpore elongato, subquadrilatero, laevi, virescente, nigro marmorato; pallii limbo prominulo; branchiis ad extremum dorsum sex, *ramosis*. — Long. 1″; latit. $4^1/_2$‴, alt. later. $1^1/_2$‴.

D. Rappii Cant. Mem. Acad. Brux. p. 58. — *D. setigera* Rapp. N. Act. Acad. Leop. XIII. 1. p. 521. t. 26. f. 8. De hac specie cl. Cantraine ait: „Je rapporte à l'espèce figurée par Mr. Rapp des individus, qui en ont absolument le port, excepté que les orifices générateurs sont un peu plus reportés en arrière. N'ayant jamais trouvé les soies, dont il parle, je ne puis conserver le qualitatif qu'il lui a donné, parcequ'il tend à induire en erreur. — La Doris de Rapp fait le passage des espèces prismatiques aux planes; elle est allongée, entièrement lisse et en quelque sorte quadrilatère, ses flancs étant très-larges; le dos est un peu plus large que le pied, et tous deux sont munis d'un rebord peu étendu; le premier est jaune verdâtre avec des marbrures irrégulières noires; il est bordé de jaunâtre: vers son extrémité se trouve l'appareil respiratoire, qui se compose de six branchies ramifiées. Les flancs et le pied sont aussi verdâtres, mais sans marbrures distinctes. L'extrémité du manteau correspond en arrière à celle du pied. Les tentacules supérieurs sont claviformes violets. — Je l'ai prise en Sardaigne, à Naples et en Dalmatie."

Haec descriptio cum illa cl. Rapp non omnino quadrat; ille enim ait: „Transitum facit ad species prismaticas. Pars superior pallii fusca et sordide albo marmorata setisque sparsis, albis, extremitate libera in capitulum incrassatis instructa est. [Has setas abnormes esse, cum cl. Cantraine censerem.] Margo pallii undulatus et lineis pictus est, ut in *D. grandiflora* et, ut in hac, limbo caret. Calyx organorum respirationis incisuras aliquot superficiales habet. Tentacula superiora obscure fusca apice alba sunt. Pes ad instar pallii marmoratus eoque parum angustior est. Longitudo animalis 2—$2^1/_2$ pollices aequat. Haec species semel modo a piscatore neapolitano mihi oblata est." De branchiis, nota gravissima, omnino siluit cl. auctor, neque conspiciuntur in figura a latere depicta ad animal satis contractum.

Nonne Doris Rappii et D. setigera melius pro varietatibus D. limbatae, speciei tam polymorphae, habendae sunt? Obstat pallium pede perparum latius.

† 15. ***Doris pustulosa*** Cantraine.

D. corpore ovali-oblongo, convexiusculo, superne tuberculis longitudinaliter compressis aut ovalibus, subaequalibus ornato, luteo, viridi marmorato; pallii limbo lato; tentaculis clavatis, ad apicem viridescentibus: branchiis magnis, octo, *ramosis*, luteis, nigro punctatis. Long. $7^1/_2$‴, lat. 4‴.

D. pustulosa Cantraine l. c. p. 60. tab. A. fig. 5. (haec tabula in exemplari meo deest.) „de l'ai prise a Santa Lucia à Naples."

Ex descriptione branchiis ramosis nec pinnatis a D. verrucosa differt. Caeteras differentias minoris momenti habeo.

FAMILIA 2. PHYLLIDIACEA Lamk.

DIPHYLLIDIA Cuvier *).

Species vivae.

1. ***Diphyllidia lineata*** Otto.

D. corpore oblongo, postice acuminato; dorso convexo nigrescente, lineis confertissimus longitudinalibus albis ornato.

D. lineata Otto N. Act. Acad. Leop. Nat. Cur. X. 1. 1821. — p. 121. t. VII. f. 1. — *Pleurophyllidia undulata* Stanner Obs. ex anat. comp. Hal. 1810. p. 22. non vidi. — *Pleuroph. neapolitana* Delle Chiaje Mem. 1. p. 128. t. 10. f. 12. anno 1823. (ad specimen mortuum, ut videtur).

Neapoli rarior, Panormi frequentior.

Animal, $3^1/_2$'' longum, $1^1/_2$'' latum, ultra 1'' altum. Corpus antice rotundatum, post medium angustatum, postice acuminatum. Pes ejusdem formae ejusdemque longitudinis, parum angustior, carneus, antice obscurior, medio ob intestina translucentia fuscescens, postice spatium distinctum glandulosum ostendit. In parte inferiore pallii branchiae, numerosissimae, lamelliformes, fuscescentes. Pars antica corporis volva carnosa, (velo capitis) carnea aut fere cinnabarina occupatur; inter hanc et pedem orificium oris longitudinale, labris plicatis cinctum; inter volvam hancce vero atque pallium pars carnosa conica, quae in vivo animali nunquam mihi tentacula minima clavata ostendit, quae in fovea profunda latent. Cfr. Descriptionem optimam uberiorem apud cl. Otto l. c.

2. ***Diphyllidia pustulosa*** Schultz cfr. vol. I. p. 106. tab. XIX. f. 12.

D. corpore ovato-oblongo, dorso convexo, pallide aurantiaco, pustulis lacteis inaequalibus ornato.

D. verrucosa Cantraine Bull. II. p. 385. Mem. Acad. Brux. p. 64. t. 2. f. 2.

Panormi a cl. Schultz observatum.

Figura 2''5''' longa, 16''' lata. Pallium superne pulcherrime aurantiacum guttis albis adspersum, margine lato libero pedem modo 9''' latum superat; subtus rufo-fuscum est, branchiaeque (in icone) parum prominent. Pes antice carneus postice violacescens. Volva antica corporis ex aurantiaco carnea. Specimina in alcohol servata modo vidi.

CHITON L.

Species vivae.

1. ***Chiton siculus*** Gray 1831 cfr. vol. I. p. 106. nom. *Ch. squamosus*.

Ch. testa oblonga, carinata, laevigata; valvarum areis mediis plerumque longitudinaliter sulcatis, transversis radiatis, subdecussatis; limbo squamuloso.

Synonymis adde *Ch. Polii* Desh. in ed. 2. Lamarck. VII. p. 504. (1836).

Chiton squamosus L. differt: sulcis transversis valvarum grossis, interruptis; longitudinalibus superficialibus arcuatis; squamis limbi magnis, triplo quadruplove majoribus.

In Sicilia frequentior quam Neapoli.

*) Genus in edit. 2. Lamarckii a cl. Deshayes omissum.

2. ***Chiton pulchellus*** Ph. tab. XIX. f. 14.

Ch. valvulis carinatis, tenuissime lepidotis; areis mediis sulcis aliquot longitudinalibus grossis exsculptis; limbi squamulis majusculis horizontalibus.

Specimina decem Neapoli legi; maxima 4‴ longa, $2\frac{1}{2}$‴ lata. Valvulae omnes satis carinatae sunt, et, ut in *Ch. laevigato*, oculo nudo laeves, oculo fortius ornato subjectae squamis orbicularibus densissimis ornatae apparent. Valvulae medianae distincte in areas divisae; areae laterales valde elevatae, mediae plerumque sulcis 3—8 superficialibus latis interstitiis elevatis aequantibus sculptae. Limbus mediocris squamis magnis horizontalibus (i. e. in directione a capite ad caudam dispositis) ovato-oblongis tectus. — Color, ut in Chitonibus saepe observatur, variabilis, plerumque ruber, interdum lineis albo-fuscoque articulatis pictus, limbo rubro-alboque articulato; interdum immaculatus, virescens, flavescens, pallide fuscus; interdum fusco, alboque variegatus. — Valvula antica in margine dentes 9, medianae dentes 2 ostendunt. — Differt a *Ch. laevigato*, quocum magnitudine, colore et superficie lepidota convenit, squamis limbi et numero dentium valvarum extremarum.

3. ***Chiton Polii*** Ph. cfr. vol. I. p. 106.

Ch. valvulis convexis non carinatis, tenuiter squamulato-rugosis, cinereis (fere semper crusta marina tectis), margine granulato-tuberculato.

In Sicilia longe frequentior quam Neapoli videtur.

4. ***Chiton Rissoi*** Payr. cfr. vol. I. p. 107.

Ch. oblongus cinereus; valvulis convexis non carinatis, mediis striolis longitudinalibus, extremis striolis concentricis tenuissimis, undulatis sculptis; margine tenuissime squamuloso.

Rarus.

5. ***Chiton laevis*** Pennant. cfr. vol. I. p. 107. t. VII. f. 4.

Ch. testa subcarinata, valvulis laevibus (sub lente pholidotis) opacis; margine late expanso, exilissime reticulato.

Satis rarus.

6. ***Chiton variegatus*** Ph. cfr. vol. I. p. 107. tab. XIX. f. 13.

Ch. testa carinata, valv. sub lente minutim granulosis; limbo mediocri, tenuissime granulato.

Rarus.

7. ***Chiton cajetanus*** Poli cfr. vol. I. p. 108.

Ch. testa oblonga, albida, valvis crassis, areis medianis longitudinaliter striatis; lateralibus longitudinaliter, extremis concentrice profunde et grosse sulcatis; margine laevissimo.

Neapoli frequens.

8. ***Chiton fascicularis*** L. cfr. vol. I. p. 108. t. VII. f. 2.

Ch. testa subcarinata, valvarum carina longitudinaliter striata; lateribus squamuloso granulatis; limbo latissimo, granuloso, ad valvas fasciculis setarum instructo.

Panormi satis frequens; Neapoli rara. *Ch. Danielli* Sow. Conchol. Illustr. f. 48. nihil differre videtur. Varietas minor est Acanthochitus aeneus Risso hist. nat. IV. p. 269.

Species fossiles.

1. ***Chiton siculus*** Gray.

Melazzo; prope Rhegium; alle Carrubbare; Tarenti.

2. ***Chiton fascicularis*** L.

Rhegium; alle Carrubbare; Pezzo.

PATELLA L. Lamk.

Species vivae.

1. ***Patella ferruginea*** Gm. cfr. vol. I. p. 108.

P. testa crassa, ovata, pyramidata, rufescente, (lineis concentricis badiis picta); costis *prominentibus* obtusis tuberculatis; margine longedentato.

Synonymis adde P. vulgata? Scac. Catal. p. 17.
Ferrara; Panormi, Drepani; Neapoli nunquam a me visa est.

1. b. *Patella Rouxii* Payr. cfr. vol. I. p. 109.

P. testa crassa, ovata, elato-pyramidata; costis plurimis obtusis, nodulosis, vix prominentibus; margine crenato.

Priore paullo frequentior.

2. *Patella scutellaris* Blainv. cfr. vol. I. p. 109.

P. testa tenui, depressa, ovata, 5—8 angulata, costata et sulcato-striata; vertice ad $^1/_3$ longitudinis sito.

Frequens; forte melius, praecedente cl. Scacchi, cum sequente conjungenda.

3. *Patella caerulea* L. ed. XII. p. 1259. cfr. vol. I. p. 109. tab. VII. f. 5.

P. testa tenui, depressa, ovata, vix angulata, inaequaliter striata, obsolete costata, cinerea; vertice ad $^1/_3$ longitudinis sito.

Praecedente rarior.

4. *Patella fragilis* Ph. cfr. vol. I. p. 110. t. VII. f. 6.

P. testa tenui pellucida, depressa, oblongo-ovata, (nullum angulorum vestigium ostendente); tenuissime radiatim striata, cinerea, vertice ad $^1/_3$ longitudinis sito.

Rara, an prioris varietas?

5. *Patella tarentina* Lamk. cfr. vol. I. p. 110. nomine P. Bonnardi.

P. testa convexiuscula, oblongo-ovata; striis elevatis longitudinalibus irregularibus asperis; supra varia, intus flavescente, radiis cyaneis picta, centro aurantiaco.

P. tarentina Lamk. VI. 1. p. 332. ed. 2. VII. p. 537.

Non rara.

6. *Patella lusitanica* Gm. cfr. vol. I. p. 110.

P. testa crassiuscula, convexo-conica, ovata; striis longitudinalibus regularibus granulato-asperis, (detritis nigro punctatis); vertice subcentrali; margine crassiusculo.

Haud frequens.

7. *Patella aspera* Lamk?

P. testa ovato-rotundata, convexiuscula, albido-rufescente; costis radiantibus inaequalibus, creberrimis, ultra marginem prominulis, dorso asperis; intus margaritacea, vertice obtuso.

Lam. hist. nat. VI. 1. p. 327. ed. 2. VII. p. 529.

Rara. Costis longe magis elevatis, acutis, scabris, colore pallido, fere albo a reliquis enumeratis speciebus distincta est. An nomen rectum?

8. *Patella Gussonii* (Ancylus) Costa. cfr. vol. I. p. 255. t. VII. f. 7.

P. testa tenuissima, laevissima, pellucida, obovata, gibba, rufo-fulva; apice excentrico, parum infra verticem sito.

Rara.

Species fossiles.

1. *Patella ferruginea* Gm.
Panormi, subfossilis, in cavernis.
2. *Patella scutellaris* Blainv.
Palermo, Sciacca, rara — Monteleone, rara.
3. *Patella lusitanica* Gm.
Palermo, Melazzo, rara.
4. *Patella tarentina* Lam.
Palermo in caverna ossifera ad Mardolce.
5. *Patella aspera* Lam.?
Cum priore.

6. *Patella vulgata* L.?

P. testa ovato-orbiculari, elevato-conica, costis tenuibus, subangulatis; vertice subcentrali; colore variabili.

P. vulg. L. ed. XII. p. 1258. — Gm. p. 3697. — Lamk VI. 1. p. 331. ed. 2. VII. p. 535. etc.
Melazzo — Pezzo.

7. *Patella Gussoni* (Ancylus) Costa.
Calabria in valle Lamati, Carrubbare, Pezzo, Monteleone — Tarenti.

GADINIA Gray.

Testa a *Patellis* aegre differt; impressione musculari aliquantum inaequali, in latere dextro scilicet vix ac ne vix quidem breviore, sed expansione ovata latiore terminata; a *Siphonariis*, quibuscum maxima animalis affinitas est, longe facilius distinguitur, impressione musculari *continua*, minime interrupta.

Primus animal detexit et descripsit oculatissimus Scacchi 1833. V. Oss. zool. II. p. 26.; nomineque *Clypei* distinxit. Deinde ipse animal descripsi atque depinxi in Wiegm. Archiv. 1839. I. p. 115, t. III. f. 3. Cfr. etiam Delle Chiaje ined. tab. LXXVII. f. 11. 12. (haud dissectum). Loco proboscidis Patellarum prominentis, ad latera tentaculis longis filiformibus instructae, caput planum utrinque foliaceo-expansum, medio incisum deprehendimus. Expansiones foliaceae e tentaculis superioribus inferioribusque connatis ortae sunt. Oculi parvi in latere externo capitis. Pallium integrum incisura vel siphone destitutum. Musculus semicircularis in latere dextro minus productus; hic apertura ani et ante eam apertura cavi respiratorii, in quo branchia pectinato-incisa, latere sinistro et peritoneo superne affixa latet.

Species viva.

Gadinia Garnoti (Pileopsis) Payr. cfr. vol. I. p. 111. nomine Patellae G.

G. testa minuta, ovali, solida, valde elevata, oblique conica, striis longitudinalibus, subasperis, imbricato-squamulosis; verticis apice prope marginem inclinato.

Ex sententia cl. Gray (Annals. of nat. hist. IV. nr. 25.) *Gadinia afra* est (Adanson p. 33. t. 2. f. 4.), quod non credo, species Adansonii enim 10''' longa est, nostra vero raro 6''' aequat; aliae differentiae e testis comparatis eruendae erunt.

Species fossilis.

Gadinia Garnoti (Pileopsis) Payr.
Melazzo.

FAMILIA 3. SEMIPHYLLIDIA Lamk.

PLEUROBRANCHUS Cuvier.

Species vivae.

1. *Pleurobranchus aurantiacus* Risso. vide tab. XX. f. 7.

Pl. corpore ovato-oblongo, *laevi*, rubro-aurantiaco, capite rotundato; testa minima.

Pl. aurantiacus Risso Journ. d. Phys. 87. 374. 1. — hist nat. IV. p. 40. t. I. f. 8. — Delle Chiaje ined. tab. CIV. f. 17. 21. — Minime Pl. elongatus Cantraine Bull. II. p. 385., uti in Mem. Acad. Bruss. p. 90. asserit, hic enim testa solida, fusca, fere totum pallium obtinente satis superque differt.

In primo itinere Panormi observavi et depinxi. Animal $16^1/_2$''' longum, 8''' latum. Pallium pede minus, 12''' longum, 6''' latum, antice integrum, laevissimum. Capitis velum

magnam, antice subtruncatum, latitudine pallii, postice constrictum. Tentacula capitis velum non aequant. Colorem non rubro-aurantiacum sed coccineum vidi. — *Testa* in parte postica pallii sita, parva, solida, auriculaeformis, latense succinea secundum Risso; ego eam in speciminibus in alcohole servatis lacteam deprehendi, 2‴ longam, $1^1/_4$‴ latam. —

† 2. ***Pleurobranchus stellatus*** Risso.

„Pl. corpore ovato-rotundato, lutescente, punctis albis stellatis picto; testa parva."

Pl. stellatus Risso hist. nat. IV. p. 41.

Secundum cl. Risso modo 20 m = 8,9 lin. longus; cl. Delle Chiaje ined. tab. CIV. f. 9. et 12 sub hoc nomine animal 16‴ longum, 9‴ latum depingit. Pallium pede latius, sed multo brevius? 13‴ longum, 9‴ latum, antice rotundatum. Velum capitis antice truncatum, $7^1/_2$‴ latum, utrinque acute angulatum, postice constrictum. Tentacula, 5‴ longa, velum capitis longe superantia. Maculae dorsales stellatae parvae, parum conspicuae secundum figuram cl. Delle Chiaje. Testa secundum Risso *parva*, solida, alba, subhyalina; in fig. cl. Delle Chiaje satis magna videtur, quam ob rem speciem cl. Delle Chiaje forte ad *Pl. brevifrondem* nr. 7. referre debemus.

3. ***Pleurobranchus testudinarius*** Cantraine vide tab. XX. et XXI. fig. 1.

Pl. pallio maximo undique pedem superante, antice profunde exciso, lutescente vel atrorubello, tuberculis inaequalibus polygonis obsito; testa minima.

Pl. mammillatus Schultz vol. I. p. 112. *) — *Pl. Forskalii* Delle Chiaje Mem. II. p. 150. t. 41. f. 2. (non Rüppel et Leuckart) et *Pl. tuberculatus* ejusdem. l. c. p. 149. t. 40. f. 1. (non Meckel, quae species nullam similitudinem habet). Utraque figura rudis et branchiae pessimae. *Pl. testudinarius* cl. Cantraine Mem. Acad. Brux. p. 88.

Tria specimina ipse Neapoli accepi et 28. Aug. 1838 delineavi. Pallium 9″ longum, 5″ latum; pes modo $4^1/_2$″ longus, $2^1/_2$″ latus. — Pallium modice convexum, antice excisum, spatio triangulari, cujus basis caudam spectat, lobis terminalibus rotundatis, approximatis, sese tangentibus; ex angulis hujus trianguli *tentacula* brevia, marginem pallii non aequantia emergunt. *Oculi* parvi nigri interne ad basin tentaculorum. Superficies pallii tuberculis irregularibus, polygonis, iterum rugosis ed divisis, versus marginem tamen magnitudine et elevatione decrescentibus, demum evanescentibus ornata est; tubercula plerumque obscure fusca sunt, et sulcis profundis coloris albidi pulcherrime separantur; llacae angustae profundatae tubercula iterum dividunt. Haec tubercula nimis regularia depinxit cl. Delle Chiaje. Color variabilis a rufo-flavescente usque ad atro-sanguineum. Specimina pallida *Pl. tuberculatus*, obscura *Pl. Forskalii* cl. Delle Chiaje audiunt, sed ne umbra quidem differentiae praeterea inter has formas inveni. Pagina inferior pallii versus pedem caerulescens, versus marginem sordide rubescens est. *Pes* flavescens, medio ob intestina transparentia fuscescens, marginem tenuissimum saepe crispatum habet. Postice corpus glandulosum habet, ut Diphyllidia et Pleurobranchaea. *Velum capitis* vix distinctum, nec a pede divisum, in quo *os* latet, quod nunquam proboscideum vidi. *Penis* in latere dextro ante branchiam magnus prominet, cylindricus, apice uncinato terminatus, praeputio magno, laxo cinctus. Branchia maxima fere 5″ longa, antice modo adnata, margine externo tuberculata, intus in duplici ordine, superne et inferne, lobos circa 20 approximatissimos elongatos, bipinnatos ostendit. Lobi ordinis inferioris cum illis superioris alternant, ideoque pariter nodi marginis externi; etiam costae me-

*) Nomen *Pl. mammillati* jam antea a cl. Quoy et Gaim. Voyage de l'Astrol. t. II. p. 294. t. XXII. f. 1—6. speciei aliae tributum erat, unde nomen Schultzii mutandum fuit. *Pl. Forskalii* Leuckart in Rüppels Reise etc. p. 18. t. V. f. 2. corpore laevi, fusco, non tuberculato, pallio antice integro etc. toto coelo differt.

dianae loborum eleganter nodulosae; fabrica branchiarum sane pulcherrima, vix satis admiranda. Costa principalis branchiae lutea, lobi ejusdem pallidiores. *Anus* pone branchiam prominet. *Apertura vulvae* inter penem et branchiam, loco solito. Testa cl. Delle Chiaje fugit, minima est, in specimine 4 pollicari modo $2^1/_2$''' longa, $1^1/_2$''' lata, tenuissima, apice minimo spirali. vide tab. XX. fig. 1. a.

4. ***Pleurobranchus perforatus*** n. sp. tab. XXI. fig. 2.

Pl. corpore ovato-elliptico, convexo; pallio punctis numerosis impressis veluti perforato, antice retuso; pede pallium aequante; testa magna.

Delle Chiaje ined. t. XCVI. 1? nom. *Pl. Peronii?*

Specimen Cataniae captatum et in alcohole servatum debeo amicissimo W. Sartorius de Waltershausen; longum est $13^1/_2$''', latum $8^1/_2$''', altum $6^1/_2$. Pallium valde convexum, antice retusum, postice rotundatum, ad latera obsolete verrucosum, undique punctis profunde impressis, an glandulis? veluti perforatum. Pes 12''' longus, $6^1/_2$''' latus, antice truncatus, angulis rotundatis, postice acuminatus, corpore ipso multo latior. Velum capitis $5^1/_2$''' latum, antice linea recta truncatum. Branchiae in dimidia corporis longitudine principium habent, et fere usque ad apicem pedis producuntur, usque ad $^3/_4$ longitudinis vero adnatae sunt. — Anus et vulva loco solito. — Coloris nullum vestigium remansit. — Sectio longitudinalis dorsi concham tenuissimam usque ad $^3/_4$ corporis longitudinem productam exhibuit, cujus figuram determinare non potui, propterea quod infracta erat.

Pl. Peronii Cuv. Mem. p. 4. f. 1. differt: branchiis ante dimidium coporis incipientibus, versus caudam minus productis; pallio antice profunde exciso. Magnitudo et figura conveniunt. — *Pl. tuberculatus* Meckel Beiträge zur vergl. Anat. I. p. 33. t. V. f. 33. 1808 differt: dorso tuberculis miliaribus distantibus asperso. Horum tuberculorum in animali 18''' longo et 14''' lato modo 17 depicta sunt. Ab hoc non differre videtur *Pl. Lesueurii* Blainv. Manuel. Mal. t. XLIII. f. 2. Vide infra nr. 6.

† 5. ***Pleurobranchus ocellatus*** cujusnam?

Delle Chiaje inedita t. CIV. f. 9. 16. — Desc. nulla.

Pallium utrinque rotundatum, integrum, $12^1/_2$''' longum, 9''' latum, maculis ocellatis ornatum. Tentacula magna, 5''' ultra pallium longa; velum capitis $7^1/_2$''' longum, forma solita. Pes *latus*, postice rotundatus pallium aequans. Branchia vix ante dimidiam corporis longitudinem incipit. — Haec ad figuram notavi. — Testa . . . . . .

6. ***Pleurobranchus tuberculatus*** Meckel.

Pl. pallio ovato, antice retuso, tuberculis distantibus miliaribus asperso; pede magno undique pallium superante; testa maxima, tenuissima.

Pl. tuberculatus Meckel Beiträge zur vergl. Anatomie. I. 1808. p. 33. t. V. f. 33. sq. (testa fig. 40.) — Pl. Lesuerii Blainville Manuel de Mal. t. XLIII. f. 2.? — *Pl. De Haanii* Cantraine Mem. Acad. Bruss. p. 89. t. 4. f. 6. Cl. Cantraine, a Delle Chiaje inductus, sub hoc nomine Meckeliano varietatem Pl. testudinarii descripsit, ideoque speciei Meckelianae novum nomen dedit. Specimen in alcohol servatum in Germaniam attuli, descriptionem et figuram vivi facere impeditus. Pallium $11^1/_2$''' longum, $8^1/_2$''' latum. Pes utrinque pallium superat. Tubercula magnitudine seminis milii, semiglobosa, distantia quidem, sed longe plura quam in figura Meckelii. Testa 11''' longa, fere 8''' lata, e lamella calcarea tenuissima cuticulae adnata constat, ut in Aplysiis, apice spirali; in figura Meckeliana male depicta est. — Coloris vestigium nullum remansit, secundum Cantraine aurantiacus est.

7. ***Pleurobranchus brevifrons.*** n. sp. vide tab. XX. f. 5.

Pl. pallio ovato, antice rotundato, laevissimo; pede pallio angustiore sed longiore; testa magna; branchia parva.

Specimen in alcohol servatum attuli. Pallium 7''' longum, $5^{1}/_{2}$''' latum, semigibbosum, laevissimum, utrinque rotundatum. Pes pallio longius, sed multo angustius. Branchiae in dimidia longitudine corporis incipientes, tripinnatifidae, pinnis modo quatuor constant. Testa magna, tenuis, oblonga, $5^{1}/_{3}$''' longa, vix ultra 3''' lata, apice minima spirali, ut in genere solitum est, pallide rufescens. — Pes violacescens, in rufum vergens. Limbus pallii et tentacula violaceo irrorati. — An *Pl. stellatus* Delle Chiaje ined. tab. CIV. f. 12. huc pertinet? sed vix Pl. stellatus Risso, qui testam *parvam* vocat, quod in nostram speciem non quadrat, neque color convenit, illum Pl. stellati enim pulchre luteum describit Risso; latitudinem ejus non indicat, sed etiam in hac specie pes latus esse videtur, quantum ex „Remarques" ad calcem generis colligo.

PLEUROBRANCHAEA Meckel *).

Species viva.

Pleurobranchaea Meckelii Lewe.

Pl. corpore ovato-oblongo, e fusco lutescente, fusco-reticulato, pedis solea violacea.

Pl. Meckelii Lewe diss. de novo moll. gen. (non vidi). — Blainv. Manuel de Malac. p. 471. — tab. XLIII. f. 3. ad specimen in spiritu vini servatum. — Delle Chiaje Mem. III. p. 154. tab. XL. f. 11. a latere inspectum **).

Panormi et Neapoli plura specimina observavi. Animal 2" 4''' longum, 1" 4''' latum, satis elevatum. *Pes* exacte ellipticus, antice sulco transverso exaratus, subtus rubro violaceus, in cauda corpus solitum glandulosum lutescens exhibet; supra cum pallio e fusco lutescens, reticulo denso linearum fuscarum ornatus, quod raro hic inde deficit, spatium immaculatum griseo-fuscescens relinquens. In apice caudae papilla acuta, ultra 1''' alta, qua, teste cl. Delle Chiaje, aquam marinam in corpus introducit animal. Areolae reticuli hinc inde lactei. *Pallium* pede minus, margine perparum prominens. *Tentacula* quatuor omnino lateralia, *posteriora* auriformia, *antica* divaricata, triangularia, complicata, margine fimbriato, in formam veli expansa, antice conjuncta. *Proboscis* in animale vivido semper retracta, in languido expansa, crassa, apice truncata, os fissura longitudinalis. *Penis* et pone eum *anus* ante branchiam siti; *branchia* parva, tota adnata, pinnata. Hae partes pallide carneae sunt. *Oculi* minuti ad basin internam tentaculorum posteriorum a cl. Delle Chiaje detecti sunt.

UMBRELLA Lamk.

Species viva.

Umbrella mediterranea Lamk. cfr. vol. I. p. 113. t. VI. f. 11.

U. *testa* ovata, complanata, antice medio depressa; *animali* luteo-fulvo, lateribus grosse verrucoso.

Panormi hinc inde frequens.

Species fossilis.

Umbrella mediterranea Lamk.

Cl. Scacchi prope Gravinam detexit, cfr. Notizie intorno alle conch. fossili etc. p. 51.; ipse 1839 specimen Panormi nactus sum. Etiam ad Castellarquato et Genuae inventa est.

TYLO-

*) Etiam hoc genus a cl. Deshayes in edit. 2. Lamarckii omissum est!

**) Ad hanc speciem cl. Blainville laudat (in manuel de Malac. p. 471.) Meckel Beiträge zur vergl. Anat. vol. I. tab. V. f. 33.; error singularis! haec figura enim Pleurobranchum verum, *tuberculatum* Meckelii refert, qui cum Pleurobranchaea Meckelii vix similitudinem habet. Hunc errorem lapsum calami esse puto.

TYLODINA Rafinesque.

Species viva.

Tylodina Rafinesquii Ph. cfr. vol. I. p. 114. t. VII. f. 8.

T. *testa* elevato-conica, ovato-orbiculari, epidermide flavida tecta; *animali* flavido, concolore.

Cataniae. In itinere secundo non inveni. Testa 5‴ longa, $4^1/_3$‴ lata, 3‴ alta. An *T. punctulata* Rafin. eadem? — *T. citrina* de Joannis Guérin Magaz. Zool. Moll. I. 36. testa depressa, nigricante, 16‴ longa, $11^1/_2$‴ lata, modo 4‴ alta, differt; branchiae male depictae videtur.

Species fossilis.

Tylodina Rafinesquii Ph.

Gravina Appuliae speciem hanc obtulit cl. Scacchi, qui eam mecum communicavit. Aliud specimen Panormi invenit cl. H. Roemer junior.

Familia 4. CALYPTRAEACEA Lamk.

EMARGINULA Lamk.

Species vivae.

1. ***Emarginula cancellata*** Ph. cfr. vol. I. p. 114. t. VII. f. 12.

E. testa tenui, pellucida, ovato-oblonga, convexo-conica; costis longitudinalibus, inaequalibus, lineisque transversis elevatis cancellata; vertice postico.

Panormi satis frequens; Neapoli omnes Emarginulae rarissimae sunt.

2. ***Emarginula elongata*** Costa cfr. vol. I. p. 115. t. VII. f. 13.

E. testa oblonga elongata, *depressa*, costis longitudinalibus, lineisque transversis elevatis, *aequalibus* cancellata; vertice *postico*.

Panormi. Hic Martio 1839. *animal* observavi. Coloris albidi est et omnino sub testam retrahi potest. Pallium a ventre inspectum oculo nudo margine integerrimum apparet, antice fissum est, ut testa. Caput strictura profunda a corpore separatum subtus orificium oris et lateribus tentacula filiformia satis longa acuminata gerit, quae nihilominus tamen sub testam recondi possunt. *Oculi* extus in basi tentaculorum. Vide tab. XIX. f. 16.

3. ***Emarginula Huzardi*** Payr. cfr. vol. I. p. 115.

E. testa oblonga, *valde depressa*, lineis longitudinalibus transversisque elevatis subaequalibus cancellata; vertice *subcentrali*.

Panormi perrara.

4. ***Emarginula solidula*** Costa. cfr. vol. I. p. 115. t. VII. f. 14.

E. testa ovata, *convexo-conica;* costis longitudinalibus latis, confertis, decussato-granulatis; vertice subcentrali.

Cataniae frequens, alibi rara.

5. ***Emarginula pileolus*** Michaud. cfr. vol. I. p. 116. (nom. capuliformis Ph.)

E. testa fere tereti, conica; costis aequalibus decussato-granulatis; vertice hamoso revoluto.

E. pileolus Michaud Bull. Soc. Linn. Bord. 3. 1829. p. 171. f. 23—24. ($2^1/_2$‴ longa, 4‴ alta).

Panormi, Drepani, Neapoli rara, in profundis degens.

Species fossiles.

1. ***Emarginula decussata*** n. sp. vide tab. XIX. f. 15.

E. testa ovato-oblonga; convexo-conica; lineis elevatis longitudinalibus transversisque confertissimis *exilibus* subaequalibus clathrata; vertice elato postico.

Specimen valde laesum in valle Lamati Calabriae legi.

Testa 9''' longa, 6—7''' lata, 5''' alta, forma cum E. cancellata convenit, sed sculptura ab omnibus affinibus distinctissima est. Sulcus ab incisura testae relictus superficialis.

2. *Emarginula cancellata* Ph.

Panormi rara 1 specim; in valle Lamati 3 sp. — Gravina.

3. *Emarginula elongata* Costa.

Cefali prope Cataniam 3 sp.; in valle Lamati 2 sp.

4. *Emarginula solidula* Costa.

Cefali 1 speciem.

5. *Emarginula pileolus* Mich.

Panormi 1839 2 sp.; in valle Lamati 1 sp.; Carrubbare.

FISSURELLA Brg. *).

Species vivae.

Obs. Specimina pulla apicem involutum, fissuramque angustissimam ante apicem ostendunt, hinc genus *Rimula* Blainv. constituunt, quod igitur omnino cancellandum est. Patella apertura Montag. p. 491. t. XIII. f. 10. nihil nisi status juvenilis Fissurellae cujusdam videtur.

1. *Fissurella costaria* Desh. cfr. vol. I. p. 116. **).

F. testa ovato-oblonga, postice angustata, depressa, conica, costis longitudinalibus numerosissimis; striisque transversis elevatis, densissimis decussata; albida plerumque radiis viridibus picta.

Sequentibus rarior. — *Fiss. mediterranea* Gray apud Sow. Conch. Illust. f. 30. exacte nostra. *F. neglecta* Desh. Enc. meth. 2. p. 135. ed. 2. Lamk. VII, p. 601. absque dubio eadem †). Descriptio cl. Deshayes cum illa *F. costariae* p. 603. ab eodem auctore data omnino convenit. Specimina mea mox foramen valde inclinatum (ut in *F. neglecta* et *F. italica* Dfr.) mox fere horizontale habent; margo ita curvatus est, ut extremitates modo planum horizontale tangant, sed latera mox magis, mox minus excisa s. recurvata appareant; ambitus denique mox fere ellipticus, mox antice valde angustus est, ut a *F. neglecta* requiritur. Nec minus variat color; specimen griseum intus candidum, aliud extus fusco virescens albo radiatum; intus album caeruleo maculatum inveni. — Graecis recentibus animal in deliciis est.

2. *Fissurella graeca* Lamk (ex parte, Desh. etc.)

F. testa oblonga, depresso-conica, costis valde elevatis distantibus, lineisque transversis elevatis, lamelliformibus, distantibus clathrata.

Satis frequens. — Obs. *F. graeca* Sow. Conch. Ill. f. 3. longe alia est ex mea sententia; ex India Occidentali provenit, et varietas viridis F. nodosae videtur. Potius *F. europaea* ejusdem f. 43. huc spectat; sed $15^1/_2$''' longa, 10''' lata, et ego F. graecam semper angustiorem vidi; *F. cancellata* ejusdem pariter non multum dissimilis, sed foramine *magno* ovato differt. Curiositatis causa hic notabo e genere Fissurellae Anglos non minus quam *quinque* nova genere fecisse, nempe Lucapina elegans Gray = Fissurella cancellata Sow; Macroschisma Gray = Fissurella macroschisma Chemn.; Cemoria Flemmingii Leach = F. noachina L.; Puncturella Sow. zool. journ. = F. noachina L.; Pupillaea aperta Gray = F. hiantula Lamk. —

*) Magnam in hoc genere confusionem illustrationes Conchologicae cl. Sowerbyi valde auxerunt.

**) An nomen *F. italicae* Dfr. jus prioritatis habet?

†) Eandem sententiam jam antea emisisse cl. Bronn (Lethaea p. 494.) gaudeo.

3. ***Fissurella rosea*** Lamk? cfr. vol. I. p. 117. (nomine nimbosae).

F. testa ovato-oblonga, conico-convexa, tenui, longitudinaliter striato-rugosa, purpurea, aut albo-roseoque radiata, aut fuscescente varia, roseo-radiata, intus plerumque virescente; margine interno levissime crenulato, plano.

Frequentissima. Res miranda sane hanc communissimam speciem nullibi bene descriptam depictamque esse. E synonymis l. c. allatis dele Martini 1. t. 11. f. 91. 92. Haec speciem Indiae occidentalis duplo majorem solidam etc. refert, quam *F. nimbosam* Desh. in ed. 2. Lam. VII. p. 591. et Sow. Conch. ill. f. 2. etc. salutaverunt. — Ad nostram referendum puto fig. Martini l. f. 105. bene; 102. 103.; 95.? — Linnaeus hanc, ut mihi videtur, nomine *Patellae nubeculae* in ed. XII. p. 1262. descripsit: „P. subovata, rugosa, alba, rubro radiata, vertice ovato-perforato. — Hab. in M. Mediterraneo frequens. — Differt a P. nimbosa testa minore, altiore, alba rubro radiata, apertura sinus oblonga et intus fosca" sed idem eam cum P. nimbosa confundit, fig. Ginnani ad hanc laudans. *F. rosea* Lamk nr. 8. Sow. Conch. ill. f. 8. optime convenit. Species exoticae valde affines sunt: *F. mutabilis* Sow. Zool. Proceed. Conch. Ill. f. 67. quam e C. B. S., *F. asperella* Sow. Conch. Ill. f. 71. *F. imbricata* Menke, quam ex insula Porto Rico, et *F. radiata* Lamk. Sow. Conch. ill. f. 62. 64. quam e Peruvia possideo; sed costarum structura, si attentius examinantur, diversas se praebent. — Animal l. c. descripsi.

4. ***Fissurella gibba*** Ph. cfr. vol. I. p. 117.

F. testa oblonga, convexa, gibba; costis longitudinalibus plurimis, parum elevatis, striisque transversis elevatis confertis subgranulosa.

Frequens. Synonyma est *F. minuta* Sow. Conch. ill. f. 16. quae vero, etiam testante cl. Deshayes in ed. 2. Lamk. VII. p. 599. sot. a *F. minuta* Lamk. differt. Specimina fossilia vivis duplo majora ad *F. costariam* accedunt, quam ob rem cl. Bronn F. gibbam nostram cum illa conjungere vult, Lethaea p. 994. 95. *sed animal valde diversum.* Sub testam totum retrahi potest, coloris pallide rubentis est, punctis minutis rufis vel lacteis aspersum praeter soleam pedis, caput, et tentacula elongata, subulata. Pallium margine undulato-plicatum est; plicae costis testae respondent. In latere pedis series papillarum satis acutarum. — Talis series papillarum, illis in margine pallii simillimae, etiam in reliquis speciebus occurrunt, sed in vol. I. inattenter eas in descriptionibus omisi.

Species fossiles.

1. ***Fissurella costaria*** Desh.

Palermo, Melazzo, Cefali, Militello. — Gravina — Carrubbare, Pezzo, Monteleone — Tarenti.

2. ***Fissurella graeca*** Lamk.

Palermo, Melazzo — Gravina — Carrubbare — Tarenti.

3. ***Fissurella gibba*** Ph.

Melazzo, Palermo — Carrubbare, Pezzo. — Tarenti.

PILEOPSIS Lamk.

Species vivae.

1. ***Pileopsis ungarica*** Lamk. cfr. vol. I. p. 118.

P. testa conico-acuminata, longitudinaliter striata, rufa, intus rosea; vertice hamoso, revoluto.

Neapoli rarior videtur quam in Sicilia; locum suum mutare non videtur, etenim non raro deformis deprehenditur.

2. ***Pileopsis militaris*** (Patella) Pulteney.

P. testa ovata depressiuscula, striis longitudinalibus transversisque decussata, alba; apice involuto, margini postico superposito.

Patella militaris Pulteney et Donovan, ex Montagu Test. brit. p. 488. tab. XIII. f. 11. — Capulus militaris Fleming. p. 364.

Specimina duo inveni, 3‴ longa, 2‴ lata, $1\frac{1}{2}$‴ alta. Apex mediocriter intortus, vix spiram unam formans, non in vertice sed humilior positus est, in linea perpendiculari supra marginem posticum. Striae longitudinales radiantes elevatae interstitiis paullo angustiores sunt; striae transversae incrementi minus regulares minusque conspicuae sunt.

Species fossilis.

Pileopsis ungarica Lamk.

Palermo, Sciacca, Melazzo, Militello, plerumque giganteas; — Gravina — Carrubbare.

BROCCHIA Bronn.

Species fossilis.

Brocchia sinuosa Bronn cfr. vol. I. p. 118. ubi verba Bronnii transscripsi, sed melius apex *posticus*, et sinus marginis *dextri* legitur. Impressio muscularis continua, *asymmetrica*, in latere dextro multo brevior; in genere *Pileopsi* symmetrica est.

B. testa in latere postico plicis compluribus verticalibus exarata.

Panormi ipse eam legi; Gravinae cl. Scacchi.

THYREUS *) n. g.

Species viva.

Thyreus paradoxus n. sp, vide t. XVIII. f. 11.

Th. testa solida fere porcellanea, ovato oblonga, irregularis, $4\frac{2}{3}$‴ longa, $2\frac{1}{2}$‴ lata, 2—$2\frac{1}{2}$‴ alta. Ambitus irregularis, in planum positus modo hic, modo illic planum tangens, in latere, quod posticum vocare volumus, tamen subtruncatum, in opposito magis rotundatum, utraque extremitate rotundatum. Apex s. vertex testae obtusissimus, rotundatus, versus latus posticum inclinatus, obscurissime involutus. Superficies striis elevatis radiantibus ab apice versus latus anticum sculpta, postice vero striis elevatis transversis ornata, quae in regione verticis cum striis ejusdem confluunt. Hae striae irregulares, tenuiores et confertiores aut elevatiores et magis distantes sunt. Rugae incrementi irregulares non desunt, sed desiderantur striae solitae incrementi. Intus impressiones musculares propter nitorem bene distingui non possunt; impressio muscularis tamen longitudinalis, opaca in latere posteriore paullo infra apicem manifesta est, cujus margo superior liber prominet eidemque opposita in altero latere impressio muscularis linearis in uno specimine apparet, sed in utraque extremitate ab illa lateris postici disjuncta esse videtur. — Color lacteus, in uno specimine in centro carneus.

Specimina duo servo, unum dedit cl. Scacchi, qui illam in Corallio nobili, aliisque e mari profundiori extractis zoophytis inveniri declaravit.

Cujusnam loci est? Ad Gasteropoda pertinere nemo negabit, sed ab omnibus generibus, quibuscum associari possit, satis discrepat. Forma irregularis non symmetrica a Patellis abhorret, neque majorem affinitatem cum Siphonariis habet. Ex mea sententia Pileopsis genus propius est huic quam aliud.

Eandem testam descripsit cl. Costa in opere suo; Corrispondenza zoologica 1839. 8vo. p. 25., ad familiam Capuloideorum et (cum? ad genus Calyptraeam eam referens, sed nomine

*) ὁ θυρεός, parma.

nullo distinxit. Non male impressionem muscularem, lateris postici quam diximus, cum dissepimento Crepidularum comparat, sed eo valde differt, quod margo liber apicem testae, non aperturam spectat.

CALYPTRAEA Lamk.

Species viva.

Calyptraea vulgaris Ph. cfr. vol. I. p. 119.

C. testa orbiculari, conica (plus minusve depressa) tenuissima; laevi aut squamulis elevatis muricata; lamina interna plana, simplici.

Neapoli rarior videtur quam in Sicilia. — Var. laevem cl. Desh. encycl. méth. 2. p. 176. ed. 2. Lamk. VII. p. 631. *C. squamam* vocavit, asperam nomine *C. muricatae* Bast. p. 629. enumeravit. Hanc ego absque haesitatione pro *Patella chinensi* L. ed. XII. p. 1257. declararem.

Species fossilis.

Calyptraea vulgaris Ph.

Palermo, satis frequens; Melazzo; Militello — Gravina — Lamato, Monteleone. — Tarenti.

CREPIDULA Lamk.

Species vivae.

1. *Crepidula unguiformis* Lamk cfr. vol. I. p. 120.

Cr. testa oblonga, tenui, planiuscula, alba, laevi; labio convexo lacteo.

Cr. calceolina Desh. Expéd. Morée. p. 135.

Neapoli perrara, in Sicilia frequens.

2. *Crepidula gibbosa* Defr. cfr. vol. I. p. 119. (nomine fornicatae).

Cr. testa ovata, irregulari, contorta, rugosa, gibbosa; lamella magna, simplici, recta.

Dele Syn. Lamarckii, loco ejus pone: Cr. gibbosa Dfr. Dict. des Sc. nat. vol. II. p. 397. — Desh. in ed. 2. Lamk. vol. VII. p. 617. — *Cr. Moulinsii* Michaud. Bull. Soc. Linn. de Bord. 3. 1829. p. 265. f. 9. sed nonquam castaneam vidi.

Praecedente longe rarior.

Species fossilis.

Crepidula unguiformis Lamk.

Palermo, Girgenti, Melazzo, Militello.

ANCYLUS Geof.

Species viva.

Ancylus fluviatilis Drap. cfr. vol. I. p. 120.

A. testa conoidea, verticis mucrone excentrico, apertura ovata. Drap.

Frequens. Species aliquas nuper distinctas satis differre non credo.

Familia 5. BULLAEACEA Lamk.

ACERA Cuvier.

Doridium Meckel Beiträge z. vergl. Anat. I. p. 33. t. VI. f. 12. 1809.

Species vivae.

1. *Acera Meckelii* Delle Chiaje.

A. dorso aliisque tuberculis lacteis ornato.

Doridium Meckelii Delle Chiaje. Mem. I. p. 118. et 133. t. X. f. 1. 2. — Haec

videtur. Doridium membranaceum Meckel l. c. p. 33. t. VII. f. 1—8. (Aplysia Argus Mus. Florent.).

Rara. Cataniae Junio 1831 observavi et depinxi. Corpus 13''' longum, vix 5''' latum vidi, teste cl. Delle Chiaje vero ad long. 18''' excrescit. Supra discum anticum ovato-oblongum antice retusum, sc. caput; posterioremque oblongum majorem, postice truncatam, angulis productis elongatis apice filiformi terminatis, vides. Uterque discus marginem liberum habet. Color chocolatum lacte mixtum exactissime refert, guttisque parvis lacteis perparum elevatis eleganter adspersus est. Solea pedis in alam ovato-rotundam expansa est, quae antice utrinque in lobulum carnosum minutum producta est. Pars mediana ejusdem coloris chocolati obscuri est, strigaque pallide cinerea a lateribus dilutioribus dividitur; tota superficies guttis lacteis majoribus quam in dorso, praesertim versus medium ornata est. Reliquum corpus sordide cinerascens est.

2. *Acera aplysiaeformis* Delle Chiaje.

A. corpore supra pallide fusco, nigro-reticulato; subtus atro-violaceo, lateribus aureo s. viridi marmorato.

Haec videtur *Doridium coriaceum* Meck. l. c. p. 33. t. VI. f. 12. sq. *Doridium aplysiaeforme* Delle Chiaje Mem. I. p. 190. t. XIII. — *Eidothea marmorata* Risso hist. IV. p. 46. f. 9.

Neapoli specimina tria vel quatuor observavi et delineavi. Long. 19''', latit. fere 7'''. *Discus dorsalis anticus* postico major oblongus; *posticus* apice truncatus, angulis dilatatis sed rotundatis nec apice filiformi terminatis. Color pallide fuscus maculis hinc inde obscurioribus, caeterum reticulo linearum obscure fuscarum pictus; margo hinc inde limbo aurantiaco ornatus. Solea pedis caeruleo-atra limbo tenuissimo albo, hinc inde limbo aurantiaco intus aucto, cincta; et in lateribus maculis pallide viridibus pulcherrime picta. Similes maculae quoque in pagina inferiore extremitatis disci dorsalis conspiciuntur, sed e fundo griseo minus emicant. Hae maculae in specimine cl. Delle Chiaje deerant. — Cl. Cantraine specimina immaculata nom. *A. marmoratae* in Mém. ac. Brux. p. 73. distinguit, sed immerito, ut mihi videtur.

Obs. *Acera carnosa* Cuvier ad specimen in spiritu vini servatum omnisque coloris expers descripta, quid sit vix unquam erit extricandum. Utraque species testante cl. Delle Chiaje testae internae rudimentum continet.

BULLAEA Lamk.

Species vivae.

1. *Bullaea Planciana* mihi *) cfr. vol. I. p. 121. nom. B. apertae t. XX. f. 3.

B. testa ovato-oblonga, margine externo recto, angulo ejus supero parum producto.

Bullaea aperta auct., ex parte.

Huc. traho: Gualt. 13. E. E. mediocris — Martini l. p. 266. vign. f. 3. (F. melior quam E.) — et auctores, qui specimina viva e mari Europaeo habuerant.

Frequens.

---

*) Cum ea hucusque confusa erat:

Bullaea Schroeteri mihi. vide tab. XX. f. 2.

B. testa subquadrato-rotunda, margine externo semicirculari, angulo ejus supero producto, acutangulo.

Bullaea aperta auct. ex parte.

Schroeter Einleitung vol. I. p. 172. t. I. f. 8. a. b. bene. Haec species, cujus specimen in collect. scholae polytechnicae Casselensis servatur, testa latitudine longitudinem sub-

2. ***Bullaea punctata*** Adams. cfr. vol. I. p. 121. t. VII. f. 17. nom. B. angustata.

B. testa minuta, oblonga, angusta, densissime obliqua striata, striis sub lente cateniformibus; spira distincta.

Bulla punctata Adams Linn. Trans. II. t. I. f. 6. 8. teste Fleming. p. 194. — B. catena Montag. p. 208. t. VII. f. 7.

Panormi rara.

Species fossilis.

Bullaea punctata Adams.

Panormi rarissima.

BULLA L. Lamk.

Species viva.

1. ***Bulla lignaria*** L. cfr. vol. I. p. 121.

B. testa oblonga, laxe convoluta, versus spiram attenuata, transversim striata, pallide fulva; spira truncata, umbilicata. Lamk.

Satis frequens. Animal magnum, altum, in testam non retractile etc.

2. ***Bulla vestita*** n. sp. t. XX. f. 4.

B. testa oblonga, laxe convoluta, versus spiram attenuata, striis transversis destituta, fusca, reticulo albo obtecta; spira truncata, umbilicata.

Specimen cum animali mortuo inter Loligines quosdam venales die 28. Nov. 1838 inveni. Animal pallide luteum cum praecedente omnino conveniens. Testa 5‴ longa, 3‴ lata, fere exacte eandem formam, spiramque ostendit, sed maxima latitudo jam in media longitudine est; sculptura autem valde mirabilis est. Fundo fusco, striis transversis prorsus destituto, sed strias longitudinales incrementi frequentes exhibenti, impositum est reticulum album calcareum, irregulare velut spongia parasitica, quod tamen testae proprium videtur, neque corpus alienum est. Sed etiam ponamus, hoc reticulum monstruosum esse vel corpus alienum, attamen defectus striarum transversarum, atque striae frequentes incrementi speciem peculiarem sistunt.

3. ***Bulla striata*** Brg. cfr. vol. I. p. 121.

B. testa ovato-oblonga, opaca, inferne transversim striata, vertice umbilicato.

Panormi, Cataniae frequentissima, Neapoli rarior.

4. ***Bulla Utriculus*** Broc. cfr. vol. I. p. 123.

B. testa ovata, turgidula, solida, utrinque umbilicata, transversim striata; *striis punctatis*, in utraque extremitate profundioribus, intermediis saepe obsoletis.

Specimen prope Cataniam repertum vidi apud clarissimum Dom. Aradas, qui hanc Bullam, ni fallor, in Actis Acad. Gioeniae nomine *B. intermediae* descripsit.

5. ***Bulla Hydatis*** L. cfr. vol. I. p. 121.

B. testa ovato-rotundata, tenui, pellucida, longitudinaliter substriata, corneo-flavescente [vel rufescente, vel virescente], [in varietate rariore] lineolis transversis exilissimis; vertice umbilicato. Lam.

---

aequante ($7^2/_3$‴ latum, $8^1/_2$‴ longum est) margine arcuato, angulo producto, satis superque differt. Secundum Schroeter l. c. haec species in Cap. Bonae Spei habitat, unde etiam Linnaeus ed. XII. p. 1183. suam habuit. Num igitur haec species nomen *B. apertae* L. accipere debet? Sed cum res ambigua videatur, nomen Linnaeanum omnino cancellare malui. Fig. Chemnitziana vol. X. t. 146. f. 1354. 55. huic quoad formam suborbicularem quidem similis, angulo minime producto tamen valde diversa, aut figura mala aut species tertia est. Eam cl. Pfeiffer *B. capensem* vocavit a me primum differentiam edoctus; sed speciem ad solam figuram forte infidam facere in scientia nefas mihi videtur.

Frequens praesertim var. laevissima, lineolis transversis carens.

Sec. cl. Cantraine Mem. Ac. Bruss. p. 87. *Bulla cornea* Lamk. specimina magna exquisite striata complectitur, quae vero absque ullis limitibus in specimina parva laevia transeunt.

6. *Bulla ovulata* Broc. cfr. vol. I. p. 122.

B. testa parva, cylindrico-oblonga, hyalina, striis subtilissimis transversis (oculo nudo non conspicuis) exarata; apice obtuso, umbilicato; columella inferne obsolete uniplicata.

Palermo, Avola rarissima.

Num B. cylindracea Pennant. Montagu p. 221. t. VII. f. 2.? Figura nimis cylindrica. Verba „inner lip thickened, opaque" non quadrant.

7. *Bulla truncatula* Brug. cfr. vol. I. p. 122. t. VII. f. 21.

B. testa minuta, oblonga, subcylindrica, laevissima, lactea; vertice rotundato, umbilicato; columella basi subtruncata.

Bulla umbilicata Montagu p. 222. bene. t. VII. f. 4. mediocr. Male cum hac cl. Cantraine B. ovulatam Broc. conjungit.

Frequens in arena littoris Siculi.

8. *Bulla acuminata* Brug. cfr. vol. I. p. 122. t. VII. f. 18.

B. testa minuta, laevissima, subcylindrica, utrinque rostrata; spira occulta.

In arena peninsulae Thapsi (hodie Magnisi).

9. *Bulla mammillata* Ph. cfr. vol. I. p. 122. t. VII. f. 30.

B. testa minuta, cylindrica, longitudinaliter substriata, vertice *truncato*, medio papilloso; spira conspicua.

In arena Peninsulae Thapsi.

Obs. Cl. Bronn Lethaea p. 1000. hanc speciem cum B. (Bullina) Lajonkeireiana Bast. conjungit, quae valde polymorpha dicitur, sed ipse hoc verificare non potui *).

10. *Bulla truncata* Adams cfr. vol. I. p. 123. t. VII. f. 19. nom. B. semisulcatae.

B. testa minuta, cylindrica, basi vix dilatata, superne longitudinaliter sulcata, sulcis inferne evanidis; vertice truncato, concavo; spira manifesta.

Syn. B. cylindrica! Scac. Notiz. p. 36. t. I. f. 14. — Bulla truncata Adams (Linn. trans. V. 1. 1. 2. ex Montagu.) Montag. 223. t. VII. f. 5.

Satis frequens in arena littorum Siciliae.

Species fossiles.

1. *Bulla lignaria* L.

Palermo frequens, Militello — Gravina.

2. *Bulla striata* Brg.

Carrubbare rara.

3. *Bulla Hydatis* L. β. laevissima.

Palermo.

4. *Bulla Utriculus* Broc.

Cefali prope Cataniam, Militello. — Lamato, Cotrone.

5. *Bulla truncatula* Brug.

Cefali, Palermo. — Carrubbare — Tarenti.

6. Bul-

*) Cl. Dujardin (Mem. de la Soc. geol. de France II. 2. 1837. p. 282. sub Tornatella costellata ait: „Peut-être doit-on aussi rapporter au genre Tornatelle la Bulla Lajonkeireana; telle est du moins l'opinion de Mr. Philippi dans son ouvrage sur les Mollusques de la Sicile." Error mehercle singularis, talem enim opinionem nunquam emisi.

6. *Bulla acuminata* Brug.
Palermo.
7. *Bulla convoluta* Broc.
B. testa prorsus cylindrica, laevi; apertura lineari, basim versus parum dilatata; vertice obtuso perforato; striis transversis nullis.
Palermo, Militello — Gravina — Lamato.
8. *Bulla mamillata* Ph.
Palermo. — Tarenti.
9. *Bulla truncata* Adams.
Gravina.

GASTEROPTERON Meckel.

Species viva.

Gasteropteron Meckelii Kosse cfr. vol. I. p. 121.
Panormi et Neapoli haud rarum.
In describendo animali corpus, alam et velum capitis distinguamus. Corpus ovatum fere 9''' longum, 5''' latum, fere undique liberum, inferne alam, antice velum gerit. In latere dextro branchiam e plumulis compluribus formatam, illi Pleurobranchaeae similem habet, partim superne membrana tectam, quae postice in filum continuatur. *Ala sive pes* expansionem transverse ovatam 25''' latam, 13''' longam, antice et postice retusam, vix emarginatam, antice vero in parte mediana fere 2''' productam, format. Animal repens utrumque latus pedis super corpus revolvit, natans latera ut papilio alas continuo movet. *Velum capitis* a membrana triangulari, parti anticae pedis superposita formatur, cujus margines sursum revolvuntur, et siphonis speciem prae se ferunt. Inter velum et pedem *os* ad instar fissurae longitudinalis labio carnoso cinctum est. *Anus* pone branchiam, porus genitalis ante branchiam jacet. Figura a Cl. Delle Chiaje data parum cum nostra convenit. Color sordide miniaceus fere lateritius est, ala maculas aliquot e caerulescente albas marginemque caeruleo limbatum gloriatur, medio pallidior est. In dorso intestina pellucent, hepar potissimum cyaneo colore, branchia albida est.

Familia 6. APLYSIACEA Lamk.

APLYSIA L.

Species vivae.

a. foramine in membrana testam obtegente.
1. *Aplysia depilans* L.
A. corpore livido, fusco-nigricante, maculis pallidis numerosis; alis maximis; foramine in dorso lineis albis radiantibus ornato.
A. depilans L. ed. 12. p. 1082. — Gm. p. 3103. — Lamk VI. 2. p. 39. — Rang. p. 62. t. XVI. XVII. optim. *A. leporina* Delle Chiaje Mem I. p. 18. tab. II. f. 1.
Frequens Neapoli et Panormi.
Animal magnum, $6^1/_2$'' longum, $4^1/_4$'' latum et ultra. Colorem olivaceum deprehendi mox maculis magnis albis adspersum, mox punctis minimis e caeruleo-lacteis, acervatim dispositis. Membrana operculum s. testam tegens circa foramen magnum radiis albis metallico nitore splendentibus ornata est. Pedem semper postice rotundatum vidi. — *A. Poliana* Delle Chiaje Mem. II. p. 30. et p. 72. t. III. f. I. nihil est nisi status anomalus, quem animal ante mortem saepius assumit, posticam corporis partem contrahens, quo facto etiam, contracta

membrana operculum obtegente, foramen majus fit. Hanc mutationem figurae a forma solita in illam, A. polianam vacatam, ante oculos meos bis terve vidi, et ipse Delle Chiaje specimen suum mox esse mortuum confessus est.

Testa oblonga, cornea; incisura brevi, rostro recurvo, calloso.

2. *Aplysia punctata* Cuv. vide t. XXII. f. 1.

A. corpore *elevata*, oblongo, postice acuto, laevigato, nigro-purpurascente (rarius fuscescente), punctulisque pallidis cooperto; tentaculis posterioribus elongatis; operculo oblongo; apertura in medio ovata; testa oblonga, concava, membranacea, succinea; incisura quasi posteriore, brevi, leviter arcuata; rostro parvo. Rang.

A. punctata Cuvier Ann. d. Mus. III. p. 295. t. I. f. 2—4. — Lamk. VI. 2. p. 40. — Rang. p. 65. t. XVIII. f. 2—4. — *A. Cuvieri* Delle Chiaje Mem. vol. I. p. 71. — *A. punctata α* Delle Chiaje ined. t. CIV. f. 19.

Panormi, Neapoli.

Animal extensum 5'' longum, valde elevatum, postice acuminatum. In animali repente collum ultra mediam longitudinem occupat; alae *parvae* sunt, spatiumque ab alis ad extremitatem caudae non aequant. Tentacula antica valde elongata, acuminata, posticis fere majora sunt. Foramen in membrana operculum obtegente orbiculare, satis magnum. Color soleae pedis partisque internae alarum pallide et caerulescente griseus; in reliquo corpore e fusco griseus maculis albis aspersus, punctisque minimis nigris etiam in maculis albidis punctatus. Descriptio Rangii colorem multo obscuriorem nigro-purpurascentem indicat, sed in figura fuscescente-griseus est. Lobi pallii longe majores sunt; attamen speciem eandem esse non dubito.

3. *Aplysia marginata* Blainv. tab. XXII. f. 2.

A. corpore gracili postice acuminato, olivaceo vel rufo, punctis minutis orbicularibus albis, nigrisque albo ocellatis, ornato; alis parvis; membrana operculum obtegente foramine magno pertusa.

A. punctata β. Delle Chiaje ined. tab. LXXVII. f. 15. bene. *A. punctata* Riss. hist. nat. IV. certo p. 42. non Cuvier. *A. marginata* Blainv. Journ. [?] janv. 1823. — Lamk ed. 2. VII. p. 693. — Cantr. Mem. Acad. Bruxs. p. 70. Frequens Panormi et Neapoli. Animal repens fere 4'' longum, collo dimidiam longitudinem occupante. Alae caudam aegre aequant. Tentacula posteriora satis magna antica saltem superant. Color mox olivaceus, mox rufus, guttis albis et nigris albo ocellatis eleganter pictus; guttae nigrae ocellatae in parte postica corporis rariores. — *A. longicornis* Rang. p. 66. nr. 28. t. XIX. f. 1—4. differt: tentaculis cervicalibus longe gracilioribus, subfiliformibus, acuminatis, colore luteo-virescente pallido, nec non operculo. *A. punctata α* D. Chiaje ined. CIV. f. 19. ad antecedentem pertinet.

† 4. *Aplysia virescens* Risso.

A. corpore ovato, virescente, obscure marmorato; capite prominente; *testa* ovata vitrea, pellucida, sulcis tenuibus concentricis sculpta, ad dextram sinuata. Riss.

A. virescens Risso hist. nat Eur. mérid. IV. p. 42. nr. 96. t. 1. f. 10. Transcripta apud Rang. p. 66. nr. 30. t. XIX. f. 5. Animal modo $13^{1}/_{3}$''' longum.

Ex auctoritate cl. Schultz recepi.

b. Species tubulo in membrana operculari instructae.

5. *Aplysia fasciata* Poiret.

A. corpore valde convexo, laevigato, nigro-violaceo, maculis minimis pallidis rare sparsis; membranis minio marginatis; *testa* dilatata, membranacea, fragili, flava, concava, leviter arenata; rostro recurvo exiguo. Rang.

A. fasciata Poiret Voyage en Barbarie. t. II. p. 2. — Gm. p. 3103. — Cuvier Ann. d. Mus. 2. p. 295. t. II. IV. — Lamk VI. 2. p. 39. — Rang. p. 54. nr. 10. t. VI. VII. — Delle Chiaje Mem. vol. I. p. 38.

Animal 6—11 pollices longum, interdum velutinoatrum unicolor, interdum pallidius, interdum punctis minutis orbicularibus albo hyalinis centro cretaceis adspersum. Sipho analis valde elongatus.

5. b. *Aplysia neapolitana* Delle Chiaje.

A. corpore valde convexo, laevigato, obscure olivaceo-fusco, maculis minimis orbicularibus lacteis submargaritaceis ornato; membranis limbo pallide rubente; testa ut in priore.

A. neapolitana Delle Chiaje Mem. p. 31. sq. t. III. f. 2. Specimen 11 pollices longum Octobr. 1838 observavi. Color purpureo-fuscus ad latera obscurior, maculis numerosis orbicularibus magnitudine semini papaveris, hyalinis, saepe centro cretaceis, margaritaceo nitore splendentibus et acervatim digestis ornatus. Tales maculae etiam in A. fasciata occurrunt, ut supra notavi, et merant ejus varietatem puto. Eandem opinionem confessus est cl. Cantraine Specimen unicum? quod descripsit cl. Delle Chiaje differt: 1) annulo circa oculos, 2) tuberculo coniformi in cauda 3) branchiis „muticis." Annulum oculos circumdans essentialem notam esse nemo contendet; tuberculum caudae fortuitum esse, exemplum A. depilantis tali tuberculo in latere dextro munitae me edocuit, et branchiae non muticae sed *mutilatae* (morsu piscis aut alio casu) erant, sicut ipse cl. auctor. p. 40. confitetur, ubi ait: branchie brevi e *mutilate;* quod etiam inspectio figurae statim prodit. Tale quid in diagnosim receptum esse pro distinguendis speciebus sane mirandum est. — Hoc ipsum specimen ante mortem omnino formam eam assumsit, quam cl. Delle Chiaje pro charactere distinctivo *A. pollanae* suae pronunciavit, sicut talem formae mutationem etiam in A. depilante animadverti.

6. *Aplysia lepus* n. sp. tab. XXII. f. 3.

A. corpore valde convexo, laevigato, olivaceo, fusco-marmorato, membranis roseo marginatis; siphone anali mediocri; testa . . . .

Die 12 Octobris Neapoli specimen a piscatoribus accepi 7″ longum, forma cum *A. fasciata* fere omnino conveniens. Tentacula cervicalia in viva 20‴ ab anticis distabant, vulva 30‴ ab iis distabat, 20‴ ante branchiam nigram glandulasque pituitarias jacebat; branchia bipollicaris, sipho analis mediocris. Color superne olivaceo fuscus ad latera pedis rufo-fuscus, fusco et nigrescente marmoratus; alae extus et membrana operculum tegens antice obscuriores nec non cervix cum siphone anali. Branchiae fere velutino-atrae, spatium ab iis ad alam dextram caerulescens: limbus alarum pallide roseus. — Animal in spiritum vini servatum, sed putredine corruptum est, et inconsulte illud abjeci, testam non exscindens. — Num etiam haec forma varietas *A. fasciatae?* vix crederem, colorem ita variare. Quaestionem dilucident viri, quibus facile est centenas Aplysias observare.

† 7. *Aplysia Camelus* Cuvier.

A. corpore oblongo laevi, antice elongatissimo, postice acuto; membranis dilatatis, siphone parum elongato.

A. camelus Cuv. Ann. Mus. II. p. 295. t. 1. f. 1. — Lamk. VI. 2. p. 40. — Rang. p. 60. pr. 1. t. XV. f. 1. etc. Speciem quam maxime dubiam ex auct. cl. Delle Chiaje et Schultz recepi. Cuvier eam ad specimen in spiritu vini servatum constituit, quod postea nemo vidit, cl. Delle Chiaje eandem speciem invenisse putans, pauca neque ad distinguendam speciem sufficientia addidit. In fig. Cuvieriana a Rangio transcripta animal 7″8‴ longum; collum cum capite usque ad fissuram pallii 3″10‴ longum, modo 7‴ latum, corpus ipsum ovato ellipticum cauda angusta, distincta, acuta terminatum. — Secundum cl. Delle Chiaje animal nigrum est.

Species fossiles.

1. *Aplysia deperdita* n. sp. coll. vol. I. t. VII. f. 10.

A. testa triangulari ovata, parum convexa, apice parum recurvo, altero latere concavo.

In calcareo panormitano specimen legi laesum, quod integrum forte 10''' longum et 9''' altum erat. Apex fere angulum rectum formant, altero latere brevi, concavo; altero primum convexo, deinde recto cingitur.

2. *Aplysia? grandis* n. sp. vide tab. XVIII. f. 10.

A. testa subtriangulari, mediocriter convexa, lateribus rectis, altero biplicato; margine basali inter plicas sinuato; apice acutangulo.

Unicum specimen in calcareo panormitano legi.

Testa 26''' alta, 23—24''' longa, subaequilatera, marginibus lateralibus rectis, paullulum involutis, margine basali medio rotundato. Latus alterum acute triplicatum, plicis acutis, extrema a margine inflexo formata, alterum biplicatum, plicis longe minus prominentibus. Margo basalis inter plicas sinuatus est. Apex acutangulus. Superficies undata versus basim undatim striata.

Num Aplysia? certo saltem generi cuidam affini, forte exstincto, hanc testam tribuere debemus.

NOTARCHUS Cuvier.

Species viva.

Notarchus punctatus Ph. cfr. vol. I. p. 255. tab. VII. f. 9.

N. corpore ovato-gibboso, tuberculato, fulvo, maculis fuscis pallidisque variegato; pede angustissimo, lineari.

Panormi.

Observatio. Cl. Cantraine Mem. Acad. Brux. p. 72. ait: „Philippi a sans doute perdu de vue, que les Notarches n'ont que *deux* tentacules, d'après ce que dit Mr. Deshayes, tandis qu'il en donne quatre au sien.“ Sed ego recte dixi, et male Deshayes Notarchis tentacula *duo* tribuit. Cl. Cuvier, qui genus instituit, tentacula duo ei non adscribit, et bene cl. Blainville Manuel de Mal. p. 473. *Notarchos* tentacula *quatuor* habere expressis verbis ait. Genus *Notarchi* ab Aplysiis non numero tentaculorum, sed testa omnino deficiente et pede angustissimo differt. — *Busiris griseus* Riss. hist. p. 34. idem videtur, tentacula postica pro branchiis sumsit, et pessime pictor (fig. 6.) tentacula filiformia, postica *pectinata!* depinxit, contra verba cl. Rissoi, qui branchias „*subfiliformes*“ vocat. Magnitudo, forma, color, pes angustissimus optime conveniunt.

ELYSIA Risso 1812.

Cfr. Blainville Manuel de Malac. p. 474. Actaeon Oken. 1815.

Species vivae.

1. *Elysia timida* Risso. vide tab. XVIII. f. 5.

E. minuta rubro-punctata, supra viridi, subtus nivea.

E. timida Risso Journ. de phys. 87. p. 376. (non vidi). — Blainv. Manuel. p. 474. — Risso hist. nat. IV. p. 45. t. 1. f. 3. 4. — Surrenti specimina tria in algis cepi et per triduum viva servavi. Animalculum modo $5^1/_2$''' longum, $3^1/_2$''' latum, ex auct. Risso, equidem adhuc minus vidi, forte specimina juniora. Tentacula permagna, obtusa, cylindracea, haud auriformia; oculi extus et ante tentacula siti, parvi, nigri. Secundum cl. Risso anus in tuberculo pedem terminante, branchiae in origine dorsi, penis in tentaculo dextro longe crassiore, quod omne, uti jam suspicatus est cl. Blainville, erroneum videtur. Etiam in figura neque tentaculum dextrum crassius, neque ullum branchiarum vestigium offendis.

2. *Elysia fusca* n. sp. vide tab. XXII. f. 4.

E. minuta, fuscescens, supra obscurior, subtus rubro punctata, alis dilatatis.

Prope Panormum observavit cl. Schultz, mecumque iconem communicavit.

Animal $4^{1}/_{2}$''' longum, $3^{1}/_{2}$''' latum, supra griseo-fuscum, subtus pallidius rubro punctatum; alae multo latiores quam in E. timida, antice angulo acuto a corpore distinctae, supra obscure fuscae, albido limbatae. Alarum structura potissimum distinguenda est.

† 3. *Elysia neapolitana* (Aplysiopterus) Delle Chiaje.

E. magna, viridis, collo maculis albis quatuor ornato; alis conjunctis formam cordis referentibus.

Aplysiopterus neapolitanus Delle Chiaje Memorie. IV. p. 16. tab. 51. f. 6.

Animal in figura 27''' longum (in descriptione longit. omissa est); 12''' latum; collum 9''' longum, $3^{1}/_{2}$''' latum, tentacula modo 3''' longa. Oculi in macula alba pone tentacula (oculorum situm pro contractione corporis variare scimus). Alae conjunctae cordiformea postice acuminatae. Collum praeter maculas quatuor albas intense viride, alae supra pallide virides albido limbatae, trunco albo mediano utrinque ramificato ornatae. Sub lente puncti luteo-aurei et virides obscuriores apparent. Hanc speciem anatomice disquisivit cl. auctor, sed minus felix fuit. Intestinum ab ore incipere, utrinque ad instar arboris ramificatum esse, substantiam lacteam continere, eamque substantiam conglomeratum ovorum *filo affixorum* esse dicit. Intestinum mehercle cum ovario miscuisse videtur celeber physiologus. Utrum anus adsit, nec ne, tacet, item organa generationis mascula non vidit, et organa respirationis in tenuissimis ramificationibus vasorum cutaneorum quaerenda esse, oculos vero conicos lente crystallina munitos, illisque Pterotrachacarum simillimos esse, nos docet, et hanc sententiam emittit: structura parum a *Planariis* differt. Cl. Cantraine orificia ani et generationis vidit. Etiam cl. Fleming history of british animals p. 291. opinatur, Elysiam viridem (Aplysia) Montagu *Planariis* affinem esse. Nihilo minus sub Molluscis eam enumeravi, ut magis attentio in hanc animalia dirigatur.

Cum hac specie conjungit cl. Cantraine in Mem. Acad. Bruss. p. 66. *Elysium viridem* (Rhycobranchum Temmincki. Cantr. Corrispondence en 1827).

Familia 7. LIMACEA Lamk.

ONCHIDIUM Buchanan.

Species viva.

Onchidium nanum **n. sp. tab. XX. f. 6.**

O. corpore minimo, ovali, nigro-fusco, supra verrucis albidis obsito; verrucis sex majoribus utrinque ad marginem; limbo pallii integro.

Panormi specimina 5 in Vermeto glomerato repentia inveni. Maximum modo 3''' longum, $1^{3}/_{4}$''' latum erat. Pallium postice paullo reflexum aperturam satis magnam ad cavum respiratorium conducentem in pagina inferiore ostendebat. Caput antice pallium paullo superat, lobisque duobus subsecuriformibus instructum, inter quos oris apertura. Tentacula brevia, in apice capitellato oculos gerunt, at Limaces et Helices. Pes pallio vix brevior, sed longe angustior cum capite et pagina inferiore pallii lutescens est. Forte eadem species est *O. celticum* Cavier in Règne animal. ed. XII. vol. III. p. 46. not. citatum, sed nullibi descriptum.

LIMAX L. etc. (Parmacella vol. I. p. 125.)

Species vivae.

1. ***Limax virescens*** **Schultz cfr. vol. I. p. 125. nomine Parmacellae. t. VIII. f. 2.**

L. corpore supra viridi-fusco, *laeviusculo*; clypeo *laevissimo*, antico; *dorso carinato*; testa oblonga, *tenuissima*, planulata, vix versus apicem convexiuscula.

Panormi. Schultz.

2. *Limax nigricans* Schulz cfr. vol. I. p. 125. nom. *Parmacellae* t. VIII. f. 2.

L. corpore supra nigro, *inaequiusculo*, subtus fusco; clypeo *rugoso* antico; dorso carinato, testa irregulari, *crassa*, *rugosa*; planulata.

Panormi. Schulz.

3. *Limax umbrosus* Ph. cfr. vol. I. p. 125. nom. Parmacellae variegatae.

L. corpore *valde rugoso*, supra albo fuscoque variegato, subtus albido, immaculato; clypeo antico; dorso carinato; testa ovato-oblonga, *tenuissima*, planulata, versus apicem subincrassata.

Panormi. Schultz; Val di Noto ipse.

† 4. *Limax gagates* Drap?

L. corpore nigro-virescente, striato, rubrugoso; clypeo granuloso [antice]; dorso carinato.

L. gagates Drap. p. 122. t. 9. f. 1. 2. — Lamk. ed. II. vol. VII. p. 721. etc.

Hanc speciem, ni fallor, Neapoli in horto publico Villa reale observavi, sed descriptionem animalis inter chartas meas invenire non possum. Specimina obrepentia 24''' longa, 4½''' lata; cauda a clypeo ad apicem 12''' longa, acuta.

Familia 8. HELICEA Lamk.

SUCCINEA Drap.

Species vivae.

1. *Succinea Pfeifferi* Rossm.

S. testa solidiore, elongata, intus margaritacea; apertura ampla, elongato-ovata, peroblíqua. R.

S. Pfeifferi Rossm. 1. 92. 1. fig. 46. — *S. levantina* *) Desh. Exped. Scient. de la Morée. p. 170. t. 19. f. 25—27. — Ed. 2. Lamk. VIII. p. 317. nr. 4.

Frequens in Sicilia.

2. *Succinea amphibia* Drap.

S. testa [tenuiore] ovata, ventricosa, concolore; apertura late-ovata, subobliqua. R.

S. amphibia Drap. p. 58. t. 3. f. 22. 23. — Rossm. I. p. 91. 2. f. 45.

Circa Neapolim legit cl. Scacchi, mecumque communicavit.

VITRINA Drap.

Species viva.

† † *Vitrina ampullacea* Jan. cfr. vol. I. p. 123.

Delenda est. Cl. Pfeiffer enim certiorem me fecit, hanc Vitrinam esse Sigaretum perspicuum. In montibus Nebrodibus lectam fuisse, asserit quidem cl. Jan, sed facile Siculi, qui in collectionibus suis nunquam locum natalem indicant, virum doctum fefellerunt.

HELICOPHANTA Fer.

Species viva.

Helicophanta brevipes Drap.

H. testa transversa, dilatata, subauriformi; apertura spiram ter aequante.

Helix brevipes Drap. p. 119. t. 8. f. 30—32. — non Pfeiff. — Ross. p. 85. 1. f. 40. (errore typographico in textu f. 39. posita est).

Circa Panormum a viris doctis Panormitanis detecta est, unde specimen 2''' longum, 1⅓''' latum, vix ¾''' altum accepi.

*) Nomina gallico-latina, sicut omnia hybrida, e scientia rejicienda sunt; eodem jure Germani Succineam morgenlandicam vocare possent; talem barbariem nemo laudabit

HELIX.

Species vivae.

1. ***Helix aperta*** Born cfr. vol. I. p. 126. (nom. naticoidis).

H. testa imperforata, ovali-globosa, paucispira, inflata, tenui, plicato-striata, olivaceo-fusca; apertura acute-obovata; peristomate albo limbato. Rossm. V. VI. p. 1. 1. f. 285.

Frequens.

2. ***Helix lucorum*** Müll.

H. testa subimperforata, globosa, substriata, alba, fasciis et annulis incrementalibus nigro-fuscis, rufo dilutis; apertura late-lunata; peristomata patulo, obtusato, simplici, *fusco*; margine columellari reflexo, strictiusculo, subcalloso, foramen tegente. R.

H. lucorum Müll. hist. verm. p. 46. nr. 245. — (H. mutata) Lamk VI. 2. p. 67. — Rossm. V. VI. p. 3. 2. f. 291.

Specimina ad amussim cum fig. Rossm. convenientia inter Ferraram et Bononiam legi, varietas in Lucania (Basilicata) occurrit, quam potius ad *H. cinctam* Müll. Rossm. f. 287. 288. referre voluit cl. auctor, sed ipse scribit; „judicium certum proferre non ausim, utrum *H. pomatia*, an *cincta*, an *lucorum* sit.“

3. ***Helix ligata*** Müll. cfr. vol. I. p. 144.

H. „testa imperforata, subglobosa, alba; fasciis rufis; labro *albo*.“ Müll.

H. ligata Müll. hist. verm. p. 58. — Gualt. 1. f. F. — Rossm. V. VI. 3. 1. f. 290.

Circa Neapolim haud rara. Cl. Cantraine Mem. Acad. Bruss. p. 102. hanc et H. lucorum pro varietatibus H. pomatiae habet.

4. ***Helix aspersa*** Müll. cfr. vol. I. p. 126.

H. testa imperforata, conoideo-globosa, ventricosa, rugulosa, flavescente seu griseo-lutescente, fusco-fasciata, tota flammulis albis seu lutescentibus aspersa; peristomate reflexo, albo labiata. Rossm. I. 55. 2. f. 3. — V. VI. f. 294.

Frequens ubique.

5. ***Helix Mazzullii*** de Cr. et Jan. cfr. vol. I. p. 126. t. 8. f. 3.

H. testa subglobosa, ventricosa, imperforata, tenui, rugoso-plicata; spira exserta; apertura ampla. Rossm. V. VI, p. 5. 1. f. 295. 96.

Unice prope Panormum (Palermo) occurrit. Valde cum cl. Cantraine miror amicum cl. Rossmaesslerum, qui tam subtiliter species distinguit, hanc speciem forma, sculptura, colore, apertura diversissimam, cum *H. aspersa* conjungere.

6. ***Helix vermiculata*** Müll. cfr. vol. I. p. 126.

H. testa imperforata, globoso-depressa, lutescenta, lineolis punctisque albis fasciisque rufis multimode ludente; apertura late lunata, perobliqua; *peristomate albo*, sublabiato, late reflexo; margine columellari strictiusculo, *calloso*. R.

Frequentissima.

7. ***Helix signata*** Fer.

H. testa imperforata, subdepresse globosa, alba, fasciis subtribus maculose interruptis, substriata; apertura lunato-rotundata, perobliqua; peristomate patulo, fusculo, albo labiato; margine columellari calloso, et macula umbilicali fuscis. — R. — $6\frac{1}{2}'''$ alta, diam. $8\frac{1}{2}'''$. anfr. 5.

H. signata Fer. tab. XXX. f. 3. — Rossm. XI. f. 686. p. 2. ad specimina a me accepta. Prope Piedimonte d'Alife detexit et mecum communicavit cl. Scacchi.

8. ***Helix nemoralis*** L. cfr. vol. I. p. 128.

H. testa imperforata, globosa, striata, fasciata, vel concolore; apertura late-angulato-lunata; peristomate reflexo, labiato, et pariete aperturali fusco, margine externo arcuato, reflexo; interno recto, calloso. R.

In montibus prope Termini Siciliae (Gargotta); cl. Scacchi in Catal. suo absque loco natali.

9. *Helix sicana* Fer. cfr. vol. I. t. VIII. f. 12 et 15.

H. testa imperforata, subglobosa, alba (vel fasciis virescentibus, continuis vel interruptis, picta) substriata; apertura perobliqua, irregulariter rotundo-lunata; peristomata reflexo, subalbolabiato, marginibus approximatis; columellari gibbo. Rossm. VI. VI. p. 8. 2. f. 446.

H. soluta Ziegl. vol. I. p. 129. — H. praetexta Jan. vol. I. p. 126. *H. sicana* Fer. t. 28. B. f. 7. — Rossm. VII. VIII. p. 9. 1. f. 447. *H. platychela* Mke. syn. ed. 2. p. 125. Rossm. VII. VIII. 7. 2. f. 443—445. — Male cum hac specie cl. Cantraine Mem. Acad. Bruss. p. 105. *H. globularem* jungit.

Prope Panormum nec alibi eam legi. Variat quoad *formam*: a) elato-conoidea (H. sicana, soluta) b) depressa (H. platychela et praetexta); quoad *colorem*: c) alba, unicolor, d) fasciis olivaceo-virescentibus interruptis aut continuis (H. soluta); quoad *labrum* e) labro angusto (H. sicana, soluta); f) labro late-expanso (H. platychela). Ex his elementis secundum leges calculi combinationis octo varietates nascuntur, nempe: ace, acf, ade, adf, bce, bcf, bde, bdf, quas, si exemplum Vindobonensium sequi vis, pro totidem speciebus enumerare potes.

10. *Helix candidissima* Drap. cfr. vol. I. p. 129.

H. testa umbilico demum obtecto, globosa; anfractibus superis carinatis, carina demum evanescente; solida, cretacea; apertura lata lunata, subangulata; peristomate subpatulo, hebete, incrassato; margine columellari strictiusculo. Rossm. V. VI. 38. 1. f. 367. 68.

Unice prope Panormum legi.

11. *Helix splendida* Drap. cfr. vol. I. p. 128.

H. testa imperforata, depresso-globosa, albida, laeviuscula, fasciis 5 fuscis, saepe evanescentibus vel confluentibus; apertura lata ovata; peristomata recto, albolabiato. Rossm. IV. 8. 2. f. 238.

Rara. Nuperrime ab orn. Grohmann Helicem *anfractibus solutis*, aliamque *sinistrorsam* accepi, quae ad hanc speciem, aut ad *H. Alabastritam* Mich. pertinent.

12. *Helix serpentina* Fer.?

H. testa imperforata, globoso-depressa, alba, glabriuscula; seriatim fusco maculata et signata; macula umbilicali brunnea; apertura late lunata; peristomate patulo, albo-labiato. Rossm. IV. 9. 1. f. 239—42.

In catalogo cl. Scacchi cum? notata est, mihi in regno nunquam occurrit; Pisae eam legi.

13. *Helix globularis* Ziegl. cfr. vol. I. p. 127.

H. testa imperforata, globoso-depressa, albida, subseriatim fusco-maculosa, *glabriuscula*; apertura irregulariter subrotunda, perobliqua; peristomata reflexiusculo, albo; marginibus subapproximatis, columellari strictiusculo, albo-calloso. Rossm. VII. VIII. p. 7. 1. f. 442.

Prope Panormum frequens in rupibus.

14. *Helix carseolana* Fer.

H. testa obtecte perforata, orbiculato-depressa, albida, maculato-quadrifasciata, subtiliter striata; apertura ovata, perobliqua; peristomate patulo-subreflexo, plerumque fusculo, sublabiato; marginibus approximatis. Rossm. VII. VIII. p. 6. 1. f. 441.

Helix carsoliana Fer. prodr. t. 41. f. 1.

Hanc speciem in vol. I. p. 128. nom H. serpentinae? indicavi; in secundo itinere eam in Sicilia non repperi, sed frequentem circa Rhegium et Tiriolo Calabriae; et quidem specimina rhegina imperforata, specimina e Tiriolo vero aperte et satis late umbilicata sunt.

15. *Helix Grohmanni* Ph. cfr. vol. I. p. 128. t. VIII. f. 5.

H. testa obtecta perforata, orbiculato-depressa, carinata, albida, tri-quadriseriatim fusco macu-

maculata, subtiliter striata; apertura securiformi-lunata; margine exteriore deflexo; columellari reflexo, calloso. R. VII. VIII. p. 9. 2. f. 448.

Prope Panormum rara. In secundo itinere eam non repperi.

16. ***Helix muralis*** Müll. cfr. vol. I. p. 126. t. VIII. f. 8.

H. testa imperforata, subdepressa, albida, supra subtiliter striata [vel *rugosa*], fusco signata, vel subfasciata; apertura late-lunata; peristomate reflexo, albo-labiato. R. IV. p. 6. 1. f. 230. 231.

In Sicilia et in regno Neapolitano non frequens. Omnia quae legi specimina ad f. 231. Rossm. *rugosam* pertinent, quam Müller, Férussac, Lamarck, Deshayes pro typo speciei habuerunt.

17. ***Helix paciniana*** Ph. cfr. vol. I. p. 127. t. VIII. f. 9.

H. testa imperforata, depressa, *carinata*, *rugosa*, rugis albis, interstitiis lividis; apertura angulato-lunata; peristomate reflexo, albo-labiato; marginibus approximatis. R. IV. 7. 1. f. 232. (nom. H. victae ad specimina a me accepta).

In Sicilia occidentali.

18. ***Helix strigata*** Müll. cfr. vol. I. p. 127.

H. testa *perforata*, orbiculato-depressa, alba, interrupte quadrifasciata, *supra costato-plicata*; apertura rotundo-ovata; peristomate reflexo, sublabiato; marginibus approximantibus. Rossm. IV. p. 5. 1. f. 227—29.

Haec species in rupibus calcareis Caprearum, Surrenti, Paesti etc. frequentissima est; ad Panormum specimina legi „quae in modum vere infelicem *H. carseolanae* affinia sunt“ Rossm. in litt. — Obs. Cl. Cantraine in Mem. Acad. Brux. H. serpentinam, carsolianam, muralem et pacinianam in unam speciem conjungit.

19. ***Helix segestana*** Ph. cfr. vol. I. p. 136. t. VIII. f. 6.

H. testa *perforata*, depressa, *acute carinata*, *plicata*, supra planiuscula, seriatim fusco-maculata, sub carina interrupte unifasciata; apertura angulato-lunata; marginibus subapproximatis; columellari reflexo, albo-labiato. R. IV. p. 7. 1. f. 233.

In Sicilia occidentali.

20. ***Helix scabriuscula*** Desh. cfr. vol. I. p. 135. t. VIII. f. 4. (nom. Carocoll. erycinae).

H. testa oblecte perforata, depressa, compresso-carinata, striato-rugosa, albida, anfractibus exsertis, *supra planulatis*, fusco-maculatis, infra turgida; apertura angulata, lunato-securiformi; peristomate reflexo, ob carinam canalifero, labiato. R. IV. p. 7. 2. f. 234—36.

Vide etiam Desh. Enc. méth. II. p. 258. — ed. 2. Lamk. VIII. p. 135.

In Sicilia occidentali.

21. ***Helix selinuntina*** Ph. cfr. vol. I. p. 136. t. 8. f. 11.

H. testa orbiculari, depressa, striata, imperforata, supra depresso-conica, subtus convexa, turgida, albida, subfasciata, labro inferne reflexo.

Ad Thermas Selinuntinas legi.

Cl. Deshayes in ed. 2. Lamk VIII. p. 135. hanc speciem pro varietate praecedentis habet; an recte? Dijudicent illi, quibus speciminum copia; ego hanc opinionem neque oppugnare volo, nec confirmare ausim.

22. ***Helix Olivieri*** Fer.

H. testa foramine demum clauso, subglobosa, tenera, pellucida, albida, dilute fusculo-fasciata; apertura lunato-rotunda; peristomate recto, intus albido-labiato. Rossm.

H. Olivieri Fer. prod. nr. 255. Rossm. V. VI. p. 37. 1. f. 365. (non *H. Olivieri* Pfeif. Michaud etc. quae H. carthusianella).

In Calabria australiori hanc speciem elegantem legi. Testa diam. 8‴, altit. fere 6‴ habet; apertura 4⅓‴ alta, 4½‴ lata. Color pleramque e lutescente-albidus fasciis duabus pallide fuscis, quarum suprema partem inferiorem anfractuum superiorum occupat, et ab inferiore spatio angusto lacteo dividitur, etiam supera anfractuum pars a fascia usque ad suturam

lactea esse solet. In uno specimine testa nullum fasciarum vestigium ostendit, in alio contra fascia superior lacte rufo-fusca est.

23. *Helix onychina* Rossm.

H. testa imperforata, globoso-depressa, grisea, pellucidula, plerumque fasciis duabus calcareis non pellucidis, parum nitida, minutissime rugulosa; spira convexiuscula; apertura late lunata; peristomate subpatulo, rufo, albolabiato. Rossm. IX. X. p. 7. 2. f. 568. 69.

Testa $3-3^{1}/_{4}$''' alta, $4^{1}/_{4}-5$''' lata. — Ex mea sententia mera varietas *H. carthusianellae*, quacum promiscue vivit.

24. *Helix carthusianella* Drap. cfr. vol. I. p. 132.

H. testa perforata, semipervia [non raro clausa], globoso depressa; spira depressa, corneo-lactea, pellucida, laevi, opaca; apertura late lunata, latiore quam alta; peristomate reflexiusculo, rubello, albo-labiato. Rossm. V. VI. p. 37. 2. f. 366.

Frequens in Sicilia et regno Neapolitano.

25. *Helix carthusiana* Drap. cfr. vol. I. p. 131.

H. testa anguste umbilicata, depresso-globosa, lutescenti-albida, sericina, pellucida, apertura rotundo-lunata; peristomate patulo, albo labiato. Rossm. V. VI. p. 36. 1. f. 364.

Satis frequens.

26. *Helix consona* Ziegl.

H. testa obtecte perforata, depresso-globosa, lutescente-cornea, fascia intermedia pellucida; apertura late lunata; peristomate recto, acuto, intus albo labiato. Rossm. IX. X. p. 8. 2. f. 572. 73.

In Sicilia cum priore.

Testa $4^{1}/_{2}$''' alta, $6^{1}/_{2}$''' lata, apertura $3^{1}/_{2}$''' alta, fere 4''' lata; anfractus $5^{1}/_{2}$. Fascia mediana pallida interdum obsoleta est.

27. *Helix cinctella* Drap. cfr. vol. I. p. 145.

H. testa imperforata, subgloboso-depressa, spira conica, impellucida albo-carinata, lutescente, subtilissime striata; apertura lunata; peristomate patulo, subsimplici. Rossm. V. VI. p. 36. 1. f. 363.

H. cinctella Drap. p. 99. t. VI. 2. f. 28. — Lamk VI. 2. p. 91. nr. 95. ed. II. vol. VIII. p. 71. Pfeiff. III. p. 23. t. VI. f. 16. — Carocolla albella Costa Catal. p. 116. nr. 25. (minime auct.).

Circa Neapolin non rara est; in Sicilia testibus Rossmaesslero et Cantraine, qui Mem. p. 124. H. limbatam Drap. ab hac non sejungit.

Testa 3—4''' alta, 5—6''' lata est.

28. *Helix strigella* Drap.

H. testa aperte umbilicata, depresse globosa, striata, cornea, albido cingulata, (fugacissime pubescente); apertura lunato rotunda; peristomate reflexiusculo, leviter limbato; marginibus approximatis. Rossm. I. p. 61. 2. f. 9.

H. strigella Drap. p. 74. t. VII. f. 1. 2. — Pfeiff. I. p. 32. t. 2. f. 6. — Lamk. ed. II. vol. VIII. p. 80. nr. 113.

Ad Pietra Roja legit cl. Scacchi et specimina tria mecum communicavit. Testa 5''' alta, 8''' lata, anfractibus 6 constat; apertura 4''' alta, $4^{1}/_{2}$''' lata est, labri pars inferior reflexa est; umbilicus ita apertus, ut omnes anfractus facile appareant. Striae in his haud multum expressae, color omnino albidus.

29. *Helix flavida* Ziegl. cfr. vol. I. p. 129. (nom. H. striolatae).

H. testa aperte umbilicata, depressa, suborbiculata, arctispira, flavescente, eleganter striato-costulata; apertura lunata, peristomate recto, acuto, intus levissime calloso. Rossm. IX. X. p. 13. 2. fig. 610.

In monte Pellegrino prope Panormum.

30. *Helix rotundata* Müll. cfr. vol. I. p. 129.

H. testa perspective umbilicata, depressa, arctispira, spira convexa, subcarinata, corneo-lutescente, rufo-maculata, subtiliter costulata; apertura lunata; peristomate acuto, simplici, recto. Rossm. VII. VIII. p. 31. 1. f. 454.

Panormi, Surrenti sub lapidibus etc. non rara.

Varietatem anfractu ultimo angulato, subcarinato (quae nullo modo cum *H. solaria* Menke confundi potest) legi, quam in Germania nondum vidi.

31. *Helix rupestris* Drap. cfr. vol. I. p. 130.

H. testa pygmaea, umbilicata, depresso turbinata, fusca subtilissime striata, sericina; apertura rotundata, peristomate recto, simplici, acuto. Rossm. VII. VIII. p. 36. 1. f. 534.

Synonymis adde: Turbo Myrmecidis Scacchi. Osserv. zool. I. p. 11.

In rupibus calcareis Siciliae occidentalis et Stabiarum.

32. *Helix aculeata* Müll.

H. testa pygmaea, perforata, globoso-turbinata, corneo lutescente, lamelloso-costata, costis in cilias elongatis, apertura rotundata; peristomate reflexo; marginibus approximatis. Rossm. VII. VIII. p. 38. 2. f. 536.

H. aculeata Müll. II. p. 81. — Drap. p. 82. t. VII. f. 10. 11. Pfeiff. III. p. 24. t. IV. f. 24. 25. — Lamk. ed. II. VIII. p. 79. nr. 112. — H. Granatelli Bivon. fil. Occhio giornale Palermitano 15. Maggio 1839. f. 2.

Prope Panormum detexit cl. Andr. Bivona filius.

33. *Helix Lenticula* Fer. cfr. vol. I. p. 136.

H. testa late umbilicata, lenticulari, carinata, subtilissime costulato-striata, fusco-cornea, opaca; apertura lunata; peristomate flexuoso; margine columellari reflexiusculo, subtiliter limbato. Rossm. VII. VIII. p. 12. 1. f. 452.

Satis frequens sub lapidibus circa Panormum et alibi.

34. *Helix Parlatoris* Bivon. fil. v. t. XXI. f. 4.

H. testa late-umbilicata, lenticulari, subcarinata, fulva, punctulato-scabra, pilosa, supra plana, subtus convexa; apertura subrotunda; labro simplici acuto.

H. Parlatoris Bivona filius in: Occhio giorn. palermitano 15. Maggio 1839. f. 2. — Rossmässler. XI. p. 2. f. 688. ad specimina a me accepta.

In montibus Busambrà et Cuccio prope Panormum detexit cl. Bivona filius mecumque specimina benevole communicavit. Species distinctissima. Testa $3^2/_3'''$ lata, $2'''$ alta, anfractibus $5^1/_2$ constans. Anfractus supra plani, subtus convexi, obtuse carinati, superiores carina sua prominuli. Epidermis satis crassa, pilosa, pilis validis, longioribus in carina et in parte inferiore testae dispositis, circa umbilicum evanescentibus. Umbilicus satis magnus. Apertura suborbicularis, parum lunata, marginibus valde approximatis, rectis, simplicibus.

35. *Helix unidentata* Drap.

H. testa perforata, conoideo-globosa, cornea, multispira, pubescente; apertura depressa, lunata; peristomate patulo, labiato; labro in margine columellari [plerumque] unidentato. Rossm. I. p. 66. 1. f. 15. VII. VIII. f. 432. 433.

H. unidentata Drap. p. 81. t. 7. f. 15. — H. monodon Fer. prodr. nr. 122. Lamk. ed. II. VIII. p. 116. nr. 185. — Pfeiff. p. 22. t. 2. f. 1.

Prope Surrentum specimen unicum varietatis dente labii columellaris carentis, quam *H. edentulam* vocat Drap., inveni.

36. *Helix olivetorum* Gm.

H. testa aperte umbilicata, *globoso-depressa*, nitida, *glabriuscula*, supra corneo-rufa, subtus albida; apertura rotundo-lunata; peristomate simplici, recto, acuto. Rossm. VII. VIII. p. 34. 1. f. 522.

H. olivetorum Gm. p. 3639. — H. incerta Drap. p. 109. t. XIII. f. 8. 9. — H.

olivetorum Fer. prodr. nr. 205. t. 82. f. 7. — Lamk delend. VI. 2. p. 78. nr. 47. — ed. 2. VIII. p. 47. Sub lapidibus in Sicilia et circa Neapolin; ad Cerreto legit cl. Scacchi. Testa usque ad 10‴ lata, 6‴ alta.

37. *Helix fuscosa* Ziegl.

H. testa anguste umbilicata, subdepressa, corneo-lutescente, *supra* subtilissime *decussato-plicatula*, subtus laevi, nitidissima, pallida; apertura rotundo-lunata; peristomate recto, simplici, acuto. Rossm. VII. VII. p. 35. 1. f. 523.

In Sicilia cum praecedente rarior. Testa $4\frac{1}{2}$‴ alta, 8‴ lata, sculptura partis superioris facile cognoscenda; umbilicus paullo angustior quam in antecedente.

38. *Helix cellaria* Müll. cfr. vol. I. p. 131. ex parte.

H. testa aperte umbilicata, *depressa*, planiuscula, nitida, subpellucida, discolore, striata; apertura depressa, oblique lunata; peristomate simplici, acuto, repando. Rossm. I. p. 70. 2. f. 22. VII. VIII. f. 527. b.

Specimina sicula ad amussim cum f. 527. b. Rossmaessleri conveniunt, sed adhuc majora sunt, nempe 8‴ lata, 4‴ alta. Apertura $4\frac{1}{2}$‴ lata, 4‴ alta.

39. *Helix nitens* L.

H. testa late umbilicata, convexo-depressa, tenera, glabriuscula, diaphana, supra lutescente, subtus albida, anfractu ultimo demum dilatato et deflexo; apertura ovata, deflexa; peristomate recto, repando, simplici, acuto. Rossm. VII. VIII. p. 35. 1. f. 524. 25.

H. nitens Michaud compl. p. 44. t. XV. f. 1. 3.

Cum priore specimina tria in Sicilia legi $4\frac{1}{3}$‴ lata, $2\frac{1}{3}$‴ alta; apertura 2‴ lata, $1\frac{2}{3}$‴ alta. Anfractus $4\frac{1}{2}$. Ab *H. cellaria* differt testa minus depressa, anfractu ultimo dilatato, umbilico majore, apertura latiore.

40. *Helix hydatina* Rossm.

H. testa parva, *angustissime* perforata, depressa, albida, pellucida, glabriuscula; apertura depressa, oblique lunata; peristomate recto, acuto, simplici. Rossm. VII. VIII. p. 36. 2. f. 529.

Specimina tria circa Neapolin lecta attuli. Testa $2\frac{3}{4}$‴ lata, $1\frac{1}{3}$‴ alta; apertura $1\frac{1}{3}$‴ lata, vix ultra 1‴ alta, ob anfractum penultimum prominentem valde lunata; anfractus quinque.

41. *Helix crystallina* Müll.

H. testa pygmaea, perforata, vitrea, diaphana, glabra, nitidissima; apertura lunata; peristomate recto, simplici. Rossm. VII. VIII. p. 37. 1. f. 531.

H. crystallina Müll. II. p. 23. nr. 223. — Drap. p. 118. t. VIII. f. 13 — 20. — Pfeiff. I. p. 46. t. II. f. 36. — Lamk. ed. II. vol. VIII. p. 87. nr. 128.

Hanc speciem, quam circa Neapolin prius inveneram (cfr. vol. I. p. 145.) in monte Pellegrino prope Panormum satis frequentem legi.

42. *Helix algira* L. cfr. vol. I. p. 130.

H. testa late umbilicata, orbiculato-convexa, obtuse carinata, carina demum evanescente, supra granulato-decussata, subtus nitida, corneo-lutescente, remote luteo-radiata; anfractibus superioribus planis, apertura late obliqua lunata; peristomate acuto, intus calloso. Rossm. III. p. 1. 1. f. 147.

In Sicilia et in regno Neapolitano rara.

43. *Helix compressa* Ziegl.

H. testa late-umbilicata, depresso-orbiculata, obtuse carinata, supra sericina, minutissime clathrata, subtus nitida; albido cincta, cinereo-albidoque radiata, supra rufescente, sub carina interrupte rufescenti vittata; apertura perobliqua lunata; peristomate recto, acuto, simplici. Rossm. III. p. 2. 2. f. 150.

In Sicilia legi sed nescio ubi; ad Pietra Roja invenit eam cl. Scacchi mecumque specimen communicavit. — Testa 13‴ lata, vix 6‴ alta; figura longe magis depressa statim ab H. algira dignoscitur.

† 44. *Helix acies* Partsch.

H. testa late-umbilicata, convexo-lenticulari, compresse albidoque carinata, anfractibus contabulatis; supra cornea, subopaca, costato-striata, subtilissime decussata, subtus albida, nitida, sub carina dilute cornea; apertura lunato-securiformi; peristomate recto, simplici, acuto. Rossm. III. 3. 2. f. 152. 6—7‴ alta, 13—14‴ lata. Feruss. t. 80. f. 7.

Secundum cl. Jan in Sicilia occurrit, ego nec ipse inveni, neque in ulla Siculorum collectione vidi.

45. *Helix pisana* Müll. cfr. vol. I. p. 131.

H. testa angustissime perforata, subglobosa, albido-lutescente, *spiraliter subtilissime lineata*, diversissime fasciata et taeniata, apertura late-lunata; peristomate recto, roseo-labiato.

Huc pertinet H. petholata Olivi p. 178. ex auct. cl. Cantraine.

Frequentissima in plantis maritimis, Scolyma etc.

46. *Helix variabilis* Drap. cfr. vol. I. p. 132.

H. testa *anguste umbilicata*, depresso-globosa, albida vel sordide lutescente, fasciis obscure fuscis saepe evolescentibus multimode variante, glabriuscula; apertura rotundo-lunata, peristomate recto, acuto, intus fusco labiato. Rossm. V. VI. p. 31. f. f. 356.

Frequentissima et in omnibus varietatibus excurrit. In vol. priore unice varietatem albam indicavi, reliquas cum H. ericetorum confundens. (Erroris ansam praebuit comparatio cum speciminibus hoc nome H. ericetorum falso notatis). — Ad latit 11‴ et alt. 7‴ crescit.

47. *Helix maritima* Drap.

H. testa perforata, parva, conoideo-globosa, subcarinata, alba, fasciis et maculis striatis fuscis multimode variante; apertura rotundo-lunata; peristomate recto, acuto, fusculo, intus albo labiato. Rossm. IX. X. p. 14. 1. f. 612.

H. maritima Drap. p. 85. t. V. f. 9. 10. — Lamk VI. 2. p. 89. — ed. 2. vol. VIII. p. 68. nr. 88.

Praeter magnitudinem raro 5‴ aequantem vix ulla differentia inter hanc et praecedentem, et cum Deshayesio lubenter pro varietate *H. variabilis* haberem.

48. *Helix cespitum* Drap.

H. testa aperte umbilicata, globoso-depressa, striata, alba, plerumque fusco-fasciata, apertura lunato-rotunda; marginibus distantibus; peristomate recto, albido-labiato. Rossm I. p. 66. 2. f. 16. VII. VIII. f. 513—16. IX. X. f. 597.

H. cespitum Drap. p. 109. t. VI. f. 14. 15. — Lamk VI. 2. p. 84. — Pfeiff. III. p. 29. t. 6. f. 11. 12. — H. ericetorum ex parte vol. I. p. 133.

Non frequens. Specimina mea 7¾‴ lata, 4¾‴ alta. *H. ericetorum* vera umbilico duplo majore et testa magis depressa differt. Sub hoc nomine cl. Cantraine Mem. p. 129. H. olivetorum describit et H. fuscosam cum hac conjungit, quod pauci laudabunt.

49. *Helix striata* Drap. cfr. vol. I. p. 132.

H. testa mediocri, aperte umbilicata, depresse globosa, spira acuto-convexa, costulato-striata, albido-lutescente, fasciis strigisque fuscis multimode variante, apertura lunato-rotunda, peristomate recto, acuto, intus rufo-labrato. Rossm. V. VI. p. 28. 1. 132.

Frequentissima. — Species valde variabilis et cum *H. variabili*, cum *H. candidula* Stud. (quam Draparnaud *H. striatam β.* vocat), cum *H. pyramidata* affinis.

50. *Helix amanda* Rossm. cfr. vol. I. p. 137. t. VIII. f. 17. (nomine *C. limbatae* *).

H. testa anguste umbilicata, lenticulari, depressa, carinata, albida, costulato striata, maculose subbifasciata; apertura securiformi; peristomate recto, albo fasciato. Rossm. VII. VIII. p. 10. 1. f. 449.

---

*) Nomen *H. limbatae* jam longe antea alii speciei tributum est a Draparnaud.

Obs. Cl. Cantraine Mem. p. 133. nostram cum *H. polymorpha* Lowe ex insula Madera associare vult, quae tamen exquisite granosa est, et vix similitudinem habet.

Rara.

51. *Helix Gargottae* Ph. vol. I. p. 136. t. VIII. f. 10. (nom. Caroc. Gargottae).

H. testa late-umbilicata, depressa, subtus subfasciata, albida, crenulato-filocincta, costato-plicata, apertura rotundata, peristomate recto, acuto, intus rufescenti labiato, marginibus subapproximatis. Rossm. V. VI. p. 33. 1. f. 357. nom. H. Gargottae.

Locis in vol. I. indicatis adde Messanam.

Ex sententia cl. Pfeifferi Symbolae p. 17., qui collectionem Lamarckii inspexit, nostra species est H. rugosa Lamarckii VI. 2. p. 90. nr. 91. H. groyana Fer. nr. 276., sed error manifestus collectionis Lamarckianae videtur; verba Lamarckii „l'angle de son dernier tour est un *peu prononcé* minime quadrant.

52. *Helix conspurcata* Drap. cfr. vol. I. p.133.

H. testa parva, umbilicata *), depressa, subcarinata, cinereo cornea, minutim variegata, *capillaceo-costulata*, hispidula; apertura rotundato-lunata; peristomate recto, simplici, acuto. Rossm. V. VI. p. 27. 1. f. 351.

Non rara.

53. *Helix apicina* Lamk.

H. testa parva, aperte umbilicata, globoso-depressa, supra planiuscula, subtus turgida, albida, striata, vertice corneo variegata, sutura profunda; apertura rotundo-lunata; peristomate recto, simplici, acuto. Rossm. V. VI. p. 27. 2. f. 352.

H. apicina Lamk VI. 2. p. 93. ed. 2. VIII. p. 74. — Mich. compl. p. 33. t. 15. f. 9. 10.

Praecedente frequentior. Testa 2‴ alta, 3‴ lata, junior villosa.

54. *Helix pyramidata* Drap. cfr. vol. I. p. 134.

H. testa perforata, globoso-depressa, spira conica, obtusa, anfractibus tereliusculis, albida concolore, vel varie fusco-fasciata et variegata; apertura oblique lunata; peristomate recto, intus labiato. Rossm. V. VI. p. 25. 1. f. 349.

In maritimis frequens.

β. *costulata* striis argutis capillaceo-costulata.

Hanc varietatem singularem, quae omnino sculpturam *H. striatae* habet, et hanc speciem cum *pyramidata* conjungit, circa Tarentum frequentem legi. Magnit. 5‴ et altit. $3^1/_2$‴ attingit.

55. *Helix conica* Drap. cfr. vol. I. p. 134.

H. testa parva, perforata, globoso-conica, obtusa, albida, concolore vel fasciata, substriata; anfractibus convexis, [saepe] filocinctis; basi convexiuscula; apertura lunata, peristomate recto, intus labiato. Rossm. V. VI. p. 24. 2. f. 347. 48.

Frequens in plantis littoreis. Carina saepe parum expressa; variat:

β. *soluta*, anfractibus plus minus solutis.

Specimen servo $3^1/_2$‴ altum, vix $2^1/_2$‴ latum, 7 anfractuum, aliud $3^1/_2$‴ altum, 3‴ latum.

56. *Helix conoidea* Drap. cfr. vol. I. p. 134.

H. testa perforata, globoso-conica, anfractibus superioribus carinatis, carina demum evanescente, alba, fasciis fuscis diversissime varians; apertura semi-ovata; peristomate recto, simplici, acuto; marginibus aequalibus. Rossm. V. VI. p. 41. 1. f. 376. nom. *Bulimi*.

Frequens in plantis littoralibus.

Species omnino intermedia inter Helices et Bulimos, ex mea sententia vero magis ad priores quam ad hos accedit.

*) Pessime perforatam in diagnosi vocat cl. Rossm.; aperte umbilicata est, ut etiam figura ejus demonstrat.

57. *Helix pyramis* Ph. cfr. vol. I. p. 135. t. VIII. f. 20.

H. testa elevato-conica, subacuta, perforata, anfractibus convexis, sutura profunda divisis, striato rugosis; ultimo subangulato; apertura depressa, submarginata.

Prope Panormum legi.

Hujus speciei singularis hucusque modo unicum specimen innotuit, quod l. l. descripsi. Num monstrositas? sed cujusnam speciei?

58. *Helix elegans* Gm. cfr. vol. I. p. 137. (nom. Carocollae).

H. testa umbilicata, conico tentiformi, albida, supra capillaceo-costulata, subunifasciata, infra plana; anfractibus planis, contabulatis, vix aliquantum exsertis, compresse carinatis; apertura securiformi; peristomate recto, acuto, intus albo labiato. Rossm. V. VI. p. 24. 1. f. 445. 46.

Sequentibus duabus longe rarior.

59. *Helix elata* Faure-Biguet. cfr. vol. I. p. 137. (nom. Carocollae) t. VIII. f. 16.

H. testa perforata, conica, multispira, albida, costulata, basi planiuscula; anfractibus planis exsertis, carinatis; apertura securiformi; peristomate recto, acuto intus sublabiato. Rossm. V. VI. p. 23. 2. f. 344.

Panormi, etc. etiam in insula Caprearum. Primus descripsit cl. Faure-Biguet, cujus opus videre mihi non contigit.

60. *Helix turrita* Ph. cfr. vol. I. p. 137. (nom. Carocollae) t. VIII. f. 17.

H. testa perforata, turrito-conica, basi planiuscula, multispira, plicata, lutescente, fusco-maculata, anfractibus planis exsertis, serrato-carinatis; apertura securiformi; peristomate recto, acuto, intus remote labiato. Rossm. V. VI. p. 23. 1. f. 343.

Panormi frequens. *H. Caroni* Desh. Encycl. méth. mox ad hanc mox ad priorem refertur.

61. *Helix Preslii* Ziegl.

H. testa late-umbilicata, suborbiculata, supra planiuscula, striata, cinereo-carnea, supra fusculo-variegata, dilute subtrifasciata; apertura perobliqua, rotundata; peristomate reflexo, sublabiato; marginibus subdistantibus. Rossm. IV. p. 41. f. 225.

Hanc speciem carinthiacam circa Piedimonte d'Alife detexit cl. Scacchi mihique specimina dono dedit, quae cl. Rossmaesslero misi. Attamen differt a specie l. c. descripta marginibus approximatis et fasciis tribus dilutis nullis.

62. *Helix Lefeburiana* Fer.

H. testa umbilicata, orbiculato-depressa, planospira, tenera, pubescente, cinereo-cornea, unifasciata; apertura rotundato-lunata; peristomate reflexo, albido-labiato; marginibus curvatis distantibus.

In Sicilia et circa Neapolin.

63. *Helix macrostoma* von Mühlf. cfr. vol. I. p. 130. (nom. H. planospirae).

H. testa aperte umbilicata, orbiculato-depressa, opaca, *supra subtilissime granulata*, flavescente, rufo-unizonata; apertura late lunata; peristomate late reflexo, albo-labiato; palato-subincrassato. Rossm. IV. 1. 2. f. 216.

Satis frequens. *H. planospira* Rossm. ab hac differt testa lucida, minore, apertura haud dilatata.

† 64. *Helix cryptozona* Ziegl.

H. testa aperte umbilicata, orbiculato-depressa, corneo-lutescente, subpellucida, anguste et pallide rufo-unifasciata; apertura late lunata; peristomate reflexo, albo-sublabiato. Rossm. IV. 2. 1. f. 217.

Ex Rossmaesslero in Sicilia occurrit. Testa modo $10^1/_2$''' lata, $5^1/_2$''' alta, praecedente simillima, tenuior.

Cl. Cantraine Mem. p. 114. *H. macrostomam* et H. trizonam cum H. planospira conjungit.

65. ***Helix obvoluta*** Müll.

H. testa late umbilicata, orbiculata, utrinque plana, brunnea, opaca, pilosa; apertura obtuse triangulari; peristomate reflexo, lilacino-labiato. R.

H. obvoluta Müll. p. 24. — Lamk VI. 2. p. 86. nr. 76. — Rossm. I. p. 69. 2. f. 20. *H. bilabiata* Olivi p. 177. etc. etc.

Secundum cl. Cantraine Mem. Acad. Bruss. p. 117. circa Messinam occurrit; ipse specimen apud cl. C. Gemmellaro vidi, e Sicilia, ut dicebatur, oriundum. Cl. Cantraine H. holosericeam Stud. et angigyram Ziegl. cum hac conjungit!

† 66. ***Helix personata*** Lamk.

H. testa obtecte perforata, depresso-globosa, cornea, opaca, pubescente; apertura coarctata, angulato-trisinuata; peristomata angulato, replicato, labiato, bidenticulato; lamella in pariete aperturali candida. R.

H. personata Lamk VI. 2. p. 92. nr. 99. — Drap. p. 98. t. VII. f. 26. — Rossm. p. 68. f. 18. etc. etc.

Secundum cl. Cantraine prope Messinam pariter occurrit.

† 67. ***Helix Petiti*** Cantraine.

H. testa convexo-lenticulari, subtus convexiori, superforata, acute carinata, striata irregulariterque granulata, luteo-fulva, fusco superne inferneque unifasciata; apertura angustata, sublineari, obliqua, lactea, intus marginata; labio dente vel callo munito, peristomata simplici. — Diam. 3½‴. Anfr. 6. — Cantr.

H. Petiti Cantraine Mem. Acad. Bruss. p. 130. — Figura nulla.

Prope Palermo, rarissima.

Species fossiles.

1. ***Helix vermiculata*** Müll.

In breccia calcarea Panormitana.

2. ***Helix Mazzullii*** Jan.

Cum priore.

3. ***Helix sphaeroidea*** Ph. cfr. vol. I. p. 135. t. VIII. f. 19.

In calcareo Panormitano.

BULIMUS.

Species vivae.

1. ***Bulimus acutus*** Brug. cfr. vol. I. p. 140.

B. testa minutissime perforata, conico-turrita, obtusiuscula, anfractibus convexis, supremis carinatis, ultimis rotundatis, albida, fasciis et strigis radiantibus variante; apertura obliqua semiovata; peristomata recto, acuto simplici; margine columellari breviore strictiore. Rossm. V. VI. p. 41. 2.

Synonymis adde: *Bulimus littoralis* Brumati catalogo p. 34. f. 9.

Frequentissimus.

2. ***Bulimus ventricosus*** Drap.

B. testa subperforata, ovato-conica, obtusiuscula, albida, fasciis fuscis multimoda variante; apertura oblique semiovata; peristomate recto, acuto, simplici; margine columellari breviore, strictiore, reflexo. Rossm. V. VI. p. 41. 2. f. 377.

Prope Neapolin occurrit. Specimina a cl. Scacchi accepi.

3. ***Bulimus decollatus*** L. cfr. vol. I. p. 139.

B. testa cylindrico-turrita, tenuissime striata, albida, apice truncata, consolidata; labro simplici. Rossm. V. VI. p. 45. 1. f. 384.

Frequens.

4. *Buli-*

4. ***Bulimus Pupa*** (Helix) L. cfr. vol. I. p. 140. t. VIII. f. 21.

B. testa rimata, ovato-oblonga, acuta, sordide lutescente, subtiliter striata, anfractibus planiusculis; apertura oblique semiovata; peristomate reflexo, albolabiato; callo dentiformi in angulo marginis exterioris. Rossm. V. VI. p. 42. 2. f. 379.

Bulimus emarginatus Desh. expéd. Morée. Zool. t. XIX. f. 13—15. secundum Cantraine.

Satis frequens.

Varietatem minorem modo 5‴ longam, $2^1/_3$‴ latam, anfractuum 7 prope S. Mauro in Calabria legi.

† 5. ***Bulimus quinquedentatus*** (Pupa) v. Mühlf.

B. testa magna, rimata, subcylindrica, acuminata, ventricosa, lutescente, subtiliter striata; apertura sinuosa, oblique semiovata; peristomate reflexo, candido labiato, quinquedentato; dentibus duobus (altero parvo, altero magno, crasso, obtuso, provecto) in margine exteriore, duobus (altero elato, valido, lamelliformi, altero punctiformi) in pariete aperturali illis oppositis, sexto in columella gibba. Rossm. V. VI. p. 9. 1. f. 304.

Testa 7—9‴ longa, 3—$3^1/_4$‴ alta, anfractuum 8.

In Sicilia ex auctoritate Ziegleri apud Rossm.

6. ***Bulimus tridens*** (Helix) Müll.

B. testa vix rimata, ovato-oblonga, vertice obtusiuscula, apertura angulata, sinuosa; peristomate subconnexo, labiato, tridentato, singulis dentibus in margine exteriore, in columella et in pariete aperturali. Rossm. I. p. 80. 2. f. 33. V. VI. f. 305.

Pupa tridens Drap. p. 68. t. 3. f. 57. Lamk VI. 2. p. 108. nr. 16. — Pfeiff. I. p. 58. t. 3. f. 12. — *Helix tridens* Müll. II. p. 106. — Gm. p. 3611. — *Bulimus tridens* Brg. Enc. p. 350.

In Sicilia et Neapoli, hic inde.

7. ***Bulimus quadridens*** (Helix) Müll.

B. testa vix rimata, sinistrorsa, ovali oblonga, obtusiuscula, lutescente; apertura semiovata, intus cruciatim quadrisinuata; cervice convexa; peristomate patulo, labiato, quadridentato, dentibus singulis in pariete aperturali et in margine exteriore, ceteris in columella, omnibus cruciatim sibi invicem oppositis. Rossm. V. VI. p. 10. 1. f. 306.

In insula Capreanum.

Helix quadridens Müll. II. p. 107. — Gm. p. 3610. — Chemn. IX. t. 112. f. 965. — *Pupa quadridens* Drap. p. 67. t. 4. f. 3. — Lamk VI. 2. p. 109. nr. 17. — *Bulimus quadridens* Brg. Enc. p. 350.

Observatio. Primus cl. Hartmann apud Sturm Deutschl. Fauna VI. 7. 8. *Pupam tridentem* auctorum ad Bulimos esse referendam censuit, ob animal: „Tentacula quatuor gracilia, quorum etiam inferiora haud brevia sunt, nec non forma testae speciem inter *Bulimos* non inter *Pupas* collocare suadent.“ Deinde cl. Rossmaessler in Icon. V. VI. p. 42. 2 ait: „*Pupam tridentem, quinquedentatam, quadridentem* et *seductilem* ad Bulimos trahere rectius esset, quam cum Menkeo *Bulimum Pupam* ad *Pupas* referre.“ Hos viros secutus cl. Pfeiffer jun. in Symbolis suis primus has species sub nomine Bulimi iterum enumeravit.

PUPA Drap.

Species vivae.

1. ***Pupa rupestris*** Ph. cfr. vol. I. p. 141. t. VIII. f. 15. (nom. Bulimi).

P. testa parva, subperforata, turrita, costulato-striata, fusco-cornea, tenera; anfractibus convexis, ultimo ventricoso; apertura ovali-rotundata, edentula; peristomata patulo, simplici acuto; marginibus approximatis. Rossm. IX. X. p. 25. 1. f. 637.

Synonyma: *Vertigo Dupoteti* Terver catal. des Moll. terr. et fluv. observés dans les possessions françaises au nord de l'Afrique Paris et Lyon 1839.

Prope Panormum, Sciaccam, et alibi.

Cl. Cantraine hanc speciem pro statu juvenili *Pupae Philippii* Cantr. Mem. Acad. Bruss. p. 140. declarat, sed errat.

2. *Pupa occulta* Parreyss.

P. testa parva, vix rimata, fusiformi turrita, fusco-cornea, costulato-striata, tenera; anfractibus convexis; apertura ovata; *fauce tridentata*, singulis dentibus in columella, pariete aperturali et in palato; peristomata patulo, simplici, acuto; marginibus approximatis. Rossm. IX. X. p. 25. 1. f. 638.

Panormi cum priore.

Testa $2^1/_4$''' alta, 1''' lata, anfractuum 5—6.

3. *Pupa Philippii* Cantraine vide tab. XXI. f. 3.

P. testa rimata, fusiformi-turrita, fusco-cornea, costulato-striata; anfractibus teretibus, apertura ovata, peristomate reflexiusculo, *fauce subquinquedentata*; dentibus duobus in labro, uno in labio columellari, uno cum adjecto minutissimo in pariete aperturali.

P. Philippii Cantraine Mem. Bruss. p. 140. fig. nulla. — *Pupa caprearum* Philippi apud Rossmaesler XI. p. 11. f. 720. ad specimina ad me accepta.

In Insula Caprearum (Capri) frequentem legi, in montibus Tifati prope Capream cl. Scacchi; in Dalmatia et in Sardinia cl. Cantraine.

Testa $1^5/_6$''' longa, $^3/_4$''' lata, turrita, obtusa. Anfractus $6^1/_2$, valde rotundati, fere gibbi, sutura profunda divisi, tenuissime costulato-striati, fusco cornei, supremi pallidiores. Apertura tertiam spirae partem longitudine superans, ovata; peristoma reflexiusculum, praesertim labium columellare; labrum rectum, medio subdepressum. Plicae duo in labro, superior in medio labro, tertia in labro columellari, quarta in anfracta penultimo; quinta, abbreviata, granaliformis, inter hanc et initium labri.

4. *Pupa granum* Drap. (P. secale? vol. I. p. 138.).

P. testa parva, rimata, attenuato-cylindrica, obtusa, [fusco-cornea] subtilissime striata; apertura semiovata; fauce quinqueplicata, plicis binis in columella et in palato, quinta in pariete aperturali. Rossm. V. VI. p. 14. 1. f. 322.

P. granum Drap. p. 63. t. III. f. 45. 46. — Lamk VI. 2. p. 110. nr. 23. — ed. 2. vol. VIII. p. 178.

Circa Trapani et in insula Caprearum (Capri) legi.

5. *Pupa umbilicata* Drap.

P. testa parva, perforata, cylindrico-oblonga, fulvo-cornea, glabra, nitida; apertura semiovata; pariete aperturali *juxta marginem exteriorem unidentato*; peristomate planoreflexo, albolabiato. Rossm. V. VI. 15. 2. f. 327.

Ad Amalfi, in insula Caprearum etc.

Variat plica succedanea debili in labio columellari.

6. *Pupa Avena* Drap.

P. testa perforata, fusiformi conica, brunnea; apertura coarctata; peristomate immerse septemplicato (ternis plicis in margine exteriore et in columella sibi invicem oppositis, immersis, septima in parieta aperturali solitaria, provecta). Rossm. I. p. 82. f. 36.

P. Avena Drap. p. 64. t. 3. f. 47. 49. — Lamk VI. 2. p. 110. ed. 2. VIII. p. 177. *Pupa lucana* Briganti et Delle Chiaje secundum Scacchi. — Pfeiff. III. p. 39. t. 7. f. 5. 6. — Papa Juniperi Anglorum. Frequentissima ad truncos Fagorum in montibus peninsulae Surrentinae.

ACHATINA Lam.

Species vivae.

1. *Achatina Folliculus* Gm. cfr. vol. I. p. 141. t. VIII. f. 27.

A. testa ovali subcylindrica, acuta, corneo-lutescente, splendida, polita; spira celeriter

evoluta; apertura elongato-pyriformi; peristomate recto, acuto, subsimplici; margine exteriore convexo. Rossm. IX. X. p. 34. 1. f. 656.

Sub lapidibus frequens.

2. *Achatina Hohenwarti* Rossm. vol. I. p. 142. t. VIII. f. 26.

A. testa parva subfusiformi, celeriter evoluta, spira attenuata, lutescente, splendida, polita; apertura elongato-pyriformi, angusta; peristomate recto, acuto, simplici, margine exteriore convexo. Rossm. IX. X. p. 34 2. f. 657.

Ex Appulia specimina attulit cl. Scacchi.

Primus in vol. I. p. 142. monui, verisimiliter species duas ab auctoribus sub nomine *A. Aciculae* confusas esse, figuras utriusque formae exhibens, quo magis differentia earum eluceat. Hanc observationem praetervidens cl. Rossmaesler fig. 26 nostram ad A. Aciculam l. c. p. 35. 2. laudavit. Ad nostram speciem spectat etiam fig. Turtoni nr. 71.

3. *Achatina Acicula* (Buccinum) Müll. cfr. vol. I. t. VIII. f. 25.

A. testa minuta, fusiformi-cylindrica, apice attenuata, obtusa, alba, hyalina, polita; apertura lanceolata, angusta; peristomata recto acuto. Rossm. IX. X. p. 35. 1. f. 658.

In littore maris a rivulis advectam pluries inveni.

4. *Achatina lubrica* (Helix) Müll.

A. testa parva, ovato-oblonga, fulvo cornea, laevi nitida. Rossm. I. p. 88. 1. f. 43.

Helix subcylindrica L. Gm. p. 3752. — Helix labrica Müll. II. p. 104. — L. Gm. p. 3661. — Bulimus l. Brg. Encycl. nr. 23. — Drap. p. 75. t. 4. f. 24. — Lamk VI. 2. p. 126. ed. 2. VIII. p. 237. — Pfeiff. I. p. 50. t. 3. f. 7.

Prope Neapolin legit cl. Scacchi, penes quem vidi.

COCHLICOPA Fer.

Species viva.

Cochlicopa algira (Bulimus) Brg. cfr. vol. I. p. 141.

C. testa elliptico-oblonga, obtusa, lutescente, pellucida, tenui, dense striata; apertura supra acute attenuata, infra dilatata, spiram aequante, peristomate simplici. Rossm. II. p. 18. 2. f. 123.

Synonym. adde: Achatina cornea Brumati Catal. p. 35. f. 5.

Sub Acantho aliisque plantis non frequens. Semper varietatem latiorem inveni, quae *Polyphemus dilatatus* Ziegl.

CLAUSILIA Drap.

Species vivae.

† 1. *Clausilia inflata* Ziegl. (non Delle Chiaje).

Cl. testa vix rimata, elevato-fusiformi, apice attenuata, albida, solida, costulata, cervice rugosa; apertura oblongo-ovata; peristomate continuo, parum soluto, reflexiusculo, subsimplici; lamellis parvis, approximatis; plica palat.*) una supera; pl. lunata**) distincta, pl. columellari inconspicua. Rossm. IV. p. 12. 1. f. 250

Testa 7‴ longa, $1^1/_2$‴ lata, anfractuum 12.

Secundum Zieglerum ex Sicilia provenit.

2. *Clausilia macrostoma* Cantraine cfr. vol. I. p. 139. t. 8. f. 24. nom. Cl. syracusanae.

Cl. testa vix rimata, fusiformi, ventricosa, demum decollata, cinereo livescente, eleganter [lamelloso] costulata, cervice plana, basi gibba; apertura rotundata, peristomate continuo, soluto, reflexo, albo, sublabiato; lamellis parvis; plica palat. altera supera longa,

*) Palatum est pars interior cervicis quae pone labrum intus jacet.

**) Plica lunata transversa in palato sita est, et plerumque extus ad instar maculae lunatae albae transparet.

altera infera juxta pl. columellarem subemarsam e pl. lunate imperfecta exeunte. Rossm. IV. 13. 2. f. 255.

Cl. macrostoma Cantraine Bull. II. p. 381. — Mem. Acad. Bruss. p. 153. t. V. f. 18. Clausilia inflata Delle Chiaje. — Scacchi Cat. p. 16. 1.

Prope Syracusas neque alibi, in Insula Malta Cantraine.

3. *Clausilia Grohmanniana* Partsch.

Cl. testa rimata, cylindraceo-fusiformi, apice decollata, albido-lutescente, *subtilissime costulata;* apertura pyriformi rotunda; peristomate continuo, soluto, reflexo; *plicis palatalibus* 4, mediis antice callo conjunctis; lamella inferiore valida flexuosa. Rossm. III. 7. 1. f. 160.

Testa integra 12‴ longa, decollata 8—10‴; latitudo $2^1/_2$‴. Anfractus in specime integro 10—11.

In monte Pellegrino prope Panormum.

4. *Clausilia septemplicata* Ph. cfr. vol. I. p. 139. t. VIII. f. 22.

Cl. testa rimata, fusiformi, ventricosa *minutim* striata, fusco-cornea, *sericina*, sutura papillifera papillis albidis, *minimis;* apertura ovata; peristomate continuo, vix soluto, patulo; *plicis palatalibus* 4, mediis antice callo conjunctis; lamella infer. flexuosa R.

Cl. sericina Rossm. III. 7. 2. f. 161. (Nomen meum jus prioritatis habet).

In monte Pellegrino. Cl. Cantraine Mem. Bruss. p. 134. hanc cum priore conjungere vult, quod pauci laudabunt.

† 5. *Clausilia Braunii* de Charpentier.

Cl. testa rimata, fusiformi, ventricosa, fusco-cornea, substriata, sutura papillifera; papillis elongatis sparsis, apertura ovata; peristomata continuo affixo; *palato uniplicato;* lamella infera flexuosa; plica columellari emersa. Rossm. III. 9. 1. f. 162.

Teste Zieglero in Sicilia occurrit. Testa 8—10‴ longa, 2‴ lata, anfractuum 10—11.

† 6. *Clausilia gibbula* Ziegl.

Cl. testa rimata, cylindraceo-fusiformi, ventricosa, subtiliter striata, lutescenti cornea; sutura papillifera; papillis crebris striaeformibus, candidis; apertura ovato-rotundata; peristomate subconnexo; *palato triplicato*, plicis superioribus antice callo conjunctis; pl. columellari subemersa; lamellis mediocribus. Rossm. III. p. 12. 2. f. 171.

Testa 6^3_4‴ alta, $1^1/_2$‴ lata, anfractuum 9.

Habitat in Samnio.

7. *Clausilia paestana* Ph. cfr. vol. I. p. 138. not.

Cl. testa minutim rimata, fusiformi, fusco cornea, laevi, cervice striata, sutura papillifera, papillis minutis, elongato-punctiformibus; apertura pyriformi ovata; peristomate *sejuncto*, albido labiato; *plica palatali una* longa; pl. lunata distincta; pl. columellari emersa; lamellis mediocribus, inferiore in labium transeunte. Rossm. III. 12. 1. f. 172.

Cl. punctata Scacchi Catal. p. 16. 1. (non Michaud, quae longe ventricosior et peristomate connexo, ut de plicis taceam, differt).

In ruinis Paesti.

8. *Clausilia papillaris* (Helix) Müll. cfr. vol. I. p. 138.

Cl. testa exacte rimata, fusiformi, ventricosa, cinereo-lutescente, obsolete striata [in var. costulato-striata]; sutura rufa, punctato-papillifera; apertura rotundata, peristomate vix connexo; *palato plicis nullis*, saepe calloso; plica columellari immersa, plica lunata ad suturam usque elongata; lamellis parvis. Rossm. III. 12. 1. f. 169.

Frequentissima ubique praesertim:

Var β. testa costulato-striata, palato calloso; cervice basi in cristam compressa, quae *Cl. virgata Jan. Cl. affinis* vol. I. p. 139. cfr. Rossm. f. 170.

9. *Clausilia leucostigma* Ziegl.

Cl. testa vix rimata, fusiformi-cylindrica, opalina, substriata, sutura papillis subcontiguis

moniliformi; apertura pyriformi rotundata; peristomate subconnexo, albido-labiato, reflexo; *plica palatali nulla;* pl. lunata parum curvata, ad suturam usque elongata, apice furcata, columellari immersa, parva; lamella inf. remotiuscula. Rossm. III. 11. 1. f. 166.

Testa 8''' alta, 2''' lata, anfractuum 10. In Samnio occurrit et circa Balsorano frequentem legit cl. Scacchi, cui specimina debeo, nec non prope Capuam.

10. *Clausilia opalina* Ziegl.

Cl. testa vix rimata, fusiformi, ventricosa, opalina, nitida, substriata, cervice plicato-rugosa, sutura papillifera, papillis minimis striaeformibus; apertura pyriformi rotundata; peristomate continuo, affixo, reflexo, sublabiato, plicis palat. *nullis;* plica columellari emersa, pl. lunata ad suturam usque elongata, apice furcata. Rossm. III. 11. 2. f. 167.

Testa 8—9''' longa, 2''' lata, anfractuum $10^1/_2$. Ex Samnio accepit cl. Ziegler; prope Pietramellara detexit cl. Scacchi, cui specimina debeo.

11. *Clausilia cinerea* Ph. cfr. vol. I. p. 145. t. VIII. f. 24.

Cl. testa vix rimata, fusiformi, opalina, substriata, cervice plicata; apertura rotundata; peristomate continuo, soluto, reflexo, *plicis palati nullis;* plica lunata ad suturam usque elongata, apice furcata; plica columellari subemersa. Rossm. III. p. 11. 2. (nom. Cl. ominosae *). f. 168.

Cl. teres Delle Chiaje Scac. catal. p. 16. 1. Cl. teres Lamk valde diversa, 11''' longa.

Prope Neapolin frequens, in Sicilia eam nunquam vidi. Testa 6''' non superat.

12. *Clausilia candidescens* Ziegl.

Cl. testa vix rimata, fusiformi, ventricosa, solida, violacescenti-lactea, glabriuscula, apice et cervice striatis; apertura rotundata, peristomate continuo, soluto, *late reflexo, labiato;* [plicis palati nullis] plica columellari lamella superiore emersa, compressa, inferiore subduplici. Rossm. II. 10. 2. f. 104.

Specimina 10''' longa prope Monte Cassino, 9'' longa in monte Taburno, legit cl. Scacchi mihique dedit; specimina 7—8''' longa, quae „intermedia inter *Cl. candidescentem* et *cinereum*“ in litteris vocavit cl. Rossmaesler, idem circa S. Angelo in Teodice detexit, et adhuc minora $6^1/_2$''' longa (Cl. lubrica Scacchi) ad Cajetam legit; ipse vero specimina 10''' longa cinereo-lactea in monte Tirioli Calabriae repperi.

† 13. *Clausilia lactea* Ziegl.

Cl. testa rimata, fusiformi ventricosa, sordide lactea, supra costulato-striata, solida; apertura angulato-rotundata; cervice tumida, costulato-striata; peristomate reflexo, albo-labiato; lamella superiore evanescente, inferiore remota stricta; plica palatali una supera; pl. lunata mediocri, pl. columellari immersa. $4^1/_2$—6''' alta, $1^3/_4$—2''' lata anfr. 9. Rossm. IX. X. p. 15. 2. f. 616.

Var. major ventricosior, cervice magis inflata (Cl. episcopalis De Cr. et Jan) a cl. Jan prope Cataniam reperta est.

14. *Clausilia dalmatina* Partsch.

Cl. testa fusiformi-subcylindrica, ventricosa, cinereo-lactea, sparsim obscure atomata et striolata; anfractibus planiusculis; apertura ovato-pyriformi, aquose hepatica, peristomate continuo, subsoluto, reflexo, acuto, sublabiato; cervice rugosa; lamella infera parum elata. Rossm. II. 7. 1. f. 98.

Testa 8—9''' longa etc.

Hanc speciem cl. Scacchi prope Piedimonte d'Alife detexit. Specimina, quae amicitiae ejus debeo $10^1/_2$''' longa. A *Cl. candidescente* fere anice peristomate magis reflexo vix labiato differre videtur.

---

*) „Cl. Ziegler ominosam vocavit, propterea quod Dr. Crater, qui primus eam detexit, eo die qua eam invenit, et in ipso loco [prope Panormum], a latronibus spoliatus, aegre vitam salvare potuit.“ Quid de hac historia Panormitani sentiunt? Nomen meum jus prioritatis habet.

† 15. *Clausilia piceata* Ziegl.

Cl. testa rimata, fusiformi, fulvo-cornea, subatriata, nitidissima; cervice gibba, striata; apertura pyriformi; peristomate sejuncto, labiato; plica palatali una, supera, longa; pl. lunata perfecta; pl. columellari immersa. 7‴ alta, $1^1/_2$‴ lata, anfractuum 12. Rossm. IV. 18. 2. f. 266.

Teste Zieglero in Samnio degit.

16. *Clausilia bidens* (Turbo) Müll.

Cl. testa minutissime rimata, fusiformi subventricosa, rufo-cornea, glabriuscula; cervice subtiliter-striata; apertura ovato-pyrifrmi; peristomate connexo, albo, limbato; lamella inferiore flexuosa; plicis palatalibus subquatuor, prima et tertia longioribus, reliquis brevissimis; pl. lunata nulla; plica columellari emersa; palato transverse calloso; clausilio apice bilobo. Rossm. VII. VIII. p. 16. f. 461—467.

Turbo bidens Müll. II. p. 116. — L. Gm. p. 3609. — Bulimus b. Brg. Enc. meth. p. 352. — *Clausilia b.* Drap. p. 68. t. 4. f. 5—7. — Pfeif. I. p. 60. t. 3. f. 50. — Lamk. ed. 2. VIII. p. 202.

Prope Cumas legi.

17. *Causilia solida* Drap.

Cl. testa rimata, cylindraceo-fusiformi, cinereo lutescente, nitidula, subtilissime costulato-striata; cervice basi gibbosa compressa; apertura rotundata; peristomate subconnexo, labiato; plica palatali nulla; callo palatali supero punctiformi; plica lunata perfecta, lata; plica columellari vix conspicua. Rossm. IV. 18. f. 267.

Prope Cajetam detexit cl. Scacchi varietatem „callo cervicali magis elevato, papillisque suturae distinctis" a forma normali recedentem, quam ad specimina a me accepta cl. Rossmaesler XI. f. 696. delineavit. Eandem speciem cl. auctor in litteris prius pro varietate Cl. candidescentis agnoverat.

AURICULA Lam.

Species vivae.

1. *Auricula Firminii* Payr. cfr. vol. I. p. 142.

A. testa solida, ovato-acuta, flavescente, *transversim punctato-striata*; columella triplicata, labro incrassato, bidentato.

Sequente multo rarior, junior pubescens.

2. *Auricula Myosotis* Drap. cfr. vol. I. p. 143.

A. testa oblongo-conica, acuta, laevi, corneo fuscescente; columella triplicata; labro *tenui*, *simplici*, subreflexo.

Frequens in littore. Animal observavi. — A. denticulata (Voluta) Mont. p. 234. t. 20. f. 5. labro incrassato, denticulato differt, et ad sequentem pertinere videtur.

† 3. *Auricula personata* Mich.

A. testa ovato oblonga, alba, tenui, laevigata, anfractibus subplanis; spira acuta; apertura oblonga, angusta, utrinque attenuata, columella quadriplicata; labro incrassato, reflexo, intus quinque-aut sex dentato.

A. personata Desh. in ed. 2. Lamk. VIII. p. 334. — *Carychium personatum* Mich. compl. à Draparn. p. 73. t. 15. f. 42—43. In regno Neapolitano (Scacchi) — Specimina a Parreyssio accepta non alba sed pallide fulva sunt, et plicas *tres* modo habent in columella.

4. *Auricula Bivonae* Ph.

A. testa oblongo-conica, acuta, laevi, *alba*, columella *biplicata*; labro tenui, simplici.

A. Myosotis *β.* Ph. vol. I. p. 143. — *Ovatella bidentata* Bivona p. 22. t. 2. f. 10. (Cum jam antea cl. Say *Melampum* (l. c. Auriculam) *bidentatum* descripserit, nomen Bivonae mutandum erat; etiam Montagu A. bidentatam (Volutam) descripserat). —

Valde affinis est A. (Voluta) bidentata Montagu supp. p. 101. t. 30. f. 2., sed rima umbilicari, labro incrassato, testa magis ovata, magisque acuminata differt.

3. *Auricula? conoidea* (Turbo) Broc. cfr. vol. I. p. 143.

A. testa conico-turrita, laevissima, lactea; columella uniplicata, labro intus striato.

Syn. adde Rissoa polita Scacchi Catal. p. 15.

Panormi, Drepani, Tarenti. Certo non hujus generis, sed unice animalis observatio locum ejus decidere potest.

Species fossilis.

Auricula conoidea Broc.

In tufo basaltico ad Militello.

CYCLOSTOMA Drap. Lamk.

Species vivae.

1. *Cyclostoma elegans* (Nerita) Müll. cfr. vol. I. p. 143.

C. testa ovata, subconica, perforata, striis transversis tenuibus elegantissime exarata, albido cinerea, obscure minutim variegata.

Frequens ubique.

2. *Cyclostoma sulcatum* Drap. cfr. vol. I. p. 144.

C. testa ovato-conica, perforata, striis distantibus profundioribus transversis *sulcata*, subdecussata, *rufa*, peristomate producto, soluto.

Praecedente longe rarior.

3. *Cyclostoma striolatum* Porro vide t. XXI. f. 7.

C. testa subimperforata, turrita, lutescenti, cornea, *argute* costulata; anfractibus valde convexis; peristomate amplificato, dilatato, utrinque subauriculato.

C. turriculatum vol. I. p. 144. — *Pomatias striolatum* Porro Revue zoolog. nr. 3. aprili 1840. p. 106.

Prope Panormum, Pantalica, Stabias.

Species differt a *C. maculato* et *patulo* testa argute costulata, a *C. cinerascente* Rossm. quocum hac nota convenit, testa subimperforata, et peristomate amplificato. Varietates duae distinguendae a) *major* 5‴ alta, $2^1/_2$‴ (oblique) lata, mox immaculata, mox fasciis tribus e maculis rufis quadratis ornata, et b) *minor* testa vix 4‴ alta, immaculata, rarius fascia una suturali macularum rufarum ornata. Hanc in monte *Tirioli* in Calabria legi.

Familia 9. LIMNAEACEA Lamk.

PLANORBIS Müll.

Species vivae.

1. *Planorbis marginatus* Drap. cfr. vol. I. p. 145.

Pl. testa cornea, subopaca, fusca, utrinque concava, *carinata*; anfractibus extimis amplioribus, *carina infera*.

In Sicilia et prope Neapolin frequentissima, diam. 6‴.

2. *Planorbis subangulatus* Ph. vide t. XXI. f. 6.

Pl. testa cornea, subopaca, utrinque concava, *subangulata*, angulo infero.

In rivulis prope Panormum frequens (ad Nicaeam Liguriae legit cl. Kunze).

Testa vix diametrum 5‴, altitudinem $1^1/_3$‴ attingit. Facies utraque concava, superior tamen magis quam inferior. Anfractus quinque satis celeriter crescentes; strias minutissimas angulumque obtusum ea in regione ostendunt, ubi in Pl. marginato carina distincta

conspicitur. Apertura transversim oblonga, ab anfractu penultimo parum angustata. Color e corneo griseus. — Differt a *Pl. lutescente* Lamk testa *supra* magis concava, cum ille „subtus concavus“ vocetur. *Pl. orientalis* Oliv. „testa utrinque plano depressa, subrugosa“ satis differre videtur; differentiae a Pl. marginato in descriptione indicatae sunt.

PHYSA Drap.

Species vivae.

1. *Physa contorta* Michaud. cfr. vol. I. p. 146. t. IX. f. 4. (nom. Ph. rivularis).

Ph. testa sinistrorsa, ovata, inflata, perforata; spira exserta, acuta, anfractibus valde convexis.

Ph. contorta Michaud Bull. Soc. Linn. de Bordeaux. vol. III. 1829. p. 266. — Compl. Drap. p. 83. t. 16. f. 21. 22. Lamk. ed. 2. VIII. p. 403.

Praeter Siciliam Pyrenaeos, Corsicam et Algeriam habitat.

2. *Physa fontinalis* (Bulla) L.

Ph. testa sinistrorsa, ovali, diaphana, laevi, luteo-cornea; spira brevissima, acutiuscula.

Bulla fontinalis L. Gm. 3427. — *Planorbis bulla* Müll. hist. p. 167. — *Physa fontinalis* Drap. p. 54. t. 3. f. 8. 9. Lamk VI. 2. p. 156. — ed. 2. VIII. p. 399. etc. Delle Chiaje ined.

Prope Neapolin ipse legi, 6‴ longa est.

† 3. *Physa acuta* Drap.

Ph. testa ovato-oblonga, albo-cornea, diaphana, apice acuta, laevigata; anfractibus sex, convexis, ultimo magno inflata; apertura ovato-oblonga, alba, columella subcontorta, recta; labro intus incrassato.

Ph. acuta Drap. p. 55. t. 3. f. 10. 11. — Lamk. ed. 2. VIII. p. 403.

Secundum Deshayes in Sicilia occurrit, ego neque ipse inveni, neque in ulla Siculorum collectione vidi. Differt a *Ph. fontinali* spira acuta, dimidiam aperturam aequante, quae in illa obtusiuscula est, ac vix tertiam aperturae partem adaequat.

LIMNAEUS Drap.

Species vivae.

1. *Limnaeus stagnalis* (Helix) L.

L. testa imperforata, ovata, ventricosa; spira turrita, extremo anfractu supra subangulato; peristomate repando. Rossm.

Helix stagnalis L. Gm. p. 3657. — Limnaeus st. Drap. p. 51. t. 2. f. 38. 39. — Lamk. VI. 2. p. 159. ed. II. VIII. p. 408. etc. etc.

Circa Neapolin; in Sicilia desideratur.

2. *Limnaeus palustris* (Buccinum) Müll. cfr. vol. I. p. 146.

L. testa ovato-oblonga, subturrita, striata, fusca, imperforata, anfractibus rotundatis, spira aperturam superante, conico-acuta; apertura ovato-elliptica.

Frequens. Species a Zieglero aliisque distinctas agnoscere non possum.

3. *Limnaeus ovatus* Drap.

L. testa rimata, ovata, corneo-lutescente, tenera; spira brevi, acuta; anfractu extremo ampullaceo; apertura ovata; plica columellari obsoleta; peristomate subpatulo. Rossm.

In Sicilia et circa Neapolin freqens, ubi vero *L. auricularius* a cl. Costa et Scacchi citatus mihi *nunquam occurrit.*

4. *Limnaeus pereger* (Buccinum) Müll. cfr. vol. I. p. 146.

L. testa subrimata, elongato-ovata, acuta, subventricosa, cornea, brevispira; anfractu ultimo superne attenuato; apertura acute ovata; peristomate plerumque sublabiato. Rossm.

Satis frequens.

5. Lim-

5. *Limnaeus solidus* Ph. vide t. XXI. f. 5.

L. testa umbilicata, ovata, cornea, solida; anfractibus rotundatis, ultimo maximo, versus suturam superne depresso, spira obtusa, fere contabulata; apertura ovata, superne angustata, spiram ter aequante; columella haud plicata.

In rivulis prope Gibilmanna in Sicilia boreali.

Testa 6''' longa, 4''' lata, ovata, pro genere admodum solida, pallide cornea, subtilissime longitudinaliter striata, interdum angulis multis obsoletis transversis cincta, ut in aliis speciebus. Anfractus superiores rotundati, sutura profunda divisi, spiram obtusam magis contabulatam quam in reliquis speciebus formant; ultimus maximus, ad suturam tumidus, deinde versus aperturam ultra medium depressus. Apertura ovata, superne attenuata. Labium expansum, reflexum, umbilicum satis amplum mentiens, basi haud plicatum callosumve. — Cum *L. peregro* in vol. I. p. 147. associavi, ejusque varietatem esse credit cl. Rossmässler, sed hic satis differre videtur; spira longiore, acutiore, non contabulata; anfractu ultimo versus aperturam non depresso, unde apertura superne non angustata est; plica columellari magis distincta; testa tenuiore; umbilico minore. *L. marginatus* Michaud Compl. de Drap. p. 88. t. 16. f. 15. 16. differt: spira acuta, dimidiam aperturam aequante; apertura superne non angustata etc.

6. *Limnaeus minutus* Drap. cfr. vol. I. p. 147.

L. testa ovato-conica, acuta; tenui, pellucida, cinerea, *umbilicata*, anfractibus 5, convexis, suturis excavatis; apertura ovata.

In fontibus ad la Feria et alibi, in Acqua Santa Montis S. Angelo di Castellamare.

Species fossiles.

1. *Limnaeus palustris* Müll.

Tarenti.

2. *Limnaeus pereger* Müll.

Tarenti.

Familia 10. MELANIACEA Lamk.

MELANIA Lamarck.

Species fossilis.

Melania? soluta n. sp. tab. XXIV. fig. 1.

M. testa elongato-conica, rimata; anfractibus planiusculis, laevissimis, apertura oblongo ovata, superne angulata; labio calloso, soluto.

In monte, supra quem Sta Severina, oppidum Calabriae, jacet, cum testis marinis occurrit. Specimina 41 conferre potui. Testa $4^1/_2$''' alta, $1^3/_4$''' lata, elongato-conica, subturrita. Anfractus 8, planiusculi, imo interdum medio depressi, raro convexiusculi, sutura angusta profunda sejuncti; ultimus obsolete angulatus, omnes laevissimi. Apertura dimidiam spiram aequat, oblique-semiovata, superne subangulata, basique vix subeffusa est. Labrum rectum, axi parallelum, parum sinuatum. — *Melaniae Esperi* simillima est, at dimidio minor et labio soluto facillime distinguenda.

Familia 11. PERISTOMACEA Lamk.

VALVATA Müll.

Species viva.

1. *Valvata piscinalis* (Nerita) Müll.

V. testa globoso-conoidea, subtrochiformi, perforata, albida, anfractibus subquinis, spira apice obtusa.

Nerita piscinalis Müll. p. 172. — *Helix* p. L. Gm. p. 3627. — Cyclostoma obtusum Drap. p. 33. t. I. f. 14. — *Valvata obtusa* Pfeiff. I. t. IV. f. 32. — *Valvata piscinalis* Lamk VI. 2. p. 172. ed. 2. VIII. p. 504. etc. etc.

Prope Neapolin satis frequentem in Sicilia nunquam vidi.

Species fossilis.

* *Valvata? striata* Ph. cfr. vol. I. p. 147. t. VIII. f. 3.

V. testa minima, subdiscoidea, supra convexiuscula, subtus umbilicata, transversim sulcato-striata; apertura orbiculari, valde obliqua.

In argilla ad Cefali prope Cataniam legi.

An hujus generis? Quibus notis differant minutae Delphinulae a Valvatis praeter soliditatem mihi non liquet, ubi cum testaceis marinis consociatae sunt, Delphinulas vocamus, sed ad Cefali etiam Cyrena occurrit. An potius Delphinula ex analogia cum speciebus sub hoc titulo recensitis?

PALUDINA Lamk.

Species vivae.

1. ***Paludina fasciata*** (Nerita) Müll. cfr. vol. I. p. 148. (nom. P. achatinae).

P. testa subperforata, ovata, apice acuta, *solida*, pallide virente, trifasciata; anfractibus convexis, sutura mediocri, aperture oblique rotundato-ovata.

Circa Neapolin; an etiam in Sicilia?

2. ***Paludina tentaculata*** (Helix) L. cfr. vol. I. p. 148. (nom. P. impurae).

P. testa oblongo-ovata, conoidea, laevi, pellucida, corneo-lutescente, imperforata, anfractibus 5, ultimo ventricoso; spira acuta. 5‴.

Frequens.

3. ***Paludina rubens*** Menke. cfr. vol. I. p. 148.

P. testa ovato-conoidea, perforata, laevi, pellucida, corneo-rubella; anfractibus quinque valde convexis; sutura profunda; apertura rotundo-ovata. 3—5‴.

In Siciliae rivulis frequens, etiam in Lago di Patria prope Neapolim.

4. ***Paludina idria*** Féruss.

P. testa minuta, ovata, obtusa, imperforata, subrufa, diaphana; anfractibus rotundatis; apertura rotundato-ovata, spiram subsuperanta. $1^1/_2$—2‴.

P. idria Férussac secund. Terver Catal. des Moll. terr. et fluv. etc. au nord. de l'Afrique. Paris. 1839. 8vo. p. 37. t. 4. f. 18. 19. bene. *P. porata* (Say) Menke syn. p. 42. secundum Terver. — *Paludina fluminensis* Ziegl. — *P. confervicola* Dr. Cr. et Jan. (vidi specim. prope Fiume a cl. Pfeif. lecta, nec non spec. carniolica). — *P. conovula* Parreyss vidi spec.

In fontibus Lucaniae legit cl. Scacchi mihique specimina dono dedit. — Testa $1^1/_2$‴ longa; $1^1/_4$‴ lata, ovata, obtusa, diaphana, pallide cornea, in rufum vergens, si animal siccatum intus remanserit, nigra. Anfractus 4, valde rotundati spiram aliquantulum superant; labium fere rectum rimam angustissimam obsoletam relinquit. — *Operculum* formam aperturae habet, tenue, intense rufum, planum, *spirale*, non striis concentricis ornatum, gyris 2—3 constat. — Paludina (Cyclostoma) *viridis* Drap. testa oblonga $1^3/_4$ alta, modo 1‴ lata potissimum differre videtur. — *Animal* observavit cl. Scacchi.

5. ***Paludina thermalis*** (Turbo) L. cfr. vol. I. p. 14. (nom. P. muriaticae).

P. testa minuta, conico-turrita, laevi, subperforata, anfractibus sex, parum convexis, vertice acutiusculo; apertura ovata, spiram non aequante.

In littore hic inde praesertim in lacunis. Nonne potius Rissoa? Animal Messanae 1831 a me observatum nihil a Rissois diversum, fuscum, ut brevibus in diario observavi:

idem exsiccatum e Paludina baltica ad insulam Norderney lectum, aqua mollitum, mihi proboscidem elongatam ostendit. — *Operculum* pallide corneum paucispiratum.

Observatio. Multas species auctorum collatis speciminibus l. c. conjunxi, quas postea uti distinctas enumeravit cl. Deshayes in edit. 2. Lamk., *e. g. P. acutam*, sed idem nr. 6. Cyclostoma anatinum ut synonymum P. muriaticae laudavit, et iterum sub nr. 19. uti speciem distinctam proposuit! — Inter tot nomina nomen antiquius elegi, quod facultatem mirandam hujus speciei indicat, illam nempe in *thermis* vivendi. Forte aliae Paludinae minutae ad Rissoas transferendae sunt.

Species fossiles.

1. *Paludina tentaculata* L.
   Tarenti.
2. *Paludina rubens* Menke.
   Tarenti.
3. *Paludina thermalis* L.
   Tarenti. — Pezzo — Militello, Palermo, semper rara.

RISSOA Fréminville. Cingula Fleming.

Cfr. Vol. VIII. ed. 2. Lamk. p. 460. etc.

Primus descriptionem animalis exactam dedit cl. Bivona pater, quem scientiae praemature mortuum omnes dolemus, in: Generi e specie di Molluschi descritti dal Barone Antonino Bivona e Bernardi, lavori postumi pubblicati dal figlio Andrea etc. Palermo 1838. absque figuris, et quidem sub nomine Loxostoma. Hoc nomine in manuscriptis suis jam 1831, ubi Panormi cum eo consuetudinem frequentem habebam, utebatur, operum Desmarestii, Payraudeau etc. ignarus, deinde 1832 Neapoli eum certiorem feci, Loxostomata sua sub nomine Rissoarum distincta esse. Hoc monendum erat, ne quis summum Siciliae virum in historia naturali vituperet de novo nomine. Descriptionem animalis ipsis verbis viri oculatissimi dabo, quia cum observationibus meis omnino congrua est, figuras meas apponens. vide t. XXIII. f. 1. et f. 2. *Pes* oblongus, angustus, antice obtusus vel truncatus, postice acutus. *Caput* in proboscidem satis longam, pedem tamen non superantem, productum, suprà depressum, apice bilobum, lobis ab *ore* longitudinali divisis, labiorum officio fungentibus. *Tentacula* duo, setacea, satis longa, [caput bis terve aequantia] distantia, *oculos* in basi externa intumescente gerentia. Appendix caudiformis opercülifera a dorso pedis, ubi musculus retractor inseritur, proficiscens, subtriloba, lobo mediano plerumque filo terminato. [Tale quid ego non vidi, nec quid organum sit asserere ausim]. Branchia e filis satis distantibus in unicam lineam ordinatis constat. Cl. Bivona animalia R. Calathisci, Montagui, costatae, Auriscalpii et radiatae vidit, ipse animalia R. costatae, violaceae, ventricosae, monodontae, fulvae, duarumque specierum e mari Germanico depinxi. *Hae species omnes simillimis animalibus incoluntur;* valde doleo quod mihi nunquam contigerit, animal *R. Bruguieri* observare, quod forte diversum est.

Paludinae pede breviore, proboscide nulla, capite tamen inter tentacula setacea prominente differunt.

Species vivae.

a. apertura haud effusa, labro incrassato, marginato.

1. *Rissoa costata* Desm. cfr. vol. I. p. 157.
   R. testa turriculata, transversim punctato-striata, anfractibus superioribus costis inflatis

distinctis; ultimo non costato, hyalina, lineis pluribus transversis fuscis interruptis ornata *); labro incrassato, marginato.

Turbo variabilis v. Mühlf. Verhandl. d. Berl. Gesellsch. 1824. vol. I. p. 212. t. I. (7) f. 9. — R. costata Lamk. ed. 2. VIII. p. 481; an *variabilis* vocanda?

In Sicilia rarior videtur; Surrenti (Sorrento) eam frequentissimam deprehendi, Tarenti.

2. ***Rissoa elata*** Ph. vide t. XXIII. f. 3.

R. testa turrita, subulato-acuta, obsolete transversim striata, longitudinaliter plicato-costata; labro *producto*, acuto, saepe marginato, fissuram umbilicalem formante.

Ad Neapolin et Tarentum satis rara, 11 spec. legi.

Testa fere $5'''$ longa et $2'''$ lata (etiam minor, modo $3^{1}/_{3}'''$ alta) anfractibus 9—10 constans, quorum supremi 5 planissimi, obsolete nodulosi apicem acutissimum, subulatum formant. Superficies obsolete transversim striata; costae circa 11, in anfractu ultimo abbreviatae, in reliquis interdum superne evanescentes, in ultimis saepe obsoletae. Apertura dimidiam spiram subsuperans, ovata, superne angustata et rotundata. Labrum *productum*, acutum, plerumque intus et extus marginatum; labium adnatum *inferius vero valde expansum*, lamellam liberam sistens et fissuram umbilicalem valde distinctam formans, qua nota facillime haec species distinguitur. Color pallide corneus, costae albae, anfractus ultimus lineis transversis rufofulvis ante limbum labri albidi (ut in R. costata); margo labri saepe rufescit. *R. costatae* et *ventricosae*, forte etiam *R. lineolatae* Mich. affinis, sed labro expanso et umbilico statim dignoscenda.

3. ***Rissoa ventricosa*** Desm. cfr. vol. I. p. 149.

R. testa turrita, ventricosa, *concolore*, anfractibus transversim punctato-striatis, longitudinaliter costatis, costis in ultimo obsoletis; apertura ovata; labro marginato, lacteo; peristomate intus violaceo.

Helix labiosa Montagu p. 400. bene t. XIII. f. 7. haud bene. Turbo costatus Pulteney. — T. membranaceus Adams etc. an R. labiosa vocanda?

Frequens ubique. — Varietatem obscure rufo-fulvam inveni.

4. ***Rissoa oblonga*** Desm. vol. I. p. 150.

R. testa turrita, oblonga, exilissime striata; anfractibus omnibus costulatis, costis in ultimo dimidiatis, abbreviatis; peristomate *fulvo*; maculis binis rufis extus ad labrum incrassatum. $2^{1}/_{2}$—$3'''$ longa.

Satis frequens.

5. ***Rissoa similis*** Scacchi t. XXIII. f. 5.

R. testa minuta, turrita, oblonga, exilissime striata, anfractibus omnibus costulatis; costis in ultimo abbreviatis; labro *haud incrassato*, ore amethystino.

R. similis Scacchi Catal. p. 14. 2. nota 28.

Praecedente rarior.

Testa modo $2'''$ longa, $^{5}/_{8}'''$ lata, anfractibus 6—7 constans, praecedenti simillima. Variat colore hyalino et intense rufo-fusco, etiam in speciminibus hyalinis regio columellaris rufo fusca esse solet.

6. ***Rissoa violacea*** Desm. cfr. vol. I. p. 150. **)

*) Hae lineae interdum etiam in R. ventricosa occurrunt.

**) Hic loci speciem pulcherrimam, quam Venetiis nactus sum, describam;

Rissoa venusta Ph. vide t. XXIII. f. 4.

R. testa ovata, acuta, majuscula; anfractibus obsolete transversim striatis, ultimis tribus costatis; costis in ultimo abbreviatis; apertura *oblonga*, intus marginata; labro acuto, basi producto.

Venetiis frequens; scatulam plura centena specimina contin. anno 1838 a piscatore emi.

R. testa ovato-turrita, anfractibus transversim exquisite punctato-striatis, subcostatis, fascia obscure violacea cinctis; peristomate violaceo; labro incrassato, lacteo.

Nonae Trochus striatellus L. ed. XII. p. 1232. Gm. p. 3587.? (non Turbo striatulus L.)

Non rara.

7. ***Rissoa exigua*** Mich. cfr. vol. I. p. 150. t. X. f. 10. (nom. R. carinatae).

R. testa minuta, ovato-acuta, transversim dense striata, longitudinaliter plicato-costata, basi carinata, anfractibus valde convexis, sutura profunda divisis; labro incrassato.

Species elegantissima, rara, jam ab Anglis dudum descripta. Est enim *Turbo costatus* Adams Linn. trans. III. 65. t. XIII. f. 13—17. — Montagu p. 311. t. X. f. 6. (anno 1803); deinde a cl. Mühlfeld descripta est 1824 sub nom. *Turbo plicatus.* Verhand. d. Berl. Gesell. naturf. Freund. vol. I. p. 212. t. III. f. 2. Attamen cum jam Rissoas costatam et plicatam omnibus notas habeamus, nomen recentius retiani. — Cyclostoma scalare Dubois idem.

8. ***Rissoa Auriscalpium*** (Turbo) L. cfr. vol. I. p. 151. nom. R. acutae Desm.

R. testa aciculata, subcylindrica, striis transversis nullis, longitudinaliter subcostata, labro dilatato, marginato, apertura recta, violacea.

Turbo Auriscalpium L. ed. XII. p. 1240. bene.

Non valde frequens.

9. ***Rissoa monodonta*** Bivon. cfr. vol. I. p. 151. t. X. f. 9.

R. testa oblongo-conoidea, acuta, laevissima, pellucida, hyalina, anfractibus planulatis; labro intus marginato; columella basi unidentata.

In Sicilia hinc inde, prope Neapolin, Tarenti.

Saepe specimina recentia lineis pallidis rufo corneis in ziczac flexis ornata sunt.

10. ***Rissoa cimex*** (Turbo) Brocchi.

R. testa ovata, ventricosa, apice acuta, eleganter granulosa; granulis in ultimo anfractu per series 10 dispositis; apertura ovata, spira breviore labro intus incrassato sulcato?

Turbo cimex Brocchi p. 363. t. VI. f. 3. an Linnaei?

Specimina quatuor 1839 Panormi legi, quae exactissime cum speciminibus fossilibus ex insula Ischia, unde Brocchi *Turbinem c.* habuit, conveniunt. Tria sunt alba forte decolora, quartum fulvum. Magnitudo eorum $1^3/_4'''$ non superat, (fossilia sunt $2'''$ alta); in anfractu penultimo series granulorum quinque, in ultimo decem, quo numero a R. granulata differt, sed etiam apertura modo $^2/_5$ nec $^1/_2$ longitudinis testae occupante.

Rissoa Cimex Anglorum in anfractu penultimo modo *series duas* tuberculorum habet; qua nota ab hac et sequente specie facillime distinguitur. Cfr. Montagu p. 315. et p. 132. in supplemento.

11. ***Rissoa Calathiscus*** (Turbo) Laskey cfr. vol. I. p. 153. nom. R. granulatae Ph.

R. testa ovata, ventricosa, apice acuta, eleganter granulosa, granulis in ultimo anfractu per series 8 dispositis; apertura ovata spiram aequante, labro intus incrassato, sulcato.

Synonymis adde Alvania freminvillea Risso, *Turbo Boryanus* delle Chiaje Mem. *Turbo Calathiscus* Montag. suppl. (1808) p. 132. t. XXX. f. 5. bene, varietas concolor

---

Testa $3^1/_3'''$ alta, $1^2/_3'''$ lata, ventricosa, ovata, striis transversis, ut videtur, carens. Anfractus 6, convexiusculi, tres primi laevissimi, reliqui costati, costis circa 12, in anfractu ultimo versus basin, superne in superioribus, evanescentibus. Apertura $^2/_5$ totius longitudinis aequans, fusca, *oblonga*; labrum acutum, basi productum varice, externa angusta marginatum. Color fuscescens sub lente lineis longitudinalibus nonnunquam ramosis obscurioribus pictus, costis lacteis; ante varicem albidam plerumque macula obscura distinguitur. — *R. ventricosa* differt testa angustiore, apertura breviore, ovata, violacea, striis transversis; *R. marginata* Mich. apertura subrotundata, simplici etc.

rufo-fusca. *Rissoa Cimex* Scacchi. Propterea quod in Mediterrano frequentissima est, haec Linnaeana species esse possit. In Anglia rarissime occurrit.

Frequens, variat colore:

1) concolore, rufa vel fusca, interdum 3''' longa.
2) concolore lactea (non detrita).
3) fasciata.

12. ***Rissoa Montagui*** Payr. cfr. vol. I. p. 153. *).

R. testa ovata ventricosa, rufescente, costis longitudinalibus circa 11, nodulosis, lineolisque elevatis transversis, ornata, anfractibus convexis; labro marginato, intus sulcato.

Rissoa costata Scacchi cat. p. 142. R. buccinoides Desh. Exped. Morée. p. 151. t. XIX. f. 40—42. exactissime eadem, in descriptione quidem ait: „toute la coquille est d'un brun clair, les stries transverses sont brunes" sed in figura testam pallide fuscam, linea alba basin anfractuum superiorum, medium ultimi occupante, ornatam conspicimus.

Satis frequens fere ubique.

13. ***Rissoa crenulata*** Michaud.

R. testa ovata, ventricosa, alba vel albo-lutescente, costis lineisque elevatis transversis paucis regulariter clathrata et foveolata; labro marginato extus crenulato, intus obsolete sulcato; columella inferne granulo notata.

Michaud. p. 13. nr. 10. f. 1. 2. Lamk. ed. 2. VIII. p. 465. Non frequens est. Varietates duae distingui possunt, *major* 2—$2\frac{1}{2}$''' longa, et *minor* modo $\frac{1}{2}$''' longa. In anfractu ultimo lineae elevatae tranversae septem, in penultimo tres, in antepenultimo duae. Dens ad basin columellae, uti eum vocat Michaud, non, uti in R. monodonta, in apertura sed extus jacet, minutus, tuberculiformis est, et facile praetervideri potest. — Color interdum obscure fulvus.

14. ***Rissoa scabra*** Ph. vide t. XXIII. f. 8.

R. testa *oblonga*, *conica*, acuta, costato-plicata, cingulis transversis distantibus sculpta; anfractibus *planis*, labro intus sulcato.

Ad peninsulam Thapsum Siciliae, quae hodie Magnisi, legi specimen unicum. Testa $1\frac{1}{6}$''' longa, $\frac{2}{3}$''' lata, elongato-conica, anfractibus sex formata. Anfractus parum convexi, costulato plicati, plicis circa 14, transversimque cingulati; cingulis in ultimo anfractu 7, in penultimo 4, in antepenultimo duobus. Ubi cingula costas secant, tubercula mammillaria gignuntur. Costae in ultimo anfractu evanescunt, apex laevissimus est. Apertura ovata, dimidiam spiram vix superat. Labrum extus incrassatum, intus sulcatum est. Color albus, maculis magnis rufis ornatus. — Species intermedia inter *R. rudem* nr. 21. et *R. Montagui*; cum

---

*) Huic similis est:

Rissoa aspera Ph. t. XXIII. f. 6.

R. testa oblongo-conoidea, anfractibus convexis, striis transversis elevatis, costis tumidis circa 8—9; apertura ovata; labro extus incrassato, intus sulcato.

Patria ignota.

Testa $2\frac{2}{3}$''' alta, anfractibus 6—7 formata; anfractus valde convexi, costis circa 8—9 in quovis anfractu, convexis, superne inferneque evanidis. Lineae transversae elevatae, regulares, angustae, sex in anfractibus superioribus, novem in ultimo. Apertura exacte ovata, utrinque rotundata, tertiam totius longitudinis partem occupat; labrum extus costa majore marginatum, intus dentato-sulcatum; labium valde distinctum, laeve, lilacinum. *Color* albidus, lineae transversae pallide fulvae; fascia rufescens in basi anfractus ultimi, parum distincta. — Differt a *R. Montagui* cui affinis; testa magis elongata; anfractibus multo magis convexis, costis minus numerosis (in illa sunt 10—12), magis prominentibus; lineis elevatis transversis pluribus, tenuioribus, magis prominentibus; sulcis aperturae minoribus.

priore convenit forma, sed abunde differt labro incrassato, hiatu sulcato; a *R. Montagui* statim dignoscitur magnitudine multo minore, spira acuta elata, cingulis paucioribus magis distantibus etc.

15. ***Rissoa? coronata*** Scacchi mscr. vide t. XXIII. f. 7.

R. testa turrita, plicato costata, ad suturas coronata; apertura marginata.

Specimen unicum prope Neapolin detexit cl. Scacchi mihique dono dedit. Testa 4‴ longa, 1‴ lata, turrita, anfractibus 8 satis convexis formata; supremi duo laeves, reliqui plicato-costati sunt; plicis circa 12, interstitia aequantibus, versus suturam in tubercula obtusa terminatis, quae testam valde adornant. Tota superficies sub lente striis transversis punctatis confertis obtecta est. Apertura ovata utrinque rotundata; labrum extus varice crassa marginatum est; (similis varix in anfractu penultimo conspicitur). Color albus opacus. Species distinctissima, cum nulla alia confundenda, an Scalaria?

16. ***Rissoa labiata*** Ph. cfr. vol. I. p. 155. t. X. f. 7.

R. testa ovata, inflata, obtusiuscula, transversim cingulata lineisque longitudinalibus tenuibus exarata; apertura ovata, labro extus reflexo, marginato.

Specimen vivum Neap. inventum amicitiae cl. Scacchi debeo. Color lacteus, testa hyalina est. b. apertura haud effusa, labro simplici acuto.

17. ***Rissoa pulchella*** Ph. cfr. vol. I. p. 155. t. X. f. 12.

R. testa ovato-conoidea, ventricosa, subperforata, longitudinaliter costulata, costellis numerosis [raro evanescentibus], in ultimo anfractu dimidiatis; apertura recta, oblonga, spiram vix aequante, subdilatata; labro simplici.

Prope Panormum et in peninsula Magnisi specimina viva legi, sed satis rara videtur. Color fere ut in *R. radiata*, hyalinus nempe, strigis longitudinalibus fulvis ornatus; differt ab hac: testa majore, ventricosiore, costis plerumque valde distinctis.

18. ***Rissoa nana*** Ph. cfr. vol. I. p. 154. t. X. f. 13. (nom. R. pusillae *).

R. testa minuta, oblongo-conica, ventricosa, alba; anfractibus valde convexis, costatis, apertura ovata, spira multo breviore; labro simplici.

Satis frequens; Palermo, Magnisi.

Rissoa Ehrenbergii Ph. t. XXIII. f. 9.

R. testa ovato-conica, pallida; anfractibus sex, tribus ultimis costatis, costis in anfractu ultimo evanescentibus; apertura *suborbiculari*, spira paullo breviore; labro simplici.

In Algis a cl. Ehrenberg ad Cattaro lectis hanc speciem inveni. Testa ovata, conica, anfractus mediocriter convexi; costellae circa 10, inferne magis prominentes, albae in fundo pallide fulvo, transversim striatae, praesertim in anfractu ultimo conspiciuntur. Striae transversae vix distinctae. Apertura late ovata, superne angustata, simplex; labium columellare violaceum. Basis latior quam in omnibus similibus atque apertura suborbicularis hanc speciem valde distinguunt. Differunt praeterea *R. lineolata* Mich. magnitudine majore, anfractibus octonis; *R. Freminvillei* Aud. magnitudine minore, striis transversis; *R. pulchella* Ph. testa subperforata; *R. nana* Ph. testa angustiore, apertura minore; *R. obscura* Ph. testa fusca, magis elongata etc.

Rissoa obscura Ph. vide t. XIII. f. 10.

R. testa ovato-turrita, fusca; anfractibus sex, valde convexis, tribus ultimis costatis; costis albis in anfractu ultimo dimidiatis; apertura dimidiam spiram vix superante, subrotundo-ovata; labro simplici.

Nomine *R. plicatae* Benz a cl. Menke accepi, sed hoc nomine jam species diversa fossilis e tellure tertiaria antiquiore distincta est. vd. Lamk. ed. 2. VIII. p. 478.

*) Cum jam speciei Brocchianae hoc nomen impositum fuerit, uti recte monuit cl. Desh., nomen mutavi.

19. *Rissoa radiata* Ph. cfr. vol. I. p. 151. t. X. f. 15.

R. testa oblonga, turrita, laevissima, tenui, pellucida, hyalina, strigis rufis longitudinalibus radiatim ornata; anfractibus superioribus obsolete costulatis; labro simplici, tenui.

Panormi satis frequens; Magnisi rarior.

20. *Rissoa dictyophora* n. sp. t. XXIII. f. 11.

R. testa oblonga, conoidea, lineis elevatis longitudinalibus transversisque aequidistantibus reticulata, (transversis binis in anfractibus superioribus); apertura rotundo-ovata, simplici, spiram subaequante.

In arena littoris peninsulae Thapsi legi.

Specimina tria adsunt. Testa 1‴ longa, $^{7}/_{12}$‴ lata, oblonga, conoidea. Anfractus 6 rotundati, lineis elevatis regulariter reticulati; lineae elevatae in anfractibus superioribus duae, in ultimo quinque numerantur. Apertura bis quintam longitudinis partem fere superat. Regio umbilici depressa, subperforata. Color hyalinus, anfractus ultimus fulvus. — Variat cingulis transversis in carinas acutas elevatis.

21. *Rissoa rudis* n. sp. t. XXIII. f. 12.

R. testa elongata, subturrita; anfractibus convexis, superioribus costulatis, omnibus lineis elevatis transversis asperis; apertura ovata simplici, dimidiam spiram aequante.

Habitat in mari Siculo ad peninsulam Magnisi, quae antiquis Thapsus.

Specimina sex legi. Testa $1^{1}/_{2}$‴ longa, $^{1}/_{2}$‴ lata, subturrita. Anfractus $6^{1}/_{2}$ omnes rotundati, supremi duo laeves, tertius, quartus, quintus costellis longitudinalibus confertis asperi, lineisque transversis elevatis (sex in penultimo, decem in ultimo) sculpti. Apertura late ovata. Color hyalinus, strigis rufo-fuscis pictus.

22. *Rissoa excavata* Ph. cfr. vol. I. p. 154. t. X. f. 6.

R. testa oblonga, obtusa, alba, anfractibus superne angulatis, medio concavis, longitudinaliter costatis, ultimo inferne cingulis tribus transversis instructo; apertura ovata simplici.

In littore peninsulae Thapsi occurrit.

23. *Rissoa gracilis* n. sp. t. XXIII. f. 13.

R. testa minima turrita, nitente, lineis elevatis longitudinalibus ornata, cingulisque transversis, in anfractibus superioribus unico, in ultimo duobus instructa; apertura brevi, ovata, simplici.

Cum priore eam legi.

Specimina duo, $^{3}/_{4}$‴ longa, gracilia, turrita, anfractibus 5 constantia. Anfractus satis convexi, sutura profunda divisi, nitidi, costellis longitudinalibus circa 14—16 carinulaque parum prominente infra medium sita sculpti. In anfractu ultimo carina secunda conspicitur, quae ab ipso angulo aperturae superiori incipit. Apertura simplex, ovata, tertiam modo spirae partem longitudine aequat.

24. *Rissoa cingulata* Ph. cfr. vol. I. p. 152. t. XIII. f. 14.

R. testa ovata, ventricosa, acuta, lineis elevatis transversis cincta, aliisque longitudinalibus subobsoletis decussata; anfractibus convexis; apertura ovali simplici.

Cum specimina quinque Panormi et Thapsi anno 1839 legissem, speciem esse valde distinctam compertum habeo.

25. *Rissoa tenera* n. sp. t. XXIII. f. 15.

R. testa minuta, ovato-conoidea; anfractibus parum convexis, transversim cingulatis; cingulis anfractuum superiorum tribus, ultimi 9—10; interstitiis tenuissime longitudinaliter striatis; apertura ovata, simplici.

Ad Peninsulam Thapsum vivit.

Testa $^{3}/_{4}$‴ longa, fere $^{1}/_{2}$‴ lata, ovato-conica, tenuis, pellucida, alba. Anfractus 5, parum convexi, sutura parum profunda divisi, supremi $1^{1}/_{2}$ laevissimi, sequentes cingulis

gulis acutis tribus, infimus cingulis 9—10 cincti, in interstitiis tenuissime longitudinaliter striati. Apertura ovata, superne angulata, spiram fere aequans; labrum simplex, cingulis excurrentibus subdenticulatum. — Differt a *R. cingulata* magnitudine multo minore, spira acutiore, cingulis magis prominentibus, striis tenuissimis supra cingula non excurrentibus; a *R. rudi* anfractibus planiusculis, omnibus ecostatis etc.

26. ***Rissoa lactea*** Mich. cfr. vol. I. p. 152.

R. testa majore ventricosa, subperforata, lactea, longitudinaliter costulata, transversim striata; anfractibus convexis, superne submarginatis; sutura profunda; apice obtusiusculo; labro acuto.

Cataniae, Panormi, Neapoli, Tarenti rara.

27. ***Rissoa subsulcata*** n. sp. t. XXIII. f. 16.

R. testa oblongo-conica, transversim striata, striis ad suturam profundioribus; apertura ovata, simplici, spiram non aequente.

Panormi pauca specimina legi.

Testa vix $1^1/_2$''' longa, oblongo-conica; anfractus 6, mediocriter convexi, transversim striati, striis utrinque versus suturam profundioribus, in anfractuum medio nonnunquam evanescentibus. Apertura ovata, testa dimidia paullo brevior, simplex; labium inferne paullo brevius, simplex, paullo effusum. — Color albidus, maculis fuscis series duas interruptas formantibus ornatus. — Cum nulla alia specie confundi potest.

28. ***Rissoa suturalis*** Ph. cfr. vol. I. p. 154. t. X. f. 8. sub nomine R. striatae *).

R. testa cylindraceo-turrita, obtusa, lactea; anfractibus planiusculis, longitudinaliter sulcato-striatis; suturis marginatis; apertura oblonga; labro simplici.

Ad Peninsulam Thapsum raro occurrit.

29. ***Rissoa fulva*** Michaud cfr. vol. I. p. 152.

R. testa *solida*, lanceolato-turrita, fulva, (badia, aut fasciata), apice obtusiuscula; anfractibus planiusculis, nitidis, laevigatis; apertura subrotunda, obliqua; labro acuto.

Turbo unifasciatus Mont. p. 327. t. XX. f. 6. hujus varietas est.

Non infrequens. *Animal* colore nigro, pede postice rotundato paullulum a reliquis speciebus diversum inveni. Etiam testa propter soliditatem suam nonnihil a reliquis a me observatis Rissois recedit. Frequentissime a *Melobesia* quadam Lamouroux, aut a Nullipora vel Corallina quadam nascente omnino obtecta est, quae crustam calcaream satis crassam formant, animale adhuc in testa vivente; in reliquis speciebus multo rarius crusta aliena calcarea, et semper tenuis observatur.

30. ***Rissoa elongata*** Ph. cfr. vol. I. p. 154. t. X. f. 16.

R. testa *aciculato-turrita*, laevissima, alba; anfractibus convexiusculis; apertura *oblonga*, simplici, superne acuta, tertiam longitudinis partem occupante.

Magnisi rara.

In nonnullis speciminibus linearum rufarum longitudinalium interruptarum vestigia vidi. — Turbo pallidus Mont. p. 325. t. XXI. f. 4. rima umbilicali potissimum differt, apertura in figura oblonga est, in descr. „suborbicular“ dicitur.

31. ***Rissoa simplex*** n. sp. t. XXIII. f. 17.

R. testa *subturrita, obtusiuscula*, subperforata, laevissima, alba; anfractibus convexiusculis; apertura *ovata*, tertiam longitudinis partem haud aequante.

In peninsula Magnisi pauca specimina legi, eandem speciem cl. Ehrenberg ad Berytum Syriae invenit. Testa $1^1/_8$''' alta, $^7/_{12}$''' lata, subturrita, obtusiuscula, laevissima, subperforata,

*) Hoc nomine jam antea a cl. Quoy et Gaimard alia species distincta erat, quam ob rem nomen meum mutavi.

Anfractus 6—7 parum convexi. Apertura ovata superne vix angulata. Color e flavescente hyalinus, lineis longitudinalibus rufis parum conspicuis ornatus. — Differt a *R. elongata* testa latiore, obtusiore; apertura superne longe minus angulata.

32. *Rissoa glabrata* (Helix) v. Mühlfeld Ph. cfr. vol. I. p. 154. t. X. f. 11. (nom. R. punctuli).

R. testa oblonga, subcylindrica, obtusa, laevissima, subperforata; apertura oblongo-ovata, simplice.

Helix glabrata v. Mühlf. Verhandl. d. Berl. Gesell. 1824. vol. I. p. 218. t. 3. (9). f. 10. bene.

Magnisi, Sorrenti, rara.

33. *Rissoa granulum* n. sp. vide t. XXIII. f. 24.

R. testa ovato-conica, acuta, subperforata, obsolete transversim striata, anfractibus convexis; apertura subrotundo-ovata, simplice, circa $^2/_5$ totius longitudinis occupante.

In peninsula Magnisi duo specimina legi.

Testa 1''' alta, $^7/_{12}$''' lata, ovato-conica, acuta. Anfractus 6, convexiusculi, sutura *profunda* divisi, striis transversis nonnullis, plerumque obsoletis, in basi melius conspicuis exarata; stria suturae propinqua magis distincta esse solet. Apertura $^2/_5$ longitudinis occupat et orbiculari-ovata est; labrum simplex; labium distinctum fissuram umbilicalem etsi minutam format. — Differt a *R. pygmaea* testa majore, magis dilatata, striisque transversis etc.

34. *Rissoa pygmaea* Michaud cfr. vol. I. p. 152.

R. testa pygmaea, turrita, subcylindrica, [potius oblongo-conoidea] fulva, pellucida; anfractibus quinque glaberrimis subconvexis; apertura rotundata; labro acuto; apice obtuso.

In littore peninsulae Magnisi.

35. *Rissoa soluta* n. sp. t. XXIII. f. 18.

R. testa minima, oblonga; anfractibus laevissimis, ventricosis, ultimo soluto; apertura suborbiculari, simplice.

Prope Panormum et Surrentum paucissima specimina inveni.

Testa vix $^1/_2$''' superat, et anfractibus quatuor laevissimis rotundato-ventricosis constat. Ultimus sutura profundiore ab antecedente divisus et fere solutus fissuram umbilicalem ostendit. Apertura ovato-orbicularis $^2/_3$ longitudinis spirae aequat.

c. apertura basi effusa.

36. *Rissoa Bruguieri* Payr. cfr. vol. I. p. 153.

R. testa lanceolata, subturrita, lactea, longitudinaliter costata, costis flexuosis, transversim striata; apertura oblongo-ovata, superne acuta, basi emarginata, subcanaliculata; labro tumido.

Synonymis adde: Strombus reticulatus von Mühlfeld. Verhandlung der Berl. Gesell. nat. Freunde 1824. vol. I. p. 207. tab. 2. (8) f. 1. Nomen Payrandeani etsi posterius praetuli.

Satis frequens.

Obs. Cl. Deshayes in ed. 2. Lamk. Rissoas in turbiniformes, in melanioidea et in cerithiformes dividit, sed quam maxime arbitrarie. Quis R. fulvam inter turbiniformes et pulchellam inter cerithiformes quaerere potest?

Species fossiles.

1. *Rissoa costata* Desm.

In Sicilia fossilem legi, ni fallor prope Melazzo — in Calabria prope Rhegium alle Carrubbare — Tarenti. — Gravina.

2. ***Rissoa ventricosa*** **Desm.**
In Sicilia cum priore — Carrubbare.
3. ***Rissoa oblonga*** Desm.
In Sicilia ad Melazzo, Panormum, prope Cataniam, Militello. — In Calabria Carrubbare.
4. ***Rissoa exigua*** Mich.
Panormi in calcareo occurrit. — Tarenti.
5. ***Rissoa monodonta*** Bivon.
Sicilia: Militello, Cefali, Mardolce — Gravina.
6. ***Rissoa cimex*** Brocchi.
Calabria: alle Carrubbare — Gravina. — Ischia.
7. ***Rissoa Calathiscus*** Laskey.
Sicilia: Cataniae, Militello, Mardolce, Melazzo, Sciacca — Calabria: Pezzo, Carrubbare — Tarenti.
8. ***Rissoa crenulata*** Mich.
Calabria: Carrobbare, Pezzo, Monteleone.
9. ***Rissoa Montagui*** Payr.
Nizzeti, Mardolce, Melazzo, Militello; Calabria: Pezzo, Carrubbare frequens — Gravina.
10. ***Rissoa labiata*** Ph.
Mardolce.
11. ***Rissoa sculpta*** n. sp. t. XXIII. f. 21.
R. testa ovata acuta, anfractibus convexis; lineis elevatis transversis longitudinalibusque decussata; apertura ovato-orbiculari, spira breviore; labro incrassato, marginato, intus laevi.
In tellure tertiaria Appuliae ad Gravinam detexit cl. Scacchi, cui 5 specimina debeo.

Testa $1^2/_3$''' alta, 1''' lata, ovata, acuta. Anfractus septem, primi duo laevissimi, reliqui lineis transversis elevatis costellisque angustis elegantissime clathrati; costellae in anfractu ultimo abbreviatae et minus regulares sunt, in penultimo 16—17 numero; lineae transversae in ultimo sunt circa 10, in penultimo 4, in antepenultimo 3. Suturae sunt profundatae, canaliculatae. Apertura bis quintam totius longitudinis partem occupat, orbiculari-ovata, superne rotundata, obliqua est. Labrum valde incrassatum, intus laeve; labium distinctum. — Differt a *R. cancellata* Desm. testa minore (R. c. $2^1/_2$''' alta est) apertura spira multo breviore, labro intus laevi, a *R. cimice* Broc. anfractibus rotundatis, labro intus laevi, costellis longitudinalibus remotioribus etc.

12. ***Rissoa pulchella*** Ph.
Sicilia: Militello. — Tarenti. — Calabria; Carrubbare. Hic etiam specimina duo *costellis orba* legi, caeterum nihil diversa; eodem modo variat R. auriscalpium (acuta Desm.).
13. ***Rissoa nana*** Ph.
Calabria: alle Carrubbare frequens; Tarenti.
14. ***Rissoa dictyophora*** Ph.
Calabria: Carrubbare.
15. ***Rissoa reticulata*** Ph. cfr. vol. I. p. 156. t. X. f. 14.
R. testa lanceolato-turrita, acuta; anfractibus rotundatis, longitudinaliter plicatis, transversim grosse sulcatis, reticulatis; apertura ovata; labro simplici.
Panormi satis frequens — Carrubbare.
16. ***Rissoa textilis*** n. sp. t. XXIII. f. 22.
R. testa ovata, acuta, subperforata, lineis elevatis transversis longitudinalibusque confertissimis tenuissime cancellata; anfractibus rotundatis; apertura spiram subaequante; labro simplice

Panormi 4 specim. Calabria alle Carrubbare 7 sp. — Gravina.

Testa in sp. panormitanis $1^1/_3'''$ in calabris $1'''$ longa, ovata, acuta, subperforata. Anfractus in panormitanis 7, in calabris sex, rotundati, sutura profunda divisi, lineis elevatis transversis et longitudinalibus tenuissime cancellati; earum linearum transversarum in anfractu ultimo 15—17, in penultimo 6—7 numero; interstitia lineis aequalia sunt. Apertura spiram fere aequat et ovata est; labrum simplex est; labium fissuram umbilicalem relinquit. — Similis est *R. sculptae* sed praeter staturam et labrum simplex differt: fissura umbilicali, reticulo longe tenuiore, suturis non canaliculatis. — An *R. clathrata* Grateloup? *turrita* dicitur, quod in nostram non quadrat; descriptio et figura desiderantur. *R. clathrata* Gray in Capt. King's Survey etc. est species subglobosa e Nova Hollandia.

17. *Rissoa areolata* n. sp. t. XXIII. f. 23.

R. testa turrita, lineis elevatis tribus transversis, longitudinalibusque aeque distantibus grosse clathrata, anfractibus rotundatis; apertura ovata; labro simplice.

In Calabria prope Rhegium: alle Carrubbare.

Testa $1^1/_2'''$ longa, $^1/_2'''$ lata, cylindraceo turrita; anfractus sex, convexi, sutura profunda divisi, superiores lineis transversis tribus valde elevatis, ultimus lineis elevatis quatuor cincti, lineisque elevatis, longitudinalibus clathrati, areas profundas quadratas gignentibus. Apex obtusus. Apertura quartam longitudinis partem vix superat et rotundato-ovata est. In unico, quod observare licuit, specimine laesa est, et ad basin incisuram quandam, fere ut in Cerithiis, ostendit, quam fortuitam puto. — Affinitas cum R. excavata manifesta est, nec minus diversitas.

18. *Rissoa Doliolum* n. sp. t. XXIII. f. 16.

R. testa oblonga, obtusa, longitudinaliter plicato-costata; anfractu ultimo angustiore; apertura ovata, vix tertiam totius longitudinis partem aequante, simplici.

Tarenti specimen fossile legi, vivam in Mari Rubro invenerunt cl. Hemprich et Ehrenberg ad Maksur, el Wusch, Suez.

Testa $1'''$ longa, obtusissima, propter anfractum ultimum angustiorem Pupis nonnullis praesertim Mumiae, Uvae etc. similis, rufa, nitida. Anfractus 6, planiusculi, ad suturas prominuli; costellae undatae circa 15, striae transversae nullae. Apertura oblongo-ovata, vix tertiam totius longitudinis partem occupans. Peristoma continuum, labrum simplex.

19. *Rissoa suturalis* Ph.

Specimen unicum anno 1839 Panormi inveni.

20. *Rissoa excavata* Ph.

In Calabria ad Pezzo specimen legi.

21. *Rissoa granulum* Ph.

Prope Rhegium alle Carrubbare 21 specimina legi.

22. *Rissoa substriata* n. sp. t. XXIII. f. 20.

R. testa ovata, acutiuscula, subperforata; anfractibus striis longitudinalibus transversisque subobsoletis exaratis, superioribus planiusculis, ultimo ventricoso; apertura ovata, simplice.

Panormi anno 1839 specimen inveni.

Testa fere $1^1/_6'''$ alta, $^3/_4'''$ lata, ovata, conica, apice obtusiuscula. Anfractus 5, superiores planiusculi, striis longitudinalibus confertissimis, superficialibus, strinque una vel altera transversa praesertim superne ad suturam distincti; ultimus ventricosus strias transversas magis distinctas inprimis ad basin confertissimasque ostendit. Sutura parum profunda. Apertura orbiculari-ovata, spiram aequans; labrum simplex. Fissura umbilicalis perangusta.

23. *Rissoa elongata* Ph.

Panormi in calcareo 1839 spec. 5 inveni — Pezzo.

24. *Rissoa pygmaea* Mich.
Calabria. Alle Carrubbare spec. 3 legi.
25. *Rissoa Bruguieri* Payr.
Melazzo, Mardolce, Nizzeti, Tarenti.
26. *Rissoa lactea* Mich.
Carrubbare.
27. *Rissoa simplex* Ph.
Tarenti.

TRUNCATELLA Risso.

Cfr. Deshayes in ed. 2. Lamarckii. vol. VIII. p. 363. et observationes nostras, uberias expositas in: Archiv für Naturgeschichte 1841. p. 51. t. V. — Brevissimis verbis sed bene nomine *Choristoma* De Cristoforis et Jan animal jam longe descripserunt. Animal valde distinctum Auriculis magis quam alio generi affine. *Tentacula perbrevia*, ad latera capitis disposita *divergentia*, oculos in latere *superiore* neque in exteriore gerentia. *Caput* in proboscidem bilobam tentaculis longiorem productum. *Pes* admodum brevis, ellipticus, utrinque rotundatus, ex observatione cl. Lowe (Zool. journ. V.) quam transcripsit Desh. in l. l. sulco mediano transverso divisus, quod ipse non vidi, sed erroneum putaverim, cum animal prorepens, sicut Paludinae parvae, capite molem corporis fulciatur. — *Operculum* coraeum simplex non spirale. — Differt a Cyclostomate; positione oculorum, tentaculis brevibus, divergentibus.

Tale animal testas tantopere diversas habitat, at vix ac ne vix quidem characteres illis communes invenire possimus, subcylindricas nempe, apice demum decollatas, globoso-conoideas, imo discoideas. Illi quibus hanc ob causam nomen Truncatellae non placet, nomine *Choristoma* a De Cristoforis et Jan proposito utantur, ne novo nomine scientiam jam nominibus gravatam onerent.

Species vivae.

1. *Truncatella truncatula* Drap. t. XXIV. f. 3.
Tr. testa subcylindrica, apice demum decollata, pellucida, corneo-rufescente, longitudinaliter plus minusve costellata; apertura ovata, labro margine reflexo.
Cfr. vol. I. p. 151. nom. Rissoae truncatulae et Wiegm. Archiv f. Naturg. t. V. f. 6. animal.
Paludina Desnoyersi Payr.; Rissoa Desm. vol. I. p. 151.; Cyclostomaco acinum Scacchi; — Paludina strigillata Parreyss status junior. — Turbo subtruncatus Montag. p. 300. Suppl. p. 15. t. X. f. 1. status nondum decollatus. — Turbo truncatus Mont. t. X. f. 7. status truncatus. — Turritella truncata Flem. p. 303. et Cyclostoma subcylindricum ejusd. p. 258.
Frequens in littore marino ad marginem aquarum.
2. *Truncatella littorina* (Helix) Delle Chiaje t. XXIV. f. 2.
Tr. testa globoso-conoidea, anfractibus 4 rotundatis, laevissimis.
Helix littorina Delle Chiaje Mem. III. p. 215. 225. t. 49. f. 36—38. — Wiegmanns Archiv l. c. p. 53. tab. V. f. 7.
In scopulis marinis ad marginem aquarum prope Neapolin et Panormum.
Testa $^{3}/_{4}'''$ alta, totidem lata, subperforata; anfractus quatuor, convexi, laevissimi, nitidiusculi, pallide cornei, ultimus ventricosus. Apertura spiram aequans, ovata, superne subangulosa. Peristoma continuum, rectum (i. e. haud obliquum), labrum simplex acutum. Animal, quod in tractatu superius citato depinxi, omnino ut in Tr. truncatula, hyalinum.

3. *Truncatella? fusca* n. sp. t. XXIV. f. 4.

Tr.? testa minima subturrita; fusca; anfractibus 4—4½ convexis; apertura spira breviore.

Wiegmanns Archiv 1841. p. 53. t. V. f. 5.

Prope Panormum unico loco frequentissimam inveni, sed animal examinare non licuit. Testa vix ultra ½‴ alta et ⅓‴ lata, elongato-conica, subturrita, obtusa. Anfractus 4 vel 4½ rotundati, ultimus haud ventricosus. Apertura rotundato-ovata, bis quintam totius longitudinis partem occupat. Labrum simplex fere perpendiculare. Fissura umbilicaris obsoleta.

4. *Truncatella atomus* n. sp. t. XXIV. f. 5.

Tr. testa minima, punctiformi, discoidea; anfractibus 3? celeriter crescentibus; apertura subcirculari.

Wiegmanns Archiv f. Naturg. 1841. p. 54. t. V. f. 4.

Surrenti, cum ope microscopii Cytherias quaererum, Julio 1839 hanc microscopicam speciem inveni. Etiam Panormi occurrit. Testa vix ¼‴ in diametro habet, discoidea, utrinque, ut videbatur, aeque concava, omnino Planorbem refert. Anfractus tres rotundati, celeriter crescentes, laeves. Apertura orbicularis. Animal ope microscopii 60-ies auctum ab illo *Tr. truncatulae* ne hilum quidem diversum se praebuit.

Species fossilis.

Truncatella truncatula Drap.

Var. costata ad Melazzo; var. ecostata ad Militello a me lectae sunt.

EULIMA Risso.

Cfr. Deshayes in edit. 2. Lamarckii vol. VIII. p. 449. Animal observavimus cl. Scacchi in *E. nitida*, ipse in *E. distorta*. Cfr. Wiegmanns Archiv f. Naturg. 1841. p. 48. t. V. f. 2. 3. Tentaculis subulatis, *basi coalitis* ab omnibus Gasteropodis valde differt. *Pes* longitudine dimidiae testae, postice acutus, antice truncatus. *Caput?* (vix in proboscidem productum ut in Pyrgiscis? non crederem hanc formam nos fugisse). Basin tentaculorum et caput in testa semper occultas vidimus. *Oculi* loco solito? — *Operculum?* Animal utriusque speciei hyalinum album, corpus maculis coccineis per testam translucentibus, frequentissimis ornatum. An satis differunt *Chemnitziae?*

Species vivae.

1. *Eulima polita* (Turbo) L. cfr. vol. I. p. 157. (nom. Melaniae Boscii).

E. testa solida, *lanceolato-turrita*, eburnea, nitidissima, anfractibus planatis contiguis, apertura ovata, superne acuminata.

Turbo politus L. XII. p. 1241. — Gm. p. 4612. — Montagu — Helix polita Pennant. — Eulima polita Desh. l. c. p. 453. — Eulima anglica Sow. Conch. Ill. f. 5.

Magnisi, Panormi; Neapoli non valde rara — Anfractus ultimus interdum subangulatus.

2. *Eulima nitida* (Melania) Lamarck cfr. vol. I. p. 157. t. IX. f. 17.

E. testa solida, *subulato-turrita*, eburnea, nitidissima; anfractibus planatis, contiguis; apertura *oblongo-lanceolata*, superne acuminata.

Synonymis adde: Rissoa sinuosa Scacchi. Catal. p. 15.

Praecedente rarior; Panormi, Magnisi, Neapoli, Tarenti.

3. *Eulima subulata* (Turbo) Donovan cfr. vol. I. p. 157. (nom. Melaniae Cambessedesii).

E. testa tenui, subulata, liaeis duabus fuscis transversis ornata; apertura anguste lanceolata, labro recto? Desh.

Synonymis adde: Turbo subulatus Donovan t. V. f. 172. — Phasianella subulata Flem. p. 301. — Helix flavo-cincta Mühlf. Verhand. d. Berl. Gesell. 1824. vol. I. p. 216. t. II. f. 6. ab.

In peninsula Magnisi, ad Trapani; in littore cumano prope Neapolin, Tarenti; satis rara.

4. ***Eulima distorta*** Desh. cfr. vol. I. p. 158. (nom. Melaniae) tab. IX. f. 10.

E. testa minima, subulata, distorta, pellucida, albo-hyalina; apertura lanceolata.

Melania distorta Desh. Descr. des coq. foss. de Paris II.

Panormi, Neapoli rara.

5. ***Eulima acicula*** Ph. cfr. vol. I. p. 158. tab. IX. f. 6. (nom. Melaniae).

E. testa minima, cylindraceo-subulata, pellucida, albo-hyalina; apice obtusiusculo; apertura ovata.

Panormi et in peninsula Thapso pauca specimina anno 1839 legi.

Num propter columellam rectam potius ad Chemnitzias referenda, a quibus testa laevissima differt?

Species fossiles.

1. ***Eulima polita*** L.

In Sicilia fossilis ex auctoritate cl. Desh. cfr. l. c. p. 453. In valle Lamati Calabriae.

2. ***Eulima nitida*** Lamk.

Panormi 1839 specimen in calcareo inveni.

3. ***Eulima subulata*** Donovan.

Militello, Cefalù. — Gravina — Tarenti.

4. ***Eulima Acicula*** Ph.

Panormi.

5. ***Eulima Scillae*** (Melania) Scacchi tab. XXIV. f. 6.

E. testa subulato-turrita; anfractibus laevissimis, planis, sutura profunda disjunctis; apertura tetragona; columella perpendiculari.

Melania Scillae. Scac. Notiz. p. 51. tab. II. f. 2.

Ad Gravinam legit cl. Scacchi; Panormi ipse. Testa usque ad 4''' alta, $1^1/_4$''' lata, exacte turrito-conica, solida; anfractus 11, planissimi, laevissimi, sutura profunda sejuncti, ultimus angulatus, angulo rotundato. Apertura quartam vel quintam totius altitudinis partem occupat, et quadrangula est; columella perpendicularis, incrassata angulum fere rectum cum anfractu penultimo format. — Structura aperturae ad E. aciculam et ad Chemnitzias accedit.

6. ***Eulima affinis*** n. sp. tab. XXIV. f. 7.

E. testa subulato-turrita; anfractibus laevissimis convexiusculis, sutura distincta divisis; apertura oblongo-ovata; columella subtorta.

Panormi specimen in calcareo inveni.

Testa 3''' alta, $^5/_6$''' lata, exacte turrito-conica, tenuis. Anfractus 11, convexiusculi, sutura distincta sed non profundata divisi. Apertura oblongo-ovata; columella angulum obtusissimum cum anfractu penultimo formans, subreflexa; labrum sinuato-productum. — Affinis Eu. nitidae, a qua testa angustiore, anfractibus convexiusculis, suturaque distincta primo adspectu differt.

7. ***Eulima Bulimus*** (Melania) Scacchi. tab. XXIV. f. 8.

E. testa minuta, fragili, oblongo-conica, subfusiformi, anfractibus planatis; apertura oblongo-lanceolata, bis quintam totius longitudinis partem aequante.

Melania Bulimus Scac. Notizie etc. p. 51. tab. II. f. 3.

Fossilis prope Gravinam Appuliae.

Testa vix 3''' alta, vix 1''' lata, tenuissima, fragilissima; anfractus sex (in figura 7) plani, apertura oblongo-lanceolata, ut in E. subulata. Ex observatione cl. Scacchi *Achatinae aciculae* statura et forma simillima, sed ex apertura diversa et societate conchyliorum marinorum huic generi adscribenda est.

NISO Risso.

Hoc genus nullo alio charactere a priore differt, quam testa umbilicata, et libenter cl. Sowerby assentio, qui illud non disjungit. Valde miror cl. Deshayes pro illo nomen novum *Bonelliae* in ed. 2. Lamk VIII. p. 286. proposuisse, quod nomen ex duplici ratione cancellandum est, prima quod jam anno 1826 cl. Risso idem genus *Niso* appellaverit, secunda quod nomine Bonelliae cl. Rolando in Act. Acad. Turin. vol. XXVI. (Cuvier Règne anim. ed. 2. vol. III. p. 243.) vermem Holothuriis affinem distinxerit.

Species fossilis.

Niso Terebellum (Turbo) Chemn. cfr. vol. I. p. 158. (nom. Niso eburnea).

N. testa conico-turrita, anfractibus planissimis; apertura ovata, utrinque acuta.

Fossilis ad Caltanissettam et Buccheri. — Gravina.

CHEMNITZIA d'Orb.

In Archiv für Naturgesch. 1841. p. 50. (quem tractatum initio aestatis 1840 cl. beato Wiegmanno misi) genus Pyrgiscum pro Melaniis costatis, striatis et columella recta insignibus sicut M. Campanellae etc. proposui. Eodem tempore Junio 1840 cl. Lowe in societate quadam Anglica idem genus, *Partheniam* nominatum, proposuit et in „Annals and Magaz. of nat. history.“ vol. VI. 1841. p. 511. publici juris fecit, animalia quoque describens (absque figuris). Nomen cl. Lowe meo anteponerem nisi jam Linnaeus plantarum notissimum genus *Parthenium* vocasset. Sed jam prius cl. d'Orbigny hoc genus *Chemnitziam* nuncupavit. Animal illi Eulimarum simillimum, sed *proboscidiferum* sic describitur: „Animal corpore admodum spirali; pallio simplice, ecaudiculato; pede antice abrupte truncato, postice attenuato, exappendiculato, operculifero. Tentacula duo triangularia [triquetra] s. prismatica, *basi coalita*, oculis sessilibus, superne ad basin internam [?] positis, approximatis. Buccae labiales coalitae, infra tentacula *exserta*, proboscidem *abbreviatam*, depressam, profunde emarginatam seu bilobam referentes. Operculum corneum, tenue, ovatum, integrum“ [paucispiratum? simplex?].

Species vivae.

1. ***Chemnitzia elegantissima*** (Turbo) Montagu cfr. vol. I. p. 156. tab. IX. f. 5. nom. Melaniae Campanellae.

Ch. testa aciculata, lactea, nitidissima, anfractibus planis, aut convexiusculis, contiguis, altitudine dimidiam latitudinem aequantibus, longitudinaliter plicatis, plicis confertissimis obliquis; interstitiis laevissimis.

An *Turbo striatulus* L. ed. XII. p. 1238.? — Turbo elegantissimus Montag. 298. tab. X. f. 2. — Turritella cf. Flemm. hist. p. 303.

Parthenia elegantissima Lowe l. c. var. anfractibus convexiusculis quae in Med. rarior. *Rissoa turritella* Scacchi Catal. p. 15. — Animal a cl. Lowe observatum, lacteum, tentaculis obtusioribus quam in Parthenia bulinea Lowe (Chemnitzia Humboldti nr. 8.).

2. ***Chemnitzia rufa*** Ph. cfr. vol. I. p. 156. tab. IX. f. 7. (nom. Melania).

Ch. testa aciculata, rufa, nitidissima, anfractibus planis, longitudinaliter plicatis; plicis rectis, interstitiis transversim striatis.

An *Parthenia crenata* Lowe? l. c. colorem in brevissima diagnosi tacet.

Panormi rara.

3. ***Chemnitzia pallida*** Ph. cfr. vol. I. p. 157. tab. IX. f. 8. (nom. Melaniae).

Ch. testa turrita; anfractibus convexiusculis, sutura satis profunda disjunctis, transversim striatis, longitudinaliter plicatis; plicis rectis.

An

An Turbo unicus Montag? Test. brit. p. 299. t. XII. f. 2. ex Lowe. — Turritella unica Flem. 303.? Species cl. Montagu longe gracilior est, anfractusque magis rotundatos habet, caeterum simillima est.

Panormi, Drepani, Tarenti, rara.

4. *Chemnitzia scalaris* Ph. cfr. vol. I. p. 157. t. IX. f. 9. (nom. Melaniae.)

Ch. testa turrito-lanceolata, scalata; anfractibus sc. planatis superne subangulatis, longitudinaliter plicatis, plicis rectis; striis transversis tenuissimis.

An *Turbo simillimus* Laskey. Mont. Suppl. 136.? — Werner. Mem. 1. 406. t. VIII. f. 15.? — Turritella Flem. p. 303.?

Panormi rara.

5. *Chemnitzia densecostata* n. sp. tab. XXIV. f. 9.

Ch. testa cylindraceo-aciculata, pallide fulva; anfractibus explanatis, altitudine fere $\frac{1}{2}$ latitudinis aequantibus; costis obliquis, frequentibus, interstitia superantibus, depressis, tenuissime striatis.

Specimina tria, duo in peninsula Magnisi, unum Neapoli, inveni. Testa $2\frac{1}{3}$''' longa, cylindraceo-turrita, apice acuta. Anfractus 10, planati, sutura profunda divisi; costae numerosae, 18—20, depressae, interstitiis latiores, obliquae, tenuissime striatae. Apertura ovata, columella recta, superne subplicata. Color pallide fulvus. — Differt a *Ch. elegantissima* anfractibus altioribus, costellis tenuissime striatis, magnitudine, colore, etc. — a *Ch. rufa* costis obliquis longe magis numerosis, striis tenuissimis sub lente tantum conspicuis, magnitudine, colore.

6. *Chemnitzia obliquata* n. sp. tab. XXIV. f. 10.

Ch. testa minuta, turrita, hyalina; anfractibus rotundatis, costis circa 14 obliquis, interstitia aequantibus; striis transversis nullis.

Littus peninsulae Thapsi, quae hodie Magnisi, incolit. Specimen unicum inveni. Testa $1\frac{1}{4}$''' longa, $\frac{7}{12}$''' lata, turrita. Anfractus 9, convexi, costis obliquis circa 14, pliciformibus, interstitia aequantibus instructi, caeterum laevissimi, latitudine altitudinem bis aequantes. Ad suturam marginati apparent, propter testam ibi opacam, errore optico. Apertura ovato-oblonga. Color albus. — Differt a *Ch. elegantissima, rufa, pallida, gracili, densecostata* praeter alias notas anfractibus convexis; a *Ch. pallida et scalari* testa laevissima non striata.

7. *Chemnitzia gracilis* n. sp. t. XXIV. f. 11.

Ch. testa aciculata, subcylindrica, lactea, nitidissima, anfractibus planis; altitudine $\frac{2}{3}$ latitudinis aequantibus, longitudinaliter plicatis; plicis confertissimis obliquis; interstitiis laevissimis.

In peninsula Thapsi specimina duo fragmentumque tertii inveni.

Testa $1\frac{2}{3}$''', Anfractus 10. Ch. elegantissimae simillima, sed gracilior, anfractuum latitudo nempe altitudinem eorum modo sesquies non bis aequat. Numerus plicarum 16, ut in illa. Apertura oblongo-ovata. Differt ab antecedentibus statura longe graciliore, apertura longiore, a *Ch. densecostata* plicis paucioribus tenuissime striatis, nec non magnitudine.

8. *Chemnitzia Humboldti* cfr. vol. I. p. 166. (nom. Tornatellae? clathratae.)

Ch. testa oblonga aut subcylindrica, lactea, sulcis transversis longitudinalibusque reticulata; anfractibus planatis; apertura semiovata; columella superne uniplicata.

Parthenia bullina Lowe l. c. qui bene varietates duas distinguit:

a. *subventricosa*, 5''' longa, $1\frac{2}{3}$''' lata. *Turbonilla Humboldti* Risso IV. p. 394. f. 63. *Tornatella? clathrata* Ph. — *Tornatella lactea* Michaud. Bull. Soc. Linn. Bord. III. 1829. f. 271.

b. *gracilis* 5''' longa, $1\frac{1}{4}$ lata. *Tornatella elongata* Ph. in Leonh. et Bronn. N. Jahrb. für Mineral. etc. 1837. p. 292. tab. III. f. 4. 5.

Prope Cataniam et Bajas rara. Cl. Lowe animal omnino lacteum observavit. Habitum Tornatellae prae se fert.

Species fossiles.

1. *Chemnitzia elegantissima* Montagu.

Tarenti.

2. *Chemnitzia Terebellum* n. sp. tab. XXIV. f. 2.

P. testa cylindraceo turrita, *obtusa*; anfractibus planiusculis ad suturas *contractis*; plicis confertis obliquis; striis aliquot transversis ad basin anfractuum.

In calcareo Panormitano specimen legi.

Testa $1^1/_2$''' longa, vix $^1/_2$''' lata, cylindraceo turrita, apice valde obtusa. Anfractus $7^1/_2$, planiusculi, utrinque ad suturam contracti, latitudine altitudinem suam bis aequantes; plicae longitudinales arcuatae, confertae, circa 15, interstitiis aequales, in ultimo anfractu usque ad basin productae, basi ipsa tamen libera. Striae transversae tenues, obsoletae, duae, ad basin anfractuum, quae facillime praeterviderі possunt.

3. *Chemnitzia pallida* Ph.

Monteleone.

Species quarta Panormi occurrit, sed specimina non satis conservata legi, ut descriptionem permittant.

Familia 12. NERITACEA Lamk.

NERITA L.

Species vivae.

† 1. *Nerita versicolor* L. cfr. vol. I. p. 159.

N. testa crassa, transversim sulcata, ex albo, rubro, nigroque variegata, subtessellata; spira prominula; apertura angustata, subringente; labio utroque valde dentato.

Ad Alicatam legit orn. Schott. Nonne error?

2. *Nerita viridis* L. cfr. vol. I. p. 159.

N. testa minima, ovato-oblonga, dorso convexa, laevi, pellucida, viridi; spira incumbente laterali; labio tenuissime denticulato; labro edentulo.

Frequentior in Sicilia quam Neapoli videtur.

3. *Nerita meridionalis* Ph. cfr. vol. I. p. 159. t. IX. f. 13. tab. XXIV. f. 19.

N. testa ovata, elongata, tenui, pellucida, nitida, varie picta; *spira exserta*; columella labioque integerrimis.

In rivulis Siciliae prope Syracusas.

N. Philippii Recluz Revue Zool. 1841. p. 341. mihi modo status juvenilis varietatis cujusdam N. meridionalis videtur; anfractus modo $2-2^1/_2$ habet!

4. *Neritina baetica* Lamk? tab. XXIV. f. 18.

N. testa semiglobosa, tenui, fusco-nigricante; spira *incumbente*; labio concaviusculo margine recto, edentulo.

N. baetica Lamk. VI. 2. p. 189. ed. 2. VIII. p. 577. — Desh. Expéd. Morée. p. 156. t. 19. f. 1—5. bene. Hanc nom. *N. peloponesiacae* distinguere vult cl. Recluz.

Circa Panormum.

Testa 4''' lata, $3^1/_2$''' alta (secundum Lamarck modo 2''' magna) forma subglobosa, spira brevi, fere retusa, facile ab antecedente distinguenda. Nonne *Neritina Prevostiana* modo status degeneratus hujus speciei? nonne *Neritina sardoa* Menke pariter cum his conjungenda? Fig. 21. *N. prevostianam* Partsch ex ipso loco Fesslau, f. 22. *N. sardoam*

Menke ad specimen ab ipso auctore acceptum delineavi. Forte alius quispiam me felicior est, et differentias videbit, quas frustra quaesivi. *N. syriaca* Parreyss ipsissima *baetica* est.

N. Lessonii Récluz Revue Zool. 1841. p. 311. nr. 31.; *N. curispina* ejusd. ibid. nr. 32.; *N. miliacea* ejusd. ibid. p. 316. nr. 39. in Sicilia habitare dicuntur, quod errorem esse credo.

Species fossiles.

1. *Nerita viridis* L.

Tarenti.

2. *Nerita elongata* n. sp. vid. tab. XXIV. f. 20.

N. testa oblonga, valde elongata, tenui, alba, rubro reticulata, albo fasciata; spira exserta; anfractu ultimo saepe subsoluto; labro elongato; apertura latiore quam alta, labio edentulo.

Tarenti invenit cl. Scacchi, et mihi dono dedit.

Specimina decem ante oculos habeo; maximum $2^1/_2'''$ altum, fere $3^1/_2'''$ latum, spira exserta in majoribus plerumque ab anfractu ultimo subsoluta; apertura a labio ad labrum $2^1/_2'''$ lata, modo $2'''$ alta (in N. meridionali $2^1/_2'''$ lata, totidem alta). Color ubi remansit, reticulum rubrum in fundo albo, fascia alba, infra medium anfractus ultimi sita, interruptum refert.

NATICA Brug.

Species vivae.

1. *Natica Olla* M. de Serres cfr. vol. I. p. 160. (nom. N. glaucinae.)

N. testa suborbiculari, depressa, laevigata, late umbilicata, umbilico callo convexo impleto; spira brevi, obtusissima; apertura obliqua, semilunari. Desh.

N. Olla M. d. Serres Géogn. des terr. tert. t. 1. f. 1—2. — Desh. in ed. 2 Lamk VIII. p. 650. — N. albumen Scacchi. Cat. p. 16.

Frequentissima.

Num jure a *N. glaucina* sejuncta species? In speciminibus siculis raro umbilicus clausus est, contra sententiam cl. Deshayes, et magnitudo 18''' saepe aequat, non 6, 8—13''' modo, uti ait Deshayes. Callus indivisus et testa magis depressa unicas differentias sistunt.

2. *Natica millepunctata* Lamk. cfr. vol. I. p. 161.

N. testa globosa, laevigata, albo-lutescente, punctis purpureo-rufis undique sparsis picta; spira subprominula; umbilico maximo, aperto; callo umbilicali semicylindrico.

Frequentissima.

Male, ut mihi quidem videtur, cl. Deshayes varietatem β nostram, quam cl. Menke anno 1830 *N. aspersam* vocavit, pro specie distincta habuit, cui primum nomen *N. cruentae* in Exped. d. l. Morée zool. p. 156., deinde vero in ed. 2. Lamk. VIII. p. 645. nomen *N. maculatae* dedit. Transitus manifesti adsunt, maculis sc. majoribus pallidis, obsoletis.

3. *Natica sordida* Swains. vid. tab. XXIV. f. 15.

N. testa subovali, ventricosa, solida, longitudinaliter *substriata*, griseo-rufescente; spira productiuscula; labro intus purpureo-violacescente; labio circa umbilicum aurantio; umbilico partim obtecto.

N. sordida Swains. Zool. Ill. vol. 2. t. 79. f. inf. — *N. plumbea* Lamk. VI. 2. p. 198. — ed. 2 VIII. p. 632. — Quoy et Gaim. Voy. de l'Astrol. vol. II. p. 234. t. 66. f. 13. 14. 15.

Rarissima, ita ut cl. Scacchi, Costa, Delle Chiaje fugerit; secundum piscatores in profundis habitans.

Specimina duo Neapoli, duo Panormi anno 1839 nactus sum. — Testa ab apice ad

basin aperturae 12''' alta, in diametro ultimi anfractus $12^{1}/_{3}$''' lata, striis incrementi substriata, minus nitens quam aliae Naticae, crassa, solida, griseo-rufescens. Umbilicus late apertus; labium callosum, praesertim superne et inferne, medio tenuius, sinuatim, inferne et superne sordide rubrum potius quam aurantiacum. Labrum intus *albidum*; pars inferior umbilici rufa, zona albida sensim in colorem griseo rufam transeunte cingitur. — Animal die 14. Febr. 1839. observatum antice et lateribus rufum, subtus fulvum, caeterum omnino ut in *N. Olla*. Operculum corneum. — Quod nomen prius datum est? Swainsoni an Lamarckii?

4. *Natica Guillemini* Payr. cfr. vol. I. p. 162.

N. testa ventricoso-ovata, *tenui*, spadiceo et albido variegata; spira acutiuscula, prominula; faucibus albo spadiceoque maculatis; umbilico subnudo; labio adnato, calloso.

Non multum frequens.

5. *Natica macilenta* n. sp. vide tab. XXIV. f. 14.

N. testa oblonga, tenui, rufescente, maculis obscurioribus subfasciatis picta; spira acuta, prominente; umbilico subnudo; labio adnato, calloso.

An eadem Natica hemiclausa Sow.? Min. Conch. V. p. 125. t. 419.

Neapoli frequentissima; in Sicilia admodum rara!

Testa 7''' alta, in diametro anfractus ultimi 7''' lata; apertura $4^{1}/_{2}$''', anfractus ultimus $5^{1}/_{2}$''' altus; plerumque autem multo minor. — Anfractus $4^{1}/_{2}$ spiram acutam prominentem formant. Color pallide rufescens; maculae rufae longitudinales undulatae plerumque ita confluunt, ut modo fascia angusta alba paullo infra suturam sita, zonaque albida, umbilicum plerumque intense rufum cingens remaneant. Supra fasciam albam strigae longitudinales plerumque distinctae remanent, infra eam color rufo-fuscus saepe immaculatus est, raro maculae, a quibus oritur distinctae apparent. Labium aurantiacum. Umbilici structura omnino ut in speciebus duabus antecedentibus. Testa oblonga acuta facile cognoscitur. — *Animal* Novembre 1838 a me observatum et pictum omnino albidum, pedem, dum prorepebat antice truncatum imo subemarginatum gerebat. — Operculum corneum.

6. *Natica marochiensis* (Nerita) Gm. cfr. vol. I. p. 256. t. IX. f. 11.

N. testa ventricoso-ovata, rufa, fasciis subquinque transversis albis, spadiceo articulatis ornata; spira prominula; umbilico mediocri; labio adnato incrassato, calloso.

Prope Neapolin frequens, in Sicilia admodum rara videtur.

N. Poliana (Delle Chiaje) Scacchi. Catal. p. 16. — Fig. Chemn. V. t. 188. f. 1905 seq. huc non spectant, 1905, 6 littus occid. Mexicanum incolit et *N. Chemnitzii* Pf. est. — Nostra species est *Nerita glaucina* L. Fn. Suecica.

Animal lutescens, strigis maculisque lacinatis rufis pulcherrime pictum. Tentacula basi albida apice rufa, linea mediana albida; Januario 1840 id depinxi.

7. *Natica helicina* Brocchi? cfr. vol. I. p. 163. t. IX. f. 12.

N. testa solida, subglobosa; anfractibus *rotundatis*, *distinctis*; spira exserta; labio adnato, incrassato, calloso.

In secundo itinere hanc speciem non vidi.

8. *Natica Dillwynii* Payr cfr. vol. I. p. 162.

N. testa ventricoso-globosa, rufescente, lineis duabus articulatis transversis picta, versus umbilicum flammulis flexuosis rufis aut castaneis ornata; spira vix prominula; umbilico mediocri; *callo umbilicali semicylindrico*.

Neapoli rarissima, Panormi vix aliquantulum frequentior.

9. *Natica intricata* (Nerita) Donovan. cfr. vol. I. p. 162. nomine *N. Valenciennesii*.

N. subglobosa, albida vel cinereo-olivacea, maculis rufis et fuscis articulatis plerumque seriatis ornata; spira brevi obtusiuscula; umbilico late patente, *bicalloso*.

Nerita intricata Donovan. Br. Shells 1799—1803. V. t. 167. — Natica intr. Fleming. p. 319.

Frequens Neapoli.

10. *Natica? subcarinata* (Helix) Walker tab. XXIV. f. 13.

N. testa minima, suborbiculari, depressa, alba, hyalina; cingulis elevatis transversis, in ultimo anfractu quatuor, in superioribus una, lineisque longitudinalibus obliquis ornata; umbilico aperto; labio haud calloso.

Helix subcarinata (Walker min. Shels f. 22.?) Mont. p. 438. t. 7. f. 9. Numerus cingulorum e descriptione non satis liquet sed in figura omnia, bene expressa sunt. — Cingula s. Flem.

In peninsula Thapsi hodie Magnisi specimina legi.

Testa diametri 1‴, altitudinis $^7/_{12}$‴, albo hyalina, solida. Anfractus $3^1/_2$. Forma N. Ollam refert. Apex laevissimus vitreus, reliqui anfractus cingulis obtusis laevibus 4 ornati, quorum supremus tantum in anfractibus superioribus conspicitur; infima duo magis approximata, in basi testae sita sunt. Striae elevatae longitudinales in interstitiis cingulorum divergentes, a sutura nempe usque ad cingulum primum labro parallelae, deinde antrorsum versae labrum secantes. Apertura magna, ovata, valde obliqua; labium non adnatum nec callosum. Umbilicus apertus. — Forte generis peculiaris.

Species fossiles.

1. *Natica Olla* M. d. Serres.

Militello, Palermo, Sciacca, Calatabiano non frequens.

2. *Natica millepunctata* Lamk.

Frequens in Sicilia — Gravina — Lamato, Scandali — Tarenti.

Etiam operculum ejus anno 1839 in calcareo Panormitano fossile inveni, nec non Tarenti.

2. b. *Natica undata* n. sp.? an var? vide tab. XXIV. f. 16.

N. forma, ut in N. millepunctata, sed strigis undatis longitudinalibus ferrugineis picta.

Panormi 1839 specimen inveni. Num N. millepunctatae varietas? Vix colorem tantopere ludere crederes.

3. *Natica tigrina* Dfr. Dict. Sc. nat. vol. 34. p. 257. vide tab. 24. f. 17.

N. testa globoso, laevigata, maculis magnis, quadratis, rufis regulariter seriatis; spira subprominula; umbilico maximo, aperto; callo umbilicali semicylindrico.

In tufa basaltico ad Militello.

In vol. I. p. 162. pro varietate *N. millepunctatae* habui, a qua forma et fabrica non recedit, sed jam credo, illam ita non variare, ut hanc in se suscipiat.

4. *Natica intricata* Don.

Melazzo, Militello, rara.

5. *Natica sordida* Swains.

Frequens: Sciacca, Girgenti, Buccheri, Piazza, Cataniae, Panormi. — Calabria: Monterosso, Lamato, Stilo, Bianco, Cutra, Carrubbare. — Gravinae — Tarenti.

Male hanc in vol. I. pro N. Guillemini habui, quacum forma et umbilico quidem convenit, sed soliditate longe majore striisque incrementi perspicuis etiam in statu fossili distingui potest.

6. *Natica Guillemini* Payr.

Nizzeti, Militello rara; Tarenti — Monteleone.

7. *Natica macilenta* Ph. (hemiclausa Sow?)

Caltagirone, Militello, Palermo, Melazzo, Nizzeti etc. — Carrubbare — Tarenti.

8. *Natica Dillwynii* Payr.

Pezzo.

Familia 13. JANTHINEA Lamk.

JANTHINA Lam.

Species vivae.

1. ***Janthina bicolor*** Menke cfr. vol. I. p. 164.
J. testa depressa, conoidea, obtusa, anfractibus planiusculis, ultimo subcarinato; apertura subtriangulari, latiore quam longa; columella recta, brevi.
Sicilia, Neapoli.

2. ***Janthina nitens*** Menke cfr. vol. I. p. 164. t. IX. f. 15.
J. testa ovata, obtusa, anfractibus omnibus valde rotundatis, sutura profunda divisis; apertura semiovata; columella recta, elongata; angulo labri cum columella acuto.
Cum priore.

Familia 14. MACROSTOMA Lamk.

CORIOCELLA Blainv. (Sigaretus Cuvier.)

Species viva.

Coriocella perspicua (Helix) L. cfr. vol. I. p. 165. t. X. f. 5.
C. testa ovali, convexo depressa, tenuissima, hyalina, longitudinaliter substriata, laevissima; spira prominula, acutiuscula; umbilico nullo.

Synon: Sigaretus kindelaninus Michaud Bull. Soc. Linn. de Bord. vol. 2. 1828. p. 120. f. 1. 2. — Sigaretus Morelli Delle Chiaje ex auctoritate cl. Scacchi. — Bulla haliotidea Mont. p. 211. t. VII. f. 6. cum descr. animalis. — Sigaretus haliotideus Flem. p. 360. non Lam. — *Vitrina ampullacea* Jan. cfr. p. 102.

In sinu Neapolitano perrarus; longe communior Panormi.

Animal, at l. c. monui, coloribus quam maxime ludens et male ex coloribus diversis species exstructae sunt.

Species fossilis.

Coriocella perspicua L.
Militello in tufo basaltico; Panormi in calcareo.

SIGARETUS Lamarck (Adanson *) (Cryptostoma Blainville.)

Species viva.

Sigaretus haliotideus (Helix) L.
S. testa auriformi, dorso convexo-depressa, transversim undulato-striata, albida; spira retusissima; apertura valde dilatata; umbilico tecto.

Helix haliotidea L. ed. XII. p. 1250. — Gm. p. 3663. — Adanson Senegal. t. 2. f. 2. Sigaretus h. Lamarck. VI. 2. p. 208. etc. — An Helix neritoidea Delle Chiaje tab. LXII. f. 1—4.? Animal ejus in textu descriptum non est.

Habitat in sinu Tarentino.

HALIOTIS L.

Species viva.

Haliotis tuberculata L. cfr. vol. I. p. 165.
H. testa ovato-oblonga, convexo-depressa, longitudinaliter striata, plerumque transver-

*) Adanson *genus* e S. haliotideo non fecit, sed illum pro specie *Haliotis (Ormier)* secunda enumeravit.

sim rugosa et plicis inaequalibus remotiusculis instructa; fossa umbilicali perparva, labio partim tecta; spira prominula.

Frequentissima.

Species fossilis.

Haliotis tuberculata L.

Melazzo, insula Favignana Aegatum, perrara — Tarenti. —

Familia 15. PLICACEA Lamk.

TORNATELLA Lam.

Species viva.

Tornatella tornatilis (Voluta) L. cfr. vol. I. p. 166. (nom. T. fasciatae Lam.).

T. testa ovato-conica, transversim striata, rufo rubente, [saepe] albo-bifasciata; spira exserta acuta; columella uniplicata.

Non multum rara, plerumque unicolor.

Animal primus observavit cl. Scacchi et illud depinxit cl. Delle Chiaje tab. ined. 77. f. 13. Has observationes publici juris feci in Archiv f. Naturg. 1841. p. 55. tab. V. f. 10. Animal *Bulla* est, et ab illo B. striatae parum differt. *Pes* oblongus testa parum longior, antice truncatus angulis recurvis ancinatis, postice obtusus, supra *operculum* parvum, apertura longe minus, oblongam, corneum gerit, qui striis incrementi cum Muricum etc. operculo convenit. Caput depressum, sulco profundo a pede divisum, cum tentaculis coalitum, antice paullo dilatatum, medio excisum, superne sulco mediano longitudinali divisum, postice in lobos duos acutos, lanceolatos, supra testam usque ad medium ejus reflexos terminatum. Oculi duo parvi in medio capite. Color animalis albus. — Obs. *Voluta tornatilis* Broc. p. 643. t. XV. f. 14. non modo varietas sed species peculiaris videtur, statura minore, forma magis elongata, spira multo longiore satis diversa.

Species fossilis.

Tornatella tornatilis L.

Cefali — Tarenti.

Familia 16. SCALARINA Lamk.

VERMETUS Adans.

Species vivae.

1. *Vermetus gigas* Bivon. *) cfr. vol. I. p. 170. t. IX. f. 18.

V. testa magna, solitaria, cylindrica, solida, subgranulata, longitudinaliter striata vel costata, varie contorta, quandoque spirata. — Animal operculo nullo.

Frequens.

2. *Vermetus triqueter* Bivon. cfr. vol. I. p. 170. t. IX. f. 21. 22.

V. testa solitaria aut gregaria, extus versus apicem saltam triquetra at depressiuscula, orbiculatim vel turbinatim contorta, rugis transversis flexuosis, antice saepe elongata, cylindrica. — Animal operculo parvo rudimentario.

In Sicilia frequentiorem inveni quam Neapoli.

---

*) Nomina Linnaeana consulto non restitui, quia de synonymis Linnaeanis non omne dubium sublatum est, quippe quae plures res comprehendisse videntur.

3. *Vermetus semisurrectus* Bivona cfr. vol. I. p. 171. t. IX. f. 19.

V. testa solitaria, cylindrica, apice contorta, rugosa, adnata, antice longe porrecta, varicosa; saepa striis longitudinalibus subgranosis aspera. — Animal operculo completo, tenui, plano.

Praecedentibus rarior.

4. *Vermetus glomeratus* Bivona cfr. vol. I. p. 171. t. IX. f. 23.

V. testis cylindricis aut subangulatis, transversim undolato-rugosis, contortis, in massam conglomeratis. — Animal operculo completo, convexo, semiglobosa.

Frequens.

5. *Vermetus subcancellatus* Bivon. cfr. vol. I. p. 172. t. IX. f. 19.

V. testa plerumque solitaria, fusca, tereti, arcte spirata, fere tota affixa, repente, striis transversis longitudinalibusque subcancellata [diam. $^{3}/_{4}$'''], extremitate antica aliquando libera, porrecta. — Animal operculo completo, tenui, plano.

Frequentissimus.

Species fossiles.

1. *Vermetus gigas* Bivon.

Panormi. — Monteleone — Tarenti.

2. *Vermetus triqueter* Bivon.

Panormi — Tarenti.

3. *Vermetus subcancellatus* Bivon.

Nizzeti prope Cataniam.

4. *Vermetus intortus* (Serpula) Lamk.

A priore fere unice diametro longe majore $1^{1}/_{3}$—$2^{1}/_{2}$''' diversus; superficies minus regulariter decussata, costae sulcique minus prominentes. An mera varietas, uti censet cl. Bronn? cfr. Lethaea p. 990. ubi etiam synonyma quaerenda sunt.

Panormi, Militello, Nizzeti; — Gravina Appuliae.

5. *Vermetus glomeratus* Bivon.

Nizzeti. — Tarenti.

SILIQUARIA Brug.

Species viva.

Siliquaria anguina (Serpula) L. cfr. vol. I. p. 173. t. IX. f. 24.

S. testa tereti, mutica, in parte dorsali transversim profunde rimoso-sulcata, dein longitudinaliter striata; anfractibus apicis subcontignis, spiram formantibus.

Panormi, Cataniae, rara. Apex primus fissuram nullam habet et sec. cl. Bronn Lethaea p. 992. *Serpula ammonoides* Brocchi p. 629. est.

Species fossilis.

Siliquaria anguina L.

Cefali prope Cataniam.

SCALARIA Lam.

Species vivae.

1. *Scalaria communis* Lamk. cfr. vol. I. p. 167. t. X. f. 3.

S. testa turrita, imperforata, rosea aut fusca, maculata (raro alba unicolore); costis crassiusculis, rotundatis, laevibus subobliquis.

Frequens, usque ad 24''' longa, 7''' lata. Varietatem albam in Sicilia aut Neapoli nunquam vidi.

Obs.

Obs. Bene cl. Scacchi monuit Notizie etc. p. 49. *Turbinem clathrum* L., separatis synonymis, non ad hanc speciem pertinere, etenim Linnaeus ait: „cingula longitudinalia in infimo anfractu versus basin connexa mediante carinula," quod magis ad sequentem spectat.

Animal Januario 1841 a me observatum habet latera pedis et proboscidem albas, maculis nigris pictas; tentacula versus apicem nigra, pedem superne et antice velutino-atrum, postice et subtus album.

2. ***Scalaria pseudoscalaris*** (Turbo) Brocchi cfr. vol. I. p. 167. t. X. f. 2.

Sc. testa turrita, lutescente, imperforata; anfractibus convexis, disjunctis; costis tenuibus, lamelliformibus, crebris; anfractu ultimo basi carinifero.

Synon. adde Sc. monocycla Scacchi Catal. p. 15.

Praecedente rarior, praesertim Panormi et Messinae. Animal l. c. descripsi.

3. ***Scalaria tenuicosta*** Michaud. cfr. vol. I. p. 168. t. X. f. 4. nom. Sc. planicostae

Sc. testa subulato-turrita, imperforata concolore, brunnea; anfractibus parum convexis; costis tenuibus, filiformibus rotundatis, appressis, nonnullis latioribus.

Synon. adde *Sc. tenuicosta* Michaud. Bull. Soc. Linn. Bord. vol. 3. 1829. p. 260. f. 1. — *Scalaria alternicosta* Bronn Italiens Tert. Geb. p. 66. nr. 349. *Sc. plicata* Scac. Catal. p. 15. — Male cl. Kiener hanc speciem pro varietate Sc. communis habet.

In littore ad Catanium, Panormum, Tarentum.

Animal a cl. Bivona descriptum totum nigrum praeter extremitatem et soleam pedis.

4. ***Scalaria pulchella*** Bivon. cfr. vol. I. p. 168. t. X. f. 1.

Sc. testa turrita imperforata, lactea, anfractibus rotundatis; costellis confertissimis, capillaceis, lamelliformibus.

Panormi perrara.

5. ***Scalaria crenata*** (Turbo) L.

Sc. testa turrita, imperforata, sub lente minutissime decussata, anfractuum costis obtusissimis (circa 10 hic inde obsoletis); suturis crenato-foveolatis; basi carina obtusissima cincta.

Scalaria crenulata Kiener t. 6. f. 18. bene. — *Turbo crenatus* L. Mus. Lud. Ulr. nr. 353. p. 650. — Chemnitz XI. tab. 195. A?

Panormi rarissima. Unicum specimen in collectione cl. Dominici Testa vidi. Testa $8^{2}/_{3}$''' longa, $3^{1}/_{3}$''' crassa, apertura $2^{1}/_{4}$''' longa. Anfractus parum convexi, pliciis (non varicibus) decem rotundatis, hinc inde obsoletis sculpti, quae ad suturas totidem foveas relinquunt. Sub lente tota superficies tenuissime decussata est. Carina baseos crassa, rotundata. Color sordide albus.

Species fossiles.

1. ***Scalaria communis*** Lamk.

Cefali, Militello. — Gravina — Lamato, Carrubbare.

2. ***Scalaria pseudoscalaris*** Brocchi.

Melazzo.

3. ***Scalaria tenuicosta*** Mich.

Cefali, Nizzeti. — Gravina.

4. ***Scalaria trinacria*** n. sp. vide tab. XXIV. f. 23.

Sc. testa turrita imperforata; anfractibus rotundatis, sutura profunda divisis; costis lamellosis, confertis, erectis; interstitiis laevibus, carina basali nulla.

In calcareo Panormitano specimen inveni.

Testa 19''' longa, 7''' lata, forma *Sc. coronatae* Kien. vel *Sc. pseudoscalari* similis. Anfractus rotundati, sutura profundissima divisi, laeves; costae lamelliformes, rectae, circa 20. — Carina basali deficiente differt a Sc. coronata et pseudoscalari, ab hac etiam lamellis longe frequentioribus (20 nec 11); a Sc. costulata Kien. dignoscitur testa angustiore, imperforata.

5. ***Scalaria plicosa*** n. sp. tab. XXIV. f. 24.

Sc. testa turrita imperforata; anfractibus convexis, longitudinaliter plicatis, subvaricosis; striis transversis tenuissimis; carina basali valida.

In valle fl. Lamati Calabriae inveni.

Testa 5''' longa, $1^{3}/_{4}$''' lata; anfractus decem, mediocriter convexi, plicis inferne ac superne evanescentibus circa 10 ornati, caeterum laevissimi, sub lente fortiori tamen tenuissime et confertissime transversim striati. Plicae nonnullae magis elevatae sunt. Carina rotundata, valida, basin ultimi anfractus cingit, et etiam ad suturam anfractuum superiorum detegitur.

6. ***Scalaria crispa*** Lamk.

Sc. testa turrita imperforata; anfractibus rotundatis, lamellis circa 11—12 superne spinosis, interstitiis laevissimis; lamella laevissima basin occupante.

Sc. crispa Lamk Ann. d. Mus. VIII. t. X. f. 15. — Scacchi Notizie etc. p. 48. nr. 142.

Circa Gravinam Appuliae detexit cl. Scacchi, mecumque specimen communicavit; specimen pullum $2^{1}/_{2}$''' altum etiam Panormi inveni.

Testa 5''' alta, 2''' crassa, turrita. Anfractus 10, convexi; lamellae tenues supernè in angulum acutum spiniformem productae.

DELPHINULA Lamk.

Species sequentes minutas, submicroscopicas non sine dubio ad Delphinulas refero.

Species viva.

1. ***Delphinula laevis*** n. sp. tab. XXV. f. 2.

D. testa minima orbiculata, depressa, suprà planiuscula; anfractibus 4 cylindraceis; lineis quibusdam elevatis umbilicum cingentibus.

Specimina duo in arena peninsulae Magnisi legi.

Testa $^{4}/_{10}$''' alta, $^{9}/_{10}$''' lata, depresso-orbicularis; late umbilicata; anfractus 4, celeriter crescentes, cylindracei, sutura profunda divisi, laevissimi, inferior ad umbilicum lineis 3 vel 4 elevatis obsoletis cinctus. Apertura orbicularis, altitudine spiram duplo saltem superans, obliqua. — Color fuscus.

Species fossiles.

1. ***Delphinula laevis*** Ph.

Ad Pezzo prope Rhegium Calabriae specimen legi.

2. ***Delphinula nitens*** Ph. tab. XXV. f. 4.

D. testa minima, orbiculata, depresso-conoidea; anfractibus tribus celeriter crescentibus, laevissimis, nitidissimis; umbilico angusto.

Alle Carrubbare prope Rhegium Calabriae specimen legi.

Testa vix $^{1}/_{2}$''' lata, vix $^{1}/_{3}$''' alta, semiorbiculata, depresso-conoidea, ita ut spira dimidiam aperturam aequet. Aufractus etiam ad umbilicum *angustum* laevissimi. Suturae satis profundae. Apertura fere orbicularis, labrum paullo obliquum.

3. ***Delphinula? elegantula*** Ph. tab. XXV. f. 3.

D. testa minima; conoidea, umbilicata; anfractibus teretibus; striis incrementi confertis, elevatis, capillaceis, cingulisque transversis acutis; apertura orbiculari.

Specimen ad Pezzo prope Rhegium Calabriae legi.

Testa vix 1''' lata, $^{3}/_{4}$''' alta; anfractibus quatuor, primus laevis; cingula in anfractu ultimo 7, in penultimo 3; primum a sutura tantum distat, quantum tertium a primo. Apertura exacte orbicularis, parum obliqua; peristoma continuum.

ORBIS Lea.

Species viva.

Orbis foliaceus n. sp. tab. XXIV. f. 25.

O. testa quam maxime depressa, fere foliacea: anfractibus numerosis, ad peripheriam rotundatis.

Specimen unicum inveni, a vermi annulato quodam ad tubum construendum adhibitum, qui tubus aculeo Cidaritis Hystricis e mari Catanensi extracti insidebat.

Testa diametrum 1''' (fossilis fere $1^1/_2$'''), altitudinem folii chartae scriptoriae transitoris habet, utrinque aequaliter plana, medio paullulum depressa est. Anfractuum numerus in centro non bene distinguitur, sed numerosus est. Peripheria rotundata; suturae impressae subcanaliculatae. Apertura depressa, latissima, transversa. Anfractus hic inde aliquantulum turgiduli. Color albus. — Color et nitor, illi Milioliturum similis, suspicionem movent, etiam hanc testam ad Trematophora pertinere, sed concamerationes nullae, ut in speciminibus fractis bene cognoscitur, et apertura minime e punctis minutis constans, testam ad mollusca pertinere docent.

Species fossilis.

Orbis foliaceus Ph.

In argilla ad Palermo specimina quinque inveni.

Obs. Unica species, quae hucusque innotuit, O. rotella Lea. Contrib. to geol p. 123. t. IV. f. 112. — Bronn Lethaea p. 1040. t. XL. f. 39. ad peripheriam bicarinata est, et aperturam depresso quadrangulam habet. — Aperturam quadrangulam non generis sed modo speciei characterem esse, Orbis foliaceus docet, quem nemo genus novum proclamabit.

Familia 17. TURBINACEA Lamk.

FOSSARUS Ph.

Hoc genus constitui in „Archiv f. Naturgesch. 1841. p. 42. Suspicionem enim in vol. I. p. 166. enunciatam, Adansonium nomine Fossar Neritam costatam Broc. simillemve speciem descripsisse, observationes meae posteriores omnino confirmaverunt; deinde cl. Scacchi Osservaz. zool. 1833. p. 24. id denuo descripsit, nomine *Turbinis Lucullani*, Adansonii descriptionem non cognosceas. Characteres generici hi esse videntur: Testa semiglobosa, umbilicata; apertura integra, semirotunda; labium edentulum, numquam callosum; umbilicus apertus; labrum acutum, intus laevigatum; operculum corneum, non spiratum, semiorbiculare, simplex. *Animal* capite in proboscidem producto; tentaculis filiformibus, acuminatis, intus lobo frontali instructis; oculis in basi externa tentaculorum, non prominentibus; pede mediocri utrinque rotundato; siphone nullo.

Species vivae.

1. *Fossarus Adansonii* Ph. tab. XXV. f. 1.

F. testa minuta, ovata, transversim striata et plerumque cingulis transversis, elevatis, acutis asperа; animali albo, oesophagi regione rubescente.

Fossar Adanson. p. 173. t. 13. f. 1. — *Helix ambigua* L. ed. XII. p. 1251. — Gm. p. 3665. — *Turbo costatus* Scacchi Osserv. zool. p. 24. — *Rissoa lucullana* Scac. Catal. Conchyl. p. 14. — *Delphinula costata* Ph. Enum. Moll. Sicil. p. 166. — Delle Chiaje tab. ined. t. 80. f. 13. 4. male (lobi frontales omissi et operculum spiratum).

Exclude Synon.: *Nerita costata* Broc. p. 300. t. I. f. 11. haec est diversa species *).
Frequens in scopulis, vivus fuscescens.

2. ***Fossarus clathratus*** n. sp. tab. XXV. f. 5.

F. testa ovato-oblonga; anfractibus rotundatis; cingulis transversis rotundatis, liniisque longitudinalibus sublamellaribus in interstitiis cingulorum sculpta; interstitiis cingulorum angustis.

Specimina duo e Sicilia apportavi.

Testa 3''' alta, $2^1/_3$''' lata, lactea, solida. Anfractus 4, rotundati, spira acuta $^1/_3$ aperturae aequans. Cingula transversa in anfractu ultimo 7, in superioribus 3, 2, 1, interstitiis aequantia, laevia, an detrita? Apertura semiorbicularis, umbilicus magnus. — Differt a priore praeter sculpturam: spira exserta, anfractibus rotundatis, umbilico majore; a *F. costato* interstitiis cingulorum angustis, magnitudine etc.

Tertia species esse videtur *Turbo minutus* Michaud. Bull. Soc. Linn. d. Bord. vol. 2. p. 122. f. 7. 8. 9. (1828) cujus diagnosis haec est: F. testa elongato-conica, transversim cingulata, cingulis rotundatis latis, interstitiisque angustis squamiferis. — Differt a F. clathrato: testa magis elongata, apertura $^3/_4$ totius longitudinis occupante; interstitiis cingulorum adhuc angustioribus; umbilico, ut videtur angustiore.

Species fossiles.

1. ***Fossarus clathratus*** Ph.
Lamato.

2. ***Fossarus Adansonii*** Ph.
Melazzo.

SOLARIUM Lamk.

Species vivae.

1. ***Solarium stramineum*** (Trochus) Gm. cfr. vol. I. p. 173.

S. testa orbiculato-convexa, sulcis transversis granosis sculpta, luteo-fulva, immaculata; umbilico crenato, ad latera canaliculato.

Ad Aci Castello et Tarentum.

Operculum singulare: extus lamella cornea spirali, elevata, gyros quam plurimos describente formatur, in pagina interna lamella centro in conum valde elevatum convoluta constat, cujus columella biplicata est.

2. ***Solarium luteum*** Lamk. cfr. vol. I. p. 174.

S. testa parvula, orbiculato-conoidea, glabra, ad peripheriam bisulcata, lutea, sulcis suturisque rubro punctatis; umbilico angusto, crenis albis cincto.

Messinae. Operculum in vol. I. descripsi.

---

*) ***Fossarus costatus*** (Nerita) Broc.

F. testa ovato-conica, perforata; anfractibus cingulatis, supra *planulatis*; interstitiis cingulorum *latis*, lineis elevatis longitudinalibus clathratis. 8''' alta.

Nerita costata Broc. p. 300. t. I. f. 11. — *Delphinula costata* Bronn. Ital. Tertiärgeb. p. 65. — *Purpura costata* Sow. genera of shells. — Defrance Dict. Sc. nat. vol. 51. p. 72. — Basterot p. 50. — *Sigaretus costatus* M. d. Serres Géog. des terr. tert. p. 127.

Differt a *F. Adansonii:* striis transversis nullis, striis longitudinalibus elevatis, regularibus testam cancellatam reddentibus; a *F. clathrato:* interstitiis cingulis triplo latioribus; ab utraque specie: magnitudine triplo majore, anfractibus supra planatis.

Fossilis in tellure tertiaria Italiae superioris, Galliae australis etc.

Species fossiles.

1. *Solarium pseudoperspectivum* (Trochus) Broc. cfr. vol. I. p. 174.

S. testa orbiculata, convexa, laevi; anfractibus margine exteriore acuto, superne bisulcato, subtus sulco unico umbilicum amplum plicato-crenatum cingente, sculptis.

Panormi perrarum.

2. *Solarium stramineum* Gm.

Cefali, Messinae — Sta Severina, Carrubbare.

3. *Solarium reticulatum* n. sp. t. XXV. f. 6.

S. testa conica, lineis elevatis et transversis et longitudinalibus elegantissime reticulata; angulis sectionum graniformibus; anfractibus convexiusculis; ultimo acutangulo; basi laevi, ad peripheriam obsoletissime cingulata; umbilico angusto.

Unicum specimen in valle fl. Lamati Calabriae inveni.

Testa 2''' alta, diametri $2^1/_2$''', conica. Anfractus sex, convexiusculi, sutura satis profunda divisi; lineae elevatae transversae, aequidistantes, circa 9 in anfractu ultimo, 6—7 in superioribus, lineis elevatis verticalibus decussantur, et ubi secantur in granulum minutum elevantur, unde reticulum elegantissimum oritur. Anfractus ultimus acute angulatus. Basis convexiuscula, laevissima, cingula 2—3 obsoletissima peripheriam versus ostendit. Umbilicus angustus. Apertura rhombea, depressa, spiram altitudine non aequat.

TROCHUS L. emend.

Species vivae.

a. Conicae imperforatae.

1. *Trochus granulatus* Born. cfr. vol. I. p. 174.

Tr. testa tenui, conica, valde obliqua, basi dilatata, apice peracuto, flavo-grisea; striis transversis alternatim majoribus et granulatis circa 16; suturis marginatis; apertura dilatata; sulcis baseos laevibus.

Frequens. — Animal capite et cervice pallide flavescentibus, maculis punctisque fuscis; tentacula linea longitudinali lata, fusca; pes antice utrinque hamatus, lateribus granulatus, lineis tenuibus fuscis marmoratus, solea carnea.

Obs. Male Chemn. XI. t. 196. f. 1896. 97. loco V. p. 68. t. 166. f. 1597. 98. (haud bene) — laudari. Prior figura pertinet ad speciem simillimam e Mari Australi *Tr. selectum* Chemn., striis transversis aequalibus paucioribus, omnibus granulatis, basique striis granulatis pariter cincta distinguendum.

2. *Trochus Conulus* L. cf. vol. I. p. 175.

Tr. testa conica, apice acuta, granulata, *luteo fulva*, anfractibus planis, laevibus aut cingulatis, inferne cingulo distincto crassiusculo marginatis, ultimo angulato; apertura subtetragona.

Var. α angustior Tr. conulus auctorum frequens, var. β dilatata Tr. zizyphinus et γ subcingulata Tr. conuloides auct. rarae.

3. *Trochus cingulatus* Brocchi (non Menke). cfr. vol. I. p. 175.

Tr. testa conica, imperforata, striis aequalibus octonis succincta, infima crassiore; basi circinatim sulcata, marginata. Broc.

Specimina tria Tergesti et Venetiis legi, *virescentia*, maculis punctisque albis adspersa, fere flammulata, $7^1/_2$''' alta, 7''' lata.

4. *Trochus dubius* n. sp. tab. XXV. f. 7.

Tr. testa orbiculato-conica, apice acuta ibique granulosa, *olivacea*, *albo vel rufo flammulata*; anfractibus planis, (laevibus aut 1—4 sulcatis) inferne cingulo marginatis; ultimo angulato; apertura subtetragona.

Frequens in Mari Siculo.

Forte nil nisi varietas Tr. conuli; attamen monendum est, me inter 50—60 specimina Tr. conuli nunquam *olivaceum* vidisse; praeterea testa semper minor est, 7''' alta, $6^2/_3$''' lata, quamvis ex anfractibus decem constet, et saepenumero praeter lineam impressam marginem distinguentem sulcos s. lineas *impressas* 1—4 adesse, quae in Tr. conulo nunquam observantur, qui contra *cingula elevata* ostendit in var. γ. — A *Tr. Laugieri* differt testa magis dilatata, paullo majore, angulo ultimi anfractus minus rotundato, sulcis transversis, quos in illo frustra quaeris.

5. ***Trochus Laugieri*** Payr cfr. vol. I. p. 175.

Tr. testa conica, apice acuta, ibique laevi aut granulosa, olivacea, concolore aut flammulata; anfractibus planiusculis laevibus, ad basin linea impressa cingulum formante circumdatis; angulo ultimi rotundato.

Frequens. Specimina apice granulosa in mari Siculo rara. Pagina inferior mox laevissima, mox striis paucis exarata, mox tota striata.

6. ***Trochus laevigatus*** Ph. cfr. vol. I. p. 175. t. XI. f. 2.

Tr. testa anguste-conica, laevigata, apice laevi, acuta, olivacea, varius fulva, concolore aut flammulata; cingulo suturali nullo, aut obsoleto; anfractibus planis.

Frequens. Specimen monstrosum, turritum in Sicilia legit cl. Otto, vid. t. XXV. f. 31.

7. ***Trochus crenulatus*** Broc. cfr. vol. I. p. 176.

Tr. testa turrito-conica, albida, flammulata; anfractibus planis, seriebus transversis nodulorum quatuor et cingulo suturali crenato instructis.

Frequentissimus.

Syn. adde: Trochus exasperatus Pennant Brit. zool. IV. 126. — Fleming hist. brit. anim. p. 323. — Tr. conulus Donov. Brit. Shells t. VIII. f. 2. — Tr. exiguus Mont. Test. brit. 277. — Nonne nomen *Tr. exasperati* jus prioritatis habet?

Non modo coloribus valde ludit, sed etiam structura, cingulo tempe valde turgido, et cingula plano vix distincto. Specimina pulcherrima 7''' alta, $4^2/_3$''' lata, albida, nigro radiatim flammulata, cingulis valde turgidis amico Scacchi debeo.

8. ***Trochus striatus*** L. cfr. vol. I. p. 176.

Tr. testa turrito-conica, anfractibus planis, lineis transversis elevatis (7—10) cinctis, basi vix marginatis; interstitiis lineis tenuissimis sculptis; basi convexiuscula concentrice lineata; columella basi obtuse dentata.

Syn. adde: *Trochus punctulatus* Gm. p. 3581. — Chemn. V. t. 162. f. 1530. *Tr. depictus* Desh. Exped. Morée. p. 143. t. XVIII. f. 23—25. var. maculis magnis — *Phasianella pyramidata* Anton p. 61. nr. 2138. alia var. secundum specimen in coll. cl. Koch.

Neapoli longe rarior quam in Sicilia, statura et coloribus magis adhuc varians quam praecedens. — Similis est Tr. strigosus Gm. Chemn. V. 170. f. 1650. 51. sed. *umbilicatus* est.

8. b. ***Trochus unidentatus*** n. sp. tab. XXV. f. 8.

Tr. testa gracili-turrita, anfractibus subimbricatis, obsolete transversim striatis, cingulo basali turgido instructis; columella basi in dentem acutum producta.

Specimen unicum inveni.

Pro varietate aut monstrositate prioris libenter haberem, sed transitus nullos vidi. Testa 5''' alta, vix 3''' lata; anfractus 9—10, cingulis baseos valde prominentibus imbricati, laeviusculi, obsolete striati, ultimus acute angulatus. Denticulus columellae peracutus. Color e griseo albidus lineis longitudinalibus nigro fuscis, angustis, frequentibus pictus.

b. Species imperforatae conoideae.

9. ***Trochus fragarioides*** (Monodonta) Lamk. cfr. vol. I. p. 177.

Tr. testa ovato-conoidea, solida, glabra, albido-lutescente, maculis nigris rubrisve oblongis transversim seriatis; anfractibus convexis, transversim lineolis, labro simplicissimo.

Satis frequens. — Forte melius *Tr. tessellatus* Gm. p. 1583. cum varr. restituendus, species una esse videtur, maxime coloribus ludens. Panormi specimen accepi, quod partem superiorem anfractus ultimi album strigis nigris distantibus in angulum acutissimum fractis ornatam habet, dum caetera testa tessellata est. Tergesti var. coloribus quam maxime ludens occurrit; plerumque cervina est et obsolete albo tessellata, sutura albo rubroque articulata; interdum vero strigis sanguineis latis distantibus ornata in fundo albo. Umbilici vestigium in his diutius distinguitur. *Osilin* Adansonii forma nihil differt et ex Adansonio coloribus pariter variat, sed specimen quod ipse habeo fere nigrum est atque apicem detritum *luteum* ostendit, qui in mediterraneis semper albus. Linnaeus hanc *Tr. labionem* vocavit.

10. *Trochus articulatus* (Monodonta) Lamk. cfr. vol. I. p. 173.

Tr. testa conoidea, inferne dilatata, solida, alba, lineolis fuscis variegata, cingulis albo et rubro articulatis ornato.

Trochus turbinatus Born ex sententia cl. Desh. Exped. Morée.

Praecedente rarior, cujus forte varietas.

11. *Trochus divaricatus* L.

Tr. testa orbiculato-convexa, apice obtusa, transversim striata, cinerea aut virescente, strigis longitudinalibus flexuosis e punctis purpureis confluentibus; anfractu ultimo plerumque disjuncto; umbilico clauso aut perforato.

Trochus divaricatus L. ed. XII. p. 1229. optime.

Frequentissimus Panormi, Cataniae etc. circa Neapolin eum non observavi. *Turbo sanguineus* Gm. p. 3598. Chemn. V. p. 172. t. 177. f. 1756—57. (non L.) absque dubio specimina juniora a mari detrita refert. — *Trochus divaricatus* O. Fabricii Fn. Groenl. p. 392. nr. 389. testa diaphana, colore etc. toto coelo differt.

12. *Trochus rugosus* (Turbo) L. cfr. vol. I. p. 178.

Tr. testa orbiculato-subconoidea, (adulta) imperforata, scabra, transversim sulcata; cingulis squamosis, anfractibus superne plicato-nodosis, medio saepe (in junioribus semper) spinosis; columella anrantio tubente.

Frequens.

Obs. Animal in Guérin Magas. d. Zool. Moll. 39. 1834. a cl. De Joannis non bene depictum est, et male dicitur: „il ne presente comme appendices lateraux qu'un simple filament peu long implanté sur le bord du manteau un peu en arrière.“ Ut reliqui Trochi velum laterale et utrinque filamenta lateralia tria habet, quae tantum solito breviora sunt.

13. *Trochus sanguineus* L. non Gm. cfr. vol. I. p. 179.

Tr. testa minuta, orbiculato-conoidea, transversim sulcata, laevi, rubra.

Turbo sanguineus L. ed. XII. p. 1235.: „testa subumbilicata, conico-convexa, striata, laevi: anfractibus subsulcatis. Hab. in M. Mediterraneo ad littora Algiriae. E. Brander. — Testa magnitudine pisi, sanguinea, convexa, anfractibus obtuse sulcatis; umbilicus aliis perforatus, aliis nequaquam.“ — *Turbo coccineus* Desh. Expéd. Morée p. 145. tab. XIX. f. 6—8.

Cinnisi, Cataniae, ad insulam Caprearum, Tarenti. — Cave ne eum cum Tr. roseo, specie capensi, confundas. Operculum *calcareum*, utrinque planum, supra centro impressum, paucispiratum, infra multispiratum. Animal observare non contigit *).

c. Species vivae late umbilicatae.

14. *Trochus Fanulum* Gm. cfr. vol. I. p. 179.

Tr. testa conoidea, subscalata, transversim striata, laevi, anfractibus superne plicato-no-

---

*) *Trochus Biasoletti* Ph. p. 177. Tergesti et Venetiis haud rarus idem videtur ac Tr. varilineatus Mich. Bullet. Soc. Linn. d. Bord. III. 1829. p. 266. Descriptio insufficiens et figura, proh dolor! obliqua! Absque dubio idem est *Tr. mogulus* Desh. Exped. Morée p. 144. t. XVIII. f. 26. 27.

dosis, medio (basi) sulco rugoso divisis; margine anfractus ultimi laeviusculo; umbilico spirali.

Satis frequens, pulcherrimus. Vidi animal et depinxi. Latera pedis verrucosa et granulata, albido et griseo marmorata, maculis coccineis in margine superiore. Tentacula et filamenta lateralia obscure lutea, albo annulata, caput album, lineis confertis atrovirentibus pictum; lobi frontales fimbriati et lobus lateralis pallide lutescentes.

15. ***Trochus Magus*** L. cfr. vol. I. p. 179.

Tr. testa conoidea, crassiuscula, transversim striata, varie picta; anfractibus superne tuberculis nodiformibus coronatis, inferne cingulo elevato instructis; inferne latere convexiusculà, late et profunde umbilicata.

Frequens. Cave ne pullos pro specie peculiari habeas.

16. ***Trochus canaliculatus*** (Monodonta) Lamk. cfr. vol. I. p. 180.

Tr. testa orbiculato-conoidea, late et profunde umbilicata, transversim sulcata, fusco variegata, maculis albidis stellatis ad suturam picta; anfractibus valde convexis; sutura profundissime canaliculata divisis.

Frequentissimus.

17. ***Trochus varius*** Gm. cfr. vol. I. p. 180. t. X. f. 19.

Tr. testa depresso-conoidea, plerumque pallide fusca, albido marmorata; anfractibus tenuissime transversim striatis, planulatis, ultimo basi angulato, submarginato; umbilico infundibuliformi, obliquo, albo.

Tr. varians Desh. Exped. Morée. p. 142. t. XVIII. f. 31—33. *Descriptio cum figura non convenit*: legimus „columella simplici acuta," f. 33. columellam unidentatam exhibet, porro: „dilâté à la base mais non anguleux à sa circonférence" dum figura testam manifeste angulatam habet.

Praecedente rarior.

18. ***Trochus villicus*** n. sp. tab. XXV. f. 14.

Tr. testa depresso-conoidea, plerumque fusco et albo marmorata; anfractibus planulatis superne angulatis, tenuissime transversim striatis, *cingulisque* inaequalibus obvallatis, ultimo angulato; umbilico infundibuliformi, obliquo, albo.

Una cum priore occurrit. Specimina 47 contuli.

Testa diametro $4^{2}/_{3}'''$, altitudine $3^{1}/_{4}'''$ non superat, et anfractibus sex componitur. Anfractus planati, superne rotundato-angulati, supra planiusculi, cingulis elevatis striisque transversis exarantur. Cingula in superioribus quatuor, duo approximata in angulo anfractus, duo in parte infera; in ultimo accedunt cingula 8, quorum extimum in angulo basali, reliqua in pagina inferiore. Apertura rhombea; labium obsolete truncatum; umbilicus magnus, infundibuliformis albus. Color valde variabilis, jam unicolor, nigrescens, fuscus, rufescens; jam albidus cum flammulis magnis fuscis alternans; plerumque ex albido et fulvo vel fusco nebulosus. Cingula plerumque punctis albis articulata sunt. — Differt a Tr. vario: 1) statura, 2) cingulis 3) anfractibus magis angulatis et spira longe distinctius contabulata; — a *Tr. leucophaeo* 1) testa majore magis depressa, 2) cingulis paucioribus, 3) umbilico magis aperto.

19. ***Trochus Richardii*** (Monodonta) Payr. cfr. vol. I. p. 181.

Tr. testa orbiculato-depressa, valde obliqua, laevissima, non striata, flavo-olivacea, lineis longitudinalibus undulatis croceis rubrisve picta; spira obtusa; umbilico patentissimo; apertura dilatata.

Tr. margaritaceus Scac. Catal. p. 14. (Phorcus margaritaceus Risso diversus aut pessime descriptus). — Trochus radiatus Anton p. 57. nr. 2073. ad specimen in coll. cl. Koch.

Frequens.

20 *Tro-*

20. *Trochus umbilicaris* L. cfr. vol. I. p. 181.

Tr. testa orbiculari, depresso-conica, acuta, transversim striata, cinereo olivacea, rarpe variegata; anfractibus convexiusculis; umbilico spirali, cylindrico.

Tr. umbilicaris L. ed. XII. p. 1229. optime. — Tr. fuscatus Born. Gm. p. 3576. idem. Non rarus.

21. *Trochus Adansonii* Payr. cfr. vol. I. p. 182.

Tr. testa conoidea, nitida, rufa aut fusca, maculis longitudinalibus albis picta; anfractibus convexis, tenuissime transversim striatis; umbilico angusto.

Frequens. Tr. turbinoidea Desh. Expéd. Morée. p. 183. t. XVIII. f. 28—30. varietas coloris, vix mentione digna est.

β. helicoides l. c. t. X. f. 24.

Rarus.

γ. sulcatus, an species propria, *Tr. adriaticus* dicenda? tab. XXV. f. 10.

Tr. testa conoidea, opaca, grisea, maculis longitudinalibus albis picta, anfractibus convexiusculis, ad suturam subangulatis, transverse sulcatis, ultimo angulato; umbilico angusto.

Tergesti frequens.

Testa usque ad 7‴ alta, 6‴ lata, conica. Anfractus 7 planiusculi, supra depressi, spiram fere contabulatam formantes, sulcis transversis frequentibus 7—8, parum profundis, latioribus quam interstitia exarati, opaci. Columella distinctius dentata, tota testa solidior, quam in vero Tr. Adansonii, coloribus minus vivis picta.

22. *Trochus leucophaeus* Ph. cfr. vol. I. p. 182. t. X. f. 17.

Tr. testa *convexo-conica*, obtusiuscula, anfractibus contiguis, planiusculis, laevibus, cingulato-striatis, ultimo angulato, umbilico mediocri.

Rarus.

23. *Trochus Racketti* Payr.

Tr. testa parva, elato-conoidea, perforata, albida, lineis longitudinalibus obliquis fuscis picta; anfractibus tenuissime transversim striatis, planulatis, supra rotundatis, ultimo basi angulato.

Tr. Racketti Payr. p. 128. t. VI. f. 9. 10., f. 9. melior quam 10.

Circa Surrentum frequens.

Testa raro 3‴ alta, $2^1/_2$‴ lata, plerumque minor. Anfractus 6, planulati, superne ad suturam rotundati, striis s. sulcis transversis exarati, ultimus plus minus angulatus. Apertura parum obliqua, rhombeo subquadrata; columella basi obsoletissime truncata. Umbilicus in anfractibus superioribus angustus, in ultimo demum infundibuliformis, satis dilatatus. Color e fulvo vel olivaceo albus, plerumque lineis fuscis obliquis longitudinalibus pictus, at varietas Tr. striati, interdum punctis fuscis plus minus confertis adspersus, raro immaculatus. Nonnunquam maculae rubrae ad suturam, ut in fig. cl. Payraudeau. Variat testa magis minusve elata. — Differt a *Tr. vario* statura minore, elevatiore, umbilico longe angustiore etc: a *Tr. Adansoni* testa minore, angustiore, ultimo anfractu longe magis angulato; a *Tr leucophaeo* cingulis nullis, umbilico angustiore etc.

24. *Trochus pygmaeus* Ph. tab. XXV. f. 13.

Tr. testa minima, tenuissima, globoso-conoidea, umbilicata; anfractibus rotundatis, ad suturam paullulum depressis, superficialiter sulcatis; apertura ex rhombeo orbiculari; umbilico crenulato.

Specimen adultum pullaque ad Magnisi inveni.

Testa fere 1‴ alta, $1^1/_2$‴ lata, globoso-conoidea, umbilicata, tenuis, obsolete transversim sulcata, sulcis in anfractibus superioribus circa 5—6. Anfractus rotundati, ad suturam aliquantulum depressi, unde spira fere contabulata. Apertura altitudine spiram vix supe-

rans, ex rhombeo-orbicularis, sublunata, anfractu sc. penultimo quartam ambitus partem occupante, paullo altior qoam lata. Labrum simplex, obliquum. Umbilicus satis magnus, margine rotundato, crenolato cinctos. Color albidus, nitor mediocris, non margaritaceus.

25. *Trochus Guttadauri* Ph. cfr. vol. I. p. 182. t. XI. f. 1.

Tr. testa suborbiculata, anfractibus valde convexis; transversim striatis; sulcis duobus foveolatis in medio anfractu ultimo et in basi superiorum; umbilico mediocri.

Admodum rarus, circa Puteolos et Cataniam.

† 26. *Trochus carneolus* Lamk. cfr. vol. I. p. 182. nom. Tr. rubescentis.

Tr. testa orbiculato-depressa, laevissima, cornea aut luteo-rubente, diversimodo fasciata et maculata; apertura orbiculari, columella basi dentata.

Trochus carneolus Lamk VII. p. 29. nr. 64.

Ad Alicatam legit ornat. Schott. Equidem Siciliae incolam esse non credo; ad Cubam, Haiti etc. frequens est.

Species fossiles.

a) Phorus Montf., testa corpora aliena adglutioante.

1. *Trochus crispus* König. cfr. vol. I. p. 183. t. X. f. 26.

Tr. testa depresso-conica; anfractibus superne fere ubique conchyliophoris; superficie libera superiore et inferiore arcuatim strigosa et rugis undulosis subconcentricis, interruptis, cancellatis, exsculpta; umbilico primum aperto, sarius semiclauso.

Panormi frequens — Gravina.

Secundum cl. Deshayes haec species in Mediterraneo viva occurrit, quod errorem puto, inde forte natum, quod specimina in argilla optime conservata non raro a mari eluuntur et deinde saepe a Paguris occupata in retia piscatorum veniunt.

b) Species conicae imperforatae.

2. *Trochus conulus* L.

In Sicilia frequens — Gravina, (ubi etiam var. Tr. conuloides occurrit) — Lamato, Carrubbare, Pezzo. — Tarenti.

3. *Trochus Laugieri* Payr.

Palermo — Pezzo.

4. *Trochus laevigatus* Ph.

Palermo.

5. *Trochus cingulatus* Broc.

Gravina.

6. *Trochus millegranus* Ph. cfr. vol. I. p. 183. t. X. f. 25.

Tr. testa conica, anfractibus planis, subimbricatis, basi marginatis, prominulis, ultimo angulato; lineis elevatis transversis granulatis, moniliformibus, alternis minoribus, basi planiuscula.

Synonymis adde *Tr. miliaris* Scacchi Notizie. p. 46. non Brocchi. Species Brocchiana, cujus locum omisit auctor, dimidio minor est; basin anfractuum duplici granulorum serie cinctam habet, et forte modo varietas *Tr. crenulati* est.

Panormi — Gravina — Lamato, S. Mauro, Carrubbare.

7. *Trochus crenulatus* Broc.

Frequens in Sicilia — Gravina — Lamato, Carrobbare, Pezzo. — Tarenti.

var. *β.* cfr. vol. I. p. 184.

Cataniae, Melazzo.

8. *Trochus striatus* L.

Sicilia multis in locis, non frequens, etiam in valle Lamati, Carrubbare, Pezzo — Tarenti.

9. *Trochus parvulus* n. sp. t. XXV. f. 11.

Tr. testa turrito-conica, imperforata; anfractibus convexiusculis, sulcis transversis (circa 10) exaratis, basi immarginatis, ultimo angulato-rotundato; columella non dentata; apertura rotundata.

Ad Pezao prope Rhegiam Calabriae spec. 57 legi.

Testa altitudinem $3^1/_2$''', diametrum $2^1/_2$''' non superat; anfractus 7 convexiusculi, sulcis transversis exarati, quorum circa 10 in anfractu penultimo numeras; ultimus angulato-rotundatus; basis convexa. Apertura fere orbicularis. Columella nullam dentis, sed in speciminibus nonnullis umbilici perforati vestigium habet. — Affinis Tr. striato, sed diversus: testa minore, anfractibus magis convexis, apertura suborbiculari; dente columellae nullo.

c) Species imperforatae, conoideae *).

10. *Trochus fragarioides* Lamk.
Melazzo — Pezzo. — Tarenti.

11. *Trochus articulatus* Lamk.
Melazzo, Palermo.

12. *Trochus rugosus* L.
Palermo, Melazzo; Cefali, Niazeti, Buccheri — Pezzo, Monteleone — Tarenti.

13. *Trochus sanguineus* L.
Niazeti, Palermo — Pezzo — Tarenti.

14. *Trochus patulus* Broc.

Tr. testa conico-convexa; anfractibus rotundatis, confertim transverse striatis, striis subgranulosis; apertura patula; labio calloso, dilatato.

β. convexo depressa, striis granulosis scabra, margine suturali obscure noduloso.

Sortino.

15. *Trochus filosus* n. sp. tab. XXV. f. 24.

Tr. testa ovato-conoidea, imperforata; anfractibus rotundatis, cingulis transversis sex ad septem interstitiisque laevissimis; basi laeviuscula; apertura suborbiculari; columella extus granulo notata.

In valle Lamati fluvii Calabriae spec. 17 legi, specimenque Tarenti lectum a cl. Scacchi accepi.

Testa $6^1/_2$''' alta, totidem lata, conica, solida, imperforata. Anfractus $6^1/_2$, rotundati, superne aliquantulum compressi, supremi duo laevissimi, apicem mammillatam formantes, reliqui cingulis filiformibus sculpti, caeterum laevissimi, cingula in anfractu ultimo 7, in penultimo 6—7, superiora magis remota, inferiora magis approximata. Interdum in anfractibus ultimis cingula minora capillacea majoribus interponuntur. Basis convexiuscula, obsolete striata, centro laevis est. Apertura suborbicularis; labrum intus incrassatum, ubi in columellam

*) Trochum singularem e regione Vicentina fossilem, optime conservatum, quem Venetiis accepi, hic describam:

Trochus elevatus n. sp. tab. XXV. f. 9.

Tr. testa elevato-conica; anfractibus planatis supra angulatis; spira contabulata; apertura altitudine latitudinem suam fere bis aequante.

Testa $11^1/_2$''' alta, 7''' lata, exacte conica. Anfractus 7, planissimi (laevissimi? structura spathica forte sculpturam delicatiorem delevit), supra ad suturam angulo recto fracti unde scalata sutura fit. Ultimus anfractus basi rotundato-angulatus; basis ipsa conico-convexa, ita ut apertura longior sit quam alta, imo ter quartam spirae partem adaequet. Columella brevis est, et pars inferior peristomatis ultra eam prominet. Denticulus in columella vel sulci in labro nulli. Species admodum singularis.

transeit duplicatam est, ibique denticulus sive tuberculum parvum conspicitur. — Similis est T. Asmodei Brong. Vicent. p. 53. t. II. f. 3. (descript. desid.) sed ex figura differt: testa 10''' alta, $9^1/_2$''' lata, anfractibus superne non compressis, cingulis transversis tuberculatis; columella laevissima.

16. *Trochus crispulus* n. sp. tab. XXV. f. 12.

Tr. testa minima, orbiculato-conoidea, subperforata, lineis elevatis longitudinalibus confertis, transversisque interstitiis latioribus cancellata; anfractibus rotundatis, sutura profunda divisis; apertura orbiculari.

Prope Pezzo haud procul a Rhegio Calabriae specimen legi.

Testa 1''' alta, $1^1/_6$''' lata, orbiculato-conoidea, acuta. Anfractus 5, convexi, sutura profunda divisi, fere contabulati. Cingula transversa in anfractu penultimo 4, in ultimo 9, rotundata, interstitiis latiora, lineis elevatis, longitudinalibus, vix angustioribus, confertis secantur, areolasque minimas relinquunt. Spatium a sutura usque ad primum cingulum duplo latius quam reliqua cingulorum interstitia. Apertura orbicularis spiram paullum superat. Labrum simplex acutum; labium distinctum obliquum, rectum, non concavum, fissuram umbilicalem angustam relinquit. — Primum pro pullo *Monodontae limbatae* habui sed haec differt: cingulis angustioribus, areis longe majoribus, sutura crenulata, interstitiis cingulorum omnibus aequalibus.

17. *Trochus exilis* Ph. tab. XXV. f. 15.

Tr. minima, globoso-conica, perforata, tenuissima, transversim striata, anfractibus rotundatis.

Panormi in calcareo specimen inveni.

Testa 1''' alta, 1''' lata, conoideo-globosa, heliciformis; anfractus 5, rotundati, tenuissime et confertissime transversim striati, striisque incrementi exilioribus decussati; apertura suborbicularis, spiram aequans; columella rectiuscula.

d) Species umbilicatae.

18. *Trochus euomphalus* Ph. cfr. vol. I. p. 184. t. X. f. 21.

Tr. testa conica acuta, anfractibus planatis, superne angulatis subnodosis, inferne submarginatis, transversim striatis; ultimo margine angulato; basi plana; umbilico latissimo.

Militello. Unicum specimen.

19. *Trochus Magus* L.

Frequens Panormi, Nizzeti, Sortino, Militello — Lamato, S. Mauro, Carrubbare — Tarenti.

20. *Trochus suturalis* Ph. cfr. vol. I. p. 185. t. X. f. 23.

Tr. testa obliqua, depresso-conica; anfractibus planatis, medio laevissimis supra et infra seria tuberculorum parvorum coronatis; ultimo angulato, marginato; facie inferiore convexa, concentrice cingulata, umbilicata.

Sciacca 1 specimen; ad fl. Lamato Calabriae 1 specimen.

21. *Trochus Fanulum* L.

Nizzeti, Melazzo — Tarenti.

22. *Trochus Guttadauri* Ph.

Palermo. Nizzeti — Carrubbare — Tarenti.

23. *Trochus umbilicaris* L.

Palermo rarissime.

24. *Trochus varius* L. Gm.

Cefali, Mardolce — Monteleone.

25. *Trochus canaliculatus* Lamk.

Cefali, Mardolce, Melazzo, Palermo in calcareo — Tarenti.

26. *Trochus Richardi* Payr.

Cefali.

27. *Trochus Adansonii* Payr.
Cefali.

28. *Trochus cinctus* Ph. cfr. vol. I. p. 185. t. X. f. 20.
Tr. testa orbiculato-conoidea; anfractibus rotundatis, sutura profunda disjunctis, striis tenuissimis et cingulis pluribus elevatis sculptis; umbilico patente, crenato.
Militello.

MONODONTA (Lamk) Bronn.

Species vivae.

1. *Monodonta corallina* (Trochus) L. cfr. vol. I. p. 186. nom. M. Couturii.
M. testa subglobosa, lata et profunde umbilicata; anfractibus eleganter granulosis; labio bidentato, dente infimo valido, bifido; labro grosse plicato.
Rara.

2. *Monodonta Vieilloti* Payr. cfr. vol. I. p. 186.
M. testa subglobosa, late et profunde umbilicata; anfractibus convexis transversim cingulatis, granulatis; labio bidentato, dentibus aequalibus mediocribus; labro grosse plicato.
Frequentissima.

M. Araonis Bast. in vol. I. huc laudata, ex spec. Taurinensi diff. basi *confertim granulosa.*

3. *Monodonta glomus* n. sp. t. XXV. f. 16.
M. testa subglobosa, late et profunde umbilicata; anfractibus *transversim cingulatis, laevibus*; labio ad columellam unidentato extus trituberculato; labro intus laevi.
Cum priore rarissima.

Testa 5''' lata, 4''' alta, M. Vieilloti simillima, sed paullo humilior. Anfractus 5, rotundati, sutura minus profunda quam in illa distincti, cingulis elevatis transversis *laevibus* ornati. Cingula in anfractu ultimo 17—15 in penultimo 6, plana, interstitiis aequalia, tenuissime striata. Striae incrementi parum distinctae. Umbilicus satis magnus, apertus, margine prominente laevi cinctus. Apertura ut in M. Vieilloti, sed labrum intus laeve, columella superne quidem unidentata est, inferne vero vix denticuli vestigium ostendit, contra extus tubercula tria minuta distinguuntur. Color speciminis unici fusco-cinereus, maculis albidis obsoletis ad suturam, cingulisque albo articulatis ornatus.

4. *Monodonta Jussieui* Payr. cfr. vol. I. p. 186.
M. testa subglobosa, depressiuscola, laevissima, nitida; anfractibus convexis, umbilico late aperto; labio bidentato, dentibus aequalibus.

Syn. *Trochus petholatus* Gm. p. 3574. — Chemn. V. p. 113. f. 1676.? Descriptio insufficiens saltem non repugnat. An M. petholata vocanda?
Frequens.

5. *Monodonta limbata* n. sp. tab. XXV. f. 17.
M. testa conoidea, imperforata; cingulis transversis lineisque elevatis longitudinalibus clathrata; anfractibus convexis, apertura orbiculari; labro intus sulcato, extus *varice marginato.*
Panormi rarissima.

Testa $3^1/_2$''' alta, 3''' lata, conoidea. Anfractus 5, convexi, cingulis elevatis tribus, ultimus autem cingulis 7, lineisque elevatis, longitudinalibus, obliquis, aequidistantibus elegantissime clathrati. Apertura fere orbicularis, obliqua; labrum intus sulcatum, extus varice lata, supra quam cingula excurrunt, marginatum. Labium magnum, fovea umbilicum mentiente et dente basali valde porrecto, compresso instructum, superne fissura parum profunda ab anfractu penultimo disjunctum. Color albidus, strigis ferrugineis radiantibus pictus.

Unica species in familia Trochorum, quae labrum marginatum habeat, quale in Buccinis, Cassidibus, Tritoniis occurrit.

Species fossiles.

1. ***Monodonta corallina*** L.
Palermo, Sortino — Lamato, Pezzo — Tarenti.
2. ***Monodonta Vieilloti*** Payr.
Cefali, Melazzo — Pezzo. — Tarenti.
3. ***Monodonta glomus*** Ph.
Monteleone in Calabria — Tarenti.
4. ***Monodonta Jussieui*** Payr.
Mardolce, Cefali, Melazzo, Palermo in calcareo — Tarenti.
5. ***Monodonta limbata*** Ph.
Melazzo (specimen mihi dono dedit cl. Aradas) — in valle Lamati Calabriae ipse specimen laesum inveni.

PHASIANELLA Lamk.

Species vivae.

1. ***Phasianella pulla*** (Turbo) L. cfr. vol. I. p. 187.
Ph. testa ovato-conoidea, imperforata, laevi, nitida, apice obtusiuscula, rubro punctata et maculata; apertura spiram subaequante.
Frequens.
2. ***Phasianella speciosa*** (Turbo) v. Mühlf. cfr. vol. I. p. 188. nom. Ph. Vieuxii.
Ph. testa oblongo-conoidea, imperforata, laevi, nitida, apice acutiuscula, subpellucida, lineis longitudinalibus flexuosis, maculisque rubris picta; suturis perobliquis; apertura spiram non aequante.
Turbo speciosus v. Mühlf. Verhandl. Berl. Gesellsch. 1824. vol. I. p. 214. t. 2. (8). f. 4.
Frequentissima.
Varietates omnino rubra, et lactea seriebus punctorum fuscorum ornata, pulcherrimae, et praesertim haec rarae.
3. ***Phasianella intermedia*** Scacchi tab. XXV. f. 21.
Ph. testa oblongo-conoidea, imperforata, laevi, nitida, apice acutiuscula, fusca, rubro alboque varia; saepius maculis albis rhomboidalibus per series transversas digestis ornata; apertura ovata, spiram non aequante.
Ph. intermedia Scac. Catal. p. 14. f. 27.
Neapoli non frequens, Panormi paullo minor et rarior.
Testa $4^1/_2$''' alta, $2^1/_3$''' lata, forma magis ad *Ph. speciosam* quam ad *pullam* accedens, sed anfractus minus rotundati quam in *speciosa*. Apertura paullo minus oblonga, paulloque major quam in hac. Color peculiaris, in fundo albo rufo punctatus, sed puncta ita ordinata sunt, ut 1) fascia e maculis magnis albis cum rufis alternantibus formata ad suturam, deinde in medio anfractu ultimo (in basi superiorum) fascia rufa utrinque serrata, maculis minoribus albis dentes serrae occupantibus, demum similis fascia rufa alboserrata sed angustior in basi conspiciantur, spatium vero inter fasciam hanc secundam et tertiam atque a tertia ad columellam pallidius rufum appareat. Haec pictura constans videtur; in unico specimine testam fere albam ad suturam rufo maculatam et loco fasciarum rufarum fascias pallidas utrinque maculis obscuris ornatas vidi. — Animal a me observatum et depictum forma omnino cum illo praecedentis l. c. descripto convenit, et coloribus modo differt, albo rufoque nempe pulcherrime variegatum est.

Species fossiles.

1. ***Phasianella pulla*** L.
Cefali; Melazzo, Militello; Panormi in calcareo — Pezzo, Monteleone.

2. ***Phasianella intermedia*** Scac.
Tarenti.

TURBO L. LITTORINA Fer.

Species vivae.

1. ***Turbo neritoides*** L. cfr. vol. I. p. 189. (nom. T. caerulescentis).

T. testa parva, ovato-ventricosa, imperforata, apice acuta, caerulescenti albida, fusco-zonata, opaca; anfractibus convexis, ultimo ventricoso; apertura semiovata, intus fusca, columella depressa.

Synon. adde Turbo saxatilis. Olivi Zool. Adriat. 1792. — *Turbo Lemani* Delle Chiaje.

Obs. Sic. cl. Linnaeus in ed. XII. p. 1232.: „testa ovata, glabra, obtusiuscula, margine columnari plano. — Gualt. t. 45. f. F. — Hab. in *M. Mediterraneo*. Testa Neritis maxime affinis. *Minuta*." — *Littorina angulata* et *L. Kutschigii*, nuperrime distinctae, potius varietates mihi, quam species videatur.

Frequentissimus.

Animal Januario 1839 observavi et depinxi. *Caput* inter tentacula productum, rotundatum; *tentacula* elongata, subulata, *oculos* parum prominentes in basi externa gerunt. *Pes* latus, antice truncatus, sulco transverso exaratus, postice rotundatus. Caput antice usque ad oculos nigrum, regio oculorum alba, tentacula alba nigro marginata; pagina superior pedis nigrescens, reliquae partes animalis albae.

† 2. ***Turbo littoreus*** L. cfr. vol. I. p. 189.

Tr. testa ovata, apice acuta, imperforata, transversim striata, cinereo-fulva, lineis fuscis subfasciculatis cincta; anfractu ultimo ventricoso; columella alba, fauce fusca.

† 3. ***Turbo muricatus*** L. cfr. vol. I. p. 189.

Tr. testa ovato-conica, subimperforata, tuberculato-nodulosa, cinereo-plumbea; seriebus nodulorum transversis confertis; nodis superioribus acutis inferioribus muticis; spira acuta; fauce fusca.

† 4. ***Turbo obtusatus*** L. cfr. vol. I. p. 189. nom. *T. neritoidis*.

T. testa semiglobosa, imperforata, crassiuscula, glabra, flava aut luteo-rubente, ut plurimum unicolore, raro maculis variis aut fasciis picta; spira obtusissima; columella plana.

Pessime omnes auctores Turbinem neritoidem cum obtusato L. confoederunt. Sic Linnaeus in ed. XII. p. 1232.: „T. obtusatus, testa subrotunda laevi, superne ventricosiore *obtusissima*, margine columnari plano. Hab. in *Oceano Septentrionali*." Haec verba, praesertim cum descr. T. neritoidis L. collata, nullum dubium relinquere possunt.

Obs. Has ultimas species ex auctoritate virorum gravissimorum Bivonae, Gemmellari aliorumque recepi et ipse specimina accepi, attamen maris siculi incolas esse non credo. Neque cl. Payraudeau neque Scacchi eas enumerant; Olivi tamen *T. obtusatum* et *neritoidem* L., Risso *T. littoreum* enumerant. T. neritoides et littoreus in Mari Germanico frequentissimi, T. muricatus in India occidentali vulgaris.

SCISSURELLA d'Orbigny.

Species vivae.

1. ***Scissurella plicata*** Ph. cfr. vol. I. p. 187. t. XXV. f. 18.

Sc. testa ovata, vertice planiuscula, infra carinam longitudinaliter et obliqua plicata; carina lata; striis transversis nullis.

Sc. d'Orbigny Scacchi Cat. p. 16. 2.

In Peninsula Magnisi occurrit.

Anfractus supra carinam *plani*, infra eam prominentes, valde ventricosi; plicae inferiores valde distantes; basis striata. Spatium inter labia carinae striis transversis asperum. Variat plicis longitudinalibus vix elevatis.

2. ***Scissurella striatula*** n. sp.

Sc. testa ovata, lineis longitudinalibus obliquis, striisque transversis confertioribus decussata; vertice elevatiusculo, contabulato.

Cum priore occurrit.

Testa vix 1''' longa, vertice satis elevato, contabulato; anfractus $3^1/_2$, supra et infra carinam *aeque* convexi, striis transversis confertissimis et striis longitudinalibus (incrementi) magis conspicuis, supra carinam distantibus, infra eam confertissimis, sculpti. Carina satis lata, lamellis elevatis cincta, intra quas lineae incrementi distantes comparent. — A *Sc. decussata* d'Orb. vertice elevatiusculo contabulato, nec „plano" differt.

Species fossilis.

Scissurella aspera n. sp. tab. XXV. f. 17.

Sc. testa orbiculato-conoidea, lineis elevatis longitudinalibus elegantissime crispata; interstitiis transversim striatis; spira elevata, aperturam subaequante.

Fossilis in Calabria prope Rheginm.

Testa diametrum $1^1/_3$''' eandemque altitudinem habet et forma elevata, subglobulari, ab omnibus congeneribus discrepans ad Pleurotomarias accedit. Anfractus quinque, valde convexi, etiam supra carinam, quae in anfractibus superioribus medium occupat. In anfractu ultimo angulus distinctus infra carinam. Striae longitudinales valde argutae, in anfractibus superioribus distantes, in basi confertae sunt; lineae transversae multo magis confertae et multo subtiliores sunt. Carina striis incrementi aspera est. Apertura fere orbicularis, umbilicus angustissimus, in junioribus latior est.

TURRITELLA Lam.

Species vivae.

1. ***Turritella triplicata*** (Turbo) Broc. cfr. vol. I. p. 190.

T. testa subtilissime transversim striata, anfractibus planatis; carinis duabus tribusve obtusis.

Synon. adde Turritella imbricata Scacchi Catal. p. 15. non Lamk.

Sequente rarior.

Januario 1839 animal observavi et depinxi, vide tab. XXV. f. 33. Interdum nunquam e testa sese protendebat, sicut jam in priore itinere observaveram, ideoque anfractus ultimos frangere necesse erat. Caput in proboscidem emarginatam longitudine tentaculorum productum; tentacula filiformia, obtusa, *oculos* extus in basi gerunt; pes antice truncatus, sulco transverso exaratus, utrinque in apiculum productus, operculo multispirato fimbriato angustior est. Sub tentaculo dextro lobus oblongus, lobum lateralem Trochorum referens, alter lobus similis magis postice et inferius situs est. In cervice lobus transversus conspicitur margine crispato: Pallii margo fimbriatus, lobis latis incisis; in pagina interna cirri brevissimi tres adsunt. Color luteo-carneus, fusco marmoratus. — Affinitas magna cum *Cerithiis* in propatulo est.

2. ***Turritella communis*** Risso. cfr. vol. I. p. 190. (nom. T. Terebrae).

T. testa turrita, subulata; anfractibus convexiusculis, lineis elevatis 8—10, acutiusculis, aequalibus vel inaequalibus cinctis.

Frequentissima.

Synonym. adde T. communis Risso. hist. Eur. mer. IV. p. 156. t. IV. f. 1. — T. Linnaei Desh. Expéd. Morée p. 146.

Nomen Turritellae Terebrae speciei magnae e mari Chinensi relinquendum videtur.

3. ***Turritella quadricarinata*** (Turbo) Brocc. cfr. vol. I. p. 191.

T. testa turrita; anfractibus convexis; carinis quatuor crenulatis, inferioribus duabus crassioribus; interstitiis tenuissime cancellatis.

Prope

Prope Insulas Cyclopum rarissima; specimen pulcherrimum 13''' longum, $4^{1}/_{2}$''' latum cl. Aradas debeo.

Species fossiles.

1. ***Turritella tornata*** (Turbo) Broc. cfr. vol. I. p. 191.
T. anfractibus complanatis, contiguis, transversim subtiliter striatis; cingulis numerosis, inaequalibus, leviter crispatis.
Agrigenti, inter Militello et Vizzini — Calabria: Scandali.

2. ***Turritella vermicularis*** (Turbo) Broc. cfr. vol. I. p. 192.
T. anfractibus convexiusculis; cingulis quatuor rotundatis distinctissimis, supremo subtiliore; sulcis intermediis excavatis.
Agrigenti; prope Militello.

3. ***Turritella subangulata*** (Turbo) Brocchi. cfr. vol. I. p. 192.
T. testa tenuiter transversim striata, anfractibus tumidiusculis, medio angulato-carinatis.
Buccheri, Militello. — In Calabria ad: Cutro, S. Mauro, Sta. Severina.

4. ***Turritella triplicata*** Broc.
Palermo, inter Caltagirone et Grammichele, Melazzo, Sciacca. — Gravina — S. Mauro, Carrubbare.

5. ***Turritella communis*** Risso.
Frequentissima in Sicilia, praesertim var. quae T. tricarinata Broc. — Gravina — S. Mauro; Sta. Severina, Carrubbare.

Familia 18. CANALIFERA Lamk.

CERITHIUM Brug.

1. ***Cerithium vulgatum*** Brug. cfr. vol. I. p. 192. t. XI. f. 3. 4. 5. 8. 9.
C. testa pyramidato-turrita, dense transversim striata, tuberculato-plicata; tuberculis in anfractuum medio subspinosis; sutura nodulosa; canali brevissimo.
Frequens. Varietates duas cl. Deshayes Expéd. Morée nom. *C. Basterotii* et *C. vulgatuli* immerito pro novis speciebus habuit. Specimina nondum adulta cl. Anton nomine *C. muricis* p. 66. nr. 2287. descripsit.

2. ***Cerithium fuscatum*** Costa cfr. vol. I. p. 193. t. XI. f. 7.
C. testa turrita; striis transversis irregularibus distantibus, plicis longitudinalibus parum prominentibus, subnodulosis; canali brevissimo, vix incurvo.
Non ubique, lacunas praediligere videtur.

3. ***Cerithium mammillatum*** Risso cfr. vol. I. p. 194. t. XI. f. 11. 12.
C. testa turrita; anfractibus planiusculis, longitudinaliter plicatis, sulcis transversis 4 granulosis; labro basi producto, emarginato; canali nullo.
Synonymis adde:
Cerithium sardoum Cantraine apud Kien. t. 22. f. 2. var. exquisite granulata, fusca, unicolor. — *C. mammillatum* Kien t. 22. f. 4. var. seriebus granulorum duabus superioribus albis, sequentibus fuscis. — An quoque *C. baccatum* Kien t. 23. f. 4.? var. granulis triserialibus albis luteisve in fundo atro. — *C. peloritanum* Cantraine ex nomine. (*C. peloritanum* Kiener t. 23. f. 2. species aliena est ad Insulam Cubam frequens, cujus pulla unicolora nomine *C. nigrescentis* descripsit Menke Catal. 1830. p. 143.)
In lacunis et salinis Messinae, Augustae, Tarenti.

4. ***Cerithium laevigatum*** n. sp.
C. testa turrita; anfractibus convexiusculis, confertim transverse striatis, obscure noduloso-plicatis; apertura patula; canali brevissimo, distincto.

Rarissimum maris Siculi incolam a cl. Aradas accepi.

Testa $7^1/_2$''' longa, 3''' lata. Anfractus 9—10, convexiusculi, confertim transverse striati, (striis in penultimo circa 25); ultimi obscure nodulosi, nodulis parum conspicuis. Apertura tertiam longitudinis partem aequat; cauda recta brevissima; labrum simplex, rectum, axi parallelum, non sinuatum; labrum distinctum, superne uniplicatum. Color rufo-fuscus. — Species insignis cum nulla alia commutanda. *C. Lafondi* Michaud Bull. Soc. Linn. de Bord. 3. 1829. p. 264. — Kiener. p. 97. t. 24. f. 3. differt: plicis confertis distinctissimis, canali non distincto, plica in labro nulla, sulcis duobus ad basin anfractuum etc.

5. ***Cerithium perversum*** Lamk. cfr. vol. I. p. 194.

C. testa subulato-turrita, sinistrorsa; anfractibus planis; cingulis granorum tribus; canali brevi, recurvo, subclauso.

Non valde frequens.

Synonymis adde: Murex Savignyus Delle Chiaje Mem III. tab. XLIX. f. 32. 34. *Trochus seriatus* Muhlf. Verhandl. Berl. Gesell. 1824. vol. I. p. 200. t. I. f. 7. — *Cerithium pusillum* Pf. Archiv f. Naturg. 1840. p. 256. diversum non videtur; numerus cingulorum granulatorum idem, etc.

Species *valde polymorpha*, quam pessime auctores in plures divulserunt. Optime cl. Scacchi de his varr. disseruit: osserv. zool. Maggio 1833. p. 23. — In anfractibus supremis series tuberculorum duae; tubercula magis minusve prominentia, interdum irregularia; forma conica, aut cylindrica; magnitudo mox 2''', mox 24''', imo 36''', asserente Brocchio, et sic porro. Varietatem pulcherrimam „testa alba punctis atrorubris inter tubercula transversim ordinatis" quam l. c. indicat cl. Scacchi ipse non vidi. An Trochus perversus L. ed. XII. p. 1231.? obstant verba: „anfract. excavato-punctatis." An specimen detritum ante oculos habuit?

6. ***Cerithium Lima*** Brug. cfr. vol. I. p. 195.

C. testa turrito-subulata, saepe varicosa, fusca, anfractibus planatis, cingulis granulorum quatuor vel quinque; ultimo anfractu cingulis 10, totam basin occupantibus; labro producto; canali nullo.

Nomine *C. reticulati* Anglorum e mari germanico accepi, in Fleming's history of british animals haec species nomine *Terebrae sic! reticulatae* occurrit. Synon. adde Bonanni Recreat. cl. III. f. 108. aucta. — Nonne Trochus punctatus L. ed. XII. p. 1231. Gm. p. 3587. nr. 120.? sed granula triseriata dicuntur. Magnitudo, color, patria bene conveniunt.

7. ***Cerithium lacteum*** Ph. cfr. vol. I. p. 195.

C. testa turrita, lactea, nunquam varicosa; anfractibus planis; cingulis granulorum *tribus*; in ultimo anfractu *septem* totam basin occupantibus; canali nullo.

C. niveum Bivona opp. posthum. p. 15.

Ad l'Ognina prope Cataniam. — Species distinctissima.

Obs. Male cl. Kiener idem nomen *C. lacteum* speciei toto coelo diversae imposuit. t. 7. f. 3.

8. ***Cerithium pygmaeum*** n. sp. tab. XXV. f. 26.

C. testa minima, fusca, cylindraceo-turrita; anfractibus planiusculis; seriebus granulorum moniliformibus *tribus*, in ultimo quatuor; basi *laevi*; canali brevissimo, profunde exciso.

An *Murex Metaxa* Delle Chiajé. Mem. III. p. 211. 222. t. 49. f. 29—31.? sed in figura et descriptione cingula *quatuor* inveniuntur. An *Murex tubercularis* Mont? test. brit. p. 270. — Flem. p. 346. — Omnia bene conveniunt, praeter verba: the canal partly covered by the incumbent pillar lip. Inter innumera specimina *C. Limae* quinque hujus speciei inveni, maximum modo 3''' altum, $^6/_8$''' latum. Anfractus 12—13, plani, sutura profunda divisi, supremi cingulis duobus, reliqui tribus e granulis aequalibus concatenatis formatis, ornati, quae ita ordinata sunt, ut etiam costellas longitudinales aemulentur. Anfractus ultimus

cingula quatuor ostendit, infra quartum basis concaviuscula, laevis est. Apertura formam ut in C. Lima habet, sed labrum minus productum et incisura canalis distincta est. Color fuscus. — Differt a *C. Lima*: 1) incisura canalis distincta, 2) seriebus granulorum tribus, 3) basi laevi 4) statura minore — a *C. lacteo*: 1) colore fusco, 2) incisura canalis, 3) basi laevi.

9. ***Cerithium trilineatum*** Ph. cfr. vol. I. p. 195. t. XI. f. 13.

C. testa minuta, subulato-turrita; anfractibus planis; cingulis tribus obtusis, laevibus; interstitiis lineolis longitudinalibus tenuissimis sculptis; canali brevissimo.

In mari Siculo rarissimum; in mari Antillarum detexit cl. Pfeiffer.

† 10. ***Cerithium Brongniarti*** Maravigna.

„C. testa ovato-turrita, transversim striata, ultimo anfractu ventricoso, plicato; duobus anfractibus superioribus subnodosis, aliis laevibus; spira obtusa; canali parvo; labro dilatato." · 6‴ longa, $3^1/_2$‴ lata.

Maravigna in Revue zool. 1840. p. 326. Descriptio nulla, figura nulla.

Prope Messina lectum fuit.

Species fossiles.

1. ***Cerithium vulgatum*** Brug.

α. spinosum. Militello, Melazzo; *β. tuberculatum* Palermo, Sciacca, Nizzeti. *γ. nodulosum* Melazzo. *δ. plicatum* Palermo. *ε. gracile* Militello, Tarenti. *η. pulchellum* Sortino. — Frequens in Calabria: Cutro, Cotrone S. Mauro, Sta. Severina, Carrubbare. — Tarenti.

2. ***Cerithium fuscatum*** Costa.

Melazzo, Militello.

3. ***Cerithium calabrum*** Ph. tab. XXV. f. 22.

C. testa turrita; plicis longitudinalibus valde elevatis, subcontinuis, subnodulosis, striis transversis irregularibus; canali brevi, vix incurvo; labio superne uniplicato.

Ad Sta. Severina Calabriae.

Specimina 14 legi, omnia labro carentia. Testa $11^1/_2$‴ alta, ultra 4‴ crassa, turrita, basi angustior? Anfractus ultra 11, planiusculi, sutura profunda divisi, plicis longitudinalibus circa 11, saepe in anfractibus ultimis continuis, subnodulosis ornati. Striae transversae principales tres, duae superiores approximatae, cingulum profundum plicas in nodulum superiorem et partem inferam dividens, formantes, tertia inferiorem plicae partem dividens. His accedunt in nonnullis speciminibus striae frequentes superficiales. In basi anfractuum plicae continuantur et a sulcis transversis plus minus profundis dividuntur, ita ut interdum cingula moniliformia generentur. Apertura ut in priore, cujus forte varietas, plicis longe elevatioribus distincta; transitus non vidi.

4. ***Cerithium tricinctum*** (Murex) Brocchi.

C. testa conico-turrita; anfractibus planis, sutura profunda divisis, cingulo triplici granulorum moniliformium ornatis; apertura suborbiculari; canali brevi.

Murex tricinctus Brocchi p. 446. tab. IX. f. 23.

Ad Sta Severina Calabriae frequens.

Specimina 16‴ longa, $5^1/_3$‴ lata; anfractus plani, latitudine altitudinem $2^1/_2$ superantes; in basi cingula elevata laevia 6, versus columellam sensim evanescentia. Striae incrementi valde conspicuae. Apertura ut in C. mammillato.

5. ***Cerithium mammillatum*** Risso.

Militello var. minor — Tarenti.

6. ***Cerithium perversum*** Brg.

Cefali, Mardolce. — Gravina — Carrubbare, Pezzo. — Tarenti.

21

7. *Cerithium Lima* Brg.
Multis in locis Siciliae. — Gravina. — Lamato, Carrubbare, Pezzo, Monteleone — Tarenti.
8. *Cerithium lacteum* Ph.
Cefali unum specimen.
9. *Cerithium trilineatum* Ph.
Militello. — In Germania frequentius.

SCAEA Ph. n. gen.

Testa minuta, spiralis, conoidea, sinistrorsa, tenuissima; anfractus laeves; apertura ovata, superne angulata, basi effusa, (subcanaliculata?); columella perpendicularis, revoluta, umbilicum perforatum sistens; peristoma simplex, labrum axi fere parallelum, inferne paullo productum, ut in Turritellis.

Species fossilis.

Scaea stenogyra Ph. tab. XXV. f. 20.

Sc. testa conoidea, anfractibus rotundatis, quinquies latioribus quam altis, laevissimis; apertura spiram subaequante.

Prope Panormum et Pezzo (in Calabria prope Rhegium) non rara.

Specimina circa 30 legi; propter nimiam fragilitatem fere omnia laesa. Testa fere 1‴ alta, $^2/_3$‴ lata, ovato-conica, obtusa, tenuissima, laevissima. Anfractus septem, rotundati, sutura profunda divisi, quinquies vel sexies latiores quam alti, ultimus ventricosus. Apertura spiram subaequat; labrum cum anfractu penultimo angulum acutum format, columella cum anfractu penultimo angulum obtusum; columella recta, perpendicularis, axis continuatio, altitudine dimidiam aperturam aequans, reflexa, margine reflexo umbilicum formans.

Obs. Secunda hujus generis species est: *Scaea lunaris:* Trochus lunaris Gm. p. 3587. Chemn. IX. p. 128. t. 113. f. 971. — differt: testa magis elongata, anfractuum latitudine altitudinem eorum modo $2^1/_2$ aequante; apertura vix $^1/_3$ spirae aequante, suborbiculari, umbilico majore.

Tertia species videtur *Sc. retroversa.* Fusus retroversus Fleming. Wernerian Mem. IV. p. 498. t. XV. f. 2. — hist. of british. anim. p. 349., sed ex brevi descriptione ultimi libri unice characteres generici, neque specifici pateat, et Wern. Mem. conferre non possum.

PLEUROTOMA Lam.

Primi animal hujus generis observavernnt cl. Quoy et Gaimard; in Zool. du Voyage de l'Astrolabe II. p. 521. descripserant, tab. XXXV. (f. 4—7.; f. 8. 9.) delineaverunt, hallucinationesque d'Argenvillei refellerunt. Ex eorum observationibus animal Pleurotomatum quoad partes exteriores a Fusis veris unice recedit: 1) tentaculis non in angulum acutum convenientibus, sed protuberantia aliqua capitis divisis, et 2) incisura pallii. Operculum satis magnum unguiculatum acutum gerunt. Partes internae *lingua dentibus orba* distinguuntur. — A Pleurotomatibus veris satis recedunt species europaeae, quippe quae incisuram in labro dextro testae non habent, sed modo sinum in ipsa sutura; hanc propter differentiam cl. Millet in Mem. Soc. Linn. Paris. 1826. pro iis genus *Defranciae* proposuit, quod etiam animalis differentia corroboratur. Animalia enim, quae cl. Scacchi et ipse observavimus in *Pl. reticulato* Bronn, *Leufroyi* Mich., *gracili* Mont., *ginnannianc* Scac., et *multilineolato* Desh. (vide etiam Wiegm. Archiv. 1839. p. 127. t. IV. f. 7.) *pede elongato operculoque carente,* differunt. Talem differentiam ad distinguenda genera sufficere nemo negabit, sed cum in enumerandis

speciebus siculis eas ad hanc normam dividere vellem, eheu! in testis fossilibus omnes transitus a labro in latere inciso ad labrum modo superne ad suturam sinuato inveni, et totius esse duxi, omnes species sub eodem genere enumerare, donec plures animalium observationes lucem clariorem spargant. Animal Pl. multilineolati vide tab. XXV. f. 25.

Species vivae.

1. ***Pleurotoma reticulatum*** (Murex) Ren. *) cfr. vol. I. p. 196. nr. 1.

Pl. testa fusiformi-turrita; anfractibus rotundatis, costis longitudinalibus lineisque elevatis transversis *distantibus* clathratis; papillis in angulis sectionum acutis; labro sulcato; cauda breviuscula recta, subito oriunda.

Satis frequens. Neapoli, Panormi, Tarenti etc.

2. ***Pleurotoma purpureum*** (Murex) Montagu.

Pl. testa fusiformi-turrita; anfractibus rotundatis, costis longitudinalibus lineisque elevatis transversis distantibus clathratis; labro sulcato, cauda vix ultra labrum producta.

Murex purpureus Montagu p. 260. optime, t. 9. f. 2. med. — Pl. purpureum Basterot — Kiener. p. 71. t. 25. f. 3. — *Pl. rude* Scacchi Catal. p. 12. nr. 17. f. 17.

Neapoli praecedente frequentius, in Sicilia rarius. Priori simillimum, paullo minus scabrum, paullo minus gracile, cauda aliquantulum brevior. Magnitudo, color, numerus linearum transversarum idem; numerus costellarum ut in priore variabilis; nonne potius varietas?

3. ***Pleurotoma Philberti*** Michaud. cf. vol. I. p. 197. (nom. Pl. variegati.) t. XI. f. 14.

Pl. testa fusiformi turrita; anfractibus rotundatis, costis longitudinalibus lineisque transversis elevatis, *confertis* clathrata; labro sulcato; cauda breviuscula *sensim* ex anfractu penultimo oriunda.

Pl. Philberti Michaud. Bull. Soc. Linn. Bord. III. 1829. p. 261. — Kien. p. 72. t. 24. f. 4. — Pl. versicolor Scac. Catal. p. 12. nr. 19.

Satis frequens.

4. ***Pleurotoma Leufroyi*** Michaud. cfr. vol. I. p. 197. (nom. Pl. loftati De Cr.) tab. XI. f. 24.

Pl. testa subfusiformi-turrita; anfractibus rotundatis, tumidis, lineis elevatis, transversis, confertis, costellisque longitudinalibus sculptis; labro intus laevi; cauda brevi, recta.

Pl. Leufroyi Michaud Bull. Soc. Linn. de Bord. vol. 2. 1828. p. 121. — Kien. t. 21. f. 3. — Pl. zonale Delle Chiaje.

Non frequens.

5. ***Pleurotoma volutella*** Valenciennes.

Pl. testa fusiformi turrita, *elongata*, *albida*, *concolore*; anfractibus tumidis, rotundatis, lineis elevatis transversis, confertis, costellisque longitudinalibus sculptis; labro intus laevi; cauda mediocri; columella subtortuosa.

Pl. volutella Valenc. apud Kiener. p. 67. nr. 44. t. 25. f. 1.

Rarissimum, specimen unicum inveni.

Testa $9^1/_3'''$ longa, $3^2/_3'''$ lata (secund. Kiener $12'''$ longa). Anfractus novem, convexi; supra, propter costellas evanescentes, depressiusculi, striis elevatis confertis (circa 20, non 13 ut in priore, in anfractu penultimo) asperi; costellis circa 13 (in priore 18—20 numerantur) vix obliquis. Apertura cum cauda spiram fere aequat; columella aliquantum intorta, labrum intus laeve, simplex, cauda mediocris. Color e rufo albidus velut testae fossilis. — Simillimum priore et forte nihil nisi varietas; differt testa graciliore, apertura et cauda longioribus; striis transversis crebrioribus minoribus, costis paucioribus, colore.

---

*) Contra grammaticam peccant, qui vocem Pleurotoma ad primam declinationem flectunt, et pro feminina habent, neutra est et sub dominio tertiae declinationis flecti debet.

6. ***Pleurotoma lineare*** (Murex) Montagu.

Pl. testa fusiformi elongata, sordide alba, lineis transversis rubro-fuscis ornata; anfractibus tumidiusculis longitudinaliter costatis, lineis transversis elevatis striatis; labro incrassato, intus laevi; cauda brevi.

Murex linearis Mont. p. 261. bene. tab. IX. f. 4. — Pleurotoma linearis Kien. t. 25. f. 4. — Pl. conciana Scacchi Catal. p. 12. nr. 18. f. 18.

Non frequens. Testa 7''' longa, fere 4''' lata. Anfractus 8, convexi, costellis circa 14, lineis transversis elevatis (circa 9 in penultimo anfractu) quarum nonnullae rufae in fundo lutescente-albo, vel purpurascente, subfasciati. Apertura cum canali spiram aequans, alba, interdum dilute violacea. — Differt a Pl. Leufroyi: statura minore, testa crassiore solidiore, costellis crassioribus, lineis transversis paucioribus, colore.

7. ***Pleurotoma gracilis*** (Murex) Montagu. cfr. vol. I. p. 197. nom. Pl. suturalis.

Pl. testa fusiformi angusta; anfractibus rotundatis, costato-plicatis, lineis densissimis transversis impressis sculptis; labro intus vix striato; cauda longiuscula.

Synon. adde: *Murex gracilis* Montag. 1803. p. 267. optim. t. 15. f. 5. *Defrancia suturalis* Millet. Mem. Soc. Linn. de Paris. 1826. — *Pleur. Comarmondi* Michaud. Bull. Soc. Linn. de Bord. vol. III. 1829. p. 263. f. 6. — Kien. t. 24. f. 2.

Neapoli frequens, in Sicilia et in Anglia rarissimum.

8. ***Pleurotoma costulatum*** Risso.

Pl. testa anguste fusiformi, tenuissima transversim striata; anfractibus convexiusculis, plicatis; plicis circa 11; apertura anguste-lanceolata, dimidiam spiram vix superante; labro non incrassato.

Pl. costulata Blainv. Faune franç. t. 4. f. 6. (non vidi) Kiener p. 78. t. 25. f. 2.

Rarum.

Non est Pl. costatum (Murex) Mont. p. 265., quod $^3/_{10}$'' longum, laevissimum, plicis 8 instructum etc. Testa $7^1/_2$''' longa, $2^1/_4$''' lata, angusta, turrito-fusiformis. Color albidus, fascia fusca aut rufa basin anfractuum superiorum et medium ultimi cingente. Differt a Pl. attenuato: 1) plicis pluribus, minus angustis, minus elevatis; 2) apertura breviore, 3) defectu linearum transversarum. — Specimina detrita laevissima.

9. ***Pleurotoma attenuatum*** (Murex) Mont. cfr. vol. I. p. 198. nr. 6. nom. Pl. gracilis.

Pl. testa anguste fusiformi, tenuissime transversim striata; anfractibus convexiusculis plicatis, plicis circa 8—9, interstitiis quadruplo angustioribus; apertura anguste lanceolata, dimidiam spiram superante; labro non incrassato.

Murex attenuatus Mont. p. 266. bene. t. 9. f. 6. male. — *Pl. Villiersi* Michaud Bull. Soc. Linn. Bord. III. 1829. p. 262. f. 4. 5. spiram et columellam nunquam nigras vidi. — Kien. p. 80. t. 27. f. 1. — *Pl. gracilis* Scacch. Catal. p. 13. nr. 21. f. 21. — *Murex articulatus* (lapsu calami pro *aciculatus*) Lamk VII. p. 176. nr. 66. ex auctoritate Kieneri.

Panormi, Catanae; Neapoli satis frequens.

Testa usque ad 7''' longa, $2^1/_4$''' lata. Lineae rufo-fuscae exilissimae, transversae testam adornant. In speciminibus bene conservatis etiam costae striatae sunt.

10. ***Pleurotoma multilineolatum*** Desh. vide tab. XXVI. f. 1.

Pl. testa anguste fusiformi, laevissima?, rufescente, fusco-lineata; anfractibus convexiusculis plicatis; plicis circa 12, dimidia interstitia aequantibus; apertura anguste lanceolata, spiram subaequante; labro simplici.

Pl. multilineolata Desh. Morée p. 178. tab. XIX. f. 46. — An *Mangelia striolata* Risso. p. 221. t. VIII. f. 101.? differt lineis pallide croceis, testa striata (in diagnosi latino *glaberrima* in gallica *striata* dicitur!) labroque incrassato.

Praecedente longe rarius, attamen 10 specimina conferre possum.

Testa modo 4''' alta, $1^1/_2$''' lata. Anfractus 8, convexi; plicae obliquae continuae longe numerosiores, minus elevatae, minus angustae, quam in antecedente. In nullo specimine striarum vestigium video. Color fulvus, raro obscurior, imo nigrescens, ad suturam fascia albida pictus; lineis transversis rufo-fuscis frequentibus (raro obsoletis) longe latioribus et magis conspicuis quam in Pl. attenuato ornatur; a quo statura, numero et structura costarum, striarum defectu, apertura majore abunde discrepare videtur. Striarum defectu pariter differt a Pl. attenuata Dujardin. Mem. Soc. geol. de France II. 2. 1839. p. 291. t. XX. f. 22.

11. ***Pleurotoma pusillum*** Scacchi tab. XXVI. f. 2.

Pl. testa minuta, angusta fusiformi, laevissima, alba, interdum fusco-lineata; anfractibus convexiusculis, plicatis; plicis obliquis, confertis circa 15; apertura angusta lanceolata, spiram aequante, labro simplici.

Pl. pusilla Scacchi Catal. p. 13. nr. 22. f. 22.

Tarenti rarissimum; specimina 5 contuli.

Testa modo $2^1/_2$''' longa, minus elongata, quam in antecedentibus; anfractus sex, costellae 15, interstitia aequantes. In speciminibus meis aegre linearum fuscarum transversarum vestigia cerno, suprema tantum magis distincta. Pl. proximum (Murex) Mont. suppl. p. 118. t. 30. f. 8. huic simile, sed fere 6''' altum, costellas 11.

12. ***Pleurotoma plicatum*** Lamk? cfr. vol. I. p. 118. tab. XI. f. 15.

Pl. testa minuta, fusiformi, nitida; anfractibus rotundatis, costatis; costis circa 10, elevatis; apertura lanceolata, spiram aequante; cauda longiuscula recta; labro simplici.

Rarum.

Specimina 5 in secundo itinere inveni.

13. ***Pleurotoma taeniatum*** Desh. tab. XXVI. f. 3.

Pl. testa oblongo-fusiformi, alba, fusco lineata et fasciata, laevissima; anfractibus convexis, subangulatis, plicato-costatis, plicis circa 11; apertura oblongo-lanceolata, spiram aequante; labro incrassato.

Pl. taeniata Desh. Exped. Morée p. 178. t. XIX. f. 37—39. — *Pl. eburnea* Bivon. Generi e specie (posthum) p. 9. nr. 6..

In mari Panormitano et Tarenti frequens, Neapoli rarum.

Testa $3^1/_2$''' longa, fere $1^1/_2$''' lata, oblongo-fusiformis. Anfractus 6—7, laevissimi, nitidissimi, superne saepe (ob costas prominentes) angulati. Costae circa 10, interstitia aequantes, sicut in reliquis usque ad suturam productae. Apertura oblonga, spiram aequans; canalis vix distinctus; cauda laevissima. Color albus, semper lineis angustis transversis, rufo fuscis ornatus, quarum 3 in anfractibus superioribus, sex in ultimo numeras. Saepe in ultimo spatium inter lineas 3 et 4, 5 et 6 fulvo colore; spatium vero inter primam et tertiam lacteo colore implentur. Apex et saepe pars suprema anfractuum nigrescunt. Differt a Pl. Vauquelini testa duplo minore, costis magis prominentibus, colore. — Specimina ultra 150 contuli.

14. ***Pleurotoma Vauquelini*** Payr. cfr. vol. I. p. 198. t. XI. f. 19.

Pl. testa oblongo-fusiformi, laevi, nitida, albo-flavicante, obsolete fulvo-fasciata, longitudinaliter plicata; plicis circa 11, interstitiis vix angustioribus; anfractibus superne angulatis; apertura lanceolata, spiram subsuperante; labro crasso, obtuso; cauda brevissima.

Fusus Rossmässleri Anton p. 77. nr. 2594. secundum specim. in coll. cl. Koch.

Satis frequens, Cataniae, Tarenti etc.

In vol. primo hanc speciem cum sequente confudi. Testa in hac pallide fulva, ad suturam plerumque nigrescens, anfractus ultimus fasciis obscurioribus circa 8, obsoletis, utrinque linea distinctiore marginatis pictus, quarum mediana aut in omnibus costis aut modo in varice labri maculas rufas ostendit. Testa laevis aut obsoletete transversim striata, cauda ple-

rumque grosse striata. — Pl. sinuosum (Murex) Mont. p. 264. t. 9. f. 8. valde affine, sed fere 9‴ longum, album, anfractus planiusculi, plicae modo septem.

15. *Pleurotoma caerulans* Ph. tab. XXVI. f. 4.

H. testa oblongo-fusiformi, caerulescente, fascia rufa in anfractu ultimo ornata; anfractibus convexis, tenuissime transversim striatis, longitudinaliter costatis; costis circa 10; apertura oblonga spiram subaequante; labro incrassato marginato; cauda brevissima.

Praecedente rarius et una cum eo.

Testa 4‴ longa, $1^2/_3$‴ lata, oblongo-fusiformis, forma et statura praecedentis, costellae totidem, plicaeformes sensim in interstitia abeuntes, ut in hac; sed anfractus minus angulati et striae transversae confertissimae valde distinctae. Color diversus. Anfractus superiores e fusco caerulescentes, ultimus albidus, pars suprema anfractuum fuscescens, fascia mediana anfractus ultimi rufa; saepe tota testa albida fit, fascia semper remanet. Costellae saepe pallidiores. — Pro varietate *Pl. Bertrandi* Payr libenter haberem, sed hoc striis transversis caret (num specimina detrita observavit cl. Payr? nec non fascia transversa nostri: et colore „fusco-spadiceo," (brun rougeâtre) differt. — Specimina 43 contuli.

16. *Pleurotoma Bertrandi* Payr. (non Ph. in vol. I.).

Pl. subturrita, nitida, *fusco-spadicea*; longitudinaliter costata; costis *albidis*; anfractibus 6—7 convexis; labro niveo, intus marginato, acuto; cauda brevi. Payr. 6‴ longum.

Pl. Bertrandi Payr. p. 144. nr. 288. t. 7. f. 12. 13.

Unicum specimen inveni, modo $3^1/_2$‴ longum, colore rufo-spadiceo, costis albidis, nitore omnino cum specie Payr. conveniens; in quo vero vestigium fasciae rufae distinguo.

17. *Pleurotoma elegans* Scacchi tab. XXVI. f. 5.

Pl. testa oblongo-fusiformi, nitida; rufo-fusca; anfractibus parum convexis, costellis longitudinalibus obliquis *numerosis;* apertura oblonga, dimidiam spiram vix superante; cauda nulla.

Pl. elegans Scacchi Notizie 1835. etc. p. 43. nr. 129. t. I. f. 18. rudis. Pl. Maravignae Bivon. gener. spec. posthum. 1838. p. 13. — Pl. incrassata Dujardin Mem. Soc. geol. de France II. 2. 1837. p. 292. nr. 17. t. XX. f. 28.

Rarissimum; Panormi, Messinae. Specimen adultum adest in coll. cl. Dom. Testae. alind labro nondum perfectum ipse servo. Testa $4^1/_2$‴ alta, 2‴ lata, laevissima, nitidissima; anfractus novem, convexi, costellis plicaeformibus, interstitia aequantibus circa viginti. Apertura vix bis quintam longitudinis quartem occupat, callo albo in labio ad sinum labri insignis est. Labrum acutum est. Cauda nulla. Color rufo fuscus, in anfractu ultimo specimen cl. Testae lineas duas transversas paullulum pallidiores ostendit.

18. *Pleurotoma Ginnannianum* Scac. cfr. vol. I. p. 198. nr. 7. tab. XXVI. f. 6. XI. f. 20. falso nom. Pl. Bertrandi.

Pl. testa turrita a nigro-fusco in flavescentem variante, laevi; anfractibus convexiusculis, longitudinaliter costulatis; costis plicaeformibus, circa 8—9; apertura oblonga, dimidiam spiram vix superante; cauda nulla; labro haud incrassato; — usque ad $6^1/_2$‴ longa.

Pl. ginnannianum Scac. cat. p. 12.

Frequentissimum. — Male a cl. Kiener p. 79. pro varietate Pl. costulati habetur. Mangelia ginnania Risso p. 220. t. 7. f. 99. apertura spiram aequante et colore testaceo differt.

19. *Pleurotoma striolatum* Scacchi tab. XXVI. f. 7.

Pl. testa turrita, fulvo-fuscescente, anfractu ultimo fusco fasciata; anfractibus rotundatis, subangulatis, transversim striatis; costis circa 10, angustis, elevatis; apertura oblonga, dimidiam spiram vix superante; cauda nulla; labro haud incrassato.

Praecedente longe rarius.

Pl. striolata Scacchi Catal. p. 12. excl. synom.

Testa

Testa $4^1/_3'''$ alta, fere $1^1/_2'''$ lata; anfractus 8, rotundati, superne subangulati propter costellas; costellae angustae, elevatae, dimidia interstitia aequantes, asque ad suturas continuatae. A Pl. Ginnanniano differt: 1) colore, 2) costellis elevatis, distinctis. Hac nota convenit cum Pl. attenuato, a quo differt striis transversis confertis, testa ideo opaca; apertura breviore, cauda brevissima. — Mangelia striolata Risso IV. p. 221. nr. 578. t. VIII. f. 101 differt colore eburneo, lineis transversis pallide croceis; labro incrassato; apertura spiram aequante.

20. *Pleurotoma laevigatum* Ph. cfr. vol. I. p. 199. t. XI. f. 17.

Pl. testa turrita, anfractibus planiusculis, contiguis, laevibus [sub lente tenuissima striatis] superne *obsolete* plicatis; apertura oblonga, tertiam longitudinis partem aequante; cauda brevissima.

Hic inde frequens Catanae, Tarenti.

21. *Pleurotoma rugulosum* Ph. tab. XXVI. f. 8.

Pl. testa oblongo-fusiformi, fusca, fulva, albida, concolore; anfractibus superne subangulatis, plicis circa 10, striis tenuissimis et lineis transversis elevatis cinctis; apertura oblonga, spiram subaequante; labro incrassato.

Panormi et alibi, rarum.

Specimina 31 examini subjicere potui. Testa $3^1/_2'''$ longa, $1^1/_2'''$ lata, forma, numero costarum, anfractibus superne subangulatis cum Pl. Vauquelini aut taeniato convenit, sed sculptura longe recedit. Praeter strias transversas tenuissimas confertissimas enim lineae elevatae, 4 in anfractibus superioribus, duodecim in ultimo, anfractus cingunt. Color fulvus aut pallidior albus; absque fasciis. Lineae elevatae interdum paullo magis coloratae. Labrum extus lineis elevatis excurrentibus crenatum. — Simillima est Pl. cinctella Pfeiff. Wiegm. Archiv. 1840. p. 258. nr. 175., sed modo $2^1/_4'''$ longa, costae angustiores, et pars suprema anfractuum fascia pallida distincta est.

22. *Pleurotoma brachystomum* Ph. t. XXVI. f. 10.

Pl. testa turrita, fulvo-fusca; anfractibus convexis, superne angulatis; striis elevatis transversis; costis longitudinalibus elevatis novem, ad suturam evanescentibus; apertura oblonga, dimidiam spiram vix superante; cauda brevissima; labro acuto.

Rarissimum; specimina tria modo Neapoli legi.

Testa $3^1/_2'''$ alta, $1^1/_2'''$ lata, turrita. Anfractus 8—9, propter costas versus ipsam suturam evanescentes subangulati, striis elevatis (circa 6—8 in anfractu penultimo) scabri; costae plicaeformes, elevatae, interstitiis aequales. Color rufus ad fulvum transiens. — Species valde distincta.

23. *Pleurotoma nanum* Scacchi tab. XXVI. f. 11.

Pl. testa ovata-fusiformi, rufo-fusca, linea albida per medium ultimi anfractus decurrente; striis transversis confertissimis; costis circa 8; apertura oblonga, spiram aequante; labro acuto.

Pl. nanum Scacchi Cat. p. 12. nr. 20. f. 20.

Neapoli non frequens; specimina 34 collegi.

Testa $4^1/_2'''$ longa, $2^1/_4$ lata; anfractus 8, convexi; striae transversae elevatae sub lente striis incrementi decussatae, scaberrimae. Costae plicaeformes, interstitiis angustiores, in medio anfractuum superiorum magis elevatae, subnodiformes. Cauda brevissima distincta. — Species forma, sculptura, colore insignis.

24. *Pleurotoma septangulare* (Murex) Montagu.

Pl. testa fusiformi-turrita, rufescente, laevi; anfractibus parum convexis; costis longitudinalibus septem, per omnes anfractus continuis, in ultimo abbreviatis; apertura oblonga, spira multo breviore; labro extus varicoso.

Murex septangularis Montagu. p. 268. bene. t. 9. f. 5. satis male. — Pl. septangularis Kien. p. 77. t. 26. f. 3. — Pl. heptagona Scac. Notiz. p. 42. t. 1. f. 9. Cat. p. 11.

Neapoli non frequens; Tarenti etc. — specimina 26 comparare potui.

Testa 7‴ longa, 2⅔‴ lata, rufo-fusca aut pallidior, laevissima aut striis tenuissimis transversis impressis sculpta. Anfractus parum convexi, costae pallidiores, acutiusculae, interstitiis multo angustiores, in anfr. superioribus rectae, in ultimo sinuatae, formam *s* referentes et abbreviatae. Cauda subnulla; labrum callosum. — Testa saepe varicosa est.

25. *Pleurotoma secalinum* n. sp. tab. XXVI. f. 9.

Pl. testa turrito-fusiformi, fulva; anfractibus rotundatis; costis longitudinalibus circa decem subflexuosis, subcontinuis, in ultimo anfr. abbreviatis; apertura oblonga, spira breviore; labro extus varicoso.

Praecedente rarius; specimina 21 legi.

Testa 4½‴ alta, 1⅔‴ lata, tenuissime transversim striata, praecedenti simillima, a qua differt: costis pluribus, magis convexis, ad suturam utrinque evanescentibus, minus contiguis. — A Pl. sigmoideo differt; magnitudine multo minore, costis paucioribus, minus flexuosis, labro incrassato.

26. *Pleurotoma granum* cfr. vol. I. p. 199. nr. 10. t. XI. f. 16. nom. *Pl. rude**).

Pl. testa minuta oblonga; costellis longitudinalibus circa 9, lineisque elevatis transversis (3 in anfr. superioribus) grosse clathrata; apertura oblonga, spiram aequante; labro incrassato, intus crenato.

Rarum.

Specimina quatuor in secundo itinere inveni.

Anfractus sex; plicae labri internae 3. — Male cl. Kiener p. 70. dubitavit hanc speciem esse statum juvenilem Pl. reticulati Ren. — Nonne *Pl. quadrillum* Dujardin? Mem. Soc. géol. de France II. 2. p. 291. nr. 10. t. XX. f. 23. In textu anfractus 3½ indicantur, in figura 6—7 et labrum perfectum conspiciuntur!! Quid de tali negligentia dicendum?

27. *Pleurotoma LaViae* n. sp. tab. XXVI. f. 17.

Pl. testa oblongo-fusiformi; costellis longitudinalibus confertis circa 20, lineisque elevatis transversis (circa 5 in anfr. superioribus) clathrata; apertura oblonga, spiram subaequante; labro incrassato, intus crenato.

Specimen unicum inter *Pleurot. grani* copiam inveni.

Testa fere 3‴ alta, 1⅓‴ lata, oblongo-fusiformis, rufo-fusca, anfractibus sex constans, priori similis, sed primo adspectu numero costarum et linearum transversarum clathros longe graciliores formantibus oculos percutit. — Dixi in memoriam cl. abbatis B. la Via.

28. *Pleurotoma crispatum* De Cr. et Jan. cfr. vol. I. p. 200. t. XXVI. f. 12.

Pl. testa turrita lactea; anfractibus planiusculis, carinis transversis (tribus vel quatuor), striisque confertis elevatis, longitudinalibus, interstitia occupantibus sculpta; apertura oblonga, dimidiam spiram aequante.

Specimen unicum ad insulam Caprearum detexit cl. Scacchi mihique dono dedit. Species valde insignis ad Pleurotomata vera sculptura aliena sua accedit. Testa 4½‴ alta, 1¾‴ lata. Anfractus 12; supremi tres apicem formantes, ferruginei, longitudinaliter costati, reliqui albi, planiusculi. Carinae acutiusculae, laeves, prima suturae proxima, secunda fere in media anfractu, tertia aequo spatio remota, quarta, modo in penultimo anfractu conspicua, inter tertiam et suturam media. Anfractus ultimus multicarinatus. Interstitia carinarum striis incrementi, elevatis, confertissimis pulcherrime sculpta. Cauda brevis, distincta. Sinus aperturae inter carinam primam et secundam, latus.

*) Nomen *Pl. rudis* a cl. Broderip jam antea speciei diversae tributum erat. Proceedings of the zool. soc. III.

† *Pleurotoma Bivonae* Maravigna.

„Pl. testa parva, cornea, subfusiformi, longitudinaliter et flexuose costulata, basi transversim striata; columella, labroque albidis.“ $5^{1}/_{2}'''$ long., $2'''$ latum.

Pl. Bivonae Maravigna in Revue zool. 1840. p. 326. Descriptio nulla, figura nulla.

Messina an Pl. secalinum?

† *Pleurotoma Kieneri* Maravigna.

„Pl. testa fusiformi-turrita, fulvo-rufa, longitudinaliter costata; spatio costarum intermedio subtilissime transversim striato; spira acuta; labro crassiusculo, rotundato; cauda subnulla.“ Long. $5'''$; lat. $2'''$.

Pl. Kieneri Marav. Revue zool. 1840. p. 336. Descriptio nulla, figura nulla.

Catania, Palermo.

† *Pleurotoma Valenciennesii* Maravigna.

„Pl. testa parva, fusiformi, pellucida, costulis magnis rotundatis, transversim rufo-lineatis, labro parum incrassato.“ Long. $4^{1}/_{3}'''$, lat. $1^{1}/_{3}'''$.

Pl. Valenciennesii Marav. Revue zool. 1840. p. 326. Descriptio et figura nullae.

† *Pleurotoma Petiti* Maravigna.

„Pl. testa carnea, subfusiformi, longitudinaliter plicato-costata; costulis obsoletis in ultimo anfractu; labro extus incrassato.“ Long. $9'''$, lat. $2'''$.

Pl. Petiti Marav. Revue zool. 1040. p. 326. Descriptio et figura nullae.

Catania.

Observatio. Plures vel omnes forte has species jam supra enumeratas esse, credere possumus, attamen eas enumeravi, ne quis negligentiam mihi objiciat. Pleurotomata, generis difficillimi, ex diagnosibus tantopere insufficientibus nullo modo cognosci posse, speciesque cl. auctoris, nisi melius describantur et figuris illustrantur, oblivioni mandandas esse, nemo dubitabit. Species, a cl. Bivona filio Paaormi descriptas, ex eadem ratione omisi.

Species fossiles.

1. *Pleurotoma undatiruga* Bivon. tab. XXVI. f. 13.

Pl. testa turrito-fusiformi; anfractibus supra excavatis, supra medium turgidis, inferne sensim angustatis; plicis obliquis superne evanidis; sulcis transversis distantibus, partem inferiorem occupantibus; apertura oblonga, spira breviore; cauda longiuscula.

Pl. undatiruga Bivona gen. posthum. p. 7. absque figur.

Tarenti fossilis. Specimen mihi donavit cl. Scacchi.

Testa $25^{1}/_{2}'''$ alta, $8^{1}/_{2}'''$ lata. Anfractus 10—11, superne excavati, supra medium subito turgidi, deinde sensim versus suturam attenuati sunt. Pars suprema excavata laeviuscula, inferior costis sive plicis obliquis circa 20, interstitiis angustioribus, ornata est, quae lineis impressis circa 5 etiam super interstitia continuatis secantur. Hae costae inferne in caudam gracilem continuantur, superne vero ad suturam vestigia modo earum apparent. Apertura cum canali lato, rectiusculo circa $^{4}/_{5}$ spirae aequat. Columella recta; incisura labri lata in parte tumida anfractuum sita est. Species distinctissima. *Pl. interrupta* Broc. differt anfractibus ad suturam tumidis, sinu labri in excavatione posito etc. *Pl. corrugata* Kien. t. IX. f. 2. anfractuum excavatione longe minus profunda, sinu in excavatione sito etc.

2. *Pleurotoma cataphractum* (Murex) Broc. cfr. vol. I. p. 199.

Pl. testa fusiformi, striis granulatis moniliformibus undequaquam cincta; anfractibus superne carinatis, supra excavatis; carina crenulata; cauda non distincta.

Buccheri.

Sinus labri profundus, in carina anfractuum situs.

3. *Pleurotoma torquatum* Ph. tab. XXVI. f. 14.

Pl. testa oblongo-fusiformi; anfractibus medio angulatis ibique nodulis parvis in anfractu

ultimo evanescentibus coronatis, subdecussatis; striis incrementi elevatis superne crispata; apertura subovata spiram aequante; cauda brevi, gracili.

Fossilis in Calabria inter Stilo et Monasterace.

Specimen $12\frac{1}{2}'''$ longum, $6'''$ latum legi. Anfractus 9—10, medio angulati, superne aliquantulum excavati, parte excavata inferne distincte marginata: noduli minuti longitudinales circa 20 in angulo anfractuum superiorum, in ultimo evanescentes. Striae transversae confertae, subtilissimae, a striis incrementi elevatis confertis decussatae; superne striae incrementi elevatiores fiunt, et partem concavam pulchre crispatam reddunt. Ultimus anfractus satis ventricosus, in caudam gracilem etsi brevem productas. Apertura oblongo-ovata. Sinus labri latus, in parte concava. — Pl. dentato affine, sed minus gracile, et carina nodulos jungente carens est.

4. ***Pleurotoma dimidiatum*** Broc. (Murex) var. minor.

Pl. testa elongato-fusiformi, transversim striata; anfractibus medio angulatis, ibique nodulis acutis (circa 10) coronatis; apertura cum caudali spiram subaequante.

Murex dimidiatus Broc. p. 431. t. VIII. f. 18.

Frequentissimum in Calabria ad Sta Severina, Cotrone, Cutro etc.

Testa $11'''$ alta, $4\frac{1}{2}'''$ lata. Anfractus 11, paullo infra medium angulati, supra concaviusculi, infra plani, transversim dense striati, striis incrementi irregularibus, exilibus. Sinus labri latus, in parte superiore, angulum anfractuum tangens. Specimina Italiae borealis $21'''$ longa.

5. ***Pleurotoma galeritum*** n. sp. t. XXVI. f. 15.

Pl. testa fusiformi; anfractibus medio carinatis, supra carinam excavatis, et longitudinaliter arcuatim striatis, infra convexis transversim striatis; carina dentato-nodosa; apertura oblonga spiram aequante.

Specimen in Calabria prope Cutro inveni.

Testa $8'''$ alta, $3\frac{1}{2}'''$ lata; anfractus 9, medio carinati, supra excavati et rugis sinuatis confertis sinu labri parallelis, elevatis, striisque transversis minus conspicuis exarati, infra striis transversis elevatis confertis sculpti. Carina in anfractibus superioribus dentata, dentibus in plicas inferne productas continuatis, in ultimo simplex. Apertura ovato-oblonga, sensim in canalem latum, apertam transiens. Cauda distincta longitudine aperturae. Incisura medium partis excavatae anfractuum occupat. — Differt a priore: testa magis ventricosa, carina distincta, sculptura partis excavatae, nodulis pluribus, demum evanescentibus; a *Pl. dentato:* anfractibus supra carinam excavatis non planis, striisque arcuatis, elevatis.

In specim. pullo, $4'''$ alto, anfractuum sex, modo anfractus 3, 4, 5, carinam dentatam ostendunt, striaeque omnes fere obsoletae sunt.

6. ***Pleurotoma pygmaeum*** n. sp. tab. XXVI. f. 25.

Pl. testa minuta, fusiformi-turrita; anfractibus parum convexis, medio subangulatis, nodoso-plicatis, nodis acutiusculis; inferne transversim elevato-striatis, superne laevioribus concavis, ad suturam tumidis, unistriatis; apertura spiram subaequante.

In valle Lamati Calabriae specim. duo inveni.

Testa $5'''$ alta, $2'''$ lata, Anfractus 8, supremi duo, ut in reliquis mammillati, laevissimi, reliqui subangulati, paullo infra medium nodulis acutis, circa 12, inferne in plicas continuatis coronati, in parte inferiore lineis elevatis striati, superne laeviores, (striis sc. minus eminentibus), concaviusculi, ad suturam tumidi, stria unica elevata acuta. Apertura in canalem mediocrem continuatur. Sinus latissimus in parte concava anfractuum. Cauda mediocris distincta. — Pl. dimidiatum differt: testa majore, nodulis magis prominentibus, anfractibus magis angulatis, suturis non tumidis, striis impressis etc.

7. *Pleurotoma noduliferum* n. sp. tab. XXVI. f. 16.

Pl. testa fusiformi-turrita, laevissima; anfractibus parum convexis, infra medium nodulis oblongis rotundatis coronatis; apertura oblonga, bis tertiam spirae partem aequante.

In Calabria inter Stilo et Monasterace occurrit.

Testa 15''' alta, 5''' lata. Anfractus 10—11, convexi, laevissimi, paulio infra medium nodulis compressis brevibus, rotundatis, utrinque ante suturas evanescentibus coronati; nodis circa 12 in quovis anfractu. Cauda distincta mediocris. Sinus labri latus supra nodulos situs. — Pl. nodularia Desh. Coq. foss. Paris. p. 493. t. 66. f. 23—25. sculptura simile, sed crassius, transverse striatum aliisque notis diversum.

8. *Pleurotoma sigmoideum* Bronn.

Pl. testa fusiformi-turrita; anfractuum costellis circa 12, perobliquis, abbreviatis, laevissimis; apertura dimidiam spiram subaequante.

Pl. sigmoidea Bronn Ital. Tertiaergeb. p. 47. nr. 232. — Murex harpula var. Broc. p. 421.

In Calabria prope S. Mauro frequentissimum.

Testa $4^1/_2$''' longa, $1^1/_2$—2''' lata. Anfractus 9—10, valde convexi, laevissimi, costellis circa 12, perobliquis, plicaeformibus, interstitiis angustioribus, medio longe magis tumidis, utrinque versus suturam evanescentibus, in ultimo medium non attingentibus. Cauda brevis, distincta, basi exquisite striata. Apertura oblonga, in canalem brevem, latum producta; sinus latissimus suturae propiuquus. — Costulis perobliquis distinctissima.

9. *Pleurotoma harpula* (Murex) Broc.

Pl. testa turrita, longitudinaliter costata; costis rectiusculis (c. 10—11) tenuissime transversim striatis, interstitiis laevigatis; anfractibus convexis; apertura ovali cum canali brevissimo dimidiam spiram vix superante.

Murex Harpula Broc. p. 421. t. VIII. f. 12. — Fusus H. Risso. IV. p. 208. — Bronn Ital. Tert. p. 41. nr. 189.

In Calabria prope Cutro specimina tria inveni.

Testa 9''' longa, $3^2/_3$''' lata. Anfractus 10—11, rotundati; costae circa 10—11, tenues, interstitiis triplo angustiores, superiores rectae, in anfractu ultimo flexuosae, lineis elevatis, transversis asperae, subcrenulatae, quarum una in anfractibus superioribus mediana magis prominet; lineolae transversae superiores multo minus prominent, quam inferiores. In interstitiis vestigia earum aegre distinguuntur. Cauda brevis, sed distincta, basi exquisite striata. Sinus labri latissimus, parum intrans, suturae proximus. — Obs. Male cl. Valenciennes nomen hocce jam dudum usurpatum speciei vivae longe diversae iterum imposuit.

10. *Pleurotoma Columnae* Scac. cfr. vol. I. p. 206. t. XI. f. 33. (nom. *Fusi costati*).

Pl. testa elongato-turrita, longitudinaliter costata, tenuissime transversim striata; costis rectis (circa 13); anfractibus convexiusculis; apertura oblonga, dimidiam spiram vix aequante.

Pl. Columnae Scac. Notizie etc. p. 44. t. I. f. 20. (1835). — *Fusus striarellus* Bivon Generi posth. 1838. p. 13.

Panormi; Gravinae Appuliae; Lamato Calabriae.

Specimina bene conservata tenuissime transversim striata. Differt ab antecedente: testa graciliore; anfractibus minus convexis; costis minus turgidis, haud crenatis.

11. *Pleurotoma comma* Sow. cfr. vol. I. p. 200. nr. 8.

Pl. testa fusiformi-turrita, transversim elevato-striata: anfractibus medio laevibus, et ibi costis brevibus obliquis sculptis; apertura ovata, in canalem terminata; cauda brevi vix curvata.

Militello.

12. *Pleuratoma Imperati* Scac. tab. XXVI. f. 24.

Pl. testa anguste-fusiformi; anfractibus planiusculis, absolete transversim striatis; stria una

in anfractibus superioribus carinam mentiente; costis rectis, parum prominentibus; apertura oblonga, spiram subaequante.

Pl. Imperati Scac. Notizie etc. p. 43. t. I. f. 19. (rudis).

Fossile ad Gravinam Appuliae; prope Cotroae et Cutro Calabriae.

Testa $4^1/_2$''' alta, $1^2/_3$''' lata, fusiformis. Anfractus 8, parum convexi, ad suturam marginati, obsolete transversim striati, stria una elevatiore supra medium anfractuum superiorum carinam formante, unde anfractus subangulati. Basis exquisite striata. Costellae parum prominentes, 12—15, in caudam non productae. Cauda ab anfractu ultimo non distincta. Striae incrementi aegre distinguendae sinum labri latissimum, parum intrantem indicant. — Specimina calabra paulo ventricosiora quam appula, costae lineaeque transversa magis prominentes. Specimina 8 vidi.

12. ***Pleurotoma decussatum*** n. sp. t. XXVI. f. 23.

Pl. testa fusiformi, plicis tenuibus longitudinalibus, lineisque transversis elevatis distantibus reticulata; anfractibus aeque et parum convexis; apertura oblonga, spiram aequante.

In valle Lamati Calabriae et prope Panormum occurrit.

Testa 6''' alta, $2^1/_3$''' lata: anfractus octo aequaliter et mediocriter convexi; costellae angustissimae, interstitiis quintuplo angustiores, filiformes circa 12—13, superne evanescentes; lineae transversae elevatae capillares distantes, in anfractibus superioribus tres, in ultimo plures reticulum elegans formant. Sub lente fortiore tota superficies striis incrementi, striisque transversis confertissimis granulata apparet. Cauda ab anfractu ultimo vix distincta. Sinus labri latissimus parum profundus.

13. ***Pleurotoma semiplicatum*** Bon. t. XXVI. f. 18.

Pl. testa elongato-fusiformi, ventricosa; anfractibus rotundatis, lineis elev. transversis cinctis, superioribus costellatis, ultimo ecostato; apertura *ovata*, in canalem longiusculum producta.

Pl. semiplicatum Bonelli ad specimen Taurinense a cl. Bellardi acceptum.

Panormi rarum, unicum specimen ipse inveni, aliud in coll. cl. Testae num. Pl. Philippi servatur.

Testa vix ultra pollicem longa, 6''' fere lata. Anfractus ultra 9, aequaliter convexi, rotundati, lineis elevatis, transversis, confertis, inaequalibus, supremis tenuioribus cincti; superiores costellis circa 11 muniti, ultimi duo iis carentes, ultimus ventricosus. Cauda longiuscula distincta. Apertura ovato-oblonga. Striae incrementi superne magis conspicuae sinum labri latum parum profundum indicant.

14. ***Pleurotoma reticulatum*** (Murex) Ren.

Panormi anno 1839 specimen in calcareo inveni. — Gravina. — Tarenti.

15. ***Pleurotoma Philberti*** Michaud.

Panormi, Cefalù, Militello, Messina.

16. ***Pleurotoma Leufroyi*** Michaud.

Panormi; Sciacca. — Gravina — Carrubbare.

17. ***Pleurotoma lineare*** Mont.

Carrubbare, Pezzo.

18. ***Pleurotoma nebula*** Mont.

~~~

18. ***Pleurotoma volutella*** Valenc.

Palermo 1839.

19. ***Pleurotoma gracile*** Mont.

Palermo in calcareo; Cefalù et Nizzeti prope Cataniam — Gravina — S. Mauro Calabriae.

20. ***Pleurotoma attenuatum*** Mont.

S. Mauro in Calabria — Tarent!.
~~~

21. ***Pleurotoma Vauquelini*** Payr.
Palermo, Nizzeti, Militelio. — Monteleone.
22. ***Pleurotoma caerulans*** Ph.
Gravina Appuliae; (specimen communicavit cl. Scacchi).
23. ***Pleurotoma rugulosum*** Ph.
Palermo in calcareo, — alle Carrubbare prope Rhegium Calabriae.
24. ***Pleurotoma elegans*** Scac.
Melazzo Siciliae — Gravina in Appulia — Carrubbare.
25. ***Pleurotoma Ginnanianum*** Scac.
Palermo; in calcareo specimen unum inveni; Cefali — Tarenti.
26. ***Pleurotoma striolatum*** Scac.
Palermo; in calcareo specimina quatuor anno 1839 legi; Cefali — Gravina.
27. ***Pleurotoma nanum*** Scac.
Palermo specimina 3 inveni in calcareo. — Lamato.
28. ***Pleurotoma septangulare*** (Murex) Montagu.
Melazzo, Nizzeti, — Gravina in Appulia.
29. ***Pleurotoma crispatum*** De Cr. et Jan.
Calatabiano.
30. ***Pleurotoma Tarentini*** n. sp.
Pl. testa minuta, fusiformi-turrita, anfractibus parum convexis, subangulatis, cingulis elevatis acutis 6—7, striisque incrementi elevatis supra carinam medianam elegantissime crispatis; apertura oblonga bis tertiam spirae partem aequante.
In valle Lamati specimen legi.
Testa 4''' alta, $1^1/_2$''' lata, fusiformi turrita, forte varietas praecedentis, a qua fere unice cingulis pluribus sex ad septem in anfractu penultimo, lineisque incrementi in parte superiore anfractuum magis conspicuis, magis distantibus differt.
31. ***Pleurotoma Vulpecula*** (Murex) Broc. an etiam Renieri? cfr. vol. I. p. 206. nr. 11. nom. *Fusi V.*
Pl. testa fusiformi, turrita, longitudinaliter oblique plicata, plicis circa *duodecim*; interstitiis tenuissime transversim striatis; basi sensim attenuata.
Palermo.
Magnitudine 7''', costellis 12 etc. a Pl. striolato differt.
32. ***Pleurotoma Payraudeaui*** Desh. t. XXVI. f. 20.
Pl. testa fusiformi-turrita; anfractibus rotundatis, tenuissime transversim striatis; costellis obliquis, filiformibus, circa 8, valde elevatis; apertura oblonga, spiram subaequante, cauda subdistincta.
Pl. Payraudoti Desh. Expéd. Morée. p. 178. — Murex vulpeculus var. costis rarioribus Broc. p. 420. t. XIII. f. 11. — Fusus pentagonus Bronn. Ital. Tert. p. 41. (specimen ab ipso cl. Bronn acceptum costas 8—9 habet, nomen igitur haud aptum).
Prope Catro Calabriae specimina duo legi.
Testa ultra 5''' longa; anfractus 9, convexi, sub lente fortiori exquisite transversim striati; costellae 8, valde obliquae et elevatae, superne evanescentes, deinde valde elevatae, compressae, interstitiis quadruplo angustiores. — Differt a *Pl. striolato* costis paucioribus, magis obliquis, ad suturam superne evanescentibus, cauda graciliore, distincta; a *Pl. attenuato* plicis paucioribus, obliquis, etc.
33. ***Pleurotoma Maggiori*** n. sp.
Pl. testa fusiformi-turrita; anfractibus rotundatis, striis confertis transversis *elevatis;* co-

stellis longitudinalibus circa 11, elevatis; apertura oblonga, bis tertiam partem spirae longitudinis aequante.

Cefali prope Cataniam.

Testa $4^1/_2$''' alta, fere 2''' lata; anfractus rotundati, 9—10; costellae rectae, satis elevatae, angustae, tertiam interstitiarum partem aequantes, plicaeformes; striae transversae elevatae, inaequales circa 12 in anfractu penultimo. — Affinis Pl. ginnanniano, sed paullo magis inflata, anfractus magis rotundati, costae magis elevatae, plures.

34. *Pleurotoma Turricula* (Murex) Broc. cfr. vol. I. p. 199. nr. 2.

Pl. testa turrito-fusiformi, striis transversis remotis, elevatis, interdum subcrenulatis; anfractibus subcarinatis, parum convexis; carina in apice spirae saltem crenulata.

Buccheri. Surtino.

Cingula croceum colorem retinuerant. Sinus labri profundus, latus, in carina situs.

35. *Pleurotoma Renieri* Scacchi t. XXVI. f. 22.

Pl. testa fusiformi-turrita; anfractibus basi cingulis duobus superne cingulo uno suturae contiguo; cingulis *rotundatis;* striis elevatis obliquis inter cingulum supremum et secundum; basi multistriata; apertura oblonga, bis tertiam spirae partem aequante.

Pl. Renieri Scacchi Notiz. etc. p. 44. nr. 132. t. I. f. 21. — Pl. Basteroti Desm. ubi? — Pl. turritella Bellardi ad fidem speciminis.

Fossile in Appulia ad Gravinam; Catro Calabriae.

Testa fere 6''' alta, 2''' lata. Anfractus novem, parum convexi, superiores cingulis tribus rotundatis instructi, quorum supremum suturae contiguum, secundum in medio anfractu, tertium inter hoc et suturam sita sunt; in ultimo anfractu cingula ultra triginta. Spatium inter cingulum supremum et sequens concaviusculum, a fissura occupatur, et lineis elevatis incurvatis eleganter signatur, quae minus distincte super reliquam testam continuantur. Cauda breviuscula, vix distincta. — Differt a Pl. crispato anfractu ultimo multo longiore, etc.

36. *Pleurotoma carinatum* Bivon. fil. t. XXVI. f. 19.

Pl. testa fusiformi-turrita; anfractibus laevissimis, medio carina acutissima cinctis, supra carinam concavis; cauda angustata.

Pl. carinata Bivon fil. Gener et spec. posthum. p. 12. (Utrum recens an fossile dicere omisit cl. auctor).

Fossile in Calabria ad Monterosso et Monasterace, rarum.

Testa $3^1/_2$''' longa, $1^2/_3$''' lata (4''' alta Bivona); anfractus 7, paullo infra medium carinato-angulati, carina acutissima, supra carinam concavi, infra plani, ultimus ventricosus, subito in caudam tenuem contractus. Tota superficies nitidissima, laevissima, ita ut etiam striae incrementi aegre distinguantur. Apertura cum cauda spiram aequat, angulato ovata est et in canalem angustum, apertura paullo breviorem continuatur. Sinus labri latus, parum profundus.

37. *Pleurotoma brachystumum* Ph.

Tarenti.

CANCELLARIA Lamk.

Species viva.

Cancellaria cancellata (Voluta) L. cfr. vol. I. p. 201.

C. testa ovato-acuta, valde ventricosa, subcaudata, longitudinaliter et oblique plicata, transversim elevato-striata; anfractibus convexis; columella tri-seu quadriplicata.

In sinu Tarentino non frequens.

Species fossiles.

1. *Cancellaria hirta* (Voluta) Broc. cfr. vol. I. p. 201.

C. testa ventricosa, subumbilicata, longitudinaliter plicata; spira exserta, acuta; anfractibus

bus superne subcanaliculatis; lineis elevatis transversis, in costis in tubercula vel in squamas fornicatas terminatis; columella biplicata.

Caltanisetta.

2. ***Cancellaria cancellata*** L.

Sciacca — Tarenti.

3. ***Cancellata coronata*** Scacchi. tab. XXV. f. 24.

C. testa oblongo-turrita, longitudinaliter costulata, transversim striata; anfractibus superne angulatis, supra planis, angulo costarum excurrentium mucronibus coronato; columella biplicata; labro intus laevi.

C. coronata Scacchi Notiz etc. p. 34. t. 1. f. 15. — C. varicosa Ph. vol. I. p. 201. nr. 3.
Palermo in calcareo; Appulia ad Gravinam; ad S. Severina Calabriae.

Testa 9‴ longa, $4\frac{1}{2}$‴ lata, subimperforata; anfractus 7, superne angulati, supra planati, basi versus suturam paullo contracti. Costellae longitudinales circa 12—13, in angulo anfractuum in mucronem excurrentes; striae transversae parum elevatae subobsoletae. Apertura $^{2}/_{5}$ totius longitudinis occupans, angulato-ovata, dilatata; plicae columellae duae, parum elevatae. Labrum intus obsoletissime striatum. — *C. spinulosa, fusulus, mitraeformis*; testa oblongo-ovata similes, anfractibus rotundatis, aut medio carinatis statim distinguuntur; *C. varicosa* autem anfractibus aequaliter rotundatis, costis simplicibus, apertura sulcata, testa graciliore abunde differt.

FASCIOLARIA Lamk.

Species viva.

Fasciolaria lignaria (Murex) L. (***tarentina*** Lamk.) cfr. vol. I. p. 202.

F. testa fusiformi-turrita, nodulifera; nodis in plicam terminatis, albis; interstitiis cinereo-caerulescentibus; cauda brevi, labro intus sulcato.

Hanc esse *Muricem lignarium* L. docui in Arch. für Naturgesch. 1841. I. p. 268.
In Sicilia frequentior quam Neapoli.

Species fossilis.

Fasciolaria lignaria L.

Tarenti.

FUSUS Lamk.

Species vivae.

1. ***Fusus corneus*** (Murex) L. (***lignarius*** Lamk.) cfr. vol. I. p. 202.

F. testa fusiformi, glabra; anfractibus superne concavis, deinde ventricosis, supremis nodulosis; cauda mediocri incurva; labro intus sulcato.

Hic est Murex corneus Linnaei. Cfr. Arch. f. Naturgesch. 1841. I. p. 268.
Frequentissimus.

2. ***Fusus syracusanus*** (Murex) L. cfr. vol. I. p. 203.

F. testa fusiformi-turrita, longitudinaliter plicata, (plicis circa 15), transversim striata, albo et rufo alternatim zonata; anfractibus superne angulato-carinatis; carinis tuberculato-nodosis; cauda breviuscula; labro intus striato.

Frequens. Neapoli varietas unicolor frequentior est.

3. ***Fusus rostratus*** (Murex) Olivi. cfr. vol. I. p. 203.

F. testa fusiformi-turrita, rufo-cornea, longitudinaliter plicato-costata, (plicis circa 9—10), lineis elevatis transversis et saepe carina compressa, spinulosa cincta; anfractibus valde rotundatis; cauda gracili aperturam superante.

Praecedente rarior, usque ad 26‴ longus.

4. ***Fusus pulchellus*** n. sp. tab. XXV. f. 28.

F. testa fusiformi-turrita, lineis elevatis transversis cinctis, pallide fulva, costis circa 7—8 atro fuscis, lineaque albida per medios anfractus decurrente ornata; anfractibus rotundatis, cauda breviuscula.

Praecedentibus duobus rarior.

Testa raro 8''' longa, 3''' lata. Anfractus novem valde convexi, ut in F. rostrato, lineis elevatis circa 8—10, costisque 8—10 valde prominentibus, angustis sculpti; apertura ovata; callus in angulo superiore; labrum intus striatum; canalis angustus, aperturam aequans. Pictura elegans; fascia albida per anfractus decurrens lineas duas elevatas cum spatio interjecto occupat. Variat costis pallidis. — Differt a *F. syracusano et rostrato* statura et colore; a *syracusano* praeterea costis paucis, anfractibus rotundatis, a *F. rostrato* cauda breviore. Specimina 21 conferre licuit. — An nihilominus pro varietate F. rostrati habendus?

5. ***Fusus craticulatus*** (Murex) Broc. cfr. vol. I. p. 204.

F. testa ovato-fusiformi, medio ventricosa; anfractibus subcarinatis, plicato-nodosis, supra planulatis; lineis elevatis transversis squamulosis; cauda longiuscula, angusta, incurva.

Rarissimus.

Minime Murex craticulatus L. — Valde affinis *F. afro* Lamk Kien. t. 18. f. 2., sed hic brevior, 12''' longus, $6^1/_2$''' latus (noster 13''' longus, vix $6^1/_2$''' latus) Nihilominus forte comparatio speciminum docebit, utrosque esse conjungendos. Forte Murex scaber Lamk? Kien. t. 9. f. 2., qui, varicibus omnino carens, verissimus Fusus, non Murex est.

6. ***Fusus squamulosus*** Ph. cfr. vol. I. p. 204. t. XI. f. 31.

F. testa fusiformi, medio ventricosa, superne planulata, plicato-costata, cingulis *transversis squamulosis*, in costis in tubercula s. squamas fornicatas elevatis; cauda longa, recta, gracili; spira dimidiam aperturam vix superante.

Panormi, an vivus? — Obs. Cum sequente inter Fusos et Murices ambiguus.

7. ***Fusus echinatus*** (Murex) Sow. cfr. vol. I. p. 20.

F. testa fusiformi, longitudinaliter plicata, lineis elevatis transversis confertis cinctis; anfractibus rotundatis; plicis, ubi cingula secant, interdum in squamas fornicatas elevatis; apertura spiram aequante; labro intus striato, cauda gracili.

Synon. adde: *Murex variabilis* De Cr. et Jan.

Specimina quatuor viva Neapoli et Panormi accepi usque ad 8''' longa, $3^1/_2$''' lata, quae tuberculis acutis fornicatis in angulis, ubi costae a cingulis secantur, cum descriptione Sowerbyi melius conveniunt quam specimina fossilia. Praesertim in cingulo supremo haec tubercula interdum valde elevata sunt, et anfractus carinatos mentiuntur. Color pallide rufus aut fulvus. *F. squamulosus differt:* testa latiore, spira breviore; cingulis transversis confertim squamulosis. — *Murex squamulatus* Broc. anfractibus distincte carinatis differre videtur. — *F. cancellatus* Bivon. fil. Gener etc. posthum. p. 14. 1838. absque dubio idem. Species inter Fusos et Murices ambigua. — *Murex muricatus* Mont. 262. t. 7. f. 2. idem videtur. Sinus labrum a cauda dividens in fig. error, ut ex ipso altero latere figurae patet. Cingula transversa „strong, elevated striae“ vocantur.

8. ***Fusus corallinus*** (Murex) Scacchi cfr. vol. I. p. 203. nr. 4. nom. F. lavati tab. XXV. f. 29.

F. testa minuta, oblongo-fusiformi, longitudinaliter plicata, transversim striata, scabra; labro intus plicato; cauda brevi, fistulosa.

Murex corallinus Scacchi Catal. p. 11. nr. 16. f. 15.

Frequens. Bene monuit cl. Scacchi: „atplurimum obtegitur Spongia coccinea villosa, quam Conchylii epidermidem constituere primo intuitu rati sumus; at re melius perquisita, observamus in quibusdam speciminibus illam omnino deesse et in nonnullis excrescere in ramu-

los testae latitudinem aequantes; ideoque Spongiae naturam melius quam epidermidem in ipso indumento videre existimamus."

9. ***Fusus lamellosus*** (Murex) De Cr. et Jan. cfr. vol. I. p. 204. nr. 7. t. XI. f. 30.

F. testa ovata, acuta; anfractibus convexis, sutura profunda distinctis, longitudinaliter plicato-costatis; cingulis transversis, confertis, imbricato-squamosis; labro sulcato; cauda brevi, umbilicata; canali aperto.

Syn. adde *F. squamosus* Bivon. fil. Gen. etc. posthum. 1848. p. 14. An Enc. meth. t. 419. f. 6.? quae Murex scaber Lamk dicitur: Huic varices 8 tribuuntur, sed in figura costas, non varices, decem numero.

Rarus Panormi, Messinae, Neapoli.

† ***Fusus Blainvillii*** Maravigna.

„F. testa parva, cornea, pellucida, subfusiformi, anfractibus 5 nodulosis; cauda brevi subumbilicata. Long. 4‴, latit. 2‴."

F. Blainvillii Maravigna Revue zool. 1840. p. 325. Descriptio ac figura desiderantur. Catania.

Cl. Maravigna statum juvenilem alius speciei, et forte *F. cornei* L. (F. lignarii Lamk) descripsisse, ex numero anfractum 5 unus quisque statim cognoscit.

Species fossiles.

1. ***Fusus contrarius*** (Murex) L. cfr. vol. I. p. 205.

F. testa sinistrorsa, fusiformi-turrita, oblique ventricosa, transversim striata; anfractibus valde convexis; labro simplici intus laevigato; cauda brevi emarginata.

Panormi, Sciacca.

2. ***Fusus corneus*** (Murex) L.

Palermo; Cefali, Melazzo. — Gravina — Tarenti.

3. ***Fusus rostratus*** Olivi.

Palermo, Nizzeti, Melazzo, — Sta Soverina, Carrubbare in Calabria; Gravina in Appulia — Tarenti.

4. ***Fusus longiroster*** (Murex) Broc. cfr. vol. I. p. 205.

F. testa turrita, transversim sulcata, longitudinaliter costata; costis interruptis, nodosis; anfractibus rotundatis obscure carinatis; cauda praelonga.

In secundo itinere specimina 31‴ longa inveni, in quibus carina admodum distincta est. — Species praecedenti valde affinis.

5. ***Fusus clavatus*** (Murex) Brocchi?

F. testa turrito-fusiformi, striis elevatis transversis parum eminentibus; costis utrinque abbreviatis, nodiformibus (8—9); cauda recta gracili, aperturam superante.

An Murex clavatus Broc. p. 418. nr. 38. t. VIII. f. 2.?

In Calabria ad Cutro specimen legi 20‴ longum, fere 8‴ latum, anfractibus 9—10 constans. Apertura cum canali spirsm aequat, canalis apertura vix sesquies longior. Costae crassae, utrinque, praesertim vero superne versus suturam abbreviatae, striae transversae longe minus eminentes, hanc speciem a praecedentibus distinguunt.

6. ***Fusus pulchellus*** Ph.

Panormi specimen inveni, quod fossile puto.

7. ***Fusus craticulatus*** Brocchi.

Palermo, Nizzeti, Cefali, — Gravina.

8. ***Fusus echinatus*** Sow.

Palermo, Nizzeti, Calatabiano; Sta Severina, Carrubbare, Pezzo, Cutro in Calabria frequens; Gravina in Appulia.

9. *Fusus corallinus* Scac.

Melazzo, Palermo rarus — Carrubbare, Pezzo.

10. *Fusus scalaris* (Murex) Brocchi?

F. testa ovato-fusiformi, cingulis confertissimis squamulosis costisque plicaeformibus (circa 11) sculpta; apertura spiram vix superante; labro intus sulcato; canali brevi, clauso.

Murex scalaris Broc. p. 407. 663. t. IX. f. 1.?

Ad Gravinam Appuliae.

Specimina a cl. Scacchi accepta modo 8‴ alta, $4^1/_2$‴ lata; anfractus 8—9; mediocriter convexi, cingula in anfractu penultimo 8—10; cauda subumbilicata. — Apertura convenit cum praecedente, sed testa longe crassior.

11. *Fusus rudis* n. sp. tab. XXV. f. 30.

F. testa oblongo-fusiformi, plicato-costata, lineis elevatis transversis (in anfr. super. circa quinque) cincta; anfractibus rotundatis; apertura cum canali spiram aequante; labro intus sulcato; canali aperturam non aequante.

In Calabria ad Pezzo prope Rhegium; ad S. Mauro; ad Stilo.

Specimina 10 contuli. Testa $8^1/_2$‴ longa, 4‴ lata. Anfractus 7—8, rotundati, costae satis elevatae, plicaeformes, circa 8; cingula transversa laevia, non squamulata, circa 5 in anfractibus superioribus, circa 15—20 in ultimo, mox angusta, mox interstitia subaequantia. Differt a *F. rostrato* et a *F. pulchello* statura longe minus gracili, cauda longe breviore.

12. *Fusus politus* (Murex) Ren. cfr. vol. I. p. 206.

F. testa fusiformi, subulata, laevissima; anfractibus planis, contiguis; labro compresso, intus sulcato; cauda subito oriunda, brevi, adscendente, profunde striata.

Buccheri — Monteleone.

13. *Fusus lamellosus* (Murex) De Cr. et Jan.

Melazzo specimen 1. — Pezzo.

14. *Fusus syracusanus* L.

Militello.

PYRULA Lamk.

Species vivae.

† 1. *Pyrula Melongena* (Murex) L. cfr. vol. I. p. 207.

P. testa pyriformi, ventricoso-turgida, glauco-caerulescente aut rufo-rubente, albo-fasciata, anfractibus ad suturas canaliculatis, ultimo interdum mutico, saepius tuberculis acutis variis muricato, spira brevi, acuta; apertura laevi, alba. Lamk.

Messinae specimen laesum accepi, an casu in mare lapsum?

2. *Pyrula squamulata* Ph. cfr. vol. I. p. 207. t. XI. f. 21.

P. testa ovato-pyriformi, longitudinaliter obsoleta costata, transversim dense cingulata; cingulis squamulis imbricatis, fornicatis asperrimis; spira exserta acuta.

Palermo; in secundo itinere non vidi.

† 3. *Pyrula Santangeli* Maravigna.

„P. testa subpyriformi, alba, pellucida, scabra, ventricosa, cingulata; cingulis majoribus 8, subumbilicata, canalis ad finem sinistrorsus, labio [?] margine interiore laevigato.“ 30 m. long., 25 m. lata i. e. $13^1/_2$‴ longa, 11‴ lata.

P. Santangeli Marav. Revue zool. 1840. p. 170. Descriptio et fig. nullae. Nonne *P. squamulatae* var.? sed quid cum brevissima diagnosi fieri potest? Prope Mess. legit cl. Grosso.

Species fossilis.

Pyrula reticulata Lamk.

P. testa ficoidea vel ampullacea, cancellata, alba; striis transversis *majoribus distantibus*; *spira brevissima*, convexo-retusa, centro mucronata; apertura candida. Lamk.

P. reticulata Lamk VII. p. 141. — Gualt. t. 26. f. M. — Martini 3. t. 66. f. 733. — Encycl. t. 432. f. 2. Bulla ficus var. 1. Brocchi p. 279.

Specimen bene conservatum prope Scandali Calabriae legi.

Testa 22‴ longa, fere 14‴ lata, spira brevissima. Lineae transversae majores in anfractu ultimo circa 26, lineae minores in interstitiis plerumque binae, rarius ternae. Lineae elevatae longitudinales aequales magis distantes quam transversae minores, minus distantes quam majores.

Nucleum speciei similis prope Sortino inveni.

MUREX.

A. *Species vivae.*

1. *Murex tetrapterus* Bronn cfr. vol. I. p. 208. nom. M. fistulosi. t. XXVII. f. 4.

M. testa oblonga, laevi; varicibus quatuor membranaceis integris; anfractibus omnibus spinis fistulosis coronatis, angulatis, supra complanatis; apertura suborbiculari; canali clauso; cauda primum dilatata, complanata, demum fistulosa, incurva.

Panormi, Syracusis, Neapoli, Tarenti, rarus.

M. tetrapterus Bronn Lethaea p. 1077. t. XLI. f. 13. ab. — nomine Typhis Sowerbii Broderip zool. Proceed: 1832. p. 178. absque figura? M. fistulosus Brocchi differt spira longiore, anfractibus convexiusculis haud angulatis etc. — *Animal* Aprili 1839 Panormi observavi, neque a forma solita Muricum diversum comperi. Pes solito minor in rationem aperturae, antice truncatus, angulis rotundatus, medio subemarginatus, sulco superficiali in pagina superiore a margine usque ad os producto. Caput unice e tentaculis minutis angulo acuto conjunctis constat; tentacula usque ad medium incrassata ibique oculos parvos gerentia, dein filiformia obtusa. Limbus pallii simplex *absque processibus*, albus et fusco articulatus. Color albus, sub lente punctis minutis pallidis rubroluteis adspersus, tentacula basi lactea, apice flava. Omnibus rebus bene perpensis equidem credo, in animalibus varices in testa formantibus limbum pallii periodice processus emittere, periodicae activitati subjectum esse, atque, hac cessante, requiescere, processus suos marcescere atque abjici.

2. *Murex Brandaris* L.

M. testa subclavata, anterius ventricosa, caudata, albido cinerea; ventre magno [plerumque] bifariam spinoso; spinis canaliculatis rectis; spira prominula muricata; cauda versus extremitatem nuda.

Frequens. Varietas ventre unifariam spinoso rara, quae M. coronatus Risso, varietas ventre trifariam spinoso rarissima, mihi nunquam visa, sed a Chemnitzio delineata.

3. *Murex erinaceus* L. cfr. vol. I. p. 208.

M. testa ovata, subfusiformi, transversim sulcato-rugosa, quadrifariam ad septifariam varicosa, albido-fulva [?]; varicibus valde elevatis, frondoso-muricatis; spira contabulata, echinata; cauda recurva; canali clauso. Lamk.

Frequens.

Cl. Kiener. nos docet Muricem nostrum esse *M. tarentinum* Lamk; *M. erinaceum* Lamk. vero illum a Martini vol. III. f. 1025. figuratum, qui a nostro differt: 1) cingulis transversis *laevibus*, nec squamoso asperrimis 2) interstitiis striis transversis squamulosis carentibus; 3) varicibus minus crassis, magis lamellosis etiam in testa adulta septem, 4) canali aperturam superante, qui in M. Erinaceo apertura fere brevior est; 5) colore magis ferrugineo. An formae intermediae occurrunt?

4. *Murex Trunculus* L. cfr. vol. I. p. 209.

M. testa subfusiformi, ventricosa, transversim sulcata et striata, tuberculifera, anterius muricata, senfariam varicosa, albo et fusco-zonata; anfractibus angulatis, ad angulum tuberculato-coronatis; spira exserta; cauda subumbilicata, adscendente.

Frequentissimus,

5. *Murex distinctus* De Cr. et Jan (1832). cfr. vol. I. p. 209. t. XI. f. 32.

M. testa ovato-oblonga, obsolete transversim sulcata, sexfariam varicosa; varicibus simplicibus, integris, lamellosis.

Synon. adde Murex leucoderma Scac. Cat. p. 11. nr. 15. f. 16. Murex scalarioides Blainville Kien. 7. f. 2. Nomen M. distincti prius datum retineri debet.

Rarus.

6. *Murex cristatus* Broc. cfr. vol. I. p. 209. t. XI. f. 25.

M. testa oblonga, subfusiformi, longitudinaliter costata aut varicosa; lineis transversis elevatis, in costis spinas canaliculatas valde elevatas, aut nodulos solidos formantibus; apertura oblonga; labro intus noduloso; columella ad basin subplicata.

Synon. adde *M. crinaceus* Delle Chiaje. — Enc. meth. 419. f. 3.? quae minime Cancellariam senticosam refert, ad quam a Lamk. laudatur. — *Murex cataphractus* Sow. Conch. Ill. f. 40. nihil nisi specimen giganteum 20''' longum videtur; sed cum a dorso tantum pictum sit, quid sit, nemo cognoscere potest. *M. dentatus* Anton. p. 82. nr. 2716. var. laevior.

Frequens, valde variabilis

7. *Murex Edwardsii* (Purpura) Payr. cfr. vol. I. p. 210.

M. testa ovato-acuta, crassiuscula, lineis transversis elevatis cingulata, longitudinaliter plicato-costata; costis nodulosis, tribus varicosis; canali brevi, clauso.

Frequens. Secundum cl. Desh. Expéd Morée. *Purpura Lasseignei* Bast. idem est, at, ut in vol. I. notavi, canali aperto differt.

Species fossiles.

1. *Murex Brandaris* L.
Cefali, Militello, Piazza, rarus — Gravina — Tarenti.

2. *Murex erinaceus* L.
Melazzo, Palermo, rarus — Tarenti.

3. *Murex Trunculus* L.
Cefali, Melazzo, Militello, Caltanissetta. — Gravina — Pezzo.

4. *Murex cristatus* Broc.
Sciacca, Nizzeti, Melazzo — Carrubbare, Pezzo. — Tarenti.

5. *Murex Edwardsii* Payr.
Melazzo, Nizzeti, Palermo, Sciacca — Pezzo, Monteleone — Tarenti.

6. *Murex distinctus* De Cr. et Jan.
Palermo.

7. *Murex vaginatus* De Cr. et Jan. cfr. p. 211. t. XI. f. 27.

M. testa fusiformi turrita, laevi; anfractibus medio carinatis infra supraque planatis; varicibus 7—8 in carina in spinas compressas canaliculatas, sursum incurvatas productis; cauda elongata gracili.

Synon. adde: *M. calcar* Scac. Notiz. etc. p. 41. t. 1. f. 16. 1835. *Fusus echinatus* Kien. t. 2. f. 2. Pessime cl. Kiener hanc speciem ad *Fusos* mandavit, varicibus distinctissimis praeditam, et *M. lamelloso* exacte affinem; male ei nomen jam usitatum imposuit, et male specimina fossilia a mari ex argilla elota pro vivis habuit.

Palermo, Sciacca, Nizzeti, Calatabiano; Ischia; Gravina in Appulia; Lamato, Stilo, Monterosso, Cutro, Cotrone, in Calabria.

8. *Murex multilamellosus* n. sp. tab. XXVII. f. 8.

M. testa turrito-fusiformi; anfractibus laevibus, medio angulatis; varicibus lamellosis pluribus (13—14) in carina in spinas breves adscendentes productis; cauda (gracili)?

In valle Lamati Calabriae specimen cauda carens inveni. Specimen absque cauda 7''' longa, cum ea forte 9''' longum, $3^1/_3$''' latum, M. vaginato simile, sed numero varicum, spina brevi, anfractibus ratione altitudinis longe latioribus abunde diversum.

RANELLA Lamk.

Ranellas varicibus duabus continuatis a Tritoniis distinctas proclamavit Lamarck, sed hunc characterem esse laevissimi momenti, neque in omnibus speciebus occurrere, jam nemo dubitavit. Mihi alius character adhibendus videtur ad distinguenda haec genera, canalis nempe in angulo superiore aperturae Ranellis tribuendus, Tritoniis denegandus. Tunc vero Tritonium scrobiculator, Tr. Lampas ad Ranellas, Ranella gigantea et Ranella lanceolata ad Tritonia mandanda sunt.

Species vivae.

1. ***Ranella reticularis*** (Murex) L. cfr. vol. I. p. 211. nom. R. giganteae.

R. testa fusiformi-turrita, transversim sulcata et striata, alba, rufo nebulosa, sulcis tuberculoso asperatis; ultimo anfractu penultimoque medio tuberculis majoribus serie unica cinctis, cauda adscendente. Lam.

Synonym. adde: Kien. t. 1. cum animale.

Non frequens. Variat carina magis distincta nodulisque paucioribus majoribusque composita et carina minus distincta nodulis plurimis minoribus formata. — Equidem 19. Oct. 1838 animal observavi et a fig. Kieneriana diversum inveni. Solea pedis pallide aurantiaca, reliquum corpus adhuc pallidius, maculis nigrescentibus pictum, quae in cauda frequentissimae fundum fere totum occupabant, relictis paucis parvisque maculis pallidis; tentacula fasciis duabus nigrescentibus ornata erant; caput minus productum quam in fig. laudata.

2. ***Ranella lanceolata*** Menke cfr. vol. I. t. XI. f. 28.

R. testa minuta, subturrita, sulcis confertis longitudinalibus et transversis eleganter granulato-reticulata; apertura lanceolata; labro intus denticulato; canali brevissimo, vix distincto.

R. lanceolata Menke synopsis, 1830. p. 541. — *Tritonium mediterraneum* Sowerb. Proced. 1833. p. 71. — *Triton turriculatum* Desh. Exped. Morée. p. 187: tab. XIX. f. 58—60. — *Tritonium reticulatum* Blainville. Kiener tab. XVIII. f. 3. (Male cl. Kiener nomen Menkeanum speciei diversae tribuit). — *Triton Bonanni* Delle Chiaje apud Scacchi Catal. p. 11. (Figura Bonanni Recr. cl. III. f. 48. huc non spectat, sed ad Tr. maculosum aliumve; etenim Bonanni sub nr. 51. ait: „hunc cum quatuor antecedentibus ex *Indico* mari habui.") — *Cumia decussata* Bivon. fil. Caratt. di un nuovo genere di conchiglie. Palermo 1838.

Frequens in Mari Siculo, Neapoli rara.

Species fossiles.

1. ***Ranella reticularis*** L.
Lentini; Tarenti — Gravinae.
2. ***Ranella lanceolata*** Menke.
Cefali, Melazzo.

† 3. ***Ranella laevigata*** Lamk.
Ex auctoritate Deshayesii ad Panormum occurrit.

TRITONIUM (Triton) Lamk.

Species vivae.

1. ***Tritonium variegatum*** Lamk. cfr. vol. I. p. 212.

Tr. testa maxima, elongato-conica, tubaeformi, inferne ventricosa, costis laevibus obtu-

sissimis cincta, albo rubro spadiceoque eleganter variegata; apertura rubra, columella albo-rugosa.

Rarissimum; ex auctoritate cl. Bivonae non sine dubio enumero.

2. ***Tritonium nodiferum*** Lamk cfr. vol. I. p. 212.

Tr. testa maxima, ovato-conica, tubaeformi, inferne ventricosa; anfractibus cingulato-nodosis, superne obtuse angulatis; apertura alba, raro rubra; columella plerumque laevi.

Frequens. Animal pulchrum, miniaceum, maculis rufo fuscis diffluentibus marmoratum, tentacula fasciis duabus atris ornata; solea pedis aurantiaca; pallium album. — Animal in siccum positum paulo ante mortem saniem pulcherrime coelestem exspuit.

3. ***Tritonium scrobiculator*** (Murex) L. cfr. vol. I. p. 243.

Tr. testa oblonga, acuta, subturrita, inferne ventricosa, laeviuscula, fulvo et rufo variegata, varicibus nodosis, ad latera scrobiculatis; apertura dilatata intus alba; margininibus luteis albo-rugosis.

Rarissimum. De genere, cui adscribendum, cfr. p. 183.

4. ***Tritonium corrugatum*** Lamk cfr. vol. I. p. 213.

Tr. testa fusiformi-turrita, transversim rugosa, nodulifera, alba, rugis elevatis noduliferis; interstitiis striatis; apertura angustata; labro crasso, intus valde dentato, sulcato.

Frequens. Animal pulchrum, fere miniaceum, maculis rubro fuscis ovalibus albo marginatis aspersum.

5. ***Tritonium cutaceum*** (Murex) L. cfr. vol. I. p. 213.

Tr. testa ovata, ventricosa, cingulata, tuberculato-nodosa, fulvo rufescente; cingulis prominulis sulco divisis; anfractibus superne angulato-tuberculatis, supra planulatis; cauda brevi, umbilicata; labro intus truncato.

Frequens. — Animal caput et tentacula maculis irregularibus atropurpureis, quae lineis angustis albis divisae sunt, picta habet; pedem superne pallide violaceum lateritiis marmoratum, hinc inde maculis rufis albo marginatis adspersum.

† 6. ***Tritonium succinctum*** Lamk.

Tr. testa fusiformi-turrita, ventricosa, rugis elevatis succincta, decussatim striata, alba aut fulvo-rufescente; anfractibus superne angulatis, supra planulatis, ad angulum nodulosis; apertura dilatata; marginibus fulvo-rubentibus, albo-rugosis. Lamk.

Tr. succinctum Lamk. VII. p. 181. nr. 8. etc.

Uti maris Siculi incolam enumero, ex auctoritate cl. Dom. Testae, qui mihi specimen 3 pollices longum donavit.

Species fossiles.

1. ***Tritonium nodiferum*** Lamk.
   Panormi, an fossile?
2. ***Tritonium corrugatum*** Lamk.
   Palermo, Buccheri — Gravina — Lamato. — Tarenti.
3. ***Tritonium succinctum*** Lam.
   Tarenti specimen optime servatum legi.

FAMILIA 19. ALATA Lamk.

CHENOPUS Ph.

Pro hoc meo genere Dillwyn ex mera hypothesi et quidem falsa anno 1823 nomen Aporrhais proposuit, sed characteribus nullis ab affinibus distinxit. Aporrhais veterum est Pterocera Lamk. Aporrhais Rondelet Pterocera Lambis. Cfr. Bronn Lethaea p. 1088.

Species

Species vivae.

1. *Chenopus pes pelecani* (Strombus) L. cfr. vol. I. p. 215.

Ch. testa turrita imperforata, griseo-rufescente; anfractibus medio angulato nodulosis; labro dilatato, in tres digitos partito, digitis acutis divaricatis; supremo a spira remoto, spiraque breviore, infimo foliaceo.

Frequens. Variat numero digitorum ut l. l. monui; his varr. adde 6: digitis sex, nempe ut var 5, sed digitus minutus infra quartum accedit.

2. *Chenopus Serresianus* (Rostellaria) Michaud? tab. XXVI. f. 6.

Ch. testa turrita, imperforata, fulvescente, anfractibus medio angulato-nodulosis; labro dilatato, in digitos quatuor graciles diviso, supremo longissimo spirae adnato, eaque longiore, infimo haud dilatato.

Rostellaria Serresiana Michaud Bull. Soc. Linn. Bord. 2. 1828. p. 120. f. 3. 4.

Specimen Panormi accepi.

Testa ab apice digiti extremi ad apicem caudae 23''' longa, usque ad digitum tertium 14''' lata, digitus supremus $5^1/_2$''' ultra apicem promiuet. Sculptura ut in praecedente, sed noduli longe plures, et carinae minus elevatae; digitorum structura longe diversa, supremus longissimus, spirae adnatus, et supra eam productus, secundus satis longus, longitudine canalis, quartus minimus. Digiti longe graciliores quam in Ch. pede pelecani.

Species fossiles.

1. *Chenopus pes pelecani* L.

Nizzeti, Cefalì, Girgenti, Sciacca, Militello, Palermo; nullibi frequens — Carrubbare.

2. *Chenopus pes graculi* (Rostellaria) Bronn cfr. vol. I. p. 215.

Ch. testa turrita, exilissima perforata; anfractibus nodoso cariosatis; labro in digitos tres diviso, digito superiore libero spira longiore erecto, subulato; canali baseos elongato, subulato, incurvo.

In Sicilia rarus, ad Buccheri — in Calabria multis in locis et semper copiose, ad: Stilo, Cutro, Sta. Severina — Gravina.

3. *Chenopus desciscens* n. sp. tab. XXVII. f. 7.

Ch. testa turrita, exilissima perforata; anfractib. *rotundatis*, superioribus obsoletissime et tenuissime oblique plicatis, ultimo quadricarinato, carinis nodulosis, labro (in 5? digitos diviso?).

Rarissimus; fragmentum unum Panormi, altera duo in valle Lamati Calabriae inveni, maximum apice et labro laesum.

Testa 12''' alta fuisse videtur. Anfractus superiores aequaliter convexi, striis elevatis arcuatis confertissimis (circa 40), striisque transversis longe minus eminentibus circa 11—20 lente quaerendis sculpti sunt. In penultimo nascuntur carinulae duae, ibique costellae longitudinales in nodulos eriguntur, in ultimo carinae quatuor valde distinctae adsunt, supremi duae exquisite nodulosae, altima laevis, et costellae prorsus evanuerunt. Digitus supremus subrectus spira brevior fuisse videtur. Tota testa umbilico angustissimo aciculari perforata est.— Summa affinitas cum *Ch. paradoxo* Ph. (Beiträge zur Kenntniss der Tertiärverst. des nordw. Deutschl. p. 24.) in propatulo est, sed in hoc carinae nodulos conjungentes desiderantur.

STROMBUS L.

Species fossilis.

Strombus coronatus Defr.? cfr. vol. I. p. 216.

Str. testa magna, crassa, turbinata, laevi; spira acuta, apice nodulosa; nodis in anfractibus ultimis in tubercula crassa, conica, acutiuscula productis; labro incrassato reflexo, superne parum effuso.

Synonymis adde *Str. Mercati* Desh. Expéd. Morée, tab. XXV. f. 6. — *Str. fasciatus* Broc. p. 386. (non Lin).

Panormi et Buccheri specimina manca, Tarenti plurima optime servata legi.

Species fere 4'' alta, 3'' lata, similis *Str. pugili*, a quo potissimum differt: spira minus acuminata; labro crassiore, reflexo, sinu nullo superne diviso; basi laevi, non striata; seriebus duabus tuberculorum parum prominentium in anfractu ultimo. Figura cl. Deshayes a dorso visa optima est. *Str. cornutus* differrre non videtur.

Familia 20. PURPURIFERA Lamk.

CASSIDARIA Lam.

Species vivae.

1. ***Cassidaria tyrrhena*** (Buccinum) L. cfr. vol. I. p. 216.

C. testa ovata, transversim sulcata, cingulata, cingulis muticis aut tuberculatis, spira exserta; labro dextro marginato; columella rugoso-tuberculata.

Frequens. Nomen *C. tyrrhenae* praetuli, cum non omnes varietates echinophorae sint.

2. ***Cassidaria depressa*** n. sp. tab. XXVII. f. 3.

C. testa ovata, subpyriformi, cingulis elevatis, inaequalibus, laevibus; spira *humili* acuta, anfractibus planatis; *labro labioque laevibus*.

Rarissima, specimen unicum invenit cl. Scacchi mihique dono dedit. Testa 24''' alta (cum labro) 18''' lata, ovata, ventricosa, subpyriformis. Spira vix quintam totius altitudinis partem occupat (in *C. tyrrhena* tertiam), et excavato-conica, apice elevatiore, acuto est. Anfractus 7, supra planiusculi, sutura profunda divisi, cingulis elevatis angustis circa 8 circumdati; ultimus inflatus, infra haec cingula 8 approximata et angusta cingula tria angusta sed distantia, deinde cingula distantia e binis confluentia, interstitiaque cingulis minoribus s. striis elevatis sculpta ostendit; basis ipsa sulcato-striata. Canalis curvus, adscendens, omnino ut in C. tyrrhena. Labrum reflexiusculum, extus margine lato limbatum, intus laevissimum. Labium more solito expansum. Color sordide rufo-lutescens. — C. tyrrhenam ita variare posse, ut in hanc formam abeat, non credo.

Species fossiles.

1. ***Cassidaria tyrrhena*** L.

Cefali, Palermo, praesertim in argilla — Gravina.

2. ***Cassidaria striata*** (Cassis) Sow.

C. testa ovata, acuta, transversim cingulato-striata; *spira elata;* anfractibus superioribus serie nodulorum acutorum una, ultimo seriebus duabus coronato; apertura ringente.

Cassis striata Sow. Min. Conch. I. f. 24. mala — Brongn. Vicent: p. 66. tab. III. f. 9. a. (a dorso).

Prope Cutro Calabriae specimen legi.

Testa 28''' alta, cum varice $12^1/_2$''' lata. Anfractus 8, cingulis angustis confertis exarati, superiores medio angulati, ibique serie nodulorum *acutorum compressorum* armati, ultimus ventricosus, seriem duplicem nodulorum ostendit, tertiaeque vestigium. Spira elata bis quintam totius longitudinis partem occupat. Labrum extus varice crassa cinctum, intus incrassatum, plicato-sulcatam, plica suprema et infima majoribus; labium ad fauces plicatum. Cauda ut in C. echinophora, quae etiam similem aperturam habet. — Differt a C. tyrrhena s. echinophora: testa solida ponderosa, spira multo longiore, tuberculis acutis, compressis.

CASSIS Lamk.

A. *Species vivae.*

1. *Cassis undulata* (Buccinum) L. cfr. vol. I. p. 217. (nom. C. sulcosae).

C. testa ovato-ventricosa, crassa, cingulata, griseo-fulva, flammulis rufis maculata; cingulis latis rotundatis; spira exserta, conico-acuta; anfractibus convexis; columella basi granosa; labro marginato crasso, intus sulcato, rufo.

Cassis bilineata (*Buccinum Gm.*) eadem species videtur. Figura Listeri t. 998. f. 63. bene convenit, nec minus descriptio cl. Montagu p. 244. et Fleming p. 339. Uterque quidem auctor sulcos transversos tacet, sed in fig. Listeri manifeste adsunt.

Neapoli perrara, in Sicilia frequentior.

2. *Cassis saburon* Lamk. cfr. vol. I. p. 217. (nom. C. textae).

C. testa ovato-globosa, crassa, transversim dense sulcata, [striis interdum obsoletis], lutea, immaculata, aut rufa, maculis fulvis quadratis picta; spira brevi acuta; columella inferne rugosa; labro margine crenato. Kien.

Praecedente rarior. Obs. Male Lamarck VII. p. 227. ait: „la base de la columelle n'est point granuleuse", quod cl. Kiener. p. 31. correxit.

Species fossiles.

1. *Cassis undulata* L.

Centorbi, Cefali — Tarenti.

2. *Cassis saburon* Lamk. *β.* laevis.

Palermo. — Tarenti.

PURPURA Lamk.

Species viva.

Purpura haemastoma (Buccinum) L. cfr. vol. I. p. 218.

P. testa ovato-conica, crassiuscula, transversim striata, nodulosa, fulvo-rufescente; anfractibus noduliferis, ultimo nodulis quadrifariam seriatis cincto; apertura luteo-purpurascente; labro intus sulcato.

Panormi, non valde rara, Neapoli rarissima.

Species fossiles.

1. *Purpura haemastoma* L. var. *cornuta.* tab. XXVII. f. 2.

Tarenti. Differt a forma solita tantopere, ut libenter eam pro peculiari specie habuerim, nisi transitus adessent. Testa 22‴ alta, (cum tuberculis) 19 lineas lata, serie prima tuberculis magnis cornutis circa 7 munita, et umbilico majore habitum valde alienum accipit. Apertura labrum intus sulcatum bene ostendit. Eandem formam cl. Menke *P. cornutam* vocavit; formam inter hanc et vulgarem mediam delineavit Kiener. t. 32. f. 78. a.

2. *Purpura cyclopum* Ph. cfr. vol. I. p. 219. t. XI. f. 26.

P. testa ovata, ventricosa, transversim striata; anfractu ultimo quinquefariam noduloso; columella extus ad basin profunde canaliculata.

Sortino.

DOLIUM Lam.

Species viva.

Dolium Galea (Buccinum) L. cfr. vol. I. p. 219.

D. testa maxima, ovato-globosa, ventricosissima, umbilicata, tenui, albido-fulva; cingulis transversis convexis, superne alternis minoribus; anfractibus prope suturas canaliculatis.

Non frequens.

BUCCINUM sensu strictiore.

Hoc genus omnino reformandum esse, nemo dubitat; sed hunc laborem in fauna particulari bene fieri non posse constat, quam ob rem limitem generis et ordinem specierum mutare nolui.

Species vivae.

1) costatae aut verticaliter sulcatae.

1. ***Buccinum prismaticum*** Broc. cfr. vol. I. p. 219. nr. 1.

B. testa ovato-oblonga, longitudinaliter costata, striis elevatis transversis creberrimis costas decussantibus; labio superne uniplicato; basi reflexa, emarginata.

Obs. In Kienero desideratur.

Non frequens.

2. ***Buccinum reticulatum*** L. cfr. vol. I. p. 220.

B. testa ovato-conica, longitudinaliter grosse plicata, striis transversis distantibus decussata, subgranulosa; anfractibus planiusculis; apertura rugosa et dentata.

In lacunis ad Messinam, Augustam etc.

3. ***Buccinum Ascanias*** Brg. 1789. cfr. vol. I. p. 220. nr. 3. (nom. B. Maculae).

B. testa oblonga, subturrita, longitudinaliter costata, anguste transversim striata; anfractibus *rotundatis*; apertura subrotunda; labro varicoso, maculis tribus fuscis notato.

Syn. adde: *B. ascanias* Brug. 1789. — B. Macula Montagu 1804. p. 241. bene t. 8. f. 4. mediocris — *B. asperulum* Broc. 1814. *B. ascanias* Lamk VII. p. 273. nr. 38. — Kien. p. 80. t. 26. f. 104. var. cinerea, fusco unifasciata. — *B. coccinella* Lamk. VII. p. 275. nr. 45. Kien. t. 25. f. 98. var. albo-lutescens, fascia ferruginea, basi lutea *). — *B. coccinella β.* Kien. t. 20. f. 98. var. fusca fascia lutea. — *B. coccinella α.* Kien. t. 20. f. 77. var. rufa unicolor. — *B. incrassatum* Müll. zool. Dan. prod. 244. ex Fleming. hist. brit. anim. p. 340. — *B. minutum* Penn. Brit. Zool. IV. 122. t. 79. ex Fleming.

Frequentissimum.

4. ***Buccinum variabile*** Ph. cfr. vol. I. p. 221.

B. testa oblongo-ovata, acuta, transversim striata, praesertim ad basin, striis in medio anfractu saepe obsoletis; anfractibus *parum convexis*, omnibus aut saltem superioribus longitudinaliter plicatis; labro extus incrassato, vix varicoso, maculis tribus fuscis notato.

E synon. cancella B. Miga Lamk. Kien. t. 22. f. 87., quod apertura suborbiculari, basi rufa etc. satis differt; contra adde: *B. Cuvieri* Payr. p. 163. t. 8. f. 17. 18. — Kien. t. 20. f. 74 — 76. — *B. unifasciatum* Kien. p. 76. t. 14. f. 50. Haec varietas in M. M. perrara.

5. ***Buccinum d'Orbigny*** Payr. cfr. vol. I. p. 222.

B. testa ovato-acuta, subfusiformi, longitudinaliter costata, transversim striato-plicata, nodulosa; labro plicato; labio superne uniplicato, inferne nodoloso; canali longiusculo.

Kiener. t. 13. f. 42. minus bene, 14‴ longum! (Specimen affinem referre videtur, quam nom. B. strigosi Gm. (p. 3494. nr. 103) a cl. Jonas accepi). — *Turbinella craticulata* Costa minime Lamk.

Frequens.

6. ***Buccinum Scacchianum*** Ph. tab. XXVII. f. 5.

B. testa parva, sordide alba, lineolis fuscis interruptis transversim picta, ultimo anfractu medio pallidiore; transversim striato-rugosa, in longum leviter plicata; columella superne uniplicata, inferius denticulata; labro varicoso intus striato.

Purpura picta Scac. Catal. p. 10. nr. 13. f. 14. (*P. picta Turton.* zool. Journ. II. 365. t. XIII. f. 8. — *Buccinum pictum* Fleming longe alia species est).

*) Hanc formam esse *B. pullum* L. ed. XII. p. 1201. (excl. syn. List. et Adans.) persuasum mihi habeo.

Neapoli, Panormi, Tarenti, rarum.

Testa modo $5\frac{1}{2}'''$ longa, forma et apertura praecedentem speciem omnino repetens; anfractus septem, costae circa 15, minus prominentes, minus nodulosae; lineae elevatae circa 10 in anfractu ultimo, alternae plerumque longe minores. Colore albido, strigis medio interruptis nigrescentibus lineisque transversis fuscis interruptis statim cognoscenda. — Deest in Kienero.

7. ***Buccinum candidissimum*** Ph. cfr. vol. I. p. 222.

B. testa minuta, turrita, lactea; anfractibus rotundatis, lineis elevatis longitudinalibus transversisque aequalibus reticulato-granulatis; labro incrassato, intus plicato.

Cataniae rarissimum. — Desideratur in Kienero.

8. ***Buccinum minimum*** Mont. cfr. vol. I. p. 222. tab. XXVII. f. 9.

B. testa minima, aciculato-turrita, fusca; anfractibus convexis, longitudinaliter costatis, transversim striatis, subgranosis; apertura ovata, labro subdentato.

Synonymis adde; *B. minimum* Montagu Test. Brit. 247. bene. t. VIII. f. 2. medior. *Fusus* m. Fleming. Mirandum est animum meum in idem nomen incidisse. *Fusus turritellatus* Desh. Exp. Morée. p. 174. t. XIX. f. 28—45. (cui B. minimum Montag. ignotum fuerat).

Animal Martio 1839 Panormi observavi et depinxi; atrum est; pes testa brevior, antice retusus postice angustatus obtusus; sipho brevis; tentacula longa, angulo acuto conniventia: operculum integrum.

Frequens. Desideratur in Kienero.

9. ***Buccinum Folineae*** (Murex) Delle Chiaje tab. XXVII. f. 10.

B. testa minima, aciculato turrita, fusca, lineis longitudinalibus transversisque profundatis albis sculpta, anfractibus planiusculis; apertura dimidiam spiram aequante.

Murex Folineae Delle Chiaje Memorie III. p. 211. tab. XLIX. f. 12—14. *Fusus granulatus* Calcara. — Cum praecedente rarum.

Testa $4\frac{1}{2}'''$ alta, $1\frac{2}{3}$ lata; latior quam in praecedente, anfractus 7, minus rotundati; sulci transversi et longitudinales albi areas quadratas fuscas relinquunt; sulci transversi in anfractu penultimo 4, in ultimo 9; apertura ovata, labrum extus incrassatum, intus in faucibus denticulo 1 vel duobus instructum; canalis brevis. — An mera varietas praecedentis?

2. Species vivae, ultimo anfractu costis destituto.

10. ***Buccinum mutabile*** L. cfr. vol. I. p. 222. nr. 8.

B. testa ovato-conica, laevi, nitida, basi transversim striata; spira acuta exserta; anfractibus 2—4 supremis longitudinaliter plicatis, reliquis convexis, prope suturam planatis, ultimo saepe inflato; labro intus striato.

Frequentissimum.

11. ***Buccinum corniculum*** Olivi cfr. vol. I. p. 223. nr. 9.

B. testa ovato-conica, laevigata; anfractibus convexiusculis; spira acuta; labro dentato; labio ad basin plicato.

Synon. adde: B. fasciolatum Lamk VIII. p. 272. nr. 34. — Kien. p. 75. t. 17. f. 61. 62. exclus. var. f. 63. quae transversim striata est, et speciem distinctam formare videtur. — Varietas minor γ. in vol. I. notata secundum cl. Desh. Expéd. Morée p. 198. t. XIX. f. 49—51. est *B. dermestoideum* Lamk, sed certissime nihil nisi varietas est.

Frequens. — In ipsa urbe Neapoli ad Castel dell'ovo varietas minor, lutea, parum nitens, apice decollata occurrit, quae facile pro specie peculiari haberi potest. vide t. 27. f. 11.

12. ***Buccinum neriteum*** L. cfr. vol. I. p. 223. nr. 10.

B. testa orbiculari, convexo-depressa, (plerumque) albido-fulva, fusco marmorata; ultimo anfractu ad peripheriam subangulato; spira retusissima.

Frequens.

13. *Buccinum gibbosulum* L. cfr. vol. I. p. 224.

B. testa ovata, dorso gibba, laevi, albida aut olivacea; spira brevi, acuta; marginibus oppositis usque ad spiram decurrentibus. Lam.

Rarissimum ad l'Ognina prope Cataniam.

14. *Buccinum Pusio* (Murex) L. cfr. vol. I. p. 224. nr. 12. nom. *maculosi.*

B. testa ovato-acuta, subfusiformi; anfractibus planiusculis, transversim striatis, ultimo spiram aequante; apertura angustata, sensim in canalem attenuata; labro dentato; labio basi noduloso.

Murex Pusio Linné. ed. XII. p. 1223. (excl. syn. Gualt) absque allo dubio. V. Arch. für Nat. 1841. p. 264. — Synonymorum legioni adde: *Voluta mercatoria* Delle Chiaje Memorie III. t. XLVI. f. 44. 45. *Purpura Gualtieri* Scac. Catal. p. 10. *Voluta Gualtieri* Scac. Lettera etc. — *Purpura fasciolaris* Lamk secundum Kiener. *P. maculosa* Blainv. Kien. p. 136. t. XLII. f. 98. 98 b. mediocr. — *P. variegata* Schub. et Wagn. in contin. Chemnitzii p. 148. t. 233. f. 4093—94. secund. Kiener *).

Frequens.

15. *Buccinum scriptum* (Murex) L. cfr. vol. I. p. 225. nr. 13. nom. B. Linnaei **).

B. testa subturrita, nitida, basi striata, caeterum laevissima; anfractibus planatis; labro incrassato, dentato; columello nodulosa, suplicata; *canali nullo.*

Synon. adde: Murex scriptus L. ed. XII. p. 1225. †). — Columbella flaminea Scacchi. Cat. — Voluta flavida Delle Chiaje. — Fig. Kieneri t. 14. f. 47. pro statu juvenili promulgata aut mala est, aut speciem alienam, apertura *basi dilatata* diversissimam refert.

Frequens.

Obs. Nullo valido charactere Mitra Gervillii (var. β. mihi) uti fecerunt Payr Scacchi, Kiener a forma vulgatiore distingui potest, nec forma, nec sculptura, nec numero dentium labri, unice colore. At eodem jure specimina coccinea, et specimina lactea species diversas sistere deberent, uti Gm. judicavit, neque desunt specimina var. α. obscura fere unicolora, et specimina var. β. in quibus maculae albidae minutae comparent, transitus inter utramque formam formantia.

Fusus lineolatus Ach. Costa Revue zool. 1841. p. 249. status juvenilis, labro nondum formato, esse videtur.

16. *Buccinum minus* (Columbella) Scacchi. tab. XXVII. f. 12.

B. testa minuta, subturrita, sub epidermide villosa (in longum striata) laevi; anfractibus planatis; labro incrassato, dentato; columella obsoleta plicata; canali *brevi*, *distincto.*

Columbella minor Scac. Cat. p. 10. nr. 12. f. 11. — Rara; modo specimina 18 collegi.

Testa modo 5''' alta, fere 2''' lata, quoad formam priori simillima, sed canali brevi, distincto, angulo a labro diviso, statim dignoscitur; nec non epidermide grisea, non caduca,

*) Nassam Andrei Bast. l. c. ad hanc speciem laudavi, cl. Deshayes vero Descr. des coq. foss. de Paris. II. p. 651. eam ad B. Andrei suum refert et ait: „nous avons sous les yeux les individus de Bordeaux ainsi que ceux de Paris. la comparaison la plus minutieuse, ne nous laissa apercevoir aucune différence“ sed error manifestus est. Nassa A. Basteroti figura sua exactissime B. maculosum nostrum refert, at a B. Andrei Desh. differt: 1) testa minore, modo $10\frac{1}{2}$, non 14''' longa; 2) costellis nullis; 3) striis elevatis nullis, contra *lineas impressas* exhibet; 4) labio diverso, *praecipue superne plica magna munito*, quae in figura Deshayesii omnino deest.

**) Cl. Kiener nos certiores fecit B. Linnaei Payr. idem esse ac B. corniculatum Lamk., quod jam l. c. conjecturaveram, sed nomen antiquius restituamus necesse est.

†) „M. testa subecaudata, fusiformi, laevi, pallida: striis fuscis longitudinalibus variis; labro dentato. — Hab. in M. Mediterraneo. — Testa semine hordei paullo major, undique laevis, oblonga, vix caudata, pallide albida, commaculata striis oblongis, flexuosis, subpiceis.“

lineas elevatas longitudinales formante. Epidermide detrita testa alba lineis fulvo griseis reticulata apparet, imo lactea est.

† 17. *Buccinum Tinei* Maravigna.

„B. testa parva, ovato-conica, rufa, lineis multis obscuris [transversis] ornata per totam spiram; plicis parvis longitudinaliter cincta; ultimo anfractu transversim striato; labro intus laevigato, margine reflexo."

B. Tinei Marav. Guèrin. Mag. Zool. 1840. Moll. t. 24. Descriptio uberior desideratur. In mari Messanensi detexit cl. Grosso Cacopardo. ardo.

Testa 6''' longa, 3''' lata; ex figura anfractibus rotundati; ultimus ventricosus spiram aequans. Plicae longitudinales in diagnosi memoratae in figura *deficiunt*. „Le dernier tour porte un grand nombre de taches obscures," sed in figura tales maculae desunt; contra a sutura in omnibus anfractibus lineolae abbreviatae longitudinales decurrunt; num hae plicas referre debent? Lineolae fuscae transversae in anfractibus superioribus tres. Apertura ovata, basi patula, columella recta; labium distinctum, haud callosum, mediocriter expansum. Cauda brevissima, subnulla, latissima; incisura canalis locum obtinens, lata, aperta.

† *Buccinum Lefebvrii* Maravigna.

„B. testa parva, *alba*, anfractibus convexis, granulatis, *aureis*, basi transversim striata non granulosa; margine acuto; labro crassiusculo, intus albo, laevigato." Long. 4''', lat. 1½''' [quomodo totum album esse potest, si anfractus aurei sunt?].

B. Lefebvrii Maravigna Revue zool. 1840. p. 325. Descr. et figura nullae.— Secundum cl. Calcara Stor. nat. d. Is. d'Ustica p. 57. B. Folliacae, quod nemo divinasset. Num recte? Aci, Trezza.

Species fossiles.

1) ultimo anfractu costato aut longitudinaliter sulcato.

1. *Buccinum prismaticum* Broc.

In Sicilia frequens — Gravina — Lamato, Cutro, S. Mauro, Sta. Severina, Carrubbare — Tarenti.

2. *Buccinum serratum* Broc. cfr. vol. I. p. 225.

B. testa ovato-oblonga, longitudinaliter costata; striis elevatis transversis, costas longitudinales grossa decussantibus; basi rectiuscula, emarginata.

Palermo, Caltanissetta. — Gravina.

3. *Buccinum musivum* Broc. cfr. vol. I. p. 226.

B. testa oblonga; anfractibus omnibus reticulatis [parum convexis]; areolis quadratis; labro intus rugoso; labio laevi; basi reflexa emarginata.

Nizzeti, Cefali frequens; Palermo rarius. — Gravina — Carrubbare, Monteleone.

4. *Buccinum Ascanias* Brg.

Palermo; Calatabiano, Cefali, Nizzeti; Militello; Piazza. — Gravina — Carrubbare, Monteleone — Tarenti.

5. *Buccinum variabile* Ph.

Cefali, Nizzeti; Palermo; Melazzo; Militello. — Gravina — Carrubbare, Pezzo.

6. *Buccinum reticulatum* L.

Tarenti, Monteleone.

7. *Buccinum granulatum* Ph. cfr. vol. I. p. 226. nr. 6. t. XI. f. 22.

B. testa minuta, ovata, acuta; anfractibus rotundatis, costellis longitudinalibus, lineisque elevatis transversis decussato-granulatis; apertura rotundato-ovata.

Militello; Cefali.

8. *Buccinum spinulosum* n. sp. tab. XXVII. f. 13.

B. testa ovata, longitudinaliter plicata, lineis transversis elevatis cincta, in angulis sectio-

num tuberculato-spinulosa; spira contabulata; cingulis in penultimo anfractu 3—4; apertura ovata; labro . . . .

In Calabria ad Monterosso, Lamato, Stilo, rarum.

Specimina quatuor inveni. Testa $7^1/_2$''' alta, $4^1/_2$''' lata. Anfractus 8, tres primi laeves, reliqui longitudinaliter plicati, plicis 16—18, angustis, subfiliformibus cingulisque elevatis interstitio multo angustioribus cincti, quorum in anfractibus superioribus 3—4, in ultimo 9—10 numero. Ubi plicae a cingulis secantur tuberculum acutum formatur. Spira contabulata est, anfractus enim in primo cingulo angulatim fracti sunt. Apertura ovata spira brevior est; labium distinctum adest, labrum simplex fuisse videtur. Cum nulla alia specie confundi potest.

8. *Buccinum acute-costatum* n. sp. tab. XXVII. f. 14.

B. testa parva, ovato-oblonga, obsolete transversim sulcata; anfractibus ad suturam turgidis; costis angustis, acutis, circa 12; apertura spiram aequante.

In Calabria inter Stilo et Monasterace.

Specimina duo inveni.

Testa modo $3^1/_2$''' alta, $1^3/_4$''' lata, oblongo-ovata, subfusiformis, acuta. Anfractus 8, convexi, supremi 4 laevissimi, reliqui striis transversis obsoletis, (circa 8,) et costis longitudinalibus ornati. Costae elevatae, praesertim superne ad suturam, angustae, ab interstitiis ter quaterve latioribus bene distinctae, in ultimo anfractu fere usque ad caudam productae; cauda distincta, longiuscula, ecostata, distincte transversim striata, postice vix excisa, an igitur potius Fusus quam Buccinum? Apertura ovato-oblonga, superne angulata, basi sensim in canalem producta. Labrum, in utroque specimine laesum, simplex fuisse videtur; labium vix distinctum est.

9. *Buccinum pusillum* Ph. tab. XXVII. f. 14.

B. testa elongato-conoidea, longitudinaliter plicato-costata, transversim-striata; costis angustis; anfractibus rotundatis; apertura dimidiam spiram aequante, ovata: labro extus varicoso, intus 4—5 dentato.

Panormi specimen unum 1839 inveni, duo altera servo, ad Castell'arquato lecta, a De Crist. et Jan nomine B. corrugati Broc. missa.

Testa 4''' longa, 2''' lata, elongato-conoidea, subturrita. Anfractus 8 (sed etiam specimen modo $2^1/_4$''' longum, anfractuum $6^1/_2$''' aperturam perfectam ostendit), satis convexi; supremi 2—3 laevissimi, reliqui plicato-costati, costis circa 11 satis elevatis, usque ad caudam productis, transversimque striati; striis profundis, supra costas decurrentibus, in anfractu penultimo circa 10. Apertura ovata, dimidiam spiram haud aequans. Labium distinctum, laeve, supra obsolete uniplicatum, infra et intus margine elevato a canali distinctum. Interdum varix una alterave conspicitur, ut in aliis affinibus. — Primum pro *B. prismatici* forma nana habui, sed hoc nunquam ita angustum est, strias transversas crebriores, sulcos in labro ultra decem habet etc. — *B. corrugatum* Broc. p. 652. t. XV. f. 16. (var. variabilis?) forma ovata (4''' alta, 3''' lata) apertura bis tertiam spirae partem aequante, labio tuberculato satis superque differt. — *B. Turbinellus* Broc. forma elongata quidem convenit, sed anfractibus planis, ad suturam plicato-crenatis abunde discrepat. — *B. Ascanias* minus gracile est, costas crassiores, lineis *elevatis* asperas habet etc.

10. *Buccinum d'Orbigny* Payr.

Cefali.

11. *Buccinum exile* Ph. t. XXVII. f. 16.

B. testa oblonga subfusiformi; anfractibus parum convexis, plicatis; striis transversis distantibus (circa 4); apertura ovato-oblonga, spiram haud aequante.

Speci-

Specimen Panormi in calcareo inveni.

Testa $2^1/_2$''' alta, vix $1^1/_3$''' lata; anfractus 7 parum convexi, plicis circa 11, parum elevatis, lineisque impressis, quatuor in a. superioribus, 8—9 in ultimo, sculpti. Apertura bis quintam longitudinis partem aequat, ovata; canalis latus. Columella labrumque laevia fuisse videntur. Coloris vestigium in fascia aurantia supremam anfractuum partem ambiente videmus. — Cum nulla alia specie quantum scio confundi potest.

12. *Buccinum minimum* Mont.

Pezzo.

13. *Buccinum undatum* L. cfr. vol. I. p. 226. nr. 8.

B. testa ovato-conica, ventricosa, transversim sulcata et striata, striis longitudinalibus tenuissimis decussata, longitudinaliter plicata; plicis crassis, obliquis, undulatis; anfractibus rotundatis.

Panormi.

2) *ultimo anfractu ecostato.*

14. *Buccinum striatum* Ph. tab. XVII. f. 1.

B. testa ovato-conica, ventricosa, transversim tenuiter striata, plicis costisve nullis; anfractibus planiusculis; labro simplici, superne late sinuato.

Palermo; alle Carrubbare prope Rhegium Calabriae, rarum. In vol. I. pro varietate prioris enumeravi, sed abunde mihi differre videtur. 1) testa magis ventricosa 2) anfractibus latioribus, planiusculis, 3) costis nullis 4) sulcis transversis nullis. — In speciminibus detritis striae transversae evanescunt. Altit. 21''', latit. 16'''. — B. ventricosum Kien. p. 4. t. 3. f. 7. differt: testa latiore, magis ventricosa; anfractibus rotundatis. — Fig. in vol. I. cum? citata Gualt. 46. D. differt testa basi subcaudata.

15. *Buccinum mutabile* L.

Cefali, Nizzeti, Calatabiano; Melazzo; Sciacca; Palagonia; Caltagirone; Girgenti. — Gravina — Carrubbare, Manteleone. — Tarenti.

16. *Buccinum corniculum* Olivi.

Militello.

17. *Buccinum semistriatum* Broc. cfr. vol. I. p. 227.

B. testa ovato-conica, dense et profunde transversim striata, stria suprema eminentiore; anfractibus convexiusculis; spira acuta; labro dentato; labio basi plicato.

In Sicilia frequentissimum — Gravina — in Calabria frequens: Lamato, Stilo, Monteleone, Cutro, S. Mauro, Sta Severina, Cotrone.

β. anfractibus magis minusve plicatis (ut in B. corniculo): Cutro in Calabria.

18. *Buccinum neriteum* L.

α. *majus* Militello, β. *minus* Militello, Cefali, Nizzeti, Melazzo — Carrubbare, Monteleone — Tarenti.

19. *Buccinum gibbosulum* L.

Cefali satis frequens, Sciacca rarum.

20. *Buccinum Pusio* L. (*maculosum* Lamk).

Melazzo.

21. *Buccinum scriptum* L. (*corniculatum* Lamk).

Nizzeti, Cefali, Melazzo, Girgenti, Sciacca, Palermo. — Gravina var major — Pezzo. — Tarenti.

22. *Buccinum minus* Scac.

Carrubbare, Pezzo, Cutro in Calabria — Ischia.

TEREBRA Brug.

Species viva.

Terebra aciculata **(Buccinum) Lam. cfr. vol. I. p. 227. nom. T. Cosentini.**

T. testa turrita, laevissima, nitidissima, basi tantum striata; anfractibus superne plicato-nodulosis, apertura basi dilatata.

Buccinum acicalatum Lam. VII. p. 274. Kien. p. 33. t. XVI. f. 55. — Terebra a. Gray. Zool. of Beech. Voy. p. 125.

Nam revera M. Mediterranei incola est? Tarentum incolere dicitur.

Species fossiles.

1. ***Terebra duplicata*** **(Buccinum) Broc. cfr. vol. I. p. 227.**

T. testa turrita, angusta; anfractibus planatis, superne linea impressa bipartitis; longitudinaliter costulatis, et transversim striatis.

Buccheri.

2. ***Terebra fuscata*** **(Buccinum) Brocchi.**

T. angusta turrita; anfractibus planatis, superne linea impressa bipartitis; lineis seu costaltis longitudinalibus confertissimis, filiformibus, in anfractibus inferioribus obsoletis.

Buccinum fuscatum Broc. p. 344. — Terebra plicaria Bast. p. 52. t. III. f. 4. etc. — T. senegalensis Lamk VII. p. 287. nr. 11. — Kien. p. 27. t. VIII. f. 15. — Lister t. 979. t. 36.

Fragmentum ad Scandali Calabriae legi. Testa usque ad 32‴ alta, fere 7‴ lata.

Familia 21. COLUMELLARIA Lamk.

COLUMBELLA Lamk.

Species viva.

Columbella rustica **(Voluta) L. cfr. vol. I. p. 228.**

C. testa ovato-turbinata, laevi, albo spadiceoque reticulata, prape suturas maculis albis angularibus ornata; labro [convexo] intus dentato; labio nodulifero.

Synonymis adde: C. spongiarum Duclos. Kien. p. 9. t. III. f. 2.

Frequentissima; var. β., quae Mitra Tringa multorum auctorum et Linnaei, rarior.

Species fossiles.

1. ***Columbella rustica*** **L.**

Var. α. Cefali, Melazzo, Palermo — Tarenti.

2. ***Columbella Greci*** **n. sp. tab. XXVII. f. 18.**

C. testa minuta, ovato-fusiformi, transversim striata; anfractibus planiusculis; spira aperturam aequante; apertura sublineari; labro intus plicis 4: columella tuberculis duobus, plicas mentientibus.

Ad Pezzo prope Rhegium Calabriae.

Specimina 11 omnis aetatis legi. Testa modo 4‴ longa, fere 2‴ lata, oblonga, fusiformis, obtusa. Anfractus 5—6, spiram constituentes, planiusculi, lineis transversis circa sex param profundis exarantur, anfractus ultimus in cauda strias transversas profundiores ostendit. Apertura fere linearis: labrum, ut a genere requiritur, incrassatum, et lineis transversis elevatis circa 4—5, abbreviatis intus munitum; columella vero tubercula duo acuta plicas mentientia ostendit, quae vero intus non continuantur et in junioribus plane deficiunt. Nullam speciem cognosco, quacum confundi possit. Dixi grato animo in memoriam cl. Petri Greco, qui societati oeconomicae Rheginae ab epistolis est.

MITRA Lamarck.

Species vivae.

1. *Mitra Ebenus* Lamk. cfr. vol. I. p. 229. t. XII. f. 9. 10.

M. testa lanceolato-turrita, laevigata, basi subrugosa, nigra; plicis longitudinalibus obsoletis; anfractibus convexis, infra suturas linea albida plus minus conspicua cinctis; apertura spiram aequante; columella quadriplicata.

Haec species valde polymorpha Neapoli non frequens est. Ex opera Kieneri, ubi p. 30. descripta et tab. 12. f. 35 var. ecostata et costata depicta est, patet *M. plumbeam* Lamarckii eandem esse, nec non M. corneam Kien.; figura t. 12. f. 36. specimen 17''' longum *nigrum*, linea alba destitutum, caeterum nihil diversum exhibet; in descriptione p. 29. color „brun verdâtre ou livide" vocatur! Specimen Lamarckii $12^1/_2$''' longum erat.

2. *Mitra lutescens* *) Lamk. cfr. vol. I. p. 229. nom. *M. corneae.*

M. testa subturrita, basi vix emarginata, laevi, cornea, lutescente aut pallide fulva, immaculata; columella triplicata seu quadriplicata.

Non frequens.

Male Lamarck plicas modo tres huic speciei tribuit; quatuor habet, quod correxit Kien. p. 31. Figura ejus t. XI. f. 32. optima est. — *M. cornea* ex diagnosi Lamarckiana ab hac non diversa, ex figura Kieneri var. praecedentis. — M. lactea vol. I. p. 230. nr. 4. mera varietas hujus speciei; *M. lactea vera* Kien. p. 28. t. X. f. 30. apertura basi dilatata diversissima est, et vix in Mediterraneo occurrit. — Cl. Blainville, ut ex Kienero didici, huic speciei nomen *M. nitentis* dedit; cur nomine novo opus erat?

3. *Mitra Savignyi* Payr. cfr. vol. I. p. 230.

M. testa minuta, oblongo-fusiformi, nitida, laevissima; spira omnino, anfractu ultimo superne, noduloso plicato; columella triplicata.

Synonym. adde: Bonanni Recreat. cl. III. f. 37. aucta. — *Voluta tricolor* Gm. p. 3456. absque dubio; nonne igitur Mitra tricolor Gm. vocanda est?

Frequens.

4. *Mitra columbellaria* Scac. cfr. vol. I. p. 230. nr. 5. (nom. M. obsoletae) tab. XXVII. f. 17.

M. testa minima, oblongo-fusiformi; anfractibus convexiusculis, costis striisque obsoletis se invicem decussantibus; columella triplicata.

M. columbellaria Scac. Catal. p. 10. nr. 11. f. 13.

Catanîae, Panormi, Tarenti, Neapoli ubique rara.

Testa $2^1/_2$''' alta, ultra 1''' lata; in specim. bene conservatis labrum incrassatum et intus sulcis s. dentibus 3—5 instructum est. — Voluta obsoleta Brocchi testa turrita (in figura 5''' alta, modo $1^1/_2$''' lata) differt; Columbella Greci plicis labii intus non continuatis.

† 5. *Mitra Santangeli* Maravigna.

„M. testa fusiformi, alba, fascia rufa prope suturam cincta; ultimo anfractu rufoaurantio; columella subquinqueplicata."

Prope Messinam et Cataniam (ad l'Ognina) rarissima.

Species admodum pulchra, 3''' longa, 9''' lata. Anfractus novem, parum convexi, laeves; superiores albi, inferne ad suturam fascia angusta rufo-aurantia ornati; ultimus spiram aequans, maxima ex parte rufo-aurantius, callo basali albo. Apertura oblonga. — Num satis differt a M. zonata Swainson? quae exacte eandem picturam ostendit, sed lutescens est, ubi M. Santangeli alba, et nigro fusca, ubi haec rufo-aurantia. Sed figura Kieneri 33. f. 108. paullo gracilior est.

*) Haec aut praecedens est Voluta cornicula L. ed. XII. p. 1191.

Species fossiles.

1. *Mitra Ebenus* Lamk.

Var. *α*. ad Militello, *γ*. Tarenti et ad Militello, var. *δ*. exquisite plicatam (*Voluta plicatula* Brocchi) ad Gravina, var. *ε* denique ad Sortino legi.

2. *Mitra lutescens* Lamk.

Nizzeti, Cefali, Melazzo, Palermo, Sciacca, Sortino — Carrubbare, Monteleone — Tarenti.

3. *Mitra Savignyi* Payr.

Nizzeti, Cefali, Melazzo.

4. *Mitra columbellaria* Scacchi.

Ischia.

5. *Mitra zonata* Risso.

M. testa magna, fusiformi, laevigata, (albido-lutea, maculis caeruleo-fuscis nebulosa, fasciaque lata nigra partem inferiorem anfractuum occupante picta); anfractibus planiusculis, columella subsexplicata.

M. zonata Risso Swains. zool. ill. t. 1. f. 3. — Kien. t. 33. f. 108. — Mitra (Voluta) fusiformis Broc. p. 315. — Desh. Exp. Morée. p. 201. tab. XXIV. f. 32. 33. — Cui nomini prioritatis jus tribuendum est, dijudicare nequeo. — Nonne M. Santangeli eadem?

Viva rarissima ad Nicaeam et Telonem (Nizza et Toulon), fossilis ad Tarentum et Scandali in Calabria.

Species viva et fossilis 30‴ alta, 8‴ lata; anfractus duodecim, fere plani, in fossilibus superne paullo tumidiores et sutura magis distincta divisi quam in fig. Kieneri; apertura bis quintam totius longitudinis partem vix superat, basi in vivis (i. e. in fig. Kieneri) paullulum dilatata, in fossilibus vero labrum basi columellae omnino parallelum est. Columella fere recta est, vix supra plicas paullulum sinuata; plicarum infima, subobsoleta, nihil nisi margo columellae prominens est. — *M. elongata* Lamk. Desh. coq. foss. Paris. t. 89. f. 7. 8. nimis affinis unice differt testa paullo latiore, 36‴ alta, $12^1/_2$‴ lata.

6. *Mitra cupressina* (Voluta) Brocchi.

M. testa anguste fusiformi, subturrita, anfractibus planiusculis; plicis obliquis frequentibus, striisque impressis; apertura dimidiam spiram subaequante; columella quadriplicata.

Voluta cupressina Brocchi. p. 319. t. IV. f. 6.

In Calabria, ad Cotro, S. Severina.

Testa 7‴ alta, $2^1/_2$‴ lata, anfractus 12; plicae s. costellae longitudinales obliquae, distinctae, interstitiis duplo angustiores, striae transversae circa 8 in anfractibus superioribus; cauda brevis distincta.

VOLUTA L. Lamk.

Species fossilis.

Voluta rarispina Lamk. cfr. vol. I. p. 231.

V. testa obovata, basi transversim sulcata; ultimo anfractu superne spinis raris instructo; spira brevissima mucronata; labro crasso, marginato, intus striato; columella callosa, depressa, triplicata.

Sortino.

MARGINELLA Lamk.

Cum Marginellis Volvariae et Eratoes rectius conjunguntur, cum ab eodem animali habitentur; utrum recte ab iis Ringiculas distinxerit cl. Deshayes, solummodo animalis cog-

nitio decidere poterit; valde doleo me hoc Tarenti, ubi frequens est, propter tempestatem adversam et febrem intermittendem observare non potuisse.

Species vivae.

1. ***Marginella secalina*** Ph. cfr. vol. I. p. 232. nr. 1. (nom. Volvariae triticeae) tab. XXVII. f. 19.

M. testa ovato-oblonga, versus basin angustata, fulvofusca, unicolore; spira prominula, labro versus medium depresso; columella recta subquadriplicata.

Non frequens. — *Volvaria triticea* Lamk Kien. t. 6. f. 25. differt: testa latiore carnea, fasciis tribus fulvis ornata, spira brevissima rotundata. Magis affinis est *Marginella avena* Val. Kien. t. 6. f. 24. bene, sed differt: testa cylindrica, basi vix attenuata; spira breviore, modo $^1/_8$—$^1/_4$, nec $^1/_3$ totius longitudinis occupante; apertura latiore, praesertim ad basin; labro recto parum coarctato, colore flavescente, fasciis tribus obscurioribus.

2. ***Marginella miliacea*** (Volvaria) Lamk cfr. vol. I. p. 232.

M. testa minuta, obovata, alba (rarius fulvo-fasciata); spira vix prominula, columella recta subquinqueplicata; labro intus striato.

Frequentissima.

3. ***Marginella minuta*** Pfeif. tab. XXVII. f. 23.

M. testa minima, obovata, alba; spira brevi conica; columella recta, quadriplicata.

M. minuta Pfeiff. in Wiegm. Arch. 1840. p. 259.

Praecedente rarior, etiam in Mari Antillarum.

Testa modo $1^1/_3$''' longa, itaque praecedente dimidio minor, cui simillima, sed forma latior est; apertura ratione testae latior, denticuli labri minores. — A M. clandestina spira conica exserta, etsi brevi differt, nec non magnitudine majore.

4. ***Marginella clandestina*** (*Voluta*) Brocchi cfr. vol. I. p. 231.

M. testa minima, ovata, basi angustiore, laevissima; spira occultata; apertura lineari; labio intus minutim denticulato; columella triplicata.

Frequens.

5. ***Marginella laevis*** (Voluta) Donovan 1802. cfr. vol. I. p. 233. (nom. Erato Cypraeolae).

M. testa pyriformi; spira prominula obtusiuscula; anfractibus obsoletis; labro extus marginato; columella ad basin obsolete plicata.

Syn. adde Cypraea voluta Montagu. t. VI. f. 7.

Admodum rara, Neapoli, Panormi, Tarenti.

Species fossiles.

1. ***Marginella secalina*** Ph.
Palermo, Melazzo, rara — Pezzo.
2. ***Marginella minuta*** Pfeiff.
Palermo; Pezzo prope Rhegium Calabriae, Carrubbare — Tarenti.
3. ***Marginella laevis*** Donov.
Palermo — Gravina.
4. ***Marginella clandestina*** Broc.
Militello. — Carrubbare, Pezzo.
5. ***Marginella miliacea*** Lam.
Gravina.

RINGICULA Desh.

Cfr. Editionem secundam Lamarckii vol. VIII. p. 341. not.

Species viva.

Ringicula auriculata (Marginella) Menard cfr. vol. I. p. 231.

R. testa minuta, ovata, inflata, laevissima aut obsolete striata; labro intus laevi.

Magnisi, Palermo, satis rara, Tarenti frequens.

Voluta buccinea Brocchi modo ex parte huc spectat; verba ejus: „vene ha della grandezza d'un grano di miglio fino a quella di un picciolo pisello" demonstrant, eum plures formas conjunxisse. — *Auricula ringens* Lamk. labro intus crenato, *Ringicula striata* Ph., in Germania frequens, testa exquisite striata differunt.

Species fossilis.

Ringicula auriculata Men.

Cefali, Palermo, Buchheri, Militello — Gravina.

Familia 22. INVOLUTA Lamk.

OVULA Brug.

Species vivae.

1. *Ovula adriatica* Sow. cfr. vol. I. p. 233. t. XII. f. 13.

O. testa oblongo-ovali subventricosa, utrinque subacuminata, pallide carnea, hyalina; labri margine angusto intus denticulato; columella superne uniplicata; infra subdepresso, intus marginata.

Rara Panormi, Neapoli.

Animal Neapoli Januario 1840 observavi et depinxi. Vide tab. XXVII. f. 20. Forma corporis, lobis dilatatis pallii, etc. omnino cum Cypraeis convenit. Pallium guttulis lacteis aliquantum prominentibus aspersum, in interstitiis punctis nigris confertissimis pictum est. Pes longitudine testae, testa paululum angustior, utrinque rotundatus, supra antice lineis circa sex elevatis, niveus, postice maculis rotundis nigris pictus. Tentacula fusca, apice alba; sipho roseus.

2. *Ovula Spelta* (Bulla) L. cfr. vol. I. p. 233. t. XII. f. 17.

O. testa oblonga, lactea, medio subventricosa, utrinque acuminata; apertura superne lineari, inferne subeffusa; labro subtus rotundato-angulato, late marginato; columella superne oblique uniplicata.

Palermo, Neapoli, rara.

Animal Januario 1840 depictum (v. tab. XXVII. f. 22.) pallium punctis rufo-fuscis confertis, versus margines guttas albas relinquentibus, ornatum exhibuit. Lineae elevatae in parte antica pedis fuscae, etiam ad latera conspicuae, magis evanescentes. Tentacula apice et basi alba, medio rufo-fusca; sipho rubro-violaceus, fusco marginatus; similis processus palii partem supremam aperturae vestit.

3. *Ovula carnea* (Bulla) L. cfr. vol. I. p. 234.

O. testa ovali, carneo-rubente, dorso gibbosa, transversim tenuiter striata; extremitatibus praesertim inferiore, subacuminatis; labro intus denticulato; columella superne oblique uniplicata.

Panormi rara, Neapoli frequentior; Tarenti.

Species fossiles.

1. *Ovula adriatica* Sow.

Specimen 7‴ longum 1839 Panormi inveni.

2. *Ovula Spelta* L.

Pozzuoli, subfossilis.

CYPRAEA L.

Cl. Agassiz in edit. germanica Conchyliologiae mineralis Sowerbyi p. 12. in nota testam Cypraearum *sinistrorsam* esse dicit, quod error valde mirabilis est. Imo, quantum scio, nemo unquam Cypraeam monstrose sinistrorsam vidit.

Species vivae.

1. *Cypraea lurida* L. cfr. vol. I. p. 234.

C. testa ovata, albido-cinerea, aut luride fusca, fasciis duabus pallidioribus; basi convexiuscula albida; lateribus incrassatis, pallide fuscis; extremitatibus luteis, nigro-bimaculatis; apertura dentibusque albis.

In Sicilia frequens, Neapoli rarior. — Varietas rufo fulva interdum occurrit, valde singularis, an species propria?

2. *Cypraea pyrum* L. cfr. vol. I. p. 235.

C. testa ovata, pyriformi, subumbilicata, fulvo-rufescente, dorso subfasciata et maculis albidis nebulato; lateralibus subtusque fulvo-crocea; dentibus albidis; columella antice laevi.

Animal pallio fusco, albo-verrucoso, in parte antica fimbriis $4\frac{1}{2}$''' longis instructo. Caput et pars superior pedis carneae; tentacula et solea pedis rufo fuscae; latera pedis fusca venis pallide rubris, aut carnea maculis magnis fuscis marmorata.

In Sicilia rara, Neapoli frequens.

† 3. *Cypraea Moneta* L.

C. testa ovata, albido-lutescente; dorso linea flava circumdato; marginibus incrassatis, supra tumidis, nodosis, subtus planulatis, tuberculatis.

Syracusis, Panormi; an verus Siciliae incola?

† 4. *Cypraea Annulus* L.

C. testa ovato, scutellata, luteo-albida; dorso linea flava irregulari circumdato; marginibus incrassatis, rotundatis, depressis, subtus planiusculis; dentibus laevibus aequalibus.

Iisdem locis atque priorem accepi, idemque dubium remanet.

5. *Cypraea spurca* L. cfr. vol. I. p. 235.

C. testa ovata, albida, punctis ocellisque flavis ornata, ocellis circulo albido circumvallatis; basi convexa semisulcata; marginibus incrassatis, supra fusco foveolatis.

Panormi, Syracusis, non frequens.

6. *Cypraea erosa* L. cfr. vol. I. p. 235.

C. testa oblongo-ovata, marginata, luteo-virescente; punctis albidis ocellisque raris ornata; marginibus incrassatis albis, macula quadrata fusco-purpurea notatis, supra fusco-lineatis; basi alba, costata.

Syracusis specimen accepi.

7. *Cypraea helvola* L. cfr. vol. I. p. 236.

C. testa ovata, obtusa, fulvo-rufescente, punctis ocellisque albidis ornata; ocellis obscuris, circulis stellatis fuscis circumvallatis; extremitatibus pallide violaceis; basi aurantia subconvexa, semisulcata, marginibus incrassatis, superne denticulatis.

Ex auctoritate cl. Gemmellari maris Siculi incola est.

8. *Cypraea Coccinella* *) Lamk cfr. vol. I. p. 236.

C. testa parva, ovata, ventricosa, *carnea*, (rarius trimaculata) sulcis transversis laevibus *super dorsum decurrentibus exarata*; linea dorsali nulla; apertura lineari, postice subproducta; dentibus aequalibus.

Frequens.

*) Nonne nomen C. europaeae Montagu restituendum est?

9. *Cypraea Pulex* Solander?

C. testa parva, ovata, ventricosa, *fusca*, sulcis transversis laevibus exarata; *dorso laevi*; linea dorsali nulla, apertura etc. ut in priore.

Cypraea Pulex Gray Monograph. Zool. journ. 3. p. 368. qui male lineam dorsalem impressam huic speciei tribuit. — C. lacrymalis Menke. Catal. p. 83.

Cum priore frequens, minor, colore et laevitate dorsi distincta, nunquam, ut videtur maculata. — *Animal* saepius observavi. In *C. Coccinella* lobos pallii pallide et sordide aurantiacos, margine angusto fusco marginatos, et absque ordine hinc inde processibus filiformibus luteo-albis interdum ramosis obsitos vidi. Sipho et tentacula dimidiam testam aequaut et punctis albis ornata sunt; pes obscurus, rubens. *C. lacrymalis* vero pallium fuscum, verrucis albis loco processuum sparsum, tentacula, pedem et siphones aurantiacos habet.

Species fossiles.

1. *Cypraea spurca* L.

Palermo, in cavernis, num revera fossilis?

2. *Cypraea pyrum* L.

Secundum cl. Lyeli prope Syracusas fossilis est, equidem fragmentum Tarenti inveni.

3. *Cypraea coccinella* Lamk.

Palerma; Cefali, Nizzeti; Sciacca; Militello. — Gravina. — Lamato, Carrubbare, Monteleone.

ANCILLARIA Lamk.

Species fossilis.

Ancillaria obsoleta (Buccinum) Broc. cfr. vol. I. p. 237.

A. testa oblonga, laevi; anfractibus obsoletis; columella intorta, striata; umbilico clauso.

Sortino.

CONUS L.

Species viva.

Conus mediterraneus Brg. cfr. vol. I. p. 238.

C. testa turbinata, laevi, basi tantum striatà; spira plus minusve elongata aut depressa, conica, albo et fusco picta; anfractu ultimo superne ad angulum et infra medium plus minus distincte albo fasciato; lineis transversis fuscis interruptis.

Neapoli rarior quam in Sicilia.

Conus franciscanus Lamk nihil nisi testa detrita, quam ad libitum ope limae, vel pumicis aut acidi cujusdam producere potes.

Species fossiles.

1. *Conus Brocchii* Bronn. cfr. vol. I. p. 239.

C. testa turbinata, gracili, laevi, ad basin transversim striata; spira acuta, scalariformi, subcanaliculata; anfractibus angulatis, angulo rotundato.

Buccheri.

2. *Conus demissus* Ph. cfr. vol. I. p. 239.

C. testa turbinata, laevi, basi sulcata; spira *humillima*, conica, vix mamillata; anfractu ultimo convexiusculo, superne obtusissime angulato.

Sortino.

3. *Conus mediterraneus* Brg.

Militello; Melazzo; Cefali, Palermo; Sciacca; — in Calabria ad Scandali (var. quae C. Mercati Brocchi) Tarenti.

MOLL-

MOLLUSCA CEPHALOPODA.

ARGONAUTA Lamk.

Argonauta Argo L. cfr. vol. I. p. 240.

A. testa magna, involuta, tenuissima, alba; lateribus transversim costatis; costis creberrimis, hinc furcatis; carinis approximatis, tuberculiferis, partim rufo-nigricantibus; tuberculis parvis frequentissimis.

In mari Siculo frequentior quam in sinu Neapolitano.

Observationes curiosissimae Dominae Junctiae Power in Actis Academiae Gioeniae vol. XII. 1838. p. 129 sq. publici juris factae dubia omnia circa Polypum testae fabrum, non alienae testae inquilinum, sustulerunt.

OCTOPUS Lamk.

A. *Tentaculis duplici acetabulorum serie instructis.*

1. *Octopus vulgaris* Lamk. cfr. vol. I. p. 240.

O. corpore laevi, drepressiusculo, basi obtusissimo, pallide *luteo-viridescente*, superne tuberculis quibusdam ornato; pedibus robustis, basi membrana conjunctis. Cantraine.

Frequens in mari Siculo et Neapolitano.

2. *Octopus ruber* Rafinesque cfr. vol. I. p. 240. nom. O. macropodus.

O. corpore laevi, *rubescente*; pedibus *praelongis*, gracilioribus, basi membrana conjunctis. Cantraine.

Frequens.

Obs. In figura ejus, quam dedit cl. Vérany: „Cephalopodes de la Méditerranée présentés à la neuvième séance du 2me congrés scientifique Italien“ bracchia quatuor breviora, brachia quatuor dimidio longiora depicta sunt; in O. vulgari brachia longiora vix quarta parte breviora superant; in *O. Saluzzii* Verani autem brachia omnia aequalia sunt.

3. *Octopus catenulatus* Fer.

O. corpore argenteo-roseo, rubro punctato, inferne tuberculis pyramidalibus ornato; pedibus robustis, subaequatibus, *liberis*. Cantraine.

O. catenulatus Fer. tab. 6. bis et tab. 6. ter. — *O. tuberculatus* Delle Chiaje IV. p. 41. et 56. tab. 55.

Praecedentibus rarior.

† 4. *Octopus velifer* Ferussac.

O. brachiis bis binis membrana in formam veli conjunctis; brachiis quatuor liberis brevioribus.

O. velifer Férussac. tab. 19. — Tremectopus scaber Delle Chiaje inedit. tab. LXX. Rarissimus. Ipse non vidi. — Inter figuram cl. Vérany et cl. Delle Chiaje differentia quoad ambitum membranae veliformis.

Facile in mari Siculo quoque occurrant species sequentes a cl. Verany observatae circa Nicaeam et Genuam:

Octopus Saluzzii Verany. Mem. Ac. Taur. vol. I. ser. 2. tab. 3.

O. mole O. vulgaris, corpore laevi, non tuberculato, brachiis omnibus aequalibus distinguendus.

Octopus Carenae Verany. Mem. Ac. Taur. vol. I. ser. 2. tab. 3.

O. parvus, brachiis quatuor longioribus, quatuor brevioribus, omnibus inaequalibus, minimis corporis longitudinem non aequantibus, maximis minima ter aequantibus, omnibus basi liberis.

Species dubia, quippe quae descriptione caret, est:

† 5. *Octopus tetracirrhus* Delle Chiaje inedit. tab. LXXII.

O. corpore laeviusculo, cirris duobus utrinque ad oculos; brachiis omnibus inaequalibus usque ad tertiam fere partem membrana coalitis — distinguendus si quidem figurae fides haberi potest.

B. *Brachiis unica acetabulorum serie instructis.*

ELEDONE Leach.

1. *Eledone moschata* Lamk.

E. corpore moschato, laevi, superne fulvo, maculis ochraceis variegato, inferne albido, rubro caeruleoque punctato; pedibus gracilioribus membrana subconjunctis. Cantraine.

Frequens.

2. *Eledone Aldrovandi* Montfort.

E. corpore non moschato, laevi, superne fulvo, luteo-maculato, inferne albo, rubro caeruleoque punctato; pedibus longitudinaliter omnino marginatis. Cantraine.

Ozaena Aldrovandi Montf. Buffon. p. 62. — Octopus Aldrovandi Delle Chiaje Mem. IV. p. 45. tab. 56. f. 2. — O. leucoderma Sangiovanni. — Cantraine p. 20. etc.

Non rara.

Praeter odorem vix differentiam validam invenis, neque ego brachia magis marginata inveni, quam in E. moschata. Tertiam speciem distinguit cl. Verany nomine *E. Genei* in tabula citata (non E. Genei in Mem. Acad. Taurin.), sed ex figura differentiam nullam extricare potui.

LOLIGO Lamk.

1. *Loligo vulgaris* Lamk.

L. corpore argenteo-carneo, rubro fuscoque punctato; alis semirhombeis [bis tertiam sacci longitudinem occupantibus] ab extremitate sacci distinctis; limbo sacci trilobo.

Frequens.

2. *Loligo todarus* Delle Chiaje. (non Rafin).

L. corpore carneo, rubro fuscoque punctato; alis brevibus, cordato-rhombeis [dimidiam sacci longitudinem vix aequantibus]; brachiis majoribus *fere usque ad basin* acetabuliferis.

L. todarus Delle Chiaje. vol. IV. tab. LX.

Frequens.

3. *Loligo sagittata* Lamk.

L. corpore carneo, rubro fuscoque punctato; alis brevibus, cordato-rhombeis [dimidiam sacci longitudinem vix aequantibus]; brachiis pedunculo longo, inermi insidentibus.

Frequens.

Obs. Cl. Cantraine Mem. Acad. Bruss. etc. p. 16. *Loliginem todarum* Delle Chiaje et Rafinesquii pro *L. sagittata* adulta proclamat, cl. Verany contra in tabola citata eas uti species diversas enumerat; atque L. todarum Raffnesque pro synonymo L. sagittatae habet. Mihi in structura brachiorum differentia sufficiens esse videtur.

4. *Loligo subulata* Lamk.

L. corpore carneo, rubro-fuscoque punctato; alis angustis, caudae subulatae adnatis et distinctis; lamina dorsali trinervi, utrinque subacuta; brachiis alam non attingentibus.

Species novae a cl. Verany l. c. depictae tres in mari Ligure occurrunt:

Loligo Bertheloti Verany Mem. Ac. Taur. etc. t. VI.

L. parva, alis semirhombeis, dimidiam sacci longitudinem subaequantibus, apicem caudae obtusissimam rotundatam formantibus.

Loligo Coindeti Verany.

L. alis superne rotundatis, inferne acuminatis, (forma fere ut in L. subulata sed latiore) tertiam sacci longitudinis partem aequantibus.

Loligo Marmorae Verany.

L. alis superne rotundatis, inferne acuminatis (forma et longitudine omnino ut in L. subulata sed latioribus); brachiis ultra dimidiam alam productis.

SEPIOLA Leach.

1. *Sepiola Rondeleti* Leach.

S. corpore laevi, basi obtuso, brevi, albido, roseo maculato; alis subrotundis; *margine dorsali sacci callo adnato.*

Frequens.

2. *Sepiola macrosoma* Delle Chiaje ined. tab. LXXI.

S. corpore laevi, basi obtuso, brevi, albido, cinereo et luteo maculato; alis subrotundis; margine dorsali sacci *libero.*

Praecedente rarior, a piscatoribus Neapolitanis *Polposecchia* vocatur.

Specimen maximum, quod vidi, saccum in dorso 23‴ longum, in ventre 22‴ longum, brachia 25‴ longa habebat; spatium a margine sacci usque ad basin brachiorum ultra 1″, ita ut tota longitudo ultra 5 polices esset. Globuli chromophori longe minores quam in priore.

SEPIA L. Lamk.

1. *Sepia officinalis* L.

S. corpore depressiusculo, utrinque laevi (dorso in masculis irregulariter tuberculato); *luteo-viridi;* brachiis pedunculatis praelongis; lamina dorsali *elliptica, alba.*

Frequens.

2. *Sepia rubens* n. sp.

S. corpore depressiusculo, utrinque laevi, *rubente;* brachiis pedunculatis praelongis; lamina dorsali *elongato*-elliptica, *rosea.*

Cum priore minus frequens.

Jam in littore veneto ossa Sepiae legi, vulgaribus longe angustiores et colore roseo-carneo diversa; deinde Neapoli animal inveni. Os Sepiae rubentis 3″4‴ longum, 13‴ latum (os S. communis 3″4‴ longum latitudinem 16‴ habet), apex S. rubentis longior, validior, recurvus; linea mediana impressa distincta; margo prope apicem magis contractus in pagine interna foveam navicularem longe profundiorem format, quam in S. officinali, et ibi sinuatus est. In pagina inferiore striae incrementi spatium majus occupant, formamque paullo diversam ostendunt.

Onychotenthis Lichtensteinii, Loligopsis Verani, Cranchia Bonelliana, quae in mari Ligure detexit cl. Verani, quantum scio a nemine in maribus Neapolitanis visae sunt.

MOLLUSCA HETEROPODA Lamk.

CARINARIA Lamk.

Carinaria mediterranea Péron et Lesueur cfr. vol. I. p. 242.

C. testa scutellato-conica, compressa, tenuissima, transversim undolato-sulcata; dorso compresso, angulato, lamella elevata carinato; apice minimo intorto, supra marginem posticum inclinato.

In certis annis admodum copiosa, deinde per spatium annorum omnino fere deficit.

PTEROTRACHAEA Forsk.

Pterotrachaea coronata Forsk. vide tab. XXVIII. fig. 15.

Pt. corpore maximo, hyalino, immaculato: tuberculis frontalibus 4—10; disco pedis nullo aut subnullo. Cantraine.

Pt. coronata Forsk. Descr. p. 117. — Icon. t. 34. f. A. mala, ad animal mutilatum, nucleo viscerali carens. — Delle Chiaje Mem. IV. p. 182 et 197. tab. 69. f. 1. (nucleus omnino falsus). Lamk VII. p. 676. Gm. p. 3137.

Januario 1839 specimen accepi femineum 10 pollices longum. Cauda utrinque serie duplici tuberculorum armata, caeterum corpus laevissimum est. Cauda inferne incisura a nucleo dividitur, quae in figura cl. Delle Chiaje omnino omissa; branchiae non in linea mediana sed in latere dextro in linea oblique antrorsum decurrente dispositae sunt. — Filum tenue e vulva dependebat, quod sub lente 60-ies auctum funiculus gelatinosus, globulos parvos distantes includens videbatur, absque dubio series ovorum. Ova tam minuta esse, mehercle valde singulare est.

2. ***Pterotrachaea Hippocampus*** Ph. cfr. vol. I. p. 242. tab. XXVIII. fig. 16.

Pt. hyalina, pinnula centrali; ventre et cauda seriebus *duabus* tuberculorum, coronula frontis aculeis sex, asperis; pedis disco masculorum magno.

Panormi Martio 1832 tredecim specimina, Neapoli Februario 1839 quindecim habui.

Descriptioni l. c. datae quod addam non habeo. Synonyma cl. Delle Chiaje illic laudata melius cancellantur. *Firola hyalina* ejus. tab. XLVII. *tentaculis instructa* alius generis est, si figurae fides haberi potest, *Firola Friderici* vero tab. LXIX. f. 3. corpus, ab oculis usque ad nucleum tuberculis miliaribus frequentibus obsitum habet, quod in nostram non valet.

† 3. ***Pterotrachaea fredericia*** Lesueur.

Pt. corpore *verucoso*, hyalino, dilute violaceo-purpureo: tuberculis frontalibus 1—6; pedis disco [masculorum] magno. 3½". Cantraine.

Blainville Malacol. t. 47. f. 4. mala, nucleus omnino deest. — Delle Chiaje IV. p. 184. t. 69. f. 3. Cantraine. Mem. Acad. p. 43.

Frequens in freto Messanensi.

Obs. Discum pedis magnum in diagnosi recepit cl. Cantraine, sed in vol. I. jam notavi, feminas acetabulo pedis carere. Num species mea antecedens satis differt?

† 4. ***Pterotrachaea mutica*** Lesueur.

Pt. corpore laevi, hyalino, *purpureo maculato*: tuberculis frontalibus *nullis*: pedis disco magno. 3" longa. Cantraine.

Frequentissima prope Messinam.

Cur hanc speciem non *Pt. hyalinam* potius vocaverit nescio; Pterotrachaea hyalina Forskalii enim pariter frustem aculeorum corona *carentem* habet. — Sexus differentiam, quam jam in vol. I. auspicatus eram, ab observationibus posterioribus confirmatam esse gaudeo.

LADAS Cantraine.

L. testa corneo-cartilaginea, valde flexibili, spirali, utrinque aeque tuberculata; anfractibus valde convexis intortis, ultimo tantum crista tectiformi monita. *Operculum* vitreum. — *Animal* oculis maximis, cornea convexa, et ante eam processu cutis tentaculorum vices gerente instructum. Cantraine.

Species viva.

Ladas Keraudrenii (Atlanta) Lesueur.

L. testa hyalina: anfractibus utrinque convexis, leviter annulatim striatis; centrali brunneo; apertura subtriangulari, superne emarginata. Cantr. Diam. 3‴, cum carina 4‴; apert. $1\frac{1}{4}$‴ alta, $1\frac{1}{2}$‴ lata.

Atlanta Keraudrenii Les. Journ. de phys. vol. 85. — Rang Mem. III. p. 380. t. 9. f. 4—6. d'Orbigny Voyage t. 11. f. 16—23. — *Atlanta Costae* Pirajno Efem. scientif. per la Sicilia nr. 78. f. 1. 1840. — *Ladas Keraudrenii* Cantr. Mem. Acad. Roy. de Bruss. XIII. 1841. p. 38. t. 1. f. 2.

In freto Messanensi frequens. Vide optimam descriptionem a cl. Cantraine datam.

ATLANTA Lesueur.

Testa vitrea, fragillissima, sublenticulari, spirali; anfractibus distantibus unice mediante carina conjunctis; nucleus rudimentum spirae meatices in fundo umbilici lateris dextri; apertura ovata, superne profunde fissa. *Operculum* vitreum. — Animal oculis maximis, choroidea quadrilatera, tentaculis longissimis, gracilibus, conicis munitum. Cantraine.

Species viva.

Atlanta Peronii Lesueur.

A. testa vitrea; anfractibus compressis, carina conjunctis; apertura ovali, superne profunde fissa. Cantraine.

Atlanta Peronii Les. journ. 85. t. 2. f. 1. — Rang Mem. III. p. 380. t. 9. f. 1—3. — *A. Keraudrenii* Quoy et Gaim. Voy. de l'Astrolab. Moll. I. p. 399. t. 29. f. 18—23. — *A. Bivonae* Pirajno Ephem. scient. per la Sicilia nr. 78. f. 2. — *A. Peronii* Cantr. l. c. p. 39. opt.

In portu Messanensi occurrit.

PHYLLIRRHOE Péron.

Corpus valde compressum, ovatum, postice in caudam pariter valde compressam terminatum. Tentacula duo elongata. Organa generationis in latere dextro. Branchiae ignotae (nullae?) Testa nulla.

Species viva.

Phyllirrhoë bucephala Péron.

Ph. corpore hyalino sordide albo; extrema proboscide rosea.

Ph. bucephala. Péron et Lesueur Ann. d. Mus. XV. p. 65. t. 1. f. 3. — Blainv. Manuel. p. 484. t. XLVI. f. 5. — Cantraine Mem. de Bruss. p. 44.

In freto Messanensi satis frequens. Cfr. optimam descriptionem a cl. Cantraine datam.

APPENDIX I.

DENTALIUM L.

Species vivae.

1. ***Dentalium Dentalis*** L. cfr. vol. I. p. 243.
   D. testa tereti, subarcuata, costellata, *rubra*, costellis octodecim aut viginti, alternis minoribus.
   Satis frequens.
   β. costellis novem (minoribus sc. obsoletis) D. novem-costatum Payr. aliorumque, non Lamk; qui speciem „albido-viridulam" vocat.
2. ***Dentalium Entalis*** L. cfr. vol. I. p. 243.
   D. testa tereti, crassiuscula, subarcuata, laevigata, alba aut rubescente, apice acuta, ibique striis circa 30 superficialibus exarata.
   Satis frequens, praesertim Tarenti.
3. ***Dentalium rubescens*** Desh. cfr. vol. I. p. 244.
   D. testa tereti subarcuata, tenuissima, translucida, rubescente, laevigata, acuminata, extremitate intus sulco dorsali distincta.
   Capo Passaro, Magnisi, Neapoli, rarum.
4. ***Dentalium Fissura*** Lamk. cfr. vol. I. p. 244
   D. testa tereti subarcuata, angusta, tenui, subpellucida, nitidissima, laevissima; fissura tenuissima dorsali postica.
   Cum priore rarum.
5. ***Dentalium strangulatum*** Desh. cfr. vol. I. p. 244.
   D. testa tereti, subarcuata, cinerea, [saepe] interrupta, opaca; apertura coarctata, tubi margine antico inflexo.
   Cataniae, Neapoli rarissimum, in coeno maris pluries vel in Spongiis a me repertum.
6. ***Dentalium subulatum*** Desh. cfr. vol. I. p. 244.
   D. testa tereti, arcuata, angusta, subulata, acuminata, albido-fusca, maculis nebulosis, fuscis; apertura coarctata.
   Rarissimum.
7. ***Dentalium pusillum*** Ph. cfr. vol. I. p. 245.
   D. testa minuta (3—4‴ longa) tereti, subarcuata, versus apicem attenuata, apertura coarctata.
   Panormi, Cataniae, in coeno maris. — An pullum praecedentium duorum?

Species fossiles.

1. ***Dentalium elephantinum*** L. cfr. vol. I. p. 245.
   D. testa duodecim costata, angulata, subrecta, albida, versus basin striis longitudinalibus pluribus irregularibus.
   In vol. primo cum D. striato confudi, quod, apice carens, vix ullo modo distingui potest.
   Girgenti, Calatabiano, Sciacca, Buccheri, Palermo? — In valle Lamati Calabriae frequens.
2. ***Dentalium sexangulum*** Gm. (sexangulare Lamk) cfr. vol. I. p. 245.
   D. testa arcuata, subulata, duodecim costata; costis sex eminentioribus, striis transversis minimis.
   Buccheri (Volterra, etc.; sub nomine D. elephantini semper hoc ex Italia boreali accepi). — Monterosso in Calabria fragmentum unum.

3. *Dentalium Dentalis* L.

Palermo, Militello, Caltagirone, Sciacca, Caltanissetta, Calatabiano, Nizzeti, Cefali etc. frequens. — Gravina — Tarenti.

β. novemcostatum.

Palermo, Cefali, in Calabria etc.

4. *Dentalium multistriatum* Desh.? cfr. vol. I. p. 246.

D. testa tereti, subrecta, albida, multistriata; striis tenuibus, confertissimis aliquantisper seriatim submaculatis.

Nizzeti.

5. *Dentalium sulcatum* Lamk.

D. testa costis longitudinalibus duodecim ad quindecim sulcata.

D. sulcatum Lamk V. p. 343. — ed. 2. V. p. 591. — Desh. p. 354. t. 18. f. 15.

Ad Monterosso in Calabria specimen legi.

Testa 12‴ longa, basi 2‴ lata, parum arcuata, satis acuminata. Costae 14 angustae, rotundatae, aequales; interstitia fere duplo latiora, laevia.

6. *Dentalium substriatum* Desh.?

D. testa tereti, subrecta, antice laevigata, postice leviter striata, striis minutissimis; rima abbreviata angusta. Desh. 40‴ long. basi $3^1/_2$‴ latum.

D. substriatum Desh. Monog. p. 366. t. 18. f. 1. 2. — Lamk ed. 2 V. p. 594. 9. e. — D. pseudo-entalis Scac. Notiz. p. 56. Specimen fossile ad Gravinam Appuliae lectum mihi dedit cl. Scacchi, quod non sine dubio huc refero, cum apice careat. Longum est 19‴, basi $2^1/_2$‴ latum, altera extremitate, nihil fractum est, fere 2‴. Bis tertia pars laevissima est, reliqua pars superior lineas longitudinales elevatas inaequales circa 24, alternas minores ostendit. Bene cum figura laudata convenit.

7. *Dentalium tetragonum* Broc.

D. testa mediocriter arcuata, subtetraquetra, latere ventrali latiore, striato, subcarinato.

D. tetragonum Brocchi p. 627. t. XV. f. 26.

In valle fluminis Lamato et prope Cutro in Calabria frequens (prope Sienam Brocchi), in monographia Deshayesii omissum.

Species valde singularis; ad longitudinem 6‴ raro crescere videtur, diameter baseos vix 1‴ est. Testa mediocriter arcuata est, et sensim crescit; angulos quatuor satis acutos habet, ita dispositos, ut facies dorsalis (convexa) et laterales aequales et planae sint, facies ventralis autem major, convexa, medio subcarinata. In omnibus angulis strias elevatas longitudinales 2—3, in latere ventrali autem totam superficiem striatam invenio; Brocchi omnia latera striata dicit. Striae incrementi parum conspicuae. Apertura apicis orbicularis, baseos e tetragono orbicularis est.

8. *Dentalium incertum* Desh.

D. testa tereti, angusta, subarcuata; apice acutissima, nitida, laevigata, aut apice striata.

D. incertum Desh. monogr. p. 362. nr. 23. t. 17. f. 17. — Lamk. ed. 2. V. p. 597. nr. 17. d. — D. striatum Scac. Notiz. p. 56.

Frequens in Calabria ad: Cotrone, Monterosso, Bianco, in valle Lamati; in Appulia ad Gravinam (circa Burdigalam, Parisios). Testa altra 18‴ longa, basi $1^3/_4$‴ lata, apice $^1/_3$‴; angusta, parum arcuata. In apice striae circa 24—28 exiguae, saepe oculo nudo vix conspicuae, argutae, vix tertiam longitudinis partem aequantes adsunt, caeterum testa laevissima est, et striae incrementi modo colore distinguuntur. Rarius apex laevissimus est.

9. *Dentalium Entalis* L.

Palermo, Nizzeti, Sciacca. — Gravina — Carrubbare, Pezzo. — Tarenti.

10. ***Dentalium Fissura*** Lamk? an rubescens Desh?
Militello, Cefali specimina apice carentia legi — Tarenti.

11. ***Dentalium coarctatum*** Lam.

D. testa subfusiformi, tereti, laevi, subarcuata, postice sensim attenuata, bifida, antice coarctata, non marginata.

D. coarctatum Lamk V. p. 346. nr. 21. — ed. 2. V. p. 599. — Deshay. Monogr. p. 371. t. 18. f. 18. — *D. gadus* Sow. gen. 15. f. 7. 8. — Bronn Lethaea p. 984. t. XL. f. 3. ab. — *D. Olivi* Scac. Notiz. p. 56. t. 2. f. 6. — Soldani Saggio. IX. f. 55. 668. mediocris. In Appulia ad Graviaam.

Testa 6‴ longa, mediocriter arcuata, apice satis acuta, ibique utroque latere fissa, superne inflata, demom constricta, ita ut latus ventrale versus apicem rectum sit, dorsale modo curvetur, ibique obliqae truncata; laevissima, nitidissima, omnium striarum expers, tenuis. Testa non perfecte cylindrica, uti bene monuit cl. Scacchi, sed diameter a ventre ad dorsum paullo brevior.

12. ***Dentalium striatum*** Lamk.

D. testa maxima, parum arcuata, basi valde dilatata, versus apicem duodecim costata, versus aperturam multistriata; *fissura postica magna.*

D. striatum Lamk V. p. 344*). — ed. 2. V. p. 594. nr. 9. — Desh. Monogr. p. 364. t. 18. f. 4. 5. — *D. sulcatum* Scac. Notizie. p. 55. Gualt. t. 10. f. H. Palermo frequens, etiam in aliis locis Siciliae cfr. D. elephantinum. — Gravina — Cutro, S. Mauro, Sta. Severina.

Testa usque ad 49‴ longa (in fig. Deshayesii modo 33‴ longa) basi $6^1/_2$‴, apice modo $1^1/_4$‴ crassa; fissura usque ad 6‴ longa, saepe irregularis. Ad apicem costae 12 numerantur, inter eas mox stria oritur, primom minor, mox costis primariis aequalis, ita ut 24 sint; inter has denoo striae oriuntur, ita ut versus basin nomeros 48 sint, imo in speciminibus maximis plures adhuc, inaequales, minus prominentes conspiciuntor.

13. ***Dentalium strangulatum*** Desh.
Cefali, Nizzeti, Calatabiano, Palermo, Syracusis, Militello. Frequens ad Cataniam etc. — Gravina — Lamato, S. Mauro, S. Severina, Carrubbare. — Tarenti.

14. ***Dentalium subulatum*** Desh.
Palermo, Cefali, Militello.

15. ***Dentalium pusillum*** Ph.
Palermo.

16. ***Dentalium triquetrum*** Broc.

D. testa parum arcuata, compressa, subtrigona, laevissima, apice parum attenuata.

D. triquetrum Broc. p. 628. — Soldani Saggio t. IX. f. 57. d. D. A cl. Desh. omissum. In Calabria prope Cutro, Sta Severina, Nicastro etc. (in Italia superiore prope Bononiam et Senam).

Fragmenta 9 inveni, maximum $6^1/_2$‴ longum, ad aperturam $1^1/_6$‴ latum. Etiam Brocchi et Soldani modo fragmenta invenerunt. Testa integra forte 10‴ longa, parum arcuata, versus apicem parum angustata, lateribus compressa, trigona (non triquetra, uti male Brocchi, falso vocabulo utens), basi trianguli a latere ventrali formata. Superficies laevissima nitidissima. Apertura utraque triangulari - elliptica.

17. ***Dentalium ovulum*** n. sp. vide tab. XVII. f. 21.

D. testa laevissima, oviformi, medio inflata, dorso convexiore; aperturis circularibus subaequalibus.

---

*) Hanc speciem a brevi diagnosi Lamarckiana, praesertim ex erronea nota ne Oedipus quidem cognovisset. Num revera species Lamarckiana eadem ac Deshayesiana?

In

In argilla ad Crotonem 11 specimina legi.

Testa $1^1/_2$''' longa; fere ultra 1''' crassa, forma dolium referens, utrinque angustata, laevissima, sectione transversa fere circulari. Maxima crassities non in media longitudine, sed paullo magis versus extremitatem anticam, quae oblique truncata est, aperturamque circularem $^4/_{12}$''' latam, peristomate simplici cinctam ostendit. Apertura extremitatis posticae modo $^1/_{12}$ lata, angustata, intus marginata, et peristomate inciso, crenato insignis est. — Affinitas cum D. coarctato manifesta est, sed forma quam maxime abbreviata, et apertura postica maxima forte sufficerent ad novum genus condendum, quod *Cadulus* vocari possit. — Cum Creseidibus ex familia Pteropodum miaorem affinitatem habere videtur, quippe quae altera extremitate clausae sunt.

APPENDIX II.

CIRRIPEDIA.

Familia 1. SESSILIA.

BALANUS Brug.

Species vivae.

1. ***Balanus Tulipa*** Ranz. cfr. vol. I. p. 247.

B. tubo parum obliquo, conico; areis prominentibus laeviusculis purpureis, interdum in longum striatis, striis transversis flexuosis axilibus; areis depressis nitentibus; operculo transversim striato; valvulis posticis apice acuminato exserto.

In mari profundiori corallis adhaerens.

2. ***Balanus perforatus*** Brg. cfr. vol. I. p. 248.

B. testa ventricoso-conica, areis prominentibus tenuiter in longum striatis, violaceo-rubellis; areis depressis albis laevibus, *angustis*; apertura *minuta*, ovata; apicibus valvarum posticarum operculi unguiculatis, prominentibus.

In capite Pausilypi scopulos obducit, massasque molis stupendae constituit, in quibus Clavagella balanorum et rarius Gastrochaena Polii latent.

3. ***Balanus balanoides*** Ranzani cfr. vol. I. p. 248.

B. tubo obliquo anterius gibbosulo, violacescente aut violaceo lineato, laevi; areis depressis parum profundatis, vix striatis; apertura magna, postice acutissima; operculo transversim striato, acutiusculo.

Testaceis plerumque adhaeret.

? 4. ***Balanus intermedius*** Ph. cfr. vol. I. p. 248.

B. tubo obliquo, laevi, albo, violaceo-lineato; areis depressis parum profundatis; apertura magna rhombea; operculo obtuso, suturis transversis flexuosis.

Cum priore rarior.

5. ***Balanus hemisphaericus*** Brg. cfr. vol. I. p. 149. tab. XII. f. 5.

B. testa parva, solitaria, hemisphaerica, alba; areis depressis filiformibus, profundis; areis elevatis sulcis duobus longitudinalibus tripartitis; operculo subhemisphaerico, obtuso, concentrice sulcato.

Semper solitarium deprehendi, massis Balani perforati, Nulliporae lichenoidis etc. adhaerentem.

Obs. Male cl. Bronn in Lethaea p. 1156. Balanum hunc cum Chthamalo stellato conjungit, qui griseus, basi calcarea carens, operculo longo diverso etc. toto coelo discrepat.

6. *Balanus galeatus* (Lepas) L.? vide tab. XXVIII. f. 17.

B. testa ovato-obliquata, subconica; apertura obliqua trigona. Lamk.

Lepas galeata L. mantiss. 2. p. 544. — Gm. p. 3209. — Schröt. Einl. III. p. 513 t. 9. f. 20. rudis. — *Balanus galeatus* Lamk. V. p. 393. ed. 2. V. p. 664. — *Lepas calceolus* Pall. Elench. zooph. p. 198. absque descriptione.

In Gorgonia verrucosa detexit cl. Scacchi, mihique misit.

Species a diversis auctoribus descriptae, nec non *Conopea* (non Conolepa nec Conoplea) *elongata* Say Journ. Acad. nat. Sc. Philadelphia II. p. 324., in edit. 2 Lamk. huc citata, omnes diversae fuisse videntur. Specimen neapolitanum 8‴ longum, $4^1/_2$‴ altum, nempe pars basilaris $2^1/_4$‴, pars superior totidem, 3‴ lata. Valvae sex, ut in reliquis Balanis, partem superiorem formant, sed intime connatae sunt, et areae depressae unice structura, nec depressione distinguuntur. Valva postica carinata, adjacens angusta, sequens triplo latior, antica maxime elongata, ita ut pars superior testae formam calceoli exactissime referat. Pars inferior partem superiorem reversam omnino refert, calceo tamen producto, et carina angusta ramulo Gorgoniae adnata est. Valvulae sub lente punctatae; areae depressae transversim striatae, at supra dixi, minime profundatae. Color albidus, in purpurascentem vergens, zonis transversis obscuris pictus. *Apertura* trapeziformis, angusta, 2‴ longa, $1^1/_4$‴ lata, obliqua. — *Operculum* quadrivalve, quadrilaterum, pyramidatum, valvae posticae apicibus uncinatis prominentes. — Tota superficies cortice friabili calcarea polypos gerente non solum, sed etiam membrana cornea, fusca, axeos processa, obtecta est, quam male cl. Say pro *epidermide* habuit.

Balanus galeatus, quem e Gorgonia Flabello habeo, satis differt. Pars inferior basalis, humilis, parum concava, pars antica vix producta, valvula postica vix carinata est. Tota testa modo $2^1/_2$‴ longa, 2‴ alta est, (basis nempe $^1/_5$‴,) atque $1^1/_2$‴ lata; dum apertura $1^1/_3$‴ longa, 1‴ lata est. Valvae atroviolaceae sunt, sub lente punctis albis minutissimis adspersae; areae depressae latiores, subprofundatae, albae, vix transversim striatae. — *Balanus galeatus* Schroeteri forma sua omnino cum illo nostro e Gorgonia flabello convenit, sed $8^1/_2$‴ longus, 6‴ altus, et albus, roseo mixtus est. — *Conopea elongata* Say, cujus figura nulla exstat, *antice* et *postice* in processus compressos elongata est, qui plerumque longitudinem corporis testae habent; color albus, nubeculis et lineis rufis ornatus est. — *Balanus duploconus* Lamk. nr. 18. pariter fortasse huc spectat.

An tres quatuorve species distinguendae? an differentiae indicatae, mehercle non parvae, modo ex corpore, cui adnascitur Balanus, explicandae? An genus a cl. Say propositum recipiendum? Ego in hanc sententiam inclino.

Species fossiles.

1. *Balanus Tulipa* Ranz.
   Girgenti, Castrogiovanni, Sciacca, Messina; Nasiti prope Reggio.
2. *Balanus perforatus* Brg.
   Caltanisetta.
3. *Balanus balanoides* Ranz.
   Panormi, Syracusis, Agrigenti, Melazzo.
4. *Balanus sulcatus* Lamk.
   B. testa albida, conica, longitudinaliter sulcata, sulcis obtusis, radiis transverse striatis. Lamk.

B. sulcatus Lamk V. p. 390. — ed. 2. V. p. 657. exclus. synoymis nonnullis e. gr. Poliano; quod B. Tulipam, speciem longe diversam, refert, etiam figura Chemnitzii VIII. t. 97. f. 820. forte melius ad B. angularem Lamk spectat, siquidem differentia inter hos interest.

Nasiti prope Reggio.

Diameter speciminis majoris 9''', altitudio 8''', diameter aperturae $5^1/_2$'''.

Observatio. Characteres optimi, quibus distinguuntur Balani, ex operculis derivantur, sed cheu! in fossilibus opercula fere nunquam, et in recentibus, in Musaeis asservatis, raro observantur, quam ob rem multae species adhuc dubiae remanent.

CHTHAMALUS Ranzani.

Species vivae.

1. **Chthamalus stellatus** (Lepas) Poli cfr. vol. I. p. 250.

Chth. tubo conico, plus minus depresso; areis prominentibus irregulariter costatis, apertura mediocri, ovali; operculo ovali depresso.

Frequens in scopulis extra aquam.

2. **Chthamalus depressus** (Lepas) Poli vol. I. p. 250. nom. glaber.

Chth. tubo plano-convexo, suborbiculato; areis prominentibus laevibus; apertura mediocri, rhomboidea; operculo rhomboideo, valvulis anterioribus maximis.

Cum priore minus frequens.

Species fossiles.

1. **Chthamalus stellatus** (Lepas) Poli.

Panormi.

2. **Chthamalus giganteus** Ph. cfr. vol. I. p. 255.

Chth. testa magna, crassa, irregulari, subcylindrica; valvulis liberis, debiliter connatis, transversim rugulosis; areis depressis fortiter transversim striatis; valvulis operculi transversim sulcato-rugosis, omnibus acutis, suturis rectis.

Messina.

ACASTA Leach.

Species viva.

1. **Acasta Spongites** (Lepas) Poli.

A. testa subglobosa, valvis praeter spinulas rariores laeviusculis; areis depressis tenuissime transversim striatis; basi convexo-conica, margine integra.

Lepas Spongites Poli, p. 25. t. 6. f. 5.

In Spongiis, nunquam gregaria, Neapoli.

Testa $3^1/_2$''' alta, $3^1/_2$''' lata; valvula dorsalis vix ultra 1''' alta; diameter aperturae $1^1/_3$'''. Valvulae tubum constituentes tenuissimae, fragiles, valde inaequales, par secundum posticum angustissimum, omnes acutae, hinc inde papillis s. aculeis parvis erectis obsitae, praeterea laeves, striis incrementi, striisque longitudinalibus irregularibus vix conspicuis. Areae depressae latae, satis distincte transversim striatae. Color albidus superne violaceo-rubellus. Lamella fundum constituens, irregulariter convexa et gibba, alba, exquisite concentrice striata, subrugosa. Operculum pyramidatum, acutum, sed valvulae posticae vix unguiculatae, striis transversis et longitudinalibus, tenuioribus, decussatae. Omnes valvulae inter se et a lamella basali facile secedunt.

OCHTHOSIA Ranzani.

Species viva.

Ochthosia Stroemia (Lepas) O. Fr. Müller. cfr. vol. I. p. 251.

O. tubo conico-convexo; areis prominentibus longitudinaliter striatis; areis depressis oblique bifariam sulcatis, sulcis alternantibus, medio in angulos coeuntibus.

Rarior quam in Mari Germanico.

Male Lamarck hanc speciem in duas divisam retinet sub nominibus *Creusiae Stroemiae* et *Cr. Verrucae* et male Ochtosiae tubus *trivalvis* tribuitur. Cfr. descriptionem in volumine primo.

Species fossilis.

Ochthosia Struemia (Lepas) O. Fr. Müller.

Prope Pezzo in Calabria Messinae opposito.

PYRGOMA Savigny.

Species viva.

Pyrgoma sulcatum Ph. cfr. vol. I. p. 252. tab. XII. f. 24.

P. testa obconica vel biconica, ventricosa, rubra, longitudinaliter sulcato-costata; apertura laterali; operculo acuto, quadrivalvi.

In Cyathina clavo Scacchi (C. turbinata vol. I.) et Oculina ramea Lamk parasiticum, rarum. Prope Messinam *fossile* legit cl. Otto.

CORONULA Lamk.

Species viva.

Coronula bissexlobata Blainv. cfr. vol. I. p. 252.

C. testa suborbiculata, convexo-depressa, basi crenato-lobata, striis transversis tenuibus, striisque longitudinalibus tenuioribus radiantibus nutata.

Figura Blainvillii non bona. In testudinibus perrara.

Cl. Dom. Testa mecum specimen communicavit 8''' longum, $6^1/_2$''' latum, 3''' altum; diameter aperturae $2^1/_2$'''. Structura valde singularis est, et forte haud immerito cl. Bivona hanc speciem novum genus (Columellina) esse judicavit. In pagina inferiore enim valvae neutiquam in cellulas divisae, ut in *C. Balaenarum*, nec solidae, in superficie plana papilloso-rugosae, at in *C. testudinaria*, apparent, sed solidae, concavae, margine crenatae, et in linea mediana processu perpendiculari auctae. Hic processus marginem perpendicularem ab ore descendentum et marginem basalem concavum, medio longitudinaliter sulcatum, transversimque rugoso sulcatum habet. In superficie externa sulci tenues transversi, regulares conspiciuntur, et omnis valvula sulco radiante mediano bipartita est.

Familia 2. PEDUNCULATA.

ANATIFA Lamk.

Species vivae.

1. *Anatifa laevis* Brg. cfr. vol. I. p. 252.

A. testa compressa, laevi; valvulis superioribus oblique truncatis; tubo pedunculiformi transversim rugoso.

Frequens.

A speciminibus maris Germanici pedunculo *brevi* neque ullo alio charactere differt.

Anatifa tricolor Quoy et Gaimard Voy. de l'Astrolabe. Zool. III. p. 631. t. 93. f. 4. unice membrana valvulas conjungente laetius rubra differt, et ne varietatis quidem titulo distingui meretur. Eadem species in mari antarctico ad insulam Chiloë occurrit, unde frater specimina attulit.

2. *Anatifa striata* Brg. cfr. vol. I. p. 253.

A. testa parva, triangulari, subcompressa; valvis argute striatis, atriis laevibus aut muricatis.

Frequens.

E synonymis hujus speciei cancellanda est *Lepas anserifera* L. ed. XII. — nec non Gualt. t. 106. f. 2. 3. quae figurae valvulas „extra situm“ Anatifae laevis referunt, sed forte loco earum fig. B. legenda est, quae tamen satis rudis est. *Anatifa sulcata* Quoy et Gaim. Voy. de l'Astrolabe zool. III. p. 538. t. 93. f. 18—20. mera varietas est. „Les trois demicercles granuleux ou épineux“ valvularum ventralium tamparum conspicui sunt, *ut in figura eorum, etiam aucta, desint*, et, ut supra indicavi, sulci valvarum laeves aut muricati sunt.

POLLICIPES Lamk.

Species viva.

Pollicipes Scalpellum (Lepas) L. ed. XII. cfr. vol. I. p. 253.

P. pedunculo squamoso, inferne attenuato; testa compressa, valvulis 13 laevibus.

Rara, in spinis Cidaris Hystricis.

Species fossilis.

Pollicipes carinatus Ph. cfr. vol. I. p. 253. et Leonhard et Bronn. Neues Jahrb. 1835. p. 512. tab. IV.

P. valvulis omnibus medio carina lata utrinque angulata exaratis, striisque transversis longitudinalibusque decussatis; pedunculi brevis squamis magnis sulcatis subcarinatis.

Prope Messinam. Pedunculos fossiles pluries invenit cl. Otto.

CINERAS Leach.

Species viva.

† ***Cineras coriacea*** (Lepas) Poli.

Lepas coriacea Poli Test. I. t. VI. f. 20. — Cineras vittata Leach. — Lamk. V. p. 408. — ed. 2. V. p. 684., ubi synonyma quaerenda.

Specimen neapolitanum mihi nunquam contigit videre.

OTION Leach.

Species viva.

† ***Otion auritus*** (Lepas) L.

O. corpore cornibusque immaculatis.

Lepas aurita L. ed. XII. p. 1110. — Lepas leporina Poli. tab. VI. f. 21. — Otion Cuvieri Leach; Lamk V. p. 410. — ed. 2. V. p. 685., ubi synonyma quaerenda.

Specimen neapolitanum non vidi.

ALEPAS Rang.

Species viva.

Alepas minuta Ph. cfr. vol. I. p. 254. tab. XII. f. 23.

A. cinerascens, minuta; pallio coriaceo; apertura crenulata; pedunculo crasso, transversim rugoso.

In aculeis Cidaris Hystricis Panormi et Neapoli.

ADDENDA.

p. 12. 4. *Corbula revoluta* (Tellina) Broc.

C. testa oblonga, alba, transversim sulcato-cingulata, caeterum laevissima, antice acute carinata; margine revoluto. Ph.

Tellina revoluta Broc. p. 576. tab. XII. fig. 6.

Prope Tarentum, ex auct. cl. Costae, cui valvulas duas debeo.

† p. 20. 3. *Cyclas calyculata* Drap.

C. testa orbiculato-rhombea, compressa, tenui, diaphana, substriata; zona marginali lutescente; apicibus protuberantibus acutiusculis. 3½‴ alta, 4½‴ longa.

C. calyculata Drap. p. 130. t. X. f. 14. 15. — Lamk. V. p. 559. — ed. 2. VI. p. 268. Pfeif. I. p. 122. tab. V. f. 17. 18. — Pirajno Madonie. p. 37.

Prope Cefalu detexit cl. Baro Pirajno de Mandralisca.

p. 31. 3. Synonymis Pisidii fontinalis adde: *Galileja tenebrosa* Costa Corrisp. Zool. p. ,, et locis; Madonie, ubi detexit cl. Pirajno.

p. 52. nr. 11. *Modiola pygmaea* Ph.

M. testa minuta, tenuissima, laevissima, ovato-triangulari; apicibus angulo antico proximis; latere postico latissimo, rotundato. 2¾‴ longa, fere 2‴ alta.

M. pygmaea Ph. Beiträge z. Kenut. d. Tertiärverst. p. 15.

Panormi valvulas quatuor legi; prope Cassellam Cattorum quoque effoditur.

p. 66. nr. 8. *Anomia aculeata* Montagu. vide tab. XXVIII. f. 1.

A. testa orbiculari, striis numerosis longitudinalibus aculeatis. Flem. 9‴.

A. aculeata Montag. p. 157. t. IV. f. 5. — Flem. p. 396.

Specimina duo inveni, maximum 2½‴ longum. Forma transverse ovata est, apices acuti, prominentes, valde obliqui ad sextam longitudinis partem jacent. Superficies laevis, aculeis tubulosis distantibus perserics radiantes circa 15 dispositis, pro magnitudine testae magnis, ornata. Foramen valvulae inferioris angustum, elongatum. Tota testa tenuissima hyalina. — A specie anglica forte differt, sed descriptionem ampliorem cl. Montagu conferre non possum.

p. 72. nr. 2. *Cleodora cuspidata* Rang.

Inter fossilia Panormitana detexerunt cll. Aradas et Maggiore.

p. 73. post Cymbuliam:

TIEDEMANNIA Delle Chiaje.

Corpus gelatinosum, transparens, collo elongata; tentacula duo, alae maximae, connatae, discum formantes; os inferum, labris circumdatum. Testa nulla.

Genus a *Cymbulia* potissimum differt ore valde prolongato et testa deficiente.

Species.

† ***Tiedemannia neapolitana*** Vanbeneden.

Cfr. Noveaux Mémoires de l'Ac. de Brusselles vol. 12. (non vidi) et Antologia di Scienze naturali. Napoli 1841. p. 81.

Specimen unicum detexit cl. Delle Chiaje in sinu Neapolitano atque in alcohole servatum, sed laesum, ut describeretur clo. Vanbeneden communicavit. Num figurae deficiunt?

p. 79. 6. b. ***Doris stellata.*** Gm. cfr. vol. I. p. 105. nr. 9.

D. corpore ovali, convexiusculo, fuscescente, supra tuberculis parvis rotundatis; branchiis septem.

D. stellata Gm. p. 3107. — Cuv. Ann. d. Mus. 4. p. 470. — Lamk. VI. I. p. 311. etc Opus, ubi haec species a cl. Bommel descripta est, Act. Vlissing. 3. p. 298. inspicere non licuit. Specimina duo in alcohol servata a cl. Schultz accepi; sunt 12‴ longa, $8^1/_2$‴ lata; pes fere 10‴ longus, modo 2‴ latus; tentacula et branchiae omnino in cavitates suas retractae. Superficies e fusco flavescens, tactui aspera, sub lente granulis minutis confertissimis conspersa est, substantia ejus satis coriacea. Sectione cruciata branchias patefeci, quas anum cingentes, arborescentes, bi aen tripinnatifidas inveni.

p. 79. 6. c. ***Doris reticulata*** Schultz cfr. vol. I. p. 105. nr. 10.

D. corpore valde depresso; pallio ovato, medio nigro, maculis albis elevatis ornato; limbo fuscescente; subtus lineis elevatis, radiatis, ramosis reticulato; branchiis parvis 6—8. — 9‴ longa, $5^1/_2$‴ lata.

Nonne potius varietas *D. obvelatae* O. Fr. Müll. Z. D. II. p. 8. t. 47. f. 1. 2.? qui ait: „lamina [i. e. pallium] subtus venulis creberrimis, non in omnibus aeque conspicuis exornata.“ De branchiarum structura eheu! tacet, eas modo: „lobum confuse serratum, ani ornamentum“ vocat. — Species Mülleriana 11‴ longa, 7‴ lata, *alba*, „punctis convexis inaequalibus, papillulas simulantibus, in sulphureum vergentibus“, ideoque unice colore, nota minoris momenti, diversa.

p. 93. post ***Ancylum fluviatilem*** adde:

† 2. ***Ancylus lacustris*** (Patella) L.

B. testa semiovata, membranacea, vertice subcentrali; apertura ovato-suboblonga Drap.

Patella lacustris L. p. 1260. — Gm. p. 3710. — Ancylus l. Muller, Drap. Pfeiff. etc. Pirajno Mall. Madon. p. 9.

Ad Cefalu, ex auctoritate cl. baronis Pirajno.

---

p. 96. post ***Bullam truncatam*** Adams adde:

† 11. ***Bulla Ampulla*** L.

B. testa ovato-subglobosa, inflata, varie picta; vertice umbilicato. Lamk.

B. Ampulla L. ed. XII. p. 1183. — Lamk. etc.

Prope Aci Trezza specimen unicum sed optime servatum legerunt cl. Aradas et Maggiore. cfr. p. 36.

† 12. ***Bulla diaphana*** Ar. et Magg.

B. testa gibbosula, diaphana, hyalina, albida, laevissima; apice oblique truncato ac subumbilicato; basi acuta, columella recta, uniplicata. 1‴ alta, $^3/_4$‴ lata. Ar. et Mag.

B. diaphana Ar. et Magg. Catalog. rag. p. 40. (fig. nullam vidi).

In arena peninsulae Thapsi unicum specimen legerunt cl. auctores, sed deinde perdiderunt.

p. 97. post *Bullam truncatam* Adams adde:

† 10. *Bulla laevis* Ar. et Magg.

B. testa oblonga, laxe convoluta, versus spiram attenuata, intus et foris laevissima alba, crassa; spira troncata, umbilicata. 5‴ alta, 2½‴ lata, Ar. et Mag.

B. laevis Ar. et. Magg. p. 43. tab. I. f. 3. (figurae in libro meo deficiunt).

Fossilis in argilla ad Caltagirone. — Specimen unicum, laesum invenerunt cl. auctores, simile *B. lignariae*, sed laevissimum, striis omnino destitutum.

---

p. 102. nr. 5. † *Limax rufus* L.

L. corpore longitudinaliter sulcato, supra rufo [aut nigro] subtus albo. circa 4″ long.

L. rufus L. ed. XII. p. 1081. auctorumque et *L. ater* L. ibid. auctorumque. — *Arion empiricorum* Feruss. hist. p. 60. t. 1—3.

Boschi di Caronia secondom cl. bar. Pirajno. Nota etc. p. 4.

TESTACELLA Faure Biguet.

Species viva.

† *Testacella haliotidea* Faure Big.

Cfr. Draparn. p. 121. t. 8. f. 43. 48. tab. 9. f. 12. 13. — Lamk. ed. 2. VIII. p. 726. etc.

In monte Cuccio prope Panormom detexit cl. Calcara, in insula Ustica cl. Bivona fil.

VITRINA Drap.

Species vivae.

† 1. *Vitrina pellucida* (Helix) Müll.

V. testa subdepressa, tenuissima, hyalina, nitida; anfractibus tribus, apertura subrotundo-ovata.

V. pellucida Drap. p. 119. t. 8. f. 34—37. etc. — *V. beryllina* Pfeif. p. 47. tab. 3. f. 1. — Lamk. ed. 2. VIII. p. 728. — Pirajno Madon. p. 10.

In montibus Nebrodibus Siciliae detexit cl. baro Pirajno.

† 2. *Vitrina Maravignae* Pirajno.

V. testa depressa, convexiuscula, ovali, corneo-virente, tenui, nitida, subpellucida, umbilicata, longitudinaliter striata, anfr. 2½, ultimo maximo protracto; apertura amplissima, valde obliqua, subovata. Long. 2½‴, latit 1¾‴.

V. Maravignae Pirajno Moll. Madon. p. 11. etc. Fig. nulla.

In montibus Nebrodibus.

† 3. *Vitrina Musignani* Pirajno.

V. testa subglobosa, pellucida, hyalina, longitudinaliter tenue et eleganter striata; anfractibus 3, ultimo majore, subcarinato; apertura rotundata; spira exsertiuscula.

V. Musignani Pirajno. Giorn. letterario. nr. 230. etc. fig. nulla.

In sylvis Caronie Siciliae detexit cl. baro Pirajno de Mandralisca.

---

p. 112. adde:

† 68. *Helix pomatia* L.

H. semiobtecte perforata, globosa, ventricosa, rufescente, fasciis obsoletis rufis notata; apertura ampla, subrotundo-ovata; peristomata patulo, subincrassato. Rossm. I. 54. f. 1. 2.

H. pomatia L. ed. XII. p. 1245. etc. etc.

In sylvis aetnensibus rarissima. Arad. et Magg. p. 48.

† 69. *Helix arbustorum* L.

H. testa obtecte perforata, globosa, fusca, unifasciata, stramineo aspersa; peristomate reflexo, libero, candido-labiato. Rossm. I. 56 f. 4.

H. arbu-

H. arbustorum L. ed. XII. p. 1245. etc. Arad. et Mag. p. 63.
In littore Catanensi invenerunt cl. Aradas et Maggiore.

† 70. *Helix leucozona* Zieg.

H. testa perforata, turbinato-subglobosa, dilute rufescente, pellucide cingulata, subtiliter striata; apertura lunata, subdepressa; peristomate vix patulo, exacte albolabiato. Rossm. VII. VIII. p. 8. f. 434—36.

H. dolopida (Jan?) Arad. et Magg. p. 66.? an forte *H. unidentata* Drap. cfr. p. 107.
In littore Catanensi invenerunt Arad. et Maggiore.

† 71. *Helix sphaeroidea* Ph. cfr. p. 135. vol. I.

Secundum cll. Arad. et Magg. p. 67. in littore Catanensi viva reperta est.
Nonne tota species var. *H. sicanae* F.?

† 72. *Helix rugosula* Ar. et Magg.

H. testa conica subter convexiuscula, perforata, longitudinaliter et regulariter valde striata, saepissime alba et immaculata, interdum fasciata; anfractibus septenis, ultimo subcarinato; apertura depressa; labro subflexo, intus fortiter marginato; apice flavicante et laevigato. Ar. et Mag. p. 68. Alt. 3‴, diam. 4‴.

Frequens prope Caltagirone. *H. rugosiusculae* Michaud affinis dicitur, quam alii conchyliologi pro varietate *H. conicae* agnoscunt.

† 73. *Helix convexa* Ar. et Magg. *)

H. testa subglobosa, undique convexa, perforata, tenui, subtiliter striata, pellucida; extus rufescente, intus subviolacea, apertura subcirculari; labro simplici, intus vix marginato. Ar. et Magg. p. 70. Alt. $4^2/_3$‴; diam. 6‴.

Prope Castiglione in Aetna — Num satis differt ab *H. Carthusianella*?

† 74. *Helix Gemmellari* Ar. et Mag.

H. testa subcompressa, longitudinaliter striata, umbilicata, alba, fulvo-fasciata, fasciis maculis fulvis saepe interruptis compositis; apertura ovata; labro inferne reflexo, umbilicum non penitus obtegente, albo intus marginato; spira brevi, depressa, anfractibus 4—5 laeviter subcarinatis, super neplanulatis, primo [?] excepto. Ar. et Mag. p. 75. $4^1/_2$‴ alta, $9^1/_2$‴ lata.

Unicum specimen in littore Catanensi invenit cl. Aradas.

† 75. *Helix limbata* Drap.

H. testa obtecte perforata, depresso-globosa, subtilissime striata, corneo-lutescente, pellucida, impellucide albo-subcarinata; apertura lunata, peristomate reflexiusculo, leviter labiato. Rossm. V. p. 35. f. 362.

H. limbata Drap. p. 100. t. VI. f. 29. — etc. — Ar. et Mag. 77.
Specimen unicum in littore Catanensi lectum est.

† 76. *Helix fulva* Müll.

H. testa pygmaea, vix perforata, turbinato-globosa, cornea, glabra, nitida; apertura depressa, lunata; peristomate recto, simplici, acuto. Rossm. VII. p. 38. f. 535.

H. fulva Müll. hist. II. p. 56. nr. 249. etc. — *H. Mandralisci* Biv. fil. Giorn. lett. nr. 198. f. 6. — Ar. et Magg. p. 80. etc.
Prope Palermo a cl. Bivona filio detecta est.

† 77. *Helix hortensis* Müll.

H. testa subglobosa, imperforata, glabra, subdiaphana, colore vario; nunc unicolore, nunc diversissime fasciata; labro margine interiore albo. Lamk.

H. hortensis Müll. p. 52. nr. 247. etc. etc. — Ar. et Magg. p. 82.
Unicum specimen in littore Catanensi occurrit.

† 78. *Helix incarnata* Müll.

H. testa perforata, depresse globosa, leviter carinata, tenui, opaca, pruinosa, rufes-

*) Hoc nomine jamdudum Rafinesque speciem distinxit; cf. Lamk. ed. 2. nr. 176.

cente, pellucide unifasciata, minutissimo granulata; apertura lunata; peristomate reflexo, extus rufescente, labio incarnato. Rossm. I. p. 62. f. 10.

H. incarnata Müll. p. 63, nr. 259. etc. — Ar. et Magg. p. 84.

In Nebrodibus detexit cl. baro de Mandralisca, prope Militello Aradas et Maggiore. — Diametrum $5\frac{1}{2}'''$ indicant cl. Aradas et Mag.; nonne igitur potius *H. tecta* Ziegler (*H. incarnata* diam. 7''' habet).

† 79. *Helix nebrodensis* Pir.

H. testa discoidea, depressa, solidiuscula, albida, unicolore, aut fusco-fasciata [fasciis interruptis] transversim striata; anfractibus 5 planiusculis, ultimo leviter carinato, subtus convexo; apertura ovali-obliqua, fauce luteola; labro acuto, subreflexo, ex parte umbilicum obtegente. — Pirajno de Mandralisca Cat. de Moll. delle Madon. p. 17.

In Nebrodum cacuminibus detexit cl. Baro Pirajno.

Ab affinibus *H. strigata*, *carseolana* etc. praesertim magnitudine 14 linearum statim distinguenda.

† 80. *Helix Calcarae* Ar. et Magg.

H. testa orbiculato-subdepressa, umbilicata, tenui, pellucida, cornea; spira obtusa, labro simplici acuto. Ar. et Magg. p. 85. Diam. 12'''; alt. 5'''.

Habitat in monte Cuccio prope Palermo. — Secundum cl. auctores differt ab *H. olivetorum* umbilico augustiore, et ab *H. fuscosa* testa laevi. Diagnosis omnino reformanda est.

† 81. *Helix Aradasii* Pirajno.

H. testa globoso-conica, perforata, subtenui, longitudinaliter striata; anfractibus senis rotundatis, fascia unica brunnea interrupta cinctis; apertura rosea, rotundata, peristomata intus marginato, labro simplici. — $5\frac{1}{2}'''$ alta, $4\frac{3}{4}'''$ lata — Pir. d. Mand. Nota di taluni specie di Molluschi p. 6.

Ad Pantano dell'argo prope Messinam detexit cl de Schwerzenbach.

† 82. *Helix minuta* Villa non Say.

H. testa minima, umbilicata, suborbiculata, depressiuscula, glabra, pellucida, nitida; apertura anguste lunata; peristomate simplici acuto.

H. minuta Villa disposit. system. Conchyl. 1841. p. 55. — Arad. et Magg. p. 87.

In littore Catanensi rara, $\frac{1}{4}'''$ alta, $\frac{1}{2}'''$ lata.

† 83. *Helix Schwerzenbachii* Calcara.

H. testa minuta, orbiculata, tenui, pellucida, glabra, corneo-fulvo, late umbilicata; anfracticus *tribus* convexis, ultimo magno inflato; apertura rotundata, patula; labro simplici. acuto. Calcara. Giorn. lett. nr. 226. — diam $\frac{1}{2}'''$.

Prope Panormum invenit cl. Calcara. — Num adulta?

† 84. *Helix Cupani* Calcara.

H. testa parva, orbiculato-depressa, corneo-fulva, inferne convexa; late umbilicata, anfractibus *duobus tribusve*, suturis impressis, superficie punctulato-scabra, subpilosa, labro tenui, simplici. Diam $\frac{1}{2}'''$. — Calcara Cenn. topogr. dei dint. di Termini 1842. p. 32.

In Sicilia [ad Termini?]. Nonne status juvenilis, et forte *H. apicinae*?

† 85. *Helix sericea* Müll.

H. testa perforata, subglobosa, cornea, pilis minutis, densis hirta; apertura late lunata; peristomata vix patulo, acuto, intus in margine columellari albolabiato. — Rossm. VII. p. 2. F. 429. alt. $2-2\frac{2}{3}'''$; diam $3-4'''$.

H. sericea Müll. p. 62. nr. 258. etc. — var. detrita est *H. glabella* Drap. p. 102. t. VII. f. 6.

H. glabellam Drap. in littore Catanensi legit cl. Aradas, cfr. Ar. et Mag. p. 90., sed cum altit. $1\frac{1}{2}'''$ et diam $2\frac{1}{2}'''$ modo indicet, species diversa videtur.

† 86. *Helix Deshayesii* Calcara.

H. testa minutissima, corneo-fulva, anfractibus *quatuor* convexiusculis, longitudinaliter

elegantissime striato-costulatis, subtus late umbilicata; *labro* simplici, acuto. — diam $^{1}/_{3}$‴. Calcara Imparziale nr. 7. 15. april 1841.

Prope Palermo detexit cl. Calcara.

† 87. ***Helix Philippii*** Testa.

H. testa parva, orbiculato-subdepressa, superne convexiuscula, subtus subplana, umbilicata, cornea, sub epidermide alba, duriuscula, obliqua longitudinaliter tenuiterque striata anfractibus 5—6; apertura ovato-obliqua, subdepressa; labro simplici acuto. — alt $1^{1}/_{4}$‴; diam 4‴.

H. Philippi Testa apud Ar. et Mag. p. 92.

Habitat prope Palermo. Ab affini *H. cellaria* differre dicitur parte superiore magis convexa, numero anfractuum, anfractibus sensim crescentibus, umbilico angustiore, apertura magis depressa.

† 88. ***Helix pygmaea*** Drap.

H. testa minima, aperte umbilicata, orbiculato-convexa, planospira, fuscula, minutissima striata, sericina; apertura lunata; peristomate simplici recto, acuto. Rossm. VII. p. 37. fig. 532. — alt. $^{1}/_{3}$‴, diam. $^{3}/_{4}$‴.

H. pygmaea Drap. p. 114. t. VIII. f. 8—10. etc.

In montibus Nebrodibus detexit cl. baro Pirajno di Mandralisca.

† 89. ***Helix Orsini*** Porro.

H. testa duriuscula, aperta, umbilicata, depressa, leviter striata, supra alba, fascia unica cornea aut coffaea; umbilico infundibuliformi; apertura ovata, oblongiuscula; peristomate reflexiusculo, leviter labiato, marginibus approximatis; anfract. 6. — alt. 3—4‴; diam. 6—8‴.

H. Orsini Porro apud Villa Dispos. syst. conch. 1841. p. 54. — An satis differt ab *H. strigella*?

Ad ripam Symaethi detexit cl. Aradas. Cfr. Arad. et Mag. p. 101.

† 90. ***Helix Zanellia*** Testa.

H. testa minima, conica, diaphana, tenuissima, lucida, umbilicata; anfractibus convexis, superioribus laevigatis albidis, inferioribus costulatis flavescentibus; apertura rotundata; labro simplici versus umbilicum reflexo. — diam $^{1}/_{4}$‴. Testa. Oreteo 1842. nr. 6. — Ar. et Mag. p. 102.

Prope Palermo detexit cl. Dom. Testa.

† 91. ***Helix usticensis*** Calcara.

H. testa orbiculari, subdepressa, conica, cinerea, fusco-maculata, longitudinaliter striata, lamellosa; anfractibus 5, ultimo magno carinato; apertura ovato-trigona; labro simplici, acuto. diam. 5—6‴.

H. usticensis Calcara Stor. nat. dell' Isola di Ustica (Gior. lett. 226.) p. 53.

In insula Ustica detexit cl. Calcara. — „Carocollae Selinuntinae aut *H. scabriusculae* Desh. affinis, sed differt umbilico et labro. An specimina juvenilia?"

† 92. ***Helix albella*** L. non Costa.

H. testa perspective umbilicata, depressa, planospira; anfractibus sub carina compressa inflatis, albida subtiliter striata; apertura securiformi; peristomate recto, acuto, intus albolabiato. alt. $2^{1}/_{2}$—3‴, diam. $5^{1}/_{2}$—$7^{1}/_{2}$‴ — Rossm. VII. p. 40. fig. 539. 40.

H. albella L. ed. XII. p. 1242. — Drap. tab. VI. f. 25 etc.

Unicum specimen in littore Catanensi legerunt cl. Ar. et Magg.

† 93. ***Helix lapicida*** L.

H. testa aperte umbilicata, lenticulari, depressa, acute carinata, lutescenti-cornea, fusco-maculata, subtilissima granulata; apertura transverse-ovata, obliqua; peristomate continuo, soluto; margine columellari reflexo, sublabiato. Rossm. I. p. 63. fig. 11.

H. lapicida L. ed. XII. p. 1241. etc. etc.

Specimen *unicum* in littore Catanensi legerunt cl. Aradas et Maggiore cfr. p. 108.

† 94. ***Helix Brochii*** Calcara.

H. testa depressiuscula, parva, albo-cornea, nitida; anfractibus 2—3 cylindraceis, suturis excavatis; ultimo longitudinaliter tenuissime striato, subtus convexa, glabra, umbilicata; apertura rotundata, labro simplici. — diam. $^{3}/_{4}$‴ [!] Calcara.

H. Brocchii Calcara Esposiz de' Moll. terr. etc. de cont. di Palermo 1842. p. 12. nr. 14. In monte Cuccio. Ipse autor addit: „An specimen juvene?“ Descriptio nulla, fig. nulla!

---

p. 113. post ***Bulimum 4 dentem*** adde:

8. ***Bulimus obscurus*** (Helix) Müll.

B. testa parva, minuta, ovato-oblonga, nitidula, fusca, pallucida, substriata; apertura ovali; peristomata reflexiusculo, albo sublabiato. 4—5‴ alt., $1^{1}/_{2}$—2‴ Rossm. 4. p. 46. fig. 387.

Helix obscura Müll. II. p. 103. — *Bulimus* Drap. etc. — *B. hordeaceus* Brg. Enc. In montibus Nebrodibus detexit cl. baro Pirajno de Mandralisca.

---

p. 113. post ***Bulimos*** adde:

BALEA Gray.

Testa clausilliaeformis, peristoma incompletum, tenue, labro subuniplicato; clausilio nullo.

Species viva.

Balea perversa (Turbo) L.

B. testa sinistrorsa, subrimata, fusiformi-turrita, olivaceo-cornea, tenera, subtilissme costulato-striata; apertura rotundato-pyriformi; cervice tumida; columella simplici; plica denticuliformi in pariete aperturali. — alt. 4—5‴, diam. 1‴. — Rossm. IX. p. 24. f. 636.

Turbo perversus L. ed. XII. p. 1240. etc. — *Pupa fragilis* Drap. p. 68. t. IV. f. 4. Lamk. etc. — *Clausilia fr.* Pfeiff. I. p. 56. t. III. f. 16. — *Cl. uniplicata* Calcara Effem. sc. et lett. Sicil. nr. 82. (Nomen Linnaeanum restituere debemus).

In Nebrodibus detexit cl. baro Pirajno de Mandralisca.

---

p. 114. ad ***calcem Puparum*** adde:

† 7. ***Pupa affinis*** Ar. et Magg.

P. testa conico-cylindrica, cinerea, laevi, solida; apertura quinquedentata; margine albo, vix reflexo. alt. $3^{3}/_{4}$‴, diam. $1^{2}/_{3}$‴. Ar. et Mag. p. 116.

In littore Catanensi reperta est. — Differre dicitur a simili *P. variabili* forma per bis tertiam longitudinis partem prorsus cylindrica, et situ dentium, quorum unus in insertione marginis labri, secundus in labro, duo contigui minoti in columella, quintus, laminaris in labio.

† 8. ***Pupa Callicratis*** (Turbo) Scac.

P. testa minima, cylindrica, cornea, umbilicata; anfractibus 5, rotundatis, oblique striatis; apertura ovata, edentula; labro paulum reflexo. vix 1‴ alta et $^{1}/_{2}$‴ lata. — Scac. Osserv. zool. 1833. p. 11. fig. nulla.

Neapoli legit cl. Scachi. Nonne *P. minutissima* Hartmann, (P. muscorum Drap)? Cl. Ar. et Mag. contra aperturam edentulam, unidentatam, bidentatam vel tridentatam vocant. In Sicilia prope Palermo et Cataniam occurrit.

† 9. ***Pupa muscorum*** (Turbo) L. non Drap.

P. testa ovato-cylindrica, obtusa; peristomate edentulo vel in pariete aperturali unidentato, *extus callo albido cincto.* $1^{3}/_{4}$ alta, 1‴ lata. — Rossm. I. p. 83. f. 37.

Turbo muscorum L. ed. XII. p. 1240. — *Pupa muscorum* Pfeiff. etc. non Draparn. — *Pupa marginata* Drap. non differt.

Prope Palermo detexit Bivon. filius, in littore Catanensi (P. marginatam) cl. Ar. et Mag.

† 10. *Pupa Doliolum* (Bulimus) Brg.

P. testa rimata, obovato-cylindrica, apice rotundata, multispira, lutescente, striata; apertura semiovato-rotundata; pariete aperturali unilamellato; columella obsoleta, uni-bidentata; peristomate reflexo, sublabiato. 2—2¾‴ alta, 1¼‴ lata. Rossm. V. p. 16. f. 328. 29.

Bulimus doliolum Bg. Enc. p. 351. — Drap. p. 62. t. III. f. 41. 42. etc. etc.

Prope Neapolin legit cl. Scacchi, prope Syracusas cl. Al. Rizza, prope Militello cl. Aradas et Maggiore.

† 11. *Pupa pusilla* (Vertigo) Müll.

P. testa sinistrorsa, minima, perforata, ovata, obtusa, lutea, nitida; apertura semiovata; fauce coarctato-sexdentata; dentibus binis in columella, pariete aperturali et in palato. 1‴ alta, ⅗‴ lata. Rossm. IX. p. 29. f. 649.

Vertigo pusilla Müll. p. 124. — Pupa Vertigo Drap. p. 61. t. 3. f. 34. 33. etc.

Specimen unicum in littore Catanensi legerunt cl. Ar. et Mag. cfr. p. 121. Num revera *P. pusilla?* testam *cylindricam* dicunt, quae ovata est in P. pusilla, neque dentium descriptio quadrat.

† 12. *Pupa cinerea* Drap.

P. testa vix rimata, cylindrico fusiformi, apice attenuata, acuta, cinerea, fusculo variegata, apertura ovali; fauce fuscula, sexplicata, plicis binis in palato, in columella et in parieta aperturali; peristomate dilatato, reflexiusculo, simplici; marginibus approximatis. alt 4¼—6‴, diam 1—1½‴. Rossm. V. VI. p. 19. fig. 337.

P. cinerea Drap. p. 65. t. III. f. 53. 54. etc.

Ad Palermo legit cl. Bivona filius, ad Cataniam cl. Ar. et Magg.

† 13. *Pupa antivertigo* Drap.

P. testa minima, vix rimata, ovata, obtusa, fulva, splendida, laevigata, apertura subcordata, fauce coarctato-septemdentata; dentibus binis in parieta aperturali et in palato, tribus in columella; margine exteriore sub uncinato-producto. ⅞‴ alt., ⅘‴ lata. Rossm. IX. d. 28. f. 647.

In littore Catanensi legerunt cl. Arad. et Magg. cfr. p. 125.

† 14. *Pupa pygmaea* Drap.

P. testa minima subperforata, ovata, obtusa, fulva, nitida, laevigata; apertura semiovata; fauce coarctato-quinquedentata; dentibus binis in columella (altero minimo) et in palato; quinto in pariete aperturali. $^{9}/_{10}$‴ alta. ½‴ lat. — Rossm. IX. p. 29. f. 648.

Siciliae incolam esse, detexerunt cl. Arad. et Magg. p. 128.

† 15. *Pupa frumentum* Drap.

P. testa obliqua rimata, ovato-cylindrica, acuminata, subtiliter costulato-striata, lutescente; apertura semiovata; peristomate reflexo; fauce 8 plicata, plicis binis in pariete aperturali et in columella, quatuor in palato; (cervice plerumque albo callosa). 3—4½‴ alta, 1—1½‴ lata. Rossm. V. p. 11. fig. 34. f. 310—13.

In Sicilia rara cfr. Arad. et Magg. p. 125.

† *Pupa anconostoma* Lowe?

P. testa ovato-cylindrica, laeviuscula; corneo-rufescente; spira obtusa; anfractibus convexis; apertura ovato-subtrigona, onidentata; labro albo, reflexo, antice subangulato.

P. anconostoma Lowe Moll. de Madère p. 62. t. VI. f. 30. — Lamk. ed. 2. VIII. p. 187.

In littore Catanensi detexerunt cl. Ar. et Magg.; sed de nomine recto non omne dubium lis sublatum est, cfr. p. 126.

---

p. 118. *Clausiliis* adde:

† 18. *Clausilia punctata* Mich.

Cl. testa rimata, fusiformi, ventricosa, fusco-cornea, supra subtiliter striata; sutura sublitissima papillifera; papillis raris, striaeformibus; apertura ovali; peristomate connexo;

palato supra uniplicato; callo transversali albido, lamella infera flexuosa; plica columellari emersa. 7‴ alta, 2‴ lata. Rossm. III. p. 10. fig. 165. Cl. punctata Michaud. compl. p. 55. t. 15. f. 23. — Pirajno catal. p. 27.

In Nebrodibus detexit cl. baro Pirajno. — Obs. Cl. Michaud secundum Rossmaesslerum in descriptione sua *Cl. ornatam* cum *C. punctata* confudit, utra species a cl. Pirajno reperta sit, deficiente descriptione dicere nequeo.

---

p. 119. *Auriculis vivis* adde:

6. *Auricula minima* (Carychium) Müll.

A. testa minima, subrimata, ovali, alba, hyalina, striata; anfractibus convexis; apertura ovata; peristomate reflexo, subtiliter labiato; margine exteriore reflexo, intus subunidentato; columella et pariete aperturali unidentatis. $^{7}/_{8}$‴ alt., $^{3}/_{8}$‴ lata. Rossm. IX. p. 36. f. 660.

Carychium minimum Müll. p. 125. — *Auricula minima* Drap. p. 57. tab. VIII. f. 18. 19.

In Nebrodibus detexit cl. Pirajno, prope Palermo cl. Bivona fil.

p. 119. *Cyclostomatibus* adde:

Species fossilis.

Cyclostoma? delicatum nsp. vide tab. XXVIII. f. 3.

C.? testa tenuissima umbilicata, lineis elevatis transversis longitudinalibusque tenuissimis reticulata; anfractibus teretibus, sutura profunda divisis, celeriter crescentibus; peristomate simplici.

Messinensis ager hanc speciem singularem cl. Otto obtulit, qui plura specimina mecum communicavit.

Testa $5^{1}/_{3}$‴ alta, $5^{2}/_{3}$‴ lata, tenuissima, forma sua Helicem aspersam in mentem vocans. Anfractus circa 6, valde rotundati, sutura profunda divisi, celeriter crescentes lineis tenuissimis transversis, longitudinalibusque obliquis sculpti, fere ut in *C. elegante* sive potius *striato* Menke, sed striae longitudinales transversis aequales. Umbilicus satis magnus in anfractus superiores continuatus non videtur. Apertura ovato-elliptica, labio columellari valde obliquo. Etiam labrum, respectu axeos, longe magis obliquum, quam in *Cyclostomatibus*, fere ut in *Trochis*. — Societas testarum marinarum etiam hanc speciem marinam, non terrestrem, fuisse suadet.

p. 120. ante *Physam* adde:

† 3. *Planorbis spirorbis* Müll.

Ph. testa depressa, utrinque concaviuscula, flavescente, laevi, nitida; anfractibus (5) teretibus, extremo ampliore; apertura rotundata; peristomate albido-labiato. diam $3^{1}/_{4}$‴; alt. $^{3}/_{4}$ — 1‴. Rossm. I. p. 106. f. 63.

Pl. spirorbis Müll. p. 161. etc.

Prope Cefalu eum legit cl. Pirajno cfr. Catal. etc. p. 32.

† 4. *Planorbis cristatus* Drap.

Ph. testa supra plana, subtus umbilicata; spira lamellis transversis aut striis elevatis raris cincta, carina dentata Drap.

Pl. cristatus Drap. p. 44. tab. 2. f. 1. 2. 3. — Lamk. ed. 2. VIII. p. 394.

In rivulo Anapo prope Syracusas eam detexit cl. Pirajno. cfr. Nota etc. p. 8.

---

p. 120. Synonymis *Physae contortae* adde:

Physa cyanaea Pirajno. Nota p. 8. status juvenilis.

Ibid. Locis *Physae fontinalis* adde:

Palermo al ponte di Corleone Pirajno nota p. 9.

p. 121. ad *Limnaeum solidum* adde:

Limnaeus gibilmannicus Costa Corr. Zool. p. 168. ex auct. cl. Pirajno. Catal. Moll. Madon. p. 33. — Si Zoologi speciem hanc a *L. peregro* distinguere volunt, nomen Costae praeferri debet, quia meo anterius.

p. 122. *Valvatae piscinali* adde:

† 2. *Valvata depressa* Pf.

V. testa turbinata, umbilicata; spira depressa, obtusa; apertura circinata, patula. alt. $1^{1}/_{2}$''', diam. 2''' Pf.

V. depressa Pfeif. Naturg. etc. I. p. 100. tab. IV. f. 33.

In rivulo Anapo detexit cl. Pirajno cfr. Nota etc. p. 9.

† 3. *Valvata cristata* Müll.

V. testa discoidea, supra plana, subtus umbilicata; apertura marginibus simplicibus. $^{3}/_{4}$''' alt. $1^{1}/_{4}$''' lata.

Valvata cristata Müll. p. 198. — Pfeif. p. 101. t. IV. f. 35. — *V. spirorbis* Drap. etc.

In stagno ad Mondello prope Panormum vivit. cfr. Pirajno Nota p. 10.

p. 127. adde:

16. b. *Rissoa clathrata* Ph. vide tab. XXVIII. f. 20.

R. testa oblonga acuta, lineis elevatis transversis in anf. superioribus tribus, longitudinalibusque decussata; apertura $^{2}/_{5}$ spirae superante; labro incrassato, intus sulcato.

Specimina duo in cavis Coralliorum Neapoli lectorum inveni.

Testa $1^{2}/_{3}$''' alta, vix 1''' lata. Anfractus 7, rotundati, costis angustissimis circa 12, lineisque transversis eleganter clathrati; lineae transversae in anfractu ultimo 6, in reliquis tres, utrinque a sutura magis remotae quam inter se. Labrum extus incrassatum, lineis transversis excurrentibus, aliisque interpositis asperum, intus lineis elevatis abbreviatis circa 9 sculptum. — Sculptura accedit ad *R. reticulatam*, sed haec minor, labro *simplici* aliisque notis abunde diversa; *B. crenulata* differt forma breviore, lineis transversis in anfr. sup. 2, non 3.

p. 134. adde:

28. *Rissoa canaliculata* Ph. vide tab. XXVIII. f. 19.

R. testa minuta, ovata, seriebus granulorum tribus in anfr. superioribus, sex in ultimo sculpta; serie secunda minore; anfractibus planis, sutura profunda, canaliculata divisis; apertura spiram non aequante.

Tarenti specimen fossile legi.

Testa vix 1''' longa, vix $^{3}/_{4}$''' lata, sculptura sua valde insignis. Anfractus quinque; duo primi, nucleum formantes, laeves, sequentes cingulis granulorum magnorum, confluentium sculpti, suturaque profunda divisi. Granula in cingulis circa 12—14, valde regularia, ita ut quoque costellas longitudinales aemulentur; cingula tria basalia granula magis confluentes habent Labrum laesum est sed simplex fuisse videtur.

p. 136. Chemnitziae adde Synonymon:

Orthostelis Arad. et Magg. Sunto di quattro Memorie malacologiche etc. p. 5. 1841.

p. 138. adde:

4. *Chemnitzia rufa* Ph.

Tarenti specimen legi.

5. *Chemnitzia densecostata* Ph.

Tarenti specimen inveni.

6. ***Chemnitzia gracilis*** Ph.

Tarentum pariter haec speciem mihi obtulit.

7. ***Chemnitzia pusilla*** Ph. vide tab. XXVIII. f. 21.

Ch. testa minuta, turrita; anfractibus explanatis, altitudine dimidiam latitudinem vix superantibus, sutura profunda divisis; costis (circa 16) obliquis, interstitia aequantibus.

Tarenti specimina 4 repperi.

Testa $1^1/_4$''' alta, $^7/_{12}$''' lata, forma turrita, apicem versus subito acuminata ad *Ch obliquatam* accedit, anfractibusque novem constat. Differt ab hac: anfractibus explanatis; a *Ch. elegantissima*, *rufa* etc. forma et magnitudine; a *Ch. densecostata* numero costarum magnitudine etc. Utram striae adsint bene videri non potest propter testam aliquantulum incrustatam, duas saltem transversas, suturam in anfractum ultimum continuantes, distinguo.

8. ***Chemnitzia Humboldti*** Risso.

Ischia.

---

p. 141. adde Naticis fossilibus:

9. ***Natica subcarinata*** Walk.

Carrubbare prope Rhegium.

---

p. 142. nr. 3. ***Janthina patula*** Ph. vide tab. XXVIII. f. 14.

J. testa ovata; *spira depressa, obtusissima;* anfractibus omnibus valde rotundatis, sutura *canaliculata* divisis; apertura patula; columella concava; angulo labri cum columella obtuso, rotundato.

Prope Neapolin detexit, mihique misit cl. Scachi.

Specimen maximum 11''' altum, 13''' latum; apertura 11''' alta, $8^2/_3$''' lata. Color pallidissimus, e violaceo-albidus, columella modo et pars ultima labrum cingens obscuriora. Forma sua satis bene cum *J. prolongata* Blainville Dict. Sc. nat. vol. 2. malac. tab. XXXVII. bis. f. 1., quam tab. IX. fig. 16. transscripsi, sive *J. globosa* Swains. convenit, sed suturis *canaliculatis*, et apertura patula satis superque differre videtur.

---

p. 146. adde post Delphinulam laevem:

2. ***Delphinula exilissima*** Ph. vide tab. XXVIII. f. 2.

D. testa minima, orbiculata, valde depressa, supra fere plana; anfractibus 4 teretibus, ultimo lineis transversis elevatis 5 cincto, umbilico maximo.

In arena Peninsulae Thapsi specimina duo legi.

Testa modo diametrum $^1/_2$''' habet, alba, nitida est, et cariais suis transversis acutiusculis statim cognoscitur. Alterum specimen laeve est, alterum lineis incrementis distantibus fere crispatum.

---

p. 148. ante Solarium:

MARAVIGNIA Ar. et Mag.

„Testa solida, ovato-conica; spira acuta; anfractibus rotundatis, transverse sulcatis, ultimo maximo, reliquam spiram duplo superante, perforata. Apertura ovalis, marginibus superne disjunctis, labro columellari simplici acuto, partim reflexo et umbilicum obtegente; labro dextro undato, acuto, obliquae truncato, vix reflexo, satis porrecto, extremitate labio columellari adjaacta.“

Species unica.

Maravignia sicula 3''' alta, $2^1/_3$''' lata, in argilla ad Aci Castello lecta. Descriptionem cl. Aradas et Maggiore verbotenus ex: Sunto di quattro Memorie malacologiche etc. (nescio

(nescio quo anno publici juris facto) transscripsi; Maravignia sicula ipsissimus Fossarus Adansonii p. 147., jam dudum Adansonio et Linnaeo notus, esse videtur.

BIFRONTIA Deshayes.

Testa subdiscoidea; anfractus fere soluti; umbilicus amplissimus, margine carinatus et saepe denticulatus; apertura oblongo triangularis, subdilatata, superne et inferne valde emarginata.

Species fossilis.

Bifrontia? zanclaea n. sp. vide tab. XXVIII. f. 11.

B. testa supra planata, subtus latissime umbilicata, anfractibus bicarinatis, tetraquetris, carinis lineolis elevatis radiantibus crispatis; apertura subrotundo elliptica, transversa.

Prope Messinam detexit etc. cl. A. G. Otto, mihique benevole communicavit. Testa diametrum $5^1/_3'''$ et altit. $1^1/_2'''$ habet, anfractibusque 5—6 constat. Anfractus fere exacte tetraquetri; pagina superior plana, laevia; externa utrinque versus angulum filo elevata ornata; infera laevis; interna cum anfractibus anterioribus maxima ex parte connata. Angulus supero-internus cingula obsoleta noduloso ornatus; supero-externus superne sulco bipartitus, lineolisque elevatis, radiantibus, distantibus pulcherrime crispatus; infero-externus eodem modo crispatus; infero-internus vix prominens, sed simili modo sculptus. Apertura laesa; striae incrementi tamen characteri Bifrontiae dato non respondere videntur, sed potius *Solario*. An potius Solarium? — Species mehercle curiosissima.

p. 148. Solariis adde:

3. *Solarium Discus* Ph. vide tab. XXVIII. f. 12.

S. testa depresso conica, lenticulari, acutangula, anfractibus supra planulatis, cingulis tribus moniliformibus valde depressis subobsoletis ornatis; basi linea parum elevata marginem cingente, aliaque impressa, umbilicum mediocrem valde crenatum cingente sculpta.

Neapoli mihi misit cl. Scacchi.

Testa diam. 7''', altit. 3''' habet, et margine acuto nec non sculptura valde insignis est. Anfractus 6, planati, cingulis tribus moniliformibus sed planissimis, lineisque duabus pariter perparum elevatis inter cingula sculpti sunt. Ipse margo, etsi valde depressus et acutus, angulo rotundatus est. Basis convexa, ante marginem paullo concava, iliacque perparum elevata sculpta, caeterum extus laevis; pars centralis vero, nodis umbilici in plicas dichotomas continuatis ornata, nec non linea impressa umbilicum cingente. Margo umbilici longe ultra ipsum umbilicum intus prominet. Apertura valde depressa extus acutissime angulata, ad basin columellae in canaliculum, margini umbilici respondente producta. Specimen, satis bene conservatum, album (coloris expers?) est.

p. 150. adde:

† 8. c. *Trochus De Jacobi* Ar. et Magg.

Tr. testa conica convexiuscula; anfractibus planis, seriebus transversis nodulorum *quinque*, inferne marginе haud prominenter cingulatis; cingulo leviter crenato; striis obliquis laevissimis in cingulorum interstitiis solummodo; albida, maculis rubris flammulatis. 5''' alta, 4''' lata. Ar et Magg.

Tr. de Jacobi Ar. et Magg. Sunto di quattro Memorie etc. p. 10.

Unicum speciem ad Aci-Trezza legerunt cl. auctores. Ex mea sententia vix varietas *Tr. crenulati*. Jam in vol. I. p. 176. dixi „varius inter cingulum secundum et primum linea transversa elevata *quinta*" et in vol. II. p. 150. addidi; non modo coloribus valde ludit, sed etiam structura, cingulo nempe valde turgido, et cingulo plano, vix distincto."

8. d. *Trochus Sartorii* Ar. et Magg.

Tr. testa conica, albida, variegata, maculis nigricantibus longitudinalibus picta; anfracti-

planis, basi immarginatis, lineis transversis elevatis 6—7 cinctis, granulosis, ob interstitiorum lineas obliquas profunde sculptas [i. e. supra lineas transversas elevatas continuatis]; basi convexiuscula, concentrice lineata. alt. 4‴, diam. 3‴. Arad. et Magg. l. c. p. 11.

Ad Aci Trezza occurrit. Haec species mera varietas Tr. striati est, lineis incrementi (plerumque modo in interstitiis cernendis) etiam supra cingula elevata productis.

8. e. *Trochus pumilio* n. sp. vide tab. XXVIII. f. 7.

Tr. testa late conica, tenui, nitida, (olivacea-grisea, punctis rufis ornata); anfractibus convexiusculis, sulcis profundis in anfr. penultimo 7, in ultimo pluribus, sculptis; angulo baseos distincto; basi convexa cingulis elevatis ornata; columella recta incrassata.

Specimen unicum inter Trochorum catervam inveni.

Testa $2^1/_2$‴ alta, totidem lata, tenuis, laevissima, nitidissima, habitum *T. conuli, granulati* etc. referens. Anfractus sex, convexiusculi, sulcis satis profundis, lineis incrementi pulchre crispatis sculpti; sulcorum numerus eo crescit, quod in anfractu ultimo interstitia sulcorum suprema, iterum sulcis dividuntur. Anfractus ultimus manifeste et satis acute angulatus, sed minime marginatus. Basis convexa cingula elevata sex, interstitiis angustiora, rufo articulata ostendit. *Apertura* subtrapezia, columella alba incrassata, ut in *conulo*, sed perpendicularis.

---

p. 155. adde:

nr. 9. b. *Trochus bullatus* n. sp. vide tab. XXVIII. f. 8.

Tr. testa tenui, late et convexo-conica; anfractibus convexis, sutura satis profunda distinctis, sulcis circa sex, latissimis, superficialibus sculptis, ultimo obtuse angulato; basi ad columellam striata, caeterum laevi.

Prope Messinam detexit, pluraque specimina misit cl. A. G. Otto.

Testa 15‴ alta, 15‴ lata et major, primo adspectu *Tr. granulato* simillima sed distinctissima. Forma multo latior, convexo-conica, non concavo-conica; anfractus convexiusculi, non marginati, laevissimi, minime granulati, ultimus longe magis rotundatus; basis laevissima praeter sulcos seu strias 4 columellam cingentes.

9. c. *Trochus gemmulatus* Ph. vide tab. XXVIII. f. 5.

Tr. testa parvula, subconica, (anfractibus magis minusve convexis), cingulis transversis (sex in anfr. penultimo, pluribus in ultimo), lineisque longitudinalibus elevatis oblique clathrata; apertura suborbiculari; labro intus sulcato.

Prope Messinam detexit pariter, speciminaque quatuor misit cl. Otto.

Testa $2^1/_2$‴ alta, 2‴ lata, vel angustior, et sub-conica. Anfractus 6—7 convexiusculi, imo fere plani. Cingula transversa in anfractibus superioribus interstitia aequant, in ultimo cingula minora intercalantur, unde minus regularia fiunt; lineae obliquae elevatae cum iis plexum valde elegantem, aut ubi cingula secant, granula moniliformia potius formant. Basis eodem modo sculpta in juniore perforata fuisse videtur. Anfractus ultimus bene rotundatus. Lineae elevatae intus in labro parum prominentes circa 6—7. — *Tr. crispulus* p. 156. tab. XXV. f. 12., sculptura similis, forma longe aliena, valde dilatata, facile distinguitur.

p. 155. adde. *Trochus glabratus* vide tab. XXVIII. f. 10.

Tr. testa elato-conoidea, imperforata, laeviuscula; anfractibus convexiusculis, medio angulatis, ultimo basi angulato; basi laevissima, apertura suborbiculari, columella laevissima.

Etiam hanc speciem in agro Messinensi invenit cl. Otto.

Specimina plura vidi. Testa 5‴ alta, 5‴ (oblique) lata, anfractibus 7 formata, forma exactissime cum Tr. filoso conveniens. Anfractus tamen minus rotundati sunt, obtuse angulati, angulo linea elevata, tenui, acuta distincto; etiam angulus baseos tali linea distinctus est. Anfractus supremi obsolete transversim striati sunt, reliqui laevissimi essent, nisi lineae incrementi fractae (ob labii marginem ut videtur in junioribus tenuissimum fragilissimum-

que) laevitatem imminuerent. Apertura minus obliqua quam in *Tr. filoso*, caeterum simillima; columella simplex, granulo nullo.

p. 157. adde:

29. *Trochus strigosus* Gm.

Tr. testa exacte conica, *anguste umbilicata* (alba rubroque flammulata); anfractibus planis, lineis elevatis transversis cinctis, basi vix marginatis; basi convexiuscula, lineis elevatis concentricis sculpta; apertura rotundata.

Tr. strigosus Gm. p. 3573. — Chemn. V. p. 99. t. 170. f. 1650. 51.

Hanc speciem, quae in littore maroccano Maris Mediterranei vivit, et cujus specimen cl. Anton debeo, in statu fossili cl. Otto circa Messinam lectam mihi mandavit. Testa viva 4''' alta, $3^2/_3$''' lata, quoad sculpturam, formam, colores, Tr. striato simillima est, et unice differt: 1) umbilico, 2) forma minus gracili, 3) apertura magis rotundata, margine columellari magis obliquo, neutiquam dentato. Specimen fossile minus, modo $2^1/_2$''' altum, coloris vestigia retinuit, et subrubrum est.

30. *Trochus marginulatus* Ph. vide tab. XXVIII. f. 4.

Tr. testa conoidea; anfractibus convexiusculis, contabulatis, superne sc. ad suturam angulatis, atque in angulo nodulis minutis coronatis; umbilico infundibuliformi, linea elevata subnodulosa cincto, calloque instructo.

Prope Messinam legit cl. Otto mecumque communicavit.

Testa $2^1/_2$''' alta, diametri fere 3''', tenuis. Anfractus circa sex, planiusculi, superne ad suturam angulati, supra plani, unde testa contabulata, in angulo nodulis elegantissime coronati; supremi longitudinaliter striato-plicati, nodulis minus distinctis, inferiores cingulo elevato inferne ad suturam cincti, caeterum laevissimi; ultimus in ambitu lineis elevatis pluribus ornatus, quae in basi convexa obsoletae fiunt. Umbilicus in anfractibus superioribus angustus, in ultimo dilatatus et cingulo elevato moniliformi circumscriptus, praeterea callo fere perpendiculari insignis. Apertura suborbicularis; columella basi dilatata et angulo, callo umbilicali respondente, terminata.

31. *Trochus Ottoi* Ph. vide tab. XXVIII. f. 9.

Tr. testa conoidea, anfractibus convexis, serie triplici nodulorum acutorum ornatis, caeterum laevibus; ultimo rotundato in basi lineis elevatis sculpto; umbilico infundibuliformi.

Prope Messinam pulcherrimam speciem detexit, mihique misit cl. Otto, in cujus honorem nominatam esse volo.

Testa $3^3/_4$''' alta, 4''' lata, tenuis, conoidea. Anfractus circa 6, (apex laesus est), mediocriter convexi, ultimus bene rotundatus, lineis transversis tribus acutis, nodulos acutissimos gerentibus ornati, quarum suprema suturae propinqua, inferior in anfractibus superioribus a sutura tegitur. Striae incrementi, nodulos conjungentes, in anfractibus supremis elevatae testam fere clathratam reddunt, in inferioribus vero evanescunt, testam laevigatam relinquentes. Cingula elevata baseos 6—7. Angulus, umbilicum cingens, nullus, sed testa ibi bene rotundata; umbilicus in anfractibus superioribus angustus. Apertura suborbicularis, labrum columellare tamen obliquum, fere rectilineum, cum anfractu penultimo angulum fere rectum formans. — In mari Mediterraneo nulla species similis occurrit, sed simillimus est *Turbo cinereus* Couthuoy e Massachusets, provincia Americae borealis, qui cingulis transversis elevatis pluribus nodulisque minus distinctis unice differt. Res sane mirabilis est, Trochum nostrum in *America boreali* affinem suum habere!

DE DISTRIBUTIONE GEOGRAPHICA MOLLUSCORUM SICILIAE,

neo non

DE RELATIONE INTER FAUNAM RECENTEM ET FAUNAM PERIODI TERTIARIAE.

Jam post enumeratas Molluscorum species nobis reliquum est, ut inquiramus, quaenam sit differentia inter faunam maris Mediterrani aliorumque marium, inter faunam terrae aquarumque dulcium Siciliae atque aliarum terrarum. Deinde quoque comparationem inter faunam aevi recentis periodique tertiariae, et quidem singulorum locorum, qui ejus reliquias servarunt, instituamus necesse est.

His disquisitionibus praemittatur:

CONSPECTUS MOLLUSCORUM SICILIAE,

VIVENTIUM ET IN TELLURE TERTIARIA FOSSILIUM.

Species asterisco simplici (*) notatas in Mari Siculo et Neapolitano, quantum scio, non ocurrunt, illae asterisco duplici (**) munitae prorsus exstinctae sunt. Species, *litteris obliquis*, expressae, in volumine primo desiderantur.

MOLLUSCA ACEPHALA.

ASPERGILLUM Lamk.

Viventia.	Fossilia.
	maniculatum Ph. **

CLAVAGELLA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
balanorum Scac.	bacillaris Desh. **
? angulata Ph.	species. **

TEREDO L.

Viventia.	Fossilia.
navalis L.	
Bruguieri Delle Chiaje.	
palmulata Lam.	

GASTROCHAENA Spengl.

Viventia.	Fossilia.
Polii Ph.	Polii Ph.

PHOLAS L.

Viventia.	Fossilia.
Dactylus L.	Dactylus L.
candida L.	*vibonensis* Ph. **

SOLEN L.

Viventia.	Fossilia.
Vagina L.	Vagina L.
Siliqua L.	Siliqua L.
Ensis L.	Ensis L.
Legumen L.	tenuis Ph. **
coarctatus L.	coarctatus L.

Viventia.	Fossilia.

SOLECURTUS Blainv.

Viventia.	Fossilia.
strigilatus L.	strigilatus L.
candidus Ren.	*candidus* Ren.
	multistriatus Scac. **

PANOPAEA Menard.

Viventia.	Fossilia.
Aldrovandi Men.	Faujasii Menard **
	Bivonae Ph. **

MYA L.

Viventia.	Fossilia.
	truncata L. *

ANATINA Lam.

Viventia.	Fossilia.
	oblonga Ph. **
	? pusilla Ph. **

LUTRARIA Lam.

Viventia.	Fossilia.
elliptica Lam.	elliptica Lam.
	solenoides Lam. *

SCROBICULARIA Schum.

Viventia.	Fossilia.
piperata Gm.	*tenuis* Ph. **
Cottardi Payr.	

ERYCINA Lam.

Viventia.	Fossilia.
Renieri Bronn.	Renieri Bronn.
ovata Ph.	pusilla Ph. **
	angulosa Bronn. **
	longicallis Scac. **
	similis Ph. **

MACTRA L.

Viventia.	Fossilia.
helvacea Lam.	*helvacea* Lam.
stultorum L.	stultorum L.
inflata Bronn.	inflata Bronn.
solida L.	solida L.
triangula Ren.	triangula Ren.

BORNIA Ph. an Kellia Turton?

Viventia.	Fossilia.
complanata Ph.	complanata Ph.
corbuloides Ph.	*corbuloides* Ph.
inflata Ph.	inflata Ph.
seminulum Ph.	

PTYCHINA.

Viventia.	Fossilia.
biplicata Ph.	biplicata Ph.

SOLENOMYA Lam.

Viventia.	Fossilia.
mediteranea Lam.	

CORBULA Brg.

Viventia.	Fossilia.
Nucleus Lam.	Nucleus Lam.
mediterranea Costa.	*mediterranea* Costa.
cuspidata Bronn.	cuspidata Bronn.
revoluta Broc.	*crispata* Scac. **
	costellata Desh. **

PANDORA Brg.

Viventia.	Fossilia.
oblonga Sow.?	*obtusa* Lam.
obtusa Leach.	*oblonga* Sow.?
flexuosa Sow.?	

OSTEODESMA Desh.

Viventia.	Fossilia.
corruscans Scac.	corruscans Scac.

THRACIA Leach.

Viventia.	Fossilia.
corbuloides Desh.	ventricosa Ph. **
pubescens Desh.	pubescens Leach.
phaseolina Kien.	phaseolina Kien.
ovalis Ph.	elongata Ph. **
Fabula Ph.	*corbuloides* Desh.

GALEOMMA Turton.

Viventia.	Fossilia.
Turtoni Sow.	

SAXICAVA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
arctica L.	arctica L.
Guerini Payr.	rugosa L.
	Guerini Payr.

PETRICOLA Lam.

Viventia.	Fossilia.
lithophaga Retz.	lithophaga Retz.

VENERUPIS Lam.

Viventia.	Fossilia.
Irus L.	Irus L.
decussata Ph.	

PSAMMOBIA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
feroensis L.	feroensis L.
vespertina L.	vespertina L.
costulata Turt.	*costulata* Turt.

TELLINA L. Lamk.

Viventia.	Fossilia.
pulchella Lam.	pulchella Lam.
donacina Gm.	donacina Gm.
distorta Poli.	distorta Poli.
serrata Broc.	*serrata* Broc.

Viventia.	Fossilia.
balaustina L.	balaustina L.
planata L.	pusilla Ph. **
Fabula Gm.	crassa L. *
tenuis Mat.	*planata* L.
depressa Gm.	tenuis Mat.
nitida Poli.	depressa Gm.
fragilis L.	nitida Poli.
Costae Ph.	fragilis L.
balthica L.	pleurosticta Ph. **
	ovata Sow. **
	elliptica Broc. **
	strigilata Ph. **

DIPLODONTA Bronn.

rotundata Mont.	rotundata Mont.
trigonula Bronn.	Lupinus Broc. **
apicalis Ph.	*trigonula* Bronn.
	apicalis Ph.

LUCINA Brg.

pecten Lam.	pecten Lam.
Radula Lam.	Radula Lam.
spinifera Mont.	spinifera Mont.
commutata Ph.	commutata Ph.
? bipartita Ph.	digitalis Lam.
digitalis Lam.	fragilis Ph.
lactea Lam.	lactea Lam.
fragilis Ph.	columbella Lam. *
	pensylvanica L. *
	transversa Bronn. **
	albella Lam. **

SCACCHIA Ph.

elliptica Sc.	*inversa* Ph. **
ovata Ph.	

DONAX L.

Trunculus L.	Trunculus L.
semistriata Poli.	semistriata Poli.
venusta Poli.	venusta Poli.
complanata Mont.	complanata Mont.

MESODESMA Desh.

Donacilla Desh.	*Donacilla* Desh.

ASTARTE Sow.

incrassata Broc.	incrassata Broc.
	laevigata v. Münst. **

Viventia.	Fossilia.

CYCLAS Brg.

cornea L.	
lacustris Müll.	
calyculata Drap.	

PISIDIUM Pfeif.

obliquum Lam.	
australe Ph.	
fontinale Drap.	

CYRENA Lamk.

	Gemmellari Ph. **

CYPRINA Lam.

	islandica L. *

CYTHEREA Lam.

Chione L.	Chione L.
rudis Poli.	rudis Poli.
Cyrilli Scac.	Cyrilli Scac.
exoleta L.	exoleta L.
lincta Lam.	lincta Lam.
multilamella Lam. ?	multilamella Lam.
	fragilis Ph. **

VENUS L.

casina L.	casina L.
verrucosa L.	verrucosa L.
fasciata Donov.	fasciata Donov.
effossa Biv.	senilis Broc. **
radiata Broc.	Gallina L.
Gallina L.	radiata Broc.
undata Penn.	undata Penn.
decussata L.	vetula Bast. **
geographica L.	decussata L.
lacta Poli.	*? miliaris* Ph.
aurea Mat. et Rack.	
Beudanti Payr.	
nitens Sc. et Ph.	

CARDIUM L.

echinatum L.	echinatum L.
ciliare L.	ciliare L.
Deshayesii Payr.	Deshayesii Payr.
aculeatum L.	aculeatum L.
erinaceum Brg.	erinaceum Lam.

Viventia.	Fossilia.
tuberculatum L.	multicostatum Broc. **
sulcatum Lam.	hians Broc. *
laevigatum L.	tuberculatum L.
papillosum Poli.	sulcatum Lam.
punctatum Broc.	laevigatum L.
scabrum Ph.	papillosum Poli.
minimum Ph.	exiguum L.
exiguum Gm.	minimum Ph.
rusticum Chem. }	edule L.
edule L. }	*punctatum* Broc.
pectinatum Lam. }	
parvum Ph.	

CARDITA Brg.

Viventia.	Fossilia.
sulcata Brg.	sulcata Brg.
aculeata Poli.	aculeata Poli.
trapezia Brg.	trapezia Brg.
calyculata Brg.	calyculata Brg.
corbis Ph.	corbis Ph.

ISOCARDIA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
Cor L.	Cor Lam.

HIPPAGUS Lea.

Viventia.	Fossilia.
	acutecostatus Ph. **

ARCA L.

Viventia.	Fossilia.
Noae L.	mytiloides Broc. **
navicularis Brg.	Noae L.
barbata L.	navicularis Brg.
lactea L.	barbata L.
scabra Poli.	lactea L.
imbricata Poli.	diluvii Lam.
diluvii Lam.	Breislaki Bast. **
	aspera Ph. **
	obliqua Ph. **
	pectunculoides Scac. **

PECTUNCULUS Lamk.

Viventia.	Fossilia.
Glycymeris L.	Glycymeris Lam.
pilosus Lam.	pilosus Lam.
violacescens Lam.	violacescens Lam.
lineatus Ph.	variabilis Sow. **
	auritus Broc. **
	minutus Ph. **
	pygmaeus Ph. **

NUCULA Lam.

Viventia.	Fossilia.
sulcata Bronn.	placentina Lam. **
margaritacea Lam.	sulcata Bronn.
emarginata Lam.	margaritacea Lam.
minuta Broc.	emarginata Lam.
† *pygmaea* v. M.	*excisa* Ph. **
	minuta Broc.
	striata Lam. **
	pusio Ph. **
	glabra Ph. **
	cuspidata Ph. **
	dilatata Ph. **
	pygmaea v. M. **
	pellucida Ph. **
	decipiens Ph. **

UNIO Retz.

Viventia.	Fossilia.
littoralis Drap.	
Gargottae Ph.	
Tortoni Payr.	
Aradae Ph.	

ANODONTA Brg.

Viventia.	Fossilia.
anatina.	

CHAMA L.

Viventia.	Fossilia.
gryphoides L.	gryphoides L.
gryphina Lam.	gryphina Lam.
	dissimilis Bronn. **

MODIOLA Lam.

Viventia.	Fossilia.
Tulipa Lam.	*grandis* Ph. **
barbata L.	*phaseolina* Ph. **
† *Cavolini* Scac.	Tulipa Lam.
discrepans Lam.	barbata L.
costulata Risso.	† *Cavolini* Scac.
Petagnae Scac.	discrepans Lam.
lithophaga L.	Petagnae Scac.
	sericea Bronn. **
	incurvata Ph. **
	lithophaga L.
	pygmaea Ph.

MYTILUS L.

Viventia.	Fossilia.
galloprovincialis Lam. }	antiquorum Sow. ** }
edulis L. }	galloprovincialis Lam. }
minimus Poli.	edulis L. }
	minimus Poli.

ARCINELLA Ph.

Viventia.	Fossilia.
	laevis Ph.. **

PINNA L.

Viventia.	Fossilia.
truncata Ph.	squamosa Gm.?
rudis L.	sp.
pectinata L.	
squamosa Gm.	
muricata Poli.	
marginata Lam.	
vitrea Gm.	

PERNA Lam.

Viventia.	Fossilia.
	Soldanii Desh. **

AVICULA.

Viventia.	Fossilia.
tarentina Lam.	tarentina Lam.

LIMA Bro.

Viventia.	Fossilia.
squamosa Lam.	squamosa Lam.
tenera Turt.	tenera Turt.
inflata Lam.	subauricula Mont.
subauricula Mont.	*bullata* Turt. *

PECTEN Retz.

Viventia.	Fossilia.
Jacobaeus L.	cristatus Bronn. **
sulcatus Lam.	Alessii Ph. **
polymorphus Bronn.	*latissimus* Broc. **
hyalinus Poli.	Jacobaeus L.
Testae Bivon.	*medius* Lam.? *
aspersus Lam.	*palmatus* Lam.? **
opercularis L.	*flabelliformis* Broc. **
gibbus Lam.	polymorphus Bronn.
pesfelis L.	hyalinus Poli.
varius L.	aspersus Lam.
Pusio Lam.	opercularis L.
	pesfelis L.
	varius L.
	Pusio Lam.
	scabrellus Lam. **
	rimulosus Ph. **
	antiquatus Ph. **
	fimbriatus Ph. **
	pygmaeus v. Münst. **
	? *semicostatus* v. M. **

HINNITES Defr.

Viventia.	Fossilia.
	laeviusculus Ph. **

PLICATULA Lam.

Viventia.	Fossilia.
	mytilina Ph. **

SPONDYLUS L.

Viventia.	Fossilia.
Gaederopus L.	Gaederopus L.
aculeatus Chemn.	Gussonii Costa.
Gussonii Costa.	

OSTREA L.

Viventia.	Fossilia.
lamellosa Broc.	edulis L. *
cristata Born.	lamellosa Broc.
cochlear Poli.	bellovacina Lam. **
depressa Ph.	*praegrandis* Ph. **
cornucopiae L.	longirostris Lam. **
plicatula Gm.	plicatula Gm.
	cornucopiae Gm.
	cochlear Poli.
	cristata Born.
	depressa Ph.
	foliosa Broc. **

ANOMIA L.

Viventia.	Fossilia.
Ephippium L.	Ephippium L.
aspera Ph.	polymorpha Ph.
scabrella Ph.	striata Poli. **
polymorpha Ph.	
pectiniformis Poli.	
elegans Ph.	
margaritacea Poli.	
aculeata Mont.	

MOLLUSCA BRACHIOPODA.

TEREBRATULA.

Viventia.	Fossilia.
vitrea L.	vitrea L.
caput serpentis L.	caput serpentis L.
	grandis Blum. **
	bipartita Broc. **
	biplicata Sow. **
	sphenoidea Ph. **
	septata Ph. **
	euthyra Ph. **

ORTHIS.

Viventia.	Fossilia.
truncata L.	truncata L.
detruncata Chem.	eusticta Ph. **

Pera

Viventia.	Fossilia.
Pera v. Mühlf.	*detruncata* Chem.
lunifera Ph.	*Pera* v. Mühlf.
neapolitana Scac.	
anomioides Sc. et Ph.	

THECIDEA Dfr.

Viventia.	Fossilia.
mediterranea Riss.	

CRANIA Retz.

Viventia.	Fossilia.
ringens Hönn.	ringens Hönn.

MOLLUSCA PTEROPODA.

HYALAEA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
tridentata Lam.	tridentata Lam.
vaginella Cantr.	trispinosa Lesueur.
gibbosa Rang.	
trispinosa Lesu.	

CLEODORA Peron et Les.

Viventia.	Fossilia.
lanceolata Per. et Les.	lanceolata Per. et L.
cuspidata Q. et G.	*cuspidata* Q. et G.
spinifera Rang.	
striata Rang.	
† *acicula* Rang.	
† *zonata* Delle Chiaje.	

CYMBULIA Per. et Les.

Viventia.	Fossilia.
Peronii Lamk.	

TIEDEMANNIA Delle Chiaje.

Viventia.	Fossilia.
neapolitana Vanbeneden.	

ODONTIDIUM Ph.

Viventia.	Fossilia.
rugulosum Ph.	rugulosum Ph.

MOLLUSCA GASTEROPODA.

AEOLIS.

Viventia.	Fossilia.
limacina Ph.	
† *Scacchiana* Ph.	
† *peregrina* Gm.	
† *affinis* Gm.	
† minima Forsk.	

TRITONIA Cuv.

Viventia.	Fossilia.
quadrilatera Schultz.	

THETYS L.

Viventia.	Fossilia.
leporina L.	

IDALIA Leuckart.

Viventia.	Fossilia.
crocea Ph.	
ramosa Cant.	
cirrigera Ph.	
laciniosa Ph.	

DORIS L. Cuv.

Viventia.	Fossilia.
Argus L.	
†pseudo-Argus Rapp	
† testudinaria Risso.	
limbata Cuv.	
tuberculata Cuv.	
tomentosa Cuv.	
stellata Gm.	
reticulata Schultz.	
albescens Schultz.	
elegantula Ph.	
luteo-rosea Rapp.	
verrucosa L.	
elegans Cantr.	
Villafrancana Risso.	
caerulea Risso.	
† *Rappii* Cantr.	
† *pustulosa* Cant.	

DIPHYLLIDIA Cuv.

Viventia.	Fossilia.
lineata Otto.	
pustulosa Schultz.	

CHITON L.

Viventia.	Fossilia.
siculus Gray.	siculus Gray.
pulchellus Ph.	*fascicularis* L.
Polii Ph.	
Rissoi Payr.	
laevis Penn.	
variegatus Ph.	
cajetanus Poli.	
fascicularis L.	

PATELLA L. Lam.

Viventia.	Fossilia.
ferruginea Gm.	ferruginea Gm.
Rouxii Payr.	vulgata L. *
scutellaris Blainv.	scutellaris Blainv.

Viventia.	Fossilia.
caerulea L.	tarentina Lam.
fragilis Ph.	lusitanica Gm.
tarentina Lam.	aspera Lam.
lusitanica Gm.	Gussonii Costa.
aspera Lam.?	
Gussonii Costa.	

GADINIA Gray.

Garnoti Payr.	Garnoti Payr.

PLEUROBRANCHUS Cuv.

aurantiacus Riss.	
† *stellatus* Risso.	
testudinarius Cantr.	
perforatus Ph.	
† *ocellatus* D. Ch.	
tuberculatus Meck.	
brevifrons Ph.	

PLEUROBRANCHAEA Meckel.

Meckelii Lewe.	

UMBRELLA Lam.

mediterranea Lam.	mediterranea Lam.

TYLODINA Raf.

Rafinesquii Ph.	Rafinesquii Ph.

EMARGINULA Lam.

cancellata Ph.	decussata Ph. **
elongata Costa.	cancellata Ph.
Huzardi Payr.	elongata Cost.
solidula Costa.	solidula Costa.
pileolus Mich.	pileolus Mich.

FISSURELLA Brg.

costaria Desh.	costaria Desh.
graeca L.	graeca L.
rosea Lam.?	gibba Ph.
gibba Ph.	

PILEOPSIS Lam.

ungarica Lam.	ungarica Lam.
militaris Pult.	

BROCCHIA Bronn.

	sinuosa Bronn. **

THYREUS Ph.

paradoxus Ph.	

CALYPTRAEA Lam.

vulgaris Ph.	vulgaris Ph.

CREPIDULA Lam.

unguiformis Lam.	unguiformis Lam.
gibbosa Dfr.	

ANCYLUS Geof.

fluviatilis Drap.	
† *lacustris* L.	

ACERA Cuv.

Meckelii Delle Ch.	
aplysiaeformis Delle Ch.	

BULLAEA.

Planciana Ph.	punctata Adams.
punctata Adams.	

BULLA L.

Ampulla L.	lignaria L.
lignaria L.	*striata* Brg.
vestita Ph.	Hydatis L.
striata Brg.	Utriculus Broc.
Utriculus Broc.	truncatula Brg.
Hydatis L.	acuminata Brg.
ovulata Broc.	convoluta Brc. **
truncatula Brg.	*mammillata* Ph.
acuminata Brg.	*truncata* Adams.
mammillata Ph.	*laevis* Ar. et Magg.
truncata Adams.	
diaphana Ar. et Magg.	

GASTEROPTERON Meckel.

Meckelii Kosse.	

APLYSIA L.

depilans L.	? deperdita Ph.
punctata Cuv.	? *grandis* Ph.
marginata Blainv.	
† virescens Risso.	
fasciata Poir.	
? neapolitana D. Ch.	
lepus Ph.	
† Camelus Cuv.	

Viventia.	Fossilia.

NOTARCHUS Cuv.

punctatus Ph.

ELYSIA Risso.

timida Risso.
fusca Ph.
† *neapolitana* D. Ch.

ONCHIDIUM Buchan.

nanum Ph.

LIMAX L.

virescens Schultz.
nigricans Schultz.
umbrosus Ph.
† *gagates* Drap.?
rufus L.

TESTACELLA Faure-Biguet.

† *haliotidea* Fr. Big.

VITRINA Drap.

† *pellucida* Müll.
† *Maravignae* Pirajno.
† *Musignani* Pirajno.

SUCCINEA Drap.

Pfeifferi Rossm.
amphibia Drap.

HELICOPHANTA Fer.

brevipes Drap.

HELIX L.

Viventia.	Fossilia.
aperta Born.	vermiculata Müll.
lucorum Müll.	Mazzullii Jan.
ligata Müll.	sphaeroidea Ph. **
aspersa Müll.	
Mazzullii Jan.	
vermiculata Müll.	
signata Fer.	
nemoralis L.	
sicana Fer.	
candidissima Drap.	
splendida Drap.	
serpentina Fer.	
globularis Ziegl.	
carseniana Fer.	
Grohmanniana Ph.	
muralis Müll.	
paciniana Ph.	
strigata Müll.	
segestana Ph.	
scabriuscula Desh.	
selinuntina Ph.	
Olivieri Fer.	
onychina Rossm.	
carthusianella Drap.	
carthusiana Drap.	
consona Ziegl.	
cinctella Drap.	
strigella Drap.	
flavida Ziegl.	
rotundata Müll.	
rupestris Drap.	
aculeata Müll.	
Lenticula Fer.	
Parlatoris Biv. f.	
unidentata Drap.	
olivetorum Gm.	
fuscosa Ziegl.	
cellaria Müll.	
nitens L.	
hydatina Rossm.	
crystallina Müll.	
algira L.	
compressa Ziegl.	
† *acies* Partsch.	
pisana Müll.	
variabilis Drap.	
maritima Drap.	
cespitum Drap.	
striata Drap.	
amanda Rossm.	
Gargottae Ph.	
conspurcata Drap.	
apicina Lam.	
pyramidata Drap.	
conica Drap.	
conoidea Drap.	
pyramis Ph.	

Viventia.	Fossilia.
elegans Gm.	
elata Faure-Big.	
turrita Ph.	
Preslii Ziegl.	
Lefeburiana Fer.	
macrostoma v. Mühlf.	
	cryptozona Ziegl.
obvoluta Müll.	
	personata Lamk.
	Petiti Cantr.
	pomatia L.
	arbustorum L.
	leucozona Ziegl.
	sphaeroidea Ph.
	rugulosa Ar. et Mag.
	convexa Ar. et Mag. non Rafin.
	Gemmellari Ar. et Mag.
	limbata Drap.
	fulva Müll.
	hortensis Müll.
	incarnata Müll.
	nebrodensis Pirajno.
	Calcarae Ar. et Mag.
	Aradasii Pirajno.
	minuta Villa.
	Schwerzenbachii Calcara.
	Cupani Calcara.
	sericea Müll.
	Deshayesii Calc.
	Philippii Testa.
	pygmaea Drap.
	Orsini Porro.
	Zanellia Testa.
	usticensis Calcara.
	albella L.
	lapicida L.
	Brocchii Calcara.

BULIMUS Brg.

Viventia.	Fossilia.
acutus Brg.	
ventricosus Drap.	
decollatus L.	
Pupa L.	
	quinquedentatus v. Mühlf.
tridens Müll.	
quadridens Müll.	
obscurus Müll.	

BALEA Gray.

Viventia.	Fossilia.
perversa L.	

PUPA Drap.

Viventia.	Fossilia.
rupestris Ph.	
occulta Parr.	
Philippii Cantr.	
granum Drap.	
umbilicata Drap.	
Avena Drap.	
	affinis Ar. et Mag.
	Callicratis Scac.
	muscorum L.
	Doliolum Brg.
	pusilla Müll.
	cinerea Drap.
	antivertigo Drap.
	pygmaea Drap.
	frumentum Drap.
	anconostoma Sow.

ACHATINA Lam.

Viventia.	Fossilia.
Folliculus Gm.	
Hohenwarti Rossm.	
Acicula Müll.	
lubrica Müll.	

COCHLICOPA Fer.

Viventia.	Fossilia.
algira Brg.	

CLAUSILIA Drap.

Viventia.	Fossilia.
	inflata Ziegl.
macrostoma Cantr.	
Grohmanniana Partsch.	
septemplicata Ph.	
	Braunii Charp.
	gibbula Ziegl.
paestana Ph.	
papillaris Müll.	

Viventia.	Fossilia.
leucostigma Ziegl.	
opalina Ziegl.	
cinerea Ph.	
candidescens Ziegl.	
† *lactea* Ziegl.	
dalmatina Partsch.	
† *piceata* Ziegl.	
bidens Müll.	
solida Drap.	
† *punctata* Mich.	

AURICULA Lam.

Firminii Payr.	conoidea Broc.
Myosotis Drap.	
† *personata* Mich.	
Bivonae Ph.	
? conoidea Broc.	
minima Müll.	

CYCLOSTOMA Drap.

elegans Müll.	? *delicatum* Ph.
sulcatum Drap.	
striolatum Porro.	

PLANORBIS Müll.

marginatus Drap.	
subangulatus Ph.	
† *Spirorbis* Müll.	
† *cristatus* Drap.	

PHYSA.

contorta Mich.	
fontinalis L.	

LIMNAEUS Drap.

stagnalis L.	*palustris* Müll.
palustris Müll.	*pereger* Müll.
ovatus Drap.	
pereger Müll.	
solidus Ph.	
minutus Drap.	

MELANIA Lam.

	? *soluta* Ph. **

VALVATA Müll.

piscinalis Müll.	? striata Ph. **
† *depressa* Pf.	
† *cristata* Müll.	

PALUDINA Lam.

Viventia.	Fossilia.
fasciata Müll.	*tentaculata* L.
tentaculata L.	*rubens* Mke.
rubens Mke.	thermalis L.
idria Fer.	
thermalis L.	

RISSOA Freminv.

costata Desm.	*costata* Desm.
elata Ph.	*ventricosa* Desm.
ventricosa Desm.	oblonga Desm.
oblonga Desm.	*exigua* Mich.
similis Scac.	monodonta Bivon.
violacea Desm.	*Cimex* Broc.
exigua Mich.	Calathiscus Laskey.
Auriscalpium L.	*crenulata* Mich.
monodonta Biv.	Montagui Payr.
cimex Broc.	labiata Ph.
Calathiscus Laskey.	*sculpta* Ph. **
Montagui Payr.	pulchella Ph.
crenulata Mich.	*nana* Ph.
scabra Ph.	*dictyophora* Ph.
coronata Scac.	reticulata Ph. **
labiata Ph.	*textilis* Ph. **
clathrata Ph.	*areolata* Ph. **
pulchella Ph.	*Doliolum* Ph. *
nana Ph.	*suturalis* Ph.
radiata Ph.	*excavata* Ph.
dictyophora Ph.	*granulum* Ph.
rudis Ph.	*substriata* Ph. **
excavata Ph.	*elongata* Ph.
gracilis Ph.	*pygmaea* Mich.
cingulata Ph.	Brugnieri Pay.
lactea Mich.	*lactea* Mich.
subsulcata Ph.	*simplex* Ph.
tenera Ph.	*canaliculata* Ph.
suturalis Ph.	
fulva Mich.	
elongata Ph.	
simplex Ph.	
glabrata v. Mühlf	
granulum Ph.	

Viventia.	Fossilia.
RISSOA.	
pygmaea Mich.	
soluta Ph.	
Bruguieri Payr.	
TRUNCATELLA Riss.	
truncatula Drap.	truncatula Drap.
littorina Delle Chiaje.	
? fusca Ph.	
atomus Ph.	
EULIMA Risso.	
polita L.	*polita* L.
nitida Lam.	*nitida* Lam.
subulata Donov.	subulata Donov.
distorta Desh.	Acicula Ph.
acicula Ph.	*Scillae* Scac. **
	affinis Ph. **
	Bulimus Scac. **
NISO Risso.	
	Terebellum Chemn. *
CHEMNITZIA d'Orb.	
elegantissima Mont.	*elegantissima* Mont.
rufa Ph.	*pallida* Ph.
pallida Ph.	*Terebellum* Ph. **
scalaris Ph.	*rufa* Ph.
densecostata Ph.	*densecostata* Ph.
obliquata Ph.	*gracilis* Ph.
gracilis Ph.	*pusilla* Ph.
Humboldti Riss.	*Humboldti* Risso.
NERITA L.	
versicolor L.	*viridis* L.
viridis L.	*elongata* Ph.
meridionalis Ph.	
baetica Lam.	
NATICA Brug.	
Olla M. d. Serr.	Olla M. d. Serr.
millepunctata Lam.	millepunctata Lam.
sordida Swains.	*undata* Ph. **
Guillemini Payr.	tigrina Dfr. **
macilenta Ph.	*sordida* Swains.
marochiensis Lam.	Guillemini Payr.

Viventia.	Fossilia.
helicina Broc.	macilenta Ph.
Dillwynii Payr.	*Dillwyni* Payr.
intricata Don.	intricata Don.
? subcarinata Walk.	*subcarinata* Walk.
JANTHINA.	
bicolor Mke.	
nitens Mke.	
patula Ph.	
CORIOCELLA Blainv.	
perspicua L.	perspicua L.
SIGARETUS Lam.	
haliotideus L.	
HALIOTIS L.	
tuberculata L.	tuberculata L.
TORNATELLA.	
tornatilis L.	tornatilis L.
VERMETUS Adans.	
gigas Bivon.	gigas Biv.
triqueter Biv.	triqueter Biv.
semisurrectus Biv.	subcancellatus Biv.
glomeratus Bivon.	*intortus* Lam. *
subcancellatus Biv.	glomeratus Bivon.
SILIQUARIA Brug.	
anguina L.	anguina L.
SCALARIA Lam.	
communis Lam.	communis Lam.
pseudoscalaris Broc.	pseudoscalaris Broc.
tenuicosta Mich.	tenuicosta Mich.
pulchella Bivon.	*trinacria* Ph. **
crenata L.	*plicosa* Ph. **
	crispa Lam. **
DELPHINULA Lam.	
laevis Ph.	*laevis* Ph.
exilissima Ph.	*nitens* Ph. **
	elegantula Ph. **
ORBIS Lea.	
foliaceus Ph.	*foliaceus* Ph.

FOSSARUS Ph.

Viventia.	Fossilia.
Adansoni Ph.	Adansoni Ph.
clathratus Ph.	*clathratus* Ph.

BIFRONTIA Desh.

Viventia.	Fossilia.
zanclaea Ph.	

SOLARIUM Lamk.

Viventia.	Fossilia.
stramineum Gm.	*pseudoperspectivum* Broc. **
luteum Lamk.	stramineum Gm.
Discus Ph.	*reticulatum* Ph. **

TROCHUS L.

Viventia.	Fossilia.
granulatus Born.	*crispus* Kön. **
Conulus L.	conulus L.
cingulatus Broc.	*cingulatus* Broc.
dubius Ph.	Laugieri Payr.
Laugieri Payr.	laevigatus Ph.
laevigatus Ph.	millegranus Ph.
crenulatus Broc.	crenulatus Broc.
† De Jacobi Ar. et M.	striatus L.
† Sartorii Ar. et M.	*parvulus* Ph. **
striatus L.	*bullatus* Ph. **
unidentatus Ph.	*gemmulatus* Ph. **
Pumilio Ph.	fragarioides Lam.
fragarioides Lam.	articulatus Lam.
articulatus Lam.	rugosus L.
divaricatus L.	sanguineus L.
rugosus L.	patulus Broc. **
sanguineus L.	*filosus* Ph. **
Fanulum Gm.	*glabratus* Ph. **
Magus L.	*crispulus* Ph. **
canaliculatus Lam.	*exilis* Ph. **
varius Gm.	euomphalus Ph. **
villicus Ph.	magus L.
Richardi Payr.	suturalis Ph. **
umbilicaris L.	Fanulum L.
Adansoni Payr.	Guttadauri Ph.
leucophaeus Ph.	umbilicaris L.
Racketti Payr.	varius Gm.
pygmaeus Ph.	canaliculatus Lam.
Guttadauri Ph.	Richardi Payr.
† carneolus Lamk.	Adansoni Payr.
	cinctus Ph. **
	strigosus Gm. *
	marginulatus Ph. **
	Ottoi Ph. **

MONODONTA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
corallina L.	corallina L.
Vieilloti Payr.	Vieilloti Payr.
glomus Ph.	*glomus* Ph.
Jussieui Payr.	Jussieui Payr.
limbata Ph.	*limbata* Ph.

PHASIANELLA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
pulla L.	pulla L.
speciosa v. Mühlf.	*intermedia* Scac.
intermedia Scac.	

TURBO L.

Viventia.	Fossilia.
neritoides L. non auct.	
littoreus L.	
† muricatus L.	
† obtusatus L.	

SCISSURELLA d'Orbigny.

Viventia.	Fossilia.
plicata Ph.	*aspera* Ph. **
striatula Ph.	

TURRITELLA Lam.

Viventia.	Fossilia.
triplicata Broc.	tornata Broc. **
communis Risso.	vermicularis Broc. **
quadricarinata Broc.	subangulata Broc. **
	triplicata Broc.
	communis Risso.

CERITHIUM Brg.

Viventia.	Fossilia.
vulgatum Brg.	vulgatum Brg.
fuscatum Costa.	fuscatum Costa.
mammillatum Risso.	*calabrum* Ph. **
laevigatum Ph.	*tricinctum* Broc. **
perversum Lam.	mammillatum Riss.
Lima Brg.	perversum Brg.
lacteum Ph.	Lima Brg.
pygmaeum Ph.	lacteum Ph.
trilineatum Ph.	trilineatum Ph.
† Brongniarti Marav.	

SCAEA Ph.

Viventia.	Fossilia.
	stenogyra Ph. **

PLEUROTOMA Lam.

Viventia.	Fossilia.
reticulatum Ren.	*undatiruga* Biv. *)
purpureum Mont.	cataphractum Brnc. **
Philberti Mich.	*torquatum* Ph. **
Leufroyi Mich.	*dimidiatum* Brnc. **
volutella Valenc.	*galeritum* Ph. **
lineare Mont.	*pygmaeum* Ph. **
gracile Mont.	*noduliferum* Ph. **
costulatum Risso.	*sigmoideum* Bronn. **
attenuatum Mont.	*harpula* Broc. **
multilineolatum Desh.	Columnae Scac. **
pusillum Scac.	comma Sow. **
plicatum Lam.	*Imperati* Scac. **
taeniatum Desh.	*decussatum* Ph. **
Vauquelini Payr.	*semiplicatum* Bon. **
caerulans Ph.	*reticulatum* Ren.
Bertrandi Payr.	Philberti Mich.
elegans Scac.	Leufroyi Mich.
Ginnannianum Scac.	*lineare* Mont.
striolatum Scac.	*volutella* Valenc.
laevigatum Ph.	gracile Mont.
rugulosum Ph.	*attenuatum* Mont.
brachystomum Ph.	Vauquelini Payr.
nanum Scac.	*caerulans* Ph.
septangulare Mont.	*rugulosum* Ph.
secalinum Ph.	*elegans* Scac.
granum Ph.	Ginnannianum Scac.
La Viae Ph.	*striolatum* Scac.
crispatum De Cr. et Jan.	*nanum* Scac.
	septangulare Mont.
† Bivonae Mar.	crispatum De Cr. et J.
† Kieneri Mar.	*Tarentini* Ph. **
† Valenciennesii Mar.	*Vulpecula* Broc.
† Petiti Mar.	*Payraudeaui* Desh. **
	Maggiori Ph. **
	Tarricula Broc. **
	Renieri Scac. **
	carinatum Biv. fil. **
	brachystomum Ph.

CANCELLARIA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
cancellata L.	hirta Broc. **
	cancellata L.
	coronata Scacchi **

FASCIOLARIA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
lignaria L. non auct.	lignaria L.

FUSUS Lamk.

Viventia.	Fossilia.
corneus L.	contrarius L.
syracusanus L.	corneus L.
rostratus Olivi.	rostratus Olivi.
pulchellus Ph.	longiroster Brnc. **
craticulatus Broc.	*clavatus* Broc.? **
squamulosus Ph.	*pulchellus* Ph.
echinatus Sow.	craticulatus Broc.
corallinus Scac.	echinatus Sow.
lamellosus De Cr. et Jan.	corallinus Scac.
	scalaris Broc. **
† Blainvillii Marav.	*rudis* Ph. **
	politus Ren. **
	lamellosus De Cr. et Jan.
	syracusanus L.

PYRULA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
† Melongena L.	*reticulata* Lamk.
squamulata Ph.	
† Santangeli Marav.	

MUREX L. Lam.

Viventia.	Fossilia.
tetrapterus Bronn.	Brandaris L.
Brandaris L.	erinaceus L.
erinaceus L.	Trunculus L.
Trunculus L.	cristatus Broc.
distinctus De Cr. et Jan.	Edwardsii Pay.
	distinctus De Cr. et J.
cristatus Brnc.	vaginatus De Cr. et J. **
Edwardsii Payr.	
	multilamellosus Ph. **

RANELLA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
reticularis L.	reticularis L.
lanceolata Mke.	lanceolata Mke.
	† laevigata L.

TRITONIUM Lamk.

Viventia.	Fossilia.
variegatum Lam.	nodiferum Lam.
nodiferum Lam.	corrugatum Lam.
scrobiculator L.	*succinctum* Lam.
corrugatum Lam.	
cutaceum L.	
† *succinctum* Lam.	

CHENO-

*) *Pleurotoma balteata* Beck idem, sed anno 1840 promulgatum; nomen Bivonae igitur praeferri debet.

CHENOPUS Ph.

Viventia.	Fossilia.
pes pelecani L.	pes pelecani L.
Serresianus Mich.	pes gracili Bronn. **
	desciscens Ph. **

STROMBUS L.

Viventia.	Fossilia.
	coronatus Dfr. **

CASSIDARIA Lam.

Viventia.	Fossilia.
tyrrhena L.	tyrrhena L.
depressa Ph.	*striata* Sow. **

CASSIS Lam.

Viventia.	Fossilia.
undulata L.	undulata L.
Saburon Lam.	Saburon Lam.

PURPURA Lam.

Viventia.	Fossilia.
haemastoma L.	*haemastoma* L.
	cyclopum Ph. **

DOLIUM Lam.

Viventia.	Fossilia.
Galea L.	

BUCCINUM L.

Viventia.	Fossilia.
prismaticum Broc.	prismaticum Broc.
reticulatum L.	serratum Broc. **
Ascanias Brg.	musivum Broc. **
variabile Ph.	Ascanias Brg.
d' Orbigny Payr.	variabile Ph.
Scacchianum Ph.	reticulatum L.
candidissimum Ph.	granulatum Ph. **
minimum Mont.	*spinulosum* Ph. **
Folineae Delle Ch.	*acute-costatum* Ph. **
mutabile L.	*pusillum* Ph. **
corniculum Olivi.	d' Orbigny Payr.
neriteum L.	*exile* Ph. **
gibbosulum L.	*minimum* Mont.
pusio L.	undatum L.**
scriptum L.	striatum Sow.
minus Scac.	mutabile L.
Tinei Marav.	corniculum Olivi.
† *Lefebvrii* Marav.	semistriatum Broc.
	neriteum L.
	gibbosulum L.
	pusio L.
	scriptum L.
	minus Scac.

TEREBRA Brg.

Viventia.	Fossilia.
aciculata Lamk.	duplicata Broc. **
	fuscata Broc. **

COLUMBELLA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
rustica L.	rustica L.
	Greci Ph. **

MITRA Lam.

Viventia.	Fossilia.
Ebenus Lam.	Ebenus L.
lutescens Lam.	lutescens Lam.
Savignyi Payr.	Savignyi Payr.
columbellaria Scac.	*columbellaria* Scac.
† Santangeli Mar.	*zonata* Risso.
	cupressina Broc. **

VOLUTA L.

Viventia.	Fossilia.
	rarispina Lam. **

MARGINELLA Lam.

Viventia.	Fossilia.
secalina Ph.	secalina Ph.
miliacea Lam.	miliacea Lam.
minuta Pf.	minuta Pfeif.
clandestina Broc.	clandestina Broc.
laevis Donov.	laevis Donov.

RINGICULA Desh.

Viventia.	Fossilia.
auriculata Meaard.	auriculata Men.

OVULA Brg.

Viventia.	Fossilia.
adriatica Sow.	*adriatica* Sow.
Spelta L.	*Spelta* L.
carnea L.	

CYPRAEA L.

Viventia.	Fossilia.
lurida L.	spurca L.
pyrum L.	*pyrum* L.
† Moneta L.	coccinella Lam.
† Annulus L.	*lurida* L.
spurca L.	
erosa L.	
helvola L.	
coccinella Lam.	
Pulex Soland.	

ANCILLARIA Lamk.

Viventia.	Fossilia.
	obsoleta Broc. **

Viventia.	Fossilia.
CONUS L.	
mediterraneus Brg.	Brocchii Bronn.**
	demissus Ph.**
	mediterraneus Brg.

MOLLUSCA CEPHALOPODA.

ARGONAUTA Lam.

Argo.

OCTOPUS Lamk.

vulgaris Lamk.
ruber Rafin.
catenulatus Fer.
velifer Fer.

ELEDONE Leach.

moschata.
Aldrovandi Montf.

LOLIGO Lamk.

vulgaris Lamk.
todarus Delle Chiaje.
sagittata Lamk.
subulata Lamk.

SEPIOLA Leach.

Rondeleti Leach.
macrosoma Delle Chiaje.

SEPIA L.

officinalis L.
rubens Ph.

MOLLUSCA HETEROPODA.

CARINARIA Lam.

mediterranea Péron.

PTEROTRACHAEA Forsk.

coronata Forsk.
Hippocampus Ph.

PHYLLIRRHOE Péron.

† *bucephala* Péron.

LADAS Cantr.

† *Keraudrenii* Lesueur.

Viventia.	Fossilia.
ATLANTA Lesueur.	
Peronii Lesueur.	

APPENDIX I.

Viventia.	Fossilia.
DENTALIUM L.	
Dentalis L.	elephantinum L.*
Entalis L.	sexangulum Gm.**
rubescens Desh.	Dentalis L.
Fissura Lamk.	multistriatum Desh.?*
strangulatum Desh.	*sulcatum* L.**
subulatum Desh.	*substriatum* Desh.**
pusillum Ph.	*tetragonum* Broc.**
	incertum Desh.**
	Entalis L.
	Fissura Lam?
	coarctatum Lam.**
	striatum Lam.**
	strangulatum Desh.
	subulatum Desh.
	pusillum Ph.
	triquetrum Broc.**
	ovulum Ph.**

APPENDIX II.

CIRRIPEDIA.

Viventia.	Fossilia.
BALANUS Brg.	
Tulipa Ranz.	Tulipa Ranz.
perforatus Brg.	perforatus Brg.
balanoides Ranz.	balanoides Ranz.
intermedius Ph.	
hemisphaericus Brg.	
galeatus L.	
ACASTA Leach.	
Spongites Poli.	
CHTHAMALUS Ranz.	
stellatus Poli.	stellatus Poli.
glaber Poli.	gigas Ph.**
OCHTHOSIA Ranz.	
Stroemia Müll.	*Stroemia* Müll.
PYRGOMA Savig.	
sulcatum Ph.	*sulcatum* Ph.

Viventia.	Fossilia.	Viventia.	Fossilia.
CORONULA Lam.		MALACOTTA Schum.	
bissexlobata Blainv.		*aurita* L.	
ANATIFA Brg.		SENOCLITA Schum.	
laevis Brg.		*coriacea* Poli.	
striata Brg.			
POLLICIPES Lam.		ALEPAS Rang.	
Scalpellum L.	carinatus Ph. **	minuta Ph.	

Ex conspectu praecedente statim patet, qualis differentia sit inter faunam recentis aevi periodique tertiariae; sed priusquam de hoc argumento verba faciamus, videamus, qualia sit relatio inter mollusca maris Mediterranei aliorumque marium; similemque disquisitionem de speciebus terrestribus et aquarum dulcium instituamus. Legibus de distributione geographica Molluscorum rite stabilitis unice gravissimas quaestiones geologicas decidere possumus; num deposita tertiaria, diversas testarum species includentes, hanc propter causam diversae aetatis sint, necne; num e natura testarum fossilium climatis mutatio vel constantia demonstrari possit, aliaque similia. Sed eheu! haec nobis obstat difficultas, quod paucissimarum terrarum faunas aliquantam completas certasque habemus, et quod patria in libris generalibus e. gr. Gmelino, Lamarckio etc. indicata saepissime falsa est. Quae igitur e sequentibus disquisitionibus derivantur, approximativa modo sunt, nec certitudinis absolutae laudem reclamare possunt.

FAUNA GROENLANDIAE
CUM FAUNA MARIS MEDITERRANEI COMPARATA.

Fauna groenlandica Othonis Fabricii, opus propter descriptiones fidelissimas, exactissimas, quammaxime egregium, etsi rebus saepius nomina falsa applicata sint, a nr. 381. usque ad 427. Molluscorum testaceorum species 46 modo enumerat, numerus qui absque dubio partem modo molluscorum, non omnia, continet. His adde Cephalopoda duo, Doridem? fuscam, Aeolidiam, Tritoniam et Clionem, (Ascidiasque 8, quas tamen in hoc opere negligimus). Ex hoc numero in M. Mediterraneo occurrunt: *Emarginula cancellata?* (Patella fissurella), *Saxicava arctica*, *Cardium echinatum*, *Nucula minuta?* (Arca minuta Fac. p. 414.), *Mytilus edulis;* nec non *Mya truncata*, quae teste Brocchio ad litus Etruriae accurrit.

FAUNA MARIUM ANGLICORUM
CUM FAUNA MARIS MEDITERRANEI COMPARATA.

Fauna nullius terrae magis explorata est, quam Angliae, et jam dudum quoque testacea sedulo collecta et descripta sunt. Usus sum opere: Fleming history of british animals Edinburgh 1828, et quamvis cl. auctor, quasi consulto, nomina generica in scosa omnino contrario quam reliqui conchyliologi adhibuerit, attamen, opus Montagui consulens, de specierum identitate certior factus sum, quam ob rem huic labori maximam fidem haberi posse puto.

Species sequentes Angliae et regno utriusque Siciliae communes sunt:

BIVALVIA MARINA.

Teredo navalis L.	Solen vagina L.	Solen Legumen L.	Panopaea Adrovandi Men.
Pholas Dactylus L.	— Siliqua L.	— coarctatus L.	Lutraria elliptica Lam.
— candida L.	— Ensis.	Solecurtus strigilatus L.	Scrobicularia piperata L.

Mactra solida L.
— stultorum L.?
Bornia seminolum Ph.? (Kallia rubra Fl.?)
Corbula oucleus Lam.
Pandora obtusa Lam.
Osteodesma corruscaos. Scac. (an norwegicum?)
Thracia pubescens Desh.
Galeomma Turtonii Sow.
Saxicava arctica L.
Venerupis Irus L.
Psammobia vespertioa L.
— costulata Turton.
— feroensis L.
Tellina dooacina L.
— Fabula Gm.
— tenuis Mat. et Rack.
— fragilis L.
— baltica L.

Diplodonta rotundata Mont.
Lucina spioifera Mont.
— commutata Ph.
— Radula Lam.
Lucina lactea Poli non L.
Donax complanata Mont.*)
Mesodesma dooacilla Desh.
Cytherea Chione L.
— exoleta L.
— lincta Lam.
Venus casina L.
— verrucosa L.
— fasciata Donov.
— gallina L.
— oodata Penn.
— radiata Broc.
— decussata L.
— aurea Mat. et Rack.
— laeta Poli.
Cardium achinatum L.

Cardium aculeatum L.
— toberculatum L.
— laevigatum L.
— exigoum L.
— edule L.
— parvum Ph. si C. fasciatom idem.
Isocardia Cor. L.
Arca Noae L.
— navicolaris Brg.
— lactea L.
— barbata L.
Pectuocolus pilosus L.
— violacescens? (nummarius).
Nucula margaritacea Lam.
— minuta L.
Modiola discrepans Lam.
— barbata L.
— lithophaga L.

Mytilus edulis L.
Pinna rudis L.
— pectinata L.
Avicula tarentina Lam.
Lima subauricula Mont.
— tenera Turt.
Pecten Jacobaeus L.
— opercularis L.
— varius L.
— pusio Lam.
Ostrea depressa Ph.? (parasitica Flem.?).
Anomia Cepa L.
— polymorpha Ph.
— margaritacea Poli? (squamula).
— aculeata Mont.

BIVALVIA AQUAE DULCIS.

Cyclas cornea L.
— lacustris Mull.

Cyclas calyculata Drap.
Pisidium obliquum Lam.

Pisidiom fontinale Drap.
Anodonta anatioa L.

BRACHIOPODA.

Terebratola vitrea L.

Terebratula caput serpentis L. (aurita Angl.).

GASTEROPOEA MARINA NUDA.

Doris verrucosa L.
— Argus Boh.

Doris psendo-argus Rapp.
— reticulata Schultz?

Aplysia depilans L.
— punctata Cov.

Elysia viridis? (neapolitaoa D. Ch.?).

GASTEROPODA MARINA TESTACEA.

Chiton laevis Penn.
— fascicularis L.
Patella vulgata L.
Fissurella graeca L.
Emarginula caocellata Ph.
Pileopsis ungarica L.
Calyptraea vulgaris L.
Bulla lignaria L.
— hydatis L.
— truncatula Brg.
— truncata Adams.
Bullaea Planciana Ph.
— ponctata Adams.
Truncatella truncatula.
Rissoa exigua Mich.
— fulva Mich.

Rissoa Calathiscos Mont.
— ventricosa Desm.? (labiosa Flem.?)
Eulima polita L.
— subulata Don.
Chemnitzia elegantissima Mont.
— pallida? Ph. (onica Angl.?)
— scalaris Ph. (simillima Angl.?)
Natica intricata Doo.
— subcarinata Walk.
Janthina bicolor Mke.
Sigaretus perspicuus L.
(Haliotis tubarculata L.).

Tornatella tornatilis L.
Scalaria communis Lam.
Trochus granulatus Born.
— conulus L.
— creoulatus Broc.
— striatus L.
— rogosus L.**)
— Magus L.
Phasianella pulla L.
Turritella communis Riss.
Cerithium fuscatom Costa?
— perversum Lam.
— Lima Brg.
Pleurotoma gracile Mont.
— attenuatum Mont.
— septangulare Mont.

Pleorotoma purporeum Mont.
— lineare Mont.
Fusus achiontus Sow.? (muricatus Flem.?)
Murex Erinaceus L.
Chenopus pes pelecani.
Cassis ondolata L.
Buccinom reticolatum L.
— Ascanias L.
— minimum Mont.
— variabile Ph.? (Nassa ambigua Fl.?)
Marginella laevis Donov.
Cypraea Coccinella Lamk.

---

*) Donax Trunculus Maris germanici a D. Trunculo Mediterraneo satis differt, et speciem peculiarem coostituit.

**) Delphinula calcar Anglorum pullus videtur.

GASTEROPODA TERRESTRIA ET AQUAE DULCIS.

Limax rufus L.	Helix rupestris Drap.	Achatina acicula. Müll.	Physa fontinalis L.
Testacella haliotidea F.Big.	— crystallina Müll.	Pupa muscorum Müll.	Planorbis marginatus Drap.
Vitrina pellucida Müll.	— striata Drap.	— Avana Drap.	— Spirorbis Müll.
Succinea amphibia Drap.	— rotundata Müll.	— antivertigo Drap.	Valvata piscinalis Müll.
Helix pomatia L.?	— aspersa Müll.	— pygmaea Drap.	— cristata Müll.
— pisana Müll.	— arbustorum L.	— pusilla Müll.	Paludina tentaculata L.
— elegans L.	— nemoralis L.	Balea perversa L.	— thermalis L.
— ericetorum Müll.	— hortensis Müll.	Clausilia bidaca Müll.	Ancylus fluviatilis.
— variabilis Drap.	Bulimus acutus Brg.	Cyclostoma elegans Müll.	— lacustris L.
— carthusiana Drap.	— obscurus.	Limnaeus palustris Müll.	
— aculeata Müll.	— lubricus.	— ovatus Müll.	
— nitida Müll.	— Pupa L.	— minutus Drap.	

CEPHALOPODA.

Octopus vulgaris Lam.	Loligo sagittata Lam.	Sepia officinalis L.
Loligo vulgaris Lam.	Sepiola Rondeleti Lam.	

Cl. Fleming enumeravit: 198 Bivalvia marina, 10 Bivalvia aquae dulcis, 5 Brachiopoda, 20 Gasteropoda marina nuda, 191 Gasteropoda marina testacea, 93 Gasteropoda terrestria, 7 Cephalopoda; in summa 524 Mollusca; (Pteropoda, Cirripedia et Dentalium omisit); ipse enumeravi 194 Bivalvia marina, 11 Bivalvia aquae dulcis, 20 Brachiopoda, 13 Pteropoda, 54 Gasteropoda marina nuda, 261 Gasteropoda marina testacea, 180 Gasteropoda terrestria et aquae dulcis, 15 Cephalopoda, 6 Heteropoda, 7 Dentalia, 18 Cirripedia in summa 769 Mollusca, aut, subiatis Pteropodis, Heteropodis, Cirripediis et Dentaliis 725. In mari Mediterraneo occurrunt Mollusca marina (exclusis Pterop. etc.) 534, in mari Angliam alluente 421; Mollusca terrestria et aquae dulcis vivunt in regno utriusque Siciliae 191 in Angliae 103; est igitur numerus Molluscorum absolutus, cum marinorum tum terestrium, in Italia inferiore longe major quam in Anglia, et quidem ratione 1:1,38.

Anglia habet communia cum Sicilia:				Sicilia etc. habet communia cum Anglia:			
E 198 Bivalvib. marinis	84	sive	0,41—42.	E 194 Bivalvib. marinis	84	sive	0,43.
10 Bivalv. aq. dulc.	5	—	—	11 Bivalv. aq. dulc.	4	—	—
5 Brachiopodis	2	—	—	10 Brachiopodis	2	—	—
20 Gasterop. mar. nud.	7	—	0,35.	54 Gasterop. mar. nud.	7	—	0,13.
191 Gasterop. mar. testac.	56	sive	0,29.	261 Gasterop. mar. testac.	56	—	0,21½.
93 Gasterop. terrestr. etc.	45	—	0,48.	180 Gasterop. terrestr. etc.	45	—	0,25.
7 Cephalopodis	5	sive	—	15 Cephaloqodis	5	—	0,30.

Maximam concordiam habent *Bivalvia* (praeter Cephalopoda parum numerosa ideoque certum numerum vix praebentia), minorem Gasteropoda terrestria et aquae dulcis, minimam Gasteropoda marina.

In Italia australi non modo numerus *specierum* major est, sed etiam numerus *generum*, et igitur quoque *varietas formarum*.

Desiderantur enim in Anglia genera:		In Sicilia genera Angliae:		
Clavagella.	Idalia.	Xylophaga.		*Discina.*
Solenomya.	Diphyllidia.	Mya.		*Velutina.*
Scacchia.	Pleurobranchaea.	Sphenia.		Skenea.
Cardita.	Umbrella.	Sanguinolaria.		Cyclostrema.
Chama.	Tylodina.	Cyprina.		*Lacuna.*
Spondylus.	Crepidula.	Ervilia	genera mihi	Polycera.
Thecidea.	Acera.	Lepton	prorsus	Tergipes.
Thetys.	Gasteropteron.	Goodallia	ignota.	Montagua.

Notarchus.	Fasciolaria.
Onchidium.	Tritonium.
Sigaretus.	Ranella.
Haliotis *).	*Cassidaria.*
Siliquaria,	*Columbella.*
Fossarus.	*Mitra.*
Solarium.	Ovula.
Cancellaria.	*Conus.*

Habitus sive physiognomia Faunae, si ita dicere licet, nihilominus magis diversus est, quam ex numeris supra allatis apparet; etenim *species* in Anglia *communissimae* in Italia australi, nisi omnino deficiunt, *rarissimae* sunt, et viceversa. Sic. e. gr.

E *marinis Angliae* desunt in Sicilia, aut rarissime occurrunt:

Patella vulgata, pellucida, virginea, Turbo littoreus, rudis, Trochus cinerarius, Purpura lapillus, Buccinum undatum, glaciale, anglicanum, Fusus antiquus, despectus, turricula (Harpula Manke), Pleurotomata plura; Pecten maximus, obsoletus, Mactrae plures, Tellina punicea, bimaculata, crassa, Astartae nonullae, Cyprina islandica, Pholas crispata et aliae, Mya arenaria etc.

E *terrestribus* et *aquae dulcis:*

Limax agrestis; Helix pomatia, arbustorum, hortensis; Clausilia rugosa, plicatula; Limnaeos auricularius; Physa hypnorum; Planorbis corneus, contortus, Vortex; Paludina vivipara etc.

Contra species in Sicilia frequentissimae aut in Anglia desiderantur aut ibi rarissimae sunt, e *marinis:*

Tellina pulchella, depressa, nitida, Lucina pecten, Donax Trunculus, venusta, Venus geographica, Cardium erinaceum, sulcatum, papillosum, Carditae omnes, Chama gryphoides, Lima inflata, squamosa, Pecten Jacobaeus (in littore Anglico rarus) polymorphus, hyalinus, Spondylus gaederopus, Chiton siculus, Polii etc., Patellae fere omnes, Bulla striata, Narita viridis, Natica Olla, millepunctata, Trochus fragarioides, divaricatus, Fanulum, canaliculatus, Richardi, umbilicaris, Adansoni etc., Monodonta Vicilloti, Jussieui, Phasianella speciosa, Turbo neritoides L. (caerulescens Lam.), Cerithium vulgatum, Fasciolaria lignaria L. (tarentina Lam.), Fusus corneus L. (lignarius Lam.), syracusanus, Murex Brandaris, trunculus, cristatus, Edwardsii, Tritonia omnia, Cassidaria, Buccinum mutabile, corniculum, d'Orbigny, Pusio, neriteum, Columbella rustica etc.

E *terrestribus:*

Helix aperta, vermiculata, candidissima, globularis, atrigata, pyramidata, conica, conoidea, Bulimus decollatus, Achatina folliculus, Paludina rubens etc.

FAUNA INSULARIUM CANARIENSIUM
CUM FAUNA MARIS MEDITERRANEI COMPARATA.

In opere nimis splendido et caro (ideoque Scientiae minus utili, quam si in multorum manibus teri posset) clarissim. Webb et Berthelot non plures quam 196 mollusca enumerata invenimus, et quidem marinorium paucissima. Ex hoc numero in Sicilia occurrunt:

BIVALVIA MARINA:

Saxicava arctica L.	Cardium tuberculatum L.	Pectunculus pilosus L.	Lima squamosa Lam.
Psammobia vespertina L.	— edule L.	Modiola costolata Ris.	Pecten Jacobaeus L.
Lucina lactea Poli.	Cardita calyculata Brg.	Chama gryphoides L.	— Pusio Lam.
— Pecten Lam.	— corbis Ph.	Pinna rudis L.	Spondylus Gaederopus L.
Donax trunculus L.	Arca Noae L.	Avicula tarentina Lam.	Ostrea cochlear Poli.
Venus verrucosa L.	— imbricata Poli.	Lima inflata Lam.	

*) In ipsa Anglia non vivit, sed modo in insulis Normannicis.

BIVALVIA AQUAE DULCIS: Nulla.

BRACHIOPODA: Terebratula truncata L.

PTEROPODA.

Hyalaea tridentata Lam. — gibbosa Rang. Hyalaea trispinosa Lesueur. Cleodora cuspidata Broc. — acicula Rang.

GASTEROPODA MARINA NUDA: nulla

GASTEROPODA MARINA TESTACEA:

Chiton fascicularis L. Patella caerulea L. Emarginula elongata Cost. Chemnitzia elegantissima Mont. Eolima distorta Desh. Janthina bicolor Mke. — nitens Mke. Haliotis tuberculata L.

Scalaria pseudoscalaris Broc. Trochus fragarioides Lam. — Richardi Payr. — Magus L. — rugosus L. Phasianella pulla L. Turritella triplicata Broc. Cerithium vulgatum Brg.

Cerithium Lima Brg. — perversum Brg. Murex Brandaris L. — trunculus L. Tritonium nodiferum L. — scrobiculator L. — cutaceum L. Cassis undulata L. Dolium Galea L.

Purpura haemastoma L. Buccinum mutabile L. — reticulatum L. Columbella rustica L. Mitra Ebenus Lam. Ringicula auriculata Men. Cypraea lurida L. — pyrum L. — spurca L.

GASTEROPODA TERRESTRIA ET AQUAE DULCIS.

Testacella haliotidea F. B. Helix pisana Müll. — cellaria Müll.

Helix maritima Drap. — lenticula Fer. Bulimus ventricosus Drap.

Bulimus Pupa L. — decollatus Brg.

Cyclostoma elegans Müll. Physa fontinalis L.

CEPHALOPODA.

Octopus vulgaris Lamk. Octopus ruber Rafin. Loligo vulgaris Lam. Sepia officinalis L.

In Fauna insularium Canariensium enumerata sunt:

Bivalvia marina 34, aquarum dulcium 0, Brachiopoda 1, Pteropoda 16, Gasteropoda marina nuda 5, Gasteropoda marina testacea 73, Gasteropoda terrestria et aquae dulcis 59, Cephalopoda 8; in summa 196.

Canariae habent communia cum Sicilia:				Sicilia habet communia cum Canariis:			
E 34 Bivalv. marinis	23	sive	0,68.	E 194 Bivalv. marinis	23	sive	0,12.
1 Brachiopodis	1	—	—	10 Brachiopodis	1	—	—
16 Pteropodis	5	—	0,33.	13 Pteropodis	5	—	0,38.
5 Gasterop. mar. nud.	0	—	—	54 Gasterop. mar. nud.	0	—	0.
73 Gasterop. mar. test.	34	—	0,46—47.	261 Gasterop. mar. test.	34	—	0,13.
59 Gasterop. terrest.	10	—	0,17.	180 Gasterop. terrestr.	10	—	0,05.
8 Cephalopodis	4	—	0,50.	15 Cephalopodis	4	—	0,26.

Maximam concordiam iterum ostendunt Bivalvia, minorem Gasteropoda marina testacea, minimam Gasteropoda terrestria, cum fere omnes species terrestres insulis Canariis sint peculiares, eadem lege atque plantae insulis, a continentibus valde remotis, plerumque peculiares neque alibi reperiondae sunt. Numerum specierum terrestrium esse parvum, mollusca aquarum dulcium fere omnino deficere, nemo mirabitur, sed numerus molluscorum marinorum tam parvus est, ut satis superque obstupescamus.

Pauca genera in Sicilia deficientia Canariarum insularum mare adornant: *Voluta, Terebra, Crassatella,* tropicum genus *Conorum* inter 73 Gasteropoda marina jam 4 species habet, sed alia genera tropica Nerita, Strombus, Pterocera, Tridacna nondum apparent.

Species communissimas Siciliae Canariis deesse notamus, c. gr.

Solenes omnes, Tellinae omnes, Cytherea chione, exoleta (quae adhuc in Senegalio occurrit) Venus decussata, geopraphica, gallina, Cardium echinatum, aculeatum, erinaceum papillosum, Pectines fere omnes, Anomiae omnes (ne una quidem species hujus generis

enumeratur), Fissurellae omnes, Calyptraea, Crepidula, Rissoae omnes (unica species enumerator); Naticae omnes species, Vermetus omnes species (nulla enumeratur); Trochus granulatus, conulus, crenulatos, striatus, divaricatus, Fanolum, umbilicaris, Phasianella speciosa, Torbo neritoides L. (non aut); Pleurotoma (nulla species enumeratur); Fusus (nulla species enumeratur), Murex erinaceus, cristatus, Edwardsii, Ranella reticularis L., Tritonium corrugatum, Chenopus pes pelecani, Cassidaria, Buccinum variabile, d'Orbigny, cornicolum, neriteum, Pusio L., scriptum L.; Cypraea Coccinella; Conus mediterraneus.

E *terrestribus* in Canariis desideramus:

Helicem naticoidem, aspersam, vermiculatam, strigatam, variabilem, *Clausilias* omnes, quarum nulla species enumeratur.

FAUNA SENEGALENSIS

CUM FAUNA SICILIAE UTRIUSQUE COMPARATA.

Adansonius in Fauna sua valde incompleta modo 196 species enumeravit, quarum multae adhuc nomine systematico carent, quamvis Galli per saeculum fere inde locorum ab Adansonio exploratorum tranquilli possessores remanserant! Nemo eorem hoc beneficio scientiam auxit. Nihilominus cum magni momenti esset, definire quales maris Mediterranei species usque ad Senegaliam sese extendant, enumerationem Adansonii examini subjicere volui, quantum ex figuris et descriptionibus potui, nomina systematica ipse apponens. Sequentes species siculas ab Adansonio enumeratas inveni:

BIVALVIA MARINA.

Teredo navalis L. Taret,
Solen Legumen L. Molan.
Solecurtus strigilatus L. Golar.
Donax trunculus L. Gafet.
Lutraria piperata L. Calcinelle.
Cytherea exoleta L. Cotan.
Venus verrucosa L. Clonisse.
— decussata L. Lonot.
Pectunculus pilosus? Vovan.
Spondylus Gaederopus L. Guron.

GASTEROPODA MARINA.

Bulla striata Brg. Gosson.
Fissurella graeca L.? Gival.
Crepidula unguiformis Lam. Garnot.
Haliotis tuberculata L. Ormier.
Sigaretus haliotideus L. Sigaret.
Natica millepunctata Lam. Fanel.
Fossarus Adansonii Ph. Eossar.
Trochus Magus L. Dalat.
— umbilicaris L. Lonier.
Trochus fragarioides Lam. Osilin.
Monodonta corallina L. Fujet.
Cerithium vulgatum Brg. Goumier.
Cancellaria cancellata L. Bivet.
Purpura haemastoma L. Sakem.
Cassis Saburon Brg. Saburon.
Columbella rustica L. Siger.
Mitra lutescens Lam. Gousol.
Cypraea lurida L. Pucelage D.

E 58 Bivalvibus marinis in Sicilia occurrunt 10 sive 0,17.
E 131 Gasteropodis marinis in — — 18 — 0,14.

En, etiam haec terrarum regio legem comprobat, Bivalvia per spatium longe majus extendi, quam Gasteropoda.

Differentia Faunae senegalensis longe major est atque Canariensis. Canariae cum Sicilia communia habent Bivalvia marina 0,68 Senegalia modo 0,17; illae cum Sicilia communia Gasteropoda marina 0,46—47, Senegalia modo 0,14. In Senegalia genera tropica Volutam, Terebram, Strombum, Neritam s. strict., numerosos Conos, Cypraeas, Marginellas, Ostreas offendimus, Pectines omnes praeter speciem minutissimam, Essan, deficere miramur.

FAUNA MARIS RUBRI

CUM FAUNA UTRIUSQUE SICILIAE COMPARATA.

Species in Mari Rubro a cl. Hemprichio et Ehrenbergio collectas quondam Berolini jubente Ehrenbergio examinavi, descripsi, ad publicandum disposui, sed in lucem non prodierunt.

runt. Earum catalogum cum Molluscis Siculis comparans, inveni, Mari Rubro adjacentibusque terris esse communia cum Sicilia:

BIVALVIA MARINA:

Solen Vagina L.
— Legumen L.
Mactra stultorum L.
— inflata Broun.
Corbula revoluta Broc.
Diplodonta rotundata Mont.
Lucina lactea Poli.
Lucina pecten Lam.
Mesodesma donacilla Lam.
Donax trunculus L.
Venus verrucosa L.
— decussata L.
Cytherea exoleta L.
— lincta Lam.
Cardita calyculata Brg.
Arca Noae L.
— tetragona Poli.
— barbata L.
— diluvii Lam.
Pectunculus violacescens Lam.
Nucula margaritacea Lam.
Chama gryphoides L.
Modiola discrepans Lam.
— Petagnae Scac.
— lithophaga L.
Pinna squamosa L.
— nobilis L.
Spondylus aculeatus Chemn.
Ostrea cristata. Born.

BIVALVIA AQUAE DULCIS: nulla

BRACHIOPODA in Mari Rubro nulla observata sunt.

PTEROPODA: unum: Odontidium rugulosum Ph. **)

GASTEROPODA MARINA NUDA: nulla

GASTEROPODA TERRESTRIA.

Succinea Pfeifferi Rossm.
Helix pisana Müll.
Helix striata Drap.
— lenticula Fér. *)
Paludina rubens Mke.
— thermalis L.

GASTEROPODA MARINA.

Patella caerulea. L.
— lusitanica Gm.
— tarentina Lam.
— fragilis Ph.
Fissurella graeca L.
— costaria Desh.
— rosea Lam.
Bulla striata Brg.
— truncata Adams.
Eulima polita L.
Chemnitzia elegantissima Mont.
Truncatella truncatula.
Paludina thermalis L.
Rissoa glabrata v. M.
Natica olla M. d. S.
— millepunctata Lam.
Nerita viridis L.
Janthina bicolor Mke.
Haliotis tuberculata L.
Tornatella tornatilis L.
Trochus crenulatus Broc.
— striatus L.
— Adansonii Payr.
Trochus varius Gm.
Cerithium vulgatum Brg.
— mamillatum Riss.
— Lima Brg.
— perversum Brg.
Fasciolaria lignaria L.
Fusus corneus L. non aut.
— syracusanus L.
— rostratus Olivi.
Murex Trunculus L.
Tritonium variegatum Lam.
Ranella lanceolata Mke.
Dolium Galea L.
Buccinum variabile Ph.
— mutabile L.
— gibbosulum L.
Mitra lutescens Lam.
Marginella clandestina Broc.
— miliacea L.
— minuta Pf.
Cypraea moneta L.
— erosa L.

CEPHALOPODA: Octopus vulgaris Lam.

In mari Rubro collegerunt Hemprich et Ehrenberg Bivalvia marina 127, Bivalvia aquae dulcis 5, Brachiopoda nulla, Pteropoda tria, Gasteropoda marina nuda 23, Gasteropoda marina testacea 248, Cephalopoda 7, Cirripedia 10. Igitur

Mare Rubrum habet communia cum Sicilia:				Sicilia habet communia cum Mari Rubro:			
E 127 Bivalvibus marinis	29	sive	0,23.	E 187 Bivalvibus marinis	29	sive	0,16.
E 5 Bivalvibus aq. dul.	0	—	—	E 11 Bivalvibus aquae dulc.	0	—	—
E 3 Pteropodis	1	—	—	E 13 Pteropodis	1	—	—
E 23 Gasterapodis mar. nudis	0	—	—	E 54 Gasteropodis mar. nud.	0	—	—
E 248 Gast. mar. testaceis	44	—	0,18.	E 313 Gasterop. mar. testac.	44	—	0,14.
E 30 Gasterop. terrestr.	5	—	0,16.	E 186 Gasterop. terrestr.	5	—	0,02.
E 10 Cirripedibus	3	—	—	E 18 Cirripedibus	3	—	0,16.
E 7 Cephalopodis	1	—	—	E 15 Cephalopodis	1	—	—

*) Secundum Webb et Berthelot in Aegypto occurrit.

**) Praeter Odontidium rugulosum Hyalaeam longirostrem et quadridentatam e M. Rubro vidi.

Ex his patet, Faunam Maris Rubri plures species cum Mediterraneo communes habere, quam Senegaliam. Etenim Bivalvia marina cum Sicilia communia sunt in Senegalia 0,17; in Mari Rubro 0,23; Gasteropoda marina cum Sicilia communia in Senegalia 0,14; in Mari Rubro 0,18. Iterum confirmatur lex, Bivalvia per majorem mariam tractum diffusa esse quam Gasteropoda.

Habitus Faunae, ut ita dicam, tamen longe magis diversus. ***Genera*** **multa sicula Mari Rubro desunt, e. gr.** Teredo, Pholas, Solenomya, Pandora, Thracia, Mesodesma, Astarte, Isocardia, Anomia, Crepidula, Coriocella, Siliquaria, Chenopus, Cassidaria. **Plura genera** ***Maris Rubri*** **in Sicilia frustra quaeruntur, e gr.:** Aspergillum, Sanguinolaria, Anatina, Cyrene, Tridacna, Crassatella, Aetheria, Crenatula, Perna, Vulsella, Malleus, Plicatula, Pedum, Siphonaria, Nerita s. strict., Ampullaria, Melania, Melanopsis, Pyramidella, Oliva, Ancillaria, Harpa, Ricinula, Terebra, Turbinella, Strombus, Pterocera.

Majorem adhuc differentiam specierum numerus constituit. In Mari Rubro 5 Chamas, 10 Pinnas, 11 Ostreas, 4 Neritas, 19 Conos, 16 Cypraeas, 10 Mitras, 6 Terebras, 17 Cerithia, 8 Strombos **habemus; in Siculo plures** Chitones (8), Naticas (10), Trochos (27), Pleurotomata (28), Buccina (28).

Species in Sicilia ***communes*** **plerasque in M. Rubro deficere jure exspectamus. Ex his praesertim nomino:** Solen Siliqua, Tellina pulchella, donacina, planata, tenuis, depressa, Donax venusta, Cytherea Chione, Venus gallina, geographica, Cardia omnia, Cardita sulcata, Isocardia cor, Pectunculus pilosus, Modiola barbata, Mytilus edulis, Lima inflata, Pectines omnes, Anomiae omnes, Pileopsis ungarica, Crepidula unguiformis, Bulla Hydatis, Rissoae fere omnes, Natica millepunctata, intricata, Scalaria communis, Trochus granulatus, conulus, fragarioides, rugosus, Fanulum, Magus (quem Tr. erythraeus Brochi repraesentat) Monodonta Viailloti, Jussieui, Turbo neritoides L. (non auct), Murex Brandaris, erinaceus, cristatus, Edwardsii, Buccinum d'Orbigny, corniculum, neriteum, pusio, scriptum, Columbella rustica, Cypraea lurida, pyrum, coccinella etc.

Inter Bivalvia numerus praegrandis Monomyarum Mare Rubrum distinguit.

FAUNA INSULARUM SECHELLARUM ET AMIRANTIUM
CUM FAUNA ITALIAE INFERIORIS COMPARATA.

Cl. H. Dufo in Ann. des Sc. nat. 2me série. vol. XIV. 1840. Mollusca testacea 276 enumeravit, species minutas (consulto?) omittens; nempe: ***Gasteropoda marina testacea*** **220;** ***Gasteropoda terrestria*** **11;** ***Gasteropoda aquae dulcis*** **2;** ***Bivalvia marina*** **43. (Cephalopoda, Pteropoda, Brachiopoda, Gasteropoda marina nuda non enumeravit). Ex his in M. Mediterraneo occurrunt:**

Modiola lithophaga L.	Janthina fragilis Lam. *). Cypraea annulus L.	Cypraea helvola L.
Lima squamosa Lam.	Tornatella tornatilis L. — moneta L.	Dolium Galea L.
Bulla Ampulla L.		

Sed monendum est, Bullam Ampullam, Cypraeam annulum, monetam, helvolam, rarissimos aut dubios M. Mediterranei incolas esse.

FAUNA LITTORIS ORIENTALIS AMERICAE BOREALIS
CUM FAUNA ITALIAE INFERIORIS COMPARATA.

Enumeratio Molluscorum Statuum Unitorum Americae mihi nulla nota est, atque omnia subsidia eheu! ad eam formandam in vol. II. et V. Journal of the academy of natural sciences, quae ipse possideo, nec non in Say American Conchology usque ad tab. 50., qualis in bibliotheca Regia berolinensi exstat, mihi constant. Opera cl. Lea, quae benevolentiae ejus debeo, ad

*) An J. bicolor Menke?

hunc finem nihil contribuunt. Ex his paucissimis fontibus hauriens video modo in ditione Statuum Unitorum species acqueates siculas inveniri:

Scrobicularia piperata (Amphidesma transversum Say. Am. Conch. t. 28. a specim. ad Cuxhafen lectis nihil differt).

Paludina porata Say (siquidem eadem est, atque *idria*).

— *thermalis* L. (sub nom. Turbinis minuti Say ex America species duas diversas accepi, quarum minor a P. thermali diversa non videtur, sed specimina bona non sunt).

Crepidula unguiformis (Cr. plana Say. nehilum quidem differt, nec sub varietatis titulo distingui potest).

Scalaria communis Lam.? (in America modo varietas alba et minor occurrit, quae forte species diversa est).

Longe plures species Mediterranei Maris in America boreali occurrere dubitare non possumus, confirmante cl. Say, qui in Conchyliogia americana de Paludina vivipara ait: „this appears to be one of the *many* species, that are common to North America and Europe."

FAUNA CUBENSIS

CUM FAUNA ITALIAE INFERIORIS COMPARATA.

Ad hanc comparationem instituendam uti potui catalogo 289 specierum Cubensium a cl. *Pfeiffero* (in Wiegmann's Archiv für Naturgesch. 1839. 40.) dato, nec non illo, quem confecit cl. *d'Orbigny* in Ramon de la Sagra histoire physique etc. de l'île de Cuba, quem nondum completum et ad nr. 293. modo ductum vidi. Duas tresve species addere potui, a fratre Eunomo anno 1835 ad Matanzas lectas, et a Pfeiffero vel Dorbignyo omissas. Dubios Siciliae incolas signo (†) notavi.

Lucina pecten Lam? — Pf.
Arca Noae L. — Pf.
Pectunculus marmoratus L. — Pf. (a piloso differre non videtur).
Chama gryphoides L. — Pf.
Modiola tulipa Lam. — Pf.
— discrepans L. — Ph.
— lithophaga L. — Pf.
Pinna pectinata L. — Pf.
Lima squamosa Lam. — Pf.
Pecten gibbus L. (cfr. p. 57.) — Pf.
Hyalaea tridentata Gm. — R.
— trispinosa Les. — R.
Cleodora lanceolata Péron. — R.
— cuspidata Rang. — R.
— spinifera Rang. — R.
— striata Rang. — R.
Cleodora acicula Rang. — R.
Odontidium rugulosum Ph. — Ph.
Fissurella graeca L. — Pf.
— costaria Desh.? — Pf.
Crepidula unguiformis Lam. — Ph.
Bulla striata Brg. — Pf. R.
Physa acuta Drap. — R.
Truncatella truncatula Drap. *). — R.
Chemnitzia elegantissima Mont. Pf.
Narita versicolor Gm. — R. Pf. (†)
— viridis L. — R. Pf. Ph.
Janthina bicolor Menke. — R.
— nitens Menke. — R.
Sigaretus haliotideus L.? — R.
Trochus carneolus Lam. — R. Pf. (†)
Trochus hippocastanum Lam. — R. Pf. (†)
Turbo muricatus L. — R. Pf. (†)
Phasianella speciosa v. Mühlf.? — Pf.
Cerithium vulgatum Brg. — Pf.
— perversum Brg. — Pf. cfr. pag. 182.
— trilineatum Ph. — Pf.
Atlanta Peronii — R.
Tritonium variegatum L.
Pleurotoma attenuatum Mont. — Pf.
— cinctellum Pf. — Pf. **)
Marginella minuta Pf. — Pf.
Cypraea Annolus L. — R. (†)
Octopus rober Raf. — R.
— vulgaris Lam. — R.

Conclusiones generales inde deducere, catalogi nimis incompleti vetant.

*) Truncatellas Cubenses cl. d'Orbigny pro varietates speciei europaeae habet, qui vero cum Pfeiffero eas pro speciebus agnoscit, hanc speciem hic cancellet.

**) Si Pl. rugulosum cum hoc conjungendum est.

FAUNA NOVAE HOLLANDIAE OCCIDENTALIS

CUM ILLA ITALIAE INFERIORIS COMPARATA.

Comparationis ansam praebuit Molluscorum Novae Hollandiae specimen, quod scripsit cl. Menke, et in quo species 263 enumerat. Ex his in Mediterraneo ocurrunt:

Lutraria solenoides Lam.	Modiola lithophega L.	Succinea oblonga.	Cypraea annulus L. (†)
Mactra helvacea Chemn.	Lima squamosa Lam.	Paludina thermalis L.	— Moneta L. (†)
Arca tetragona Poli.	Bulla striata Brg.	Mitra lutescens Lam.	

Species per maximum spatium extensae hae sunt:

Solen Legumen L. Anglia, M. Med.. Senegal, M. Rubr.
— Vagina L, Anglia, M. Med., M. Rubr.
Solecortus strigilatus L., Anglia, M. Med., Senegal.
Scrobicularia piperata Anglia, M. Med., Senegal Ora Americae borealis.
Sexicava arctica L. Grönland., Anglia, M. Med., Canariae.
Psammobia vespertina L. Anglia, M. Med., Canariae.
Diplodonta rotundata Mont. Anglia, M. Med., M. Rubr.
Lucina lactea Poli. Anglia, M. Med., Canariae, M. Rubr.
Cytherea exoleta L. Anglia, M. Med., Senegal, M. Rubr.
Venus verrucosa L. Anglia, M. Med., Canariae, Senegal, M. Rubr.
— decussata L. Anglia, M. Med., Senegal; M. Rubr., Moluccae. *)
Cardium echinatum L. Grönland., Anglia, M. Medit.
Arca Noae L. **) Anglia, M. Med.. Canariae, Senegal?, M. Rub., Cuba.
Pectunculus pilosus L., Anglia. M. Med., Canariae, Senegal, Cuba.
Mytilus edulis L. Grönland., Anglia, M. Med., Insula Chiloë (cfr. p. 52.).
Pecten Jacobaeus L. Anglia (rarus), M. Med., Canariae.
Chiton fascicularis L. Anglia, M. Med., Canariae.
Fissurella graeca L. Anglia, M. Med., Canariae, Senegal, M. Rubr., Cuba.
Bulla striata Brg. M. M., Canariae, Senegal, M. Rubr., Antillae, Nova Hollandia.
Janthina bicolor Menke. Anglia, M. Med., Canariae, M. Rubr., Cuba, Sechellae?
Paludina thermalis L. M. Balticum, M. German., thermae Apponenses, M. M., Oasis Ammonis in Libya, N. Hollandia, Status Uniti.
Haliotis tuberculata L. Anglia ***), M. Med., Canariae, Senegal, M. Rubr.
Cerithium perversum Brg. Anglia, M. Med., Canariae, M. Rubr., Cuba.
— Lima Brg. Anglia, M. Med., Canariae, M. Rubr.

Species Mari Mediterraneo, Canariis, Senegaliae et M. Rubro communes, longe plures, enumerare minus necessarium esse duco.

COMPARATIO

INTER FAUNAM UTRIUSQUE SICILIAE RECENTEM

atque

PERIODI TERTIARIAE FOSSILEM.

E tellure tertiaria Italiae inferioris fere unice fossilia marina, perpauca aquae dulcis, terrestria fere nulla collegi. Enumeravi autem:

*) Specimina inde habui a cl. Wintero, paullo minora, intus rubentia, caeterum nihilum quidem diversa. Linnaeus ed. XII. p. 1136. ait: V. decussata „habitat in *O. Indico*." et M. Medit. tacet.
**) In Anglia rara.
***) Ad Jersey et Guernsey, vix in Anglia ipsa.

	viva	fossilia
Bivalvia marina	188	231
Bivalvia aquae dulcis	11	1
Brachiopoda	10	13
Pteropoda	13	5
Gasteropoda marina nuda	54	0
Gasteropoda terrestria et aquae dulcis	186	12
Gasteropoda testacea marina *)	313	322
Heteropoda	6	0
Cephalopoda	15	0
Cirripedia	18	5
	814	589

In statu fossili solummodo occurrere possant Bivalvia marina 188, Brachiopoda 10, Pteropoda 11 (exclusis Cymbulia et Tiedemannia); Gasteropoda testacea marina 313, Cirripedia 15 (exclusis Malacotta, Senoclita et Alepade) in summa 537; numerus testaceorum marinorum fossilium autem est 576. *Videmus igitur, in periodo tertiaria maria, quae tunc Italiae inferioris locum obtinebant, numerum molluscorum vix aliquantulum majorem aluisse, quam nostro aevo.* Relatio inter ordines primarios tamen paullo diversa fuit, *numerus Bivalvium et Brachiopodum paullo major fuit quam in nostris temporibus.* Etenim e numero totali:

Bivalvia marina in nostro aevo sunt	0,35;	in periodo tertiaria fuerunt	0,40.
Brachiopoda marina	0,02;	— — — — fere	0,025.
Pteropoda	0,02;	— — — — —	0.01.
Gasteropoda testacea marina	0,58;	— — — — —	0.56.
Cirripedia	0,03;	— — — — —	0,01.

Ex his factis concludere possumus, in periodo tertiaria littora minora et pauciora adfuisse, majoremque tractum a mari occupatum fuisse, quam in aevo praesenti, non vero continentis partem majorem in fundum maris immersam fuisse. **)

Jam in similitudinem vel dissimilitudinem utriusque Faunae accuratius inquiramus:

Inter species illas 537 marinas, quae in statu fossili occurrere possent, sequentes 169 inter fossilia non inveni:

BIVALVIA.

Clavagella balanorum Scac.	Corbula revoluta Broc.	Venus aurea Mat. et Rack.	Pinna vitrea Gm.
— angulata Ph.	Pandora flexuosa Sow.	— Beudanti Payr.	Lima inflata Lam.
Teredo navalis L.	Thracia uvalis Ph.	— nitens Ph. et Sc.	Pecten sulcatus Lam.
— Bruguieri Delle Ch.	— Fabula Ph.	Cardium scabrum Ph.	— Testae Bivon.
— palmulata D. Ch.	Galeomma Turtoni Sow.	— parvum Ph.	— gibbus Lam.
Pholas candida L.	Venerupis decussata Ph.	Arca scabra Poli.	Spondylus aculeatus Chemn.
Solen Legumen L.	Tellina Fabula Gm.	— imbricata Poli.	Anomia aspera Ph.
Panopaea Aldrovandi Men.	— Costae Ph.	Pectunculus lineatus Ph	— scabrella Ph.
Scrobicularia piperata Gm.	— baltica L.	Modiola costulata Riss.	— pectiniformis Poli.
— Cottardi Pay.	Lucina? bipartita Ph.	Pinna truncata Ph.	— elegans Ph.
Erycina ovata Ph.	Scacchia elliptica Scac.	— rudis L.	— margaritacea Poli.
Bornia seminulum Ph.	— ovata Ph.	— pectinata L.	— aculeata Mont.
Solenomya mediterranea.	Venus geographica Gm.	— muricata Poli.	
	— laeta Poli	— marginata Lam.	

*) Exclusis Aplysiis, Pleurobranchisque, quorum testa nonnisi in singulis rarissimis casibus in visceribus terrae servari potest, sed inclusis Dentaliis.

**) Relationem inter singulas *familias* quaerere supersedi, propterea quod omnes fere familias mere artificiales et arbitrarias esse censeo.

BRACHIOPODA.

Orthis lunifera Ph.
— neapolitana Scac.
Orthis anomioides Ph. et Scac.
Thecidea mediterranea Riss.

PTEROPODA.

Hyalaea gibbosa Rang.
— vaginella Cantr.
Cleodora cuspidata Q. et G.
— striata Rang.
† Cleodora acicula Rang.
† — zonata D. Ch.

GASTEROPODA.

Chiton pulchellus Ph.
— Polii Ph.
— Rissoi Pay.
— laevis Penn.
— variegatus Ph.
— cajetanus Poli.
Patella Rouxii Payr.
— caerulea L.
— fragilis Ph.
Emarginula Huzardi Payr.
Fissurella rosea Lam.
Pileopsis militaris Pult.
Thyreus paradoxus Ph.
Crepidula gibbosa Dfr.
Bullaea planciana Ph.
Bulla vestita Ph.
— ovolata Broc.
— Ampulla L.
— diaphana A. et Mag.
Rissoa elata Ph.
— violacea Desm.
— similis Scac.
— Auriscalpium L.
— clathrata Ph.
— coronata Scac.
— radiata Ph.
Rissoa rodis Ph.
— gracilis Ph.
— cingulata Ph.
— tenera Ph.
— subsulcata Ph.
— fulva Mich.
— labiata v. Mühlf.
— soluta Ph.
Truncatella littorina D.Ch.
— ?fusca Ph.
— atomus Ph.
Chemnitzia scalaris Ph.
— obliquata Ph.
† Narita versicolor Lam.
Natica marochiensis Lam.
— helicina Broc?
Janthina bicolor Mke.
— nitens Mke.
— patula Ph.
Sigaretus haliotideus L.
Vermetus semisurrectus Bivon.
Scalaria pulchella Bivon.
— crenata L.
Delphinula exilissima Ph.
Solarium Discus Ph.
Trochus granolatus Born.
— dubius Ph.
— pumilio Ph.
— unidentatus Ph.
— villicus Ph.
— leucophaeus Ph.
— Racketti Pay.
— pygmaeus Ph.
† — carneolus Lam.
Turbo neritoides L.
— littoreus L.
† — muricatus L.
† — obtusatus L.
Scissurella plicata Ph.
— striatula Ph.
Cerithium laevigatum Ph.
Pleurotoma purpureum Mont.
— costolatum Riss.
— multilineolatum Desh.
— pusillum Scac.
— plicatum Lam.?
— taeniatum Desh.
— Bertrandi Pay.
— laevigatum Ph.
Pleurotoma secalinum Ph.
— Laviae Ph.
Pyrula squamulata Ph.
† — Santangeli Mar.
Murex tetrapterus Bronn.
Tritonium variegatum Lam.
— Scrobiculator L.
— cutaceum L.
Chenopus serresianus Mich.
Cassidaria depressa Ph.
Dolium Galea L.
Buccinum Scacchianum Ph.
— candidissimum Ph.
† — Tinei Mar.
† — Lefebvrii Mar.
Terebra aciculata Lam.
Ovula carnea L.
† Cypraea annulus L.
† — moneta L.
— erosa L.
— helvola L.
Dentalium rubescens Desh.

CIRRIPEDIA.

Balanus intermedius Ph.
— hemisphaericus Brg.
Balanus galeatus L.
Acasta Spongites Poli.
Chthamalus glaber Poli.
Coronula bissexlocata Blain.
Anatifa laevis Brg.
Anatifa striata Brg.
Pollicipes Scalpellum L.

Habemus igitur post periodum tertiariam in mari mediterraneo ortas species sequentes:

E Bivalvib. recentis aevi	[188]	in periodo tertiaria defuerunt	35	sive	0,19.
— Brachiopodis recentis aevi	[10]	— — — —	4	—	0,40.
— Pteropodis — —	[6]	— — — —	6	—	0,58.
— Gasteropodis testaceis marinis	[313]	— — — —	97	—	0,31.
— Cirripedibus — —	[15]	— — — —	9	—	0,60.

Contra inter 589 species testaceorum marinorum omnino exstinctae sunt sequentes:

BIVALVIA.

Aspergillum maniculatum Ph.
Clavagella bacillaris Desh.
— sp.
Pholas vibonensis Ph.
Solen tenuis Ph.
Solecurtus multistriatus Scac.
Panopaea Faujasii Men.
— Bivonae Ph.
Anatina oblonga Ph.
— pusilla Ph.
Scrobicularia tenuis Ph.
Erycina pusilla Ph.
— angulosa Bronn.
— longicallis Scac.

Erycina similis Ph.
Corbula crispata Scac.
— costellata Desh.
Thracia ventricosa Ph.
— elongata Ph.
Tellina pusilla Ph.
— pleurosticta Ph.
— ovata Sow.
— elliptica Broc.
— strigillata Ph.
Diplodonta Lupinus Broc.
Lucina transversa Bronn.
— albella Lam.
Scacchia inversa Ph.
Astarte laevigata v. Münst.
Cytherea fragilis Ph.
Venus senilis Broc.
Venus vetula Bast.
— ? miliaris Ph.
Cardium multicostatum Broc.
Hippagus acutecostatus Ph.
Arca mytiloides Broc.
— Breislaki Bast.
— aspera Ph.
— obliqua Ph.
— pectunculoides Scac.
Pectunculus variabilis Sow.
— auritus Broc.
— minutus Ph.
— pygmaeus Ph.
Nucula placentina Lam.
— excisa Ph.
— striata Lam.
— pusio Ph.
— glabra Ph.
— cuspidata Ph.
— dilatata Ph.
— pellucida Ph.
— decipiens Ph.
Chama dissimilis Bronn.
Modiola grandis Ph.
— phaseolina Ph.
— sericea Bronn.
Mytilus antiquorum Sow.
Arcinella laevis Ph.
Perna Soldanii Desh.
Pecten cristatus Bronn.
Pecten Alessii Ph.
— latissimus Broc.
— palmatus Lam.
— scabrellus Lam.
— rimulosus Ph.
— antiquatus Ph.
— fimbriatus Ph.
— pygmaeus v. Münst.
— semicostatus v. Münst.
Hinnites laevisseulus Ph.
Plicatula mytilina Ph.
Ostrea belluvacina Lam.
— praegrandis Ph.
— longirostris Lam.
— foliosa Broc.
Anomia striata Broc.

BRACHIOPODA.

Terebratula grandis Blum.
— bipartita Broc.
Terebratula biplicata Sow.
— sphenoidea Ph.
Terebratula septata Ph.
— euthyra Ph.
Orthis eusticta Ph.

GASTEROPODA.

Emarginula decussata Ph.
Brocchia sinuosa Broc.
Bulla convoluta Broc.
— laevis Ar. et Mag.
Aplysia? deperdita Ph.
— ? grandis Ph.
Melania? soluta Ph.
Valvata? striata Ph.
Rissoa sculpta Ph.
— reticulata Ph.
— textilis Ph.
— areolata Ph.
— substriata Ph.
— canaliculata Ph.
Eulima Scillae Scac.
— affinis Ph.
— Bulimus Scac.
Chemnitzia pusilla Ph.
— Terebellum Ph.
Natica undata Ph.
— tigrina Dfr.
Scalaria trinacria Ph.
— plicosa Ph.
— crispa Lam.
Delphinula nitens Ph.
— elegantula Ph.
Bifrontia? zanclaea Ph.
Solarium reticulatum Ph.
Solarium pseudoperspectivum Broc.
Trochus crispus Kön.
— millegranus Ph.
— parvulus Ph.
— bullatus Ph.
— patulus Broc.
— gemmulatus Ph.
— filosus Ph.
— glabratus Ph.
— crispulus Ph.
— euomphalus Ph.
— strigosus Gm.
— suturalis Ph.
— marginulatus Ph.
— Ottoi Ph.
— cinctus Ph.
Scissurella aspera Ph.
Turitella tornata Broc.
— vermicularis Broc.
— subangulata Broc.
Cerithium calabrum Ph.
— tricinctum Broc.
Scaea stenogyra Ph.
Pleurotoma cataphractum Broc.
— tarquatum Ph.
— dimidiatum Broc.
Pleurotoma galeritum Ph.
— pygmaeum Ph.
— noduliferum Ph.
— sigmoideum Bronn.
— harpula Broc.
— Columnae Scac.
— comma Sow.
— Imperati Scac.
— decussatum Ph.
— semiplicatum Bronn.
— Tarentini Ph.
— Payraudeaui Desh.
— Maggiori Ph.
— Turricula Broc.
— Renieri Scac.
— carinatum Biv. fil.
Cancellaria hirta Broc.
— coronata Scac.
Fusus longiroster Broc.
— clavatus Broc.
— scalaris Broc.
— rudis Ph.
— politus Ren.
Murex vaginatus De Cr. et J.
— multilamellosus Ph.
Chenopus pesgraculi Bronn.
Chenopus desciscens Ph.
Strombus coronatus Dfr.
Cassidaria striata Sow.
Purpura cyclopum Ph.
Buccinum serratum Broc.
— musivum Broc.
— granulatum Ph.
— spinulosum Ph.
— acutecostatum Ph.
— pusillum Ph.
— exile Ph.
Columbella Greci Ph.
Mitra cupressina Broc.
Voluta rarispina Lam.
Ancillaria obsoleta Broc.
Conus Brocchii Bronn.
— demissus Ph.
Dentalium sexangulum Gm.
— multistriatum Desh.
— sulcatum Lam.
— substriatum Desh.
— tetragonum Broc.
— incertum Desh.
— coarctatum Lam.
— striatum Lam.
— triquetrum Broc.
— Ovulum Ph.

CIRRIPEDIA.

Chthamalus gigas Ph.

Inter	231	Bivalvia, quae in periodo tertiaria vixerunt, exstinctae sunt species	77	sive	0,29.
—	13	Brachiopoda — — — — — — — —	7	—	0,54.
—	5	Pteropoda — — — — — — — —	0	—	—
—	322	Gasteropoda marina testacea — — — — —	108	—	0,31.
—	5	Cirripedia — — — — — — —	1	—	—

Si vero respicimus ad physiognomiam, ut ita dicam, utriusque Faunae, tertiariae et recentis, species *frequentiores* nempe contemplantes, differentia longe major fit. Etenim videmus *species non admodum paucas* quidem in *utroque aevo frequentes* fuisse, e. gr.: Cardium echinatum, tuberculatum, edule, papillosum, Pectunculus violacescens, Nucula margaritacea, Pecten Jacobaeus, opercularis, varius, Natica millepunctata, Trochus conulus, crenulatus, rugosus, magus, Turritella communis, Cerithium vulgatum, Lima, Buccinum mutabile, Dentalium Dentalis, Entalis — *multas species* vero *in periodo tertiaria frequentes jam exstinctas aut raras* esse factas, uti: Solen coarctatus, Psammobia feroënsis, Diplodonta rotundata, Lucina Radula, Venus radiata, vetula, Pectunculus minutus, Natica sordida, Trochus crispus, millegranus, Fusus rostratus, Pleurotomata plura, Murex vaginatus, Buccinum semistriatum, Marginella auriculata, Dentalium striatum, strangulatum etc. — Videmus denique *permultas species*, *in aevo nostro frequentissimas in periodo tertiaria rarissimas fuisse aut omnino defecisse*, sicuti Pholas dactylus, Solen legumen, Mactra stultorum, Pandora flexuosa, Psammobia florida, Tellina planata, tenuis, Lucina lactea, Donaces omnes, Venus gallina, decussata, geographica, lacta; Carditae fere omnes, Chama gryphoides, Modiola barbata, Mytilus minimus, Lima inflata, squamosa, Pecten hyalinus, Spondylus gaederopus, Patellae omnes, Fissurella rosea, gibba, Bulla striata, Haliotis tuberculata, Janthinae, Trochus granulatus, fragarioides, Fanulum, canaliculatus, Richardi, Adansonii, umbilicaris, Turbo neritoides, Fasciolaria lignaria, Tritonium nodiferum, cutaceum, Buccinum variabile, pusio, d'Orbignyi, Columbella rustica, Cypraeae fere omnes.

Inter species fossiles nonnullae enumerantur, quae nondum exstinctae sunt, sed in maribus Siciliam alluentibus desiderantur, nempe:

Mya truncata L., in Groenlandia, in Mari Atlantico boreali, obvia, etiam in Etruria.
Lutraria solenoides Lam., in Oceano europaeo, ad littora Galliae etc.
Tellina crassa L. in mari Germanico.
Lucina columbella Lamk. in mari Senegalensi.
Lucina pensylvanica L. in oceano Americano.
Cyprina islandica L. in mari Germanico, ad Islandiam etc.
Cardium hians Broc. ad littus algeriae, in oceano atlantico calidiore.
Lima bullata Turton. in mari Germanico.
Pecten medius Lamk.? in mari Rubro.
Ostrea edulis L. in mari Germanico.
Patella vulgata L. in mari Germanico.
Niso terebellum Chemn. ad insulas Nicobares.
Vermetus intortus Lam. ad insulas Antillas.
Trochus strigosus Gm. ad littora Maroccensia.
Fusus contrarius L. in oceano Atlantico boreali.
Buccinum undatum L. in oceano Atlantico boreali usque ad Groenlandiam.
Terebra fuscata Broc. ad Senegaliam.
Dentalium elephantinum L. in mari Indico.
Dentalium multistriatum Desh. in mari Indico?
Dentalium coarctatum Lamk. in canali Anglico.

Videamus utrum ex differentia inter Faunam recentem et Faunam periodi tertiariae de *differentia climatis* certi quid argumentari possit. Durante periodo tertiaria clima calidius fuisse,

fuisse, aliquis forte e sequentibus speciebus conjiceret: Aspergillum maniculatum, Perna Soldanii, Plicatula mytilina, Strombus coronatus, Terebra fusca et duplicata, Voluta rarispina, Ancillaria obsoleta, nam ad genera pertinent, quae *maribus calidioribus* sunt peculiaria; Cytherea multilamella, in *C. Cygno* Lamk, quae in mari Chinensi (non, uti cl. Deshayes suspicatur, in M. Mediterraneo) vivit, analogon suum habet; Trochus crispus in Tr. conchyliophoro; Terebra fusca Broc. (senegalensis) in Senegalia vivit. At si consideramus species nonnullas fossiles in statu vivo maria Septentrionalia incolere, Myam truncatam L., Cyprinam islandicam, Fusum contrarium etc., et ex numero 399 specierum fossilium in statu recenti cognitorum modo 19. i. e. 0,05. in Mari Mediterraneo non vivere, hoc nobis certissimum videtur: *clima in periodo tertiaria in Italia inferiori nihil aut saltem perparum calidius fuisse, quam in nostris diebus est.*

Deposita periodi tertiariae non omnia ejusdem aetatis esse, jam dudum geologi statuerunt, atque ex proportione specierum exstinctarum non sine aliqua ratione aetatem eorum accuratius determinare voluerunt. Hanc ob rem nostri est, videre qualis sit haec proportio in singulis locis, ubi testae fossiles a nobis repertae sunt.

Prope Buccheri, Caltagirone, Caltanissetta, Castrogiovanni (Ennam), Girgenti (Agrigentum), Piazza, Syracusas invenimus:

Solen siliqua B.
— coarctatus B.
Solecurtus strigilatus B.
Panopaea Faujasii So. Cnis. P.
Corbula nucleus B. So. G. Sy. Cnis.
Mactra solida Cnis. Cgiov.
— inflata Cgir.
— triangula G. Cgir.
Tellina donacina Sy.
— pulchella Cgir.
Lucina spinosa B.
— columbella So. *
— pensylvanica Bu. *
— *transversa* B. Cgir.
Donax semistriata Cgiov.
Astarte incrassata G.
Cyprina islandica Cnis. *
Cytherea exoleta G. So.
— rudis Cgir.
— Cyrilli G.
— lincta G. B. Cnis.
— multilamella Cnis. G. Cgir. *
Venus *senilis* B. Cnis.
— verrucosa G. Cnis. P.
— gallina G. Cnis.
— radiata G. Sy.
Cardium tuberculatum B. Cnis.
— rusticum Cnis.
— ciliare S. B. Cnis. Cgir.
— laevigatum G.
— echinatum Cnis. G. P.
Isocardia Cor. B. Sy.
Cardita sulcata S. B. G. Cnis. P.
— aculeata Sy.
Arca diluvii B. Cnis.
Arca Noae So.
— barbata So.
— *mytiloides* Caltniss. Cgir. P.
— *Breislaki* Cnis.
Pectunc. glycym. B. G.
— pilosus B. G. P.
— violacescens P. Cnis. G. Cgir.
— *auritus* G.
Nucula *placentina* G.
— sulcata G.
— emarginata B. Sy.
— margaritacea B. G. Cnis.
Chama gryphoides B. Sy.
Avicula tarentina Bu.
Modiola incurvata Cnis.
Pinna sp. Catnis. P.
— Cnis.
Pecten *Alessii* Cgiov.
— Jacobaeus G. Sy. Cgiov.
— opercularis Cnis. G. P. Sy.
— aspersus P. Sy.
— varius B. Sy.
— pusio B. Sy.
— *cristatus* B. Cgiov. Sy.
— *latissimus* Asaro.
Anomia Ephippium Cnis.
— polymorpha G.
Ostrea plicatula G.
— cristata Cnis.
— cochlear Sy.
— lamellosa Cgiov.
— *bellovacina* So.
— *longirostris* Sy.
Terebratula *grandis* Sy. Cgir.
Terebratula *bipartita* Sy.
Bulla striata B.
— *laevis* Cgirone.
Crepidula unguiformis G.
Calyptraea vulgaris Cnis.
Niso terebellum B. Cnis. *
Natica millep. P. Bu. Cnis. Cgir. G.
— sordida B. Cnis. G. P.
Scalaria planicosta G.
Trochus *patulus* So.
— Magus So.
— rugosus B. Sy. P.
Monodonta corallina Sort.
Turritella vulgaris B. G. Sy.
— triplicata Cgir.
— *tornata* G.
— *vermicularis* G.
— *subangulata* B.
Cerithium pulchellum So.
Pleurotoma *cataphractum* B.
— *Turricula* B. So.
Cancellaria hirta Cnis.
Fusus syracusanus So.
— *politus* B.
— lignarius B.
Murex brandaris B. Cnis. G. P.
— trunculus Cnis.
Tritonium corrugatum B.
Chenopus *pes graculi* B.
— pes pelecani G.
Strombus *coronatus* B.
Purpura *cyclopum* So.
Buccinum *semistriatum* B. Cnis. G. Cgir.
— gibbosulum Cnis.

Buccinum ascanias B. P.
— prismaticom B.
— *serratum* Cnis. P.
— reticulatum G.
— mutabile B. G.
— scriptum G.
Terebra duplicata B.
Mitra cornea Sort.
Voluta rarispina Sort.
Ringicula auricolata B.
Ancillaria obsoleta So.
Conus Brocchii Buc.
Conus demissus So.
Dentalium sexangulum Buc.
Dentalium Dentalis Cnis.
— Entalis Sy.
— alephant. B. G. *
— *striatum* Sy.

Ex hoc numero species 42 in mari Siculo non occurrunt i. ed. 0,34. et omnino exstinctae sunt species 37 sive 0,30; vel si loca singula consideramus

E 41	speciebus	Buccheri lectis	in M. M.	desunt	14 = 0,34,	exstinctae	12 = 0,30.
E 14	—	Caltagirone	—	—	5 = 0,38,	—	4 = 0,30.
E 35	—	Caltanissetta	—	—	12 = 0,34,	—	10 = 0,29.
E 39	—	Agrigenti	—	—	8 = 0,20,	—	6 = 0,15.
E 17	—	Sortino	—	—	9 = 0,53,	—	9 = 0,53.
E 20	—	Syracusis	—	—	5 = 0,25,	—	5 = 0,25.

Prope Palermo fossilia occurrunt:

Aspergillum maniculatum Ph.
Clavagella bacillaris Dsh.
— *sp.*
Gastrochaena Polii Ph.
Solen Vagina L.
— Ensis L.
— *tenuis* Ph.
— coarctatus L.
Solecurtus strigilatus L.
— candidus Ren.
Panopaea Faujasii Man.
— *Bivonae* Ph.
Mya truncata L. *
Anatina *oblonga* Ph.
— *?pusilla* Ph.
Lutraria elliptica Lam.
Erycina Renieri Bronn.
— *pusilla* Ph.
— *angulosa* Bronn.
Mactra stultorum L.
— solida L.
— triangula Ren.
Scrobicularia tenuis Ph.
Bornia inflata Ph.
— complanata Ph.
Ptychina biplicata Ph.
Corbula nucleus Lam.
— longirostris.
Pandora obtusa Lam.
Osteodesma corruscans Scac.
Thracia *ventricosa* Ph.
— pubesceos Leach.
— phaseolina Kien.
— *elongata* Ph.
Saxicava arctica L.
Saxicava rugosa L. *
Psammobia faroensis.
Tellina donacina L.
— distorta Poli.
— balaustina L.
— *pusilla* Ph.
— crassa L. *
— planata L.
— serrata Broc.
— depressa Gm.
— fragilis L.
— *ovata* Sow.
— *elliptica* Broc.
— *strigilata* Ph.
Diplodonta rotundata Mont.
— *Lupinus* Broc.
Lucina pecten Lam.
— Radula Lam.
— spinosa Mont.
— commutata Ph.
— digitalis L.
— fragilis Ph.
— lactea Poli.
— *transversa* Bronn.
Scacchia inversa Ph.
Donax trunculus L.
— vanusta Poli.
Astarte incrassata Broc.
Cyprina islandica L. *
Cytherea Chione L.
— rudis Poli.
— Cyrilli Scac.
— exoleta L.
— multilamella Lam. *
— *fragilis* Ph.
Venus casina L.
Venus verrucosa L.
— fasciata Don.
— *senilis* Broc.
— gallina L.
— radiata Broc.
— undata Penn.
— *vetula* Bast.
— decussata L.
— *?miliaris* Ph.
Cardium Deshayasii Payr.
— echinatum L.
— aculeatum L.
— erinaceum Lam.
— tuberculatum L.
— sulcatum Brg.
— laevigatum L.
— papillosum Poli.
— minimum Ph.
Cardita aculeata Poli.
Isocardia cor L.
Arca navicularis Brg.
— barbata L.
— lactea L.
— diluvii Lam.
— *pectunculoides* Scac.
Pectunculus glycymeris L.
— pilosus L.
— violacescens Lam.
— *minutus* Ph.
— *pygmaeus* Ph.
Nucula *placentina* Lam.
— sulcata Bronn.
— margaritacea Lam.
— emarginata Lam.
— minuta L.
— *pygmaea* v. Münst.
Chama gryphoides L.
Chama gryphina Lam.
— *dissimilis* Bronn.
Modiola *phaseolina* Ph.
— Tulipa? Lam.
— discrepans Lam.
— Petagnae Scac.
— *sericea* Bronn.
Arcinella laevis Ph.
Avicula tarentina Lam.
Lima tenara Turt.
— subauricula Mont.
Pecten Jacobaeus Lam.
— polymorpus Bronn.
— hyalinus Poli.
— aspersus Lam.
— opercularis L.
— pes felis L.
— varius L.
— Pusio L.
— *rimulosus* Ph.
— *pygmaeus* v. M.
Plicatula mytilina Ph.
Ostrea plicatula L.
— cristata Lam.
Anomia *striata* Broc.
— Ephippium L.
— polymorpha Ph.
Terebratula bipartita Broc.
Orthis truncata L.
— *eusticta* Ph.
— detruncata Chemn.
Hyalaea tridentata Forsk.
— trispinosa Les.
Cleodora cuspidata Q. et G.
— lanceolata Rang.
Odontidium rugulosum Ph.

Patella ferruginea Gm.
— scutellaris Blainv.
— tarentina Lam.
— lusitanica Gm.
Tylodina Rafinesquii Ph.
Emarginula cancellata Ph.
— pileolus Mich.
Fissurella graeca L.
— costaria Desh.
— gibba Ph.
Pileopsis ungarica L.
Brocchia sinuosa Bronn.
Calyptraea vulgaris Ph.
Crepidula unguiformis Lam.
Bullaea punctata Adams.
Bulla lignaria L.
— Hydatis L.
— truncatula Brg.
— acuminata Brg.
— *convoluta* Broc.
— mammillata Ph.
Aplysia depardita Ph.
— grandis Ph.
Rissoa oblonga Desm.
— exigua Mich.
— monodonta Biv.
— Calathiscus Mont.
— Montagui Payr.
— labiata Ph.
— *reticulata* Ph.
— *textilis* Ph.
— suturalis Ph.
— *substriata* Ph.
— elongata Ph.
— Bruguieri Pay.

Eulima nitida Lam.
— acicula Ph.
— *Scillae* Ph.
— *affinis* Ph.
Chemnitzia *Terebellum* Ph.
Natica Olla M. d. S.
— millepunctata Lam.
— *tigrina* Dfr.
— sordida Swains.
— macilenta Ph.
Coriocella perspicua Ph.
Vermetus gigas Biv.
— triqueter Biv.
— intortus Lam.
Scalaria trinacria Ph.
Orbis foliaceus Ph.
Solarium pseudoperspectivum Broc.
Trochus *crispus* Kön.
— conulus L.
— laevigatus Ph.
— Laugieri Payr.
— *millegranus* Ph.
— crenulatus Broc.
— striatus L.
— articulatus Lam.
— rugosus L.
— sanguineus L.
— *exilis* Ph.
— Magus L.
— Guttadauri Ph.
— umbilicaris L.
— canaliculatus Lam.
Monodonta corallina L.
— Jussieui Payr.

Phasianella pulla L.
Turritella triplicata Broc.
— communis Riss.
Cerithium vulgatum L.
— perversum Brg.
— Lima Brg.
Scaea stenogyra Ph.
Pleurotoma *Columnae* Scac.
— *semiplicatum* Bon.
— reticulatum Ren.
— Philberti Mich.
— Leufroyi Mich.
— Volutella Val.
— gracile Mont.
— Vauquelini Payr.
— rugulosum Ph.
— ginnannianum Scac.
— elegans Scac.
— striolatum Scac.
— nanum Scac.
Cancellaria coronata Scac.
Fusus contrarius L. *
— corneus L.
— rostratus Olivi.
— *longiroster* Broc.
— pulchellus Ph.
— craticulatus Broc.
— echinatus Sow.
— corallinus Scac.
Murex Erinaceus L.
— Edwardsii Payr.
— vaginatus D. Cr.
Tritonium nodiferum Lam.

Tritonium corrugatum Lam.
Chenopus pes pelecani L.
— *desciscens* Ph.
Cassidaria tyrrhena Gm.
Cassis saburon Lam.
Buccinum prismaticum Broc.
— *serratum* Broc.
— *musivum* Broc.
— Ascanias Brg.
— variabile Ph.
— *pusillum* Ph.
— undatum L. *
— *exile* Ph.
— *striatum* Sow.
— *semistriatum* Broc.
— scriptum L.
Columbella rustica L.
Mitra lutescens Lam.
Marginella secalina Ph.
— minuta Pf.
— laevis Donov.
Ringicula auriculata Men.
Ovula adriatica Sow.
Cypraea spurca L.
— Coccinella Lam.
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium Dentalis L.
— Entalis L.
— *striatum* Lam.
— strangulatum Desh.
— subulatum Desh.
— pusillum Ph.
Balanus.

E 135 Bivalvibus	in M. M. non occurrunt	39	sive	0,29	exstinctae sunt	34	sive	0,25.
E 4 Brachiopodis	— — — — —	2	—	—	—	2	—	—
E 5 Pteropodis	— — — — —	0	—	—	—	0	—	—
E 135 Gasteropodis	— — — — —	29	—	0,21	—	27	—	0,20.
E 279 Molluscis	— — — — —	70	—	0,25	—	63	—	0,23.

Prope Messinam legit cl. Otto.

Solen tenuis Ph.
Panopaea Aldrovandi [?].
— *Faujasii* Men.
— *Bivonae* Ph.
Mactra triangula Ren.
Saxicava arctica L. [?] *)
Petricola lithophaga Retz.
Tellina pulchella Lam.

Tellina fragilis L.
— *ovata* Sow.
— *elliptica* Broc.
— planata L.
Lucina pecten Lam.
— lactea Poli.
— Radula Lam.
Donax complanata Don.

Cytherea Chione L.
— rudis Poli.
Venus casina L.
— verrucosa L.
— fasciata Don.
— decussata L.
— laeta Poli [?].
Cardium ciliare L.

Cardium tuberculatum L.
— rusticum Chemn.
— papillosum Poli.
Cardita sulcata Lam.
— calyculata Brg.
Arca Noae L.
— navicularis Brg.
— barbata L.

*) Nomine Chamae coralliophagae.

Arca lactea L.
— *mytiloides* Broc.
Pectunculus glycymeris.
— *minutus* Ph.
— *pygmaeus* Ph.
Nucula sulcata Bronn.
Modiola lithophaga L.
Mytilus edulis L.
Lima tenera Turt.
— subauricula Mont.
— squamosa Lam.
Pecten polymorphus Bronn.
— opercularis L.
— Jacobaeus L.
— varius L.
— pes felis L.
— hyalinus Poli.
— pusio L.
— sulcatus Lam.
Spondylus Gussonii Costa.
Ostrea *foliosa* Broc.
Anomia Ephippium L.
— *striata* Broc.
— polymorpha Bronn.
Terebratula *grandis* Blum.
— *sphenoidea* Ph.
— vitrea L.
— caput serpentis L.
Orthis truncata L.
Crania ringens Hon.
Patella Gussoni Costa.
— lusitanica Gm.
— ferruginea Gm.
— scutellaris Blainv.
Fissurella graeca L.
— costaria Desh.
Tylodina Rafinesquii Ph.
Pileopsis ungarica L.
Emarginula cancellata Ph.
— elongata Costa.
Bullaea punctata Adams.
Cyclostoma? delicatum Ph.
Rissoa ventricosa Desm.
— Montagui Peyr.
— Bruguieri Peyr.
Eulima nitida Lam.
— polita L.
Chemnitzia pallida Ph.
Natica intricata Don.
— marochiensis Lam.
— millepunctata Lam.
— olla M. d. S.
Haliotis tuberculata L.
Scalaria communis Lam.
Vermetus gigas Bivon.
— semisurrectus Biv.
— glomeratus Bivon.
— subcancellatus Biv.
Orbis foliaceus Ph.
Bifrontia? zanclaea Ph.
Solarium stramineum Gm.
— luteum Lam.
Trochus *bullatus* Ph.
— conulus L.
— laevigatus Ph.
— striatus Gm.
— crenulatus Broc.
— *parvulus* Ph.
Trochus *gemmulatus* Ph.
— rugosus L.
— *glabratus* Ph.
— sanguineus L.
— Adansoni Peyr.
— — var. helicoides.
— varius Gm.
— strigosus Gm.
— Fanulum Gm.
— cingulatus Broc.
— fragarioides Lam.
— articulatus Lam.
— canaliculatus Lam.
— *marginulatus* Ph.
— *Ottoi* Ph.
Monodonta corallina L.
— Jussieui Peyr.
— Vieilloti Payr.
Phasianella pulla L.
Turritella communis Riss.
— triplicata L.
— *tornata* Broc.
— quadricarinata Broc.
Cerithium vulgatum Brg.
— mammillatum Riss.
— laevigatum Ph.?
— lacteum Ph.
— perversum Brg.
Pleurotoma granum Ph.
— attenuatum Mont.
— crispatum De Cr.
— *Turricula* Broc.
— Philberti Payr.
Fusus echinatus Sow.
Fusus corallinus Scac.
— lamellosus De Cr.
— cornous L.
Murex Brandaris L.
— Trunculus L.
— *vaginatus* De Cr.
— distinctus De Cr.
Ranella lanceolata Mke.
Chenopus pes graculi Bronn.
Buccinum *serratum* Broc.
— scriptum L.
— variabile Ph.
— candidissimum Ph.
— prismaticum Broc.
— corniculum Olivi.
— neriteum L.
— pusio L.
— *granulatum* Ph.
Colombella rustica L.
Mitra Ebenus Lam.
Marginella secalina Ph.
— clandestina Broc.
Ovula Spelta L.
Cypreea Coccinella Lam.
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium Dentalis L.
— Entalis L.
— *multistriatum* Desh.
Balanus Tulipa Poli.
Chthamalos *giganteus* Ph.
Pollicipes carinatus Ph.
Pyrgoma sulcatum Ph.

E 56 Bivalvibus in M. M. non occurrunt	9 sive 0,16;	omnino exstinctae sunt	9 sive 0,16.
E 6 Brachiopodis	— — — 2 — —	— —	— 2 — —
E 100 Gasteropodis	— — — 16 — 0,16;	— —	— 15 — 0,16.
E 4 Cirripedibus	— — — 2 — —	— —	— 2 — —
E 166 Molluscis	29 — 0,17;		28 — 0,17.

Prope Militello legi:

(In tufo basaltico, in Cava di Foschega, in Cava de Monaci, inter Militello et Palagonia).

Solen Siliqua L.
— coarctatus L.
Solecurtus strigilatus L.
Mactra triangula Ren.
Corbula nucleus Lam.
Psammobia vespertina L.
Lucina lactea Poli.
— *transversa* Bronn.
— fragilis Ph.
Lucina *pensylvanica* L.? *
— Redula Lam.
— digitalis L.
— spinosa Mont.
Diplodonta rotundata Mont.
Tellina *pleurosticta* Ph.
— donacina L.
Astarte incrassata Broc.
Cytherea multilamella L.
— Chione L.
— exoleta L.
— lincta Lam.
— rudis Poli.
— Cyrilli Scac.
Venus casina L.
— fasciata Don.
— verrucosa L.
Venus gallina L.
— radiata Broc.
Cardium aculeatum Brg.?
— echinatum L.
— tuberculatum L.
— *multicostatum* Broc.
— laevigatum L.
— edule L.
— exiguum Poli.

Cardium papillosum Poli.
Cardita sulcata Brg.
— aculeata Poli.
— trapezia Brg.
Isocardia cor L.
Arca *Breislaki* Bast.
Pectunculus glycymeris L.
— *pygmaeus* Ph.
Nucula margaritacea Lam.
— sulcata Bronn.
— Pella L.
— minuta L.
Chama gryphoides L.
Pinna.
Modiola.
— tulipa Lam.
Spondylus gaederopus L.
Pecten Jacobaeus L.
— opercularis L.
— hyalinus Poli.
— varius L.
— Pusio Lam.
— polymorphus Bronn.
Ostrea lamellosa Broc.
— *bellovacina* Lam.
— cristata L.
Anomia Ephippium L.
Anomia *striata* Broc.
— polymorpha Ph.
Terebratula *grandis* Blum.
— *bipartita* Broc.
— vitrea L.
Fissurella graeca L.
— costaria Desh.
Emarginula pileolus Mich.
Pileopsis ungarica L.
Calyptraea vulgaris Ph.
Crepidula unguiformis Lam.
Bulla Utriculus Br.
— lignaria L.
— *convoluta* Broc.
Truncatella truncatula.
Auricula conoidea Broc.
Paludina thermalis L.
Rissoa oblonga Desm.
— monodonta Biv.
— Calathiscus Mont.
— Montagui Payr.
— pulchella Ph.
Eulima subulata Don.
Natica *tigrina* Defr.
— intricata Don.
— macilenta Ph.
Corioceila perspicua L.
Scalaria communis Lam.
Vermetus subcancellatus Biv.
Trochus conulus L.
— *millegranus* Ph.
— crenulatus Broc.
— striatus L.
— euomphalus Ph.
— Magus L.
— *cinctus* Ph.
Phasianella pulla L.
Turritella *tornata* Broc.
— *vermicularia* Broc.
— subangulata Broc.
— communis Riss.
Cerithium vulgatum Brg.
— fuscatum Costa.
— mammillatum Riss.
— Lima Brg.
— trilineatum Ph.
Pleurotoma Philberti Mich.
— Vauquelini Pay.
— *comma* Sow.
Fusus syracusanus L.
— corallinus Scac.
Murex brandaris L.
Murex trunculus L.
Chenopus pes pelecani L.
Buccinum prismaticum Broc.
— Ascanias Brg.
— variabile Ph.
— *granulatum* Ph.
— mutabile L.
— corniculum Ol.
— scriptum L.
— *semistriatum* Broc.
— neriteum L.
Mitra Ebenus Lam.
— Savignyi Payr.
Ringicula auriculata Men.
Marginella clandestina Broc.
Cypraea coccinella Lam.
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium *elephantinum* L.?
— Dentalis L.
— Fissura Lam.?
— strangulatum Desh.
— subulatum Desh.

E	61	Bivalvibus in M. M. non occurrunt	8	sive	0,13;	exstinctae sunt	7	sive	0,11.
E	2	Brachiopodis — — — —	2	—	—	— —	2	—	—
E	69	Gasteropodis — — —	10	—	0,15;	— —	9	—	0,13.
E	132	Molluscis — — —	20	—	0,15;	— —	18	—	0,14.

Prope Sciaccam legi:

Mactra inflata Bronn.?
— solida L.
Corbula nucleus L.
Lucina spinosa Mont.
Donax complanata Donov.
Astarte incrassata Broc.
Cyprina islandica L. *
Cytherea axoleta L.
— rudis Poli.
— *multilamella* Lam.
Venus verrucosa L.
— fasciata Don.
— *senilis* Broc.
— radiata Broc.
Cardium echinatum L.
— tuberculatum L.
— papillosum Poli.
Arca diluvii Lam.
Arca lactea L.
Pectunculus glycymeris L.
— violacescens Lam.
Nucula sulcata Bronn.
— margaritacea Lam.
— minuta L.
Pecten Jacobaeus L.
— opercularis L.
— varius L.
Ostrea cristata Born.
— sp.
Patella scutellaris Blain.
Calyptraea vulgaris Ph.
Pileopsis ungarica L.
Rissoa calathiscus Lask.
Natica olla M. d. S.
— millepunctata Lam.
— solida Swains.
Tornatella tornatilis L.
Trochus conulus L.
— Magus L.
— *suturalis* Ph.
Turritella communis Riss.
— triplicata Broc.
Cerithium vulgatum Brg.
Pleurotoma Leufroyi Mich.
Cancellaria cancellata L.
Fusus contrarius Lam. *
Murex Brandaris L.
— cristatus Broc.
— Edwardsii Pay.
— *vaginatus* De Cr.
Chenopus pes pelecani L.
Buccinum *musivum* Broc.
— Ascanias Brg.
— variabile Ph.
— mutabile L.
— scriptum L.
— gibbosulum L.
Columbella rustica L.
Mitra lutescens Lam.
Cypraea coccinella Lam.
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium *elephantinum* L.
— Dentalis L.
— Eutalis L.
Balanus Tulipa Rang.

E 65 Molluscis in M. Mediterraneo non occurrunt 7 sive 0,11, exstinctae sunt 3—4 sive 0,06.

Ad Cefali prope Cataniam legi:

Solen Vagina L.
— Siliqua L.
Mactra triangula Ren.
Corbula nucleus Lam.
Erycina Renieri Bronn.
Pandora flexuosa Sow.
Psammobia faroensis L.
Tellina pulchella Lam.
— distorta Poli.
— tenuis Mat. et Rack.
— nitida Poli.
Lucina commutata Ph.
— lactea Poli.
Donax Trunculus L.
— venusta Poli.
Cyrena Gemellari Ph.
Cytherea Chione L.
— rudis Poli.
— lineta Lam.
Venus fasciata Don.
— Gallina Lam.
— radiata Broc.
Cardium echinatum L.
— aculeatum Lam.
— *multicostatum* Broc.
— *hians* Broc. *
— tuberculatum L.
— papillosum Poli.
— exiguum Lam.
Cardium edule L. var. crassum Desh.
— — var. rusticum Chemn.
Arca lactea L.
Pectunculus violacescens Lam.
Nucula sulcata Bronn.
— margaritacea Lam.
— emarginata Lam.
Chama gryphoides L.
Pecten Jacobaeus L.
— opercularis L.
Spondylus Gaederopus L.
Ostrea cochlear Poli.
— cristata Born.
— depressa Ph.
Anomia Ephippium L.
Emarginula elongata Costa.
— solidula Costa.
Fissurella costaria Desh.
Bulla Utriculus Broc.
— truncatula Brg.
Aplysia?
Valvata? striata Ph.
Rissoa oblonga Desm.
— monodonta Bivon.
— Calathiscus Lask.
Eulima subulata Don.
Natica millepunctata Lam.
— olla M. d. S.
— sordida Swains.
— macilenta Ph.
Tornatella tornatilis L.
Scalaria planicosta Bivon.
— communis Lam.
Siliquaria anguina L.
Solarium stramineum Gm.
Trochus conulus L.
— laevigatus Ph.
— rugosus L.
— varius Gm.
— canaliculatus Lam.
— Richardi Pay.
— Adansoni Payr.
Monodonta Vieilloti Pay.
— Jussieui Payr.
Phasianella pulla L.
Turritella communis Riss.
Cerithium perversum Lam.
— Lima Brg.
— lacteum Ph.
Pleurotoma Philberti Mich.
— gracile Mont.
— Ginnannianum Sc.
Pleurotoma Maggiori Ph.
— striatum Scac.
Fusus corneus L.
— craticulatus Broc.
Murex Brandaris L.
— trunculus L.
— *vaginatus* De Cr.
Ranella lanceolata Mke.
Chenopus pes pelecani L.
Cassidaria tyrrhena Gm.
Cassis ondulata L.
Buccinum *musivum* Broc.
— asperulum Broc.
— variabile Ph.
— d'Orbigny Pay.
— mutabile L.
— *semistriatum* Broc.
— neriteum L.
— gibbosulum L.
— scriptum L.
Colombella rustica L.
Mitra lutescens Lam.
— Savignyi Pay.
Ringicula auriculata Men.
Cypraea coccinella Lam.
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium Dentalis L.
— Fissura Lam.?
— strangolatum Desh.

E 43 Bivalvibus in M. Mediterraneo non occurrunt 3 sive 0,09; exstinctae sunt 2 sive 0,06.
E 66 Gasteropodis — — — — — — 6 — 0,09; — — 6 — 0,09.
E 109 Molluscis — — — — — — 9 — 0,09; — — 8 — 0,08.

Prope Nizzeti (haud procul ab Aci Castello) legi:

Mactra triangula Ren.
Corbula nucleus Lam.
Tellina distorta Poli.
Astarte incrassata Broc.
Cytherea Chione L.
Venus fasciata Donov.
— verrucosa L.
— radiata Broc.
Cardium echinatum L.
Cardium papillosum Poli.
— laevigatum L.
Cardita aculeata Poli.
— corbis Ph.
Arca lactea L.
— diluvii Lam.
Pectunculus glycymeris Lam.
Pectunculus pilosus Lam.
— violacescens Lam.
Nucula sulcata Bronn.
— margaritacea Lam.
Pecten Jacobaeus L.
— maximus L. *
— opercularis L.
— polymorphus Bronn.
— aspersus Lam.
Anomia Ephippium L.
Calyptraea vulgaris Ph.
Rissoa oblonga Desm.
— calathiscus Lask.
— Montagui Pay.
— Bruguieri Payr.
Natica millepunctata Lam.
— sordida Swains.
Natica macilenta Ph.?
Scalaria planicosta Biv.
Vermetus subcancellatus Bivon.
— glomeratus Bivon.
Fossarus Adansonii Ph.? (Maravignia?).
Trochus conulus L.
— striatus L.
— rugosus L.
— sanguineus L.
— Magus L.
— Fanulum L.
— Guttadauri Ph.
Monodonta Jussieui Payr.
Turritella communis Riss.
Cerithium vulgatum Brg.
Cerithium Lima Brg.
Pleurotoma gracile Mont.
— Vauquelini Payr.
Fusus rostratus Olivi.
— craticulatus Broc.
— echinatus Sow.
Murex cristatus Broc.
— Edwardsii Mke.
— *vaginatus* De Cr. et J.
— trunculus L.
Chenopus pes pelecani L.
Buccinum prismaticum Broc.
— *musivum* Broc.
— Ascanias Brg.
— variabile Ph.

Buccinum mutabile L.
— *semistriatum* Broc.
— neriteum L.
— scriptum L.
Mitra lutescens Lam.
— Savignyi Payr.
Ringicula auriculata Men.
Cypraea Coccinella Lam.
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium Dentalis L.
— *multistriatum* Desh.
Dentalium Entalis L.
— strangulatum Desh.

E 26 Bivalvibus in M. Mediterraneo non occurrunt 1 sive 0,04; exstinctae sunt 0 sive 0.
E 50 Gasteropodis — — — — — — 4 — 0,08; — — 4 — 0,08.
E 76 Molluscis — — — — — — 5 — 0,06; — — 4 — 0,05.

Prope Melazzo legi:

Bornia complanata Ph.
Saxicava rugosa L. *
Venerupis Irus L.
Tellina donacina L.
Lucina Pecten Lam.
— commutata Ph.
— lactea Poli.
— Radula Lam.
Astarte incrassata Broc.
Cytherea Chione Lam.
Venus verrucosa L.
— casina L.
— fasciata Don.
— Gallina L.
Cardium aculeatum L. (Otto).
— tuberculatum L. (Otto).
— edule L.
— papillosum Poli.
Cardita calyculata Brg.
Arca Noae L.
— tetragona Poli.
— barbata L.
— lactea Lam.
Pectunculus glycymeris L.
— violacescens Lam.
Chama gryphoides L.
Mytilus edulis L.
— — var. antiquorum Sow.
Lima squamosa Lam.
Pecten opercularis L.
— varius L.
Anomia Ephippium L.
Terebratula grandis Blum.
Chiton siculus Gray.
Patella ferruginea Gm.
— lusitanica Gm.
— caerulea L.
Gadinia Garnoti Payr.
Fissurella costaria Desh.
— graeca L.
— gibba Ph.
Pileopsis ungarica L.
Calyptraea vulgaris Ph.
Crepidula unguiformis L.
Rissoa oblonga Desm.
— calathiscus Lask.
— Montagui Pay.
— Bruguieri Pay.
Truncatella truncatula.
Natica millepunctata Lam.
Natica Valenciennesii Pay.
— macilenta Ph.
Haliotis tuberculata L.
Fossarus Adansonii Ph.
Scalaria pseudoscalaris Broc.
Trochus *crispus* Kön.
— crenulatus Broc.
— striatus L.
— fragarioides Lam.
— articulatus Lam.
— sanguineus L.
— Fanulum L.
— canaliculatus Lam.
Monodonta Vieilloti Pay.
— Jussieui Pay.
— limbata Ph.
Phasianella pulla L.
Turritella triplicata Broc.
Cerithium vulgatum Brg.
— fuscatum Cost.
— Lima Brg.
— lacteum Ph.
— perversum Brg.
Pleurotoma Vauquelini Pay.
Fusus corneus L.
Fusus rostratus Olivi.
— corallinus Scac.
Murex Trunculus L.
— Erinaceus L.
— cristatus Broc.
— Edwardsii Pay.
Ranella lanceolata Mke.
Tritonium corrugatum Lam. (Otto).
Strombus *coronatus* Dfr. (Otto).
Cassis undulata L. } (Otto).
— Saburon Lam. }
Buccinum variabile Ph.
— mutabile Ph.
— neriteum L.
— Pusio L.
— scriptum L.
Columbella rustica L.
Mitra lutescens Lam.
— Savignyi Pay.
Volvaria secalina Ph.
— miliacea L.
Conus mediterraneus Brg.
Balanus balanoides Ranz.

E 98 Molluscis in M. Mediterraneo non occurrunt 4 sive 0,04; exstincta sunt 3 sive 0,03.

Prope Monasterace in Calabria legi:

Mactra solida L.
Lucina spinosa Mont.
Pectunculus violacescens Lam.
— *auritus* Broc.
— *minutus* Ph.
Nucula *excisa* Ph.
Nucula *pellucida* Ph.
— sulcata Bronn.
Natica sordida Swains.
Pleurotoma *carinatum* Bivon.
— *torquatum* Ph.
— *nodulosum* Ph.
Fusus *rudis* Ph.
Murex *vaginatus* De Cr. et J.
Chenopus *pes graculi* Bronn.
Buccinum *spinulosum* Ph.
— *acutecostatum* Ph.
Buccinum *semistriatum* Broc.
Dentalium *tetragonum* Broc.
— *striatum* Lam.
— *incertum* Desh.
— *substriatum* Desh.

E 22 Molluscis omnino exstincta sunt 17 sive 0,77.

E regionibus Calabriae inter Catanzaro et Crotonem legi:

(ad Cutro, S. Mauro, S. Severina, Crotonem, Scandali).

Solen coarctatus L.
Corbula nucleus Lam.
Astarte incrassata Broc.
Cytherea multilamella Lam. *
— rudis Poli.
Venus radiata Broc.
Cardium echinatum L.
— ciliare L.
Cardium sulcatum.
— edule L.
— — var. rusticum.

Cardium papillosum Poli.
Pectunculus glycymeris L.
— violacescens Lam.
— *auritus* Broc.
— *minutus* Ph.
Nucula sulcata Brunn.
— minuta L.
— *striata* Lam.
— *excisa* Ph.
— *pygmaea* v. M.
Pecten *cristatus* Bronn.?
— opercularis L.
— aspersus Lam.
Ostrea lamellosa Broc.?
Anomia *striata* Broc.
Bulla utriculos Broc.
Melania? soluta Ph.
Natica millepunctata Lam.
— sordida Swains.
Solarium stramineum Gm.
Trochus *millegranus* Ph.
— Magus L.
Turritella *subangulata* Broc.
— triplicata Broc.
— cummunis Riss.
— *tornata* Broc.
Cerithium vulgatum Brg.
— *tricinctum* Broc.
— *calabrum* Ph.
Fusus echinatus Sow.
— *clavatus* Broc.
— *rudis* Ph.
Fusus rostratus Olivi.
Cancellaria coronata Scac.
Pleurotoma gracile Mont.
— *Imperati* Scac.
— *sigmoideum* Bronn.
— *dimidiatum* Broc. var. min.
— attenuatum Mont.
— *Renieri* Scac.
— *Harpula* Broc.
Murex vaginatus De Cr.
Rostellaria pes graculi Bronn.
Cassidaria *striata* Sow.
Buccinum prismaticum Broc.
Buccinum reticulatum L.
— *semistriatum* Broc.
— minus Scac.
Terebra fuscata Gm.
Mitra zonata Riss.
— *cupressina* Broc.
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium elephantinum L.
— strangulatum Desh.
— Dentalis L.
— *trigonum* Broc.
— *tetragonum* Broc.
— *substriatum* Desh.
— *ovulum* Ph.

E 69 Molluscis in Mediterraneo non occurrunt 32 sive 0,46; exstincta sunt 30 sive 0,43.

Prope Rhegium „ai Nasiti et ai Terreti" legi:

Lima squamosa Lam.
Pecten *flabelliformis* Broc.
— medius Lam. *
— Jacobaeus L.
— *scabrellus* Lam.
— *palmatus* Lam.
Pecten varius L.
— Pusio L.
— Testae Bivon.?
Hinnites laeviusculus Ph.
Anomia Ephippium L.
— polymorpha Ph.
— *striata* Broc.
Ostrea *praegrandis* Ph.
— cristata Born.
— cochlear Poli.
Perna Soldanii Desh.
Terebratula *grandis* Blum.
— *bipartita* Broc.
— vitrea L. var. min.
Terebratula *septata* Ph.
Orthis truncata L.
Balanus Tulipa Ranz.
— sulcatus Lam. *

E 24 Molluscis in M. Mediterraneo non occurrunt: 11 sive 0,50, exstincta sunt 9 sive 0,40.

In valle Lamati (infra Tiriolo) legi:

(additis speciebus 28 e regione Stae. Euphemiae, quas penes cl. Scacchi vidi).

Mactra triangula Ren.
Erycina *similis* Ph.
— *pusilla* Ph.
Corbula nucleus Lam.
— *costellata* Desh.
Saxicava arctica L.
Lucina spinosa Mont.
— digitalis L.
— Radula Lam.
Astarte incrassata Broc.
Cyprina islandica L.
Venus verrucosa L. (S. E.)
— effossa Biv. (S. E.)
— fasciata Don.
— radiata Br.
Cardium echinatum L.
— sulcatum Lam.
— rusticum Chem.
— papillosum Poli (S. E.)
— planatum Ren.
Cardita aculeata Poli.
— corbis Ph.
Hippagus aculicostatus Ph.
Arca Noae L.
— barbata L. (S. E.)
— *Breislaki* Bast.
— diluvii Lam.
— lactea L.
— *obliqua* Ph.
— *aspera* Ph.
Pectunculus violacescens Lam. (S. E.)
— *minutus* Ph.
Nucula *excisa* Ph.
— *dilatata* Ph.
— *cuspidata* Ph.
— *glabra* Ph.
— *descipiens* Ph.
— *striata* Lam.
— sulcata Bronn.
— margaritacea Lam.
Chama gryphoides L. (S. E.)
Avicula tarentina Lam.
Lima squamosa Lam. (S. E.)
Pecten opercularis L.
— aspersus Lam.
— varius L.
— *semicostatus* v. M.
— *pygmaeus* v. M.
— *antiquatus* Ph.
— *fimbriatus* Ph.
Plicatula *mytilina* Ph.
Anomia polymorpha Ph.
Terebratula *sphenoidea* Ph.
— *septata* Ph.
— *euthyra* Ph.
Creseis spinifera Rang.
Patella Gussoni Costa.
Emarginula elongata Costa.
— pileolus Mich.
— *decussata* Ph.
Calyptraea vulgaris Ph.
Bulla utriculus Broc.
Bulla *convoluta* Broc.
Rissoa sp. indet.
Eulima polita L.
Natica millepunctata Lam.
— sordida Swains.
Fossarus cancellatus Ph.
Scalaria commonis Lam.
— *plicosa* Ph.
Solarium *reticulatum* Ph.
Trochus *millegranus* Ph.
— conulus L.
— crenulatus Ph.
— striatus L.
— *suturalis* Ph.
— Magus L.
— Fanulum Gm. (S. E.)
— *patulus* Broc. (S. E.)
— *filosus* Ph.
Monodonta corallina L.
— limbata Ph.
Turritella communis Riss.
— triplicata Broc.

Cerithium

Cerithium vulgatum Brg.
— Lima Brg.
Pleurotoma *decussatum* Ph.
— *Tarentini* Ph.
— *Columnae* Scac.
— nanum Scac.
— *pygmaeum* Ph.
Fusus rostratus Olivi. (S. E.)
— echinatus Sow. (S. E.)
Murex *multilamellus* Ph.
Ranella gigantea Lam. (S. E.)
Tritonium corrugatum L.
Chenopus pes pelecani L.
— *derciscens* Ph.
Buccinum *spinulosum* Ph.
— *semistriatum* Broc.
— prismaticum Broc.
Cypraea Coccinella Lam.
Dentalium Dentalis L.
— *hexagonum* (S. E.)
Dentalium elephantinum L.
— *tetragonum* Broc.
— strangulatum Desh.
Balanus.

E 52	Bivalvibus in M. Mediterraneo non occurrunt	19	sive	0,37,	exstincta sunt	19	sive 0,37.
E 3	Brachiopodis — — — — — —	3	—	—	—	3	— —
E 52	Gasteropodis — — — — — —	19	—	0,37,	—	18	— 0,35.
107	Molluscis — — — — — —	41	—	0,38,	—	40	— 0,38.

Ad Gravinam Appuliae legit cl. Scacchi:

Aspergillum *maniculatum* Ph.
Clavagella *bacillaris* Desh.
Solen Siliqua L.
— Ensis L.
— coarctatus L.
Solecurtus candidus Ren.
— *multistriatus* Scac.
Panopaea *Faujasii*! Men. (fragm.).
Lutraria elliptica Lam.
Mactra solida L.
Erycina Renieri Bronn.
— *longicallis* Scac.
— *stricta* Broc.
Corbula nucleus Lam.
— cuspidata Bronn.
— *crispata* Scac.
Thracia phaseolina Kien.
Hiatella arctica L.
Petricola lithophaga Retz.
Psammobia feroensis L.
— vespertina L.
— costulata Turt.
Tellina serrata Broc.
— depressa Gm.
— crassa Penn. *
— *elliptica* Broc.
— donacina L.
— distorta Poli.
— balaustina L.
Diplodonta rotundata Mont.
— Lupinus Broc.
— *trigonula* Bronn.
Lucina spinosa Mont.
— pensylvanica L. *
— commutata Ph.
Donax trunculus L.
— complanata Don.
Astarte incrassata Broc.
Astarte *laevigata* v. Münst.
Cytherea Chione L.
— rudis Poli.
— Cyrilli Scac.
— exoleta L.
— *multilamella* Lam.
Venus fasciata Don.
— radiata Broc.
— verrucosa L.
— nitens Scac. et Ph.
— undata Penn.
Cardium hians Broc.
— erinaceum Brg.
— echinatum L.
— Deshayesii Payr.
— sulcatum Lam.
— laevigatum L.
— planatum Broc.
Cardita sulcata Brg.
— aculeata Poli.
Isocardia Cor L.
Arca Noae L.
— tetragona Poli.
— diluvii Lam.
— *didyma* Broc.
— lactea L.
— *pectunculoides* Scac.
Pectunculus pilosus L.
— violacescens Lam.
Nucula *placentina* Lam.
— sulcata Bronn.
— pella L.
— minuta L.
— *pygmaea* v. M.? (nitida Scac.)
Chama gryphoides L.
Modiola barbata L. (Cavolini Sc?)
— Tulipa Lam.
Mytilus edulis L. frgm.
Pinna (frag.).
Lima subauricula Mont.
— inflata Lam.
Pecten Jacobaeus L.
— opercularis L.
— varius L.
— Pusio Lam.
— polymorphus Bronn.
— aspersus Lam.
— *pygmaeus* v. M.
Ostrea lamellosa Broc.
— *lingatula* Lam.
Anomia Ephippium L.
— squamula L.
— striata Broc.
Terebratula *grandis* Bl.
Umbrella mediterranea Lam.
Tylodina Rafinesquii Ph.
Fissurella costaria Desh.
— graeca L.
Emarginula cancellata Ph.
Pileopsis ungarica L.
Brocchia *sinuosa* Broc.
Calyptraea vulgaris Ph.
Bulla lignaria L.
— striata Brg.
— *convoluta* Broc.
— truncata Adams.
Rissoa costata Desm.
— cimex Broc.
— monodonta Biv.
— Montagui Pay.
— *textilis* Ph.
Eulima nitida Lam.
— *Scillae* Scac.
— *Bulimus* Scac.
Niso terebellata Chem. *
Natica millepunctata Lam.
— sordida Swains.
Natica Olla M. d. S.
Scalaria *crispa* Lam.
— communis Lam.
— planicosta Biv.
Vermetus *intortus* Lam. *
Trochus *crispus* Kön.
— Magus L.
— conulus L.
— cingulatus Broc.
— *millegranus* Ph.
— crenulatus Broc.
Turritella communis Riss.
— triplicata Broc.
Cerithium vulgatum Brg.
— Lima Brg.
— perversum Lam.
Pleurotoma gracile Mont.
— reticulatum Bronn.
— Leufroyi Payr.
— septangulare Mont.
— elegans Scac.
— *Imperati* Scac.
— *Renieri* Scac.
— striolatum Scac.
— caerulans Ph.
— *Columnae* Scac.
Cancellaria *coronata* Scac.
Fusus craticulatus Broc.
— echinatus Sow.
— *scalaris* Broc.
— lamellosus De Cr. et J.
— rostratus Olivi.
— corneus L.
Murex brandaris L.
— trunculus L.
— *vaginatus* De Cr. et Jan.
Ranella reticularis L.
Tritonium corrugatum Lam.

Chenopus *pes graculi* Bronn.
Cassidaria echinophora L.
Buccinum *musivum* Broc.
— prismaticum Broc.
— *serratum* Broc.
Buccinum *semistriatum* L.
— variabile Ph.
— Ascanias Brg.
— motabile L.
Mitra Ebenus var (plicatula Broc.)
Mitra lutescens Lam.? (torgidula Broc.)
Marginella laevis Donov
— minuta Ph.
Ringicula auriculata Men.
Cypraea Coccinella Lam.
Dentalium *striatum* Lam.
— Dentalis L.
— *substriatum* Desh.
— Entalis L.
— strangulatum Desh.
— *coarctatum* Lam.

E 91 Bivalvibus in M. M. non occurrunt 19 sive 0,20; exstincta sunt 16 sive 0,17—18.
E 82 Gasteropodis — — — — — 24 — 0,30; — — 22 — 0,27.
E 173 Molluscis — — — — — 43 — 0,25; — — 38 — 0,22½.

Ad Pezzo prope Rhegium Calabriae legi:

Erycina Renieri Bronn.
— *pusilla* Ph.
Bornia inflata Ph.
Saxicava arctica L.
— Guerini Pay.
Venerupis Irus L.
Diplodoota Lupinus Broc.
Lucina Radula Lam.
— *albella* Lam.
Venus radiata Broc.
Cardium papillosum Poli.
Arca Noae L.
— tatragona Poli.
— lactea L.
Pectunculus *auritus* Dfr.
Chama gryphoides L.
Modiola *phaseolina* Ph.
— Patagnae Sc.
— discrepans L.
Mytilus edulis L.
Lima squamosa L.
Lima tenera Turt.
Pecten Pusio Lam.
— varius L.
— opercularis L.
— *rimulosus* Ph.
Anomia *striata* Broc.
Terebratula vitrea L.
Orthis detruncata Chemn.
Chiton fascicularis L.
Patella vulgata L.?
— Gossoni Cost.
Fissurella costaria Desh.
— gibba Ph.
Emarginula solidula Costa.
Rissoa granulum Ph.
— elongata Ph.
— Calathiscus Mont.
— crenulata Mich.
— Montagui Payr.
— scabra Ph.
— excavata Ph.
Rissoa nana Ph.
Paludina thermalis L.
Eulima distorta Desh.
Natica Dillwynii Pay.
Delphinula laevis Ph.
— *elegantula* Ph.
Scissurella *aspera* Ph.
Trochus *millegranus* Ph.
— conulus L.
— *bullatus* Ph.
— crenulatus Broc.
— *parvulus* Ph.
— Laugieri Payr.
— rugosus L.
— sanguineus L.
— *crispulus* Ph.
Monodonta corallina L.
— Vieilloti Payr.
Phasianella pulla L.
Scaea *stenogyra* Ph.
Cerithium Lima Brg.
Cerithium perversum Lam.
Pleurotoma lineare Mont.
Fusus echinatus Sow.
— lamellosus De Cr. et J.
— corallinus Scac.
— *rudis* Ph.
Murex trunculus L.
— cristatus Broc.
— Edwardsii Payr.
Buccinum variabile Ph.
— scriptum Ph.
— minus Scac.
— minimum Mont.
Columbella *Greci* Ph.
Marginella secalina Ph.
— minuta Pf.
— clandestina Broc.
Dentalium Entalis L.
Ochthosia stroemia L.

E 82 Molluscis in M. Mediterraneo non occurrunt sed exstincta sunt 15 sive 0,18.

Prope Rhegium Calabriae alle Carrubbare legi:

Solen Ensis L.
— coarctatus L.
Solecurtus candidus Ren.
Mactra solida L.
Erycina Renieri Bronn.
— *pusilla* Ph.
Bornia corbuloides Ph.
Corbula nucleus Lam.
Pandora obtusa Lam.
Thracia corbuloides Desh.
Saxicava arctica L.
Psammobia vespertina L.
— faroensis L.
— costulata Turt.
Tellina donacina L.
— balaustina L.
— *pusilla* Ph.
Diplodoota rotundata Mont.
Diplodonta Lupinus Broc.?
— apicalis Ph.
Lucina pecten Lam.
— lactea Poli.
— commutata Ph.
— digitalis L.
— fragilis Ph.
— spinosa Mont.
— Radula Lam.
Astarte incrassata Broc.
Cyprina islandica L. *
Cytherea Chione L.
— rudis Poli.
— Cyrilli Scac.
— exoleta L.
Venus casina L.
— fasciata Don.
— radiata Broc.
— Gallina L.
Venus *vetula* Bast.
Cardium papillosum Poli.
— sulcatum Lam.
— laevigatum L.
— erinaceum Brg.
— echinatum L.
— edule L.
Arca Noae L.
— tetragona Poli.
— lactea L.
Pectunculus pilosus L.
— violacescens Lam.
— *pygmaeus* Ph.
Nucula margaritacea Lam.
— minuta L.
— *fragilis* Ph.
Modiola *grandis* Ph.
— *phaseolina* Ph.
Mytilus minimus Poli.
Lima subauricula Mont.
Pecten Jacobaeus L.
— opercularis L.
— aspersus Lam.
— varius L.
Ostrea cristata Born.
Anomia Ephippium L.
— polymorpha Ph.
Chiton siculus Gray.
— fascicularis L.
Patella Gussoni Cost.
Emarginula pileolus Mich.
Fissurella graeca L.
— costaria Desh.
— gibba Ph.
Pileopsis ungarica Lam.
Bulla striata Brg.
— truncatula Brg.
Rissoa ventricosa Desm.

Rissoa Calathiscus Lask.
— Montagui Payr.
— *reticulata* Ph.
— crenulata Mich.
— lactea Mich.
— oblonga Desm.
— Cimex Broc.
— nana Ph.
— dictyophora Ph.
— pygmaea Mich.
— costata Desm.
— *textilis* Ph.
— pulchella Ph.
— *sculpta* Ph.
Rissoa *areolata* Ph.
Natica macilenta Ph.
— helicina Broc.?
— subcarinata Mont.
Scalaria communis Lam.
Scissurella *aspera* Ph.
Solarium stramineum L.
Trochus conulus L.
— *millegranus* Ph.
— crenulatus Broc.
— Magus L.
— Guttadauri Ph.
Turritella triplicata Broc.
— communis Riss.
Cerithium vulgatum Brg.
— Lima Brg.
— perversum Lam.
Pleurotoma Loufroyi Mich.
— lineare Blainv.
— elegans Scac.
— rugulosum Ph.
Fusus rostratus Olivi.
— corallinus Scac.
— echinatus Sow.
Murex cristatus Broc.
Chenopus pes pelecani L.
Buccinum prismaticum Broc.
Buccinum Ascanias Brg.
— variabile Ph.
— mutabile L.
— neriteum L.
— minus Scac.
— *musivum* Broc.
— striatum Ph.
Mitra lutescens Lam.
Marginella minuta Pf.
— clandestina Broc.
Cypraea Coccinella Lam.
Dentalium Entalis L.
— strangulatum Desh.

E 65 Bivalvibus in M. M. non occurrunt 8 sive 0,125; exstinctae sunt 7 sive 0,10—11.
E 64 Gasteropodis — — — — 7 — 0,11; — — 7 — 0,11.
E 129 Molluscis — — — — 15 — 0,12; — — 14 — 0,11.

Prope Monteleone in Calabria legi:

Pholas *vibonensis* Ph.
Gastrochaena Polii Ph.
Lutraria elliptica Lam.
Mactra stultorum L.
Erycina *pusilla* Ph.
Corbula nucleus Lam.
Saxicava arctica L.
Venerupis Irus L.
Psammobia vespertina L.
Tellina crassa Pen.
— *pusilla* Ph.
Diplodonta trigonula Br.?
Lucina lactea Poli.
— fragilis Ph.
Donax complanata Donov.
Donax venusta Poli.
Cytherea exoleta L.
— Chione L.
Venus verrucosa L.
— *vetula* Bast.
— casina L.
— fasciata Donov.
Cardium papillosum Poli.
Cardita calyculata L.
Arca Noae L.
— navicularis Brg.
— lactea L.
Pectunculus glycymeris L.
Mytilus edulis L.
Pecten varius L.
Anomia Ephippium L.
— margaritacea Poli.
Cleodora cuspidata Q. et G.
— lanceolata Pér.
Patella Gussoni Costa.
— scutellaris Blainv.
Fissurella costaria Desh.
Calyptraea vulgaris Ph.
Rissoa crenulata Mich.
— costata Desm.
Pyrgiscus pallidus Ph.
Natica Guilleminі Payr.
Vermetus gigas Bivon.
Trochus striatus L.
— varius Gm.
Trochus *rugosus* L.
Monodonta glomus Ph.
Phasianella pulla L.
Cerithium Lima Brg.
Pleurotoma Vauquelini Pay.
Fusus *politus* Broc.
Murex Edwardsii Pay.
Buccinum *musivum* Broc.
— mutabile L.
— neriteum L.
— reticulatum L.
— Ascanias Brg.
Mitra lutescens Lam.
Cypraea coccinella Lam.

E 59 Molluscis in M. Mediterraneo non occurrunt 6 sive 0,10; exstincta sunt 5 sive 0,085.

Circa Tarentum legimus cl. Scacchi et ipse:

Solen coarctatus L.
Lutraria solenoides Lam.
Mactra helvacea Chem.
— triangula Ren.
Erycina Renieri Bronn.
Corbulus nucleus Lam.
— mediterranea Costa.
Saxicava arctica L.
Petricola lithophaga Retz.
Psammobia feroensis L.
Tellina distorta Poli.
— donacina L.
— serrata Broc.
— nitens Poli.
— planata L.
— tenuis Mat.
Tellina depressa Gm.
— fragilis L.
Diplodonta rotundata Mont.
Lucina lactea Poli.
— Radula Lam.
— fragilis Ph.
— Pecten Lam.
— commutata Ph.
Mesodesma donacilla Desh.
Astarte incrassata Broc.
Cytherea Chione L.
— rudis Poli.
— Cyrilli Scac.
— exoleta L.
Cytherea lincta Lam.
Venus verrucosa L.
— Gallina L.
— fasciata Don.
Cardium hians Broc.
— ciliare L.
— tuberculatum L.
— exiguum Gm.
— laevigatum L.
— papillosum Poli.
— minimum Ph.
— edule L. var. rusticum.
— — var. minus.
Cardita sulcata Brg.
— calyculata Brg.
Cardita trapezia Brg.
Arca diluvii Lam.
— Noae L.
— barbata L.
Pectunculus pilosus L.
— violacescens Lam.
Nucula *placentina* Lam.
— margaritacea Lam.
— Pella L.
Chama gryphoides L.
Modiola lithophaga L.
Mytilus edulis L.
Lima squamosa Lam.
Pecten opercularis Lam.
— varius L.
— polymorphus Bronn.

Pecten pes felis L.
Spondylus Gaederopus L.
Odontidium rugulosum Ph.
Terebratula *grandis* Blum.
Orthis truncata L.
— pera v. Mühlf.
Chiton siculus Gray.
— fascicularis L.
Patella Gussoni Costa.
Calyptraea vulgaris Ph.
Fissurella graeca L.
— costaria Desh.
— gibba Ph.
Bulla mammillata Ph.
— truncatula Brg.
Limnaeus palustris Müll.
— pereger Müll.
Paludina tentaculata L.
— rubens Mke.
— thermalis L.
Rissoa calathiscus Lask.
— exigua Mich.
— Doliolum Ph. *
— Brugnieri Payr.
— Montagni Payr.
— ventricosa Desm.
— pulchella Ph.
— simplex Ph.
Rissoa *canaliculata* Ph.
Eulima subulata Don.
Chemnitzia elegantissima Mont.
— pallida Ph.
— rufa Ph.
— densecostata Ph.
— gracilis Ph.
— *pusilla* Ph.
Nerita viridis L.
— *elongata* Ph.
Natica millepunctata Lam.
— sordida Swains.
— macilenta Ph.
Haliotis tuberculata L.
Tornatella tornatilis L.
Vermetus gigas Biv.
— triqueter Biv.
— glomeratus Biv.
Trochus fragarioides Lam.
— Fanulum Gm.
— Magus L.
— canaliculatus Lam.
— conulus L.
— Guttadauri Ph.
— crenulatus Broc.
— striatus L.
— rugosus L.
Trochus sanguineus L.
Monodonta corallina L.
— Vieilloti Payr.
— Jussieui Pay.
— glomus Ph.
Phasianella intermedia Sc.
Cerithium vulgatum Brg.
— — var. gracile.
— mammillatum Riss.
— Lima Brg.
— pygmaeum Ph.
— perversum Lam.
Pleurotoma *undatiruga* Bivon.
— reticulatum Ren.
— ginnanianum Scac.
— gracile Mont.
— brachystomum Ph.
— granum Ph.
Cancellaria cancellata L.
Fasciolaria lignaria L.
Fusus corneus L.
— rostratus Olivi.
Murex trunculus L.
— brandaris L.
— cristatus Brg.
— Edwardsi Payr.
Tritonium corrugatum Lam.
Tritonium succinctum Lam.
Strombus *coronatus* Dfr.
Chenopus *pes graculi* Bronn.
Cassis undulata L.
— saburon Brg.
Purpura haemostoma L. var. cornuta.
Buccinum prismaticum Broc.
— reticulatum L.
— Ascanias Brg.
— scriptum L.
— mutabile L.
— neriteum L.
Columbella rustica L.
Mitra zonata Swains.
— Ebenus Lam.
— lutescens Lam.
Marginella minuta Pf.
Conus *deperditus* Brg.
— mediterraneus Brg.
Dentalium Fissura Lam.
— strangulatum Desh.
— Entalis L.
— Dentalis L. var.
Balanus.

E 62 Bivalvibus	**in M. Mediterraneo non occurrunt**	**1 sive 0,08;**	**exstincta sunt**	**1 sive 0,01.**
E 96 Gasteropodis	— — — — — —	**7 — 0,07;**	— —	**7 — 0,07.**
E 162 Molluscis	— — — — — —	**9 — 0,55;**	— —	**9 — 0,055.**

In insula Ischia *) lecta sunt:

Solen Siliqua L. (Scac).
— strigilatus L. (Sc.)
Lutraria elliptica Lam. (Sc.)
Mactra stultorum L. (Sc.)
Erycina Renieri Bronn.
Corbula nucleus Lam.
Thracia phaseolina Kien. (Sc.)
Saxicava arctica L.
Tellina donacina L.
— nitida Poli. (Sc.)
— distorta Poli. (Sc.)
— balaustina L. (Sc.)
Psammobia feroensis L. (Sc.)
Lucina spinosa Mont.
Lucina lactea Poli. (Sc.)
— Radula Lam.
— pecten Lam. (Sc.)
— commutata Ph. (Sc.)
— fragilis Ph. (Sc.)
Diplodonta lupinus Br. (Lyell.)
Astarte incrassata Broc.
Cytherea Cyrilli Scac.
— Chione L. (Sc.)
— rudis Poli.
— exoleta L. (Sc.)
— lincta Lam. (Sc.)
Venus verrucosa L.
— fasciata Don.
— radiata Broc.
Cardium sulcatum Lam.
— edule L. var. rusticum Chemn.
— tuberculatum L.
— erinaceum Brg.
— papillosum Poli.
Cardita antiquata L. (Sc.)
— calyculata Brg. (Sc.)
— corbis Ph. (Sc.)
Arca Noae L. (Sc.)
— barbata L. (Sc.)
— tetragona Poli. (Sc.)
— lactea L.
Nucula margaritacea Lam.
— pella L. (Sc.)
Pectunculus pilosus L.
Pectunculus glycymeris L. (Sc.)
— violacescens Lam.
Chama gryphoides L.
Modiola barbata L.
Pinna nobilis L. (Sc.)
Pecten Jacobaeus L.
— opercularis L.
— varius L.
— polymorphus Bronn.
— aspersus Lam. (Lyell. Scac.)
— hyalinus Poli. (Sc.)
— Testae Biv.
Lima squamosa Lam. (Sc.)

*) Cfr. Philippi in Leonh. et Bronn. N. Jahrb. f. Min. etc. 1837. p. 288, et Scacchi in Antologia di Scienze naturali. Napoli 1841. p. 36 sq.

Spondylus gaederopus L.
Ostrea cristata Born. (Sc.)
— cochlear Poli. (Sc.)
Terebratula bipartita Br.
Hyalaea tridentata Lam.
— trispinosa Lesueur.
Fissurella costaria Desh.
— graeca L. (Sc.)
— gibba Ph.
Emarginula pileolus Mich. (Sc.)
Pileopsis ungarica L.
Crepidula unguiformis Lam. (Sc.)
Calyptraea vulgaris Ph. (Sc.)
Auricula conoidea Broc.
Eulima polita L. (Sc.)
— subulata Don.
— nitida Lam.
— distorta Desh.
Chemnitzia Humboldti Ris.
Natica millepunctata Lam.
— sordida Swains.
— intricata Don.
— olla M. d. Serr.
— Dillwynii Payr. (Sc.)
Tornatella tornatilis L.
Siliquaria anguina L.
Vermetus gigas Bivon. (Sc.)
— glomeratus Bivon. (Sc.)
Trochus granulatus Born. (Sc.)
— conulus L.
— Laugieri Payr. (Sc.)
— crenulatus Broc.
— striatus L.
— Magus L.
— umbilicaris L.
— canaliculatus Lam.
— rugosus L.
Monodonta corallina L.
— Vieilloti Payr. (Sc.)
Phasianella pulla L.
— intermedia Sc. (Sc.)
— speciosa v. Mühlf.
Rissoa cimex Broc.
— crenulata Mich.
— ventricosa Desm.
— costata Desm. (Sc.)
— auriscalpium L. (Sc.)
— oblonga Desm.
— Bruguieri Payr.
Turritella communis Riss.
— triplicata Broc. (Sc).
Cerithium vulgatum Brg.
— Lima Brg.
— perversum Brg.
Pleurotoma gracile Mont. (Sc.)
— ginnanianum Sc.
— elegans Sc. (Sc.)
— reticulatum Ren. (Sc.)
— Leufroyi Mich. (Sc.)
— lineare Mont. (Sc.)
— Philberti Mich. (Sc.)
— septangulare Mont. (Sc)
— attenuatum Mont. (Sc.)
— nanum Sc. (Sc.)
Fusus rostratus Olivi.
— syracusanus L. (Sc).
— corneus L. (Sc.)
— corallinus Sc.
— lamellosus De Cr. et J.
Murex trunculus L.
— brandaris L.
— Edwardsii Pay.
— distinctus De Cr. et J. (Sc.)
— cristatus Broc.
— *vaginatus* De Cr. et J.
Tritonium corrugatum Lam. (Sc.
Chenopus pes pelecani L.
Cassidaria tyrrhena Gm. (Sc.)
Buccinum prismaticum Broc
— Ascanias Brg.
— d'Orbigny Payr.
— Folineae D. Ch. (Sc.)
— mutabile L. (Sc.)
— scriptum L.
— minus Sc. (Sc.)
Mitra lutescens Lam.
— Savignyi Payr.
— columbellaria Sc.
Marginella clandestina Broc.
— secalina Ph.
— miliacea L.
— laevis Don.
Cypraea coccinella Lam.
— pulex Sol. (Sc.)
— lurida L. (Lyell.)
Conus mediterraneus Brg.
Dentalium Dentalis L.
— entalis L.
— strangulatum Desh.

E 60 Bivalvibus exstincta est, desideraturve in M. Mediterraneo nulla species, Brachiopodum species, quam in insula Ischia legi, exstincta est.
E 93 Gasteropodis in M. Mediterraneo non occurrit, sed exstincta est species una.
E 156 Molluscis in M. Mediterraneo non occurrunt, sed exstinctae sunt species 2 sive 0,013.

In littore Puteolano

haud procul a monte Novo in altitudine 70—80 pedes supra mare occurrunt:

(Cfr. Scacchi Antologia di Scienze naturali p. 46., additis speciebus, quas ipse ibi legi:)

Solen Siliqua L.
— coarctatus L.
Solecurtus strigilatus L.
Mactra triangula Ren.
— stultorum L. (Ph.)
Corbula nucleus Lam.
Thracia corbuloides Bl.
Psammobia vespertina L.
— feroensis L.
Tellina planata L.
— serrata Broc.
— depressa Gm.
— nitida Poli.
— distorta Poli.
Tellina donacina L.
Lucina commutata Ph. (Ph.)
— Pecten Lam.
— spinosa Mont.
— lactea Poli.
— fragilis Ph. (*gigantea*!)
Diplodonta rotundata Mont.
Donax trunculus L.
— venusta Poli (Ph.)
Cytherea Chione L.
— exoleta L.
Cytherea lincta Lam.
— rudis Poli.
— Cyrilli Sc.
Venus verrucosa L.
— gallina L.
— laeta Poli.
— decussata L.
Cardium tuberculatum L.
— echinatum L.
— ciliare L.
— sulcatum Lam.
— laevigatum L.
— papillosum Poli.
— exiguum L. (Ph.)
Arca Noae L.
— lactea L.
Pectunculus pilosus L.
— glycymeris L.
— violacescens Lam.
Nucula margaritacea Lam.
— Pella L.
Chama gryphoides L.
Modiola barbata L.
— discrepans Lam.
Pinna nobilis L.
Pecten Jacobaeus Lam.
— sulcatus Lam.
— varius Gm.

Pecten hyalinus Poli (Ph.)
— opercularis L. (Ph.)
— polymorphus Bronn. (Ph.)
— medias Lam. ? (Ph.)
Spondylus gaederopus L. ?
Ostrea lamellosa Broc. *)
— cristata Born.
Anomia Ephippium L. (Ph.)
Hyalaea tridentata Lam. (Ph.)
Fissurella costaria Desh.
Fissurella graeca L. (Ph.)
Bulla hydatis L.
Rissoa costata Desm.
— ventricosa Desm. (Ph.)
— Montagui Payr. (Ph.)
Natica millepunctata Lam.
— Dillwynii Payr.
— iotricata Donov.
— macilenta Ph. (Ph.)
Tornatella tornatilis L.
Trochus granulatus Born.
— conulus L.
Trochus crenulatus Broc.
— striatus L.
— Magus L.
— canaliculatus Lam.
— rugosus L.
Phasianella pulla L. (Ph.)
— speciosa v. Mühlf.
Turritella communis Riss.
Cerithium vulgatum Brg.
— lima Brg.
Pleurotoma gracile Mont.
— ginnannianum Sc. (Ph.)
Fusus rostratus Olivi (Ph.)
Murex trunculus L.
— brandaris L.
Chenopus pes pelecani L.
Buccinum mutabile L.
— Ascanius Brg.
Mitra Ebenus Lam.
— lutescens Lam.
Ringicula auriculata Men.
Dentalium Dentalis L.
— Entalis L.
— strangulatum Desh.

Inter 99 Mollusca species nulla exstincta est; unica (eaque dubia) in M. Mediterraneo nondum reperta est, sed in M. Rubro degit, Pecten medius Lam.

Attamen maris conditio tunc temporis, ubi littus hocce formabatur, non eadem erat, atque hodie, ***Lucina fragilis*** Ph. quae hodie 6‴ non superat atque rarissima est, ad 14‴ excrescebat et frequens vivebat, ***L. spinosa*** pariter frequentior et major erat; ***Tellina serrata***, nunc rara, frequens erat, ***Ostrea lamellosa*** Broc. quae circa Neapolin jam desideratur, in molem giganteam abibat, etc.

In ipso oppido Puteolorum
in struendis fundamentis nosocomii anno 1832 in altitudine c. 25 ped. supra mare, et in profunditata 22 pedum frequentissima occurrerunt **):

Gastrochaena Polii Ph.
Solsn Ensis L.
— coarctatas L.
Solecurtus strigilatus L.
Thracia pubescens Leach.
Mactra triangala Ren.
Corbula nucleus Lam.
Saxicava Guerini Payr.
Psammobia vespertina L.
— costalata Turt.
Tellina balaustina L.
— donacina L.
— distorta Poli.
— nitida Poli.
— depressa Lam.
Donax complanata Don.
Diplodonta lupinos Broc.
— rotundata Mont.
Lucina pecten Lam.
— spinosa Mont.
— fragilis Ph.
— lactea Poli.
— commatata Ph.
Astarte incrassata Broc.
Cytherea Chione L.
— rudis Poli.
— lincta Lam.
Venus galliua L.
— radiata Broc.
— casina L.
— lascista Don.
— verrucosa L.
— geographica L.
Cardium laevigatum L.
— papillosum Poli.
— tuberculatum L.
— exiguum Gm.
— sulcatum Lam.
— erinaceum Lam.
Cardita aculeata Poli.
Arca Noae L.
— barbata L.
— lactea L.
Pectunculus pilosus L.
— violacescens Lam.
Nucula margaritacea Lam.
— pella L.
Chama gryphoides L.
Modiola barbata L.
Avicula tarentina Lam.
Lima squamosa Lam.
— inflata Lam.
— tenera Turt.
Pecten Jacobaeus L.
— polymorphus Bronn.
— hyalinus Poli.
— varius L.
— pes felis L.
— opercularis L.
— pasio Lam.
Spondylus Gaederopus L.
Anomia Ephippium L.
— scabrella Ph.
Patella aspera Lam. ?
Emarginula cancellata Ph.
— elongata Costa.
Fissurella graeca L.
Calyptraea vulgaris Ph.
Crepidula gibbosa Defr.
Bulla striata Brg.
Auricula conoidea Broc.
Chemnitzia elegantissima Mont.
Natica Guillemini Pay.
Haliotis tuberculata L.
Siliquaria anguina L.
Solarium stramineum Lam.
Trochus Magus L.
— conulus L.
— fragarioides Lam.
— rugosus L.
Phasianella pulla L.
Rissoa ventricosa Desm.
— calathiscus Mont.
Turritella triplicata Broc.
— communis Riss.
Cerithium vulgatum Brg.
— lima Brg.
Pleurotoma gracile Mont.
— ginnanianum Scac.
Fusus corneus L.
Murex erinaceus L.
— cristatus Broc.
— brandaris L.

---

*) Valvulam inferiorem legi ponderosissimam, 5″ 9‴ longam 4″ latam, $1^1/_2$″ *crassam*, ponderis unciarum $26^1/_2$. !

**) Vide catalogum, quem dedi in Leonh. et Bronn N. Jahrb. f. Mineral. etc. 1837 p. 286.

Chenopus pes pelecani L.	Buccinum scriptum L.	Cypraea lurida L.	Balanus tulipa Poli.
Cassis undulata L.	Mitra lutescens Lam.	Dentalium entalis L	
Columbella rustica L.	Ovula spelta L.	— dentalis L.	

E 103 Molluscis species nulla exstincta est, nullaque in Mari Mediterraneo non habitat, et maris conditio in eo tempore ubi hoc depositum gignebatur, fere nihil ab ea nostri temporis differebat; sic *Corbula nucleus*, *Diplodonta rotundata* aliaeque tunc frequentiores; *Venus lacta*, *Donax trunculus*, *Mytilus minimus*, aliaequera riores fuisse videntur, quam hodie sunt.

Si ad relationem inter species exstinctas, aliis in maribus viventes, et illas, quas hodiedum Mediterraneum alit, qualem e Catalogis fossilium, singulis in locis lectorum, deduximus, jam respicimus, de origine formationis tertiariae in Italia inferiori certi quid pronunciare possumus, etenim vidimus:

	in M. M. desunt	exstincta sunt		in M. M. desunt	exstincta sunt
Monasterace	0,77	0,77.	Messina	0,17	0,17.
Sortino	53	53.	Agrigentum	20	15.
Croton etc.	46	43.	Militello	15	14.
Nasiti	50	40.	Carrubbare	11	11.
Lamato	37	35.	Monteleone	10	8.
Caltagirone	38	30.	Cefali	9	8.
(Sicilia interior)	34	30.	Sciacca	11	6.
Buccheri	34	30.	Tarentum	$5^1/_2$	$5^1/_2$.
Caltanissetta	34	29.	Niazeti	6	5.
Syracusae	25	25.	Melazzo	4	3.
Palermo	25	23.	Ischia	$1^1/_3$	$1^1/_3$.
Gravina	25	22.	Sub Monte Novo	1	0.
Pezzo	18	18.	Pozzuoli	0	0.

Ex hoc enim conspectu manifestissime patet, durante periodo tertiaria, in Italia inferiore maris conditionem *non subito* mutatam esse, sed sensim sensimque; deposita hujus periodi in singulis locis omnino *coactanea* non esse; elevationem telluris e mari non repente, sed per longum temporis spatium *gradatim* factam fuisse; divisionem telluris tertiariae in eocaenam, pleocaenam, meocaenam, ex sola proportione specierum fossilium exstinctarum, minus aptam, imo fallacem esse.

INDEX.

squamula

Haliotis

Venus

vol. I. vol. II.

fusiformis Broc. = Mitra zonata Risso.
hirta Broc. = Cancellaria.
laevigata Gm. = Mitra lutescens L.
laevis Donov. = Marginella l.
marmorea Gm. = Buccinum scriptum var.
mercatoria D. Chiaje non L. = Buccinum pusio.
miliaris Gm. = Marginella m.
nasuta Gm. = Buccinum scriptum var.
pisum Broc. = Ringicula auriculata juv.
plicatula Broc. = Mitra ebenus Lam. var.
pyramidella Broc. = Mitra Ebenus Lam. var.

vol. I. vol. II.

rarispina Lam 231. 196.
rustica L. = Columbella r.
striata Gm. = Buccinum pusio L.
syracusana Gm. = Buccinum pusio L.
tornatilis L. = Tornatella t.
tricolor Gm. = Mitra Savignyi Payr.
tringa L. = Columbella rustica var.
turgidula Broc. = Buccinum scriptum L.

Volvaria Lam.
marginata Bivon. = Marginella clandestina.
miliacea Lam. = Marginella m.
triticea Ph. vol. I. = Marginella secalina Ph.

Explicatio Tabularum.

Tab. XIII.

Fig. 1. *Clavagella melitensis* Brod. pag. 2. — a. in lapide calcareo inclusa; b. valvula libera a parta exteraa, c. a parte interna visa.

- 2. *Clavagella balanorum* Scac. p. 1.— 1. animal in camara sua aperta jacens; 2. camera ab animali vacua. 3. extremitas siphoaum, aacta; 4. animal in valva libera jacens, in spiritum vini coajectum; 5. idem pallio aperta, ut appareant: branchiae, pes, appendices buccales; 6. massa viscerum cum peda.
- 3. *Clavagellae angulatae* Ph. tubus. p. 2.
- 4. *Clavagellae fossilis* cujusdam tubus. p. 3.
- 5. *Pholas vibonensis* Ph. p. 4.; a magnitudo naturalis.
- 6. *Solecurtus multistriatus* Scac. p. 6. ad figuram ajus transcriptus.
- 7. *Erycina longicallis* Scac. p. 9.
- 8. *Erycina similis* Ph. p. 9.
- 9. *Corbula costellata* Desh. p. 13.
- 10. *Corbula crispata* Scac. p. 12.
- 11. *Pandora oblonga* Sowerby? p. 13.
- 12. *Pandora flexuosa* Sowerby? p. 14.
- 13. *Pandora obtusa* Leach. p. 14.

(11.–13.) a latere dextro, a latere sinistro at a margine cardinali visae.

Tab. XIV.

Fig. 1. *Osteodesma corruscans* Scac. p. 15.; a. cum animale vivo ad figuram cl. Scacchi transcriptum, b. a cardiaa visam; c. a pagina interna, cum ossiculo mobili cardinis.

- 2. *Thracia ovalis* Ph. p. 17.
- 3. *Thracia Fabula* Ph. p. 17.
- 4. *Galeomma Turtoni* Sow. p. 18. a. a latere, b. a pagina interna; c. animal repens a latera; d. idem a ventra; e. idem, pallio resecto. Conspicitur epidermis testam revestiens, branchiae, pes cum fovea glandulosa, byssum caducum formante. — Omnes figurae auctae sunt.

Fig. 5. *Galeomma? compressum* Ph. p. 19.

- 6. *Tellina strigilata* Ph. p. 23.
- 7. *Scrobicularia tenuis* Ph. p. 8.
- 8. *Scacchia elliptica* Scac. p. 27. a. a pagina externa; b. a pagina interna; c. cardo auctus; d. animal a testa pedem *latum compressum* protrudens.
- 9. *Scacchia ovata* Ph. p. 27.
- 10. *Scacchia inversa* Ph. p. 27. cum cardine aucto.
- 11. *Pisidium australe* Ph. p. 39. vol. I.; p. 31. vol. II.; a. magnitudo aaturalia; b. pagina interna aacta.
- 12. *Cytherea fragilis* Ph. p. 33; a. magnitudo naturalis; b. pagina iaterna aucta.
- 13. *Cytherea puella* Ph. p. 33; a. a parte externa, b. a parte interna; c. a dorso visa.
- 14. *Venus nitens* Scac. et Phil. p. 35; a. a parta externa, b. a parte intarna. c. a dorsa visa.
- 15. *Venus? miliaris* Ph. p. 36. a. magnitudo naturalis, b. cardo auctus.
- 16. *Cardium scabrum* Ph. p. 38. a. magnitudo nataralis, b. costae aonnullae auctae, ut aculptura conspiciatur.
- 17. *Cardium parvum* Ph. p. 39. a. magnitadina naturali, b. aactum.
- 18. *Cardium minimum* Ph. p. 61. in vol. I.; p. 88. in vol. II., a. magnitadine naturali, b. auctum.
- 19. *Hippagus acutecostatus* Ph. p. 42; a. magnitudina naturali, b. auctus, a parte externa; c. auctus, a parte interna visus.

Tab. XV.

Fig. 1. *Arca aspera* Ph. p. 43; a. pagina externa, b. pagina interna, magnitudine naturali; c. pagina externa aucta, ut sculpturam ostendat.

- 2. *Arca obliqua* Ph. p. 43.
- 3. *Arca pectunculoides* Sc. p. 44.

(2.–3.) litterarum significatio eadem est, atque in figura 1.

Fig. 4. *Nucula excisa* Ph. p. 46; c. pagina externa aucta, ut sculpturam ostendat.
- 5. *Nucula pusla* Ph. p. 47; a. magnitudo naturalis.
- 6. *Nucula glabra* Ph. p. 47; a. magnitudo naturalis.
- 7. *Nucula dilatata* Ph. p. 47.
- 8. *Nucula cuspidata* Ph. p. 47; a. pagina interna, magnitudine naturali.
- 9. *Nucula pellucida* Ph. p. 48; a. magnitudo naturalis.
- 10. *Modiola costulata* Risso. p. 50.
- 11. *Modiola discrepans* Lamk. p. 50.
- 12. *Modiola vestita* Ph. p. 51. a. testa in involucro suo inclusa; b. testa ab eo liberata; c. testa a dorso visa.
- 13. *Modiola grandis* Ph. p. 51.
- 14. *Modiola phaseolina* Ph. p. 51.
- 15. *Nucula decipiens* Ph. p. 48.; a. magnitudo naturalis.

Tab. XVI.

Fig. 1. *Pinna truncata* Ph. p. 54.; magnitudine naturali paullo minor.
- 2. *Lima bullata* Torton. p. 56.
- 3. *Lima tenera* Turton. p. 56.
- 4. *Pecten rimulosus* Ph. p. 60; utraque valva. et pars superficiei externae aucta.
- 5. *Pecten antiquatus* Ph. p. 61; magnitudine naturali et auctus.
- 6. *Pecten fimbriatus* Ph. p. 61. magnitudine naturali et auctus.
- 7. *Pecten oblongus* Ph. species e vicinio littoris Lacus Comensis fossilis.
- 8. *Hinnites laeviusculus* Ph. p. 62.
- 9. *Arcinella carinata* Broc. p. 53. }
- 10. *Arcinella laevis* Ph. p. 54. } exhibetur magnitudo naturalis, pagina externa aucta, et cardo.

Tab. XVII.

Ostrea praegrandis Ph. p. 64. magnitudine naturali et a pagina interna visa.

Tab. XVIII.

Fig. 1. *Anomia scabrella* Ph. p. 65. a. valva superior, b. valva inferior — Serpulas, supra quas nata est Anomia, non modo valvam inferiorem sed etiam superiorem deformassa, cognoscere potes.
- 2. *Anomia elegans* Ph. p. 65.
- 3. *Anomia pectiniformis* Poli. p. 65.
- 4. *Anomia aspera* Ph. p. 65.
- 5. *Terebratula bipartita* Broc. p. 67. variatatas margine plus minusve plicatas.

Fig. 6. *Terebratula sphenoidea* Ph. p. 67. a. a dorso; b. a ventre, c. a latere, d. a fronte visa; e. valvula ventralis cum sceleto interno; semiannulo nempe.
- 7. *Terebratula septata* Ph. p. 68; a. a dorso, b. a ventre, c. a latere, d. a fronte visa; fragmentum valvae ventralis, quod dissepimentum adfuisse docet.
- 8. *Terebratula euthyra* Ph. p. 68; a. a dorso, b. a ventre, c. a latere, d. a fronte visa.
- 9. *Orthis anomioides* Scac. et Ph. p. 69. a. a dorso, b. a ventre visa; c. valvula ventralis cum animali exsiccato; d. eadem vacua, sceleton ostendens; a. eadem a latere visa, ut convexitatem ostendat; f. sceleton a latere visum. — Omnes figurae auctae sunt; g. tamen magnitudinem naturalem exhibet.
- 10. *Aplysia? grandis* Ph. p. 100; a. pagina externa, b. pagina interna.
- 11. *Thyreus paradoxus* Ph. p. 92; a. a dorso, b. a latere, c. a parte ventrali visus; d. sectio ejus transversa; a. idem a dorso visus et auctus.

Tab. XIX.

Fig. 1. *Aeolis limacina* Ph. p. 73. a. magnitudo naturalis; b. tentaculum auctum (ad vivum picta).
- 2. *Tritonia quadrilatera* Schultz p. 75. c. pars oralis a ventre visa et aucta. (ad vivum picta).
- 3. *Idalia ramosa* Cantr. p. 76. ad figuram cl. Scacchii transscripta.
- 4. *Idalia cirrigera* Ph. p. 77, pariter ad figuram cl. Scacchii transscripta.
- 5. *Idalia laciniosa* Ph. p. 77; a. magnitudine naturali, a ventre visa; c. tentaculum auctum (ad vivum picta).
- 6. *Aeolis Scacchiana* Ph. p. 74, ad figuram auctam cl. Scacchii transscripta.
- 7. *Doris albescens* Schultz. p. 79. ad figuram cl. Schultz transscripta.
- 8. *Doris elegantula* Ph. p. 80. ad vivum depicta; c. branchiae auctae.
- 9. *Doris tomentosa* Cuv. p. 79, ad vivum depicta; a. branchiae. b. tentaculum, c. papillae auctae.
- 10. *Doris elegans* Cantr. *picta* Schultz. p. 80.
- 11. *Doris tuberculata* Cuv. p. 79. ad vivum depicta.
- 12. *Diphyllidia pustulosa* Schultz p. 82, ad figuram cl. Schultz depicta, a. a dorso, b. a ventre visa; c. partes orales protrusae.

Fig. 13. *Chiton variegatus* Ph. p. 83. (p. 107, vol. I.) b. sculptura aucta.
- 14. *Chiton pulchellus* Ph. p. 83. a. magnitudo naturalis, b. aucta; c. valva dimidia magis aucta, ut sculptura compareat.
- 15. *Emarginula decussata* Ph. p. 89, cum parte aucta ad sculpturam ostendendam.
- 16. *Emarginulae elongatae* Costa p. 89. animal, ad vivum depictum.

Tab. XX.

Fig. 1. *Pleurobranchus testudinarius* Cantr. p. 86. a dorso visus, magnitudine naturali. a. testa ejus.
- 2. *Bullaea Schroeteri* Ph. p. 94. a ventre, a dorso, a spira visa.
- 3. *Bullaea Planciana* Ph. p. 94, pariter a ventre, a dorso, a spira visa.
- 4. *Bulla vestita* Ph. p. 95. a. pars superficiei aucta, quae rete calcareum mirabile ostendit. Jam ex analogia *Haliotidis parvae sive canaliculatae* credo, hoc rete esse statum monstrosum et luxuriantem.
- 5. *Pleurobranchus brevifrons* Ph. p. 87, ad animal in spiritu vini servatum depictus, a. a dorso, b. a ventre, c. a latere dextro; d. testa ejus.
- 6. *Onchidium nanum* Ph. p. 101. ad vivum, auctum, a. animal magnitudine naturali a ventre visum.
- 7. *Pleurobranchus aurantiacus* Risso. p. 85. ad vivum depictus, a. testa ejus.

Tab. XXI.

Fig. 1. *Pleurobranchus testudinarius* Cantr. p. 86. a ventre visus ad vivum.
- 2. *Pleurobranchus perforatus* Ph. p. 87. ad animal in spiritum vini conjectum. a. testa.
- 3. *Pupa Philippii* Cantr. p. 114. magnitudine naturali, aucta, et apertura magis aucta.
- 4. *Helix Parlatoris* Bivon. fil. p. 107. magnitudine naturali, et aucta.
- 5. *Limnaeus gibilmannicus* Costa (solidus Ph.) p. 121.
- 6. *Planorbis subangulatus* Ph. p. 119.
- 7. *Cyclostoma striolatum* Porro. p. 119. auctum et magnitudine naturali.

Tab. XXII.

Fig. 1. *Aplysia punctata* Cuv. p. 98. ad vivum, magnitudine naturali paullo minor.
- 2. *Aplysia marginata* Blainv. p. 98. ad vivum; a. testa ejus.
- 3. *Aplysia lepus* Ph. p. 99. naturali magnitudine minor.

Fig. 4. *Elysia fusca* Ph. p. 100; ad figuram cl. Schultz transscripta.
- 5. *Elysia timida* Risso. p. 100, aucta.

Tab. XXIII.

Fig. 1. *Rissoa monodonta* Bivon. p. 125. cum animale, aucta.
- 2. *Rissoa auriscalpium* L. p. 125, cum animale.
- 3. *Rissoa elata* Ph. p. 124.
- 4. *Rissoa venusta* Ph. p. 124.
- 5. *Rissoa similis* Scac. p. 124.
- 6. *Rissoa aspera* Ph. p. 126.
- 7. *Rissoa coronata* Scac. p. 127.
- 8. *Rissoa scabra* Ph. p. 126.
- 8. *Rissoa Ehrenbergii* Ph. p. 127.
- 10. *Rissoa obscura* Ph. p. 127.
- 11. *Rissoa dictyophora* Ph. p. 128.
- 12. *Rissoa rudis* Ph. p. 128.
- 13. *Rissoa gracilis* Ph. p. 128.
- 14. *Rissoa cingulata* Ph. p. 128.
- 15. *Rissoa tenera* Ph. p. 128.
- 16. *Rissoa subsulcata* Ph. p. 129.
- 17. *Rissoa simplex* Ph. p. 129.
- 18. *Rissoa soluta* Ph. p. 130.
- 19. *Rissoa doliolum* Ph. p. 132.
- 20. *Rissoa substriata* Ph. p. 132.
- 21. *Rissoa sculpta* Ph. p. 131.
- 22. *Rissoa textilis* Ph. p. 131.
- 23. *Rissoa areolata* Ph. p. 132.
- 24. *Rissoa granulum* Ph. p. 130.

Tab. XXIV.

Fig. 1. *Melania? sulcata* Ph. p. 121. a. magnitudo naturalis.
- 2. *Truncatella littorina* D. Chiaja p. 133. a. magnitudo naturalis.
- 3. *Truncatella truncatula* Drap. p. 133. cum animale aucta.
- 4. *Truncatella? fusca* Ph. p. 134. valde aucta.
- 5. *Truncatella atomus* Ph. p. 134. valde aucta.
- 6. *Eulima Scillae* Scac. p. 135.. a. magnitudo naturalis.
- 7. *Eulima affinis* Ph. p. 135. a. magnitudo naturalis.
- 8. *Eulima bulimus* Scac. p. 135. ad figuram cl. Scacchi transscripta; a. magnitudo naturalis.
- 9. *Chemnitzia densecostata* Ph. p. 137. a. magnitudo naturalis.
- 10. *Chemnitzia obliquata* Ph. p. 137. a. magnitudo naturalis.
- 11. *Chemnitzia gracilis* Ph. p. 137. a. magnitudo naturalis.

Fig. 12. *Chemnitzia Terebellum* Ph. p. 138. a. magnitudo naturalis.
- 13. *Natica subcarinata* Walk. p. 141. a. magnitudo naturalis.
- 14. *Natica macilenta* Ph. p. 140. magnitudine insolita; figura media staturam vulgarem exhibet.
- 15. *Natica sordida* Swains. p. 139. ad specimen recens.
- 16. *Natica undata* Ph. p. 141.
- 17. *Natica tigrina* Dfr. p. 141.
- 18. *Neritina baetica* Lam.? p. 138.
- 19. *Neritina meridionalis* Ph. p. 138.
- 20. *Neritina elongata* Ph. p. 139.
- 21. *Neritina prevostiana* Fer. ad specimina ex ipso fonte Vösslau.
- 22. *Neritina sardoa* Menke ad specimina ab ipso cl. Menke accepta.
- 23. *Neritina fluviatilis* L. ad specimina e fluvio Visurgi.
- 24. *Scalaria trinacria* Ph. p. 145.
- 25. *Scalaria plicosa* Ph. p. 146. a. magnitudo naturalis.
- 26. *Orbis foliaceus* Ph. p. 147. a dorso et a latere visus; a. magnitudo naturalis.

Fig. 17. *Scissurella aspera* Ph. p. 160. a. magnitudo naturalis.
- 18. *Scissurella plicata* Ph. p. 158. valde aucta.
- 19. *Monodonta limbata* Ph. p. 157.
- 20. *Scaea stenogyra* Ph. p. 164. a. magnitudo naturalis.
- 21. *Phasianella intermedia* Scac. p. 158. a. magnitudo naturalis.
- 22. *Cerithium calabrum* Ph. p. 163.
- 23. Animal *Turritellae triplicatae* Broc. valde auctum, vide pag. 160.
- 24. *Trochus filosus* Ph. p. 155.
- 25. Animal *Pleurotomatis multilineolati* Desh. valde auctum cfr. pag. 164.
- 26. *Cerithium pygmaeum* Ph. p. 162. a. magnitudo naturalis.
- 27. *Cancellaria coronata* Scac. p. 177.
- 28. *Fusus pulchellus* Ph. p. 178.
- 29. *Fusus corallinus* Scac. p. 178. (p. 203. vol. I.). a. magnitudo naturalis.
- 30. *Fusus rudis* Ph. p. 178.
- 31. *Trochus laevigatus* Ph. monstrosus, turritus vide p. 150.
- 32. *Cerithium laevigatum* Ph. p. 161.
- 33. *Scissurella striatula* Ph. p. 160.

Tab. XXV.

Fig. 1 *Fossarus Adansoni* Ph. p. 147. a. magnitudo naturalis.
- 2. *Delphinula? laevis* Ph. p. 146. a latere et a basi visa, a. magnitudo naturalis.
- 3. *Delphinula elegantula* Ph. p. 146. valde aucta.
- 4. *Delphinula nitens* Ph. p. 146. a. magnitudo naturalis.
- 5. *Fossarus clathratus* Ph. p. 148. a. magnitudo naturalis.
- 6. *Solarium reticulatum* Ph. p. 149. valde auctum.
- 7. *Trochus dubius* Ph. p. 149. var. laevior.
- 8. *Trochus unidentatus* Ph. p. 150.
- 9. *Trochus elevatus* Ph. p. 155.
- 10. *Trochus adriaticus* Ph. p. 153.
- 11. *Trochus parvulus* Ph. p. 155.
- 12. *Trochus crispulus* Ph. p. 156. valde auctus, figura inferior magnitudo naturalis est.
- 13. *Trochus pygmaeus* Ph. p. 153. figura apposita magnitudo naturalis est.
- 14. *Trochus villicus* Ph. p. 152. figura apposita sculpturam demonstrat.
- 15. *Trochus exilis* Ph. p. 156. a. magnitudo naturalis.
- 16. *Monodonta glomus* Ph. p. 157. magnitudine naturali.

Tab. XXVI.

Fig. 1. *Pleurotoma multilineolatum* Desh. p. 166.
- 2. *Pleurotoma pusillum* Scac. p. 167.
- 3. *Pleurotoma taeniatum* Desh. p. 167.
- 4. *Pleurotoma caerulans* Ph. p. 168.
- 5. *Pleurotoma elegans* Scac. p. 168.
- 6. *Pleurotoma ginnannianum* Scac. p. 168.
- 7. *Pleurotoma striolatum* Scac. p. 168.
- 8. *Pleurotoma rugulosum* Ph. p. 169.
- 9. *Pleurotoma secalinum* Ph. p. 170.
- 10. *Pleurotoma brachystomum* Ph. p. 169.
- 11. *Pleurotoma nanum* Scac. p. 169.
- 12. *Pleurotoma crispatum* De Cr. et Jan. p. 170.
- 13. *Pleurotoma undatiruga* Bivon. p. 171. ad specimen fossile.
- 14. *Pleurotoma torquatum* Ph. p. 171.
- 15. *Pleurotoma galeritum* Ph. p. 172.
- 16. *Pleurotoma noduliferum* Ph. p. 173.
- 17. *Pleurotoma Laviae* Ph. p. 170.
- 18. *Pleurotoma semiplicatum* Bon. p. 174.
- 19. *Pleurotoma carinatum* Bivon. fil. p. 176.
- 20. *Pleurotoma Payraudeaui* Desh. p. 175.
- 21. *Pleurotoma Maggiori* Ph. p. 175.
- 22. *Pleurotoma Renieri* Scac. p. 176. an mera varietas Ph. crispati?
- 23. *Pleurotoma decussatum* Ph. p. 174.
- 24. *Pleurotoma Imperati* Scac. p. 172.
- 25. *Pleurotoma pygmaeum* Ph. p. 173.

Fig. 26. *Pleurotoma Tarentini* Ph. p. 175. an mera varietas Ph. crispati?

Tab. XXVII.

Fig. 1. *Buccinum striatum* Sow. p. 193.
- 2. *Purpura haemastoma* L. var. cornota p. 177. ad specimen completum collectionis cl. Scacchi.
- 3. *Cassidaria depressa* Ph. p. 186.
- 4. *Murex tetrapterus* Bronn. d. 181. a. magnitudo naturalis.
- 5. *Buccinum Scacchianum* Ph. p. 186. a. magnitudo oaturalis.
- 6. *Chenopus Serresianus* Mich. p. 185.
- 7. *Chenopus desciscens* Ph. p. 185.
- 8. *Murex multilamellosus* Ph. p. 182.
- 9. *Buccinum minimum* Mont. p. 189. a. magnitudo naturalis.
- 10. *Buccinum Folineae* D. Ch. p. 189. a. magnitodo naturalis.
- 11. *Buccinum corniculum* Olivi var. singularis, decollata. p. 189.
- 12. *Buccinum minus* Scac. p. 190. a. magnitudo naturalis.
- 13. *Buccinum spinulosum* Ph. p. 191.
- 14. *Buccinum acutecostatum* Ph. p. 192.
- 15. *Buccinum pusillum* Ph. p. 192. a. magnitudo naturalis.
- 16. *Buccinum exile* Ph. p. 192. a. magnitudo naturalis.
- 17. *Mitra columbellaria* Scac. p. 195. a. magoitudo naturalis.
- 18. *Columbella Greci* Ph. p. 194. a. magnitudo naturalis.
- 19. *Marginella secalina* Ph. p. 197. a. magnido natoralis.
- 20. *Ovula adriatica* Sow. cum animale prorepente, p. 198.
- 21. *Dentalium ovulum* Ph. p. 208. a. magnitudo naturalis.
- 22. *Ovula spelta* L. cum animale prorepente. p. 198.
- 23. *Marginella minuta* Pfeif. p. 197. a. magnitudo naturalis.

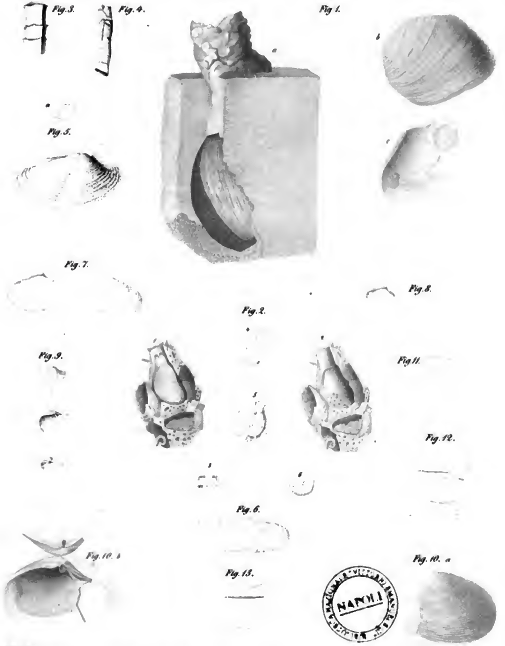
Tab. XXVIII.

Fig. 1. *Anomia aculeata* Mont. p. 314. a. magnitudo naturalis.
Fig. 2. *Delphinula exilissima* Ph. p. 224. a. magnitudo naturalis.
- 3. *Cyclostoma? delicatum* Ph. p. 222. a. pars valde aucta, ot sculpturam ostendat.
- 4. *Trochus marginulatus* Ph. p. 227. a. magnitudo naturalis.
- 5. *Trochus gemmulatus* Ph. p. 226. a. magnitudo oaturalis.
- 6. *Trochus conulus* L. monstrosus.
- 7. *Trochus pumilio* Ph. p. 226. a. magoitudo naturalis, b. pars aucta, ut sulcorum numerus et dispositio conspiciatur.
- 8. *Trochus bullatus* Ph. p. 226.
- 9. *Trochus Ottoi* Ph. p. 227. a. magnitodo naturalis.
- 10. *Trochus glabratus* Ph, p. 226. a. magnitudo naturalis.
- 11. *Bifrontia? zanclaea* Ph. p. 225. a. pars aucta, ot sculptura melius appareat.
- 12. *Solarium discus* Ph. p. 225.
- 13. *Ringicula auriculata* Men. p. 198. a. magnitudo ooturalis.
- 14. *Janthina patula* Ph. p. 224.
- 15. *Pterotrachaea coronata* Forsk. p. 204. a. filum ovorum magnitudine oaturali, b. auctum. (*series duplex tuberculorum in cauda negligentia mea omissa est*).
- 16. *Pterotrachaea hippocampus* Ph. p. 204. (p. 242. vol. I.)
- 17. *Balanus galeatus* L. var. *neapolitana* p. 210. figura secunda testam Gorgonia obductam, prima testam ab illa liberatam ostendit, magnitodine naturali.
- 18. *Balanus galeatus* L. a *Gorgonia Flabello*, ab apertura et a latere visa; a. eadem aucta et a Gorgonia liberata.
- 19. *Rissoa canaliculata* Ph. p. 223. a. magnitudo naturalis.
- 20. *Rissoa cancellata* Ph. p. 223. (nom. *clathratae**). a. magoitudo naturalis.
- 21. *Chemnitzia pusilla* Ph. p. 224. a. magnitudo naturalis.
- 22. *Conus demissus* Ph. p. 200.

*) Cum nomine *R. clathratae* jam antea species alia designata fuerit, nomen meum *R. clathrata* p. 223, et p. 237. in *R. cancellatam* mutetur.

HALIS, EX OFFICINA HEYNEMANNI.

Tab. XIII.

Philippi in lap.

Fig. 1. Clavagella melitensis. — Fig. 2. Clavagella balanorum. — Fig. 3. Clavagella angulata. — Fig. 4. Cl. sp. — Fig. 5. Pholas vibonensis. — Fig. 6. Solecurtus multistriatus. — Fig. 7. Erycina longicallis. — Fig. 8. Erycina similis. — Fig. 9. Corbula costellata. — Fig. 10. Corbula crispata. — Fig. 11. Pandora oblonga. — Fig. 12. Pandora flexuosa. — Fig. 13. Pandora obtusa.

Tab. XIV.

Fig. 1 Osteodesma corruscans - F. 2 Thracia ovalis F. 3 Thr. Fabula F. 4 Galeomma Turtoni F. 5 G. compressum - F. 6 Tellina strigilata - F. 7 Scrobicularia tenuis - F. 8 Sowerbia elliptica F. 9 S. ovata F. 10 S. inversa F. 11 Pisidium australe - F. 12 Cytherea fragilis - F. 13 C. puella 14 Venus nitens - F. 15 V. ... - F. 16 Cardium scabrum - F. 17 C. parvum - F. 18 C. minimum - F. 19 Hippagus acuticostatus

Tab. XV.

Fig. 1 Arca aspera - F. 2 A. obliqua F. 3 A. pectunculoides - F. 4 Nucula caeca F. 5 N. pusio - F. 6 N. glabra F. 7 N. dilatata - F. 8 N. cuspidata - F. 9 N. pellucida F. 10 Modiola costulata - F. 11 M. discrepans - F. 12 M. vestita - F. 13 M. grandis - F. 14 M. phaseolina - F. 15 Nucula decipiens

Tab. XVI.

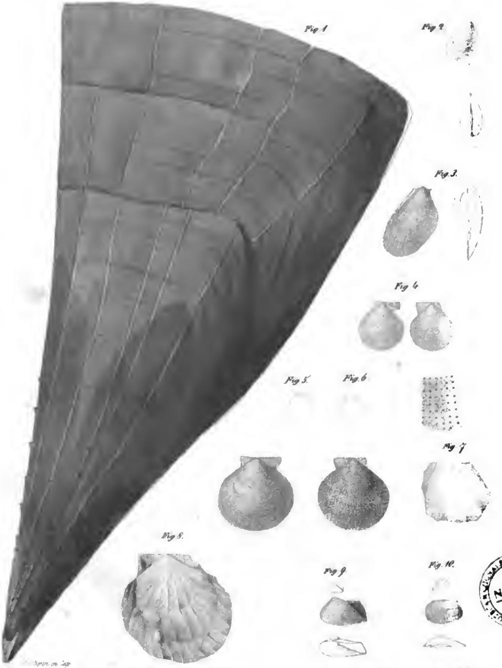

Fig. 1 Pinna truncata. F. 2 Lima bullata F. 3 L. tenera. F. 4 Pecten ramulosus. F. 5 Pe. antiquatus. F. 6 P. fimbriatus. F. 7 P. oblongus. F. 8 Hinnites laevituscultus
F. 9 Arcinella carinata. F. 10 A. laevis

Astrea praegrandis

Ostrea praegrandis

Tab. XVIII.

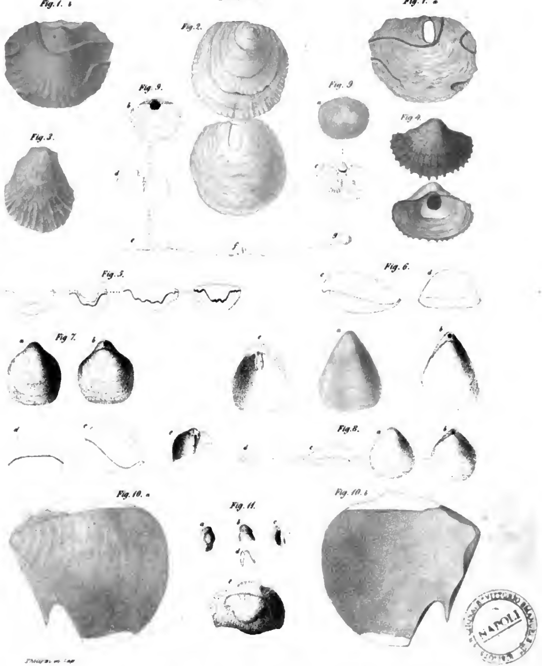
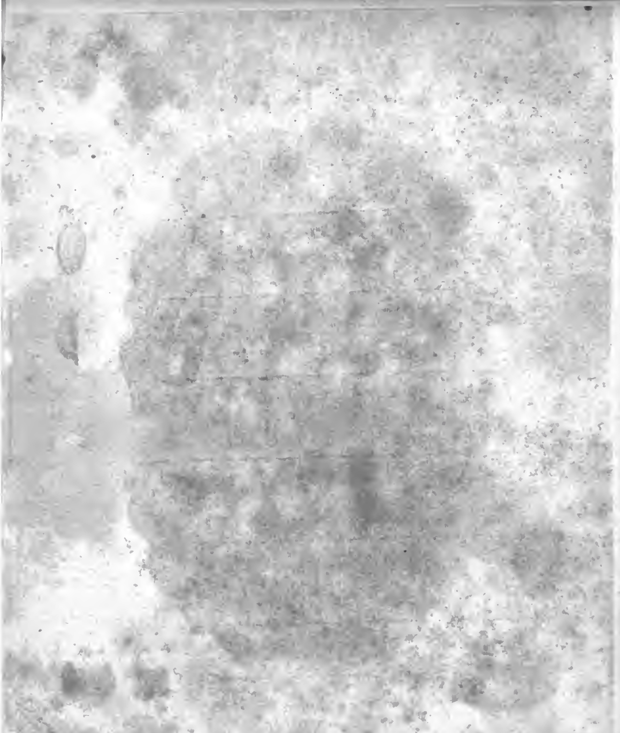

Fig. 1 Anomia [illegible]. - F. 2 elegans - F. 3 A. pectiniformis - F. 4 A. aspera - F. 5 Terebratula bipartita var. - F. 6 T. sphaeroidea(?) - F. 7 [illegible] - F. 8 T. [illegible] - F. 9 Orbis(?) anomioides - F. 10 Aplysia grandis - F. 11 Thyreus paradoxus

Philippi ad nat.

Fig. 1 Aeolis limacina - F 2 Tritonia quadrilatera - F 3 Idalia ramosa F 4 I cirrigera F 5 I laciniosa - F 6 Aeolis Scacchiana - F 7 Doris albescens — F 8 D elegantula - F 9 D tomentosa - F 10 D elegans - F 11 D tuberculata - F 12 Diphyllidia pustulosa - F 13 Chiton variegatus - F 14 Ch. pulchellus - F 15 Emarginula decussata F 16 E elongata, animal

Tab. XX.

Fig 1 Pleurobranchus testudinarius, a dorso visus - a testa ejus F 2 Bullaea Schroeteri F 3 B Planciana F 4 B vestita F 5 Pl brevifrons - F 6 Onchidium nanum F 7 Pleurobranchus aurantiacus

Tab. XXI.

Fig. 2

Fig. 2.

Fig. 1

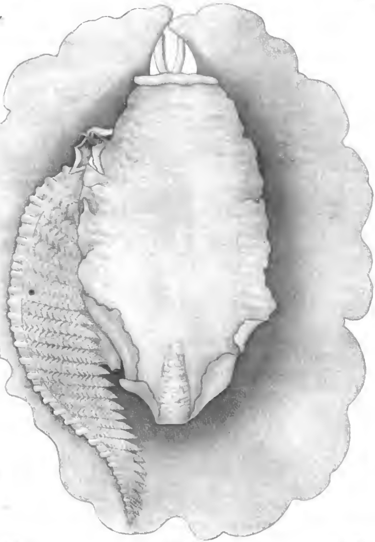

Fig. 7.

Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

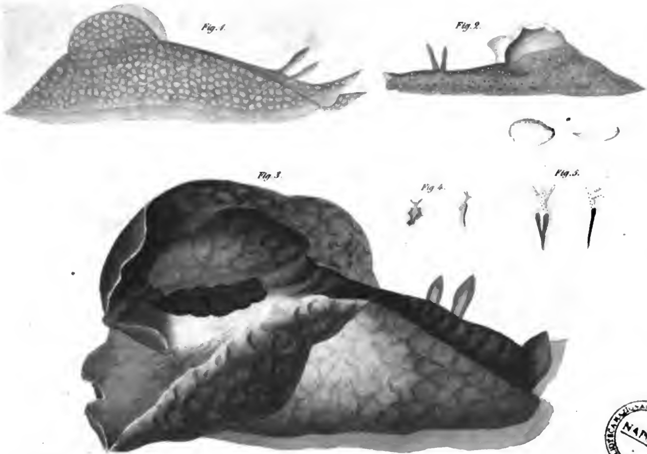
Fig. 6.

Fig. 1 Pleurobranchus testudinarius, a ventre visus. F. 2 Pl. perforatus, a testa qus. F. 3 Pupa Philippii. F. 4 Helix Parlatoris. F. 5 Limnaeus solidus. F. 6 Planorbis subangulatus. F. 7 Cyclostoma striatum.

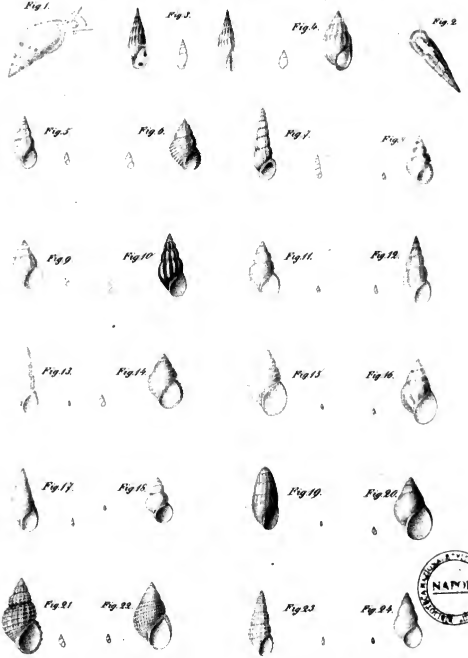
Tab.XXII.

Philippi ad lap.

Fig. 1. Aplysia punctata. — Fig. 2. Aplysia marginata. — Fig. 3. Aplysia Lepus. — Fig. 4. Elysia fusca. — Fig. 5. Elysia tumida.

Tab. XXIII.

Philippi ad nat.

Fig. 1. Rissoa monodonta. - F. 2. R. auriscalpium. - F. 3. R. elata. - F. 4. R. venusta. - F. 5. R. similis. - F. 6. R. aspera. - F. 7. R. coronata. - F. 8. R. scabra. - F. 9. R. Ehrenbergii. - F. 10. R. obscura. - F. 11. R. dictyophora. - F. 12. R. rudis. - F. 13. R. gracilis. - F. 14. R. cingulata. - F. 15. R. tenera. - F. 16. R. subsulcata. - F. 17. R. simplex. - F. 18. R. soluta. - F. 19. R. doliolum. - F. 20. R. substriata. - F. 21. R. sculpta. - F. 22. R. textilis. - F. 23. R. areolata. - F. 24. R. granulum.

Tab. XXIV.

Fig. 1 Melania soluta. F. 2 Truncatella littorea. F. 3 Tr. truncatula. F. 4 Tr. fusca. F. 5 Tr. atomus. F. 6 Bulimus Sallae. F. 7 Bu. affinis. F. 8 Bu. bulimus. F. 9 Chemnitzia densecostata. F. 10 Ch. obliquata. F. 11 Ch. gracilis. Fig. 12 Ch. terebellum. F. 13 Natica subcarinata. F. 14 N. macilenta. F. 15 N. sordida. F. 16 N. undata. F. 17 N. tigrina. F. 18 Nerita bachica. F. 19 N. meridionalis. F. 20 N. elongata. F. 21 N. prevostiana. F. 22 N. sardoa. F. 23 N. fluviatilis. F. 24 Scalaria trinacria. F. 25 Sc. plicosa. F. 26 Orbis foliaceus.

Tab. XXV.

F. 11. Sessiliorella striatula.

Tab. XXV.

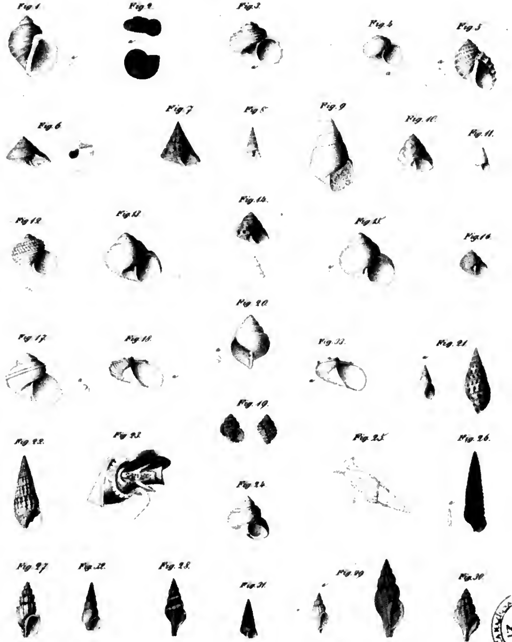
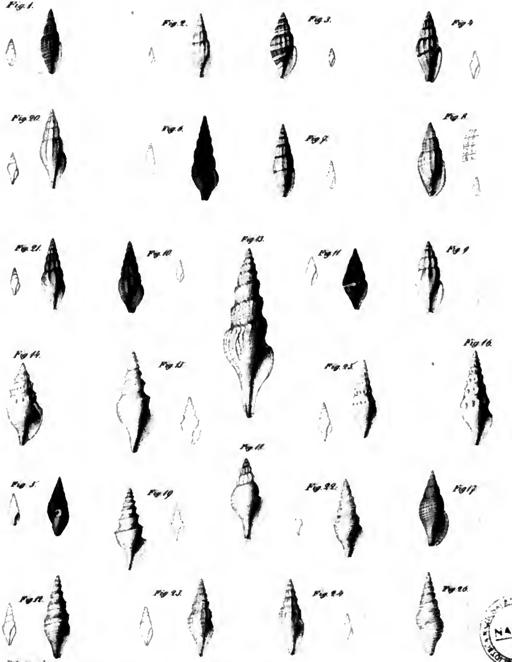

Fig. 1 Fossarus Adansoni. F. 2 Delphinula laevis. F. 3 D. elegantula. F. 4 D. nitens. F. 5 Fossarus clathratus. F. 6 Solarium reticulatum. F. 7 Trochus dubius. F. 8 Tr. unidentatus. F. 9 Tr. elevatus. F. 10 Tr. adriaticus. F. 11 Tr. parvulus. F. 12 Tr. crispulus. F. 13 Tr. pygmaeus. F. 14 Tr. villicus. F. 15 Tr. exilis. F. 16 Monodonta glomus. F. 17 Scissurella aspera. F. 18 Sc. plicata. F. 19 Monodonta limbata. F. 20 Sc... stenogyra. F. 21 Phasianella intermedia. F. 22 Cerithium calabrum. F. 23 Animal Turritellae triplicatae. F. 24 Trochus filosus. F. 25 Animal Pleurotomatis multilineolati. F. 2? Cerithium pygmaeum. F. 27 Cancellaria coronata. F. 28 Fusus pulchellus. F. 29 F. corallinus. F. 30 F. rudis. F. 31 Trochus laevigatus monstrosus. F. 32 Cerithium laevigatum. F. 33 Scissurella striatula.

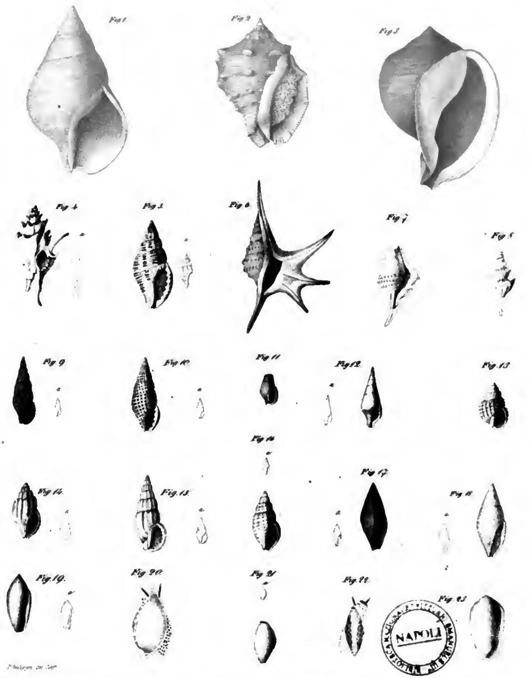
Tab. XXII.

Lariae F.18 Pl. semiplicatum F.19 Pl. [illegible]
F.23 Pl. decussatum F.24 Pl. Imperiale F.25 Pl. pygmaeum F.26 Pl. Tarentini.

Dalpozzo lit. lap.

Fig. 1 Pleurotoma multilineolatum - F. 2 Pl. pusillum - F. 3 Pl. taeniatum - F. 4 Pl. caerulans F. 5 Pl. elegans F. 6 Pl. ginnannianum F. 7 Pl. striolatum - F. 8 Pl. rugulosum F. 9 Pl. secalinum - F. 10 Pl. brachystomum - F. 11 Pl. nanum F. 12 Pl. crispatum - F. 13 Pl. undatiruga - F. 14 Pl. torquatum - F. 15 Pl. galeritum - F. 16 Pl. nodulosferum - F. 17 Pl. Lawae F. 18 Pl. semiplicatum F. 19 Pl. carinatum F. 20 Pl. Payraudeaui - F. 21 Pl. Maggiori - F. 22 Pl. Renieri F. 23 Pl. decussatum F. 24 Pl. Imperati - F. 25 Pl. pygmaeum - F. 26 Pl. Tarentini.

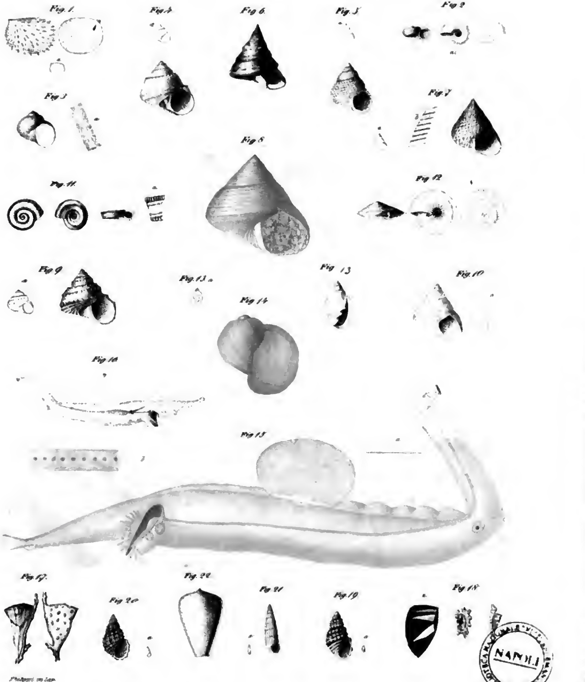

Philippi ad nat.

Fig. 1 Buccinum striatum Sow. – F. 2 Purpura haemastoma var. cornuta. – F. 3 Cas. depressa. F. 4 Murex tetrapterus. F. 5 Buccinum seneckianum. F. 6 Chenopus Serresianus. – F. 7 Ch. decussatus. – F. 8 Murex multilamellosus. – F. 9 Buccinum minimum. – F. 10 B. Folineae. F. 11 B. corniculum var. decollatum. F. 12 B. minus. – F. 13 B. spinulosum. F. 14 B. acuticostatum. – F. 15 B. pusillum. – F. 16 B. exile. F. 17 Mitra columbellaria. F. 18 Columbella Greci. – F. 19 Volvaria secalina. F. 20 Ovula adriatica. – F. 21 Dentalium ovulum. F. 22 Ovula Spelta. – F. 23 Marginella minuta.

Chemnitzia pusilla. F. 22 Conus demissus

Tab.XXVIII.

Philippi in lap.

Fig 1. Anomia aculeata - F 2. Delphinula exilissima - F 3 Cyclostoma delicatum - F 4 Trochus marginulatus F 5 Tr gemmulatus - F 6. conulus, monstrosus - F 7 Tr pumilio F 8 Tr bullatus - F 9 Tr Ottoi - F 10 Tr glabratus - F 11 Bifrontia ? zanclaea - F 12 Solarium Discus - F 13 Ringicula auriculata - F 14 Janthina patula - F 15 Pterotrachaea coronata - F 16 Pt. Hippocampus F 17 Balanus galeatus, neapolitanus F 18 B galeatus, c Gorgonia flabello - F 19 Rissoa canaliculata - F 20 R clathrata - F 21 Chemnitzia pusilla. - F 22 Conus demissus